

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

תרגום מובני הקוראן המפואר לעברית

وَقَدْ بَقِيَ مَا لَمْ يَخْلُصْ مِنَ الشَّرِّعَيْنِ
لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ رَبَّهُمْ الْعَبِيدُ
وَلَا يَجُوزُ بَيْتُهُ

וקף סוללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
הסלף סלמאן בן עבד אל-עזיז צאל סעד
המכירה אסורה

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר

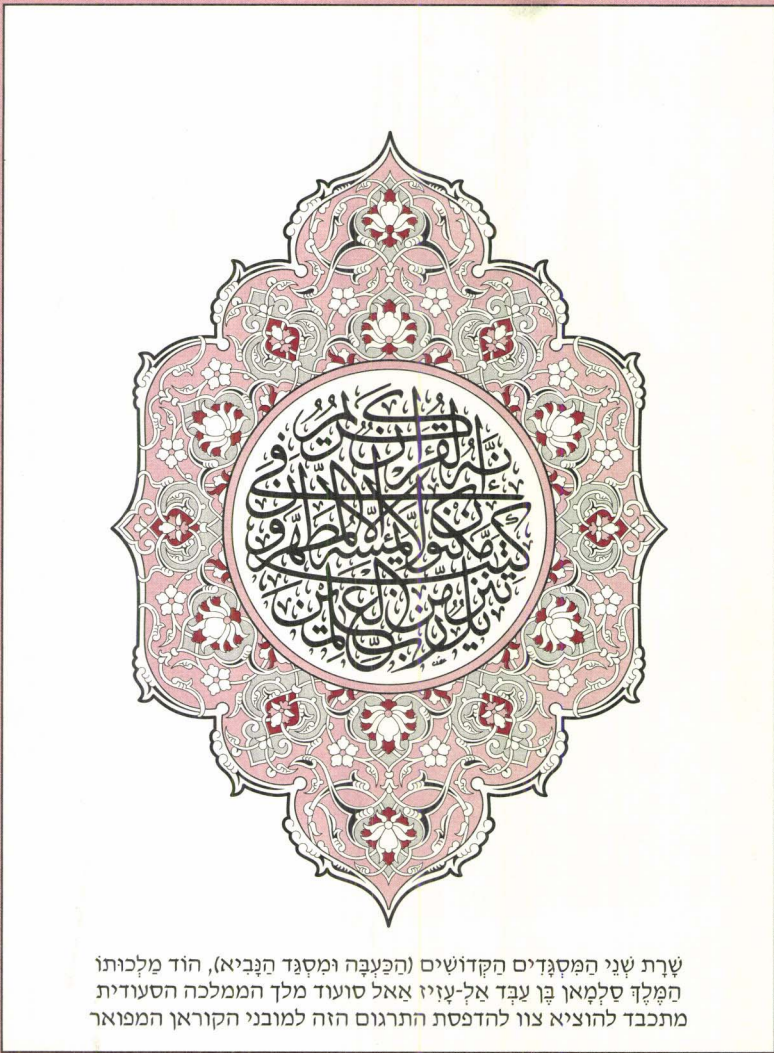
תרגום

פרופ' אַסְעַד נַמֵּר בּוּסוּל

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

אל-מדינה אל-מונוורה

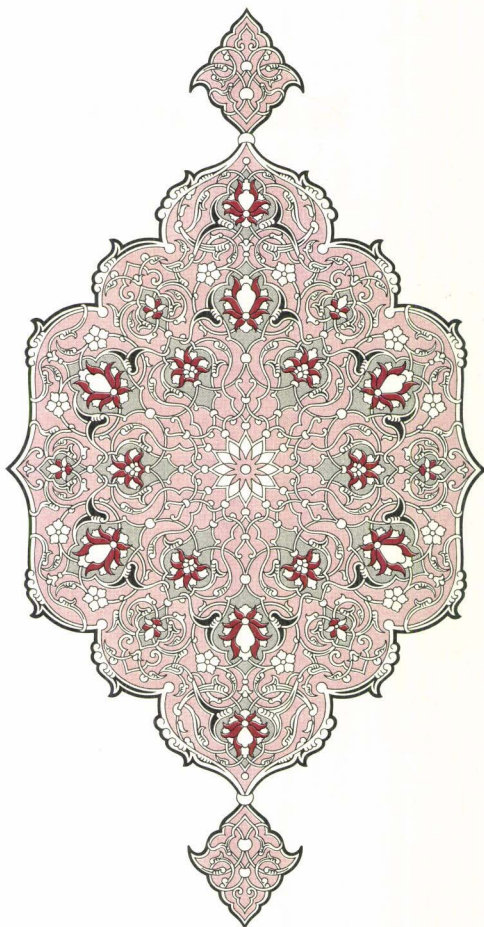
اَللّٰهُمَّ اِنِّكَ اَكْرَمُ الْخَلْقِ فَكُنْ لِيْ اَكْرَمَ الْاَعْوَانِ

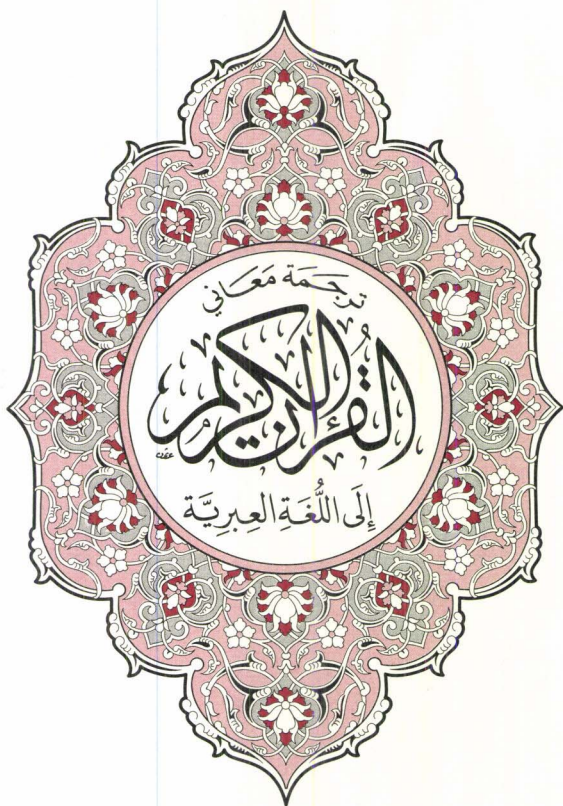
_____

تَقَرَّبَ بِالْأَرْطِطَاعَةِ هَذِهِ الرَّكْعَةُ لِمَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
خَالِدُ بْنُ مَخْلَدٍ الشَّافِعِيُّ الْمَلِكُ الْمُسْلِمُ النَّبِيُّ دَعَا إِلَى السُّعُودِ
مَلِكُ التَّمَكِّةِ الْعَرَبِيِّ السُّعُودِيَّةِ

وَقَفْتُ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ نَيْسَامَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سُعُودٍ
 وَلَا يَجُوزُ بَعْدُهُ
 يُونُسَ مَجَانًا

וקף לאללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
 המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אל סועוד
 המכירה אסורה
 בחינם

مَجْلَدُ الْمَلِكِ أَفْهَامُ طَبَايَعِ الصَّحَفِ الشَّرِيفِ

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترى ما يعترى عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאלה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו
אלה ויארץ זמיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשךר לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה והכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצותו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונרה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאלה! ישתבח שמו שהכתיר את פעלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקוה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ושמרהו
אללה ונאריד קמיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה וההכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצותו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומר: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאללה ושתבח שמו שהכתיר את פאלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

תרגום מובני
הקוראן המפואר
לעברית

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور
عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
«خيركم من تعلّم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً للتوجيهات خادماً الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالعبارة بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمةً للناطقين باللغة العبرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة العبرية التي قام بها الدكتور أسعد بصول، وراجعها من قبل المجمع الدكتور تيسير حسن محمد العزام.

אך חשוב לציין שפכּל שהחלחלתנו כבירה תהיה בתרגום, אין אנו מצפים
שנצליח להעביר את תכנו ומובנו של הקוראן המפאָר, התכו העצום
והכביר בנוסף לנסוּחי פסוקיו הנפלאים והמדיקים של הקוראן
מהערבית לכל שפה אחרת אשר תהיה.

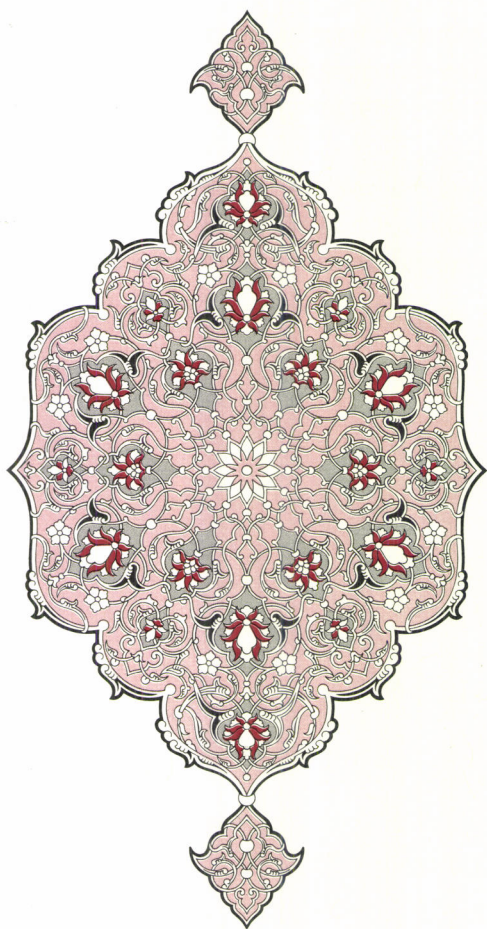
ובנוסף לכך נאמר שהתרגום הזה מביע את הבנתו האישית של המתרגם
לנשח הקוראני בערבית, ולא מן הנמנע שמה שקורה לכל מעשה אנוש
שיפלו טעיות בתרגום או חסרונות, כי השלמות היא אך ורק לאלה
(ישתבח שמו).

אי לכך בקשתנו מקוראי התרגום העברי הזה שיודיעו לאנשי מרכז
המלך פהד באל-מדינה אל-מונורה אם להם יש הערות על התרגום, דבר
שיביא לידינו לתקן התרגום בהוצאות העתידות של התרגום.

ולבסוף, אלה הוא מנחנו לדרך ההצלחה ולמעשי החסד.

אלהנו! קבל נא את עמלנו זה.

הרי אתה השומע הנענה והכל יודע.

הקדמת המתרגם בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לַאֵלֶּה אשר בחסדו נִשְׁלַם כל טוב ותפילת אֵלֶּה ושלמו על נביאנו מוחמד ועל בני משפחתו וחבריו. לאחר קבלת ההזמנה מטעם מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה על מנת לתרגם את מובני הקוראן לשפה העברית, שמחתי הייתה גדולה על הכבוד הזה שניתן לי. אולם היה לי הרבה היסוס לקבל על עצמי את המשימה הזו בגלל העובדה שתרגום מובני הקוראן טומן בחובו אחריות גדולה. ובכל זאת מה שדחף אותי לקבל על אחריותי את המשימה הזו, שלא קיים תרגום נכון וראוי למובני הקוראן המפואר לשפה העברית. שהרי התרגומים הנמצאים בידי קוראי העברית, כולם תרגומים של מתרגמים יהודים:

- (1) הרמן (צבי חיים) רקנדרוף - אלקוראן או המקרא, 1857.¹
- (2) יוסף יואל רבלין – אלקוראן, הדפסה שנייה: תשכ"ג 1963.
- (3) אהרן בן שמש – הקוראן, מהדורה שנייה, 1978.
- (4) אורי רובין – הקוראן, 2005.

תרגומים אלה אינם מבטאים את מובני ספרו של אללה בצורה נכונה אצל קוראי העברית, כי לא יתקבל על הדעת שהמתרגם את מובני הקוראן תרגום נכון אלא אם כי חייב להיות אדם מאמין שספר זה הנו השראה אלוהית. ומה שעזר לי לקבלת ההחלטה היה התרגום שלי לקוראן המפואר לאנגלית שפורסם בשנת 2011.

מה שמאפיין תרגום זה מתרגומים אחרים, המאמץ המיוחד שהשקעתי בהבהרת והבלטת מסר הקוראן המוסרי, האינדיבידואלי, החברתי, ויחס האסלאם שוחר השלום בקרב המוסלמים והלא מוסלמים, ובעיקר היהודים והנוצרים.

תרגום זה שונה מקודמיו באופן דרסטי בהיותו תרגום אסלאמי, שערך אותו מוסלם מאמין באללה, בשליחיו ובספריו שהורדו על ידי אֵלֶּה העוזז והחכם.

תרגום זה מכיל הקדמה אודות הקוראן ומדעי הקוראן שהוגשו על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר, הקדמה שתרגמנו אותה תחת הכותרת: "הקדמה לתרגום מובני הקוראן המפואר". הקדמה החושפת בפני הקורא את מובני הקוראן ומדעיו והתפתחות המדע הזה במהלך הדורות.

1. התרגום הזה אינו ידוע לקורא העברי המודרני.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

- א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים ( ) או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.
- ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).
- ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:
  - (1) פרופ' דוד איילון, ופרופ' פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عربي للغة العربية المعاصرة.
  - (2) ד"ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, ערבי – ערבי. נדפס 2008. قاموس سجيّف، عربي-عربي، عربي-عربي، 2008.
- ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וצינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקרה 2: 210).
- ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסוקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.
- ו. השתמשתי במבטא הכבוד "אללה" הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».
- ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצירפתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג'יהאד.
- ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.
- ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים, באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת', ج = ג', ذ = ד', ض = צ', ظ = ט', غ = ע' וכו'

וצירפתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י"א. הסברתי את שמות הפרקים, וצינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם צינתי את המקומות שזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מא'דה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י"ב. צינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י"ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

- 1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.
- 2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֶלְקוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 3) אַהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 4) אורי רובין – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי. אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכן הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר

פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזהיר, ולקרוא אל אללה, ברצונו, ולהיות אור מאיר. והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) «הקוראן». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76 : 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פִּיךָקָאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִּ'כֶּר, הזכרה», והוא: «הוֹדָא, הדרכה, הנחיה», והוא: «נור, אור», והוא: «שִׁפָּא', רפוי», והוא: «חִכִּים, חכם», והוא «מִוְעָטָה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימות שליחותו.

הביטוי «מוֹצִיחֶךָ, ספר, כרך» נלקח מן «הצווחוֹף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך גִּיבְרִיל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו). אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (גִּיבְרִיל, גבריאל), על לבך למען תהיה מן המזהירים»¹ בלשון ערבית ברורה». (הקוראן 26 : 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) ג'ִבְרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22: 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ורִיבונך יברא את אשר ירצה ויבחר...» (הקוראן 28: 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים:

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמצ'אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חֲרָא' – אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך ג'ִבְרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה:

1. קרא בשם ריבונך אשר ברא!
  2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
  3. קרא! וריבונך הוא הנדיב מכל.
  4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
  5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96: 1 - 5)
- הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבדו רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, חִידִיג'ה בִּנְתַּ חִינְלִד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «נִרְקָה בֶּן נִפְלָא», והוא היה איש חכם, ואמרה לו: «הוי בן דוד! שמע לבן אחיך!»

וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוצאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמך התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק¹ כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירידת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».²

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמינים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהיה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטקסטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרכה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב. העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתעניינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתובת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְרָצָהוּ אֵלֶּהָ).³

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שנוזר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונו. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.⁴

1. ע'י תפסיר אט-טברי 19: 10; ואל-מורשד אל-וג'יז, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 106; וסורת אל-פורקאן 25: 32.

3. תפסיר אט-טברי 1: 28.

4. צחיח אל-בוח'ארי; חדית' 4592 ו 4593.

ג'בריל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18) וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), החליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורא' אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת'אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת הח'ליפה השני, «עומר בן אל-חיטאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצהו אללה את שניהם).¹

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לח'ליפה הראשד, «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת'אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות'מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

1. ר' צחיח אל-בוח'ארי; חדית' 4986; סונן את-תרמדיי, חדית' 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית' 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכוונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת הח'ליפות של «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתיב העות'מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.¹

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חֶזֶב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקיאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושליטה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלווה בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו: קריאת «עצם» מן המסורת של תלמידו «חפץ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות'מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר:

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר: «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38: 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.¹ אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסד מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש:

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התעניינו בצד הפקחי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התעניינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו'.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים:

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.
2. התפסיר הרציונלי או האג'יתהאד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

1. תפסיר אט-טברי 1: 37; ואבן תימיה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלום). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.¹ זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11: 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.² לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.³ אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'. אמור, 'הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים'». (הקוראן 10: 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והגן עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והגן הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה'». (הקוראן 17: 88)

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 7, ופ' 25; סורת אל-אנביא' 21: 5; סורת סבא' 34: 43; סורת יא.סין 36: 69; סורת אצ-צאפאת 37: 36; סורת צ 38: 1; וסורת אט-טור 52: 30.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 23; סורת ינוס 10: 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אט-טור 52: 34.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 24; סורת אל-אסרא' 17: 88; וסורת הוד 11: 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר :

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטקסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהיה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדיגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה :

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצטמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.

2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהיה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות :

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמונת הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהיה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

1

סִוְרַת אֶל-פִּאתְחָה הַפּוֹתְחַת

אֶל-פִּאתְחָה, הַפּוֹתְחַת : נקראת בשם זה משום
שבקריאתה פותחים את קריאת הקוראן. והיא נכתבת
בהתחלת הקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96.
והתפילה נעשתה כמצוה דתית חמש פעמים ביום ולילה
במכה. התפילה היום יומית לא תתקבל בלי קריאת אֶל-
פִּאתְחָה.

סורת אל-פאתחה 1

1. בִּשְׁם אֱלֹהֶי¹ הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ²,
2. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
3. הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ,
4. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
5. רַק אוֹתָךְ נַעֲבֹד, וְרַק מִמֶּךָ נִשְׁיֵג עֲזָרָה,
6. הַנָּחָה אוֹתָנוּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל,
7. אַרְחַ אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הָעֵנִיקָתָ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אֶרְחֶם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר קָלַלְתָּ אֱלֹהֵי
רוֹבֵצֵת עֲלֵיהֶם (בְּגִלָּל שִׁידְעוּ אֶת הָאֱמֶת וְלֹא הִתְנַהְּגוּ לִפְיָהּ), וְלֹא (הָאֶרֶח)
שֶׁל הַתּוֹעִים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל).

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אֱלֹהֵי» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה», או איזה שם עברי אחר.

2. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» = בסם אלללה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת בראא'ה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

2

סִוְרַת אֶל-בַּקְרָה הַפָּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-בַּקְרָה, הַפָּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אֶל-בַּקְרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסוף 12 : 43, 46. הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפָּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סורת אל-בקרה 2

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחָמֹן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. סִפֵּר זֶה (הַקְרָא), אִין סִפֵּק בּוֹ (שֶׁהוּא מֵאֱלֹהֵה).² הוּא מְדִרִיךְ לִירְאֵי שְׁמִים,³
3. הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְתֵּר, וְהַמְקִימִים אֶת הַתִּפְלָה, וְהַמוֹצִיאים (כְּצִדְקָה) מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּמָה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשְּׁמַיִם אֱלִיד (מוֹחֲמֵד), וּבְמָה שֶׁהוֹרֵד (לְנִבִּיאים) אֲשֶׁר קָדְמוּ לָךְ,⁴ וְהֵם מֵאֲמִינִים בְּקִיּוֹם הָעוֹלָם הַבָּא.
5. כָּל אֱלֹהֵ רְבוֹנִם מְדִרִיךְ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר, וְאֵלֶה הֵם הַמַּצְלִיחִים.
6. אַכֵּן אֱלֹהֵ אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִינּוּ הֵךְ אִם תִּזְהִירָם וְאִם לֹא תִזְהִירָם, לֹא יֵאֱמִינוּ.⁵
7. אֱלֹהֵ חַתֵּם עַל לְבוֹתֵיהֶם, וְאָטֵם אֶת אַזְנוֹתֵיהֶם, וְשֵׁם עַל עֵינֵיהֶם כְּסוּת, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
8. וּבִבְנֵי אָדָם יֵשׁ אֱלֹהֵ אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהֵ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּבַעֲצָם הֵם לֹא מֵאֲמִינִים.
9. הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְרַמִּים אֶת אֱלֹהֵ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, וְאוֹלָם אֶת עֲצָמָם הֵם מְרַמִּים, בְּלִי שִׁירְגִישׁוֹ בְּזֶה.⁶

קטע 2

10. יִשְׁנָה מַחְלָה בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, אֱלֹהֵ יוֹסִיף לָהֶם עוֹד מַחְלָה,⁷ וְצָפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ מְכַאִיב לָמָּה הֵם הָיוּ מְשַׁקְרִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתחת כמה סורות בהן.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 1.

3. ר' סורת ינוס 10 : 57 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

4. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 136.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 145 ; וסורת ינוס 10 : 96.

6. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 142 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 18.

7. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

11. וְכַשְּׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, אֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאֶרֶץ! הֵם עֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מִתְקַנִּים.
12. אַךְ רַק הֵם הַמִּשְׁחִיתִים, וְאוֹלָם אֵינֶם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
13. וְכַשְּׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, הָאֲמִינוּ כְּשֶׁם שֶׁהָאֲמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עֹנִים, «הַנֶּאֱמָן כְּפִי שֶׁהָאֲמִינוּ הָאֱוִילִים?» אֲלָא הֵם עֲצָמָם הָאֱוִילִים, אַךְ אֵינֶם יוֹדְעִים.
14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמֶּאֱמִינִים, יֹאמְרוּ, «מֶאֱמִינִים אָנוּ», וּבִפְרֹדֶם עִם הַשְּׁטָנִים שֶׁלָּהֶם, יֹאמְרוּ, «עִמָּכֶם אֲנַחְנוּ, וְאַךְ אֲנַחְנוּ מִהֶתְלִים».
15. אֲלֵלָה יִהְיֶה בָּהֶם, וְיִשְׁאִיר אוֹתָם בְּמִרְיָם יִתְעוּ.¹
16. אֵלָה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בְּסֻטָּה בְּמָקוֹם הַהֲדָרָה, עֲסָקְתֶּם לֹא הִבִּיֵּאָה לָהֶם כָּל רֹחַ, וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
17. מִשָּׁלֶם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וְכִשְׁהֶאֱשׁ הָאִירָה עַל סְבִיבָתוֹ, נָטַל אֲלֵלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בְּאֶפְלָה וְלֹא רוֹאִים.
18. הֵם חֲרָשִׁים, וְאֵלִמִּים, וְעוֹרִים, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לַחְזֹר לְאֲמוּנָה שֶׁנִּטְשׁוּ.
19. אוֹ כִּמוֹ עֲנָנָה כְּבֵדָה, מְלֵאָה אֶפְלָה, רַעַם וּבָרָק, וְהֵם יִשְׁיִמוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִנֵּיהֶם מִן הָרָעַשׁ הָאֲדִיר שֶׁל הָרַעַם וּמִפְתַּח הַמָּוֶת.² אֲלֵלָה מִקִּיף אֶת הַכוֹפְרִים.
20. כְּמַעֲט וְהִבָּרַק הָעוֹר אוֹתָם, וְכַאֲשֶׁר יֹאִיר לָהֶם, יִלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכַאֲשֶׁר יִחְשִׂיד לָהֶם, יַעֲצְרוּ מַלְכָּת. לוֹ רָצָה אֲלֵלָה יִקַּח אֶת שְׂמִיעֶתָם וְאֶת רְאִיתָם, כִּי אֲלֵלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קִטְעַ 3

21. הוּא בְּנֵי אָדָם! עֲבָדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר קָדְמוֹ לָכֶם, אוֹלֵי תִירָאוּ (אֶת אֲלֵלָה).
22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאֶרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),³ וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם אֲשֶׁר בָּהֶם הַצִּמִּיחַ כָּל מִינֵי פְרוֹת וַצִּמְחִים כְּפִרְנֶסָה לָכֶם (וּלְבְּהֵמֹתֵיכֶם),⁴ לָכֵן אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּיִם לְאֲלֵלָה בְּיוֹדְעִין.⁵

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178 ; סורת אל-אנעאם 6 : 110 ; וסורת אל-חדיד 57 : 13.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 57 ; וסורת אל-מונאפון 63 : 4.

3. ר' סורת אל-אנביאי 21 : 32.

4. ר' סורת עיאפר 40 : 64.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. אוֹלָם אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק בְּקִרְאָן אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עֲבֹדְנוּ (מוֹחֲמֵד), הִבִּיאוּ וְלוֹ סוּרָה¹ אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹזְרֵיכֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדִקִים.²
24. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, וְאָכֹן לֹא תַעֲשׂוּ, הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חִמָּר הַדֶּלֶק שָׁלָה הוּא בְּנֵי אָדָם³ וְאַבְנִים, הוֹכֵנָה לְכוֹפְרִים.⁴
25. בִּשְׂרָ לֹאֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בְּיוֹם הַדִּין) מִיַּעֲדִים לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כָּל זֶמֶן שֶׁתִּגַּשׁ לָהֶם בְּרָכָה מִפְּרֵי הָאָדָם, וְגִידוֹ, «הֲלֹא זֶה מֶה שֶׁהִגַּשׁ לָנוּ לִפְנֵים?» וַיִּגַּשׂוּ לָהֶם סוּגִים אֲחֵרִים שֶׁל פְּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסֵף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בְּנוֹת זֹוג טְהוֹרוֹת, וַיַּחֲיוּ שָׁם לְנֶצַח.
26. אֱלֹהָ אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ בְּמִשּׁוּלוֹ מִשָּׁל כָּלִשְׁהוּ, יִתּוּשׁ אוֹ לִנְעָלָה עָלָיו. אֲשֶׁר לְמַאֲמִינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הֶאֱמֵת מִרְבוֹנָם. אֵד הַכוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אֱלֹהָ בְּמִשָּׁל זֶה?» בְּזֹאת יִתְעָה רַבִּים, וּמִדְרִיךְ בְּזֹאת רַבִּים. וְאוֹלָם רַק אֶת הַמִּשְׁחָתִים יִתְעָה.
27. אֵלָה אֲשֶׁר יָפְרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אֱלֹהָ לְאַחַר שֶׁנִּחְתַּמָּה כְּבָרִית, וַיִּנְתְּקוּ כָּל קִשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהָ לְחַבֵּר וּמִרְבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָ, רַק אֵלָה הֵם הַמִּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).⁵
28. אֵיךְ תִּכְפְּרוּ בְּאַלְלָהָ? וְאַתֶּם הֵייתֶם מֵתִים וְהִחִיָּה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יִמִּיתְכֶם, וְשׁוּב יַחֲיֶה אֶתְכֶם, וְאַלְיוֹ תוֹשְׁבוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
29. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מֶה שֶׁבְּאַרְצָ, וְאַחַר כֵּן פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.⁶
30. וּכְשֶׁאָמַר רְבוּנָד לְמַלְאָכִים, «הִנְנִי עוֹמֵד לְשִׁים מִמֶּנָּה בְּאַרְצָ». וְהֵם אָמְרוּ, «הִתְשִׁים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יִמְלֹא אוֹתָהּ חֶרֶב, וְיִשְׁפֹּךְ דָּם, וְנִנְחֲנוּ נִשְׁבַּח אוֹתָהּ וְיִקְדְּשׁוּ?» אָמַר, «יִודֵעַ אֲנִי מֶה שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים».
31. וְהוּא לִמֵּד לְאָדָם אֶת הַשְּׁמוֹת (שֶׁל הַבְּרֹאִים) כָּלֵם, וְאַחַר כֵּן הִצִּיגָם לִפְנֵי הַמַּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אַתֶּם צוֹדִקִים».

1. סורה: פרשה בקוראן.

2. ר' סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסרא' 17: 88.

3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 98; וסורת אל-ג'ן 72: 15.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.

6. ר' סורת פוצלת; או חא. מים אס-סיגדה 41: 10 - 12.

קטע 4

32. אָמְרוּ, «הַשִּׁבְחָ לָךְ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים דָּבָר מִלְבָּד אֲשֶׁר לַמִּדְתָּנוּ אַתָּה הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם».
33. אֵלֶּלֶה אָמַר, «אָדָם! גִּלָּה לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכֹאשֶׁר גִּלָּה (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אֵלֶּלֶה) אָמַר, «הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְתַעֲלִימוּ».
34. וְכֹאשֶׁר אֲמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לָאָדָם»! ¹ וְהֵם סִגְדוּ, רַק אַבְלִיס (הַשָּׂטָן) ² סָרַב וְהָיָה שֹׁחֵץ וְכוּפָר.
35. וְאֲמַרְנוּ, «אָדָם! שְׁכֹן אַתָּה וְזוּגְתָךְ בְּגֵן, וְאָכְלוּ מִפְּרֻתֵי, וְחָיו חַיֵּי נַעַם וְרוּחָה, אַךְ אַל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה ³ פֶּן תִּגְרְמוּ עוֹל לְעַצְמְכֶם».
36. אוּלָם הַשָּׂטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגֵרַם לְגְרוּשָׁם מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מִחַיֵּי הַנַּעַם). וְאֲמַרְנוּ, «רְדוּ (מִן הַגֵּן לָאָרֶץ) וְהָיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ תִּשְׁבּוּ רַק לְזִמּוֹן מִגְבָּל וּמִמְנָה תִתְפַּרְנְסוּ».
37. אַחֵר כִּךְ אָדָם קִבֵּל מַלְאִים (תַּפְּלוֹת) ⁴ מִרְבוּנוֹ (וְחִזָּר בְּתִשׁוּבָה), (אֵלֶּלֶה) קִבֵּל אֶת תִּשְׁוִבָתוֹ, כִּי הוּא הַמִּקְבֵּל שְׁבִים וְרוּחִים.
38. אֲמַרְנוּ, «רְדוּ כָלְכֶם מִמֶּנּוּ (הַגֵּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדְּרָכָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, הוּא כָל הַחֹלֶד בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה, לֹא עָלִיהֶם הַפֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיָּגוֹן.
39. אַךְ אֵלֶּה שִׁכְפָּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקְּרָאָן), בְּעָלֵי הָאֵשׁ הֵם, לְעוֹלָמִים יְהִיו בָּהֶם».

קטע 5

40. הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם, וְקִיְמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אֶקִּים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתִי הָיוּ יִרְאִים.
41. וְהֶאֱמִינוּ בְּמָה שֶׁהוֹרְדָתִי (הַקּוֹרְאָן) הוּא מֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁעֲמַכֶּם (הַתּוֹרָה), וְאַל תִּהְיוּ הָרָאוּשׁוֹנִים לְכַפּוֹר בּוֹ, וְאַל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתַי בְּמַחִיר מֵאֵד זוֹל, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי.
42. וְאַל תַּעֲרַבְבוּ אֶת הָאֱמֻת בְּהֶבֶל, וְאַל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֻת בְּיוֹדְעִים.

1. הַסּוּגִיּוֹד בְּשִׁבְלֵי אָדָם הוּא סוּגִיּוֹד תַּעֲטִיִּים, סִגִּידָה שֶׁל כְּבוֹד וְלֹא סוּגִיּוֹד עֲבָאָה, סִגִּידָה שֶׁל פּוֹלְחִין.

2. אַבְלִיס: הַשָּׂטָן.

3. הָעֵץ אִינוֹ מוּגֹדֵר בְּאִיסְלָאִם.

4. הַמַּלְאִים (הַתַּפְּלוֹת) נִמְצְאוּ בְּסוּרַת אֶל-אֶעֱרָף 7: 23.

43. וְקִיְמוּ אֶת הַתַּפְלָה, וְתָנוּ אֶת הַזָּכָאֵת, ¹ וְכָרְעוּ עִם הַכּוֹרְעִים.
44. הַתִּצְוִי עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עֲצָמָכֶם שְׂכַחְתֶּם, אֲףֹּעַל פִּי שִׁאֲתֶם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַתּוֹרָה)! הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ?²
45. הַתִּצְוִי בְּסִבְלָנוֹת וּבַתַּפְלָה (נֶגֶד כָּל רָעָה), ³ אֲמָנָם עֲצוּמָה הִיא (הַקִּמָּת הַתַּפְלָה), אֲךָ לֹא לַצְנוּעִים,
46. אֵלֶּה הַחוֹשְׁבִים כִּי יִפְגְּשׁוּ עִם רַבּוֹנָם וְאֵלֶּיּוֹ יָשׁוּבוּ.

קטע 6

47. הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֲסֵד שֶׁהִעֲנֵקְתִּי לָכֶם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהַפִּיץ אֶת הַדַּת שְׁלִי בֵּין שְׂאֵר הָעַמִּים).
48. הַשְּׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפֶּשׁ אֶת רַעְיוֹתָהָ, ³ וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְּׁתַדְלּוֹתָהָ, וּדְמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה, ⁴ וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.⁵
49. וּכְשֶׁהֲצַלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פְרָעָה אֲשֶׁר עָנּוּ אֶתְכֶם בַּעֲנוּיִים רָעִים, וְשָׁחֲטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהַשְּׂאִירוּ בַחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם. ⁶ וּבִהְצִילְכֶם מֵהָעוֹלָם שֶׁל פְּרָעָה, רַבּוֹנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֲסֵד גָּדוֹל.
50. וּכְשֶׁקָּרַעְנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְעֵינֵיכֶם רוֹאוֹת.
51. וּכְשֶׁנּוֹעַדְנוּ עִם מוֹסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לִילוֹת, ⁷ וְעָשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֵגֶל בְּהִעָדְרוֹ, וְהִיִּיתֶם לְחוֹטְאִים.⁸
52. אֲךָ אֲנַחְנוּ סִלַּחְנוּ לָכֶם אוֹלִי תִכְּיָרוּ טוֹבָה.
53. וְנִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר וְאֶת הַפָּרָקָא ⁹ אוֹלִי תִהְיוּ מְדַרְכִּים.
54. וְכַאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אַתֶּם גִּרְמַתֶּם לַעֲצָמָכֶם עוֹל בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֵגֶל, לָכֵן חֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל בּוֹרְאֵכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עֲצָמָכֶם,

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם: שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה»; תפילה; זכאת; צום; וחג', העליה לרגל למכה.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 164; וסורת לוקמאן 31: 33.

4. ר' סורת אל-חדיד 57: 15.

5. ר' סורת אל-אצ-אפאת 37: 25.

6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148.

9. הפורקאן למען שיהיה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֲצֵל בּוֹרְאֵכֶם, וְיִקְבַּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל
הַחוֹזְרִים בְּתִשְׁבּוּבָה וְרְחוּם».

55. וְכֹאֲשֶׁר אָמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נֶאֱמִין לָךְ עַד אִם נִרְאָה אֵלֶּה בְּגִלּוֹי», אָז
הִכָּה בְּכֶם הָרַעַם וְעִינֵיכֶם רוֹאוֹת (וְהִרְג אֶתְכֶם).

56. וְהַחֲיֵנו אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לְמַעַן תּוֹדוּ.

57. וְנִצַּל עֲלֵיכֶם בַּעֲנוֹ, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמֶּן וְאֶת הַשָּׁלוֹ (הַסְלֹא),¹ לְמַעַן שְׁתֹּאכְלוּ
מִהַטּוֹב אֲשֶׁר פָּרַנְסֵנו אֶתְכֶם. וְלֹא גִרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אֲמַנְסָם הֵם הִזְיקוּ לְעַצְמָם.

58. וְכֹאֲשֶׁר אָמַרְנוּ, «הַכְּנֵסוּ אֶל הָעִירָה הַזֹּאת, וְאֲכָלוּ מִהַתּוֹצֵרֶת שְׁלָה לְעִנְיָה
מְכַל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֲדָה הַכְּנֵסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאָמְרוּ, «חֲטָה»,² וְנִסְלַח
לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב».

59. וְאוּלָם הִרְשָׁעִים הַמִּירוּ, וְאָמְרוּ אַחֲרַי מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן
הוֹרְדָנוּ עַל הִרְשָׁעִים עֲנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בְּגִלְל סְטִיטָם.

קטע 7

60. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא בִקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מִים. אָמַרְנוּ, «הִכָּה בְּמַטְּךָ אֶת
הַסָּלַע!» וְאָז הִתְבַּקְּעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר מַעֲיֵנוֹת, וְכָל שִׁבְט יָדַע אֶת מְקוֹם
שְׁתִּיתוֹ. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ מִטּוֹב אֵלֶּה. וְאֵל תִּמְלֹא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת.

61. כֹּאֲשֶׁר אָמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נִסְבֵּל יוֹתֵר לְאָכַל מִמֶּאֱכָל אֶחָד. הַתְּפַלֵּל
בְּשִׁבְלֵנו לְרִבּוֹנְךָ שְׁתּוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשׁוּאֶיהָ, שׁוּמִיָּהּ, עֲדָשֶׁיהָ,
וּבִצְלֵיהָ». אָמַר, «הִמְחַלִּיפִים אַתֶּם אֶת הַטּוֹב בְּגִרְעוֹ! לָכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְּעוּ
בְּאִיזוֹ שְׁהִיא אָרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אֶת מֶה שְׁאַתֶּם מְבַקְּשִׁים». הַשְׁפִּלוֹת
וְהַדְלוֹת נִכְפוּ עֲלֵיהֶם, וְנִחְלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אֵלֶּה עַל שִׁכְפָּרוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה,
וְעַל שֶׁהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.³ וְעַל הַיּוֹתֵם מוֹרְדִים וְעִבְרוּ אֶת הַחֶק.

קטע 8

62. הַמֶּאֱמִינִים (הַמְּסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנוֹצְרִים וְהַצִּבְאִים,⁴ מִי מֵהֶם
שֶׁהֶאֱמִין בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, שִׁכָּרָם אֲצֵל רְבוּזָם, וְאִין
עֲלֵיהֶם פַּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.⁵

1. הַמֶּן, מִין מֵאֵכָל מִתּוֹק כְּדֹבֶשׁ. סְלֹא, הַשָּׁלִי, מִין עוֹף אִפּוֹר קֶצֶת קָטָן מִן הַיּוֹנָה.

2. בְּאִמְרָם חֲטָה, הֵם מְבַקְּשִׁים סְלִיחָה מֵאֵלֶּה עַל מַעֲשֵׂי הָרַע שֶׁעָשׂוּ.

3. הַתּוֹרָה וְהָאֲנָגִיל מַעֲשִׂים לְמַעֲשֵׂה זֶה עַל יְדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.

4. הַצִּבְאִים: כְּתוּת קְרוֹבוֹת לְנִצְרוֹת שֶׁהִטְבִּילָה הִיתָה לָהֶם יְסוּד חָשׁוֹב בְּדָתָם. אֵלֶּה מִבְּנֵיהֶם אֲשֶׁר
הֶאֱמִינוּ וְעִבְדוּ אֶת אֵלֶּה.

5. ר' סוֹרֵת אֶל-מֵאִידָה 5 : 69 ; וְסוֹרֵת אֶל-חֲגִי 22 : 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ) כְּאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַטּוֹר¹ מֵעַלֵיכֶם.² קִבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם, וְזָכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוֹ, לְמַעַן תִּירָאוּ (אוֹתִי).
64. לְאַחֵר מִכֵּן פָּנִיתֶם עָרָ, וְלוֹלֵא חֲסָדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם הֵייתֶם בֵּין הַמִּפְסִידִים.
65. אַתֶּם כָּבֵר יוֹדְעִים עַל אֱלֹה מִבִּינֵיכֶם אֲשֶׁר חָלְלוּ אֶת הַשְּׁבֵת, אֲמַרְנוּ לָהֶם, «הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».³
66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹשֶׁ לְדֹגְמָא לְדוֹרָם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וְלִקְחָ לִירָאִים.
67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְעַמּוֹ, «אֱלֹהָ מְצֹנָה עֲלֵיכֶם לְזַבֵּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הֵאֵם אַתָּה מֵהַתֵּל בָּנוּ?» אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אֱלֹהָ לַהֲיוֹת כְּאַחַד הַבּוֹרִים».
68. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנָךְ וְיִבָּאֵר לָנוּ מַה הִיא?» אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, «כִּי הִיא פָּרָה בְּגִיל מִמָּצֶע, לֹא זָקְנָה וְלֹא צָעִירָה, עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתֶם»».
69. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנָךְ לְצַוֵּנוּ לָנוּ אֶת צִבְעָה». אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה צֹהֶבָה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָה מְשֻׁמַּחַת אֶת הָרוֹאִים».
70. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנָךְ לְמַעַן יִבָּאֵר לָנוּ יוֹתֵר מַה הִיא, כִּי כָּל הַפְּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיָה מִדְּרָכִים אִם יִרְצָה אֱלֹהָ».
71. אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכִי חֲרִישָׁה אוֹ הִשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כֶּתֶם (צִבְעָה שׁוֹנָה מִצִּבְעָה)».
- אָמְרוּ, «עֲתָה בָּאת בְּדִבְרֵי הָאֱמֶת». אִזּוּ זָבַחוּ אוֹתָהּ, וְכַמְעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מֵתוּךְ עֲקֻשָּׁנוֹת).

קטע 9

72. וְכִי תִרְצָחוּ נֶפֶשׁ וְתִאֲשִׁימוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בַּהֲרִיגָתָהּ, אֱלֹהָ יִגְלֶה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
73. וְאֲמַרְנוּ, הִכּוּ אֶת הַנִּרְצָח בְּחֶלֶק מִמֶּנָּה (וַיִּחְזֹר לַחַיִּים), כִּכָּה יִחְיָה אֱלֹהָ אֶת הַמֵּתִים (בַּיּוֹם הַדִּין) וְיִרְאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
74. אַחֵר כֵּךְ נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כְּאֲבֹן וְאַף יוֹתֵר קָשָׁה מִמֶּנָּה, הָרִי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהוֹרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זֹרֵמִים מַיִם, וַיֵּשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְּפוֹרְרוֹת מֵתוּךְ יִרְאֵת אֱלֹהָ. וְאֱלֹהָ אֵינוֹ רֹשֵׁל וְלֹאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

1. הטור הוא הר בסיני.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 171.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 166.

75. המקוים אתם (המסלמים, שהיהודים) נאמינו לכם? הלא חלק מהם היו שומעים את דברי אלה (התורה), ואחרי שהבינו אותם היו מסלפים אותם בידעים?
76. בפגשם את המאמינים (המסלמים), היו אומרים, «מאמינים אנחנו». אך בהפגשם איש עם רעהו, אומרים איש לרעהו, «התספרו להם מה שאללה גלה לכם למען יתנכחו עמכם בפני רבונכם? האם לא תשפילו».¹
77. האינם יודעים, כי אלה יודע את אשר יסתירו ואת אשר יגלו?
78. יש בהם בורים אשר לא ידעו את הספר (התורה), רק הרהורי לב, והם רק משערים.
79. אכן אוי לאלה שיכתבו את הספר² בידיהם, ואחר אומרים, «מאת אלה הוא». בעבור מחיר קטן מאד, ואוי להם מאשר כתבו ידיהם, ואוי להם בעבור מה שהריוחו.
80. ואמרו, «לא תגע בנו אש (הגיהנום) אלא למספר ימים». אמר, «תקבלתם על כך הבטחה מאלה? הן אלה לא יפר הבטחה. או שאתם מדברים על אלה מה שאינכם יודעים?»
81. אכן, כל העושה רע, וכפירתו הקיפה אותו, כל אלה יורדי האש ולנצח יחיו בה.
82. אולם המאמינים עושי הטוב, כל אלה מאנשי הגן ולנצח יחיו בו.

קטע 10

83. וכי שפרתנו ברית עם בני ישראל (אמרנו), «אל תעבדו אלא את אלה, ולהורים תיטיבו, ולקרובי משפחה, וליתומים, ולמסכנים»³, ואמרו דברים טובים לבני אדם, וקימו את התפלה, ושלמו זכאת. אך אתם, מלבד מעטים מכם פניתם ערף, והפכתם למתנגדיה (הברית).
84. וכי שפרתנו ברית עמכם (אמרנו), «אל תשפכו דמים, ואל יגרש איש את רעהו מביתו». ואתם הסכמתם והעדתם על כך.
85. וכעת אתם הורגים אחד את השני ומגרשים חלק מכם מבתיהם, משתלטים עליהם בפשע ובמלחמות, וכאשר הם נופלים בידיכם כשבוים אתם דורשים פדיון מהם, בעת שנאסר עליכם לגרשם

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72.

2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.

3. ר' סורת אנ-סא' 4 : 36.

מבתיהם. האם תאמינו בחלק מן הספר (התורה) ותכפרו בחלק? ואין ענשו של מי שיעשה זה מכם בעולם הזה אלא קלון, וענש מאד קשה ביום תחית המתים. אך אין מעשיכם בלתי ידועים לאללה.

86. המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ענשם לא יוקל ולא יהיה להם עוזר.

קטע 11

87. וכבר נתנו למוסא את הספר (התורה), ושלחנו לאחר מכן עוד שליחים, ונתנו לעיסא בן מרים (יהושע המשיח) ההוכחות וחזקנו אותו ברוח הקדש¹ אכן כל זמן שביא לכם שליח שליחות שלא לפי חשקכם, תמלאו היירות, וחלק מהם תכחישו, וחלק תהרגו?

88. והם אמרו, «לבותינו סתומים (לכל שליחות חדשה)».² לא בן הוא, אלה קללם על כפירתם, כי ממעטים הם להאמין.

89. כאשר בא אליהם ספר מאת אללה³ מקים את אשר בידם,⁴ ולפני בואו היו מקוים כי יוכלו באמצעותו לנצח את הכופרים. וכאשר הצג להם הספר אשר הכירו, כפרו בו. קללת אללה על הכופרים.

90. מה גרוע המחיר שבו מכרו את רוחם, בכפרם במה שהוריד אללה מן השמים (הקוראן) מקנאה במה שגלה בחסדו למי שבחר מעבדיו. על כך הוסיפו רגז על רגז (מאללה). ולכופרים ענש משפיל.⁵

91. ואם אומרים להם, «האמינו במה שהוריד אללה מן השמים (הקוראן)», יאמרו, «נאמין במה שהוריד אלינו (התורה)», אמנם הם כופרים באשר מעבר לזאת, ואולם הוא האמת, ומאשר את אשר עמם (התורה).⁶ אמר, «מדוע הרגתם את נביאי אללה מקדם, אם אתם מאמינים?»⁷

92. ומוסא (משה) כבר הביא לכם אותות ברורים, ובכל זאת עשיתם את העגל (כאלוה) בהעדרו, ובמעשיכם אלה הייתם חוטאים.⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 253; וסורת אל-מאידה 5: 110.

2. ר' סורת פוצלת 41: 5; וסורת אנ-נבא 4: 155.

3. הקוראן.

4. התורה,

5. ר' סורת עימר 40: 60.

6. ר' סורת אל-בקרה 2: 146; וסורת אל-אנעאם 6: 20.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 87; וסורת אל-מאידה 5: 70.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148 - 149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ אֶתְכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַר הַטּוֹר מֵעַלְיֶכֶם. (וְאָמְרָנוּ), «קִבְּלוּ בְּעוֹ אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם וְצִיתֵנוּ». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אֶדָּ לֹא נְצִיתֵנוּ», כִּי בַכְּפִירְתְּכֶם סִפְגַּתְּם אֶת הָעֵגֶל בְּלִבּוֹתֵיכֶם, אָמַר, «מָה רַע אֲשֶׁר אֲמוֹנַתְכֶם מַצְוָה עָלֵיכֶם, אִם בְּאַמֶּת מֵאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאֵלֶּה)».
94. אָמַר, «הֵאֵם רַק לָכֶם בִּלְבַד, וְלֹא לְכָל בְּנֵי אָדָם, מִיַּעַד הָעוֹלָם הֵבֵא אֶצֶל אֵלֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עָלֵיכֶם לְשֹׂאף לְמוֹת?»¹
95. אֶדָּ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאַפוּ לְמוֹת, בְּשֵׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֲטָאִים, כִּי אֵלֶּה מִכִּיר אֶת הַחוֹטָאִים.
96. (אֲדַרְבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתּוֹקֵקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקוֹה לַחַיּוֹת אֶלָּף שָׁנָה, וְאוֹלָם אִם יַחֲיֶה, זֶה לֹא יִרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֵנֶשׁ כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 12

97. אָמַר (מוֹחַמַד), «כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְגִבְרִיל (גִּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לְבַד בְּרָצוֹן אֵלֶּה, לְמַעַן יֵאָשֶׁר אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד לְפָנָיו,² וְהַדְּרָכָה וּבִשּׁוּרָה טוֹבָה לְמֵאֲמִינִים».
98. כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְאֵלֶּה וּלְמִלָּאָקָיו וּשְׁלִיחָיו וּלְגִבְרִיל וּלְמִכָּאִיל, אָכֵן אֵלֶּה הוּא אוֹיֵב לְכּוֹפְרִים.
99. וְכִבֵּר הוֹרְדָנוּ אֵלֶּיךָ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמְשַׁחֲתִים יִכְפְּרוּ בָהֶם.
100. וְכָל שֶׁכָּרְתוּ בְּרִית, חֵלֶק מֵהֶם יָפְרוּ אוֹתוֹ. אֲמַנְס מְרִבִּיתֶם לֹא יֵאֲמִינוּ.
101. וְכִשְׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) מֵאֵת אֵלֶּה לֵאשֹׁר אֶת מַה שְּׁבִידֵיהֶם (הַתּוֹרָה), הַשְּׁלִיחַ חֵלֶק מֵאֵלֶּה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אֶת סֵפֶר אֵלֶּה (הַקּוֹרְאָן) מֵאֲחוּרֵי גִבְס, כְּאֵלוּ שֶׁלֹּא יָדְעוּ.
102. וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלְמָדוֹ הַשְּׁטָנִים (אֶת הַמְשַׁחֲתִים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֵמָה), סוּלַיְמָאן לֹא כָּפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְּׁטָנִים הֵם שֶׁכָּפְרוּ. הֵם (הַשְּׁטָנִים) לָמְדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶׁהוֹרֵד לְשָׁנֵי הַמִּלָּאכִים בְּבִבְלָה, הָאֲרוֹת וּמָאֲרוֹת.³ אוֹלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

1. ר' סורת אל-גיומועה 62 : 6.

2. התורה והאגנייל.

3. הארות ומארות, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שֶׁהָיוּ מִזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן
אֵךְ אֵל תִּכְפְּרוּ!» כִּךְ לָמְדוּ מִשְׁנִיָּהֶם כִּי צַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
וְאוּלָם לֹא יִכְלוּ לְהִזְיֵק לָמִי שֶׁהוּא אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ שֶׁהֵם
לָמְדוּ מֵהֶם, לָמְדוּ אֶת אֲשֶׁר יִזְיֵק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל
הַלּוּמֵד זֹאת אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. מֵה גְרוּעַ הַמְּחִיר שָׁבוּ מִכְּרוּ אֶת
עַצְמָם לוֹ רַק יָדְעוּ.

103. אֵלוּ הָאֱמִינִי וְהָיוּ יִרְאִים הֵיךְ גְּמוּלָם טוֹב מֵאֵת אֱלֹהָ. לוֹ רַק יָדְעוּ.

קטע 13

104. הָיוּ הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּגִּידוּ «רֵאעֲנָא»,¹ הִגִּידוּ, «אוֹנֵט יִרְנָא», וְשָׁמְעוּ
(לִנְבִיא כִּשְׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם). וְלִכּוֹפְרִים יֵשׁ עֲנֵשׁ מִכָּאִיב.²
105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפְּגָנִיִּים, אֵינֶם רוֹצִים כִּי תִוָּרֵד אֲלֵיהֶם כָּל
טוֹבָה מֵעַם רְבוּנָם, אֵךְ אֱלֹהָ מִקְצִיב רַחֲמָיו לָמִי שֶׁיִּרְצֶה. כִּי אֱלֹהָ בַּעַל
חֶסֶד עָצוּם.
106. כָּל פְּסוּק (בִּקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר נִבְטַל אוֹ נִשְׁכַּח, נִבְיֵא פְּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דוֹמָה
לוֹ.³ הָאֵינֶךָ יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהָ כָּל-יָכוֹל?
107. הָאֵם לֹא יָדַע כִּי לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם עוֹזֵר וּמִגֹּן
מִלְבָּדוֹ.
108. הָאֵם תִּרְצוּ לְשֹׁאוֹל הַשְּׁלִיחַ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר נִשְׁאַל מוֹסָא (מֹשֶׁה)
לִפְנָיו? וְמִי שֶׁמִּחְלִיף אֱמוּנָה בְּכִפְיָהּ הוּא תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
109. רַבִּים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּזְכָּרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירָכֶם לְהִיּוֹת
כּוֹפְרִים לְאַחֵר שֶׁכָּבַר הָאֱמִנִּיתִם, מִתּוֹךְ קִנְיָה, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֱמִתּוּת.
מִחֲלוֹ וְסִלְחוּ⁴ עַד אֲשֶׁר יַחְלִיט אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכוֹל.⁵
110. קִיַּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמוּ זָכָאת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתִּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמְכֶם
הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֶצֶל אֱלֹהָ (בִּיּוֹם הַדִּין).⁶ אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

1. אֱלֹהָ צוּוּהָ עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי כֹאשֶׁר הֵם פּוֹנִים בְּדַבְרֵיהֶם אֵל הַנְּבִיא, לֹא לֵאמֹר, «رَاعِنَا رَاعِنَا»,
הַקֶּשֶׁב אֲלֵינוּ» מִשּׁוּם שֶׁהַיְּהוּדִים סִילְפוּ אֶת הַבִּיטוּי מֵעֲרִבִית לְעִבְרִית וּבִיטְאוּ אוֹתוֹ «רַעִינוּ, הִרַע
שִׁלְנוּ».

2. ר' סורת אֶנְסֵא' 4 : 46.

3. ר' סורת אֶנְחַל 16 : 101.

4. ר' סורת אֶל-פּוֹרְקָאן 25 : 63.

5. ר' סורת אֶל-חִג' 22 : 40.

6. ר' סורת אֶז-זִלְזֵלָה 99 : 7.

111. הם (היהודים והנוצרים) טוענים, שלגן ופנסו רק יהודים או נוצרים, זאת היא שאיפתם. אמר, «הציגו את הוכחתכם אם באמת אתם צודקים».

112. אדרבה! כל מי שמתמסר בכל לבו לאללה¹ ועושה את הטוב, יבוא על שְׁכָרוֹ אצל רבונו², ולא יהיה עליהם פחד ולא יצטערו.³

קטע 14

113. היהודים אומרים, אמונת הנוצרים אין לה כל יסוד, והנוצרים אומרים, אמונת היהודים אין לה כל יסוד, אף על פי ששני הצדדים קוראים את הספר (התורה והאנג'יל). כמו כן יגידו אלה אשר אינם יודעים דבר. אלה ישפט ביניהם ביום תחית המתים בכל אשר נחלקו.

114. ומי רשע יותר מן האדם אשר חוסס את מסגדי אלה ומונע את הזכרת שמו בהם, וטרח למען חרבנם? אנשים כאלה לא יורשה להם להכנס אליהם (למסגדים) בלא יראה ופחד. יקבלו חרפה ובושה בעולם הזה, וענש עצום בעולם הבא.

115. לאללה שגד המזרח והמערב, ולכל צד אשר תפנו, שם פני אלה. אלה הכל-מקיף ויודע הכל.

116. הם (הנוצרים) אומרים, אלה הוליד בן. יתעלה שמו! כל אשר בשמים ובארץ שלו הם, והכל מתמסרים לעבודתו.⁴

117. (אללה) הבורא את השמים ואת הארץ, ובהחליטו לברא דבר רק יאמר לו, «היה», והנה הוא.⁵

118. הבורים אומרים, «למה לא ידבר אלינו אלה, או ינתן לנו אות?» כך דברו גם אלה אשר קדמו להם, לבותיהם דומים. כבר הבהרנו את האותות לאנשים הבטוחים באמונתם.

119. ואותך (מוחמד) שלחנו עם האמת כמבשר ומזהיר ולא תשא על אנשי גיהנום.⁶

1. ר' סורת אל-פאתחה 1: 5; וסורת אל-אנעאם 6: 79.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 123 - 124; וסורת אל-אנביא' 21: 94.

3. ר' סורת אר-רעד 13: 28.

4. ר' סורת מרים 19: 93.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 101.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 40; סורת אנ-נחל 16: 82; וסורת קאף 50: 45.

120. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים לֹא יִהְיוּ מְרִצִּים מִמֶּדָּה אֶלָּא אִם תִּשְׁתַּיֵּד לְדָתָם. אָמַר, «רַק הַדְּרֵכַת אֱלֹהָ (דַּת הָאֱסָלָא) הִיא הַהַדְרָכָה הָאֲמִתִּית». וְאִם תִּטָּה אֲזַן לְהַבְלִיָּהם לְאַחַר מִה שֶּׁבָּא אֵלֶיךָ מִן הַדַּעַת (הַקְרָאן), לֹא יִהְיֶה לְךָ אֶצֶל אֱלֹהָ לֹא עוֹזֵר וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

121. אֱלֹהָ אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וְאֲשֶׁר קוֹרְאִים בּוֹ קְרִיאָה אֲמִתִּית, אֱלֹהָ מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְהַכּוֹפְרִים בּוֹ הֵם הַמִּפְסִידִים.

קטע 15

122. הוּא בְּנִי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם וְשֶׁבַחְתִּי בְּכֶם מִכָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמוֹנְכֶם).¹

123. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נֶפֶשׁ אֶת רְעוּתָהּ, דָּמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה, וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.

124. כְּאֲשֶׁר רְבוּנוֹ שָׁל אֲבְרָאָהִים (אֲבָרְהָם) נְסוּחוֹ בְּכֶמָה מִצְוֹת שַׁעֲמַד בֶּהֶן.² אָמַר (רְבוּנוֹ), «הִנְנִי מְבַנֶּה אוֹתָךְ אֶמְאָם, מְנַהֵיג, לְבְנֵי הָאָדָם». אָמַר (אֲבְרָאָהִים), «וַיִּמְזַרְעִי אַחֲרֵי?» אָמַר (אֱלֹהָ), «בְּרִיתִי לֹא תִגִּיעַ לַחוּטָאִים (שֶׁלֹּא מְקִימִים אֶת מִצְוֹת אֱלֹהָ)».³

125. וְכִשְׁעֲשִׂינוּ מִהֲבִית (הַכַּעֲבָה) כְּמָקוֹם עֲלִיָּה⁴ וּמִבְטָח לְאֲנוּשׁוֹת.⁵ וְצוּינוּ, «עֲשׂוּ מִ'מִּקְאָם אֲבְרָאָהִים' מָקוֹם לְתַפְלָה».⁶ וְהִטְלָנוּ עַל אֲבְרָאָהִים וְעַל אֶסְמָעִיל (יִשְׁמָעֵאל) לְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לְמַעַן הַמְקִיפִים אוֹתוֹ וּלְמַעַן הַמְתִּיחִים לַעֲבֹדָת אֱלֹהָ וּלְמַעַן הַכּוֹרְעִים וְהַסּוֹגְדִים (לְאֱלֹהָ).

126. וְכְאֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָאָהִים, «רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) כְּעִיר מִבְטָחִים, וּפְרִנֶּס אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ מִכָּל הַפְּרִי,⁷ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן». אָמַר (אֱלֹהָ), «גַּם הַכּוֹפֵר, אֲתָן לוֹ לְהִתְעַנֵּג זְמַנִּית בְּמַעֲט, וְאַחַר אָבִיא אוֹתוֹ בְּכַח אֵל עֹנֵשׁ הָאֵשׁ. וְכֶמָה רַע סוּפוֹ!»⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 47.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 68; סורת אנ-נחל 16: 120 - 123; וסורת אנ-נג'ים 53: 37. יש כאלה מבין מפרשי הקוראן הקלסיים האומרים, כי אבראהים מילא כשלושים פקודות מאללה: עשר בסורת אל-מואמנון 23: 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג' 70: 22 - 35; ועשר בסורת אל-אחזאב 33: 35.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 45.

4. מרכז של חגי ועומרה.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 67.

6. מקאם אבראהים: לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אבראהים כשעמד עליה לצורך בניית הכעבה.

7. ר' סורת אל-קצצ 28: 57.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הָקִים אַבְרָהָהִים וְאַסְמָאעִיל אֶת יְסוּדוֹת הַבֵּית, (הַתַּפְלִלוֹ),
 «רְבוּנֵנוּ! קִבֵּל מֵאֲתָנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אֵתָה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
 128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לָךְ וּמְזַרְעֵנוּ אִמָּה מְסוּרָה לָךְ, וְהִרְאֵה לָנוּ אֶת טַקְסֵי
 הָעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְקִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,¹ כִּי אֵתָה הַמְקַבֵּל שָׁבִים בְּתִשׁוּבָה
 וְהִרְחוּם.
 129. רְבוּנֵנוּ! הָקֵם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אַסְמָאעִיל) שְׁלִיחַ מְקַרְבָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לַפְּנִיָּהם
 אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וְיִלְמְדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקְּרָאֵן) וְאֵת הַחֻמָּה וַיִּטְהֶרם,² כִּי
 אֵתָה הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם».

קטע 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אַבְרָהָהִים³ מִלְבָּד אִישׁ נִבְעֵר מִדַּעַת? וְכִבֵּר בְּחִרְנוּ בּוֹ
 (אַבְרָהָהִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה,⁴ וּבְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים.
 131. וְכִשְׁרַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אַסְלֵם, הַתְּמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מְסוּר לָךְ רְבוֹן
 הָעוֹלָמִים».
 132. וְכֵן צָוָה אַבְרָהָהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעֲקֹב, «בְּנֵי! אֵלֶּלָה בְּחֵר לָכֶם אֶת הַדָּת
 וְאֵל תַּמּוּתוֹ אֶלָּא בְּמִסְלָמִים, מִתְּמַסְרִים».
 133. הָאֵם הֵייתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעֲקֹב לַפְּנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַעֲבֹדוּ לְאַחַר
 מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶךָ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אַבְרָהָהִים, וְאַסְמָאעִיל,
 וְאַסְחָחַק (יִצְחָק), הוּא הָאֱלֹהִים הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».
 134. זֹאת אִמָּה שֶׁכִּבֵּר חִלְפָה, שֶׁתִּקְבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הַשְּׁגִיָּה, וְאַתָּם תִּקְבְּלוּ אֶת
 גְּמוּלָתְכֶם עַל הַשְּׁגִיָּכִים. וְאַתָּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁעָשׂוּ.
 135. הֵם⁵ אָמְרוּ, «הֵיוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מְדַרְכִּים». אָמַר, «לֹהֶפֶךְ,
 נֶאֱמַין בְּדַת אַבְרָהָהִים הַחֲנוּף,⁶ וְלֹא עֹבֵד אֱלִילִים».
 136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּלָה, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם
 (הַקּוֹרְאָן), וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אַבְרָהָהִים, וְאַסְמָאעִיל,
 וְאַסְחָחַק, וְיַעֲקֹב, וְהַשִּׁבְטִים, וּבִאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא (מֹשֶׁה), וְלַעִיסָא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.

3. הדת של אברהם מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 27 ; וסורת אנ-נחל 16 : 120 - 121.

4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אללה בחר באברהם כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.

5. היהודים והנוצרים.

6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

(יהושע המשיח), ובאשר נתן לנביאים מרבונם. אין אֲנַחְנוּ מִבְּדִילִים בִּינֵיהֶם. וּמִתְמַסְרִים אֲנַחְנוּ לְאַלְלָהָּ».

137. אִם יֵאָמְנוּ בְּאֶשֶׁר תֵּאֱמִינוּ אֵתָם, הֲרִיֵּהם מִדְּרָכִים, אֲדָּ אִם יִפְנוּ עֶרְף הָרִי מִשּׁוּם שֶׁהֵם מִתְנַגְּדִים לָכֶם, וְאַלְלָהּ יַעֲזֹר לָךְ נִגְדָם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ, הַיּוֹדֵעַ.

138. (הַדַּת שְׁלֵנוּ) הִיא הַדַּת הָאֱמֶתִית שֶׁל אֲלֵלָהּ,¹ וְאִין טוֹב מִדַּתּוֹ שֶׁל אֲלֵלָהּ שְׁאוּתוֹ אֲנַחְנוּ עוֹבְדִים.

139. אָמַר: לָמָּה תִּתְנַכְּחוּ אֲתָנוּ עַל אֲלֵלָהּ, בְּזִמְנָן שֶׁהוּא רְבוּנָנוּ וְרְבוּנָכֶם, וְלֵנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, וְאֲנַחְנוּ רַק לוֹ בִּלְבַד מִסּוּרִים.

140. אִזּוֹ אֲוִלִי תִגִּידוּ שְׁאֲבָרָאֵהִים, וְאֶסְמָאֵעִיל, וְאֶסְחָאֵק, וְיַעֲקוֹב, וְהַשִּׁבְטִים הֵיוּ יְהוּדִים אִזּוֹ נּוֹצְרִים? אָמַר, «הַיּוֹדְעִים אֵתָם טוֹב יוֹתֵר מֵאַלְלָהּ? חוֹטָאִים מְכַל הֵם הַמַּסְתִּירִים אֶת הַעֲדוֹת אֶשֶׁר קִבְּלוּ מֵאֵת אֲלֵלָהּ. אֲלֵלָהּ שֵׁם לֵב לְמַעֲשֵׂיכֶם».

141. זֹאת אָמַר שֶׁכָּבֶר חִלָּפָה, שֶׁתִּקְבֹּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל מַעֲשֵׂיהָ, וְאַתָּם תִּקְבְּלוּ אֶת גְּמוּלָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם. וְאַתָּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁעָשׂוּ.

חלק 2

קטע 17

142. הַכְּסִילִים יֹאמְרוּ, «מָה גָרַם לָהֶם לִשְׁנוֹי בְּכוּוֹן הַקְּבֵלָה, הַתִּפְלָה,² שֶׁהִיוּ נוֹהֲגִים לִפְנוֹת אֵלָיו?» אָמַר, «לְאַלְלָהּ הַמְזֻרָח וְהַמַּעֲרָב,³ וְהוּא מִדְּרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה».

143. וְכֹךְ עָשִׂינוּ אֲתָכֶם אֱמֶת יִשְׂרָאֵל, לְמַעַן תִּהְיוּ עֲדִים עַל מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם,⁴ וְהַשְׁלִיחַ (מוֹחַמַּד) יִהְיֶה עַד לְמַעֲשֵׂיכֶם. וְקִבְּעֵנוּ אֶת כּוּוֹן הַתִּפְלָה אֶשֶׁר פָּנִיתָ אֵלָיו לְפָנִים לְמַעַן יָדַע מִי הוֹלֵךְ אַחֲרֵי הַשְׁלִיחַ וּמִי יִחְזֹר עַל עַקְבָּיו.⁵ וְאַמְנֵם קֶשֶׁה הָיָה הַדָּבָר, אֲדָּ לֹא לְאַלְלָהּ אֶשֶׁר אֲלֵלָהּ הַדְּרִיךְ. כִּי אֲלֵלָהּ לֹא יִגְרַע (מִשְׁכָּר) אֲמוֹנֶתְכֶם, כִּי אֲלֵלָהּ רַב-חֶסֶד וְרוּחוֹם לְבָנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

2. קְבֵלָה, הַכּוּוֹן שֶׁאֵלָיו פּוֹנִים הַמִּתְפַּלְלִים הַמוֹסְלָמִים. הַנְּבִיא וְהַמוֹסְלָמִים בַּמִּשְׁךְ שְׁלוֹשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנִים בַּמִּכָּה פָּנוּ בְּזִמְנָן הַתִּפְלָה לַכּוּוֹן בֵּית אֶל-מִקְדָּס, יְרוּשָׁלַיִם, וְהַמִּשְׁכּוֹ לִשְׁשֵׁה-עֶשֶׂר חוֹדָשִׁים בַּמִּדְיָנָה, אַחֲרֵי כֵן אֲלֵלָהּ צִוּוּהוּ עַל הַמוֹסְלָמִים לִפְנוֹת לַכּוּוֹן הַכְּעָבָה בַּמִּכָּה.

3. ר' פ' 115 בַּסּוּרָה זו.

4. ר' סורת אאל עֶמְרָאן 3 : 110 ; סורת אַנ-נִסְא' 4 : 135 ; וְסוּרָת אַת-תּוֹבָה 9 : 71.

5. ר' סורת אַת-תּוֹבָה 9 : 124 - 125 ; וְסוּרָת אַל-עֲנַכְבוֹת 29 : 2 - 4.

144. אֲנַחְנוּ רוֹאִים כִּי־צַד אֶתָּה מִפְּנֵה פָּנֶיךָ כֹּה וְכֹה הַשְׁמִימָהּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָךְ כּוֹון תִּפְלָה שֶׁתִּהְיֶה מְרָצָה מִמֶּנּוּ. וּלְכֹךְ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבָה), וּבְכָל מְקוֹם שֶׁתִּהְיוּ בּוֹ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבְרוֹ. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) יוֹדְעִים שְׂוִיָּה הָאֻמָּת מִרְבוֹנָם. וְאַלֶּלָּה לֹא יַעֲלִים עֵין מֵאֲשֶׁר יַעֲשֻׂוּ.

145. אַךְ גַּם אִם תִּבְיֵא לֵאלֹהֵי אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר אֶת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יִסְכִּימוּ לְכוּון הַתְּפִלָּה שְׁלָךְ, וְאַף אֶתָּה לֹא תִסְכִּים לְכוּון תְּפִלָּתָם. וְאַף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לֹא יִקְבְּלוּ עָלֵיהֶם זֶה אֶת אֶת כּוֹון תְּפִלָּתוֹ שֶׁל זֶה. לָכֵן אִם לְאַחַר כָּל מָה שֶׁהֶעֱנַק לָךְ מִן הַדַּעַת תִּלָּךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם, תִּהְיֶה מִן הַחוּטָאִים.

146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר מִכִּירִים אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מִכִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם, אַךְ חֵלֶק מֵהֶם מִסְתִּיר אֶת הָאֻמָּת בְּיוֹדְעִין.

147. (מָה שֶׁנָּתַן לָךְ) הוּא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.

קִטְעַ 18

148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כּוֹון תְּפִלָּה אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְנֶה. לָכֵן הִתְחַרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיוּ, מִשֶּׁם יִבְיֵאֲכֶם אֵלֶּלָּה. אֵלֶּלָּה הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.

149. מִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאַכֵּן זֹאת הִיא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ. וְלֹא נִעְלְמוּ מֵאֵלֶּלָּה מַעֲשִׂיכֶם.¹

150. וּמִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיוּ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבְרוֹ. לְמַעַן שֶׁלֹּא תִהְיֶה לְאַנְשִׁים טַעֲנָה נִגְדָּכֶם. מִלִּבֵּד הַעוֹשִׁקִים מֵהֶם. אַךְ אֵל תִּירָאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתֵי תִירָאוּ, לְמַעַן אֲשֶׁלִּים חֲסָדִי עִמָּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתִּדְּרֹכוּ.

151. כְּמוֹ שֶׁשָּׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִכָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לְפָנֵיכֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּטְהַרְכֶם, וַיִּלְמַדְכֶם אֶת הַסֵּפֶר (וְהַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחֻכְמָה (הַמִּסְתֵּר שֶׁל הַנְּבִיא), וַיִּלְמַדְכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתֶּם.²

152. לָכֵן זָכְרוּ אוֹתֵי לְמַעַן אֲזַכֵּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאַל תִּכְפְּרוּ בִּי.³

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קטע 19

153. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבִתְפִלָּה. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא עִם רַבִּי סִבְלָנוֹת.¹
154. וְלֹא תֵאמְרוּ לַנְּהָרִים בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָהּ, «מֵתִים». אֲדַרְבֶּה, הֵם «חַיִּים». אֵדִין אִין אַתֶּם מְרַגְּשִׁים בָּזָה.²
155. אָנוּ נַעֲמִיד אַתְּכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי פֶחַד, וְרָעַב, וּמַחְסוֹר בְּרִכּוּשׁ וּבִנְפֶשׁ וּבִיבּוּלִים.³ בְּשָׁר טוֹב לְרַבִּי סִבְלָנוֹת,
156. כִּאֲשֶׁר יִפְגַע בָּהֶם אָסוֹן יֹאמְרוּ, «לֹאֱלֹהָ אָנוּ שְׂיָכִים וְאֵלֵינוּ אָנוּ חוֹזְרִים».
157. כָּל אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם תַּחֲלֶנָּה תִּפְלֹת מִרְבוֹנָם וּרְחֻמִּים, וְאֵלֹהָהּ הֵם הַמְדַּרְכִּים.
158. אֶצֶּ-צָפֹא וְאֶל-מִרְיָה⁴ הִן מִטְקִסִּי הַפִּלְחֹן שֶׁל אֱלֹהָהּ, עַל כֵּן כָּל הָעוֹלָה לְרַגֵּל אֶל הַבַּיִת בַּחֲג' אוּ בְעוֹמְרָה, מְבַקֵּר בּוֹ (הַבַּיִת), מִתֵּר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקְּפּוֹת סְבִיבּוֹ. וְכָל הַמִּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אֱלֹהָהּ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.⁵
159. כָּל אֱלֹהָהּ הַמִּסְתִּירִים אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַהֲדַרְכָּה אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַחַר שֶׁהִבְהִירוּ אוֹתָם לְבָנֵי אָדָם בְּסֶפֶר (הַקּוֹרְאָן). אוֹתָם יִקְלֵל אֱלֹהָהּ וְיִקְלְלוּ אוֹתָם כָּל הַבְּרִיּוֹת,
160. לֹא כֵן אֱלֹהָהּ הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָהּ וְהַמְּטִיבִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמְּבַהֲרִים אֶת אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מֵהָאוֹתוֹת, כָּל אֱלֹהָהּ אֶקְבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָהּ וּרְחוּם.
161. אוֹלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר מָתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תַּחֲוִל עֲלֵיהֶם קִלְתָּ אֱלֹהָהּ, וְהַמְּלֹאכִים, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
162. וַיִּשְׁאַרוּ מְקַלְלִים לְנֶצַח וְלֹא יוֹקֵל מַעֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ וְלֹא יִדְחָהּ.
163. הָאֵלֹהָהּ שֶׁלָּכֶם (אֱלֹהָהּ) אֵלֹהָהּ אֶחָד הוּא, וְאִין אֵלֹהָהּ זוֹלָתוֹ, וְהוּא הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אז-זומר 39: 10.

2. ר' סורת אאל עמרן 3: 169.

3. ר' סורת מוחמד 47: 31.

4. אצ-צפא ואל-מרוה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

קטע 20

164. אֲכֹ, בְּבִרְיַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְחִלּוּפֵי לַיְלָה וַיּוֹם,¹ וּבִאֲנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמּוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמּוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,² וּבַמַּיִם שֶׁאֵלֶּלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לַהֲחִיּוֹת אֶת הָאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתָה כְּמוֹתָה,³ וְהַפִּיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בָעָלִי חַיִּים,⁴ וּבִכְוִוִן תְּנוּעוֹת הָרוּחוֹת וְהַעֲנָנִים הַכְּפוּפִים לִפְקֻדָּתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.⁵
165. וְלִמְרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁעוֹשִׂים לָהֶם אֵלִילִים שְׁוִים לְאֵלֶּלָה, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאַהֲבַת אֵלֶּלָה. אוּלַם אַהֲבַת הַמַּאֲמָנִים לְאֵלֶּלָה גְדוֹלָה יוֹתֵר. וְלוֹ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֲנֵשׁ, הָיוּ בְּטוּחִים מֶה רַב כּחוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה וּמֶה כֶּבֶד עֲנֵשׁוֹ.
166. אִיזִי תִּתְּנָכְרוּ הַמִּנְהִיגִים לַמִּנְהִיגִים,⁶ כְּשִׁירָאוּ אֶת הָעֲנֵשׁ, וְנִקְטְעוּ בִּינֵיהֶם הַקְּשָׁרִים.
167. וַיֹּאמְרוּ הַמִּנְהִיגִים, «לֹו נָתַן לָנוּ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם הֵינּוּ מִתְּנַכְרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הִתְנַכְּרוּ לָנוּ». כִּכָּה יֵרָאֶה לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטָעְרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יֵצְאוּ מִן הָאֵשׁ.

קטע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּתֵר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תִּלְכּוּ בַּעֲקֻבוֹת הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,
169. הוּא מִסִּית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶּלָה מֶה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.
170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לְכּוֹפְרִים), «הִתְנַהֲגוּ לְפִי מֶה שֶׁאֵלֶּלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יִגִּידוּ, «לֹא! גִּלְךָ בַּעֲקֻבוֹת מֶה שֶׁמִּצָּאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אֵף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הִבִּינוּ דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לְבִהֲמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הָרוּעָה) מִבְּלִי שִׁיבִינוּ מֶה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֲרָשִׁים, אֵלֶמִים, וְעוֹרִים, וְלֹא יָבִינוּ.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת הוד 11 : 6.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 191.

6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופי' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּתֵר, הַדִּבְרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנֵקְנוּ לַפְּרִנְסַתְכֶם, וְהוֹדוּ לֵאלֹהֶה אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.
173. הוּא אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנִּבְלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לֵאל זֹלַת אֱלֹהֶה. אַךְ מִי שֶׁאֵוֹכַל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הִרְגָּל אֵין בּוֹ חֲטָא, כִּי אֱלֹהֶה סוֹלַח וְרַחוּם.
174. אֱלֹהֶה אֲשֶׁר בִּתְמוּרָה זֹלָה מִסִּתְרִים חֵלֶק מִמֶּה שֶׁהוֹרִיד אֱלֹהֶה בְּסִפְּרָה (הַתּוֹרָה), אֵינֶם מִמְּלָאִים בְּטָנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּיתִים, לֹא יִדְבַר אֱלֹהֶם אֱלֹהֶה וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, עֲנֵשׁ מִכְּאִיב מִחֲכָה לָהֶם.
175. הֵם אֱלֹהֶה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בַּתַּעֲרִיָּה בַּמָּקוֹם הַדֶּרֶךְ, וּבִעֲנֵשׁ בַּמָּקוֹם סְלִיחָה. כִּמָּה הֵם יְכוֹלִים לִסְבּוֹל אֶת (הָעֲנֵשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין),
176. זֹאת כִּי אֱלֹהֶה הוֹרִיד אֶת הַסִּפְּרָה (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֱלֹהֶה הַמְחַלְקִים בְּדִבְרֵי הַסִּפְּרָה נִתּוּנִים בְּפִלּוּג מִרְחִיק לִקְצֵת מִן הָאֱמֶת.

קטע 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֲסֵד, אִם רַק תִּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לַעֲבֹר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֲסֵד הָאֱמֶתִי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֶה, וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבְמִלְאָכִים, וּבִסְפָּרִים הַקְדוּשִׁים,¹ וּבִנְבִיאִים, וְלִתֵּת אֶת הַהוֹן עַל אֵף הָיוֹתוֹ אָהוּב, לְקַרְוֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכִּינִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ, וְקַבְּצִינִים, וְשִׁחְרוּר עֲבָדִים; וְכֵן בְּקִיּוֹם הַתַּפְּלָה וּבַתְּשׁוּלֹם זָכָאת; וְהַמְקִימִים הַתְּחִיבוּיּוֹת,² וְהַמְחִיזִיקִים מַעֲמֵד בְּסִבְלָנוֹת בָּאֶסוֹן וּבִצָּרָה וְלַעֲת מִלְחָמָה. כָּל אֱלֹהֶה הֵם הַצּוֹדְקִים וְאֱלֹהֶה הֵם הִירָאִים.
178. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! מִצָּה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דָּם הַנִּרְצָחִים: בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעַבֵּד תַּחַת עַבֵּד, וְנִקְבָּה תַּחַת נִקְבָּה. אַךְ מִי שֶׁקְרוּבֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצָא לְהוֹרָג), עָלָיו לְנַהוֹג לְפִי הַחֲסֵד וּלְשֵׁלֶם כְּפָר בְּעֵין יָפָה. זֹהִי הַקְּלָה הַנִּתְּנָת לָכֶם מֵאֵת רַבּוֹנְכֶם וְרַחֲמִים. אַךְ מִי שֶׁחוֹזֵר וְהוֹרֵג (אֶת הַרוֹצֵחַ) לְאַחֵר תְּשׁוּלֹם כְּפָר, צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
179. הוּי בְּעָלֵי הַבֵּינָה! עֲנֵשׁ הוּא הַבָּסִיס הָעֶקְרִי לַהֲגִנָּה וּבִסְחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמּוֹר עַל עַצְמְכֶם מִעֲוָל.
180. בַּהֲגִיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לְמוֹת, וּמִנִּית נִכְסִים אַחֲרָיו, מִצָּה עָלָיו לְצוּת (חֵלֶק מִן) הַנִּכָּס לְהוֹרִים וְלְקַרְוֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֲסֵד. זֹהִי חוֹבָה עַל הִירָאִים.

1. הַסִּפְּרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁאֱלֹהֶה הוֹרִיד הֵם: הַתּוֹרָה, וְהַאֲנִיִּל, וְהַקּוּרְאָן.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 20.

181. כל המִשְׁנָה צוֹאָה לְאַחַר שֶׁהָיָה עַד שְׁמִיעָהּ לָהּ, תַּחֲוִיל הָאֲשָׁמָה עַל הַמִּשְׁנִים. כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיִוָּדַע.

182. אוֹלָם מִי שְׁחֹשֵׁשׁ כִּי נִהַג הַמִּצְוָה בְּעוֹל אוֹ חָטָא, וְהִשְׁכִּין שְׁלוֹם בֵּין הַיֹּרְשִׁים, אֵין עָלֶיךָ אֲשָׁמָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרוֹחוּם.

קטע 23

183. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! נִצְוָה עֲלֵיכֶם הַצּוּם כְּשֶׁם שֶׁנִּצְוָה עַל אֵלָה שֶׁקִּדְמוּ לָכֶם, לִמְעַן שֶׁתִּהְיוּ יִרְאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אֵךְ אִם אֶחָד מֵכֶם חוֹלָה אוֹ נוֹסֵעַ (רַחוּק) מִבֵּיתוֹ, עָלָיו לָצוּם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בַּיָּמִים אֲחֵרִים (בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה). אוֹלָם מִתֵּר לֵאמֹר שֶׁלֹּא יוֹכִלִים לָצוּם, לִפְדוּת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלֶת מִסָּכָן (לְכָל יוֹם שֶׁיִּפְסִידוּ). וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּתְנַדֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוֹטֵב לוֹ. אִמָּנִם אִם תִּצְוִמוּ יִיטֵב לָכֶם, לוֹ רַק יִדְעֶתֶם.

185. חֹדֶשׁ רִמְצָ' אֵין הוּא הַחֹדֶשׁ שֶׁבּוּ הוֹרֵד הַקָּרָאן מִן הַשָּׁמַיִם לִמְעַן יָבִיא לִבְנֵי הָאָדָם הַדֶּרֶךְ וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אֶל-פּוֹרְקָאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבֵיתוֹ) בַּחֹדֶשׁ זֶה עָלָיו לָצוּם בּוֹ, אֵךְ הַחוֹלָה אוֹ הַנוֹסֵעַ (רַחוּק מִן הַבֵּית), יָצוּם מִסְפֵּר יָמִים אֲחֵרִים. אֵלֶּלָה רוּצָה לְהַקְלִי, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לִמְעַן שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפֵּר, וּלְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֵלֶּלָה עַל הַדֶּרֶכְתּוֹ לָכֶם,² וְלַהּוֹדוֹת לוֹ (עַל חֲסִדּוֹ).

186. (הוּי הַנִּבְיָא!) אִם יִשְׁאַלְכֶם עוֹבְדֵי עָלִי, הִנֵּה קָרוֹב אֵין, וְיִאָּעֲנֶה לְקִרְיָאָה הַקּוֹרָא אֵלַי. וְעֲלִיהֶם לַצִּית לִי וְלַהֲאָמִין בִּי, לִמְעַן יִלְכוּ בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

187. הִתֵּר לָכֶם בְּלִילוֹת הַצּוּם לְהִזְדוּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כָּסוּת לָכֶם וְאַתֶּם כָּסוּת לָהֶן. אֵלֶּלָה יָדַע שֶׁהֵייתֶם מְזִיקִים לַעֲצַמְכֶם בְּמִנּוּעַ עַצְמְכֶם מֵהוֹ, וְחִזֵּר וְהַקְלִי עֲלֵיכֶם. מַעֲתָה הִזְדוּגוּ עִמָּן וְהִתְנַהְגּוּ לְפִי מַה שֶׁמִּצְוָה אֵלֶּלָה לָכֶם, וְאַכְלוּ וּשְׁתוּ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה, עַד אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לְבֹן (אוֹר הַשָּׁמֶר) וְחוּט שְׁחֹר (חֲשֻׁכַת הַלֵּילָה) לַעֲת שְׁחִירִית, וְאַחֵר כִּךְ הַמִּשְׁיָכוּ בָּצוּם עַד הַלֵּילָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדוּגוּ עִמָּן בְּלִילוֹת הַתִּיחֲדוּתְכֶם בְּמִסְגָּדִים (לְמִטְרַת פֶּלְחָן). אֵלָה חֲסוֹת אֵלֶּלָה אֶל תִּקְרְבוּ אֵלֶיהֶן. כִּךְ מִבְּחִיר אֵלֶּלָה אוֹתוֹתֵינוּ לִבְנֵי הָאָדָם לִמְעַן יִהְיוּ יִרְאִים.

188. אֶל תִּאָּכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רֵעֵהוּ בְּלֹא צָדֵק, וְאַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בּוֹ (בַּהוֹן) לְשִׁחַד שׁוֹפְטִים כְּדִי לְבָלוּעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבִידוּעִין.

1. חודש רמציאן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההגירית (המוסלמית).

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 200; סורת קאף 50: 39 - 40; וסורת אל-ג'ומועה 62: 10.

קטע 24

189. יִשְׁאַלְוּךָ (מוֹחֵמֵד) עַל הַסְהֲרוֹנִים. אָמַר, «הֵם לְמַעַן יִקְבְּעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מוֹעֲדֵיהֶם עַל פִּיהֶם וְאֶת הַחֶג», הָעֲלִיָּה לְרָגֶל». אִין זֶה חֶסֶד שֶׁתִּכְנְסוּ לְבִתְיֶכֶם מֵאַחֹר (כְּשֶׁאַתֶּם בְּמִצַּב הָאֲחֵרָאם),¹ אֲמַנְסִי חֶסֶד הוּא יֵרָאֵת אֵלֶיךָ, וְלָכֵן הִכְנְסוּ דֶּרֶךְ הַדְּלֹתוֹת הַקְּדָמִיּוֹת שֶׁל הַבָּתִּים, וְיֵרָאוּ אֶת אֵלֶיךָ לְמַעַן שֶׁתִּצְלִיחוּ.
190. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֵלֶיךָ רַק בְּאֵלֶּה שֶׁיִּלַּחְמוּ בָּכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ בַּתְּגוּבָה, כִּי אֵלֶיךָ אֵינוֹ אוֹהֵב עוֹשֵׂי מַעֲשֵׂי אֵיבָה.
191. הִרְגוּ אוֹתָם (אֵלֶּה שֶׁיִּלַּחְמוּ בָּכֶם) בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּפְגְּשׁוּ אוֹתָם, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם מִהֶמְקוֹמוֹת שֶׁמֵּהֶם גִּרְשׁוּ אֶתְכֶם. כְּפִי־לַחֲץ וְעָנֵשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דָּתָם קָשָׁה מִהַרְיָגָתָם. אֵל תִּלַּחְמוּ בָּהֶם לִיד הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אֲלָא אִם תִּתְקַפּוּ. אִם יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם, הִרְגוּ אוֹתָם. כִּי זֶה עֲנֵשׁ הַכּוֹפְרִים.
192. אִךְ אִם יִפְסִיקוּ (בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹקְפָנוֹת שֶׁלָּהֶם). הִנֵּה אֵלֶיךָ סוֹלַח וְרַחוּם.
193. הִלַּחְמוּ בָּהֶם עַד שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְאַלֵּץ אֶתְכֶם לְהַמִּיר אֶת דָּתְכֶם, וְהִדֵּת כְּלָה תִּהְיֶה לְאֵלֶיךָ.² וְאִם יִפְסִיקוּ, אִין לְהִלַּחֵם אֲלָא נֶגֶד הַכּוֹפְרִים.
194. חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ³ תַּחַת חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ, כִּי חֲלוּל הַקְּדָשִׁים דּוֹרֵשׁ עָנֵשׁ. מִי שֶׁתּוֹקֵף אֶתְכֶם, הִלַּחְמוּ גַם אִתָּם בּוֹ, כְּפִי שֶׁתִּתְקַף אֶתְכֶם, וְיֵרָאוּ אֶת אֵלֶיךָ, וְדַעוּ כִּי אֵלֶיךָ עִם הַיֵּרָאִים.
195. הוֹצִיאוּ מִמּוֹן בְּשִׁבִּיל אֵלֶיךָ, וְאַל תִּבְיֵאוּ כְּלָיָה עַל עֲצֻמְכֶם, וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֵלֶיךָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
196. קִזְּמוּ אֶת הַחֶג⁴ וְהַעוֹמְרָה⁵ רַק לְשֵׁם אֵלֶיךָ. וְאִם נִמְנַע מִכֶּם לְהִשְׁלִימָם, הִקְרִיבוּ הַקֶּרְבֵּן בְּהִתְאֵם לִיכְלֹתְכֶם, וְאַל תִּגְלַחוּ אֶת רִאשֵׁיכֶם עַד שֶׁיִּגְיַע הַקֶּרְבֵּן אֶל הַמְּקוֹם הַמֵּיָּעֵד לְשַׁחִיטָתוֹ. וְאוֹלָם אִם יִהְיֶה בִּינֵיכֶם חוֹלָה אוֹ נֶגֶעַ בְּרָאשׁוֹ (יָכַל לְהִתְגַּלַּח), וְיִכְפֹּר בְּצוּם אוֹ בְּצִדְקָה אוֹ קֶרֶבֶן. אִם תַּעֲשׂוּ
-
1. המדובר בפסוק זה הוא על מנהג פולחני בתקופת הג'אחליה שעל פיו נמנעו האנשים מלהכנס לבתיהם בזמן החג' והם במצב האחראם, ואם נאלצו להיכנס, הם נכנסו מאחור.
2. ר' סורת אל-אנפאל 9: 29.
3. החודשים הקדושים הם ארבעה: רג'יב, החודש השביעי; ד'ו אל-קיעדה, החודש האחד-עשר; ד'ו אל-חג'ה, החודש השנים-עשר; ואל-מוחרם, החודש הראשון. במשך החודשים הללו אין מלחמה או מעשי תוקפנות בכל חצי-האי ערב.
4. קיום החג' לפחות פעם אחת בחיי המוסלם אם הוא יכול מבחינה כספית ובריאותית. ר' סורת אל-עמראן 3: 97.
5. העומרה, ביקור לכעבה בכל ימי השנה חוץ מחודש החג'. העומרה אינה חובה כמו החג'.

דַּרְכְּכֶם בְּזֶמֶן שֶׁל שְׁלוֹם אַתֶּם יְכוּלִים לָקִים אֶת הַחֵג, וְהַעֲוִמְרָה בְּיַחַד,
יָבִיא מִהֶקְרָב לְפִי יִכְלֶתוּ, אֲדָּ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן, עָלָיו לָצוּם
שְׁלוֹשָׁה יָמִים בַּחֵג, וְשִׁבְעָה כְּשֶׁתַּחֲזְרוּ הַבִּיטָה. עֲשֶׂרָה תְּמִימִים יִהְיוּ. כִּד
יִנְהֲגוּ אֵלֶּה שְׁבָנֵי בֵּיתֶם אֵינֶם מִתְּגוֹרְרִים לִיד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יֵרָאוּ אֶת
אֱלֹהֵה וְדָעוּ כִּי אֱלֹהֵה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

קטע 25

197. מוֹעֵד הַחֵג, הוּא בְּחֻדָּשִׁים יְדוּעִים,¹ וּמִי שֶׁלֹּקַח עַל עַצְמוֹ לָקִים בָּהֶם
אֶת הַחֵג, חָיָב לְהַמְנִיעַ מִיַּחְסֵי מִין, מִשְׁחִיתוֹת, וּמִמְרִיבוֹת בְּתַקּוּפַת
הַחֵג.² כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ, אֱלֹהֵה יַדַּע אוֹתוֹ. הַכִּינוּ צִידָה לְדָרְךְ, דָּעוּ
כִּי הַצִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יֵרָאֵת אֱלֹהֵה,³ וְלָכֵן יֵרָאוּ אַתֶּם בְּעָלֵי
תְּבוּנָה.
198. אִין כָּל רַע בְּהַשְׁגַּת פְּרִנְסָה מֵעַם רְבוּנְכֶם בַּחֵג.⁴ בְּצֵאתְכֶם מֵעֶרְפָּאת (חֲזָרָה
לְמַכָּה). הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה עַל יַד הַמִּקְוֶה הַקָּדוֹשׁ,⁵ הַזְכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ
כְּפִי שֶׁהִדְרִיד אֶתְכֶם, וְכִי הֵייתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,
199. אַחֵר כֵּךְ, צֵאוּ מִהַמִּקְוֶה שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאִים כָּל הָעוֹלָם לָרָגֶל, וּבִקְשׁוּ אֶת
סְלִיחַת אֱלֹהֵה, כִּי אֱלֹהֵה סוֹלַח וְרוּחִים.
200. בְּהַשְׁלִימְכֶם אֶת טַקְסִיכֶם, הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה כְּשֶׁם שֶׁנִּהְגַּתֶּם לְהַזְכִּיר
אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכֵּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רְבוּנְנוּ! תֵּן לָנוּ
(בְּרִיאוֹת, הוֹן, וּבְנִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה», לֹאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא,⁶
201. וַיֵּשׁ בָּהֶם מֵאַמִּינִים הַמִּתְפַּלְלִים, «רְבוּנְנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה
בְּעוֹלָם הַבָּא, וְשִׁמְרֵם אוֹתָנוּ מֵעֲנִשׁ הָאֵשׁ»,⁷
202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְלִים בְּתַפְלָה זוֹ), יִקְבְּלוּ אֶת תַּגְמוֹלָם לְפִי הַשְׁגִּיהֶם, וְאֱלֹהֵה
הוּא מְהִיר-חֲשָׁבוֹן.

1. חודשי החג' הם: ד'ו אל-קעדה, ד'ו אל-חג'ה, ואל-מוחרם.

2. ר' סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חג' 22: 25.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 26.

4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג'אהליה הם, עוכאט', מג'נה, וד'ו אל-מג'אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החג' עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החג', אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החג'.

5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.

6. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 19.

7. ר' סורת אש-שורא 42: 20.

203. הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָהּ בְּמִסְפָּר יָמִים מְסֻיָּמִים,¹ אֵךְ מִי שֶׁמְקַדֵּשׁ אוֹ מֵאַחַר
בְּשָׁנֵי יָמִים לֹא יֵאָשֵׁם, אִם יֵרָא אֱלֹהָהּ הוּא. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ וְדָעוּ כִּי אֵלָיו
תֵּתְאָסְפוּ.²
204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הֵזָה מוֹצֵאִים חֹן בְּעֵינֶיךָ, וְהֵם מְזַכְּרִים
אֶת אֱלֹהָהּ כְּעַד עַל אֲשֶׁר בִּלְבָם.³ אוֹלָם הֵם הָאוֹיְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,
וְכַאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עָרֶץ רַץ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאָדָמָה וְאֶת פְּרִיָּהּ,
וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
205. וְכַאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עָרֶץ רַץ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאָדָמָה וְאֶת פְּרִיָּהּ,
וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
206. וְאִם נֹאמַר לוֹ, יֵרָא אֶת אֱלֹהָהּ! הוּא מְתַנָּאָה בַּפֶּשַׁע.⁴ לָכֵן דִּין גִּיהֶנֶם, וְכַמָּה
נוֹרָא הִצְיוֹעַ.
207. אֵךְ יֵשׁ אֲשֶׁר הַמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְקַבֵּל בְּרַכַּת אֱלֹהָהּ.⁵ אֱלֹהָהּ הוּא מְלֹא
חֶמְלָה אֶל עַבְדָּיו.
208. הוּא הַמַּמְאִיִּים! קָבְלוּ כֻלְכֶם עַל עֲצָמְכֶם אֶת הָאִסְלָאִם כֻּלּוֹ וְאֵל תִּלְכוּ
בְּדַרְכֵי הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיְבְכֶם הַגָּלוּי.
209. וְאִם שָׁגִיתֶם לְאַחַר שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דָּעוּ כִּי אֱלֹהָהּ הוּא
עֶזְרוֹ וְחֻכְם.
210. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִצָּפִים (לְיוֹם הַדִּין) שְׂיָבוֹא אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת
עֲנִיִּים עִם הַמְּלָאֲכִים? וְהַדִּין נִחְרָץ, וְאֵל אֱלֹהָהּ יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנִיָּיִם.⁶

קטע 26

211. שְׂאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּמָּה אוֹתוֹת בְּרוּרִים הֵבֵאנוּ לָהֶם. כָּל הַמְּסִלָּף אֶת
חֹסֶד (דֵּת) אֱלֹהָהּ אַחֲרֵי שֶׁהֶעֱנֵק לוֹ, (עָלָיו לְהַבִּיחַ) שְׂאֵלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.⁷
212. הַכּוֹפְרִים מְקַסְמִים מִחֵי הָעוֹלָם הֵזָה,⁸ לָכֵן הֵם בְּזִים לְמַאֲמִינִים
(הַמַּחֲכִים לְחֵי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמַּאֲמִינִים
הַיֵּרָאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהֶם; (וְגַם בְּעוֹלָם הֵזָה) אֱלֹהָהּ שׁוֹלֵחַ פְּרִנְסָה
לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה.⁹

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש די אל-חגי'ה.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 79; וסורת אל-מולכ 67: 24.

3. ר' סורת אל-מונאפקון 63: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 108.

4. ר' סורת אל-חגי' 22: 72.

5. ר' סורת את-תובה 9: 111.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 25.

7. ר' סורת אברהים 14: 28.

8. ר' סורת אל-כהף 18: 7.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אִמָּה אַחַת (בְּלִי אִמּוֹנָה),¹ וְאִזּוֹ שָׁלַח אֱלֹהָ אֶת הַנְּבִיאִים כְּמִבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְשָׁלַח אֹתָם אֶת הַסֵּפֶר² עִם הָאֱמֶת כְּדִי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצִדְקָה בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.³ וְלֹא נִחְלְקוּ בּוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינִיָּהם. וְאִזּוֹ הִדְרִיד אֱלֹהָ אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֱמֶת אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהּ, כִּי אֱלֹהָ מִדְרִיד אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

214. הָאֱמָנִים חֲשַׁבְתָּם כִּי תִכְנְסוּ לָגֶן וְלֹא יִקְרָה לָכֶם מֶה שֶׁיִּקְרָה לְאֱלֹהָ שֶׁקִּדְמּוֹ לָכֶם? פָּגְעוּ בָהֶם יְסוּרִים וְצָרוֹת וְזַעְזָעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהַמַּאֲמִינִים אֹתוֹ, «מִתִּי יָבוֹא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ?» וְאֱמָנִים נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ קָרוֹב.⁴

215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד), «כַּמָּה לְהוֹצִיא (מִרְכּוּשָׁם) כְּצִדְקָה, וְאִידֶּךָ?» אָמַר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, וְנִתֵּן לְהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתּוֹמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה, יֵדַע בּוֹ אֱלֹהָ».

216. צָנָה עֲלֵיכֶם הַקָּרֵב,⁵ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא שְׂנוֹא עֲלֵיכֶם, אֲךֹּךְ יֵשׁ שֶׁתִּשְׁנְאוּ דָּבָר מָה, אֵף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיֵשׁ שֶׁתֹּאהָבוּ דָּבָר מָה, אֵף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְאַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

קִטֵּעַ 27

217. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שֶׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אָמַר, «מִלְחָמָה בְּחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אֲךֹּךְ לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּקַחַת בִּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ וְאִי אִמּוֹנָה (שֶׁלָּכֶם) בּוֹ, וְגַם לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּהִנָּס לְמִסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, וְלְהוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנְּבִיאִים וְהַמְּסַלְּמִים) מִמְּנוֹ, כָּל אֵלֶּה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָ. לַחֲץ וְעִנְשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דִּתָּם קִשִּׁים מִהִרְיָגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יִפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדִּתְכֶם, אִם יִצְלִיחוּ בָכֶךָ. אֵלֶּה מִכֶּם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דִּתָּם וְיִמּוּתוּ כּוֹפְרִים, יִפְסִידוּ אֶת הַגָּמוּל שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵלֶּה יִהְיוּ מִשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְלַעוֹלָם יִחִיו בָּהּ.

218. אֵלֶּה שֶׁהָאֱמִינִי וְהַגְּרוֹ⁶ וּבָצְעוּ ג' הָאֵד (מֵאֲבָק) בִּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הֵם מְקוּיִם לְרַחֲמֵי אֱלֹהָ. כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת ינוס 10: 19.

2. הספר: כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

3. ר' סורת אל-גיאתיה 45: 29; וסורת אל-אסרא' 17: 9.

4. ר' סורת אאל עמרוא 3: 12; סורת אל-ענכבות 29: 2 - 3; סורת אל-אחזאב 33: 9 - 11; וסורת אז-זוח'רופ 43: 7 - 8.

5. ר' סורת אל-חגי 22: 39.

6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַיֵּין וְהַמִּיֶּסֶר, מִשְׁחָךְ גֹּרֶל, אָמַר, «יֵשׁ בָּהֶם חֲטָא גָדוֹל, וַיֵּשׁ בָּהֶם תּוֹעֵלֶת לִבְנֵי אָדָם (מִבְּחִינָה כְּלָפִלִית), וְאוֹלָם הַחֲטָא יוֹתֵר גָּדוֹל מִהַתּוֹעֵלֶת».¹ וַיִּשְׁאַלּוּךְ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַעֲדָקָה), אָמַר, «מִה שְּׂאֲתֶם יְכוּלִים מִהֶעֱדָף שֶׁל הָעֶשֶׂר שְׁלָכֶם. כִּדּוּ וַבְּהִיר אֵלֶּלָה לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ (עַל מִה שְּׂיֻעִיל לָכֶם),
220. בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא». וַיִּשְׁאַלּוּךְ בִּיצַד לְנֶהֱג עִם הִתּוֹמִים? אָמַר, «אִם תִּנְהַלּוּ אֶת עֵינֵיכֶם בְּצוּרָה נִפְרָדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תַּעֲרַבְבוּ אֶת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם, כְּאַחִים שְׁלָכֶם יִהְיוּ». אֵלֶּלָה מִבְּחִין בֵּין הַמִּשְׁחָת לְבֵין הַיֶּשֶׁר, אֱלוּ רָצָה אֵלֶּלָה הִיא מִקִּשָּׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לַעֲרַב אֶת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם). אֵלֶּלָה עֲזוּז וְחָכָם.
221. אֵל תַּתְּחַתְּנוּ עִם פְּגִינּוֹת עַד אִם תִּאֲמֹנָה, כִּי אִשָּׁה מֵאֲמִינָה טוֹבָה הִיא מִפְּגִינָתִי, גַּם אִם הַפְּגִינָת מִצָּאָה חֵן בְּעֵינֵיכֶם. וְאֵל תִּשְׁיֹאוּ (נָשִׁים מֵאֲמִינּוֹת) לַאֲנָשִׁים פְּגִינָיִים עַד אִם נִאֲמִינוּ, וְאִישׁ מֵאֲמִין טוֹב מִפְּגִי גַם אִם הוּא מִצָּא חֵן בְּעֵינֵיכֶם. אֵלָּה (הַפְּגִינָיִים) מִזְּמִינִים אֵל הָאֵשׁ, וְאֱלוּ אֵלֶּלָה מִזְּמִין אֵל הַגֶּן וְלִזְכוֹת בְּחִינָה בְּרִשּׁוֹתוֹ. כִּדּוּ מִבְּהִיר אֵלֶּלָה אֶת הָאוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קטע 28

222. וַיִּשְׁאַלּוּךְ עַל אוֹדוֹת הַנוֹסֶת. אָמַר, «זִהְיוּמָה הִיא, לָכוֹ הִתְרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בְּתַקִּיפַת הַנוֹסֶת וְאֵל תִּזְדַּוְּגוּ עִמָּהֶן עַד אֲשֶׁר יִטְהָרוּ, וְאַחֲרֵי שְׂיִטְהָרוּ בּוֹאוּ אֵלֵיהֶן כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה אוֹהֵב אֶת הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְאוֹהֵב אֶת הַמִּטְהָרִים».
223. נְשׁוֹתֵיכֶם הֵן אֲדָמַת חֲרִישׁ לָכֶם, וּבּוֹאוּ אֵל חֲרִישְׁכֶּם מֵאִיזָה עַד שֶׁתִּרְצוּ. הַקִּדְיָמוּ לַעֲשׂוֹת לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, וְדַעוּ כִּי עֲתִידִים אֲתֶם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים.
224. אֵל תַּעֲשׂוּ מֵאֵלֶּלָה מִטְרָה לְשִׁבְעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיוּ נְדִיבִים, וְיִרְאִים, וְעוֹשֵׂי שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,² כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
225. אֵלֶּלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֲתֶכֶם בְּגִלָּל פְּלִיטַת פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲדָה הוּא יַעֲנִישׁ אֲתֶכֶם בְּגִלָּל כּוֹנֵת לְבוֹתֵיכֶם,³ וְאֵלֶּלָה סוֹלַח וּמְתוֹן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91; וסורת אנ-נסא' 4: 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת: זה השלב הראשון והכנה לאיסור שתית יין באסלאם.

2. ר' סורת אנ-נור 24: 22.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89.

226. לֹא־לָהּ שֶׁנִּשְׁבָּעוּ לֹא לְקַיֵּם יַחְסִי מִיּוֹ עִם נְשׁוֹתֶיהָ, נִתְּנָת שְׁהוּת שֶׁל אֲרָבָעָה חֳדָשִׁים, לַחֲזֹר בָּהֶם מִשְׁבֻּעָתָם, וְאוֹלָם אִם יַחֲזִירוּ בָּהֶם מִשְׁבֻּעָתָם, הִנֵּה אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.

227. וְאוֹלָם אִם יַחֲלִיטוּ עַל גְּרוּשֵׁיוֹ, הִנֵּה אֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת וּתְמַתְנָה שְׁלוֹשָׁה מַחֲזֹרֵי נָדָה, וְאַסוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אִשָּׁר אֵלֶּה בָּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מֵאַמִּינוּת הֵן בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזִּכּוּת לְהַשִּׁיבָן בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. הֵן זָכָאיוֹת לְזִכְיוֹת דּוֹמוֹת לַחֻבוֹת וּלְיַחֲסֵה הַזֶּה, וְאוֹלָם לְגָבְרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאֵלֶּה הוּא עִוְזוֹ וְחֻכָּם.

קטע 29

229. מִתֵּר לְבַצֵּעַ גְּרוּשֵׁיוֹ (זְמַנִּיִּים) פְּעָמִים, אֶךְ בְּפֶעַם הַשְּׁלִישִׁית יַחֲלֹט (סוֹפִית) אִם לְהַחֲזִיק בְּאִשָּׁה בַּחֲסֵד, אוֹ לְשַׁלְּחָהּ (סוֹפִית) בְּנִדְבָנוּת. בְּגְרוּשֵׁיוֹ סוֹפִיִּים אֲסוּר לְבַעַל לְקַבֵּל חֲזָרָה אֵינָה שְׁהוּא דָּבָר מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ (כְּמִהְרָה),¹ אֵלָּא אִם כֵּן יַחֲשֹׁשׁוּ הַשָּׂנִים כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה. וְאִם אֵתֶם יִרְאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשָּׂנִים לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה (לַחֲיוֹת בְּשְׁלוֹם כְּזוֹג כֹּדֶת וְכִדְיוֹ), לֹא יַחֲשֹׁב לָהֶם לַחֲטֹא אִם תִּפְדָּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מִהַנְשׂוֹאִין עַל יְדֵי הַחֲזָרָת חֶלֶק מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ). אֵלָּה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקִּבַּע אֵלֶּה, וְאֵל תַּעֲבִרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל הָעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אֵלֶּה הֵם חוֹטְאִים.

230. וְאִם יִגְרָשָׁהּ (בְּפֶעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִהְיֶה עוֹד מִתְּתָר לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעַל אַחֵר. וְאִם (תִּבְעַל הַחֲדָשׁ) יִגְרָשָׁהּ, לֹא יִהְיֶה חֲטֹא עַל הַשָּׂנִים אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוֹב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יִקְיָמוּ אֶת חֻקֵּי אֵלֶּה. אֵלָּה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קִבַּע אֵלֶּה וְאֲשֶׁר הוּא מִבְּהִיר לְבַעֲלֵי דַעַת.

231. וְאִם אֵתֶם מִגְרָשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כָּבֵר מְלָאוּ אֶת תְּקוּפַת הַהִמָּתְנָה שֶׁלָּהֶן, הַחֲלִיטוּ הָאֵם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בַּחֲסֵד אוֹ לְשַׁלְּחָן בַּחֲסֵד, וְאוֹלָם אֵל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחֲזִיק בָּהֶן רַק כִּדִּי לְהַצִּיק לָהֶן. כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת חוֹטֵא לְנַפְשׁוֹ. אֵל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אֵלֶּה לְלַעַג. וְזָכְרוּ אֶת הַחֲסֵד שֶׁנָּטָה לָכֶם אֵלֶּה² וְאֵת הַסֶּפֶר (הַסּוּרָאן) וְהַחֲקֻמָּה (הַמִּסְרָת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהִים מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירָכֶם. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה וְדַעוּ לָכֶם כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 19 - 20; סורת אל-אחזאב 33: 28; וסורת אט-טלאק 65: 6.

2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30: 21.

קטע 30

232. ואם אתם מגרשים את הנשים, והן כבר מלאו את תקופת ההמתנה שִׁלְהוּ, אל תמנעו מהן לחזור לבעליהן. אם הסכימו ביניהם כמקובל. כִּדְרֵשׁ לנהוג מכל אחד מכם המאמין באללה והיום האחרון. וזו מרבה את טהרתכם, כי אללה יודע אד אתם אינכם יודעים.

233. אמהות (מגרשות) יניקו את ילדיהן שנתים שלמות למי שירצה לקים במלוואה את תקופת ההנקה.¹ על האב של התינוק לפרנס אותו ולהלבישו כמקובל. אד אין לחיב נפש יותר מכפי יכלתה.² אין להציק לאם בשל ילדה, ואין להציק לאב בשל ילדו. ועל היורש למלא אותם תפקידים. ואם ירצו שניהם גמילה בהספקה ביניהם והתיעצות לא יהיה חטא עליהם. אם תרצו לשכר מניקה לילדיכם. לא יהיה חטא עליכם אם תשלמו את שכרה כמקובל. ויראו את אללה, ודעו כי אללה רואה מעשיכם.

234. אם אנשים נפטרים ומשאירים נשים, עליהן להמתין (לא להתחתן) ארבעה חדשים ועשרה ימים. עם תם תקופת ההמתנה, אתם לא אחראים למה שתעשינה בעצמן בצורה הזגנת ומקבלת.³ אללה בקיא במעשיכם.

235. לא יחשב לכם לחטא אם תרמזו שאתם מענינים לשאת אשה מסימת, או אם תחשבו על כך בלבכם. אללה יודע כי תחשבו עליהן. אולם אסור להפגש עמהן בסתר, ועליכם להתקשר אתן אד ורק בצורות המקבלות, ואל תחליטו לבצע את קשר הנשואין אלא כעבר הזמן הקבוע להמתנה. דעו, כי אללה יודע מה שבלבכם והזהירו ממנו, ודעו כי אללה סולח ומתון.

קטע 31

236. לא יחשב לכם לחטא אם תגרשו נשים לפני שבעלתם אותן, ולפני שקבעתם להן מהר, אד תנו להן פצוי כמקובל, העשיר לפי יכולתו, והעני לפי יכולתו, כי זוהי חובת הנדבנים.

237. אם תגרשו אותן לפני שבעלתם אותן אולם לאחר שקבעתם להן מהר, שלמו להן מחצית מאשר קבעתם להן, אלא אם ויתרנה על המגיע להן, או ויתר הממנה על עניגי האשה (אם היא קטינה), ואם תוותרו תהיו

1. ר' סורת אל-אחקהא 46 : 15.

2. ר' סורת אט-טלאק 65 : 7.

3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרֹבִים יוֹתֵר לִירָאֵת אֱלֹהָה, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנְּדִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה מַעֲשֵׂיכֶם.

238. שָׁמְרוּ עַל (זְמִינִי) הַתַּפְּלוֹת, וּבַעֲקָר עַל הַתַּפְּלָה הָאֲמֻצָּעִית (תַּפְּלַת אַחֵר הַצִּהְרִים), וְקוּמוּ לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֱלֹהָ בְּהַתְּמַסְרוֹת.

239. וּבִשְׁעַת סַכְּנָה הַתַּפְּלָלוּ בְּהִלִּיכָה עַל רִגְלֵיכֶם אוֹ בְּרִכְיָה (עַל אֲמֻצָּעִי נְסִיעָה). אִךְ בְּהִיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ הַתַּפְּלָלוּ אֶל אֱלֹהָ כְּדָרָךְ שֶׁלְּמַדְכֶם מִה שֶׁמִּקְדָּם לֹא הָיִיתֶם יוֹדְעִים.

240. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְמוֹת וְנִשְׁאִירוּ נָשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצוּוֹת לְנָשִׁים פְּרִנְסָה לְמִשְׁךְ שְׁנָה שְׁלֵמָה, וְלִהְיֶאֱרַר בְּמִשְׁךְ שְׁנָה בְּבֵית שְׁגָרוֹ בּוֹ. אוּלָם אִם תַּעֲזוּבְנָה הַבֵּית מְרֻצוֹן, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁתַּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹן¹ מִה שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אֱלֹהָ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

241. חוֹבָה הִיא עַל הִירָאִים לְהַבְטִיחַ לְנָשִׁים הַמְּגֻרָשׁוֹת אֲמֻצָּעִי מַחֲיָה כְּמִקְבָּל.

242. כִּךְ יִבְהִיר אֱלֹהָ לְכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּבְיִנוּ.

קטע 32

243. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל אֱלֹהָ אֲשֶׁר בְּרָחוּ בְּאֻלְפֵיהֶם מִבְּתֵיהֶם לְמַעַן יִנָּצְלוּ מִמָּוֶת, אָמֵנָם אֱלֹהָ אָמַר לָהֶם, «מוֹתוּ!» וְאַחֵר הִחֲיָה אוֹתָם. הֵן אֱלֹהָ רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אִךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מְכִירִים תוֹדָה.²

244. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ,³ וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאֱלֹהָ גָּמוּל חֶסֶד,⁴ אֱלֹהָ יַכְפִּיל לוֹ כָּפָל כְּפָלִים.⁵ וְאֱלֹהָ

נוֹתֵן פֶּעַם בְּצֻמָּצוֹם וּפַעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלָיו תוֹשְׁבוּ

246. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל מִנְהִיגֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר מוֹסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמַר לְנִבְיָא שְׁלֵהֶם, «בַּחֲרֵנוּ לָנוּ מָלָךְ לְמַעַן נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ!» אָמַר לָהֶם, «הֲאִם לְאַחֵר שְׁיִצְנָה עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִלָּחְמוּ!» אָמַר, «וְלָמָּה לֹא נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ לְאַחֵר שֶׁגִּרְשָׁנוּ מִבְּתֵינוּ וְאִבְדָּנוּ אֶת בְּגִינוּ?» אוּלָם בְּאֲשֶׁר נִצְטוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עָרְף, פָּרַט לְמַעֲטִים מֵהֶם, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 24; סורת אל-אנעאם 6: 123; וסורת אד-דוח'אן 44: 56.

3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله למען אללה, או בשביל אללה», מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).

4. בערבית «قرض حسن הלוואת חסד, גמול חסד».

5. ר' סורת סבא' 34: 39; וסורת את-תע'אבון 64: 17.

247. וְהִנְבִּיאַ שְׁלֵהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלֶּלָה בָּחַר לָכֶם טָאלוֹת כְּמִלְךָ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עָלֵינוּ וְאֶנְחֵנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לְמַלּוּכָה? וְגַם עֶשֶׂר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלֶּלָה בָּחַר בּוֹ לְמִלְךָ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אֶלֶלָה נוֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שְׁיִרְצָה, וְאַלֶּלָה רַב-אֶמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאֵם, «הָאוֹת לְאֲשׁוֹר מַלְכוּתוֹ יִנָּתֵן לָכֶם בְּבוֹא אֶרֶץ הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְׂכִּינָה בְּתוֹכָהּ מִרְבוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹסָא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הָאָרוֹן (אַהֲרֹן) כְּאֲשֶׁר הוּא נִשָּׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בְּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם».

קטע 33

249. כְּאֲשֶׁר יֵצֵא טָאלוֹת עִם הַחִילִים שָׁלוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אֶלֶלָה מְנַסָּה אֶתְכֶם בְּנֶהָר. מִי שְׁיִשְׁתֶּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אֲדָּ מִי שְׁלֹא יִטְעַם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשּׁוֹתֶה רַק בְּמַלּוֹא יָדוֹ». (וְכְאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנֶּהָר) רַבִּם שָׁתוּ עַד לַרְוִיָּה מִמֶּנּוּ, פָּרַט לְמַעֲטִים, וּבִחְצִיתוֹ אֶת הַנֶּהָר יַחַד עִם נְאֻמָּנִיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכַחֲנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּג' אֱלוֹת (בְּגִלְתִּי) וְחִילָיו». וְרַק אֶלֶה שְׂיִדְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְפָגֶשׁ אֶת אֶלֶלָה, אָמְרוּ, «כְּמָה פְּעָמִים הִקְבוּצָה הַקְּטָנָה נִצְחָה בַּעֲזָרַת אֶלֶלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אֶלֶלָה הוּא עִם הַסַּבְלָנִים».

250. וְכִשְׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוֹל ג' אֱלוֹת (גִּלְתִּי) וְחִילָיו, אָמְרוּ, «רְבוּנֵנוּ! הַשִּׁירָה סַבְלָנוֹת עָלֵינוּ, חֲזֹק אֶת מַעֲמַדְנוּ, וְעֲזֹר לָנוּ לְגַבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבַעֲזָרַת אֶלֶלָה הֵם הִבִּיסוּ אוֹתָם, וְדֹאוּד (דָּוִד) הִרְגָּ אֶת ג' אֱלוֹת, וְאַלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמַּלּוּכָה וְאֶת הַחֲקָמָה וְלִמְדָהּ מִכָּל מָה שְׁרָצָה. וְלוּלֹא הַדָּף אֶלֶלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֶלֶה בִּידֵי אֶלֶה, נִשְׁחַתָּה הָאָרֶץ. אֶלֶלָה הוּא רַב-חֲסֵד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֶלֶה אוֹתוֹת אֶלֶלָה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ (מוֹחֲמַד) בְּאַמֶּת,¹ וְאַתָּה הַנֶּדָּ אַחֵד מִן הַשְּׁלִיחִים.

חלק 3

253. אֵלֶּה הַשְּׁלִיחִים, הַעֲדַפְנוּ אֶחָדִים מֵהֶם עַל פְּנֵי אֶחָדִים. יֵשׁ בָּהֶם אֶחָדִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהָ אֹתָם, וְאֶחָדִים מֵהֶם כָּאֵלֶּה שֶׁהֶעֱלָה בְּדִרְגוֹת. וְלַעֲיִסָּא בֶן
מֶרְיָם נָתַנוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְחִזְקָנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לוֹ רָצָה אֱלֹהָ לֹא
הָיוּ אֵלֶּה שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם מִחֻלָּקִים בִּינֵיהֶם לְאַחַר שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת
הַבְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִחְלָקוּ בִּינֵיהֶם: כִּי חִלַּק מֵהֶם הָאֱמִינוּ וְחִלַּק כִּפְרוּ.
אֵלֶּה רָצָה אֱלֹהָ, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים בִּינֵיהֶם. וְאֱלֹהָ פֹעֵל כְּרָצוֹנוֹ.

קטע 34

254. הִזֵּי הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ מִן הַמָּמוֹן שֶׁהֶעֱנֵקְנוּ לָכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבֹאוּ יוֹם
שָׁאִין בּוֹ מִקֹּחַ וּמִמְכָּר, וְלֹא קֶשֶׁרִי יְדִידוֹת, וְלֹא תִתְקַבֵּל כָּל הַתַּעֲרָבוֹת,
וְהַכּוֹפְרִים הֵם הַחוּטָאִים.¹

255. אֱלֹהָ, אֵין אֵלֶּה זֹלָתוֹ, הַחַי וְהַנֶּצֶחִי, לֹא תֵאָחַז אוֹתוֹ תְּנוּמָה וְלֹא שְׁנָה. לוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ. וּמִי זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בְּהַמְלָצָה לִפְנֵינוּ אֶלֶּא
בְּרִשּׁוֹתוֹ? הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ
לְהַשִּׁיג מְאוּמָה מִיִּדְעָתוֹ אֶלֶּא בְּרִשּׁוֹתוֹ. הַכּוֹרְסִי שֶׁלוֹ (כְּסָאוֹ)² מְכִיל שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, וְלֹא תִכְבַּד עָלָיו שְׁמִירָתָם. וְהוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַעֲצוּם.

256. אֵין לְכַפֹּת דָּת בִּכְחַת,³ כִּי כָּבֵד הַבָּר הַיֵּשֶׁר מִן הַתַּעֲנִיָּה. כָּל הַכּוֹפֵר בְּטֹאע'וֹת
(הָאֱלִילִים) וּמַאֲמִין בְּאֱלֹהָ מִחִזִּיק בְּקֶשֶׁר הָאֱמִיץ הַבְּלָתִי מִנְתֵּק,⁴ כִּי אֱלֹהָ
שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

257. אֱלֹהָ הוּא מְגֹן עַל הַמַּאֲמִינִים וּמַעֲבִירָם מִן הַחֲשֵׁכָה אֶל הָאוֹר, אוֹלָם
הַכּוֹפְרִים, הַטֹּאע'וֹת (הָאֱלִילִים) מְגַנִּים עֲלֵיהֶם, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם מִן הָאוֹר
אֶל הַחֲשֵׁכָה.⁵ אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלֹנְצֵחַ יֵהְיוּ בָּהּ.

קטע 35

258. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר הִתּוֹכַח עִם אֲבְרָאָהִים בְּדִבְרֵי רְבוּנוֹ בְּגִלָּל
שֶׁאֱלֹהָ נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה? כְּשֶׁאֲבְרָאָהִים אָמַר לוֹ, רְבוּנִי הוּא אֲשֶׁר

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 101.

2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אאית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אללה.

3. אללה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איוה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 125; וסורת אז-זומר 39: 22.

4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 122, ופי' 153.

יחיה וימית. אמר, גם אני אחיה ואמית. אז אמר אברהם, אללה יביא את השמש מן המזרח, תביא אתה אותה מן המערב. אז נדהם הכופר. אללה לא ידריד את הרשעים.

259. אז מה אתה חושב על האיש, אשר עבר בעיר שחרבה על כל בניניה, אמר, «איך יוכל אללה להחיותה לאחר מותה?» אז המיתו אללה מאה שנים, ואז החיה אותו ואמר לו, «כמה זמן שהית בין המתים?» אמר, «שהיתי יום או חלק מיום». ואז אמר לו אללה, «לא, כי מאה שנים שהית. הבט אל מאכלך ומשקך לא השתנו, והבט אל חמורך. כך נעשה ממך אות לבני האדם. והבט אל העצמות, איך נקים אותן ואחר כך נכסה אותן בשור». לאחר שנתברר לו הדבר, אמר, «מכיר אני כי אללה הכל-יכל».
260. וכאשר אברהם אמר, «רבוני! הראה לי איך תחיה את המתים». אמר (אללה), «האם לא תאמין?» אמר (אברהם), «בדאי, כן. אבל למען ירגע לבי». אמר אללה, «קח ארבעה מיני צפורים וצרף אותם אליך (וחתך אותן לחתיכות), ושים כל חתיכה על הר, אחר קרא אליהו, ובמהירות יבואו אליך עפים. דע כי אללה עוזר וחכם».

קטע 36

261. משלם של אלה המוציאים מכספם למען אללה כגרעין שהצמיח שבע שבולים, ובכל שבלת מאה גרעינים. אללה יכפיל למי שירצה, ואללה רב-חסד ויודע.
262. המוציאים מכספם בשביל אללה, ואינם מלויים את תרומתם בדברי התרברבות ופגיעה, הנה שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגון.
263. אמירת דברים נפים (למבקש עזרתכם) וסליחה יותר טוב מצדקה אשר תבוא אחריה פגיעה. ואללה בלתי-זקוק לדבר ומתון.
264. הוי המאמינים! אל תבטלו את הצדקה שלכם על ידי התרברבות ופגיעה, כאותו אדם המוציא מכספו כדי להראות לבני האדם, ואינו מאמין באללה וביום האחרון. דומה הוא לסלע מכסה עפר; שגשם שוטף פגע בו, והשאירו צחיח. כך גם הם לא יפיקו דבר ממה שעשו. ואללה לא ידריד את הכופרים.
265. המוציאים מכספם בבקשם את רצון אללה, ומתוך רצונם הטוב, נמשלו לגן על רמה שירד עליו גשם שוטף, לכן הכפיל את יבולו, ובאין גשם, יספיק לו הטל. ואללה רואה את מעשיכם.

266. הִירְצָה הָאֶחָד מֵכֶם שִׁיְהִיָּה לוֹ גֹן תְּמָרִים וְעֵנָבִים וּמִכָּל הַפְּרוֹת, אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים תַּחְתָּיו, אֵד לַעַת זָקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יְלָדִים חֲלָשִׁים, וְהָגוּ יָפְגַע בְּסַעְרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתִּשְׂרֹף אוֹתוֹ? כִּד יִבְחִיר לָכֶם אֵלֶּה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ עֲלֵיהֶם.

קטע 37

267. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה) מִן הַמִּבְחָר שֶׁאֲסַפְתֶּם, וּמִמָּה שֶׁהוֹצֵאנוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאֵל תִּבְחָרוּ אֶת הַפְּחוֹת שֶׁבּוּ לַתָּת (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה), אֲשֶׁר לֹא הֵייתֶם לוֹקָחִים לַעֲצָמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עֵין. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה בְּלִתי-זְקוּק לְדַבֵּר וּמִשְׁבַּח.

268. הַשָּׁטָן יַפְחִיד אֶתְכֶם בְּעֵנִי, וּמִצּוֹה עֲלֵיכֶם לִהְיוֹת מִשְׁחָתִים, וְאֵלוּ אֵלֶּה מִבְּטִיחַ לָכֶם סִלִּיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אֵלֶּה רַב-אֲמָצְעִים וְיֹדֵעַ.

269. הוּא (אֵלֶּה) יִתֵּן אֶת הַחֲכָמָה לְאֲשֶׁר יִרְצָה. וּמִי שֶׁמִּקְבֵּל הַחֲכָמָה (מֵאֵלֶּה) יִזְכֶּה בָּרַב טוֹבָה. רַק בְּעֵלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ.

270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְּנוּ וְכָל נֶדֶר שֶׁתִּתְּדוּ, אֵלֶּה יֵדַע אוֹתָם. וְלִכְפֹּרִים אֵין עוֹזְרִים.

271. אִם תִּתְּנוּ צִדְקָה בְּגִלּוּי טוֹב הוּא, אֵד אִם תִּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לַעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאֵלֶּה יִכְפֹּר לָכֶם מִרְעוּתֵיכֶם. אֵלֶּה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

272. אֵין אֶתָּה (מוֹחֲמֵד) אַחֲרָאֵי לְהַדְרִכְתֶּם, כִּי אֵלֶּה מְדִרִיד אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לִנְפִשְׁכֶם הוּא, וְלֹא תוֹצִיאוּהוּ אֶלָּא לְרִצּוֹת פְּנֵי אֵלֶּה. כָּל הַטוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוֹחֲזֵר וְיוֹכְפֵל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תַעֲשִׂקוּ,

273. (הַצִּדְקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מִיעֲדַת לַעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְנוֹעַ בְּאַרְץ לְצִרְכֵי פְּרִנְסָתָם בְּגִלָּל אֲמוּנָתָם בְּאֵלֶּה. וּמִי שֶׁלֹּא מְכִיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יַחֲשִׁבֵם לַעֲשִׂירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְבָּקֵשׁ צִדְקָה, אוּלָם תִּכְבִּירִם בְּסִימָנָם, אֵין הֵם שׁוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בְּהַפְצָרָה. כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אֵלֶּה יֹדֵעַ אוֹתוֹ.

קטע 38

274. כָּל אֵלֶּה שֶׁמוֹצִיאִים כֶּסֶפֶם (בַּצִּדְקָה) לִילָה וְיוֹם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רַבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא גִגוֹן.

275. הָאוֹכְלִים רַבִּית לֹא יִקוּמוּ לְתַחִיָּה (בְּיוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים) אֶלָּא כְּפִי שִׁיקוּם מִי שִׁישׁ בּוֹ שֶׁמֶץ שֶׁל שְׁעוֹר, קֶם וְנוֹפֵל. זֹאת בְּגִלָּל שֶׁאֲמָרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רַבִּית». וְאוּלָם אֵלֶּה הִתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמְּמָכָר וְאֶת הָרַבִּית אֲסָר.

לכן, כל מי שהגיעה אליו אזהרה זו מרבנו, והפסיק לאכל רבית, יחזיק באשר כבר קיבל, ואללה יטפל בענינו. אך אשר ישוב (לקחת רבית), אלה משוכני האש ולנצח יהיו בה.

276. אללה ימחק את הרבית וירפה את הצדקה. אללה אינו אוהב כל כופר וחוטא.

277. אך אלה אשר האמינו ועשו את הטוב, והקימו את התפלה ונתנו את התזכרות, להם שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם היגון.

278. הוי המאמינים! יראו את אללה, והניחו מה שנותר לכם מן הרבית אם באמת מאמינים אתם,

279. ואם לא תעשו כן, הכינו את עצמכם למלחמה באללה ושליחו, ואולם אם תחזרו בתשובה, תקבלו בחזרה את הקרן של הונכם, לא תעשקו ולא תעשקו.

280. ואם במצוקה הוא (החייב), תנתן לו ארפה (עד אשר ירחב לו), ואם תעשו עמו צדקה (שלא לגבות את החוב), טוב לכם, לו ידעתם.

281. יראו את היום בו תחזרו אל אללה, ואז תקבל כל נפש את המגיע לה, והם לא יעשקו.

קטע 39

282. הוי המאמינים! באשר אתם נותנים חוב ביניכם לזמן קבוע, עשו זאת בכתב, וצריך לכתב לכם כותב בצדק. אסור לכותב לסרב מלכתב באשר למדהו אלה. עליו לכתב, והחייב יכתוב לו, ויירא את אלה רבנו, ולא יפחית מחובו מאומה. אם החייב היה בלתי שפוי או חלוש בדעתו שאינו מסוגל להכתיב, יכתוב הממנה עליו בשמו בצדק. הקימו שני עדים מקרב אנשיכם. אם לא ימצאו שני אנשים, כי אז איש אחד ושתי נשים אשר אתם מרצים מהן כעדות, שאם תשגה האחת, תזכיר לה האחרת. ואסור לעדים לסרב מלהעיד בכל זמן שיתבקשו להעיד. ואל תתגרשו בכתביבת החוב בין אם קטן הוא או גדול, ואת מועד פרעונו. דרך זו כשרה יותר בעיני אללה וטובה יותר לשמירת העדות ולמניעת ספקות. ואולם אם סחורה זמינה היא אשר תמסרוה מיד ליד ביניכם, אין בעיה אם לא תכתבוה. הקימו עדים לכל עסקה שתעשו, מבלי שתשתמשו בלחץ נגד כותב או עד, כי אם כה תעשו, יהיה זה חטא מצדכם. לכן יראו את אללה, ואללה ילמדכם, ואללה יודע כל דבר.

283. ואם נוסעים אתם, ולא תמצאו כותב, הפקידו פקדון. אם מוסר אדם פקדון לרעהו, חייב מקבל הפקדון להחזירו כמציאת אלה רבונו. ולא תעלימו את העדות, ואשר יעלים אותה בלבם אשם הוא, כי אלה יודע את מעשיכם.

קטע 40

284. לאלה כל מה שבשמים ומה שבארץ, ובין אם תגלו או תסתירו את מה שבנפשכם, אלה ישפט אתכם עליו, ואחר יסלח למי שירצה ויעניש את מי שירצה, כי אלה הכל-יכל.

285. השליח (מוחמד) האמין במה שהורד אליו מרבונו, וגם כן המאמינים. כל אחד האמין באלה ובמלאכיו, ובספריו¹ ובשליחיו, מבלי להפלות בין אחד משליחיו, ואומרים, שמענו וצייתנו, סלח לנו רבונו, וסוף כלם לחזר אליך.

286. אלה, אינו מטיל על נפש לשאת יותר מכפי יכולתה, ותקבל את שכרה לפי מעשיה הטובים, ותקבל את ענשה לפי חטאיה. רבונו! אל תכעס עלינו אם נשכח או נשגה, רבונו! אל תטיל עלינו נטל כפי שהטלת על אלה שקדמו לנו. ואל תטיל עלינו במה שאין בכחנו לשאת, וסלח לנו, ומחל לנו, ורחם עלינו, כי אתה השולט בנו, והענק לנו נצחון על האנשים הכופרים.

3

סִוֵּרַת אֶאֱל עֶמְרָאן מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עֶמְרָאן, מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והארוֹן. השם «אאל עֶמְרָאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתים. קיבלה את שמה «מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» מפסוק שלושים ושלושה.

סורת אאל עמראן 3

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.מ.¹
2. אללה, אין אללה אלא הוא, החי והקים,
3. הוא הוריד מן השמים אליך (מוחמד) הספר (הקוראן) באמת מאשר את (ספרי הקדש) שהורדו לפניו, וגם הוא אשר הוריד את התורה והאנג'יל (האונג'ליון),
4. מקדם כהדרךכה לבני אדם, והוריד את הפורקאן.² הכופרים באותות אללה, להם ענש קשה (ביום הדין), כי אללה עזוז ובעל ענשין.
5. אללה, אין דבר בארץ או בשמים שנסתר ממנו.
6. הוא שעצב דמותכם ברחם כרצונו, ואין אללה מבלעדיו, והוא העזוז והחכם.
7. הוא שהוריד מן השמים אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן). ישנם בו אותות מדויקים, והם יסוד הספר,³ ואחרים המשתמעים לכמה פנים. אלה אשר תעיה בלבם בוחרים את האותות המשתמעים לכמה פנים כדי לעורר ספקות, וכדי לפרשו כחפץ לבם, ואולם רק אללה ידע את פשרו. המשרשים בחכמה ובידע אומרים, אנחנו מאמינים בו, הכל מעם רבונו. רק בעלי הבינה יזכרו.
8. רבונו! אל תתעה את לבותינו לאחר שהדרכתנו, ותן לנו רחמים מאתך, כי אתה הוא הנותן בשפע.
9. רבונו! אתה תאסף את כל בני האדם ביום אשר אין ספק בבואו (יום הדין). אללה לא יפר הבטחה.

קטע 2

10. הכופרים, לא יעזר להם רכושם ולא בניהם במאומה אצל אללה, אלה יהיו דלק האש.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.

3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאִשֶּׁר לִפְנֵיהֶם, כִּחְשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאַלֶּלָה הֶעֱנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וְהֶעֱנִשׁ שָׁל אֶלֶלָה קָשָׁה מְאֹד.¹
12. אָמַר לְכּוֹפְרִים! תִּגְנָצְחוּ וְתִאֲסָפוּ אֶל גִּיהֶנֶם. כִּמְה רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!
13. כִּבְר הָיָה לָכֶם אוֹת בְּשָׁנֵי מַחְנוֹת אִשֶּׁר נִפְגְּשׁוּ (בַּבֶּדֶר);² מַחְנֶה אֶחָד לָחֵם לְמַעַן אֶלֶלָה,³ וְהִשְׁנִי כִפֹּר.⁴ הַמֵּאֲמִינִים רָאוּ בְּעֵינֵיהֶם אֶת מַחְנֶה הַכּוֹפְרִים כָּאֵלוּ הָיָה כְּפָלִים מִמִּסְפָּרָם הֵם.⁵ כִּד מִנְחִיל אֶלֶלָה נִצְחוֹן לְמִי שִׁירָצָה. וּבִזָּה יֵשׁ לָקַח לְבַעֲלֵי בִינָה.
14. הָאֲנָשִׁים מִקְּסָמִים בְּאַהֲבַת הַחֶשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאוֹצְרוֹת זָהָב וְכֶסֶף, וְסוֹסִים מְצִינִים, וּמִקְנֶה, וְזֶרַע. כֹּל זֶה תִּעֲנוּג זְמַנִּי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲמָנָם הַתִּעֲנוּג הַנִּצְחִי הוּא אֶצֶל אֶלֶלָה.
15. אָמַר! הָאֲגִיד לָכֶם מֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה! לִירָאִים יֵשׁ אֶצֶל רְבוּנָם גִּנִּים אִשֶּׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם לְנִצָּח חַיֵּי בָהֶם, וּבְנוֹת זֹג מְטֹהְרוֹת, נוֹסֵף לְכֹל זֶה יִקְבְּלוּ הָרָצוֹן שֶׁל אֶלֶלָה. וְאַלֶּלָה מְשַׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו.
16. הָאוֹמְרִים, רְבוּנָנוּ! אָנוּ מֵאֲמִינִים בָּד, סִלַּח לָנוּ עַל חֲטֵאֵינוּ, וּשְׁמֹר עָלֵינוּ מִעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
17. בְּעָלֵי הַסִּבְלָנוֹת, וְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, וְהָאֲדוּקִים, הַמוֹצִיאִים מִמוֹן (כַּצִּדְקָה), וְהַמְתַּפְּלִילִים לְסִלִּיחָה עִם שָׁחַר.
18. אֶלֶלָה הַעִיד כִּי אֵין אֵלָה זֹולָתוֹ, וְכֹן (הַעִידוּ) הַמְלָאָכִים, וּבְעָלֵי הַדַּעַת, עוֹמֵד בַּצִּדָּק. אֵין אֵלָה זֹולָתוֹ, הַעִיזוּ וְהַחֲכִם.
19. הַדַּת הָאֶמֶתִּית אֶצֶל אֶלֶלָה הִיא דַּת הָאֶסְלָאם. אֵלָה שֶׁנִּתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּצְרִים), לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֵלָא מִתּוֹךְ קִנְיָה מְצֻדָּה (לְדַת הָאֶסְלָאם) לְאַחַר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת. וּמִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אֶלֶלָה, הִנֵּה אֶלֶלָה מְהִיר-חֹשֶׁבּוֹן.
20. אִם יִתְנַפְּחוּ אֶתְדָּ (מוֹחֲמֵד), אָמַר, «הַתְּמַסְרָתִי לְאַלֶּלָה אֲנִי וְהַחֲסִידִים שְׁלִי. וְאָמַר לְאַלֶּלָה אִשֶּׁר נִתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּצְרִים) וְלֹאֶלָה שֶׁלֹּא

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.

2. בדר : מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להגירה בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.

3. המחנה שלחם למען אללה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.

4. המחנה הכופר הוא המחנה של קורשי. הכופרים של מכה.

5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר

מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נתן להם ספר, האם התמסרתם לאללה? ואם הם התמסרו, הם כבר הדרך. ואם יפנו ערף, (אין אתה אחראי להם), כי עליך רק להודיע להם. ואללה משגיח על עבדיו».

קטע 3

21. הכופרים באותות אללה, וההורגים את הנביאים בלי צדק, וגם הם הורגים את האנשים אשר יצוו אותם על צדק. אלה בשר להם כי ענשם מכאיב.
22. וכל מעשיהם בעולם הזה יאבדו להם, ובעולם הבא לא יהיה להם עוזר.
23. הלא ראית את אלה אשר ידעו מנה מן הספר (התורה) מזמנים לבוא אל ספר אללה (הקוראן) למען ישפט ביניהם, והנה חבורה מהם התרחקה וסרבה.
24. זאת כי אמרו, «לא תגע בנו האש אלא לימים ספורים». השלה אותם מה שבידו בדת שלהם.
25. ומה יעשו כאשר נאספם ביום (יום הדין) שאין ספק בו, כשכל נפש תקבל את גמולה, והם לא יקפחו.
26. התפלל! «אללה! מולך המלכות, הנך מעניק מלוכה למי שתירצה, ותפקיע את המלוכה ממי שתירצה, אתה נותן עז למי שתירצה, ומשפיל את מי שתירצה, בידיך כל הטוב, ואתה הכל-יכל».
27. אתה מחדיר הלילה לתוך היום, ומחדיר את היום לתוך הלילה, ומוציא את החי מן המת ואת המת מן החי, ותשלח פרנסה לאשר תירצה בלי הגבלה».
28. אל יקחו המאמינים את הכופרים למגנים במקום המאמינים. וכל העושה זאת, אין לו מה לקוות מאללה, אלא אם תעשו זאת להגן על עצמכם מפני סכנה. אללה יזהירכם ממנו, כי אל אללה הכל חוזרים.
29. אמר! אם תסתירו אשר בלבובתיכם (מן הידידות לכופרים) או תגלוהו, אללה ידע אותו, כי הוא יודע את כל אשר בשמים ואשר בארץ, ואללה הכל-יכל,
30. ביום אשר בו תמצא כל נפש את כל מעשיה הטובים והרעים נצבים לפניו, אז תירצה כל נפש שיהיה בינה לבין מעשיה הרעים מרחק מאוד גדול. אללה מזהירכם ממנו, אך הוא רחום בעובדיו.

קטע 4

31. (הוי מוחמד!) אָמַר! «אַם אוהבִים אַתֶּם אֶת אֱלֹהָ, תַּאֲמִינוּ בִּי וְנִהְיֶה כְּפִי שְׂאֵנִי נוֹהֵג, אֲזִי יֵאָהֲבֵכֶם אֱלֹהָ וְיִסְלַח לָכֶם עַל חַטֹּאֲיֵכֶם. אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם».
32. אָמַר! «צִיְתוּ לְאֱלֹהָ וּלְשָׁלִיחַ (מוחמד), וְאַם יִכְנֹו עֲרֹף, הִנֵּה אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
33. אֱלֹהָ בָּחַר אֶת אָדָם (הָרָאוּשׁוֹן), וְאֶת נוֹחַ (נֹחַ), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אַבְרָהָם, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עֲמֵרָאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.
34. כָּלֶם בְּנֵי שׁוֹשְׁלֶת אַחַת. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
35. כַּאֲשֶׁר אָשְׁתּוֹ שֶׁל עֲמֵרָאן! אָמְרָה, «רְבוּנִי! הִנֵּה נִדְרָתִי לָךְ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אֲנִי קָבֵל מִמֶּנִּי! אֶתָּה הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ».
36. כַּאֲשֶׁר יִלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רְבוּנִי! יִלְדָתִי נִקְבָּה - וְיִדְאִי, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְׂיִלְדָּה - וְאֵין הַזָּכֵר כִּנְקָבָה, וְקִרְאָתִי אֶת שְׁמָהּ מֵרִים, אֲנִי שְׁמוֹר עָלֶיהָ וְעַל צֶאֱצָאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאֲרוּר».
37. רְבוּנָה קָבֵל אוֹתָהּ (הַבַּת) קָבֵלָה טוֹבָה, וְהַצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וְיִמְנָה לָהּ אֶת זָכְרָא (זָכְרִיָּה) לְאֶמֶן. בְּכָל פֶּעַם שֶׁבִּקֵּר אֶצְלָה זָכְרָא בַּמָּקוֹם עֲבוֹדָתָהּ אֶת אֱלֹהָ, מָצָא אֶצְלָה מְזוֹן. אָמַר, «מֵרִים מֵאֵין לָךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵאֵת אֱלֹהָ הוּא». אֱלֹהָ מִפְּרִנְס אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.
38. שֶׁם זָכְרָא הַתְּפִלָּל אֶל רְבוּנוֹ, «רְבוּנִי! הֲעֵנֵק לִי צֶאֱצָאִים טוֹבִים מֵאֶתָּה, כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».
39. וְהַמְלָאָכִים קִרְאוּ אֵלָיו בַּעֲדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד, אֱלֹהָ מְבַשֵּׁר לָךְ עַל (בֶּן וְשָׁמוֹ) חִזְיָא (יוֹחָנָן) מֵאֶמֶן בַּמִּלָּה אֲשֶׁר תְּבוֹא מֵאֱלֹהָ, וְיִהְיֶה רְבוּן, וְיִטְהוֹר, וְיָבִיא מִן הַיְּשָׁרִים.
40. אָמַר (זָכְרָא), «רְבוּנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִּי בֶן וְאֵנִי מְאוּד זָקֵן וְאִשְׁתִּי עֲקָרָה?» וְהוּא נֶעֱנָה, «כִּךְ יִהְיֶה. אֱלֹהָ יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂיִרְצָה».
41. אָמַר (זָכְרָא), «רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִּי אוֹת». וְהוּא נֶעֱנָה, «הָאוֹת שֶׁלָּךְ הוּא: אֵל תִּדְבֹּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֶלָּא בְּרָמִי. וְהִרְבָּה לְהַזְכִּיר אֶת רְבוּנוֹ וְהַתְּפִלָּל אֵלָיו עָרֵב וּבִקְרָא».

קטע 5

42. וזכר באַשר המלאכים אמרו, «מרים! אללה בחר בך, וטהר אותך, ובחר בך להיות מעל נשות העולם,
43. מרים! צייתי לרבונך, וסגדי, וכרעי עם הכורעים».
44. זהו אחד מן המאצעות הנסתרים אשר אנחנו מגלים אותו לך (הנביא), כי לא היית עמהם באשר (הפילו גורל) בהשליכם את עטיהם למען ידעו מי מהם יהיה אמן את מרים, ולא היית עמהם בריבם ביניהם.
45. והמלאכים אמרו, «מרים! אללה מבשרך על (הלדת בן לך) על פי מלה מאתו, שמו המסיח (המשיח) עיסא בן מרים, נכבד בעולם הזה ובעולם הבא, ומן המקרבים (לאללה).
46. וידבר אל בני אדם בהיותו בעריסה ובגיל העמידה, ויהיה מן הישרים».
47. אמרה, «רבוני! כיצד יהיה לי בן ואיש לא בא אלי» נענתה, «כך יבא אללה את מה שירצה, ואם החליט על דבר, הוא יאמר לו, 'היה!' והיה».
48. הוא (אללה) ילמדוהו הפתב, והחכמה, והתורה, והאנג'יל.
49. וישלח אותו אל בני ישראל, (ויאמר להם), «הנה באתי אליכם עם את מרבונכם: אברא לכם מטין דמות עוף, ואפח בו (רוח), והיה לעוף ברצון אללה. ואני ארפא את העור מלדה, ואת המצרע, ואחיה את המתים ברצון אללה. נוסף לכל זה, אני אוכל להודיעכם את אשר תאכלו ומה אתם אוגרים בבתיכם. בזאת יהיה לכם אות (שאני נביא) אם מאמינים אתם,
50. ואני מאמין בתורה שבין ידי, ולהתיר לכם חלק ממה (האכל) שנגאסר עליכם. והבאתי לכם אות מעם רבונכם, לכן יראו את אללה ושמעו בקולי.
51. כי אללה הוא רבוני ורבונכם, על כן עבדוהו, וזהו דרך הישר».
52. אך באשר הרגיש עיסא (המשיח) בכפירתם, אמר, «מי יהיו עוזרי לאללה?» אמרו חסידיו, «אנחנו נעזר לך למען אללה. אנחנו מאמינים ויהיה לנו עד כי מסלמים (מתמסרים) אנחנו.
53. רבוננו! אנחנו מאמינים באשר הורדת (מן האנג'יל), ונלך אחרי השליח (עיסא), על כן כתב אותנו עם העדים».
54. הם (הלא מאמינים בעיסא) זממו נגדו, ואללה זמם, ואללה הוא הטוב שבזוממים.

קטע 6

55. אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אָנִי עוֹמֵד לְהוֹצִיָאָךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאַעֲלֶה אוֹתָךְ אֵלַי, וְאַצִּיל אוֹתָךְ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאַשִּׁים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מַעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, וְאֵז תַּחֲזִרוּ אֵלַי, וְאַשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּאִשֶּׁר נַחֲלַקְתֶּם בּוֹ .
56. אַךְ אֶת אִשֶּׁר כָּפְרוּ, אֶעֱנִישׁ אוֹתָם עֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִין לָהֶם כָּל עוֹזָר».
57. אוֹלָם אֵלֶּה אִשֶּׁר הָאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אִינוּ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים.
58. זֶה מֶה שֶׁאַנְחֵנוּ מוֹסְרִים לָךְ (מוֹחֲמַד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסְפָּר הַמַּחֲכִים הַמִּפְרִיד בֵּין הָאֱמֶת וְהַשֶּׁקֶר.
59. הִנֵּה מִשַּׁל עִיסָא אֶצֶל אַלְלָה כְּמִשַּׁל אָדָם, אִשֶּׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעֶפֶר, וְאֵז אָמַר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.
60. זֶה הָאֱמֶת מִרְבוּנְךָ, וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה מִן הַסַּפְקָנִים.
61. אִם יִתְוַכַּחוּ אִתָּךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוּתָיו (עִיסָא הַמְּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת, אִשֶּׁר בָּאָה אֵלֶיךָ, אָמַר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבִנְיָנוּ וּלְבְנֵיכֶם, וְלִנְשֵׁינוּ וְלִנְשֵׁיכֶם, וְכַלְנוּ יַחַד אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קָלֶלֶת אַלְלָה תַּחּוּל עַל הַמְּשַׁקְרִים».
62. זֶהוּ הַסְּפוּר הָאֱמֶתִי. וְאִין אֵלֶּה זוֹלַת אַלְלָה וְהוּא הָעִזּוּ וְהַחֲכָם .
63. אִם יִפְנוּ עֵרְף, הִרִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 7

64. אָמַר, «בַּעֲלֵי הַסְּפָר! בּוֹאוּ אֶל דְּבַר נִשְׁוֹה בּוֹ אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם; (וְהוּא) שְׁנַעֲבַד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נִשְׁתַּף בּוֹ דְּבַר, וְלֹא יִקַּח אִישׁ מֵאַתְּנוּ אִישׁ מִהַצֵּד הָאַחֵר כְּאִדּוֹן זוֹלַת אַלְלָה. וְאִם יִפְנוּ עֵרְף, אֲמַרוּ, הָעִידוּ כִּי מִסְלָמִים אָנוּ».
65. בַּעֲלֵי הַסְּפָר! לָמָּה תִּתְוַכַּחוּ בְּדְבַר אַבְרָאָהִים? הֵן רַק אַחֲרֵיו הוֹרְדוּ הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי יָלַד. הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
66. הֲלֹא אַתֶּם תַּמִּיד מִתְוַכַּחִים (אַתְּנוּ) עַל מֶה שֶׁיִּדּוּעַ לָכֶם? וְלָמָּה תִּתְוַכַּחוּ עַל מֶה שֶׁאִינוּ יְדוּעַ לָכֶם? אַכֵּן אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תִדְּעוּ.
67. אַבְרָאָהִים לֹא הָיָה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הָיָה חֲנִיף וּמִסְלָם, וְלֹא הָיָה עוֹבֵד אֱלִילִים.
68. הָרְאוּיִים יוֹתֵר לְהִיּוֹת קְרוֹבִים לְאַבְרָאָהִים הֵם הַהוֹלָכִים בְּדֶרֶכּוֹ, וְהַנִּבִּיא הַזֶּה (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים). אַלְלָה הוּא מִגֵּן הַמַּאֲמִינִים.

69. קבוצה מבצלי הספר רצו להתעורר, אך אין הם מתעים אלא את עצמם בלא שִׁיחוּשׁוּ (שֶׁהֵם מִתְעִים אֶת עַצְמָם).
70. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר! מְדוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ עַל אֵף שֶׁאַתֶּם מְכִירִים אוֹתָם?
71. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֱמֶת בְּשֶׁקֶר, וְתַעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֶת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קטע 8

72. קבוצה מבצלי הספר אָמְרוּ (לְבָנֵי דָתָם), «הָאֱמִינוּ בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם בְּמָה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַמְּאֱמִינִים (הַקּוֹרְאִין), וְכִפְּרוּ בּוֹ בְּסוֹף הַיּוֹם, לְמַעַן יִחְזְרוּ בָּהֶם וְאֵל תִּתְּנוּ אֱמוּנָה אֲלָא בְּמִי שֶׁהוּא בֶן דָּתָם». אָמַר (מוֹחֲמַד), «הַחֲדָרְכָה הָאֱמִתִּית הִיא הַדְּרָכַת אֱלֹהָהּ, אֲבָל אַתֶּם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִנְתְּנוּ לְאַחֵרִים כְּאִשֶּׁר נִתַּן לָכֶם». אֲךָ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְנַכֵּחַ עִמָּכֶם בְּפָנֵי רַבּוֹנְכֶם. אָמַר לָהֶם, «הַחֲסֵד הוּא בְּיַד אֱלֹהָהּ הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאֱלֹהָהּ רַב-אֲמָצְעִים וְיוֹדֵעַ.
74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמֵיו אֶת אִשֶּׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹהָהּ הוּא בַעַל הַחֲסֵד הָעָצוּם».
75. יֵשׁ בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אִשֶּׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדֵיהֶם קִנְטָאר, ¹ יִחְזִירוּהוּ לָךְ, אֲךָ יֵשׁ בִּינֵיהֶם כְּאֵלָה, אִשֶּׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדוֹ דִּינָאר ² אָחָד, לֹא יִחְזִירוּהוּ, אֲלָא אִם תִּמְשִׁיד לְתוֹבְעוֹ וְלֹא תִרְפֶּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שָׂאִין הֵם אַחֲרָאִים כָּלִפִּי הָאוֹמִיין» ³. זֶהוּ שֶׁקֶר שֶׁהֵם מְפִיצִים בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ וְהֵם יוֹדְעִים.
76. בּוֹדְאִי, אֱלֹהָהּ אוֹהֵב רַק אֶת אֵלָה הַמְקִימִים אֶת הַתְּחִיבֵי־יִתְיָהֶם וְנוֹהֲגִים בִּירֵאת אֱלֹהָהּ.
77. אֲךָ אֵלָה הַמוֹכְרִים אֶת בְּרִית אֱלֹהָהּ וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בְּמַחִיר מַעֵט, אֵלָה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בַּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִדְבַּר אֲלֵיהֶם אֱלֹהָהּ, וְלֹא יִבִּיט אֲלֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִילַת הַמֵּתִים, וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, וְעַנְשָׁם יִהְיֶה מְאוֹד מְכָאִיב.
78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בַּעֲלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בְּלִשׁוֹנָם אֶת מַלּוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תִּחְשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוּלָם אֵין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מֵאֱלֹהָהּ. וְאוּלָם אֵין הוּא מֵאֱלֹהָהּ, וְכֵן הֵם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ בְּיוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.

2. דינאר, מטבע של זהב.

3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אָסור לָאָדָם, אֲשֶׁר אֵלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַסֵּפֶר, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לְבָנֵי אָדָם, הֵיוּ עֲבָדִים לִי בַּמָּקוֹם לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּא הוּא יֹאמֶר, הֵיוּ רַבָּנִים עַל סִמְךָ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֵּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרָשׁוּ.
80. וְאָסוּר לוֹ לְצוּת עֲלֵיכֶם לִקְבֹּל אֶת הַמַּלְאָכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים כְּאֲדוֹנִים. הַיְצוּהָ עֲלֵיכֶם לְכַפֵּר אַחֲרֵי הַיּוֹתֶכֶם מִסְלָמִים (מִתְּמַסְרִים לְאֵלֶּלָה).

קִטְעַן 9

81. (וְזָכַר הוּא הַנְּבִיא) כְּאֲשֶׁר כָּרַת אֵלֶּלָה בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לְתֵת לָכֶם אֶת הַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה בְּתַנְאִי, כְּשִׁיבֹא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ הַמַּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מִהַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה), עֲלֵיכֶם לְהֶאֱמִין בּוֹ וּלְעֹזֵר לוֹ», וְשָׂאֵל (אֵלֶּלָה), «הַמַּאֲשֵׁרִים וּמִקְבָּלִים אִתָּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הִטְלֵתִי עֲלֵיכֶם?» אָמְרוּ, «מַאֲשֵׁרִים אֲנַחְנוּ». אָמַר (אֵלֶּלָה), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וְאֲנִי אֶתְּכֶם מִן הָעֲדִידִים»,
82. וְאָכֹן, מִי שְׁפוּנָה עֶרְף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֵלֶּה מִשְׁחָתִים הֵם.
83. הָאֵם יִבְקָשׁוּ דָת מִבְּלַעְדֵּי הַדָּת שֶׁל אֵלֶּלָה? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבִּשְׁמִים וְהָאֶרֶץ, אִם מֶרְצוֹן אוֹ שְׁלֵא מֶרְצוֹן, וְאֵלֶּיּוּ יוֹשְׁבוּ.
84. אָמַר, «מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּאֵלֶּלָה וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶלֵּינוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לְאַבְרָהָם וְאַסְמָאֲעִיל וְאַסְחָאק וְיַעֲקֹב וְהַשֶּׁבִּטִּים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא וְעִיסָא וְלְנְבִיאִים מִרְבוֹנִם. לֹא מִבְּחִינִים בִּינִיָּהִם, וּתְמִימִים אֲנַחְנוּ עִמּוֹ».
85. מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּדָת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא תִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבְעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
86. אִידָּךְ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְיַעֲדוּ כִּי הִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) אָמַת הוּא, וּלְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים? אֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
87. עֲנָשָׁם שֶׁל אֵלֶּה יִהְיֶה, שֶׁתַּחֲוִיל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֵלֶּלָה וְהַמַּלְאָכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
88. לְנִצָּח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעֲנָשָׁם לֹא יוֹקֵל, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֶרְכָּה,
89. פָּרַט לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחֲזִרוּ בְּתִשּׁוּבָה לְאַחַר מִכּוֹן וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
90. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּכַפְרֵתָם, לֹא תִתְקַבֵּל תְּשׁוּבָתָם, וְאֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַיָּמוּתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵהֶם דְּמֵי פְדִיּוֹן, אֲפֹלוּ כְּמִלּוּא הָאָרֶץ זָהָב. לְכָל אֵלֶּה צָפוּי עֹנֶשׁ מִכְּאִיב, וְלֹא יִהְיוּ לָהֶם עוֹזְרִים.

חלק 4

קטע 10

92. לֹא תִקְבְּלוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁל אֱלֹהָ, אִם לֹא תוֹצִיאוּ מִכָּל מָה שְׁאֵהוּב עֲלֵיכֶם. כָּל אֲשֶׁר תוֹצִיאוּ, יִהְיֶה יָדוּעַ לְאֱלֹהָ.
93. כָּל הַמַּאֲכָלִים הָיוּ מִתְרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִלֵּבֶד מָה שְׁאִסֵּר יִשְׂרָאֵל עַל עַצְמוֹ לִפְנֵי הוֹרְדַת הַתּוֹרָה. אָמַר (מוֹחֲמֵד), «הִבִּיאוּ אֶת הַתּוֹרָה וְקִרְאוּהָ אִם אַתֶּם צוֹדָקִים».
94. אַךְ אֵלֶּה הַבּוֹדִים שְׁקָרִים עַל אֱלֹהָ אַחֲרֵי זֶה, אֵלֶּה הֵם הַחוֹטְאִים.
95. אָמַר, «אֱלֹהָ מַדְבֵּר אֲמֵת, עַל כֵּן הִתְנַהֲגוּ לִפִּי דַת אֲבֵרָאִים הַחֲנִיף, שֶׁלֹּא הָיָה בְּפִגְמוֹ».
96. הַבִּיט (הַקְדוֹשׁ) הָרֹאשׁוֹן שֶׁהוֹקֵם לִבְנֵי הָאָדָם הוּא זֶה אֲשֶׁר בְּבִכָּה,¹ וְבוֹ בְּרָכָה וְהִדְרָכָה לִבְנֵי הָעוֹלָם.
97. בּוֹ צִיּוֹנִים בְּרוּרִים, מְקָאֵם אֲבֵרָאִים.² כָּל הַבָּא אֵלָיו יִהְיֶה בְּטוֹחַ. וְאֵלֶּה צוּה עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲלוֹת לָרָגֶל אֶל הַבֵּית, כָּל הַיְכוֹל לְהִגִּיעַ אֵלָיו. וְאוֹלָם כָּל אֲשֶׁר יִכְפֹּר, הִנֵּה אֱלֹהָ אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.
98. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! לָמָּה תִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ? וְאֵלֶּה עַד לַמַּעֲשִׂיכֶם?»
99. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ אַתֶּם עוֹסְקִים לְהַרְחִיק אֶת אֲשֶׁר יֶאֱמִין (בְּאִסְלָאֵם) מֵעַל הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וּתְסַלְּפוּ אֶת מָה שְׁאֵתֶם עֲדִים לַאֲמִתּוֹתָיו? אֲכֹן לֹא נִעְלְמוּ מֵאֱלֹהָ מַעֲשִׂיכֶם».
100. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לִקְבוּצָה מִבְּעָלִי הַסֵּפֶר, יַחְזִירוּכֶם לְאַחֵר אֲמוּנַתְכֶם לְכוֹפְרִים.
101. וְכִיצַד תִּכְלּוּ לְכַפֵּר בְּעוֹד אוֹתוֹת אֱלֹהָ נִקְרָאִים בְּפִנְיֶכֶם, וְשִׁלַּחוּ עוֹדְנֵנוּ חֵי בִינֵיכֶם? וְמִי שְׁסוּמָד עַל אֱלֹהָ יִדְרֹךְ אֶל הַדְרֹךְ הַיְשָׁרָה.

1. כִּינוּי לַעִיר מִכָּה.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2: 125.

קטע 11

102. הוי המאמינים! יראו את אלה כראוי לו, ואל תמותו אלא כמסלמים, והחזיקו בחבל של אלה (הקוראן) ואל תתפלגו, וזכרו את חסד אלה אשר נטה לכם כאשר הייתם אויבים, והשכין שלום ורעות ביניכם, והייתם אחים בחסדו, והייתם על שפת תהום, והציל אתכם ממנה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו למען תודרכו,
104. צריכה לקום מביניכם חבורה המזמינה אחרים אל הטוב, והמצנה עשה ולא תעשה, ואלה הם הזוכים (בגן עדן ביום הדין),
105. ולא תהיו כאלה אשר נפרדו וחלקו אלה על אלה לאחר שבאו אליהם ההוכחות הבהירות, כי להם צפוי ענש עצום,
106. ביום (יום הדין) אשר בו יאירו פנים ויחשיכו פנים. ולבעלי הפנים החשוכות יאמר, האם כפרתם לאחר שהאמנתם? טעמו אפוא את הענש שבו כפרתם.
107. אך אלה אשר האירו פניהם ישארו ברחמי אלה (בגן עדן) לעולם.
108. אלה אותות אלה (פסוקי הקוראן) אשר נקרא לה (הנביא) באמת, כי אלה אינו רוצה לגרם עול לבריות.
109. לאלה כל אשר בשמים ואשר בארץ ולא אלה יוחזרו כל הדברים.

קטע 12

110. אתם (המסלמים) האמה הטובה ביותר שנתנה לבני האדם מעולם, המצוים עשה ולא תעשה, ומאמינים באלה. לוי האמינו בעלי הספר (במוחמד ובשליחותו), טוב היה להם. יש מאמינים ביניהם, ואולם מרביתם משחתים.
111. אינם יכולים לפגוע בכם אלא בפגיעות קטנות (במלים גסות), ואם ילחמו בכם יפנו לכם ערף ולא ינצחו.
112. ההשפלה נכפתה עליהם באשר ימצאו, אלא בחסותו של אלה או בחסותם של בני האדם, ונחלו הפעס של אלה, ונדלות נכפתה עליהם, על אשר כפרו באותות אלה, והרגו את הנביאים בלי צדק. (זה ענשם) על כי מרדו ועברו את חק אלה.
113. אולם לא כלם דומים. יש בין בעלי הספר חבורה של אנשי ישר הקוראים את אותות אלה בלילה וסוגדים לו,

114. הם מַאֲמִינִים בְּאַלֵּלָהּ וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וּמִצּוִיִּים עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמִמְהָרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. אֱלוֹהֵי הַיְּשָׁרִים,
115. כָּל טוֹב שֶׁיַּעֲשֶׂה, אֵלָּהּ יִכִּיר בּוֹ. וְאַלֵּלָהּ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַיְּרָאִים.
116. אוֹלָם לְכוֹפְרִים לֹא יוֹעִילוּ נִכְסֵיהֶם וּבְנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה בְּפָנֶי אֵלָּהּ. הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ, וַיַּחֲיוּ בָּהּ לְעוֹלָם.
117. מֶה שֶׁהֵם מוֹצִיֵּאִים עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה מְשׁוּל לְרוּחַ רַעֲשָׁנִית עֲזָה קָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בְּזָרַע שֶׁל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָטְאוּ וְהִשְׁחִיתָה אוֹתוֹ. אֵלָּהּ לֹא קִפְחָ אוֹתָם, כִּי הֵם אֵת נַפְשׁוֹתֵיהֶם קִפְחוּ.
118. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם כְּאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָם אֵת אֵלָה שְׁלֹא מְבִינֵיכֶם, כִּי לֹא יַחֲסֹכוּ מֵאֲמָץ לִגְרֵם לָכֶם צְרוֹת מִמְשָׁכוֹת. הֵם תְּמִיד מְקוּיִם שֶׁתִּסְבְּלוּ, תְּמִיד הֵם מְבִיעִים שְׁנֵאָה כְּלַפֵּיכֶם, אֲדָּה אֲשֶׁר לְבוֹתֵיהֶם יִסְתִּירוּ רַב מְזָה. כָּבֵד הַבְּהִרְנוּ לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת אִם אַתֶּם מְבִינִים.
119. הִנֵּה אַתֶּם אוֹהֲבִים אוֹתָם (בַּעֲלֵי הַסֶּפֶר), וְאֱלוֹהֵם אֵינֶם אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מַאֲמִינִים בְּסִפְרֵים כָּלִים¹ (בְּזִמְן שֶׁהֵם לֹא מַאֲמִינִים בְּקוּרְאָן). וְהֵם בְּפָגְשָׁם אֶתְכֶם יֹאמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר לֹא תִהְיוּ אִתָּם, הֵם יִשְׁכּוּ אַצְבָּעוֹתֵיהֶם מִזַּעַם עֲלֵיכֶם. אָמַר, מוֹתוֹ בְּזַעֲמְכֶם, אֵלָּהּ יוֹדֵעַ מֶה שֶׁיִּבְלָקְבוֹת.
120. כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר תִּבּוֹא עֲלֵיכֶם תִּפְרִיעַ לָהֶם. וְכָל צָרָה שֶׁתִּבּוֹא עֲלֵיכֶם יִשְׁמַחוּ בָּהּ. וְאִם תִּסְבְּלוּ וְתִירְאוּ אֵת אֵלָּהּ לֹא תִזְיֶק לָכֶם תַּחֲבוּלָתְכֶם בְּמֵאוּמָה. אֵלָּהּ מְקִיף אֵת מֶה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

קטע 13

121. (הוּא הַנְּבִיא!) זָכַר כְּאֲשֶׁר הִשְׁכַּמְתָּ לְצֵאת מִבֵּיתְךָ כְּדִי לִקְבֹּעַ לַמַּאֲמִינִים עֲמָדוֹת לְקָרֵב (בְּקָרֵב אוֹחוּד). וְאַלֵּלָהּ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,
122. כִּי אִזּוֹ נִפְלָה רוּחַם שֶׁל שְׁנֵי שְׂבָטִים² מְבִינֵיכֶם, אֲדָּה אֵלָּהּ הִגּוּ עֲלֵיהֶם, כִּי עַל אֵלָּהּ סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

1. הַכוּוּנָה הִיא לִסְפָּרִים הַקְּדוּשִׁים: הַתּוֹרָה, וְהַאֲגִייל, וְהַקּוּרְאָן.

2. שְׁנֵי הַשְּׂבָטִים הֵם: בְּנוֹ סַלְמָה וּבְנוֹ חֶאֲרִיתָה, אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לַחֲזוֹר אֶל מְדִינָה בְּאַמְצַע הַדֶּרֶךְ לְאוּחוּד עִם הַמִּפְקָד שֶׁלָּהֶם עַבְדֵּי אֵלָּהּ אֲבָן אֲבִי אוּבִי, רֹאשׁ הַצְּבוּעִים. בְּסוּף הֵם הַחֲלִיטוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּדַרְכָּם וּלְהַצְטִיר לְנִבְיָא. וְכך עָשׂוּ.

123. אֱלֹהָ נָתַן לָכֶם נֶאֱחֹן בְּקֶרֶב בְּדָר¹ בְּאֶשֶׁר הָיִיתֶם חֲלָשִׁים (מִבְּחִינָה צָבָאִית), וְלָכֵן יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, לְמַעַן שֶׁתִּכְרִירוּ לוֹ טוֹבָה.
124. בְּאֶמֶר לְמַאֲמִינִים, הָאֵם לֹא דִי בְּכָד שְׁרַבּוֹנְכֶם הִכִּין לְעִזְרַתְכֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפֵי מִלְּאָכִים?
125. בְּוִדְאִי! אִם תִּהְיֶה בַּעֲלֵי סִבְלָנוּת, וְתִהְיֶה בָכֶם יִרְאָה, וְלוֹ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתִּקְפֹּת פֶּתַע, יִשְׁלַח רַבּוֹנְכֶם לְעִזְרַתְכֶם חֲמִשָּׁת אֲלָפִים מִלְּאָכִים מְסֻמָּנִים.
126. אֱלֹהָ עָשָׂה זֹאת כְּבִשּׁוֹרָה בִּשְׁבִילְכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לְבָבְכֶם בּוֹ. וְהַנֶּאֱחֹן הוּא רַק מֵאֱלֹהָ, הָעִזִּיז וְהַחֲכָם,
127. (הַנֶּאֱחֹן בְּבִדָּר) הִיָּה כְּדִי שֶׁאֱלֹהָ יִכְחִיד אַחָדִים מֵאֱלֹה שְׁכַפְּרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחַם וְיִשׁוּבוּ מֵאֲבָזָבִים (רְאוּיִים הֵם לַחֲרָפָה וְלַבּוּשָׁה).
128. עֲנִין (בְּנֵי הָאָדָם) אֵינוֹ בִּידִיד. אֱלֹהָ יִסְלַח לָמִי שִׁירְצָה, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשּׁוּם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.
129. וְלֹאֲלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בִּשְׁמִים וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְהוּא סוֹלַח לָמִי שִׁירְצָה, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה, וְאֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 14

130. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ רִבִּית כְּפוֹלָה וּמְכַפֶּלֶת, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
131. וְשִׁמְרוּ עַל עֲצָמְכֶם מִהָאֵשׁ שֶׁהוֹכְנָה לְכוֹפְרִים,
132. וְצִיְתוּ לֹאֲלֹהָ וְלִשְׁלִיחַ לְמַעַן תִּרְוַחְמוּ.
133. מִהֲרוּ אֶל סִלְיָהָ מִרַבּוֹנְכֶם וְלִגֹּן שְׁרַחְבוּ כְּרַחֵב הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ הַמֵּידַע לִירְאִים,
134. הַמוֹצִיאִים (בְּצִדְקָה) מִכֶּסֶּפֶס בַּעַת שִׁפְעָה וּבַעַת מִצוּקָה, וְלֹאֲלֹה הַכּוֹבָשִׁים אֶת כְּעָסֶם, וְהַסּוֹלְחִים לְבְנֵי הָאָדָם, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב,
135. וְאֲשֶׁר בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה מְגָנָה, אוֹ חֲטָאוּ לְעֶצְמָם, יִזְכְּרוּ בְּאֱלֹהָ, וַיִּבְקְשׁוּ אֶת סִלְיָתוֹ עַל חֲטָאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חֲטָאִים מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ. וְלֹא יִמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בִּידִידֵים.

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים היתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קוריש הכופרים.

136. אלה גמולם סליחה מרבונו, וגנים אשר נהרות זורמים מתחתם, שבהם יחיו לנצח. אכן מה טוב שכר העמלים.
137. דורות ועמים רבים חלפו לפניכם. ולכן קומו ועברו בארץ וראו מה היתה אחרית המכחישים,
138. זוהי הבהרה לבני האדם והדרכה ולקח לזרים.
139. אל תהיו חלשים ואל תעצבו (לאשר פגע בכם באוהד), כי עליונים תהיו אם מאמינים אתם.
140. ואם נפצעתם (בקרב אוהד), גם הם (הכופרים) נפצעו כמותכם (בקרב בדר). והננו מעבירים את ימי הנצחון בין בני האדם מצד לצד, למען יבחין אלה במאמינים ויבחר מביניהם חללים קדושים. ואלה אינו אוהב את הרשעים,
141. ולמען יבחן את המאמינים וימחץ את הכופרים.
142. החשבתם כי תכנסו לגן מבלי שאלה יבחין מי הם המוג'אהדין (הנאבקים) ביניכם ומי הם הסובלים?
143. הלא הייתם שואפים תמיד למות (בקרב) עוד לפני שפגשתם בו (בקרב אוהד), ואמנם אתם ראיתם את המות לנגד עיניכם.
- קטע 15**
144. אין מוחמד אלא שליח אשר השליחים חלפו לפניו, ואם ימות או יהרג תחזורי בכם (מן האסלאם)? וכל החוזר בו, לא יזיק לאלה במאומה, ואלה יגמל לאלה שמודים לו.
145. לא תמות נפש אלא ברשותו של אלה במועד הנקבע (על ידי אלה); ¹ מי שרוצה בתגמול של העולם הזה נתן לו ממנו, אך מי שרוצה בתגמול של העולם הבא נתן לו ממנו. ונגמל למודים.
146. נביאים רבים אשר רבבות נלחמו לצדם, ולא נפל לבם כתוצאה מפל אשר פגע בהם במלחמתם למען אלה, ולא נחלשו ולא נכנעו. אלה אוהב את הסובלים,
147. הם לא (התלוננו) ולא אמרו דבר אלא, «רבונו! סלח לנו לחטאינו ומה שלא מלאנו מחובתנו לך, והצב איתן את רגלינו, ונתן לנו נצחון על האנשים הכופרים».

148. אַלְלָה נָתַן לָהֶם אֶת שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצְחוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשְׁכָּר הַמַּעֲמָלָה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (גַּן עֵדֶן), וְאַלְלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.

קטע 16

149. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לַכּוֹפְרִים, יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם אַחוּרָה לַכְּפִירָה, וְתִתְּפְכוּ לַמַּפְסִידִים,

150. לֹא כִי אַלְלָה מִגְנֶכֶם וְהוּא הַטוֹב בְּמוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אֵימָה בְּלֵב הַכּוֹפְרִים, עַל מַה שִּׁיַּחֲסוּ לְאַלְלָה שְׂתַּפִּים לֹא כָל הוֹכְחָה מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תִּהְיֶה הַמַּעוֹן שֶׁלָּהֶם, וּמַה נּוֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַחוּטָאִים.

152. אַלְלָה קִים אֶת הַבְּטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שֶׁלָּכֶם) בְּרִשּׁוֹתוֹ, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנִפְל הַסִּכְסוּד בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פָעַלְתֶּם לְפִי הוֹרָאוֹת הַנְּבִיא, וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶהְבְּתֶם (אֶת הַשְּׁלָל מִרְכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּרִכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָיוּ כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּשָׂכָר בְּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הָטָה אֶת פְּנֵיכֶם מֵעֲלִיהֶם כְּדֵי לְנִסּוֹתְכֶם. וּבִסּוּף סִלַּח לָכֶם. כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד לַמַּאֲמִינִים.

153. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר נִסְתַּם אֶל הָהָר (הַר אוֹחוּד) וְלֹא שָׁמַתָּם לֵב לְאַף אֶחָד, עַל אֵף שֶׁהִשְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) קוֹרָא לָכֶם מֵאַחוּר. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אַלְלָה) בְּצַעַר תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנִּצְחוֹן וְהַשְּׁלָל שֶׁאַבְדִּיתֶם וְאֶת הַכְּשָׁלוֹן שֶׁפָּגַע בְּכֶם. אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שְׁלֹחַ עַל יְדֵי תַנְוִימָה שֶׁאַחֲזָה בְּשִׁמּוֹרוֹת עֵינֵי קְבוּצָה מִכֶּם, וְאֵלוּ קְבוּצָה אַחֲרַת דְּאָגָה רַק לְשָׁלוֹם עֲצָמָה, לָכֵן חֲשָׁבָה עַל אַלְלָה מַחְשָׁבוֹת שֶׁלֹּא הִיָּתָה בָּהֶן אֲמָת, מַחְשָׁבוֹת שֶׁל (אַנְשֵׁי) ג' אַהֲלִייה, אֹמְרִים, הֲאֵם אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁקָּרָה? אָמַר, הָעֵינָן כָּלוּ בְּיַד אַלְלָה. הֵם מִסְתִּירִים בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָגִלוּ לָךְ. הֵם אֹמְרִים, לוֹ רַק הִיא הַדָּבָר בְּיָדֵינוּ, לֹא נִהְרָגוּ פֶּה. אָמַר, לוֹ גַּם הִיָּתָם בְּבִתֵּיכֶם, הִיוּ אֵלָה אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוֹת יוֹצֵאִים מִרְצוֹנָם לְמָקוֹם הָרִיגָתָם. כִּךְ אַלְלָה רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן, וּלְבָחוּן אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁכֶם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיכֶם.

155. אֵלָה בְּכֶם אֲשֶׁר נִמְלָטוּ עַל נַפְשָׁם בְּיוֹם (אוֹחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת (הַמַּסְלָמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הִשְׁטָן פָּתָה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם, אַלְלָה סִלַּח לָהֶם, כִּי אַלְלָה סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 17

156. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר כפרו האומרים על אחיהם אשר הלכו רחוק בארץ, או לחמו בקרבות, אלו נשארו עמנו לא מתו, ולא נהרגו. אלה יעשה דברם זה כגון בלבותיהם. אלה יחיה וימית. ואלה רואה את מעשיכם.
157. אם תהרגו בשביל אלה, או תמותו, הנה סליחת אלה ורחמי טובים מכל אשר יאגרו.
158. וכי תמותו או תהרגו, הנה אל אלה תאספו.
159. מתוך רחמי רבונך (הוי מוחמד) התיחסת בעדינות להם (למסלמים), כי לו היית תקיף וקשוח לב, היו מתפזרים מסביבך. לכן סלח להם ושאל סליחת אלה להם, ותמשיך להתנעץ בהם, וכאשר תגיע להחלטה סמוך על אלה והחלט, כי אלה אוהב את הסומכים רק עליו.
160. אם אלה יעזר לכם, אין מי שינצחכם. אך אם הוא יכשיל אתכם, מי יעזר לכם זולתו? רק על אלה יסמכו המאמינים.
161. הנביא בשום אופן לא יגנב (מן השלל), וכל מי שיגנב, יבוא וגנבתו בידו ביום תחית המתים, ואז ישלם לכל נפש מה שרכשה (בעולם הזה), והם (בני האדם) לא יעשקו.
162. האם מי שנוהג לפי רצון אלה כמו מי שנפל עליו זעם אלה? (בן אדם כזה) מעונו הגיהנם, ומה רע סופם של בני אדם כאלה.
163. הם מדרגים אצל אלה. אלה רואה מה שהם עושים.
164. אלה גמל חסד עם המאמינים, בשולחו אליהם שליח מקורבם, למען יקרא בפניהם את אותותיו, לזכותם, וללמדם את הספר (הקוראן) ואת החכמה (המסורת של הנביא), שהרי היו מקדם בתעיה גמורה.
165. וכאשר פגע בכם אסון (בקרב או חוד), ויכר פגעתם (באויב) כפלים כמותו (בקרב בדר), אמרתם, מאין זה? אמר, הוא מאתכם אתם גרמתם לו. אלה הוא הכל-יכל.
166. ומה שפגע בכם ביום (או חוד) שנפגשו שני המחנות (המאמינים והכופרים), קרה ברשות אלה, למען ידע מי הם המאמינים,
167. ולמען ידע מי הם הצבועים, אשר בהאמר להם, בואו והלחמו בשביל אלה, או הדפו את האויב. אמרו, לו ידענו כי תהיה מלחמה היינו באים אתכם. קרובים הם ביום ההוא לכפירה מאשר לאמונה, משום שאומרים בפיותיהם את אשר אין בלבבותיהם, אך אלה יודע את אשר יעלימו.

168. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֵצְאוּ לְמַלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אַחֵיהֶם (שֶׁנִּפְּלוּ בְּמַלְחָמָה), לוֹ שְׁמָעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נִהְרָגִים, אָמַר, «סִלְּקוּ אֶת הַמָּוֶת מֵעַצְמְכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים».

169. אֵל תִּחְשָׁב אֶת הַנוֹפְלִים בְּשִׁבִּיל אֱלֹהֵי לְמַתִּים, כִּי חַיִּים הֵם. אֲצֵל רַבּוֹנָם מַחֲתִים,

170. הֵם שְׁמִיחִים בְּמָה שֶׁאֱלֹהֵי מַחֲסִדוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לְאֱלֹהֵי שֶׁנִּשְׁאַרוּ בְּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמֶּה לְפַחַד וְלֹא עַל מָה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בְּנִדְיבוֹת מֵאֱלֹהֵי וַחֲסִד, כִּי אֱלֹהֵי לֹא יִקַּח אֶת שְׂכָר הַמַּאֲמִינִים,

קטע 18

172. אֲשֶׁר נִעְנוּ לְאֱלֹהֵי וְהִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפָּעַע (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב וְהַיָּרֵאִים שְׁמוֹר שְׂכָר עָצוֹם,

173. וְכֵן לְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאוֹיְבִים (אֲנָשֵׁי מִכָּה) הִכִּינוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יִרְאוּ מִפְּנֵיהֶם. אֵד אֲמוֹנַתָּם גְּבִירָה. וְאָמְרוּ, דִּינוּ בְּאֱלֹהֵי שֶׁהוּא הַטּוֹב בַּמְּגִנִּים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אֱלֹהֵי וַיֵּצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּאוֹיְבֵי), אֲבָל הֵם חֲזָרוּ הַבִּיטָה בְּנִדְיבוֹת שֶׁל אֱלֹהֵי וּבַחֲסִדוֹ, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רַע. וְנִהְיָ לָפִי רָצוֹן אֱלֹהֵי, וְאֱלֹהֵי בַעַל הַחֲסִד הָעָצוֹם.

175. הַשָּׁטָן הוּא שֶׁמִּטִּיל עֲלֵיכֶם פַּחַד עַל יְדֵי נַאֲמָנִיו, אֵד אֵל תִּפְחַדוּ מֵהֶם, וַיִּרְאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוּא הַנְּבִיא!) אֵל יִצְעָרוּד אֱלֹהֵי הַחֲשִׁים לְכַפִּירָה, הֵם לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהֵי בְּמֵאוֹמָה. אֱלֹהֵי לֹא יִתֵּן לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֲנִשָׁם עָצוֹם.

177. אֱלֹהֵי שֶׁבָּחָרוּ בְּכַפִּירָה בְּמָקוֹם אֲמוֹנָה לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהֵי בְּמֵאוֹמָה, וְעֲנִשָׁם מְכַאֵב.

178. אֵל יִחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֲטָא. וְעֲנִשָׁם בְּסוֹף מִשְׁפִּיל.

179. אֱלֹהֵי לֹא יִשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמַצֵּב שֶׁבּוּ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֲלֹא עַד אֲשֶׁר יִבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אֱלֹהֵי לֹא יִגְלֶה לָכֶם אֶת הַנִּסְתָּר, אֲבָל אֱלֹהֵי יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כְּפִי שֶׁיִּרְצֶה. עַל כֵּן הַאֲמִינוּ בְּאֱלֹהֵי וּבְשְׁלִיחָיו, וְאִם תִּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָּכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכָרְכֶם עָצוֹם.

180. אל יחשבו המקמצים לתת מן החסד שאללה העניק להם, כי הוא לטובתם. להפך, לרעתם הוא, ואת כל מה שיקמצו ישאו כסוגר על צוארם ביום תחית המתים, כי לאללה ירשת השמים והארץ, ואללה בקיא במעשיכם.

קטע 19

181. אללה שמע את דברי אלה אשר אמרו, «אללה עני ואנחנו עשירים». נכתב את אשר אמרו, ואת הריגתם את הנביאים בלא צדק. (וביום הדין) נאמר, טעמו את ענש הבערה,

182. כענש על אשר קדמו ידיכם, באמת, אללה אינו עושק את עבדיו.

183. האומרים, אללה הטיל עלינו שלא נאמין לכל שליח אם לא יביא לנו קרבן שהאש תאכל אותו, אמר (מוחמד), «שליחים אשר היו לפני כבר הביאו לכם אותות בהירים, ואת (הקרבן) אשר אמרתם, ולמה הרגתם אותם אם באמת אתם צודקים?»

184. אכן אם הם יכחישו את דברך, הנה כבר לפניך הכחשו דברי שליחים אשר באו באותות בהירים והזיבור (מגלות שנתנו לשליחים לפני הנביא מוחמד), וספרים קדושים מאירים את הדרך.

185. על כל נפש לטעם את המות, וביום תחית המתים תקבלו את גמולכם, ואשר ירחק מן האש ויכנס לגן יזכה, וכי חיי העולם הזה אינם אלא תענוג רמיה.

186. (הוי המאמינים!) עוד תתנסו באבדן רכושכם ונפשותיכם, ותשמעו מאלה אשר נתן להם הספר לפניכם והפגניים דבורים שיפגעו בכם הרבה, אך אם תסבלו ותיראו, זה סימן של רצון איתן.

187. (וזכר הוי הנביא אז) אללה כרת ברית עם אלה אשר נתן להם הספר (היהודים והנוצרים), (לאמר), עליכם לבאר אותו לבני האדם ולא תעלימוהו. ואולם הם השליכוהו (הברית) מאחורי גביהם עבור תמורה זולה. מה גרועה העסקה שעשו.

188. אל תחשב כי אלה השמחים במעשיהם ואוהבים שישבחו על מה שלא עשו, ואל תחשב אותם ינצלו מן הענש המכאיב הצפוי להם.

189. לאללה מלכות השמים והארץ, ואללה הכל-יכל.

קטע 20

190. הנה בבריאת השמים והארץ ובחלוף הלילה והיום אותות לנבונים.

191. אֱלֹהֵי הַמִּזְכִּירִים אֶת אֱלֹהֵי בְּעֶמְדָּה, בִּישִׁיבָה, וּבְשִׁכְבָּם עַל צִדָּם, וְחוֹשְׁבִים עַל בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, (וּמִתְפַּלְלִים), רְבוּנֵנוּ! לֹא בָרָאתָ כָּל זֶה לְתֵהוּ; לָךְ הַשְּׁבַח! וְשֹׁמֵר עֲלֵינוּ מֵעֲנֹשׁ הָאֵשׁ.
192. רְבוּנֵנוּ! כָּל מִי שֶׁתִּכְנִס אֶל הָאֵשׁ, אֶתָּה מְשַׁפִּיל אוֹתוֹ, וְלַחוּטָאִים אֵין עוֹזֵר.
193. רְבוּנֵנוּ! אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ קוֹרָא (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) הַקּוֹרָא לְאַמוּנָה, וְאוֹמֵר, הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹכֶם! וְהָאֱמִנוּ. רְבוּנֵנוּ! סֵלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ וְכַפֵּר לָנוּ מַרְעוֹתֵינוּ, וְאַסְפְּנוּ עִם הַיִּשְׂרָאֵלִים.
194. רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחֶיךָ, וְאַל תִּשְׁפִּילֵנוּ בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, כִּי אֶתָּה לֹא תִפֹּר הַהִבְטָחָה.
195. רְבוּנוֹם נַעֲנֶה לָהֶם, אֲנִי לֹא מְבַטֵּל אֶת עֲמָלוֹ שֶׁל עַמִּל מַכֶּם, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, מְשׁוּם שֶׁכָּלְכֶם שׁוּיִם אֲצִלִּי. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִגְדוּ וְגִרְשׁוּ מִבְּתֵיהֶם, וְנִפְגְּעוּ בַּגָּלִיל, וְנִלְחַמוּ וְנִפְּלוּ (בַּמִּלְחָמָה לְמַעֲנִי), אֲכַפֵּר לָהֶם מַרְעוֹתֵיהֶם, וְאַכְנִיסֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כְּגִמּוּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מֵאֱלֹהֵי, כִּי הִגְמִיל הַיָּפֶה שְׁמֹר אֲצִל אֱלֹהֵי.
196. אַל תִּשְׁלַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמַד) הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בַּמְקוֹמוֹת שׁוּיִים בְּעוֹלָם (וְחַיִּי הַרוֹחָה שֶׁהֵם חַיִּים),
197. זוֹהִי הַנֶּאֱדָה קִטְנָה, וְאַחֲרֶיהָ יִהְיֶה מַעוֹנָם בְּגִיהֶנֶם, וּמָה רַע שֶׁם הַיִּצּוּעַ,
198. אֲךָ הִירָאִים אֶת רְבוּנוֹם, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁכְּנוּ בְּתוֹכָם, מִתְּנֵת אֱלֹהֵי. כָּל אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵי, טוֹב הוּא לַיִּשְׂרָאֵלִים.
199. בֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִין בְּאֱלֹהֵי, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם (הַקּוֹרָאן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, נִכְנָעִים לִפְנֵי אֱלֹהֵי. הֵם אֵינָם מַחְלִיפִים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵי בְּתִמְרוּהָ זוֹלָה. אֱלֹהֵי לָהֶם שְׁכָרָם אֲצִל רְבוּנוֹם, וְאַלְלָה מִהִיר חֲשָׁבוֹן.
200. הוּי הַמַּאֲמִינִים! חֲכוּ בַּסְּבָלָנוֹת, וְהִתְחַרוּ עִם אוֹיְבֵיכֶם וְהִחֲזִיקוּ מֵעַמְּד בַּסְּבָלָנוֹת, וְאַל תִּפְסִיקוּ הַמַּאֲבָק נֶגֶד אוֹיְבֵי וְאוֹיְבֵיכֶם, וְהִיוּ יִרְאִים אֶת אֱלֹהֵי לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

4

סִוְרַת אֵן-נַסְא' הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אֵן-נַסְא'», הַנָּשִׁים» מפ' 3 וכו'.
הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני
הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה
מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק
שלושה.

סורת אנ-נסא' 4

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת,¹ וַיִּבְרָא מִמֶּנָּה אֶת בֵּת זִוְגָה, וּמִשְׁנִיָּהֶם הִפִּיץ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים בְּמִדָּה מְרֻבָּה. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בִּשְׁמוֹ תִּתְיַחֲסוּ זֶה לָזֶה, וְאֵל תִּתְנַכְרוּ לְשֹׂאֲרֵי בִּשְׂרָכֶם, כִּי אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיכֶם.
2. עֲלֵיכֶם לְמַסֵּר לִיתוּמִים אֶת רְכוּשֶׁם (כְּשִׁי תִבְגְּרוּ), מִבְּלִי לְהַחֲלִיף אֶת הַטּוֹב מִמֶּנּוּ בְּרַע, וְאֵל תַּעֲרַבּוּ בֵּין רְכוּשֶׁם לְבֵין רְכוּשְׁכֶם, כִּי זֶהוּ חֲטָא גָדוֹל.
3. וְאִם תִּרְאוּ כִּי לֹא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּצֶדֶק עִם הִיתוּמוֹת, הַנְּשָׂאוֹ לְנָשִׁים הַמוּצָאוֹת חוץ בְּעִינֵיכֶם, לְשִׁתִּים, לְשָׁלוֹשׁ, אוֹ לְאַרְבַּע. אֵד כִּי תִרְאוּ שֶׁלֹּא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּהוֹן בְּצֶדֶק, הַנְּשָׂאוֹ לְאַחַת, אוֹ מִן (הַשְּׁפָחוֹת) אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֵיכֶם. הוּא קְרוֹב יוֹתֵר אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל.
4. תִּנּוּ לְנָשִׁים מִהֵרָן מִרְצוֹן טוֹב, אֵד אִם תִּוַּתְּרֶנָּה לָכֶם עַל חֵלֶק מִמֶּנּוּ כְּטוֹב לָבוֹ,² אֲכָלוּ אוֹתוֹ לְבָרִיאוֹת.
5. אֵל תִּפְקִידוֹ בְּיַדִּי חֲלוּשֵׁי דַעַת אֶת רְכוּשְׁכֶם אֲשֶׁר אֱלֹהָ מִנָּה אֶתְכֶם לָנֶהֱל. וְאִוִּלִּים פֶּרְנָסוֹ אוֹתָם וְהַלְבִּישׁוּם, וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּדַבּוּר יָפָה.
6. וַתִּבְחֲנוּ אֶת הִיתוּמִים (אֲשֶׁר תַּחַת הַשְּׁגָחַתְכֶם), בְּהִגִּיעַם לְגִיל הַנְּשׂוּאִין ; וְאִזּוֹ אִם תִּבְחִינוּ בָּהֶם בְּגִירוֹת, הַחֲזִירוּ לָהֶם אֶת רְכוּשֶׁם, וְאֵל תִּזְדָּרְזוּ בְּאֲכָלוֹ לִפְנֵי שִׁי תִבְגְּרוּ. עַל (הַמִּשְׁגִּיחַ) הָעֹשִׂיר לְהַמְנִיעַ מִלְּאֲכָל מִרְכּוּשׁ הִיתוּם, אֵד הָעֵנִי רִשְׁאֵי לְאֲכָל כְּמִקְבֵּל. וּבִתְתֶכֶם לָהֶם אֶת הוֹנֶם, הָעִידוֹ עֲלֵיהֶם עֲדִים. דִּינּוּ בְּאֱלֹהָ לְבַדּוֹ לַעֲשִׂית חֲשָׁבוֹן.³
7. לְזָכְרִים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, וְלְנָשִׁים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, אִם מַעַט הוּא וְאִם רַב, חֵלֶק קְצוֹב.
8. וְכִי יִמְצָאוּ בְּמִקּוֹם חֲלָקָה (הִירְשָׁה) קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכָּנִים, יֵשׁ לְהַעֲנִיק לָהֶם חֵלֶק (מִן הָעֵזְבוֹן) וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּעִדְיָנוֹת.

1. הנפש של אדם הראשון.

2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממחרה.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 34.

9. (מְרֻשִׁים) הַחוֹשְׁשִׁים לַעֲתִיד צָאצָאִים חִלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשֹׁשׁ (לִיתוּמִים אֲשֶׁר תַּחַת הַנְּהָלָתָם) כָּשֶׁם שֶׁהֵיוּ חוֹשְׁשִׁים אֵלּוּ הַנִּיחוּ גַם הֵם שְׂאִירִים חֲסָרֵי יֵשַׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יִרְאִים אֶת אֵלֶּהָ, וַיִּדְּבְרוּ דְּבָרִים יִשְׂרִים.
10. וְאַמְנֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אֶת הוֹן הַיְתוּמִים בְּעֶשֶׂק, וַיִּמְלְאוּ בְּטִנְיָהֶם אֵשׁ, וּבִאֵשׁ יוֹקֶדֶת יִצְלוּ.

קטע 2

11. אֵלֶּה מִצְוָה לָכֶם בִּיחַס לִילָדִים שְׁלָכֶם (בִּירְשָׁה): לִזְכֹּר יִהְיֶה כְּחֶלֶק שְׁתֵּי נְקֻבוֹת. וְאִם רַק בְּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מִשְׁתִּים, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁוֹת מֵאֲשֶׁר עֹזב (הָאֵב). וְאִם תִּהְיֶה יַחֲידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָּהּ הַחֲצִי. אֲשֶׁר לַהוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשְּׂשִׁית מֵאֲשֶׁר עֹזב אִם יֵשׁ לוֹ יִלָּדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נְקֵבָה). אֵד כְּשֶׁאֵין יִלָּדִים, וְהוֹרִיו הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַיַּחֲדִידִים, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אֵד אִם הֵיוּ לוֹ אַחִים וְאַחִיוֹת, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׂשִׁית. כִּד תַּחֲלֶקוּ לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו. הוֹרִיכֶם אוֹ יִלָּדִיכֶם לֹא תִדְּעוּ מִי מֵהֶם הַקְּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לְהוֹעִיל. זֹאת הַמִּצְוָה מֵאֵת אֵלֶּהָ. אֵלֶּהָ יוֹדַע וְחָכֵם.

12. לָכֶם מִחֲצִית עֲזוּבוֹן שֶׁל בְּנוֹת זִוְגָכֶם, אִם אֵין לָהֶן יִלָּד. אֵד אִם יֵשׁ לָהֶן יִלָּד, לָכֶם רֹבַע עֲזוּבוֹן, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאוֹתֵיהֶן וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כֵּן מִגִּיעַ לָהֶן הָרֹבַע מֵעֲזוּבוֹנְכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יִלָּד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יִלָּד, לָהֶן שְׁמִינִית עֲזוּבוֹנְכֶם, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאֲתֶכֶם וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יִלָּדִים לְגֵבֵר אוֹ לְאִשָּׁה, אֵד יֵשׁ אַח אוֹ אַחוֹת, יִהְיֶה חֶלֶק כָּל אֶחָד מֵהֶם שְׂשִׁית; אֵד אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שְׁתַּפִּים בְּשְׁלִישׁ, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו, לֵאלֹא גְרִימַת נֶזֶק (לַיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמִּצְוָה מֵאֵלֶּהָ, וְאֵלֶּהָ יוֹדַע וּמִתּוֹן.

13. וְאֵלֶּה חֻקּוֹת אֵלֶּהָ, וְכָל מִי שֶׁמִּצִּית לְאֵלֶּהָ וּלְשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), הוּא יִכְנִיסוּ אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לְעוֹלָמִים יִחִיו בְּתוֹכָם. זֹהִי הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.

14. אוֹלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאֵלֶּהָ וּלְשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֻקּוֹ, יִכְנִיסוּ אֶל הָאֵשׁ לְהִשָּׂאֵר בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, וְעִנְשׁוֹ יִהְיֶה מִשְׁפִּיל.

קטע 3

15. וְשׁוֹתֵיכֶם הַמֵּאֲשָׁמוֹת בְּזָנוּת, וְהַעֲדִידוּ בְּהֵן אַרְבָּעָה עֲדִים (נְאֻמָּנִים) מִכֶּם. אִם יַעֲדִידוּ, עֲצְרוּ אוֹתָן בְּבֵתִים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אֵלֶּהָ יַעֲשֶׂה לָהֶן דֶּרֶךְ.

16. וְאִשֶּׁר יַעֲשׂוּהָ שְׁנַיִם מִכֶּם,¹ הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנִיָּהֶם), וְאִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיִּתְּנֶהּ כְּמִקְבֵּל, הִפְסִיקוּ לְהַזִּיק לָהֶם. אֲלֵלָה מִקְבֵּל אֶת תִּשְׁבוּת עַבְדִּי וְרָחוּם.
17. אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת תִּשְׁבוּתָם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בְּשִׁגְגָה, וְהַמְמַהֲרִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת חֲזָרָתָם בְּתִשׁוּבָה. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
18. אֲדָּא לֹא תִתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה לְחוּטָאִים, אֲשֶׁר בְּהִיגֵעַ שְׁעָתָם לְמוֹת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא לְמוֹתִים כְּכּוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הִכְנוּ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
19. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לָרֶשֶׁת (אוּ לְשֹׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נֶגֶד רְצוֹנָן. וְלֹא תִמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהִנָּשֵׂא (לְאִישׁ אֲחֵר). וְאֵל תִּצְיִקוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי לְקַבֵּל מִהֶן בַּחֲזָרָה חֶלֶק מֵאֲשֶׁר נִתְּתָם לָהֶן (הַמַּהֲרָה), פָּרֹט לְמִקְרָה שֶׁל זֵנוֹת שֶׁהוֹכַחָה. נִהְיָו בָּהֶן בְּהִיגִינוֹת, וְאִם תִּשְׁנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתְכַּן שֶׁתִּשְׁנְאוּ אֵיזָה שֶׁהוּא דָּבָר, וְאֲלֵלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.
20. אִם תִּרְצוּ לְשֹׂאת אִשָּׁה אֲחֵרָת בְּמִקּוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נִשְׂוִאִים לָהּ, וּכְבָּר נִתְּתָם לְרֵאשׁוֹנָה קִינִטָּר,² אֵל לָכֶם לְקַחַת בַּחֲזָרָה חֶלֶק מִמֶּנּוּ. הִתְרַצוּ לְקַחְתּוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת?
21. כִּי אִיךָ תִּקְחוּהוּ לְאַחֵר יַחֲסִי הָאִישׁוֹת שֶׁקִּיָּמְתָם בִּינֵיכֶם, וְלֹאֲחֵר בְּרִית הַנִּשְׂוֹאִינִי?
22. אֲסוּר לָכֶם לְשֹׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם,³ אֲלֵא אִם כְּבָר קָרָה מִקֵּדָם (לִפְנֵי אִסְלָאִם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תוֹעֵבָה בְּלִתִּי מוֹסְרִי וּמִנְהַג מִבִּישׁ.

קטע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשְׂוֹאִין וּלְיַחֲסִי מִין : אֲמוֹתֵיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם, וְאֲחִיותֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיות אֲבִיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיות אִמְכֶם, וּבָנוֹת הָאֵח, וּבָנוֹת הָאֲחוֹת, וְאֲמוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִינִיקוּ אֶתְכֶם, וְאֲחִיותֵיכֶם לִינִיקָה, וְאֲמוֹת נְשִׁיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם הַחוּרְגוֹת מִנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָתָם אוֹתָן, אֲדָּא אִם לֹא נִשְׂאָתָם אוֹתָן אֵין חֲטָא עֲלֵיכֶם לְשֹׂאת אוֹתָן (בְּנוֹתֵיהֶן), וְנִשְׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, וְאֵל תִּנָּשְׂאוּ לְשִׁתֵּי אֲחִיות יַחְדָּו, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאִם). אֲלֵלָה סוֹלַח וְרָחוּם.

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש וההחזקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24 : 1 - 3.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 75.

3. ר' לעיל, פי 19.

חלק 5

24. (בן אסורות לכם) נשים נשואות, חוץ מאלה אשר שבויות מלחמה, זה חק אלה אשר הוריד לכם. אך חוץ מאלה מתרות לכם לנשואין, אך מבלעדי אלה מתר לכם למצא נשים אשר תשלמו להן את מהרן מהונכם למטרת נשואים, אך לא לשם זנות. חובה עליכם לשלם את המהר שקבעתם לנשים אשר נהניתם ביחסים מיניים אתן בצורה חקית (נשואין), ולא יהיה חטא אם תבואו לידי הסכם מיוחד ביחס לגורל המהר, כי אלה יודע וחקם.
25. ומי שקצרה ידו מלשאת את הצנועות מבנות החורין המאמינות, כי אז את השפחות המאמינות אשר בבעלותכם. אלה יודע טוב מי מכם מאמין. המאמינים שיכים האחד לרעהו. עליכם לשאת אותן ברשות משפחותיהן, ושלמו להן את המהר המגיע להן כמקבל, ובתקף קדושי נשואין ולא לשם זנות. אולם אם תזנה (אחרי הנשואין), יחול עליה רק מחצית הענש שחל על אשה נשואה בת חורין. זו הדרך לכל אחד מכם שיוצרו גובר עליו. אך מוטב לכם שתשלטו ביצרכם. ואלה סולח ורחום.
- קטע 5**
26. אלה רוצה להדריךכם בדרכיהם של אלה שקדמו לכם, ויקבל את חזרתכם בתשובה, כי אלה יודע וחקם.
27. אלה רוצה לקבל את חזרתכם בתשובה, אך אלה המשעבדים לתאוות רוצים כי תרחיקו לסטות (מן הדת).
28. אלה רוצה להקל עליכם, כי הוא יודע מה חלשים נבראו בני האדם.
29. הוי המאמינים! אל תאכלו את הונכם ביניכם בלא צדק, אלא אם תהיה זו עסקה מתוך הסכם הדדי, ואל תביאו כליה על עצמכם, כי אלה מרחם עליכם.
30. ואשר יעשה את כל אלה (גזלת רכוש והרג של אחרים) באיבה ובחוסר צדק, נצלה אותו באש (גיהנם), וזה מאוד קל לאלה.
31. אם תרחקו מן החטאים הגדולים אשר נאסר עליכם לעשות, נכפר לכם על מעשיכם הרעים, ונכניס אתכם למקום נכבד (גן עדן).
32. אל תחפצו לקבל את מה שאלה העדיף אחדים מכם על אחרים. וכל איש יקבל גמול לפי מעשיו, וכל אשה תקבל גמול לפי מעשיה, ובקשו את חסדו של אלה. אלה יודע כל דבר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרָשִׁים שִׁיקָבְלוּ חֶלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִים וְקָרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עָזְבוּ. וְאַלֶּה אֲשֶׁר כָּרַתְתָּם אִתְּםָּ בְּרִית , תָּנוּ לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, כִּי אֵלֶּה עַד לְכָל דָּבָר.

קטע 6

34. הַגִּבְרִים מִנְהֵלִים אֶת עַנְיָנֵי הַנָּשִׁים בְּגִלְל שֶׁהֶעֱדִיף אֵלֶּה אֶחָדִים מֵהֶם עַל אֶחָדִים מֵהוּ, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מִכּוֹשֶׁם לְפָרְנֶסְתָּן. הַיִּשְׁרוֹת הֵן הָאֲדוֹקוֹת הַשּׁוֹמְרוֹת עַל הַנִּסְתֵּר בְּדָרְךְ שִׁישְׁמֵר אֵלֶּה. אֵד אֶת אֶלֶּה אֲשֶׁר אִתְּםָּ חוֹשְׁשִׁים שֶׁתִּמְרָדְנָה, הַטִּיפוּ לָהֶן מוֹסֵר, וְהִתְנַכְרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּב, וְהָיוּ אוֹתָן (בַּעֲדֵינוֹת), וְאֵם תִּצְיָתְנָה לָכֶם, אֵל תִּזְיָקוּ לָהֶן, וְאַלֶּה עֲלִיוֹן וְכָבִיר.

35. וְאִם תִּחְשְׁשׁוּ לְפָלּוּג בֵּין הַשָּׂנִיִּים, שִׁלְחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאִם יִרְצוּ שִׁנִּיהֶם לְהִתְפַּיֵּס, יָבִיא אֵלֶּה לִידֵי הַסֵּכֶם בִּינֵיהֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

36. עָבְדוּ אֶת אֵלֶּה וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ בּוֹ דָּבָר, וְהַטִּיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְנִים, וְלִשְׂכָן קָרוֹב מִמִּשְׁפָּחָה, וְלִשְׂכָן הָזֵר, וְלִבְנוֹ לְזִנָּה בְּבֵית אוֹ בְּדָרְךְ, וְלַעֲוָבֵרֵי אֶרֶץ, וְלַעֲבָדִים. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַזֵּהִיר וּמִתְהַלֵּל.

37. הַמִּקְמָצִים וְהַמְצוּיִם אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְהִיּוֹת קַמְצָנִים, וְהַמִּסְתִּירִים אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה נָתַן לָהֶם מִחֲסֵדוֹ. וְהִכְנוּ לְכוֹפְרִים עֵנֶשׂ מַחְפִּיר.

38. (הַעֲנֵשׁ הַמַּחְפִּיר מוֹכֵן) לֵאמֹה הַמוֹצִיאִים אֶת כֶּסֶף מִתּוֹךְ צְבִיעוֹת, וְאִינָם מְאֻמִּינִים בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקַח אֶת הַשָּׁטָן כְּיָדִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רַע מְאֹד.

39. וַיִּמָּה יִפְרִיעַ לָהֶם לוֹ הָאֻמִּינוּ בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מִהֶחֱסֵד שֶׁאֵלֶּה הֶעֱנִיק לָהֶם!¹ וְאַלֶּה יוֹדֵעַ אוֹתָם טוֹב.

40. אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂק וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין, וְאִם תִּהְיֶה טוֹבָה, הוּא יִכְפִּיל אוֹתָהּ, וַיַּעֲנִיק שְׂכָר עָצוֹם מֵאֲתוֹ.

41. מָה אֲתָה (מוֹחֲמֵד) חוֹשֵׁב, אִם (בִּיּוֹם הַדִּין) כֶּאֱשֶׁר נָבִיא מִכָּל אִמָּה עַד, וְנָבִיא אוֹתָךְ לָעַד בְּאֵלֶה (הַמִּסְלָמִים),

42. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְווּ הַכוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) כִּי תִכְסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (נִמּוֹתוֹ), וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהִסְתִּיר מִלֶּה מֵאֵלֶּה.

קטע 7

43. הוי המאמינים! אל תתפללו בשאתם שכורים,¹ עד אשר תדעו מה אתם אומרים, ולא בשאתם טמאים, (ואל תכנסו אל המסגדים) אלא אם אתם עוברי ארח, עד אשר תתרחצו. ואם חולים אתם, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידיכם, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ומשחו את ידיכם.² אלקה חונן וסולח.
44. הלא ראית את אלה אשר ידעו חלק מן הספר (התורה) רכשו לעצמם תעניה, ורוצים שגם אתם תתעו מן השביל של אלקה.
45. אלקה יודע יותר טוב מכם את אויביכם, ודי באלקה כמגו, ודי באלקה כעוזר.
46. יש מאלה שהתיחדו המשנים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים (לנביא), שמענו וימרדנו, ושמע, ונקוה שלא תשמע, ו«ראענא»,³ בעוות לשונם, להשמיץ את הדת (האסלאם). אלו היו אומרים, נשמע ונציג; שמע; והבט אלינו,⁴ כי אז היה זה טוב יותר להם ונכון יותר. אך אלקה קללם על כפירתם, ורק מעטים מאוד מהם יאמינו.
47. הוי אתם אשר נתן לכם הספר! האמינו באשר הורדנו מן השמים (הקוראן) המאשר את אשר עמכם (התורה), לפני שנשטש את צורת פניכם ונהפך אותם לאחור, או נקלל אותם כשם שקללנו את מחללי השבת.⁵ צו אלקה תמיד מתקיים.
48. אלקה לא יסלח לאלה שעושים לו שתפים, אך יסלח כל אשר פחות מזה למי שירצה. כל המצרף שתף לאלקה, הוא בעצם בדה חטא עצום.
49. האם לא ראית את אלה אשר יזכו נפשם? ואולם אלקה יזכה רק את מי שירצה, והם לא יעשקו בקרוים גרעין התמר.
50. ראה! איך הם בודים על אלקה שקרים. ומספיק בזה חטא בהיר.

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקה 2: 219. בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאידה 5: 90 - 91.

2. פעולה זו נקראת «תימוס». ר' סורת אל-מאידה 5: 6.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 104. כל זה מכוון נגד הנביא מוחמד.

4. בערבית, «أَنْظُرْنَا أَوْنَاصُورَنَا»: הבט אלינו.

5. ר' סורת אל-בקה 2: 61.

קטע 8

51. הלא ראית את אלה אשר נתן להם חלק מן הספר (התורה), מאמינים באלילים «ג' בת» ו«טאע' ות»,¹ אומרים על הכופרים, ² «אלה מדרכים יותר מן המאמינים (המסלמים)».
52. אלה הם אשר קלל אלה, ומי שאלה מקלל, לא תמצא לו עוזר.
53. אם היה להם חלק במלכות השמים, לא היו נותנים לאנשים ולא כלום.
54. הרי הם מקנאים באנשים (המסלמים) על מה שהעניק להם אלה מחסדו. כבר הענקנו למשפחת אברהם את הספר ואת החכמה, ונתנו להם מלכות עצומה.
55. אחדים מהם האמינו בו (בקוראן), ואחדים מהם מנעו אנשים מלהאמין בו. ויש בשבילם בגיהנם מספיק אש יוקדת.
56. אכן את אלה אשר כפרו באותותינו, נצלה באש (גיהנם), וכשעורותיהם נשרפו, נחליפם בעורות חדשים, למען יטעמו את הענש. אלה הוא עיוז וחקם.
57. אמנם אלה שהאמינו ועשו טוב, אותם נכניס לגנים שנהרות זורמים מתחתם, ובהם יהיו לעולם. שם יש להם בנות זוג טהורות. וגם נכניס אותם תחת צללי צללים.
58. אלה מצוה לכם, החזירו את הפקדונות שבידיכם לבעליהם, ושפטו את בני האדם משפט צדק. כמה הוא יפה המוסר שאלה מטיף לכם. ואללה שומע ורואה.
59. הוי המאמינים! צייתו לאלה ולשליח ולאחראים ביניכם. ואם תריבו ביניכם³ על דבר מה, תשפטו אותו לפי (הספר של) אלה, ולפי (המסורת של) הנביא, אם מאמינים אתם באללה וביום הדין, כי זהו הנהג הטוב וההגון ביותר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».

3. ביניכם: אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה חוגגת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קטע 9

60. הלא ראית את אלה האומרים, כי מאמינים הם באשר הורד אליך מן השמים (הקוראן) ובאשר הורד לפניך? כיצד הם רוצים להשפט לפי המסורת של הטאע'ות,¹ אף על פי שנגזטו לכפר בו? השטן רוצה להתעוותם רחוק מאוד מן הקו הישר.
61. וכי נאמר להם, בואו אל אשר הוריד אלה מן השמים (הקוראן), ואל השליח (מוחמד), תראה את הצבועים מתרחקים ממך.
62. איך הצבועים האלה יתנהגו כאשר יפגע בהם אסון, שבעצם ידיהם גרמו לו, הם באים אליך ונשבעים באללה, התכוננו רק לעשות טוב והשלמה בין האנשים.
63. אלה אשר אלה יודע את אשר בלבם, על כן התרחק מהם ודרש להם דרשה טובה, ואמר להם דברים חזקים מאוד שישפיעו עליהם.
64. אנחנו שולחים כל שליח כדי שאנשים יציתו לו ברשות אלה. ולו באו אליך אחרי החטאים שגרמו לעצמם ומבקשים את סליחת אלה, והשליח הזה מבקש את סליחת אלה למענם. כי אז מצאו את אלה מקבל שבים ורחום.
65. בחיי רבונך! הם לא יהיו מאמינים עד אשר ירצו בדך כשופט לשפט ביניהם בריבם, ולא ימצאו בנפשותיהם כל הסתיגות מפסק דינך ויקבלוהו בשלמות.
66. אלו היינו מצוים אותם, הרגו איש את רעהו, או צאו מבתיכם, רק מעטים מהם היו עושים כך. אמנם, לו היו עושים מה שגדרש מהם, היה טוב להם וגם מחזק את אמונתם יותר.
67. ואז הן נתנו להם שכר עצום מאתנו.
68. והיינו מדריכים אותם בדרך הישר.
69. ומי שיצית לאללה ולשליח (מוחמד), כל אלה יהיו (בעולם הבא) עם הנביאים, והצדיקים, והקדושים,² והישרים שאללה היטיב להם, ומה טובה ונעימה חברתם של אלה (בגן עדן).
70. זה הוא החסד של אלה, ואין יודע כאללה (את מה שאתם עושים).

1. לא לפי החוק של אללה והנביא. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קטע 10

71. הוי המאמינים! בצאתכם לקרב, התנהגו בזירות, התקדמו בקבוצות או בלכם יחד,
72. יש ביניכם מי שמתעבב לצאת למלחמה, ואם יפגע בכם אסון יאמר, אלה נטה לי חסד כי לא הייתי עמהם,
73. ואם תקבלו חסד מאללה, יאמר, כאלו לא הייתה ביניכם ידידות, הלואי אז והייתי אתם! והייתי זוכה זכיה עצומה.
74. על אלה המוכרים את חיי העולם הזה תמורת העולם הבא להלחם בשביל אלה, ומי שנלחם בשביל אלה, ויהרג או ינצח, נתן לו גמול עצום.
75. מה לכם כי לא תלחמו בשביל אלה, ולעזר לאנשים ונשים וילדים החלשים (במכה), האומרים, רבוננו! הוציאנו מן העיר הזאת (מכה) אשר שוכניה חוטאים, ותן לנו מלפניך מגן, והקם לנו מלפניך מושיע.
76. המאמינים נלחמים בשביל של אלה, ואלו הכופרים נלחמים בשביל הטאע'ות, השטן, על בן הלחמו בחברי השטן, כי מזמת השטן היא חלשה.

קטע 11

77. הלא ראית את אלה אשר נאמר להם, אל תלחמו, אך קימו את התפקה ושלמו את הזכאת. ואולם כשנצטוו להלחם, הנה חבורה מהם מפחדת מבני אדם, כפי שהיא מפחדת מאללה, אפלו יותר מכך, ואמרו, רבוננו! למה גזרת עלינו מלחמה? לולא נתת לנו שהות לזמן מה? אמר, התענוג של העולם הזה מאוד קטן, וחי העולם הבא טובים יותר ליראי אלה, ואתם לא תקפחו מאומה.
78. איפה שתהיו, המות ישיגכם, אפלו אם תהיו במגדלים גבוהים. אלה הם, אם תשיגם טובה יאמרו, זה מאללה, ואם תשיגם צרה, יאמרו, זה ממך (מוחמד). אמר, הכל מאללה. ומה לקהל הזה שאינו מבין דבר.
79. (הוי בן אדם!) כל טובה אשר נופלת בחלקך מאת אלה היא, וכל רעה אשר תפגע בך, מעצמך היא. אנחנו שלחנו אותך (מוחמד) כשליח אל בני האדם, ואין עד כמו אלה.
80. כל מי שמצית לשליח, הוא בעצם מצית לאללה, ואשר למסרבים, הרי לא שלחנו אותך שומר עליהם,

81. וְהִם אוֹמְרִים, מִצִּיתִים אֲנַחְנוּ, אֲבָל בְּצֹאתְכֶם מֵעַל פְּנִידָה, קְבוּצָה מֵהֶם זָמְמָה בְּחֹשֶׁךְ הַלַּיְלָה דְּבָרִים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר אָמְרָה לָךְ, וְאוֹלָם אֵלֶּלָה רוּשִׁים אֶת אֲשֶׁר יִזְמְמוּ. אַתָּה, אֵל תִּשָּׂים לָהֶם לֵב, וְהִשְׁעֵן עַל אֵלֶּלָה, כִּי הוּא דִּין כְּמִגּוֹ עֲלִידָה.
82. הֲאֵם לֹא יִתְבּוֹנְנוּ בְּקוֹרְאָן? הֵן לוֹ לֹא מֵאֵלֶּלָה הָיָה, כִּי אִזּוּ מִצָּאוּ בּוֹ נְגוּדִים רַבִּים.¹
83. אִם יִגִּיעַ אֲלֵיהֶם דְּבַר הַנוֹגֵעַ לְבִטְחוֹן אוֹ לְאִמָּה, הֵם מִמְהָרִים לְהַפִּיצוֹ, אֵד אֵלוּ הָיוּ מְבִיאִים אוֹתוֹ לְשָׁלִיחַ וְלֹאֲחֻרָאִים מִבִּינֵיהֶם, הָיוּ מְבִינִים אוֹתוֹ וְיוֹדְעִים אֶת פִּשְׁרוֹ. לוֹלֵא הַחֹסֵד שֶׁל אֵלֶּלָה וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם הֵייתֶם הוֹלְכִים בְּעֻקְבוֹת הַשָּׁטָן, מִלְבֵּד מַעֲטִים מֵכֶם.
84. (וְאַתָּה הַנְּבִיא) הִלַּחֵם בְּשִׁבִיל אֵלֶּלָה, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי אֵלָּא לְעִצְמָךְ, הֲרִי עֲלִידָה לְהֵאֵץ בְּמֵאֲמִינִים (לְהִלַּחֵם), (בְּדָ וּבְמֵאֲמִינִים) אֵלֶּלָה יִשְׁבֵּר אֶת כּוֹחַ הַכּוֹפְרִים, כִּי אֵלֶּלָה חִזָּק מֵהֶם וְהַעֲנֵשׁ שְׁלוֹ יוֹתֵר קָשָׁה.
85. הַמְמַלִּיץ הַמְלַצָּה טוֹבָה יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בָּהּ, אֲמֵנָם, הַמְמַלִּיץ הַמְלַצָּה רָעָה, יִקְבֵּל עֲנֵשׁ שְׁוֶה לָהּ, כִּי אֵלֶּלָה מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל דְּבַר.
86. וְאִם מִי שֶׁהוּא מְבַרֵךְ אֶתְכֶם לְשָׁלוֹם, בִּרְכוּ בְּבִרְכָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִמֶּנָּה, אוֹ הַחֲזִירוּ בִּרְכָּה דּוּמָה. כִּי אֵלֶּלָה מַעֲנִיק חֹסֵד עַל כָּל מַעֲשֵׂה שְׂתַעֲשׂוּ.
87. אֵלֶּלָה, אִין אֵלֶּה זּוֹלָתוֹ, אִין סַפָּק, הוּא יֶאֱסֹף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וּמִי צוֹדֵק מֵאֵלֶּלָה בְּמֵאֲמָרוֹ?

קטע 12

88. וּמָה לָכֶם כִּי נַחֲלַקְתֶּם לְשִׁתִּי קְבוּצוֹת בְּנוֹגֵעַ לְצַבּוּעִים? וְאֵלֶּלָה הַעֲנִישׁ אוֹתְכֶם בְּגִלְל מַעֲשֵׂיהֶם, הַתִּרְצוּ לְהַדְרִידָה אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּלָה הַתַּעֲהוּ? וּמִי שֶׁאֵלֶּלָה מַתַּעָה, אִין דֶּרֶךְ כָּל שֶׁהִיא לְהַדְרִיכוֹ.
89. הֵם (הַצַּבּוּעִים) רָצוּ שֶׁתִּכְפְּרוּ כְּפִי שֶׁכִּפְרוּ וְתִהְיוּ דּוֹמִים לָהֶם. וְאֵל תִּקְחוּ מִבִּינֵיהֶם וְיָדִידִים נֶאֱמָנִים עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּשִׁבִיל אֵלֶּלָה. אוֹלָם אִם יִסְרְבוּ תִּפְסוּ אוֹתָם וְהִרְגוּ אוֹתָם בְּאֲשֶׁר תִּמְצָאוּ אוֹתָם, וְאֵל תִּקְחוּ מֵהֶם וְיָדִיד נֶאֱמָן אוֹ עוֹזֵר.
90. מִלְבֵּד אֵלָּה אֲשֶׁר יֵשׁ יַחַס בֵּינָם לְבֵין אֲנָשִׁים שֵׁיִשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם לְבֵינָם, אוֹ אֵלָּה שֶׁצָּבִאוּ אֲלֵיכֶם וְאִין לָהֶם הָאֱמָץ וְהָרָצוֹן לְהִלַּחֵם נֶגְדְּכֶם וְנֶגֶד בְּנֵי

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עמם. אלו רצה אלה, הנה משליטם עליכם והיו נלחמים בכם. לכן, אם הם נמנעים מלהלחם נגדכם ומציעים לכם שלום, הרי שאללה אינו רוצה שתלחמו בהם.

91. כמו כן תמצאו אחרים (צבועים) שרוצים להבטיח את עצמם מצדכם וגם מצד בני שבטם. כל עוד שחזרו לכפירה לפתות אתכם להיות כופרים, הם עצמם חזרו והסתבכו בה. אם לא יפסיקו את המזמות שלכם נגדכם, ולא יבקשו להשלים עמכם ואינם מפסיקים להתגרות בכם, כי אז תתפסו אותם ותהרגו אותם באשר תמצאו אותם, כי עליהם נתנו לכם שלטון מחלט.

קטע 13

92. אסור למאמין להרוג מאמין אלא בשגגה. ואשר יהרג מאמין בשגגה, ישחרר עבד מאמין וישלם כפר נפש למשפחתו (של הנרצח), אלא אם (משפחת הנרצח) תעשה צדקה אתו. ואם הנרצח הוא מקרב אויביכם והוא עצמו מאמין, (כפרו) שחרור עבד מאמין. אך אם הנרצח משבט אשר ברית ביניכם לבינם, ישלם הכפר למשפחתו, ושחרור עבד מאמין. ומי שאין ביכלתו לשחרר עבד, יצום שני חדשים רצופים, כדי שאללה יקבל את תשובתו. אלה יודע וחקם.
93. ומי שהורג מאמין בכוונה תחלה (בלי צדק), ענשו גיהנם לנצח, ואללה ישפך את זעמו עליו ויקללו והכין לו ענש עצום.
94. הוי המאמינים! בצאתכם לדרך בשביל אלה, והייתם בטוחים במה שתעשו, ואל תאמרו למי שייברך אתכם לשלום, אין אתה מאמין, בבקשכם להשיג את צרכי העולם הזה. כי אצל אלה שמור לכם חסד רב. כו הייתם לפני (מסתירים את הדת שלכם), ואללה נטה לכם חסדו (בפשותכם חזקים), על כן היו בטוחים במה שתעשו, כי אלה בקיא במעשיכם.
95. המאמינים הנשארים בבתיהם (ולא יוצאים למלחמה בשביל אלה), פרט לאלה יש בהם נכות, אינם שונים לאלה היוצאים למלחמה בשביל אלה ברכושם ובנפשותיהם. אלה העדיף את הנלחמים בשבילו ברכושם ובנפשותיהם על אלה הנשארים בבתיהם בדרגה. אמנם אלה הבטיח לשני הצדדים טובות. אך אלה העדיף את הנלחמים בשבילו בשכר עצום,
96. דרגות גבוהות מאתו וסליחה ורחמים, כי אלה סולח ורחום.

קטע 14

97. וְאַלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אֲשֶׁר נָטְלוּ הַמַּלְאָכִים אֶת נַשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁעָשְׂקוּ אֶת עַצְמָם (בְּחִיּוֹתָם בֵּין הַכּוֹפְרִים לְכֹן לֹא יָכְלוּ לְבַצֵּעַ אֶת דָּתָם כְּרֹאוּי), שֶׁאֵלּוּ (הַמַּלְאָכִים) אוֹתָם, מָה עָשִׂיתָם בַּיַּחֲס לְדָתְכֶם? אָמְרוּ, הֵיינו חֲלוּשִׁים בְּאֲדָמָתָנוּ. הַמַּלְאָכִים אָמְרוּ, הֲאִם לֹא הֵייתָ אֲדָמַת אֱלֹהָ מִסְפִּיק רַחֲבָה לְמַעַן שֶׁתִּהְיֶה בָּהּ? אֲנָשִׁים אֵלֶּה, מְעוֹנָם הוּא גִיהֶזֶם, וְכֵּה נֹרָא הַמְּעוֹן.
98. פָּרַט לְחֲלוּשִׁים בֵּין הַגְּבָרִים, וְהַנָּשִׁים, וְהַיְלָדִים, שֶׁלֹּא יָכְלוּ לַעְזֹר לַעֲצָמָם, וְלֹא יָכְלוּ לְמַצֵּא מוֹצֵא אַחֵר מֵאֲשֶׁר לְהַשְׁאֵר בְּבִתֵּיהֶם,
99. כָּל אֵלֶּה, יִתְּכוּ שֶׁאֱלֹהָ יִסְלַח לָהֶם, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכַפֵּר.
100. כָּל הַמִּהְגֵּר בְּשָׂבִיל אֱלֹהָ, יִמָּצֵא בְּאֶרֶץ מְקוֹמוֹת מַחֲסֵה רַבִּים וְרוֹחוֹה, וְכָל הַיּוֹצֵא כְּדֵי לַהֲגֵר אֶל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֲבָל הוּא נִפְטָר בְּדִדְךָ, יִהְיֶה שְׁכָרוֹ עַל אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 15

101. וּכְשֶׁאַתֶּם נוֹסְעִים רְחוֹק מִבְּתִיכֶם, מִתֵּר לָכֶם לְקַצֵּר בַּתְּפִלָּה¹, מִחֲשֵׁשׁ שְׂיִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַכּוֹפְרִים בְּזִמְן תְּפִלַּתְכֶם. הַכּוֹפְרִים הֵם אוֹיְבֵכֶם הַגָּלוּי.
102. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּהְיֶה (בַּמַּעֲרָכָה) עִם הָאֲנָשִׁים שְׁלֵף, וּכְשֶׁתִּקְּצִים אֶת הַתְּפִלָּה, תֵּן לְקַבּוּצָה מֵהֶם לְהַתְּפַלֵּל אִתְּךָ כְּשֶׁנִּשְׁקָם עִמָּהֶם, וּכְשֶׁיִּסְגְּדוּ תִּהְיֶה הַקְּבוּצָה הָאַחֶרֶת מֵאַחֲרֵיכֶם (פְּנִים מוֹעֲדוֹת לְקִרְיָת הָאוֹיֵב), וּכְשֶׁהַקְּבוּצָה הָרִאשׁוֹנָה תִּגְמַר אֶת הַסְּגִידָה תִּקּוּם, וְיִחַלְפוּ מַעֲמָד, וְעַלִּיהֶם לְהִזְהֵר וּלְקַחֵת אֶת נִשְׁקָם אִתָּם.² הַכּוֹפְרִים הֵיוּ רוֹצִים שֶׁתַּעֲזְבוּ אֶת נִשְׁקָכֶם וְאֶת כְּלִיכֶם, וְאַזּוּ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם וְיִשְׁמִידוּכֶם. אִין כָּל רַע אִם פָּגַע בָּכֶם הַמָּטָר, אוֹ הֵייתֶם חוֹלִים בְּהִנָּחַת נִשְׁקָכֶם, אִךְ הַשְׁמֵרוּ לָכֶם. וְאַלֶּה הַכֵּין לְכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל,
103. וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה (בְּתַנָּאִים כְּאַלֶּה), הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָ בַּעֲמֻדְכֶם, וּבִשְׂבָתְכֶם, וּבִשְׂכַבְכֶם, וּכְשֶׁתִּהְיוּ בְּמָקוֹם מִבְּטָחִים, קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה כְּרָגִיל. הַתְּפִלָּה נִקְבְּעוּ זְמַנָּהּ לְמַאֲמִינִים.

1. אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחויות רק לשתיים. תפילה זו נקראת בערבית:

صلاة السفر, צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

2. התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الخوف, צלאת אל-חיוף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחויה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אל תהיו חלשים מלעקב אחרי האויב, כי אם אתם מתיסרים הרי הם מתיסרים כמובן, ואולם לכם תקוה (לתגמול טוב) מאללה, ולכם אין תקוה. אללה יודע ויחכם.

קטע 16

105. הורדנו לך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, למען תשפט בין בני אדם כפי שאללה השירה אליך, ואל תהיה מגן על הבוגדים, וישאל את אללה את סליחתו, כי הוא סולח ורחום.
106. ואל תגן על אלה שבגדו בעצמם (באי קיום מצות הדת). אללה אינו אוהב את הבוגד והפושע.
108. הם (הכופרים) מנסים להסתיר מן האנשים, אך לא יצליחו להסתיר מאללה, כי הוא כל הזמן אתם, כי הם זוממים בחשכת הלילה דברים שהוא אינו אוהב. ואללה מקיף את כל מעשיהם.
109. הנה אתם (המאמינים) הגנתם עליהם (אלה שבגדו בעצמם) בעולם הזה, אך ביום תחית המתים מי יגן עליהם לפני אללה, או מי יהיה המגן עליהם?
110. אולם העושה רעה וחוטא לעצמו ואחר כך חוזר בתשובה, ימצא את אללה סולח ורחום.
111. העובר עברה, חוטא רק נגד עצמו, ואללה יודע ויחכם.
112. ומי שעושה חטא או עברה, ויטיל אותם על אחר זכאי, הוא מחיב את עצמו קצב ופושע ברור.

קטע 17

113. לולא חסד אללה ורחמי עליך, הייתה קבוצה מהם יוזמת להתענותך. ואולם את עצמם הם מתעים, ולא יפגעו בך במאומה. אללה הוריד לך מן השמים את הספר (הקוראן) ואת החכמה ולמדך את אשר לא ידעת, וכי חסד אללה עצום עליך.
114. על פי רב לא תצא טובה משיחותיהם הסודיות, אלא אם יחלט על צדקה, או חסד, או השכנת שלום בין בני האדם, כל העושה זאת במטרה לרצות פני אללה, נעניק לו שכר עצום.
115. כל מי שרוב עם השליח לאחר שהתבררה לו הדרך הישרה, ויבחר בדרך אחרת מאז של המאמינים, אותו נזיל בדרך שבחר לעצמו, נצלהו בגיהנם, וסופו יהיה הגרוע ביותר.

קטע 18

116. אַללָה לֹא יִסְלַח כָּל שְׁתּוּף עִמּוֹ, אֲדָהּ הוּא יִסְלַח כָּל חַטָּא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוּצָה. מִי שֶׁמְשַׁתֵּף לְאַלְלָה מֶה שֶׁהוּא מֵרְחִיק לְתַעוּת.
117. אַלָּה (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נִקְבוֹת מִבְּלַעַדִּי אַלְלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שְׁטֹן מוֹרֵד,
118. שֶׁאַלְלָה קָלַל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשְׁטֵן), אֶקַּח לְעַצְמִי חֵלֶק מִסִּים מִעֲבָדֶיךָ,
119. וְאַתָּעָה אוֹתָם, וְאַעֲוֹרֵר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וְאַצְנֶה אוֹתָם לְכָרוֹת אֶת אֲזִנֵּי הַבְּהֵמוֹת, וְאַצְנֶם לְשָׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. מִי שְׁלֹקֵחַ לוֹ אֶת הַשְׁטֵן כְּאִדּוֹן בְּמָקוֹם אַלְלָה, סוֹפוֹ אֲבָדוֹן מִחֵלֶט.
120. הַשְׁטֵן מִבְּטִים וּמַעֲוִיר תִּקְוֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֲדָהּ הַבְּטָחוֹתֵיו הֵן רַק רַמְיָה,
121. וּמַעֲוֹנִם שֶׁל אֵלָה הוּא הִגִּיהֶם, שֶׁמִּנּוֹ לֹא יוֹכִלוּ לְהַמְלִיט.
122. אַלָּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס לְגַנִּים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַבְּטָחַת אֶמֶת שֶׁל אַלְלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּדַבְּרוֹ?
123. אֵין זֶה (הַחֶסֶד לְהַכְנִס לְגֹן) לְפִי שֶׁאִיפְתָּכֶם (הַמְּסַלְמִים) אוֹ שֶׁאִיפְתַּ בְּעָלֵי הַסִּפֵּר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יַעֲנֶשׁ, וְלֹא יִמָּצֵא לוֹ מִגֹּן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.
124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, וְהוּא מֵאֲמִין, אַלָּה יַכְנִסוּ אֶל הַגֹּן, וְלֹא יַעֲשִׂקוּ מֵאוֹמָה.
125. אֵין בְּעַל דַּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָזֶה שֶׁמִּסֵּר עַצְמוֹ לְאַלְלָה! וְהוּא מֵיטִיב, וְנִהַג לְפִי דַת אַבְרָהָהִים הַחֲנִיף,² אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אַלְלָה כִּידִיד?
126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְץ, וְאַלְלָה מְקִיף כָּל דָּבָר.

קטע 19

127. הֵם מִבְּקָשִׁים חוֹת דַּעְתָּד (מוֹחֲמַד) בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים,³ אָמַר, אַלְלָה יִבְהִיר לָכֶם אֶת עֵינֵינוּ, וְכֵן מֶה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאֵן), בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים הִיתּוֹמוֹת אֲשֶׁר בְּרִצּוֹנְכֶם לִשְׂאֵתוֹ וְאִינְכֶם מִשְׁלָמִים לָהֶן מֶה שֶׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמַּהֲרֵר). וּבַעֲנֵן הִיתּוֹמִים הַקְּטִינִים חֲסָרֵי הַמִּגֹּן, עֲלִיכֶם לְנִהַג עִם הִיתּוֹמִים בְּצִדֵּק. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בַּעֲנִינֶם, אַלְלָה יַדַּע אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

2. חניף: ר' סורת אל-בקרה 2: 135.

3. הקטע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. ואם תרגיש אשה סלידה מצד בעלה, או מתרחק ממנה, אין כל רע על שניהם אם ישלימו ביניהם, כי טוב השלום (בשביל שניהם), אבל הנפשות הצרות עין פעלו (במיוחד הבעל שהוא נוטה לא לשלם את המהר המבטח). ואולם אם תיטיבו ותהיו יראים, כי אללה בקיא במעשיכם (והוא יטיב לכם),
129. אין ביכלתכם לנהל צדק בין נשותיכם גם אם תשקדו על כך. ואולם אל תרחיקו לכת בנטייתכם (אל האחת), ותשאירו (את האחרת) בתלויה באויר. אם תשלימו ותהיו יראים, הנה אללה סולח ורחום.
130. אם יפרדו (הזוג) יעניק אללה לכל אחד מבני הזוג מהשפע שלו, כי אללה רב-שפע וחכם,
131. לאללה כל אשר בשמים ואשר בארץ. כבר צוינו את אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, ואתכם, יראו את אללה. וכי תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, כי אללה אינו זקוק לדבר ומשבח.
132. לאללה כל אשר בשמים והארץ. והוא לבדו דיו כמגן,
133. אם רק ירצה ישמיד אתכם ויביא אחרים במקומכם. ואללה יכל לעשות זאת.
134. כל הרוצה תגמול בעולם הזה, אצל אללה שמור תגמול העולם הזה והעולם הבא. אללה שומע ורואה.

קטע 20

135. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי, והעידו עדות אמת בשם אללה, אפלו נגד עצמכם או נגד ההורים וקרובי המשפחה, אם הוא עשיר או עני, אללה יודע מה טוב להם יותר מכם, ואל תלכו אחרי יצריכם לסלף עדות אמת ולסטות או להתרחק ממנה. כי אללה בקיא במעשיכם.
136. הוי המאמינים! האמינו באללה ובשליחו (מוחמד), ובספר (הקוראן) אשר הוריד מן השמים לשליחו, ובספרים שהוריד לפני (הקוראן). כל הכופר באללה, ובמלאכיו, ובספריו, ובשליחיו, וביום האחרון, תועה תעיה מרחיקת לכת.
137. אלה שהאמינו ואחר כך כפרו, ושוב האמינו ושוב כפרו, ודבקו בכפירה, אללה לא יסלח להם, ולא ידריכם אל הנהיב הישר.

138. בִּשְׂרָ לְצָבוּעִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
139. אֲשֶׁר לֹקָחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים מִבִּלְעָדִי הַמֵּאֲמִינִים. הָאֵם הֵם מִבְקָשִׁים אֶצְלָם עֹז? הֲלֹא הָעֹז אֶצֶל אֱלֹהָ?
140. אֱלֹהָ הוֹרִיד לָכֶם בַּסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְלוֹעֲגִים לָהֶם, אַל תִּשְׁבּוּ אִפּוּא אֹתָם עַד אִם יִשְׁיחוּ בַּדְּבָרִים אַחֲרֵיהֶם. כִּי אִזּוֹ תִּהְיוּ כְּמוֹתָם. אָכֵן אֱלֹהָ מֵאֲסֹף אֶת הַצָּבוּעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדָּו אֶל גִּיהֶנָּם,
141. כִּי אֵלֶּה (הַצָּבוּעִים) הַמִּצְפִּים לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם. אִם אֱלֹהָ נוֹתֵן לָכֶם נִצָּחוֹן יֵאמְרוּ, הָאֵם לֹא הֵינּוּ עִמָּכֶם? אֵךְ כְּשֶׁיֵּשׁ לַפְעָמִים מִזֵּל לַכּוֹפְרִים, הֵם יֵאמְרוּ (לָהֶם), הָאֵם לֹא עֲזָרְנוּ לָכֶם וּמִנְעָנוּ הַתְּקִפָּה עַל יְדֵי הַמֵּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֱלֹהָ לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לַכּוֹפְרִים שְׁלֹטוֹן (עֲלִיּוֹנוֹת) עַל הַמֵּאֲמִינִים.

קטע 21

142. הַצָּבוּעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אֱלֹהָ, וְאוֹלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוֹמָם לַתְּפִלָּה, יִקּוּמוּ עֲצָלִים, וְזֹאת רַק כְּדִי שֶׁהָאֲנָשִׁים יִרְאוּ אוֹתָם. אֵךְ אֵין הֵם מוֹכִירִים אֶת שֵׁם אֱלֹהָ אֶלָּא מַעֲט,
143. בַּתּוֹךְ כֵּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים, וְאֵינָם מִשְׁתַּיְכִים לְאֱלֹהָ (הַמֵּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאֱלֹהָ מִתְּעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ שְׁבִיל (לְאִמּוּנָה וְהַדְרָכָה).
144. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְרִית בְּמִקּוֹם הַמֵּאֲמִינִים, הַתִּרְצוּ לָתֵת לְאֱלֹהָ הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת נִגְדָּכֶם (שֶׁאַתֶּם לֹא צוֹדִקִּים בְּאִמּוּנַתְכֶם)?
145. הַצָּבוּעִים יִהְיוּ בְּשִׁפְלַת הַמַּדְרָגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִמָּצֵא לָהֶם עוֹזָר,
146. וְאוֹלָם לֹא כֵן אֵלֶּה שֶׁחֲזָרוּ בַּתְּשׁוּבָה וְהִיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בְּדַת שֶׁל אֱלֹהָ, וְהִתְמַסְרוּ בְּלֵב שְׁלֵם לְאִמּוּנָתָם בְּאֱלֹהָ, אֵלֶּה יִהְיוּ עִם הַמֵּאֲמִינִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא). אֱלֹהָ יַעֲנִיק לְמֵאֲמִינִים שְׂכָר עֲצוּם.
147. מֶה יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ בַּעֲנִישַׁתְכֶם, אִם תִּכְרִירוּ טוֹבָה וְתִאֲמִינּוּ? אֱלֹהָ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אֱלֹהָהּ אֵינוּ אוֹהֵב אֶת הַמַּדְבָּרִים בְּקוֹל רָם בְּרָבִים בְּגִנוֹת אַחֲרִים, אֶלָּא
אֲשֶׁר נַעֲשֶׂק. אֱלֹהָהּ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
149. בֵּין אִם תִּגְלוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תִסְתִּירוּהוּ אוֹ תִסְלְחוּ לְרַעָה, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלֵחַ
וְכָל-יָכוֹל.
150. אַכֵּן הַכּוֹפְרִים בְּאֱלֹהָהּ וּבִשְׁלִיחָיו וְהַרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אֱלֹהָהּ וּבֵין שְׁלִיחָיו,
וְהַאוֹמְרִים, נֶאֱמַין בְּאַחַדִּים מֵהֶם וְנִכְפָּר בְּאַחַדִּים, וְהֵם רוֹצִים לְקַחַת
לָהֶם דֶּרֶךְ בִּינִיִּים (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְפִּירָה),
151. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֱמַתִּיִּים, וְלַכּוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ עֵנֶשׁ מִחִפּוּר,
152. וְאֵלֶּה הַמֵּאֱמִינִים בְּאֱלֹהָהּ וּבִשְׁלִיחָיו, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בִּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן
לָהֶם אֶת שְׂכָרָם, כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קטע 22

153. בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ (מוֹחֲמַד) כִּי תוֹרִיד אֲלֵיהֶם סֵפֶר
מִן הַשְּׂמִימִים. הֵם שָׂאֵלוּ מִמוּסָא דְּבָר גְּדוֹל מְזָה, הֵם אָמְרוּ, הֲרָאָה לָנוּ אֶת
אֱלֹהָהּ בְּגִלּוּי. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֲטָאֵם זֶה, וְעַל חֲטָאֵם בַּעֲשִׂית הָעֶגֶל
לְאַחַר שִׁנְתָנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסִלְּחָנוּ לָהֶם עַל כֵּךְ, וְנִתְּנוּ לְמוּסָא
שְׁלִטוֹן מַחֲלֵט עֲלֵיהֶם.
154. וְהִרְמֵנוּ אֶת הָרַחֲמִים הַטּוֹר מַעֲלֵיהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיָּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שֶׁכָּרְתָנוּ אִתָּם).
וְאִמְרָנוּ לָהֶם, הַכִּנְסוּ בְּהַשְׁתַּחֲוִיָּה בַּשָּׁעַר, וְגַם אִמְרָנוּ לָהֶם, אַל תִּחַלְלוּ אֶת
הַשַּׁבָּת, וְקִבְּלָנוּ מֵהֶם עַל כֵּךְ הַתַּחֲבִיבוֹת מִדְּגִשָּׁת.
155. מִשׁוּם שֶׁהִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכָפְרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים
בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לְבוֹתֵינוּ אֲטוּמִים. אֲדַרְבָּה, אֱלֹהָהּ חֲתַם אֶת
לְבוֹתֵיהֶם בְּכַפִּירָתָם, וְרַק מַעַט מֵהֶם מֵאֱמִינִים.
156. וּבִגְלַל כְּפִירָתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מַרְיָם (מַרְיָם)¹ עֲלִילַת שְׁוֹא חֲמוּרָה,
157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הָרַגְנוּ אֶת הַמְּשִׁיחַ, עֵיסָא בֶן מַרְיָם, שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ.
וְאִכֵּן לֹא הָרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צָלְבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְּמָה לָהֶם. אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ
עַל אוֹדוּתֵינוּ הֵם בְּסִפְּק בְּדָבָר מוֹתוֹ, אֵינֶם יוֹדְעִים מֵאוּמָה בַּעֲנֵן זֶה, וְרַק
אַחַר דְּמִיוֹן שְׁוֹא יִלְכוּ. וְאִמְנָם לֹא הָרְגוּהוּ בְּאֱמַת.
158. מִשׁוּם שֶׁאֱלֹהָהּ הֵעֲלָה אוֹתוֹ אֵלָיו, כִּי אֱלֹהָהּ עֲזָו וְחָכָם.

1. מרים: אמו של עיסא המשִׁיחַ.

159. ואין בבעלי הספר אחד אשר לא יאמין בו לפני מותו (של עיסא בן מר'ם), וביום תחית המתים יקום לעד בהם.
160. אוכלם את אלה שהתיחדו בגלל החטאים שעשו, אסרנו עליהם הרבה מאכלים טובים אשר היו מתרים להם, וכיון שהרחיקו רבים מעל שביל אלה, וכן הענשנו אותם על אשר לקחו רבית אף על פי שנאסרה עליהם, ועל אכלם הון האנשים בלא צדק. לכופרים אשר בהם הכנו ענש מכאיב.
162. ואולם המשורשים ומבססים במדע אשר בהם, והמאמינים במה שהורד אליה (מן השמים) ובמה שהורד לפניך, המקימים את התפלה, והנותנים את הזכאת, והמאמינים באללה וביום האחרון, לכל אלה נתן שכר עצום.
- קטע 23**
163. השרינו אליה (מוחמד), כפי שהשרינו אל נוח (נח) והנביאים שלאחריו, ואל אבראהים, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים, ועיסא, ואיוב, ויונוס, והארון, וסולימאן, לדאוד נתנו את הזבור.¹
164. ושליחים אחרים שספרנו לך עליהם מקדם, ושליחים אשר לא ספרנו לך עליהם. ועם מוסא אלה דבר ישירות.
165. כל אלה היו שליחים מבשרים ומזהירים, למען לא תהיה לבני אדם טענה אל אלה לאחר בוא השליחים, ואללה הוא עזוז וחכם.
166. ואולם אלה מעיד על אשר הוריד אליה מן השמים, הוא הוריד אותן בידעתו, וכן המלאכים יעידו על כך, ודין באללה כעד.
167. הכופרים והמרחיקים אנשים מעל השביל של אלה הרחיקו מאד לתעות,
168. וגם אלה שפפרו ועשקו אחרים, אלה לא יסלח להם ולא ידריכם אל דרך (צלחה)
169. אלא בדרך לגיהנם שבו (גיהנם) ששאו לנצח, וזה קל מאד לאללה.
170. הוי בני אדם! השליח (מוחמד) בא אליכם עם האות (האמת) מרבונכם, ומוטב לכם להאמין בו, כי אם תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים ובארץ. אלה יודע וחכם.

171. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֶל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בְּדַת שְׁלָכְכֶם, וְאַל תִּדְבְּרוּ עַל אֱלֹהָ אֵלָּא אֶת הָאֻמָּת. הַמָּסִיחַ, עֵיסָא בֶן מֵרְס, הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, וּמַלְתּוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִטִּיל אֶל מֵרְס, וְרוּחַ מִלְפָּנָיו לָכֵן הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאַל תִּגִּידוּ, שְׁלוּשָׁה הֵם. מוּטָב לָכֶם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אֱלֹהָ הוּא רַק אֵלֶּה אֶחָד. לוֹ הִשְׁבַּח מִהֵיוֹת לוֹ בֶּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְדִיו לְאֱלֹהָ כְּמִגֹּן.

קִטְעַ 24

172. הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) לֹא נִמְנַע לְהֵיוֹת כְּעֶבֶד לְאֱלֹהָ, וְאַף לֹא הַמַּלְאָכִים הַמִּקְרָבִים לְאֱלֹהָ, כָּל הַנִּמְנָע לַעֲבֹד אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יְהִיר, אֶת כָּלֶם הוּא יֵאָסֹף אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין),
173. אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁהָאֻמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׂכָרָם וּמוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁנִּמְנָעוּ לְהֵיוֹת עֲבָדִים לְאֱלֹהָ וְהִתְיַהֲרוּ, הוּא הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּעֶנֶשׁ מַכְאִיב, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם מִגֹּן אוֹ עוֹזָר נֶגֶד אֱלֹהָ.
174. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֶם הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְהוֹרְדָנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מִבְּהִיר (הַקּוֹרְאָן).
175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחִסְדּוֹ וְיִדְרִיכֶם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
176. הֵם מִבְּקָשִׁים חֹת דַּעְתָּךְ (מוֹחֲמַד).¹ אָמַר, «אֱלֹהָ יִבְהִיר לָכֶם בְּעֵנֶיךָ הַמּוֹרִישׁ שְׁאִין לוֹ יְלָדִים אוֹ הוֹרִים לְרִשְׁתָּ אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אַחֻת אַחַת, תִּקְבַּל חֲצִי עֲזָבוֹנוֹ, וְהוּא יִרְשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יֶלֶד. אִם נִשְׁאִיר שְׁתֵּי אַחֻת, הֵן תִּקְבַּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מִהַעֲזָבוֹ. וְאִם הִשְׁאִיר אַחִים וְאַחֻת, לִגְבֹר חֶלֶק חֶסֶלְקוֹן שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אֱלֹהָ מִבְּהִיר לָכֶם זֹאת לְבַל תִּתְּנֶע, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָרָא».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סִוֵּרַת אֶל-מֵאֵאִידָה הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אֶל-מֵאֵאִידָה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אֶל-מֵאֵאִידָה» נזכר בקוראן. הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סורת אל-מאאידה 5

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוּי המַאֲמִינִים! מֵלֵאוּ אֶת חוֹבוֹתֵיכֶם. בְּהִמּוֹת הַמִּקְנֶה¹ הִתְרוּ לָכֶם לְמַאֲכָל, מִלֵּבֶד מֶה שֶׁנֶּאֱסַר עֲלֵיכֶם בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), וּמֵה שֶׁנֶּצֶד בְּתַקּוּפַת הָעֲלִיָּה לָרָגֶל. אֵלֶּלָה יַצּוֹה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה.

2. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תַּחֲלָלוּ אֶת הַמְקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, פִּלְחָנֵי אֵלֶּלָה, וְלֹא אֶת הַחֲדָשׁ הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא אֶת הַקְּרָבֻנוֹת וְקִשּׁוּטֵיהֶם, וְלֹא אֶת הָעוֹלִים לָרָגֶל הַבָּאִים לְבִקֵּשׁ חֶסֶד וְרִצּוֹן מִרְבוּנָם, וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַחֵג, יֵשׁ לָכֶם הָרְשׁוּת לַצּוּד צִיד. לֹא תִגְרַם שְׂנֵאֲתֵכֶם לְאֵלָה שֶׁמָּנְעוּ מִכֶּם אֶת הַגִּישָׁה לְמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ לְהַתְקִיפֶם, וְעִזְרְתֶם אִישׁ לָרֵעֵהוּ לְחֶסֶד וּלְיִרְאָת אֵלֶּלָה, וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ פְעֻלָּה אֶתֶם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי פֶשַׁע וְתוֹקְפָנוּת, וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, כִּי עֲנֵשׁ אֵלֶּלָה קָשָׁה מְאֹד.

3. נֶאֱסַר עֲלֵיכֶם לְאַכִּילָה, הַנִּבְלָה וְהַדָּם וּבִשָּׂר הַחֲזִיר, וְאֲשֶׁר נִקְרָא עָלָיו שֵׁם אַחֵר זֹלַת אֵלֶּלָה,² אֶת בִּשָּׂר הַבְּהֵמָה הַחֲנוּקָה, וְהַמִּכָּה, הַחֲרוּגָה עַל יְדֵי נְפִילָה, הַנְּגוּחָה, וּבְהֵמָה שֶׁנִּהְרָגָה עַל יְדֵי חַיָּה טוֹרֶפֶת, אֲדָּא לֹא אֲשֶׁר שָׁחַטְתֶּם. בְּנוֹסֹף לָכֶל זֶה, אֲסוּר לָכֶם לְאַכֹּל כָּל אֲשֶׁר נִשְׁחַט עַל מִזְבֵּחַ אֱלִילִים, וְאֲסוּר עֲלֵיכֶם הַטֵּלַת חֲצִים, בְּמִשְׁחָקֵי גוֹרֻלוֹת, כִּי זֹהִי תוֹעֵבָה. הַיּוֹם נֹאֲשׂוּ הַכּוֹפְרִים מִדִּתְכֶם, עַל כֵּן אֵל תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם, כִּי אוֹתֵי תִירְאוּ. הַיּוֹם הִשְׁלַמְתִּי לָכֶם אֶת דִּתְכֶם וְתִמְמַמְתִּי אֶת חֲסָדֵי עֲלֵיכֶם, וְרִצְיָתִי אֶת הָאִסְלָאם לְדַת בִּשְׂבִילְכֶם.³ וְכָל הַנֶּאֱלָץ מִחַמַּת רָעַב,⁴ וְלֹא מִתּוֹךְ נֹטִיָּה לַחֲטָא, הִנֵּה אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

4. יִשְׁאַלְדוּ, מֶה עוֹד מִתֵּר לָהֶם לְאַכֹּל? אָמַר, הִתְרוּ לָכֶם כָּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים, וְכֵן כָּל הַחַיּוֹת וְהַדּוֹרְסִים אֲשֶׁר אֲלַפְתֶּם וְאֲשֶׁר לִמַּדְתֶּם אוֹתָן אֶת אֲשֶׁר לִמַּד אֶתְכֶם אֵלֶּלָה. אֲכָלוּ מִמֶּה שֶׁצָּדוּ לְמַעַנְכֶם, וְהִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּלָה עָלָיו, וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה. כִּי אֵלֶּלָה מִהִיר-חֹשֶׁבוֹן.

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 173.

3. היום השלמתי...: הדובר הוא אללה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632/10).

4. הנאלץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. היום התירו לכם המטעמים, ומאכל¹ אלה אשר נתן להם הספר לפניכם (היהודים והנוצרים), ומאכלכם מתר להם. כמו כן מתר לכם לשאת נשים צנועות מאמינות (מסלמיות), וגם נשים צנועות מקרב אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, בתנאי שתשלמו להן מהרן, בתקף קדושי נשואין ולא כפרוצות או פילגשים. כל הכופר באמונה, עמלו בעולם הזה לשוא, ובעולם הבא יהיה מן האובדים.²

קטע 2

6. הוי המאמינים! בקומכם לתפלה רחצו פניכם וידיכם עד המרפקים, ומשחו את ראשיכם (במים), ורחצו את רגליכם עם הקרסלים. וכי תהיו טמאים (מיחסי מין) הטהרו (ברחיצת הגוף). ואף כי תהיו חולים, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידים, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ופשפו את הכפים. אין אלה רוצה להכביד עליכם, אלא לטהרکم ולהשלים חסדו עליכם, למען תודו לו.
7. זכרו את החסד שהעניק לכם אלה, ואת בריתו אשר פרת עמכם, באשר אמרתם, שמענו ועשינו. ויראו את אלה, כי אלה יודע מה שנסתתר בלבבות.
8. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי (למען פני אלה), והעידו עדות אמת בשם אלה, ולא תגרם שנאתכם למישהו להג (ולשפט) באי צדק. נהגו בצדק, זה קרוב יותר ליראת אלה. ויראו את אלה. כי אלה בקיא בכל מה שתעשו.
9. אלה הבטיח לאלה אשר האמינו ועשו את הטוב סליחה ושכר עצום (ביום הדין).
10. אף לאלה שכפרו והכחישו את אותותינו הם בעלי השאול (אש הגיהנם).
11. הוי המאמינים! זכרו את חסד אלה עמכם באשר יזמו אנשים להתקיף אתכם והוא מנעם, ולכן יראוהו, כי רק על אלה יסמכו המאמינים.

1. הכונה פה היא לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).

2. בפסוק זה: אלה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קטע 3

12. אֵלֶּלָה כָּרַת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עֲלֵיהֶם מִבְּנִייהֶם שָׁנִים-עֶשֶׂר נְגִידִים. אֵלֶּלָה אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אִם תִּקְיָמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִתְּנוּ זָבָת, וְתִתְּמִינוּ לְשִׁלְחִי וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאֵלֶּלָה גְּמוּל חֶסֶד, אֲזִי אֶכְפֹּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאֶכְנִיסְכֶם לַגִּנִּים אֲשֶׁר הִנְהַרְוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם. אֲדָּא מִי שִׁיכְפֹּר מָכֶם לְאַחַר כָּל זֹאת תוֹעָה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
13. וּבִאֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, קָלַלְנוּ אוֹתָם וְהִקְשִׁינוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, מַעֲוִיתִים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכַר לָהֶם, וְלֹא תִחַדֵּל מַלְאָאוֹת שֶׁהֵם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמַּעֲשִׂים מָהֶם, וְסָלַח לָהֶם וְחָנַן אוֹתָם. כִּי אֵלֶּלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.
14. וְאֵת אֵלָה אֲשֶׁר טָעְנוּ שֶׁהֵם נוֹצְרִים, כָּרַתְנוּ בְּרִית, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכְרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרְרָנוּ בִּינֵיהֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. אֲזִי יוֹדִיעַ לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
15. הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחַמַד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁהֵייתֶם מִסְתִּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאִגָּ'יִל), וְלִסְלַח לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם אוֹר מֵאֵלֶּלָה וְסֵפֶר בְּהִיר (הַסּוּרָאן),
16. אֲשֶׁר בּוֹ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֶל שְׂבִילֵי הַשְּׁלוֹם אֶת כָּל הַמִּבְקֵשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֲשָׁךְ לְאוֹר בְּרָשׁוֹת אֵלֶּלָה, וְיִדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלָה הָאוֹמְרִים כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) בֶּן מֶרְיָם. אָמַר, לְמִי יֵשׁ שֶׁלְטוֹן עִם אֵלֶּלָה, אִם יִרְצָה לְהַמִּית אֶת הַמָּסִיחַ בֶּן מֶרְיָם וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם! לֵאמֹר לֵאֵלֶּלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. הוּא בּוֹרֵא מִה שִׁירְצָה, וְאֵלֶּלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
18. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אֵלֶּלָה וְאַהֲבִיו. אָמַר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בַּעֲוֹנוֹתֵיכֶם? אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם מִמָּה שֶׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שִׁירְצָה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה. וְלֵאמֹר לֵאֵלֶּלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזוֹר אֵלָיו.
19. הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחַמַד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם, בְּתִקּוּפַת הַהִמָּתְנָה בַּהּפֻּעַת הַשְּׁלִיחִים, לְבַל תִּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מִבֶּשֶׁר אוֹ מִזְהִיר. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם מִבֶּשֶׁר וּמִזְהִיר (הַנְּבִיא מוֹחַמַד). וְאֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קטע 4

20. וְזָכַר בְּאֶשֶׁר מוֹסָא (מֹשֶׁה) אָמַר לְבָנָי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זָכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָכֶם אֱלֹהָ, בְּהַקִּימוֹ בְּקִרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֲתָכֶם לְמַלְכִּים (שֶׁחָרַר אֲתָכֶם מִן הַשַּׁעְבּוּד שֶׁל פְּרָעָה), וּבִנְוֹתָנוֹ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאַחַד מִבְּנֵי עוֹלָם (וְזִמְנָכֶם).
21. בְּנֵי עַמִּי! הִכְנִסוּ אֶל הָאֶרֶץ הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְנוּ עֵרָף לִמְעַן לֹא תִפְסִידוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
22. אָמְרוּ, מוֹסָא! בְּאֶרֶץ שׁוֹכֵן עִם שֶׁל גְּבוּרִים, וְלָעוֹלָם לֹא נִכְנָס אֵלֵיָּה עַד אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָהּ. וְרַק אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָהּ, נִכְנָס אֵלֵיָּהּ.
23. רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִיִּרְאֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָם חֹסֵד, אָמְרוּ, הִכְנִסוּ אֵלֵיָּהֶם מִן הַשָּׁעַר, וְכַאֲשֶׁר תִּכְנְסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלֵיהֶם), וְסָמְכוּ עַל אֱלֹהָ אִם מֵאֲמִינִים אֲתָם.
24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכְנָס אֵלֵיָּה לָעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעַמְּלָקִים) בְּתוֹכָהּ. לָךְ אִפּוֹא אֶתָּה וְרַבּוֹנְךָ וְהַלְחָמוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ כָּאֵן יוֹשְׁבִים.
25. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוֹנִי! אֵינִי שְׁלִיט אֲלָא עַל עַצְמִי וְעַל אַחִי. פֶּסֶק נָא בֵּינֵינוּ לְבֵין הָעֵדָה הַמִּשְׁחָתֶת הַזֹּאת.
26. אָמַר (אֱלֹהָ), (אֶרֶץ כְּנָעַן) תִּהְיֶה אֲסוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁבָּהֶן יִתְעוּ בְּאֶרֶץ (הַמִּדְבָּר), אֵל תִּצְטָעַר עַל עֲדַת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 5

27. (הוּא הַנְּבִיא!) קָרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָּנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁגִיָּהֶם קִרְבּוֹ, וְהוּא (אֱלֹהָ) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוֹלָם מִן הָאֲחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאֲחֵר לְאֲחִיו), אֲנִי הוֹרֵג אוֹתָךְ. אֲמַנָּם אַחִיו אָמַר, אֱלֹהָ מִקְבֵּל קִרְבָּנוֹת רַק מִן הִירָאִים בְּלִבָּד,
28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לְהַרְג אוֹתִי, לֹא אֶשְׁלַח יָדִי לְהַרְג אוֹתָךְ, כִּי יִרָא אֲנִי מֵאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
29. אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתֵּשָׂא בַּחֲטָא לְהַרְיָגְתִּי יַחַד עִם שְׂאֵר חֲטָאֶיךָ, וְתִהְיֶה מִשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְזֶה הָעֲנֵשׁ שֶׁל הָרָשָׁעִים.
30. אֲמַנָּם, נִפְשׁוּ הַרְשָׁתָה לּוֹ לְהַרְג אֶת אַחִיו, וְהָיָה מִן הָאוֹבְדִים.
31. אַז אֱלֹהָ שְׁלַח עוֹרֵב שֶׁבַחֵשׁ בְּאֲדָמָה לְהִרְאוֹת לוֹ (לְרוֹצֵחַ) כִּי־צַד יִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִיו. הוּא (הַרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יִכְלָתִי לְהִיּוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וְאֶכְסֶה גּוֹפֶת אַחִי! וְהוּא הִתְחַרֵּט מְאוֹד (עַל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה).

32. בגלל זה צוינו את בני ישראל, שכל ההורג נפש אחת, בלא שהרגה נפש, או פעלה למלא את הארץ שחיתות, כאלו הרג את כל בני אדם, וכל המחיה נפש אחת, כאלו החיה את כל בני האדם. (לאחר מכן) שליחינו הביאו להם (לבני אדם) את האותות הבהירים. אולם אף על פי כן היו רבים מהם מן המתפרצים.
33. הענש של אלה הלוזמים באללה ושליחו ופועלים להפיץ שחיתות בארץ, שהם, יהרגו או יצלבו, או יפרתו יד ימינם ורגל שמאלם, או שיגלו מארץ מגורם אל מקום אחר, בנוסף לזה, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום,
34. חוץ מאלה אשר יחזרו בתשובה לפני שיפלו בידיכם, כי אלה הוא סולח ורחום.

קטע 6

35. הוי המאמינים! יראו את אלה, בקשו אמצעי חסד על מנת להשיג את חסדו של אלה, והאבקו בשבילו, למען תצליחו.
36. אם יהיה לכופרים מלוא הארץ רכוש ואף כפלים למען יפדו עצמם מן הענש ביום תחית המתים לא יתקבל מהם, ורק ענש מכאיב צפוי להם.
37. הם רוצים לצאת מן האש, אך בשום אופן לא יצאו ממנה, ולהם ענש נצחי.
38. הגנב והגנבת, קטעו ידיהם כענש למה שעשו, ענש לדגמה מאללה. ואללה עוזז וחכם.
39. אך החוזר בתשובה לאחר שחטא והמתקן את התנהגותו, אלה יקבל את חזרתו בתשובה. אלה סולח ורחום.
40. אינך יודע כי אלה לו מלכות השמים והארץ, יענש את אשר ירצה ויסלח לאשר ירצה, ואללה הכל-יכל.
41. הוי השליח! אל תתעצב בגלל הממהרים לכפר מאלה (הצבועים) שאמרו בפיהם, האמנו, אך לבותיהם לא האמינו. וגם לא על אלה שהתיהדו, שומעים לשקר, ושומעים לאנשים אחרים אשר לא יבואו אליך, המענותים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים, אם מובן כזה יובא אליכם קבלו אותו, ואם לא הגהרו. אם אלה רוצה להעמיד מישהו בנסיון, לא תוכל לעזר לו עם אלה. הם אלה אשר אלה רוצה לטהר את לבותיהם, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום.

42. הם (היהודים) מקשיבים לדברי כזב, ולוקחים רבית אסורה. אך אם יפנו אליך (הנביא), שפט ביניהם (אם תרצה), או תתרחק מהם. אם תתרחק מהם, לא יזיקו לך במאומה, ואם תשפט, שפט ביניהם בצדק. אלה אוהב את עושי הצדק.

43. אך למה יבחרו בך כשופט ביניהם, ואתם התורה, ובה משפט אלה, אחר משפטם הם פונים ערף? אלה אינם מאמינים.

קטע 7

44. אכן הורדנו את התורה, תוכה הדרך ואור, ועל פיה שפטו הנביאים אשר התמסרו לאללה את היהודים, וגם הרבנים והחכמים, בהתאם לספר אלה שהפקד בידיהם והיו עדים עליו, לכן אל תיראו מפני האנשים, ויראו רק אותי, ואל תמכרו את אותותי במחיר זול מאוד. כל מי שאינו שופט לפי מה שהוריד אלה, אלה הם הכופרים.

45. וצוינו בה (התורה) עליהם, כי נפש תחת נפש, ועין תחת עין, ואף תחת אף, ואזן תחת אזן, ושו תחת שו, וכי גם על הפצעים יש גמול. ואולם כל העושה צדקה,¹ יכפר לו.² כל מי שאינו שופט על פי הדרך אשר הוריד אלה, אלה הם הפושעים.

46. ובעקבותיהם (הנביאים) שלחנו עיסא בן מרים מאשר את התורה שקדמה לו, ונתנו לו את האנג'ל, ובו הדרך ואור, ומאשר את התורה אשר היתה לפניו עם הדרך ואזהרה ליראים,

47. על בעלי האנג'ל לשפט על פי שהוריד בו אלה, כל מי שאינו שופט לפי מה שאללה הוריד, אלה הם המשחתים.

48. והורדנו אליך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, ומאשר את הספרים שהורדו לפניו ושולט עליהם. על כן שפט ביניהם על פי שהוריד אלה מן השמים, ואל תלך אחרי יצריהם הסוטים מן האמת שנתנה לך. לכל אחד מכם נתנו חק ומנהג. ואלו רצה אלה היה עושה את כלכם אמה אחת, אך הוא רצה לנסותכם במה שנתן לכם, לכן התחרו ביניכם במעשים טובים, כי כלכם אל אלה תשובו, ואז יודיעכם את הדרך אשר נחלקתם בו.

1. מותר לאשר פגע בו.

2. לנפגע, ויזכה לגמול מאת אללה ביום הדין.

49. שֹׁפֵט בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שְׁהוּרִיד אֱלֹלָהּ, וְאֵל תִּלְדָּ אַחֲרֵי יִצְרִיחֶם הַסּוּטִים מִן הָאָמֶת (שְׁנִיתָנָה לָד), וְלָכֵן הִזְהַר אוֹתָם לִבֵּל וּפְתוּדָ לַסּוּטוֹת מִחֶלֶק מִן הַחֻקִּים. וְאִם יִפְנוּ עֵרָר, דַּע כִּי אֱלֹלָהּ רוֹצָה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֻטְאֵיהֶם. וְכִי מִרְבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עַל שְׁמִים.
50. הָאֵם (הַיְּהוּדִים הָאֵלָה) רוֹצִים כִּי תִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם לְפִי חֹק הַגְ' אֶהְלֶיהָ?¹ הֲלֹא אֵין טוֹב מֵאֱלֹלָהּ כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבוֹטָחִים בּוֹ.

קטע 8

51. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנוֹצְרִים לִבְנֵי בְרִית. הֵם בְּנֵי בְרִית זֶה לָזֶה. וְאֲשֶׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְרִית, מֵהֶם הוּא. אֱלֹלָהּ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַחוֹטְאִים (אֲשֶׁר מַצְדִּידִים עִם הַכּוֹפְרִים).
52. הֵן רוֹאֶה אֶתָּה כִּי אֵלָה (הַצְבוּעִים) שֵׁיט מַחְלָה בְּלִבוֹתֵיהֶם חֻשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, יִרְאִים אֲנַחְנוּ (שְׁהַיְּהוּדִים יִנְצְחוּ אֶת הַמַּסְלָמִים) וְיִפְגַּע בָּנוּ אִסּוּן. אֵד יִתְכַּן שְׁאֵלָהּ יָבִיא נִצְחוֹן, אוֹ יַעֲשֶׂה מִשְׁהוּ לְחִזָּק אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל הַמַּסְלָמִים. וְאִזּוֹ יִתְחַרְטוּ (הַצְבוּעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם.
53. וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הָאֵם אֵלָה הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעוּ בְּאֱלֹלָהּ בְּשׁוּבָעָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אֶתְכֶם? מַעֲשֵׂיהֶם יִפְשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹבְדִים.
54. הוּי הַמַּאֲמִינִים! מִי שֵׁיטֵשׁ אֶת דָּתוֹ מִבֵּינֵיכֶם, אִזּוֹ יָבִיא אֱלֹלָהּ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֹאֲהֵב אוֹתָם וְיֹאֲהֵבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמַּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וְיִבְצְעוּ ג' הָאֵד (מַאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹלָהּ, לֹא יִרְתְּעוּ מִפְּנֵי גִנוּי וְתוֹכְחָה. זֶה הַחֶסֶד שֶׁל אֱלֹלָהּ שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שִׁירְצָהּ, כִּי הוּא מְקִיף וְיוֹדַע.
55. הַמִּגְנִיִּם שְׁלָכֶם הֵם, אֱלֹלָהּ, וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה, וְהַמַּשְׁלָמִים אֶת הַזִּכָּאת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאֱלֹלָהּ.
56. וּמִי שְׁלֹקֵחַ לוֹ לַמִּגְנִיִּם אֶת אֱלֹלָהּ, וְאֶת שְׁלִיחוֹ, וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, הֵם שִׁיכִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אֱלֹלָהּ, וְהֵם הַמִּנְצָחִים.

קטע 9

57. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְרִית מֵאֱלֹה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שְׁמוֹ אֶת דִּתְכֶם לְלַעַג וּלְשִׁחוּק. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹלָהּ, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

58. וּכְשֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים לְתַפְּלָה הֵם שְׁמִים אוֹתָהּ לְלַעַג וּשְׁחוֹק, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסִירֵי דַעַת.

59. אָמַר, הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הֲאֵם אַתֶּם מְתַנַּקְמִים בָּנוּ מִשּׁוּם שְׂאֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאַלְלָהּ וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לָנוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׁמִים, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִקֶּדֶם, וּבְאֲשֶׁר מֵרְבִּיתְכֶם מִשְׁחָתִים?

60. אָמַר, הֲאֵגִיד לָכֶם, רְעָה מִזֵּאת, לָמִי הֶעֱנֵשׁ הָרַע בְּיוֹתֵר מִכָּל אֶצֶל אֲלָלָהּ? לְאַלְלָהּ אֲשֶׁר קָלָם אֲלָלָהּ, וְכַעַס עָלֵיהֶם, וְהַפֵּד מֵהֶם לְקוֹפִים וּלְחִזִּירִים, וְאֲשֶׁר עָבְדוּ אֶת הָאֱלִיל טֹאע'וֹת. מִקּוֹם אֵלָּה הוּא הָרַע בְּיוֹתֵר (בְּיוֹם הַדִּין), וּגְדוֹלָה מִכָּל, תַּעֲיִתֶם מִן הַדָּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

61. אִם יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם (הַצְּבֹעִים מִבְּנֵי הַיְּהוּדִים) יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים, הֲרִי הֵם נִכְנָסִים אֲלֵיכֶם כְּכּוֹפְרִים וְיוֹצְאִים כְּכּוֹפְרִים, אַךְ אֲלָלָהּ יוֹדֵעַ אֶת מַה שֶּׁהֵם מִסְתִּירִים.

62. תִּרְאֶה רַבִּים מֵהֶם חֲשִׁים לַחֲטָא וּלְתוֹקְפָנוֹת וּקְבָלַת רַבִּית אֲסוּרָה. מַה נּוֹרָא אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים.

63. וְלָמָּה אֵין הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלְּחֲטָא בְּדַבְרֵיהֶם וּמִקְבָּלַת רַבִּית אֲסוּרָה? כִּמָּה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

64. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֲלָלָהּ כָּבוֹל יָד¹, יָדֵיהֶם כָּבוֹלוֹת, וְאֶרְוִירִים הֵם עַל אֲשֶׁר אָמְרוּ. כִּי יָדֵי אֲלָלָהּ פְּשׁוּטוֹת לְהַעֲנִיק כְּאֲשֶׁר יִרְצֶה. מַה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיךְ מִרְבּוֹנָךְ מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם מְרִידָה וּכְפִירָה. וְלָכֵן זִרְעֵנוּ אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּינֵיהֶם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים. בְּכָל עֵת שֶׁהֵם יַבְעִירוּ אֶת אִשׁ הַמִּלְחָמָה, מִכְּבָּה אוֹתָהּ אֲלָלָהּ, לָכֵן הֵם מְנַסִּים לְמַלֵּא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת, וְאַלְלָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.

65. לוֹ הָאֲמִינוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (בַּשְּׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמַּד) וְיִרְאוּ אֶת אֲלָלָהּ הֵינּוּ מִכְּפָרִים לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וּמִכְנִיסִים אוֹתָם לַגְּנוֹת הַנְּעִימִים,

66. וְלוֹ קִיְמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֱנֶגְ'יִל וּמָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיהֶם מִרְבּוֹנָם (הַקּוֹרְאָן), הָיוּ אוֹכְלִים בְּשֹׁפֵעַ מְטוֹב הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ. אָמֵן יֵשׁ בֵּינֵיהֶם קְבוּצָה הַגּוֹנָה, אַךְ מֵרְבִּיתֶם רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

1. כלומר: לא יוכל עוד להשפיע טובה. הִיד פה כינוי על כוחו ונדיבותו של אללה, ולא יד אמתית.

קטע 10

67. הוי השלית! הודע את אשר הוריד אליך רבונך מן השמים, וכי אם לא כן תעשה, אז לא הודעת את שליחותו (של אלה). הן אלה ישמרו אותך מן האנשים. אלה אינו מדריך את הכופרים.
68. אמר, הוי בעלי הספר! האמונה שלכם אינה אמתית כל עוד שלא תקימו את התורה ואת האנג'יל ואת מה שהוריד אליכם מרבונכם (הקוראן). מה שהוריד אליך (מוחמד) מרבונך, מוסיף לרבים מהם (בעלי הספר) שחצנות וכפירה, אך לא תצטער על מה שעושה עם הכופרים.
69. המאמינים (המסלמים), והיהודים, והצאבאים, והנוצרים,¹ מי שהאמין מהם באלה וביום האחרון ועשה את הטוב, עליהם לא יהיה פחד ולא יצטערו.
70. אנחנו כרתנו ברית עם בני ישראל ושלחנו אליהם שליחים, אך בכל פעם שהביא אליהם שליח שלא לפי תאות נפשם, הכחישו את דברי אחדים, ואחדים מהם הרגו.
71. הם חשבו שלא יענשו, לכן הם התעורו ואטמו את אזניהם. אבל הענשו, לאחר מכן קבל אלה את תשובתם, אולם שוב התנהגו רבים כעורים וכחרשים. ואלה רואה את אשר יעשו.
72. אכן כפרו אלה אשר אמרו, כי אלה הוא המסיח (המשיח) בן מרים. המסיח אמר, הוי בני ישראל! עבדו את אלה, רבונני ורבונכם. כל המצריך שתפים לאלה, יחרים אותו אלה מן הגן, ומעונו יהיה האש. ולחוטאים אין עוזרים.
73. אכן כפרו אלה אשר אמרו, אלה הוא שלישי בשלושה, אין כל אלה אלא אלה אחד (אלה). ואם לא יחדלו מדבריהם, יבוא על הכופרים ענש מכאיב.
74. הלא יחזרו בתשובה אל אלה, ויבקשו את סליחתו? הן אלה סולח ורחום.
75. המסיח בן מרים אינו אלא שליח כמו השליחים שקדמו לו, ואמו היתה צדיקה, ושניהם (היו בני אדם) אשר אכלו מזון. ראה איך אנחנו מבהירים להם את האותות, והסתכל איך הם סוטים מן האמת.

76. אָמַר, הַתַּעֲבָדוֹ זֹלַת אֵלֶּלָה מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לְהִזְיֵק אוֹ לְהִיטִיב לָכֶם?
אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
77. אָמַר, הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּגְזִימוּ וְתִסְטוּ מִן הָאֱמֶת בְּעֵינֵי
דִּתְכֶם, וְלֹא תִלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיּוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתַּעֲוּ מִקֶּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתַעֲוּ
מַעַל הַשִּׁבִּיל הַיָּשָׁר.

קִטְעַ 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָלְלוּ עַל יְדֵי דַאוּוד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶן מָרְם מְשׁוּם
שֶׁמָּרְדּוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חֹק,
79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמְּגֻנִים. מֶה נֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.
80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבְּנֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לּוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמַגְנִים, מֶה
נֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהִקְדִּימוּ לַעֲצָמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אֵלֶּלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם,
וְלִנְצַח הֵם בְּעֵנֶשׁ שׁוֹכְנִים.
81. אֱלוֹ הָאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה וּבִנְבִיא (מוֹחֲמַד) וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלָיו (הַקּוֹרְאָן) מִן
הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לּוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמַגְנִים, וְאוֹלֵם רַבִּים מֵהֶם
מִשְׁחַתִּים.

חלק 7

82. אַתָּה תִּמְצָא כִּי הַיְּהוּדִים וְהַפְּגָנִים, אֵיבָתָם לְמַאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים)
חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אֲךָ תִּמְצָא כִּי אֵלֶּה הַטּוֹעִנִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», יְדִידוֹתָם
לְמַאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מְשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם כְּמָרִים וְנִזִּירִים, וְאִינֶם
שֶׁחֲצִנִים,
83. וְכַאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם,
אַתָּה רֹאֶה אֶת עֵינֵיהֶם מְזִילוֹת דְּמָעוֹת, בְּגִלְל שֶׁהִכִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל
הַקּוֹרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רְבוּנוּ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כֵּךְ כָּתַב אוֹתָנוּ עִם
הַעֲדִים (לְאֱמַתוֹת הַקּוֹרְאָן),
84. וּמָה לָנוּ כִּי לֹא נֵאֱמִין בְּאֵלֶּלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָינוּ (עַל יְדֵי מוֹחֲמַד),
וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם כִּי יִכְנִיסֵנוּ רְבוּנוּ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיִּשְׂרָאֵלִים (בְּיוֹם הַדִּין)).
85. אֵלֶּלָה יִגְמַל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגָנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זִרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם,
לְנִצָּח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְמוּל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
86. אֲךָ אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה הֵם בַּעֲלֵי הַשָּׂאוֹל (אֵשׁ
הַגִּיהֵנוֹם).

קטע 12

87. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּאָּסְרוּ (עַל עַצְמְכֶם) אֶת הַמֵּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אֱלֹהָ לָכֶם, וְאַל תַּעֲבְרוּ חֹק, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעוֹבְרִים חֹק.
88. אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁאֱלֹהָ פָּרַנְס אֶתְכֶם, מִן הַמִּתֵּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מֵאֲמִינִים.
89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אֱלֹהָ לְפָלִיטָה פֶּה בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם, אֲבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשָּׁבְעוּ בְּכוֹנָה תַּחֲלָה. לְמַעַן יִכְפֹּר לְנִשְׁבָּע (אִם לֹא יִקְיִם אֶת שְׁבוּעָתוֹ), עָלָיו לְהֵאָכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמְּזוֹן שֶׁהוּא מֵאָכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחֵרֵר עֶבֶד. אֲדָּ כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֲמָצְעִים, צָרוֹם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֵר בְּעַד אֵי קִיּוֹם שְׁבוּעָה, עַל כֵּן הִזְהָרוּ בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם. כִּכָּה יִבְהִיר לָכֶם אֱלֹהָ אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
90. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִיָּן וּמִשְׁחָקֵי הַמַּזָּל, מִיָּסֵר,¹ וְזָבַח עַל מַצְבּוֹת (לְמַעַן הָאֱלִילִים), וְהַחֲצִים לַמַּגְרָלָה, תוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.²
91. הַשָּׁטָן רוֹצֵה לְהַטִּיל בִּינֵיכֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּין וּבִמִּיָּסֵר וּלְהַסִּירְכֶם מִזִּכָּר אֱלֹהָ וּמִהַתְפָּלָה. הֵאֵם אַתֶּם מְצִיתִים לְאִסּוּר?³
92. צִיְתוֹ לְאֱלֹהָ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחִמַד) וְהִזְהָרוּ, כִּי אִם תִּפְגּוּ עֲרָף, דָּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּחָה.
93. אֵין חֲטָא עַל הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִלָּל מָה שֶׁאָכְלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאִסּוּר לְאָכֹל וּלְשָׁתוֹת (לִפְנֵי הָאִסּוּר) אִם יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְהֵאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחֵר יֵרְאוּ וְהֵאֲמִינוּ, וְעוֹד יֵרְאוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 13

94. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֱלֹהָ יַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי הַצִּיד שֶׁתּוֹכְלוּ לַצּוּד בִּיְדֵיכֶם וּבִרְמִיחֵיכֶם (בְּעוֹנָת הַעֲלִיָּה לְרָגֶל), וְזֹאת לְמַעַן יִבָּרַר אֱלֹהָ מִי יֵירָא אוֹתוֹ בְּסִתֵּר. וּמִי שֶׁיַּחֲטֵא אַחֲרֵי כֵן צָפוּי לוֹ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 219.

2. הַתְרַחֲקוּ מֵעֲלִיָּהם לְמַעַן תִּצְלִיחוּ: הַשֵּׁלֵב הַשְּׁלִישִׁי לְאִסּוּר שְׁתֵּית יַיִן. בְּשִׁבְלִי שֵׁלֵב רֵאשׁוֹן, ר' אל-בַּקְרָה

2 : 219, וּבְשִׁבְלִי שֵׁלֵב שֵׁנִי, ר' אֶנ-נִסְאִי 4 : 43.

3. הֵאֵם אַתֶּם נִשְׁמָעִים לְאִסּוּר? זֶה הַשֵּׁלֵב הָרְבִיעִי וְהַסּוֹפִי לְאִסּוּר שְׁתֵּית יַיִן בְּאִסְלָאם.

95. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּהְרָגוּ (בַּהֲמוֹת) צִיד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לָרָגֶל, וְכָל הַהוֹרָג בַּהֲמֹת צִיד בְּכֹנֶה תַחֲלָה, הָעֵנֶשׁ שֶׁלוֹ הוּא שְׁחִיטָה בַּהֲמָה דּוֹמָה לָמָּה שֶׁהָרָג, לְפִי הַחֲלֻט שְׁנֵי אָנָשִׁים יִשְׂרִים מִבְּנֵיכֶם, כְּקִרְבֹּן שִׁיזָבַח עַל יַד הַכַּעֲבָה, אוֹ בַכֶּפֶר, הָאֲכָלָה מִסְכָּנִים, אוֹ לָצוּם מִסֶּפֶר יָמִים שְׁוִים לְכַמּוֹת הָאֲכָל שִׁיתֵּן לְמִסְכָּנִים, לִמְעַן יִסְבֹּל הָעֵנֶשׁ עַל מַעֲשָׂהוּ. אֲלֵלָה יִסְלַח עַל מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בַּעֲבָר, אֲדָּ מִי שִׁשְׁיֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֶם בּוֹ אֲלֵלָה, כִּי אֲלֵלָה עֲזוּז וּבָעַל נְקָמוֹת.

96. הִתֵּר לָכֶם לְדוּג בָּיִם לֹאֲכִילָה וּלְטוֹבַת הַנֶּאֱתָכֶם בְּבֵית וּכְצִידָה לְדֶרֶךְ. אֲדָּ נֶאֱסָר עֲלֵיכֶם לָצוּד בַּיָּבֶשֶׁה בְּתַקּוּפַת הָעֵלָה לָרָגֶל. וַיִּרְאוּ אֶת אֲלֵלָה אֲשֶׁר אֵלָיו תִּאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).

97. אֲלֵלָה עָשָׂה אֶת הַכַּעֲבָה, הַבֵּית הַקָּדוֹשׁ מְקוֹם לְקִיּוֹם מִצְוֹת וּבִטְחוֹן לְבָנֵי אָדָם, גַּם הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים,¹ וְנֶאֱסָר לְהַתְקִיף אֶת בַּהֲמוֹת הַזָּבַח עַל קְשׁוּיֵיהֶם שִׁיקְרָבוּ לַכַּעֲבָה, לִמְעַן תִּדְעוּ כִּי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ עַל מָה שֶׁבִּשְׂמִים וּבְאֶרֶץ, וְכִי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

98. דַּעוּ כִּי אֲלֵלָה מַעֲנִישׁ קְשׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלֵחַ וְנִרְחוּם.

99. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְהִזְהִיר וּלְהַדְרִיף, וְאֲלֵלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.

100. אָמֵר, הִרַע וְהַטּוֹב אֵינָם שְׁוִים זֶה לָזֶה, וְלוֹ גַּם אִם הִרַע יִמָּצָא חֹן בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יִרְאוּ אֶת אֲלֵלָה אֲתֶם בַּעֲלֵי הַבִּינָה לִמְעַן תַּעֲלִיחוּ.

קִטְעַ 14

101. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּשְׁאַלוּ עַל עֲנִינִים אֲשֶׁר אִם יִתְגַּלוּ לָכֶם יִהְיוּ קִשִּׁים עֲלֵיכֶם, וְאוּלַם אִם תִּשְׁאַלוּ עֲלֵיהֶם בְּזִמְן יִרִידַת אוֹתוֹת הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְגַּלוּ לָכֶם. אֲלֵלָה סֹלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אֲלֵלָה סוֹלֵחַ וּמְתוֹן.

102. יֵשׁ אָנָשִׁים שֶׁשְּׁאַלוּ עַל עֲנִינִים אֵלָּה לְפָנֵיהֶם, וּכְשֶׁנִּתְגַּלוּ לָהֶם כִּפְרוּ בָהֶם.

103. אֲלֵלָה לֹא חוֹקֵק אֶת «הַבְּחִירָה»² אוֹ «סֵאֲאִיבָה»³ אוֹ «נִצְיָלָה»⁴ אוֹ «חֵאֲמִי»⁵, וְאוּלַם הַכּוּפָרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אֲלֵלָה בְּשֶׁקֶר, כִּי מִרְבִּיתָם חֲסָרֵי בִינָה.

1. הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים אַרְבַּעַ: רִגִּב, דְּיוֹ אֶל-קִיעֵדָה, דְּיוֹ אֶל-חִיגִיָּה, אֶל-מוֹחֶרֶם.

2. בְּחִירָה = קְטִיעַת אוֹנֵי הַנֶּאֱקָה. אַחֲרֵי שֶׁתּוֹלִיד מִסֶּפֶר מִסּוּיִים. נֶאֱקָה כְּזוֹ יוֹקֵדֶשׁ הַחֶלֶב שֶׁלָּה לֵאלִילִים.

3. סֵאֲאִיבָה = רַעִיָּה חוֹפְשִׁית שֶׁל נֶאֱקָה וְהִיא מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

4. נִצְיָלָה = נֶאֱקָה הַיּוֹלֶדֶת נִקְבָּה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה וּמִמְשִׁיכָה לְהוֹלִיד נִקְבוֹת בְּלִי זָכֶר בִּינִיחֵן. וְהִיא גַּם מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

5. חֵאֲמִי = גִּמֹּל זָכֶר מִיּוֹעַד לְצוּרֵי הַפְּרִיָּה, וְאַחֲרֵי שִׁפְרָה מִסֶּפֶר מִסּוּיִים שֶׁל נִקְבוֹת הוּא יוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

104. וּכְשֶׁנֶאֱמַר לָהֶם (הַכּוֹפְּרִים הָעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), הֵם אוֹמְרִים, דִּינוּ בָּמָה שֶׁמִּצְאָנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אַף כִּי לֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים?
105. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! דֹּאגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מְדַרְכִּים לֹא יִזְק לָכֶם אִיזָה שֶׁהוּא תוֹעָה. כִּי אֶל אֱלֹהָ תַחֲזְרוּ בְּלָכֶם, וְאִזּוּ יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
106. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לְמוֹת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יוֹשְׂרִים מִקְרָבְכֶם עַל צְנֹאתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרָה וְאֶחָד מִכֶּם עֹמֵד לְמוֹת בְּנוֹסְעֶכֶם בַּדֶּרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מְבִינֵיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטְחִים בָּהֶם, תַּעֲכְבוּ אוֹתָם לְאַחֵר הַתַּפְלָה, וְתִדְרְשׁוּ מֵהֶם שֶׁיִּשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ, לֹא נִשְׁנָה עֲדוּתָנוּ זֶה בְּעַד כָּל מִחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מֵעֲדוּתָנוּ שֶׁהִתְחַיְבָנוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָ לְשֹׁמֵר, וְאִם כִּד נַעֲשֶׂה, נִהְיָה חוֹטְאִים,
107. אֵד אִם יִתְגַּלֶּה אַחֵר כִּד שֶׁהֵם אֲשֵׁמִים (בְּשִׁנוּי עֲדוּתָם), אִזּוּ יִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֲדוּתָנוּ אֲמִתִּית יוֹתֵר מֵעֲדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעֲדִים (בְּשַׁעַת הַמָּוֶת), וְלֹא קִפְחָנוּ אַף אֶחָד מִשָּׂאֵר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיָה חוֹטְאִים.
108. שְׁבוּעָה כְּזוֹ תִּבְטִיחַ מְסִירַת עֲדוּת אֲמֶת, עַל יְדֵי הַחֲשָׁשׁ שֶׁעֲדוּת כּוֹזֶבֶת תִּבְטַל עַל יְדֵי שְׁבוּעָתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יָרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשִׁמְעוּ לוֹ, כִּי אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 15

109. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אֱלֹהָ נֹאסֵף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וְיֹאמַר, מָה הִיָּתָה תִּשְׁוּבָתְכֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֵלֵיהֶם נִשְׁלַחְתֶּם? הֵם יֹאמְרוּ, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲתָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.
110. כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָ יֹאמַר (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עִיסָא בִּין מַרְגָּם! זָכַר אֶת חֲסָדִי לָךְ וְלֹאֲמָד, כְּאֲשֶׁר סִיעַתִּי לָךְ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעֲזַרְתִּי לָךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בְּהִיוֹתְךָ בְּעָרִיסָה, וְכְאֲשֶׁר גִּדַּלְתָּ, וְלִמַּדְתִּיךָ אֶת הַכֶּתֶב, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהֶאֱנֵגְלִי, וְכְאֲשֶׁר יָצַרְתָּ בְּרִשׁוֹתֵי דְמוּת עוֹף מִטִּין, וְנִפְחַתְּ בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמִתִּי בְּרִשׁוֹתִי, וּבְרִשׁוֹתֵי רַפְאֶת אֶת הָעוֹר מִלֶּדָה, וְאֶת הַמִּצְרַע, וְהַחֲיִיתָ אֶת הַמֵּתִים. וְזָכַר כְּאֲשֶׁר הִגִּינוֹתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָאתָ אֵלֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲמָנָם הַכּוֹפְּרִים מְבִינֵיהֶם אָמְרוּ, "שָׂאִין הֵם אֵלָּה כְּשׁוֹף בְּרוּר".

111. וּכְאֲשֶׁר הִשְׁרִיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הָאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמַּסִּיחַ עֵיסָא). אָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסֻרִּים לָךְ (מִסְלָמִים) .
112. וּכְאֲשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוּא עֵיסָא בֶן מָרְיָם! הֲיָכֹל רְבוּנְךָ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עֵיסָא), יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָ, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
113. אָמְרוּ, רוּצִים אֲנַחְנוּ לֵאכֹל מִמֶּנָּה וְיִרְגְּעוּ לְבוֹתֵינוּ, וְיָדַע כִּי אֶמֶת דְּבָרְךָ אֵלֵינוּ, וְנִהְיָ עֲדִים עֲלֶיךָ.
114. אָמַר עֵיסָא בֶן מָרְיָם, הוּא אֱלֹהָ רְבוּנְנוּ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיָ לָנוּ חֵג לְרֵאשׁוֹן בְּנוֹ וְאַחֲרוֹן בְּנוֹ, וְאוֹת מֵאֲתָךְ, וּפְרָנֶסְנוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמְּכַרְנָסִים.
115. אָמַר אֱלֹהָ, הֲנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֵלֶיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִיִּשְׁהוּ מִכֶּם, אֲעַנֶּיֶשׂ אוֹתוֹ בְּעֶנֶשׂ שְׁלֹא הָעֲנִשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קטע 16

116. כְּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהָ (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עֵיסָא בֶן מָרְיָם! הֲאִם אַתָּה אִמְרָתָ לְאִנְשִׁים, קָחוּ אוֹתִי וְאֶת אִמִּי כְּשֵׁנִי אֵלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ? יֹאמַר (עֵיסָא), לָךְ הַשִּׁבְחָ! אֵין לִי סִמְכוּת לֵאמֹר מֶה שְׁאֵינִי זָכָאֵי לֵאמֹר, הֵן לוֹ אִמְרָתִי אוֹתוֹ, וְדַעַת אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשִׁי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,
117. אֲנִי לֹא אִמְרָתִי לָהֶם אֶלָּא מֶה שְׁצוּיָת עָלַי לֵאמֹר, עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל עוֹד הֵייתִי בִּינִיהֶם הֵייתִי עַד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁחֲזַרְתָּ אוֹתִי אֵלַיךְ, הֵייתָ אַתָּה הַמַּשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה עַד לְכָל דְּבָר.
118. אִם תַּעֲנִישׂ אוֹתָם, הֲרִי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הָעוֹזֵו וְהַחֲכֵם.
119. יֹאמַר אֱלֹהָ, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תוֹעִיל לְאִנְשֵׁי הָאֶמֶת, הָאֶמֶת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוּת זוֹרְמִים מִתַּחֲתֵיהֶם, הֵם יִשְׁאָרוּ בָהֶם לְנֶצַח, כְּשֶׁאֱלֹהָ מֵרָצָה מֵהֶם, וְהֵם מְרָצִים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזִּכְיָה הָעֲצוּמָה.
120. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

سُورَةُ الْأَنْعَامِ

6

סִוְרַת אֶל-אֲנַעָאם הַמִּקְנָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנעאם, המִקְנָה»,
מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה מנחה
למאמינים איך להתייחס לחיות בית מהם למאכל ומה
מהם לרכיבה. וגם אלה בטל כמה ממנהגי הג'אהליה
בנוגע לבהימות.
הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה
ששים וחמשה. קיבלה את שמה «המִקְנָה» מפסוק מאה
שלושים וששה.

סורת אל-אנעאם 6

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. הִשְׁבַּח לְאֱלֹהֵה שְׁבָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעָשָׂה אֶת הָאֶפְלָה וְאֶת הָאֹר, וּבָכַל אֱלֹהֵה הַכּוֹפְרִים בּוֹדִים (שְׁתַּפִּים) שְׁוִים לְרַבּוֹנָם (אֱלֹהֵה).
2. הוּא אֲשֶׁר יִצַּר אֶתְכֶם מִטֵּין, וְקָצַב עֵת (לַחַיִּי כָּל בּוֹן אָדָם), וְקָבַע מוֹעֵד אַחֵר (יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים) הַיָּדוּעַ רַק לוֹ, וּבָכַל זֹאת אַתֶּם מְטִילִים סֶפֶק בִּיכָלְתוּ שֶׁל אֱלֹהֵה לְהַחֲיֹאת הַמֵּתִים בְּיוֹם הַדִּין.
3. הוּא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַיּוֹדֵעַ מַה שֶׁתַּעֲלִימוּ וּמַה שֶׁתִּגְלוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שֶׁאַתֶּם מַשְׁיִיגִים.
4. וְאַכֵּן לֹא בָּא אֱלֹהֵהם אוֹת מֵאוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֲשֶׁר לֹא יִפְנוּ (הַכּוֹפְרִים) לוֹ עֲרָף,
5. הַכּוֹפְרִים מִכְחִישִׁים לְאֻמָּת שְׂבָאָה אֱלֹהֵהם, אוֹלִם סוֹפֵם שֶׁיָּבֹא אֱלֹהֵהם (הַעֲנֵשׁ) שֶׁהֵם לוֹעֲגִים לוֹ,
6. הֵאֵם אֵינָם רוֹאִים מַה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם? דּוֹרוֹת שֶׁבִּסְסָנוּ אוֹתָם בָּאָרֶץ כְּפִי שֶׁלֹּא בִּסְסָנוּ אֶתְכֶם. מִמָּטָר הַשָּׁמַיִם הוֹרְדָנוּ לָהֶם בְּשֹׁפֶעַ, וְאֶת הַנְּהָרוֹת הַזֵּרְמָנוּ מִתַּחַת לְאֲדָמֹתֵיהֶם, וְאָף עַל פִּי כֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם, וְהִקְמָנוּ בְּמִקְוָם דּוֹרוֹת אַחֲרֵים.
7. אֱלוֹ הַיֵּינוּ מוֹרִידִים לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם סֶפֶר כְּתוּב עַל מַגֶּלֶת נֵזֶר, וּמַשְׁשׁוֹ אוֹתוֹ בַּיָּדֵיהֶם, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, שֶׁאֵין זֶה אֱלֹא כִשּׁוּף גָּלוּי.
8. וְגַם הֵם אָמְרוּ, לוֹ הוֹרֵד אֱלֹו מִלְּאֲדָן מִן הַשָּׁמַיִם? הֵן לוֹ הוֹרְדָנוּ מִלְּאֲדָן, נִחְרָץ הַדָּבָר (בְּהִשְׁמַדְתָּם), וְלֹא הִיְתָה נִתְּנָת לָהֶם אֲרֻכָּה לְרַגַע.
9. גַּם אִם הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים מִלְּאֲדָן, הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּצוֹרֶת אָדָם, וְאֵד הִיוּ חוֹשְׁדִים בּוֹ כְּפִי שֶׁחֲשָׁדוּ (בַּנְּבִיא מוֹחֲמַד).
10. כָּבַר לַעֲגוֹ לְשׁוֹלְחִים לִפְנֵיךָ, וְאֵז הַקִּיף בְּלוֹעֲגִים כָּל אֲשֶׁר לַעֲגוּ לוֹ.

קטע 2

11. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), שִׁיִּסְרוּ בָּאָרֶץ וְיִרְאוּ אֵיךְ הִיְתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים.
12. אָמַר, לְמִי כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? אָמַר, לְאֱלֹהֵה. הוּא כָּתַב עַל עַצְמוֹ רַחֲמִים (כָּלִפִּי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת), אֵד הוּא יֵאֱסֹף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית

המתים, שאין ספק בו. ואולם כל אלה שאבדו את עצמם (בכפירתם באללה ובשליחו) לעולם לא יאמינו.

13. לו כל אשר שכן בלילה וביום, והוא השומע והיודע.

14. אמר, הבלעדי אללה אקח לי מגן? בורא השמים והארץ, והוא המפרנס, ואינו זקוק לפרנסה. אמר, צויתי להיות ראשון המסלמים (המתמסרים לו) ולא להיות מן הפגניים.

15. אמר, אני ירא אם אמרד ברבוני יבוא עלי ענש של יום עצום,

16. מי שירחק הענש ממנו ביום ההוא (יום הדין), רחם עליו אללה, וזו היא הזכיה המבהקת.

17. אם צרה מעם אללה תפגע בך, לא יכל אף אחד מלבדו להסירה, ואם יביא עליך כל טוב, הנה הוא כל-יכול.

18. והוא המכניע את עבדיו, והוא החכם הבקיא.

19. אמר, מה היא העדות הגדולה ביותר (ביני לבינכם שאני צודק בשליחותי)? אמר, אללה עד ביני וביניכם. הן השרה לי הקוראן הזה להזהירכם בו ואת כל אשר יגיע אליו. אתם מעידים כי יש אלים אחרים זולת אללה. אמר, אני לא אעיד. אמר, אללה הוא האל היחיד, ואני מתנער מכל אשר תשתפו בו. אין לי מה לעשות עם כל שתף שאתם משתפים בו (אללה).

20. אלה אשר נתנו להם את הספר הכירו אותו (הנביא מוחמד) כפי שהכירו את בניהם, ורק אלה אשר אבדו נפשותיהם לא יאמינו בו.

קטע 3

21. ומי חוטא יותר מזה הבוזה שקר על אללה או המתכחש לאותותיו? אכן, החוטאים לא יצליחו.

22. ביום (יום הדין) כאשר נאסף את כלם יחד, ונאמר לעובדי האלילים, היכן הם השתפים אשר טענתם כי שתפים הם לאללה?

23. אז מבחנם יהיה באמרם, נשבעים אנחנו באללה רבוננו, כי לא היינו עובדי אלילים.

24. ראה כיצד ישקרו באשר לעצמם, וכיצד יחלף כל מה שהיו בודים.

25. יש בהם שומעים אותך (קורא את הקוראן), ואולם אנחנו אטמנו את לבותיהם למען לא יבינו אותו, והכבדנו את אַזְנֵיהֶם (מלשמע אותו).

- גם אם יראו כָּל אות (מן הקוראן) לא יאמינו בו, והם באים אליך רק להתנכח אִתְּךָ. הכופרים אומרים, אֵלֶּה הֵם אֱגֻדֹּת הקדמונים.
26. והם אוסרים על האנשים להקשיב לו, ומרחיקים עצמם מעָלָיו. ומביאים כָּלִיה רק על עצמם מְבִלִי שִׁינְגִישוּ זאת.
27. אם תִּרְאֶה אוֹתָם (הכופרים) כְּשִׁיעֲמָדוּ מוֹל הָאֵשׁ וַיֹּאמְרוּ, לוֹ רַק יַחְזִירוּנוּ (אֶל חַיֵּי הָעוֹלָם) לֹא הֵינּוּ מִתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת רְבוּנֵנוּ, וְהֵינּוּ מֵאֲמִינִים.
28. (הַעֲנֵן הוּא לֹא כָד), אֲלֵא מִשּׁוּם שֶׁנִּגְלָה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ לָפָנִים, וְאֵלוּ הֵיוּ מִחֻזְרִים, הֵיוּ שָׁבִים וְעוֹשִׂים אֶת אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיהֶם, כִּי כוֹזְבִים הֵם.
29. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אַחֲרֵים מִלְּבַד חַיֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי לֹא נָקוּם לְתַחִיָּה.
30. אם תִּרְאֶה אוֹתָם עוֹמְדִים (בַּיּוֹם הַדִּין) לִפְנֵי רְבוּנִם, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר לָהֶם, הָאֵם אֵין זֹאת הָאֱמֶת? וְהֵם אומרים, כֵּן, בְּרְבוּנֵנוּ! אִזּוּ אֵלֶּה אוֹמֵר, טַעְמוֹ אִפּוֹא מִן הָעֵנֶשׁ אֲשֶׁר בּוֹ כִּפְרָתָם.

קטע 4

31. אַבּוּדִים יִהְיוּ הַכּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁתָם עִם אֵלֶּה, וְכֹאֲשֶׁר תְּבוֹא עֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין לִפְתָּע, יֹאמְרוּ, חֲבַל לָנוּ עַל כָּל אֲשֶׁר הִזְנַחְנוּ, וַיִּשְׁאוּ אֶת חֲטֵאֵיהֶם עַל גְּבִיָּהֶם, וְיָמָּה רַע הוּא הַמִּשָּׂא.
32. וְאֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה אֲלֵא מִשְׁחָק וְשִׁעְשׁוּעַ, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר לִירָאִים. הָאֵם לֹא תִּבְיֵנוּ?
33. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יַעֲצִיבוּ דְבָרֵיהֶם, בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם הֵם אֵינָם חוֹשְׁבִים שְׂאֵתָה מִשְׁקֵר, אוֹלָם לְאוֹתוֹת אֵלֶּה יִתְכַּחֲשׂוּ הַכּוֹפְרִים.
34. כָּבֵר הִכְחָשׁוּ שְׁלִיחִים שֶׁקִּדְמוּ לָךְ, אֲשֶׁר קִבְּלוּ בִּסְבָּלָנוּת אֶת הַהִכְחָשׁוֹת וְהַפְּגִיעוֹת, עַד אֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם עֲזָרְתָנוּ. כִּי אֵין לְהַחֲלִיף אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּה, וְכָבֵר בָּאוּ אֵלֶיךָ מְקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים (שֶׁקִּדְמוּ לָךְ).
35. וְאִם הִתְרַחֲקוּתָם קָשָׁה עֲלֶיךָ, הָאֵם תּוּכַל לְמַצֵּא לָךְ מִנְהַרָּה בְּאֲדָמָה, אוֹ סֵלֶם לַעֲלוֹת לְשָׁמַיִם וְתִבְיֵא לָהֶם אוֹת (שְׂאֵתָה צוּדֵק, עֲשֵׂה זֹאת). לוֹ רָצָה אֵלֶּה הִיָּה מְכַנֵּס אוֹתָם לְהַדְרִכָּתוֹ, לָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִחֲסְרֵי הַסְּבָלָנוּת.
36. רַק אֵלֶּה שְׁמוּכִנִּים לְשִׁמְעַם מִסְּגֻלִּים לַעֲנוֹת לָךְ, וְאֵלוּ הַמֵּתִים (הַכּוֹפְרִים) אֵלֶּה יִחְיֶה אוֹתָם (בַּיּוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים), וְאֵלֵיו יוֹחֲזוּ.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי מֶן הַשָּׁמַיִם אוֹת מְרִבּוֹנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּנִבּוֹאָתוֹ)? אָמַר, אֵלֶּלָה לְכָל לְהוֹרִיד אוֹת, אוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יָדְעוּ.
38. כָּל רֶמֶשׂ עָלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמַּעוֹפֵף בְּכַנְפָיו אֵינָם אֵלָּא אֲמוֹת כְּמוֹתְכֶם. דָּבָר לֹא הַשְׁמַטְנוּ מִן הַלּוּחַ הַשְּׁמוֹר.¹ אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֲרָשִׁים וְאֵלִמִּים וּבַחֲשֻׁכָּה תִמְהִיִּם. אֵלֶּלָה יִתְּנָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יִדְרִיךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
40. אָמַר, נִיחִי, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֶנֶשׂ מֵאֵלֶּלָה אוֹ תִּבּוֹא שְׁעַת הַדִּין, הָאֵם תִּפְּנוּ אֲזַי אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלָת אֵלֶּלָה, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?
41. אֲדַרְבָּא, כִּי רַק אֱלֹהֵי תִפְּנוּ בְּקִרְיַאת עֲזָרָה, וְהוּא, אִם יִרְצָה יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵי לְהַסִּיר, וְתִשְׁכַּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתְּפַתֶּם בּוֹ.
- קִטְעַ 5**
42. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֲמוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָךְ (וְהֵם הִכְחִישׁוּ אוֹתָם), לָכֵן נִהְגְנוּ בָּהֶם בְּתִלְאוֹת וּבַפְּצוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אֵלֶּלָה.
43. אוֹלָם עַם בּוֹא תִתְּלָא שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם, הֵיוּ חִיבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אֵלֶּלָה. אֲדַרְבָּא, לְבוֹתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הַשָּׁטָן הִרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפָה.
44. כְּאֲשֶׁר שָׁכַחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכְּרוּ בּוֹ, פִּתְחָנוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי כָל דָּבָר (טוֹב), וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר שָׁמְחוּ בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהִבִּיָּאָה אוֹתָם לְיָדֵי יָאוֹשׁ.
45. כִּךְ נִגְדַע שָׁרָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הַשִּׁבְחָה לְאֵלֶּלָה רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.
46. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטַּל אֵלֶּלָה מִכֶּם אֶת חוֹשׁ שְׁמִיעֵתְכֶם וּרְאִיָּתְכֶם וְיִנְאָטֵם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֵלֶּה מְבַלְעָדִי אֵלֶּלָה אֲשֶׁר יַחְזִירֵם לָכֶם? רָאֵה כִּיצַד אֲנַחְנוּ מְגוֹנִים אֶת הָאֲזָהָרוֹת, אֲדַרְבָּא הֵם פּוֹנִים עֲרָף.
47. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כִּךְ שֶׁאִם לִפְתָּע, אוֹ בְּגִלּוֹי כְּשֶׁאַתֶּם מְסַתְּפָלִים, יָבוֹא עֶנֶשׂוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, הַיִּשְׁמַד מִיִּשְׁהוּ מִלְּבַד קֹהֵל הַכּוֹפְרִים?
48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא כְּמַבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְלָכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב לֹא עֲלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
49. אֲדַרְבָּא אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יָגַע בָּהֶם הָעֶנֶשׂ, כִּי הֵיוּ מְשַׁחֲתִים.

1. הכוונה פה לאל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אללה.

50. אָמַר, אִינִי טוֹעַן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אֵלֶּלָהּ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ אֵת הַתַּעֲלוּמָה, וְאִינִי טוֹעַן כִּי מִלְאָךְ אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה אֱלִי. אָמַר, הִישׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶח? הָאֵם לֹא תַחֲשָׁבוּ עַל כָּךְ?

קטע 6

51. הִזְהַר בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) אֵת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ כִּי יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם, שְׂאִין לָהֶם מִבְּלַעַדְיוֹ לֹא מִגֵּן וְלֹא מִלֵּיץ, לְמַעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.
52. אַל תִּגְרֹשׁ אֵת (עֲנִי הַמֵּאֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רַבּוֹנָם בְּקֹר וְעָרַב בְּתַקְוָה שֶׁהוּא יִכְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עֲלִיד לְדוֹן אוֹתָם, וְלֹא עֲלִיהֶם לְדוֹן אוֹתָד. אִם תִּגְרֹשׁ אֶז תִּהְיֶה מִן הַמִּקְפָּחִים.
53. כָּךְ נִסִּינוּ אֵת הָאֲנָשִׁים חֶלֶק מֵהֶם בְּחֶלֶק מֵהֶם (הָעֲנִיִּים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֵלֶּה חֲסִידוֹ מִתּוֹכָנוּ? אֵד הֵאִין אֵלֶּה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?
54. כְּאֲשֶׁר הַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ יְבוֹאוּ אֵלֶיךָ, אָמַר, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רַבּוֹנְכֶם קָתַב עַל עַצְמוֹ הַרְחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשָׁל חֹסֶר יְדִיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יָשׁוּב וְיַעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אֵלֶּלָהּ) סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
55. כָּךְ אֲנַחְנוּ מִבְּאָרִים אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּתְגַּלֶּה דְרָכָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

קטע 7

56. אָמַר (לְכּוֹפְרִים), נֶאָסֶר עָלִי לַעֲבֹד אֵת אֵלֶּה (הָאֵלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּה. אָמַר, לֹא אֵלֶיךָ אַחֲרֵי יִגְרִיכֶם, כִּי אֶז הוּא אֶתְעָה, וְלֹא אֶהְיֶה מִן הַמְּדַרְכִּים.
57. אָמַר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאִיָּה בְּרוּרָה מֵעַם רַבּוֹנִי, וְאוֹלָם אֶתֶם הַתִּכַּחֲשָׁתֶם לָזֶה. לֹא בִּידִי הַדָּבָר (הָעֲנִשׁ) אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁוּ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בִּידִי אֵלֶּה לְבַדּוֹ, הַפּוֹסֵק בְּצֶדֶק, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּפוֹסְקִים.
58. אָמַר, לוֹ הִיָּה בִּידִי הַדָּבָר (הָעֲנִשׁ) שְׂאֶתֶם דּוֹרָשִׁים לְהַחִישׁוּ, הִיָּה נִגְמָר הָעֲנִין בִּינִי לְבִינֵיכֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
59. וְאַתּוֹ מִפְּתִחוֹת הַתַּעֲלוּמוֹת, לֹא יִדְעָנָה זוֹלָתוֹ, וְיִדַּע אֵת כָּל אֲשֶׁר בִּיבִשָּׁה וְאֲשֶׁר בִּיָּם, וְאִין עָלָה נוֹפֵל מִבְּלִי דַּעְתּוֹ, וְכָל גְּרַעִין בְּמַחֲשֵׁי הָאֲדָמָה, וְכָל דָּבָר, בֵּין אִם לַח וּבֵין אִם גֶּבֶשׁ, רָשׁוּם בְּלוּחַ הַשְּׁמוֹר בְּשָׁמִים.
60. וְהוּא אֲשֶׁר יֵאָסֵף אֶתְכֶם בְּשִׁנַּת הַלֵּילָה, וְיִדַּע אֵת אֲשֶׁר פְּעַלְתֶּם בַּיּוֹם, וְלֹאֲחֵר מִכֶּן יָקִים אֶתְכֶם בּוֹ (בַּיּוֹם), עַד הַמָּלֵא זְמַן מִגְבֹּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֵלִיו תִּשׁוּבְתְכֶם, אֶז יוֹדִיעְכֶם אֵת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 8

61. והוא המכניע את עובדיו, והוא שולח שומרים (מלאכים) עליכם (לשמר את צעדיכם ומעשיכם), ובבוא המוות אל אחד מכם, יוציאו שליחינו את נשמתו, והם לא יזניחו את התפקיד שלהם.
62. ואז יוחזרו אל אלה אדונם האמתי, שרק לו השפוט, והוא המהיר במחשבים.
63. אמר, מי יצילכם מחשכת היבשה והים בקראכם אליו נכנעים בגלוי ובסתר? אם יצילנו מואת נהיה מכירי תודה.
64. אמר, אלה יצילכם מהם ומכל צער, אבל לאחר מכן תשתפו עמו אלילים.
65. אמר, הוא היכול לשלח עליכם ענש מעליכם או מתחת לרגליכם, או להכניס פרוד ביניכם ולתת לחלק מכם להשפיל את החלק האחר, ראה כיצד אנחנו מגונים את האזהרות, למען יבינו.
66. בני עמך כחשו בו (הקוראן), והוא האמת. אמר, אין אני אחראי לכם.
67. לכל מארע מועדו, ולבסוף תדעו (מה יקרה לכם).
68. ואם תראה את אלה המדברים על אותותינו בלעג, התרחק מהם עד אשר ידברו על ענן אחר. וכי ישכיח אותך השטן (ולא תתרחק), אל תשב אחרי ההזרה עם החוטאים.
69. אין על היראים כל אחריות למה שהחוטאים עושים, אלא להזהיר למען ייראו.
70. הזנח את אלה העושים את הדת לשחוק ושעשועים, ושחיי העולם הזה התעו אותם, והזהר אותם (הכופרים) בו (הקוראן), כי כל נפש אחראית למעשיה. ואין לה זולת אלה לא מגן ולא מליץ, וכל פדיון לא יתקבל ממנה. ואלה אשר הפקידו את עצמם למעשיהם הרעים יקבלו משקה של רותחים וענש מכאיב כי כפרו (ביום הדין).

קטע 9

71. אמר, הנפנה לאחר מאללה, אל מי שלא יועיל ולא יזיק לנו ונחזר אל הכפירה לאחר שאללה הדריכנו ואז נהיה פאותו אדם שהשטנים הביאו אותו במבוכה והתעוהו אף על פי שחבריו קראו לו אל ההדרכה, בוא אלינו. אמר, רק הדרכת אלה היא ההדרכה הנכונה, וצוינו להתמסר לרבון העולמים.

72. וגם צוינו, קימו את התפלה ויראוהו, כי אליו תאספו.
73. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ באמת. ביום (הדיו) אשר בו הוא יאמר, «הינה», והיה, וכל דבריו אמת. ולו המלוכה ביום אשר יתקע בשופר. הוא יודע הנסתרות והנגלות, והוא החכם והבקי.
74. וכאשר אמר אבראהים לאביו אַזר, התקח לך את הפסילים לאלהים? רואה אני כי אתה ובני עמך בתעיה ברורה.
75. וככה הראינו לאבראהים את מלכות השמים והארץ, למען יהיה מן הבוטחים באמונתם.
76. וכאשר החשיד הלילה, ראה כוכב, ואמר, זה רבוני. אבל כאשר שקע, אמר, אינני אוהב את השוקעים.
77. וכאשר ראה את הירח עולה, אמר, זה רבוני. ואולם כאשר שקע, אמר, אם רבוני לא ידריכני אהיה מן התועים.
78. וכאשר ראה את השמש עולה, אמר, זה רבוני, זה יותר גדול מכלם. ואולם כאשר שקעה, אמר, הוי בני עמי! אני מתנער ממה שאתם משתפים עם אלה.
79. אני נושא את פני כחניף¹ אל מי שברא את השמים ואת הארץ, ואין אני מן הפגניים.
80. וכשבני עמו התנכחו אתו (על עבודת אלה), אמר, התנכחו אתי על אלה, אשר הדריך אותי (לעבודתו)? אין אני מפחד ממה שאתם משתפים בו, ודבר לא יקרה אלא אם ירצה רבוני. ורבוני מקיף בידעתו כל דבר. האם לא תזכרו?
81. ואיך אני אפחד ממה שאתם משתפים באללה, ואתם לא מפחדים לשתף באללה שתפים אשר הוא לא הוריד אליכם כל אסמכתא. לכו, איזה משני הצדדים (המאמינים או הכופרים) זכאי לבטחון, אם יודעים אתם?
82. אלה אשר האמינו ולא ערבנו את אמונתם בכפירה, להם הבטחון והם המדרכים.

קטע 10

83. וזאת הוכחתנו, נתנו אותה לאַבְרָהָם להוכיח את בני עמו. נָרִים
בְּמַעֲלוֹת אֶת אִשְׁרָךְ נִרְצָה. כִּי רְבוּנְךָ חָכֵם וְיֹדֵעַ.
84. וְנָתַנוּ לוֹ (לְאַבְרָהָם) אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְיַעֲקֹב וְכָבֵד הִדְרָכְנוּ כָּל
אֶחָד מֵהֶם, וְאֵת נוֹחַ הִדְרָכְנוּ לִפְנֵי כֵן. וּמִצְאָאֲצָאיו (שֶׁל אַבְרָהָם)
דְּאוּד וְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) וְאִיֹּב וְיוֹסֵף וּמוֹסֵא וְהָאֲרוֹן, כִּדְ נִגְמַל לַעֲוֹשֵׁי
הַטּוֹב.
85. וְכֻמוּ בֵּן אֶת זְכָרְיָא וְיַחְזִיא (יוֹחָנָן) וְעִיסָא וְאַלְיָאס (אַלְיָהוּ), שְׂכַלְסֵם מִן
הַיִּשְׁרִים.
86. וְאֵת אֶסְמָאֵיל (יִשְׁמָעֵאל) וְאַלְיָסַע (אֵלִישָׁע) וְיוֹנוֹס (יוֹנָה) וְלוּט. אֶת כָּל
אֶחָד מֵהֶם רוּמְמָנוּ מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
87. בִּיחַד עִם כָּמָה מַאֲבֻתֵיהֶם וְצִאָאֲאֵיהֶם וְאַחֵיהֶם שְׂבַחְרָנוּ בָהֶם, וְהִדְרָכְנוּ
אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
88. זֹה הִהְדַּרְכָּה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲשֶׁר בָּהּ יִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה מִבְּיַן עַבְדָּיו. אִם
יִצְרְפוּ לוֹ שְׂתַפִּים, לְשׂוֹא הָיוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
89. לְכָל אֱלֹה נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר,¹ וְאֵת הַחֻקָּה, וְהַנְּבוּאָה, אִם אֱלֹה (אֲנָשִׁי
קוֹרִיש) יִכְפְּרוּ בָהּ (הַנְּבוּאָה שֶׁל מוֹחֲמַד), הִנֵּה הַפְּקֻדָּנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר
לֹא יִכְפְּרוּ בָהּ.
90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהָ, וְהִלְכֶת בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁרָה. אָמַר, אִין אֲנִי
דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אֲזִהְרָה לְבְנֵי עוֹלָם.

קטע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרָאוּי לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד
אֱלֹה דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל בֶּן אָדָם. אָמַר, מִי הוֹרִיד לְמוֹטָא אֶת הַסֵּפֶר
(הַתּוֹרָה) כְּמֹאֹר וְהִדְרָכָה לְבְנֵי אָדָם? אָמְנָם, אַתֶּם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים
אוֹתוֹ מַגְלוֹת מַגְלוֹת שְׁחָלַק מֵהֶן אַתֶּם מַגְלִים אֶדְ הַרְבֵּה מֵהֶן אַתֶּם
מִסְתִּירִים. וְאַתֶּם (אֲנָשִׁי מִכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוֹרְאָן) מַה שֶּׁלֹּא יִדְעָתֶם וְלֹא
יָדְעוּ אַבּוּתֵיכֶם. אָמַר, אֱלֹהָ (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר). אֲנוּר כִּד עֲזַב אוֹתָם
לְנַפְשָׁם לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּהַבְלִיָּהם.

1. הספר: כינוי קיבוצי לכתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

92. זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו אותו מן השמים מברך ומאשר את אשר הורד לפניו (התורה והאנג'ל), ולמען תזכיר בו את אם הערים (מכה) וסביבותיה. המאמינים באחרית הימים יאמינו בו (הקוראן) ושמרו על תפלותיהם.

93. ומי כופר יותר מזה הבודה שקר על אלקה, או אומר, השרה לי, ולא השרה לו דבר? או מזה האומר, גם אני יכול להוריד לכם את מה שאלקה הוריד? לו היית יכול לראות את הכופרים האלה בחרחורי הגסיסה כאשר המלאכים שולחים ידיהם ואומרים, הוציאו נפשותיכם! היום תענשו בענש משפיל על אשר הייתם מדברים כזב על אלקה ודוחים ביהירות את אותותיו.

94. הנה באתם אלינו, בודדים כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה, ונטשתם את מה שהענקנו לכם. ולא נראה אתכם המליצים, אשר טענתם כי הם שתפים לאללה. נכרת הקשר ביניכם, ומה שהייתם סומכים עליו חלף ועבר.

קטע 12

95. אלקה הפולח את הזרע של הגן, ואת הגלעין של הדקל, ויוציא את החי מן המת ויוציא את המת מן החי. זהו אלקה, וכיצד אפוא תוסרו מן האמת?

96. הוא מבקיע את אור הבקר מחשכת הלילה, והוא עשה את הלילה למנוחה, ואת השמש והירח למועדים וחשובים. זהו התכנון של העוז והיודע.

97. הוא אשר עשה לכם את הכוכבים למען תדרכו על פיהם בחשכה ביבשה ובים. כך נבהיר את האותות לאנשי דעת.

98. הוא אשר צר אתכם מנפש אחת, ואז תשכנו ואחר תפקדו (ברחם אמהותיכם). כך נבהיר את האותות לאנשי בינה.

99. והוא אשר הוריד מן השמים מים, ובהם הוצאנו מן האדמה צמחים מכל מין וירק עם גרעינים ערוכים ועצי תמרים שמהם הוצאנו אשכולות תמרים נמוכים וקורבים ליד, וכן פרמי ענבים וזיתים ורמונים, מסוגים דומים ושונים, הסתכלו כיצד יצמח ויבשיל הפרי שלהם. האם אין בו אותות לאנשים מאמינים?

100. הם (הכופרים) עשו שותפים לאללה את הג'ן (השדים), אף על פי שהוא ברא אותם. הם בָּדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּלִי דַעַת. יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה מֵעַל הַשָּׁקָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרְוּ אוֹתוֹ.

קטע 13

101. בורא השמים והארץ, כיצד יהיה לו בן, ואין לו בת זוג? הוא אֲשֶׁר יֵצֵר כָּל דָּבָר, והוא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

102. זהו אללה רבונכם, אין אלה מבלעדיו, בורא כָּל דָּבָר. עבדו אותו אפוא. על כָּל דָּבָר הוא מגן,

103. לא תשגי אותו כָּל עֵין, אֵד הוא ישיג כָּל עֵין, והוא הממחה והבקיא.

104. כָּבֵר נתנו לָכֶם הֹכְחוֹת בְּהִירוֹת מִרְבוֹנְכֶם, הַמַּבְחִין בָּהֶן לטוֹבָתוֹ הוא הַדָּבָר, והמַעֲלִים עֵין מֵהֶן, לַרְעָתוֹ יִהְיֶה, ואין אֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיכֶם.

105. כִּד נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת. ואולם הם יאמרו, לַמַּדַּת זֹאת מִבְּנֵי אָדָם. וַאֲנַחְנוּ נִבְאֵר אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לַאֲנָשֵׁי דַעַת (הַמַּאֲמִינִים).

106. נהג לפי מה שֶׁהִשְׁרָה לָךְ מִרְבוֹנְךָ, שְׁאִין אֵלֶּה אֵלָּה הוּא, וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִיִּים.

107. לוֹ רָצָה אֵלֶּה לֹא הָיוּ מְשִׁתָּפִים (לוֹ שְׁתָּפִים), וְאוֹתָךְ לֹא עָשִׂינוּ כְּשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם, וְלֹא חוֹבָתָךְ לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

108. אל תגדפו את אלה (הַאֵלִילִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּה, לִמְעַן שֶׁלֹּא יִגְדְּפוּ אֶת אֵלֶּה מִתּוֹךְ אִיבָה וּבְלִי דַעַת. כִּד אַנְחֵנוּ קִשְׁטֵנוּ לְכָל אֶמְהָ אֶת מַעֲשֵׂיהָ, וּבִסּוּף יַחֲזִירוּ אֶל רְבוֹנָם, וַיּוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

109. הם (הַכּוֹפְרִים) נִשְׁבְּעוּ בְּאֵלֶּה וְהִדְגִּישׁוּ אֶת שְׁבוּעָתָם כִּי אִם יָבֹא אֲלֵיהֶם מוֹפֶת יֶאֱמִינוּ בּוֹ. אָמַר, הַמוֹפְתִים בָּאִים מֵאֵלֶּה. אֲתֶם (הַמַּאֲמִינִים) אֵינְכֶם יוֹדְעִים כְּשִׁיבֹא הַמוֹפֶת אֲלֵיהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ.

110. אַנְחֵנוּ נֶאֱטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְאֶת עֵינֵיהֶם, וַיִּכָּשֶׁם שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (בְּאוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן), כִּן נִשְׁאִירָם לְתַעוֹת בְּכַפִּירָתָם.

חלק 8

קטע 14

111. לו גס הורדנו אליהם את המלאכים מן השמים, והמתים היו מדברים אליהם, ונציג כל דבר שהם שואלים לנגד עיניהם, לא נאמינו אם אלה לא ירצה קד, כי מרביתם נבערים מדעת.
112. וכך הקמנו אויב לכל נביא משטני האנוש והג' (השדים), הם מלחשים זה לזה התפארות שוא כהתעניה. לו רצה אלה לא היו עושים זאת, לכן עזב אותם עם כל מה שהם בודים,
113. הם עושים זאת למען שלבות אלה אשר לא נאמינו בעולם הבא וקשיבו להם, וישבעו רצון מהם, ויבצעו מה שהם רוצים מהפשע.
114. האבקש לי שופט מבלעדי אלה? הן הוא אשר הוריד אליכם הספר (הקוראן) מן השמים מפרש ומבאר, ואלה אשר נתנו להם את הספר (התורה) יודעים שהוא הורד מרבונד באמת. לכן אל תטיל ספק במה שהורדנו אליך.
115. וכך נשלמו דברי רבונד (הקוראן) והוא יתקיים בשלמותו באמת ובצדק, ואין אשר יחליף את דבריו, והוא השומע והיודע.
116. אם תצית לרב אלה שבארץ, הם יתעוד מן השביל של אלה, כי הם הולכים אחרי דמיון שוא, ואין הם אלא משקרים.
117. רבונד יודע טוב מי תועה מן השביל שלו, והוא מכיר טוב את המדרכים.
118. אכלו מן (הזבח) אשר נזכר שם אלה עליו, אם מאמינים אתם באותותיו.
119. ומה לכם שלא תאכלו מאשר הזכר עליו שם אלה? כי כבר הבהיר (אלה) לכם מה שאסור לכם, חוץ מאשר תאכלו לאכלו. אמנם רבים יתעו אחרי יצריהם מחסר דעת, רבונד יודע טוב מי הם העוברים (חק).
120. אל תחטאו בגלוי או בסתר. כי החוטאים יענשו בגלל החטא שעשו.
121. אל תאכלו מאשר לא הזכר עליו שם אלה (בשעת שחיתותו), כי זה פשע השטנים רומזים לידיהם להתנפח אתכם. אך אם תשמעו לקולם, תהיו פגניים.

קטע 15

122. האם זה שהיה כמת (בגלל כפירתו) והחיינו אותו (באמונה) ונתנו לו אור (הקוראן), להאיר דרכו בין האנשים, דומה לזה שנשארו בחשך (הכפירה) שאינו יכול לצאת ממנו? הכופרים מקסמים במעשיהם הרעים.
123. וכך גרמנו למנהיגי החוטאים בכל עיר, לזמם למנוע מאנשיה ללכת בדרך אלה, אולם הם זוממים נגד עצמם מבלי שירגישו שהם זוממים נגד עצמם.

124. אלה הם הכופרים כאשר יצג להם אות, יאמרו, לא נאמין עד אם נקבל את אשר קבלו שליחי אלה (הקודמים), ואולם אלה יודע היכן ישים את שליחותו. ועל החוטאים יחולו השפלה וענש קשים מאת אלה על חרישתם מזמות.

125. מי שאלה רוצה להדריכו, ירחיב לבו לאסלאם, אך את מי שירצה להשאיר בתעיה, יעשה את לבו צר ולחוץ כאלו היה מנסה לטפס השמימה. כך ישפד אלה את הענש מן השמים על אלה שלא יאמינו.
126. זהו השביל הישר של רבונד, וכך אנחנו מבהירים את האותות לאנשים אשר יזכרו.

127. להם משכן השלום אצל רבונם והוא המגן שלהם בזכות מעשיהם הטובים.

128. ביום (יום הדין) שאלה יאספם יחד, יאמר אלה, הוי עדת הג'! הרבייתם להתעוה בני אדם, אז יגידו ידידיהם מבני האנוש, רבוננו! נצלנו איש את רעהו והגיעה שעתנו שקבעת לנו. ואז יאמר (אללה) להם, האש תהיה מגוריקם להשאר בה לנצח, אלא אם ירצה אלה אחרת. כי רבונד חכם ויודע.

129. כך עושים אנחנו את הכופרים מבני אדם בעלי ברית זה לזה בשל הפשע שעשו.

קטע 16

130. הוי קהל הג' (השדים) וקהל בני האנוש! האם לא באו אליכם שליחים מקרבכם למסור לכם את אותותי ויזהירו אתכם כי תפגשו את יומכם? הם יאמרו, אנחנו מעידים נגד עצמנו. חיי העולם הזה הוליכו אותם שולל, והם יעידו על עצמם שהיו כופרים.

131. אולם רבוֹנֶד לא הִזָּה מִשְׁמִיד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לָהֶן עוֹל, מִבְּלִי שְׁיִשְׁלַח לָהֶם שְׁלִיחַ שְׁיִזְהִיר אוֹתָן קִדָּם.
132. לְכָל אֶחָד (מֵאֲמִין אוֹ לא מֵאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רְבוֹנֶד מִפְקָח עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
133. אֲמָנָם רְבוֹנֶד בַּעַל הָאֲמָצְעִים הָאֲדִירִים, וּבַעַל הָרַחֲמִים, אֵד אִם יִרְצָה יִשְׁמִיד אֶתְכֶם, וַיַּחְלִיפְכֶם בְּאַחֲרִים שְׁיִבְרָא כְּפִי שְׁבָרָא אֶתְכֶם מְזָרַע אֲנָשִׁים אַחֲרִים שְׁקִדְמוֹ לָכֶם.
134. מַה שֶּׁהִבְטַח לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֵנֶשׁ) בּוֹא יְבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לְבָרֵחַ מֵאֵלֶּה.
135. אֵמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שְׁמַתְחַשֵּׁק לָכֶם, אֲמָנָם אֲנִי אַעֲשֶׂה כְּפִי שְׁאֵלָה רוֹצָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף תִּדְעוּ מִי יִקְבֹּל אֶת הַגֹּן? כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ (בְּעוֹלָם הַבָּא).
136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לְאֵלֶּה חֵלֶק מִמָּה שְׁבָרָא מִיבּוּל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאֶמְרוּ, הַחֵלֶק הַזֶּה לְאֵלֶּה, וְהַחֵלֶק הַזֶּה לְשִׁתְפִּיָּם אֲשֶׁר צִרְפְּנוּ לוֹ מִן הָאֵלִילִים, עַל פִּי טַעֲנָתָם. אֵד מַה שֶּׁהִקְדַּשׁ לְשִׁתְפִּיָּהֶם לֹא יִגִּיעַ אֶל אֵלֶּה, וְאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אֵלֶּה הוּא אֶל שִׁתְפִּיָּהֶם יִגִּיעַ. וּמַה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.
137. כִּד (הַשָּׁטָן) קִשְׁט לְרַבִּים מִן הַפְּגִנִּים אֶת הַרִיגַת יְלָדֵיהֶם, בְּאוֹר יָפָה, לְמַעַן זְבִיא כָלִיָּה עֲלֵיהֶם וּיְבַלְבֹּל לָהֶם אֶת דָּתָם. אֵלוֹ רָצָה אֵלֶּה, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עָזַב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מַה שְּׁבָדוּ.
138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וּיְבוּל הַשָּׂדֶה אֵלֶּה חֶרֶם הֵם. לְדַעְתָּם אֲסוּר לְטַעַם מִהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֲכָא מִי שְׁיִרְצוּ. וְכֵן גַּמְלִים אֲשֶׁר גָּבַם נֶאֱסָר לְמַטְעֵן וְלִרְכִיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה (בְּשִׁחְטָם אוֹתוֹ), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם יַחֲסוּ לְאֵלֶּה, וְקִבְּלוּ אֶת עֲנִשָּׁם.
139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מַה בְּבִטּוֹן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מֵיַד אֵד וְרַק לְאֲנָשִׁים מִבְּיַנֵּינוּ, אֲמָנָם הוּא אֲסוּר לְנָשִׁים שְׁלָנוּ. וְאִם הָעֶבֶר נוֹלַד מֵת יִהְיֶה מְשִׁתָּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אֵלֶּה יַעֲנִישָׁם עַל מִנְהַגֵּיהֶם אֵלֶּה, כִּי הוּא חָכָם וְיוֹדֵעַ.
140. אֵלֶּה שֶׁהִרְגוּ אֶת יְלָדֵיהֶם מִתּוֹךְ בַּעֲרוֹת וְחִסְרֵי דַעַת, וְאֲסָרוּ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּה סָפַק לָהֶם, מִתּוֹךְ שְׁקָר שֶׁהֵם יַחֲסוּ לְאֵלֶּה. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתַּעֲוּ וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.

קטע 17

141. הוא אֲשֶׁר הַצְמִיחַ גִּנִּים, מְשׁוֹרְגוֹת וּבִלְתֵּי מְשׁוֹרְגוֹת, וְהַדְקִלִּים, וְזֶרְעֵי מֵאֶכָּל שֹׁנִים, וְזִיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעֵתִים דְּזִמִּים וּלְעֵתִים לֹא דְזִמִּים.
אֲכָלוּ מִפְּרוֹתֵיהֶם כְּשִׁנְבָשִׁילוֹ, וּבִיּוֹם הַקָּצִיר שָׁלְמוּ אֶת הַזָּכָת שָׁלוֹ, וְאֵל תְּבַזְבְּזוּ, מִשּׁוּם שְׁאֵלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְבֻזְבְּזִים.
142. הוא גַּם יֵצֵר לָכֶם אֶת הַמִּקְנֶה, בְּהֵמוֹת לְרִכִּיבָה וּמִשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לְאֲכִילָה.
אֲכָלוּ מִמֶּה שְׁאֵלָה יֵצֵר לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ בְּעֵקְבוֹת הַשָּׁטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.
143. (וְאֵלָה) יֵצֵר שְׁמוֹנֶה בְּנֵי זֶג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכְּבָשִׁים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכִּירִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שְׁבָרְחָם הַנִּקְבּוֹת! הוֹדִיעוּ לִי לְפִי מִיטֵב יְדִיעַתְכֶם, אִם אֲנֹשִׁי אֶמֶת אֲתֶם.
144. וַיֵּצֵר מִן הַגְּמִלִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכִּירִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שְׁבָרְחָם הַנִּקְבּוֹת! הָאֵם הֵייתֶם נוֹכָחִים כְּאֲשֶׁר אֵלָה צָוָה עַל כָּךְ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבּוֹדָה שֶׁקָּרִים עַל אֵלָה לְהַתְּעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַעַת? אֵלָה לֹא יְדָרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 18

145. אָמַר, לֹא אֶמְצֵא בָּכָל אֲשֶׁר הִשְׁרָה אֵלֵי דָּבָר הָאָסוּר לֹאֲכָל לֹאֲכַל אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם נִבְלָה, אוֹ דָם שְׁפוּד, אוֹ בֶּשֶׂר חָזִיר כִּי תוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בֶּשֶׂר שֶׁלֹּא נִזְבַּח בְּשֵׁם אֵלָה. אוֹלָם הַנִּיאָלֶץ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְאַוָּה וּבְלֹא זִדּוֹן, הִנֵּה רַבּוֹנָךְ סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
146. וְעַל אֵלָה שֶׁהִתִּיחַדוּ אֲסָרְנוּ כָּל בַּעַל צִפְרָנִים, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֲסָרְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשָּׁמֶן, חוּץ מִן הַנִּשָּׂא עַל גִּבָּם, אוֹ עַל הַמַּעֲסִים, אוֹ הַדְּבִק בְּעֵצִים. אֲסוּר זֶה הוּא עֹנֵשׁ עַל חֲטָאֵיהֶם, וְאַנְחָנוּ דּוֹבְרֵי הָאֶמֶת.
147. וְאִם יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרֶיךָ, אָמַר, רַבּוֹנְכֶם אֶמְנֵם רַב-רַחֲמִים, אַךְ לֹא יִחְסֹף עֵנְשׁוֹ מִהַפּוֹשְׁעִים.
148. הַפְּגִינִים יֹאמְרוּ, לוֹ רָצָה אֵלָה, לֹא הֵייוּ אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מְצַרְפִּים לוֹ שְׁתַּפִּים, וְלֹא אֲסָרְנוּ מֵאוּמָה. כִּכָּה הַכְחִישׁוּ גַם אֵלָה שֶׁהָיוּ לְפָגִיחָהּ, עַד אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת עֵנְשָׁנוּ. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ דַּעַת כְּלָשְׁהִי בַּדְּכֶם אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שְׂאֵתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דְמִיוֹנְכֶם, אֵין אֲתֶם אֶלָּא מְשַׁקְרִים.

149. אָמַר, בְּיַד אֱלֹהָ הַהוֹכָחָה הַבְּרוּרָה, וְלִי רָצָה הָיָה מִדְּרִיךְ אֶת כָּלֶכֶם.
150. אָמַר (לַפְּגָנִיִּים), הָבִיאוּ אֶת עֲדֵיכֶם שְׂמִיעִידוֹ אִם בְּאַמֶּת אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר אֶסֶר מִה שְׁאַתֶּם אוֹסְרִים (מִן הַזֶּרַע וְהַמִּקְנָה). וְאִם יַעֲדוּ, אֵל תִּקְבַּל אֶת עֲדוּתְכֶם, וְאֵל תִּלָּךְ בְּעֻקְבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקִּפְרִיּוֹת שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִינֶם מְאַמִּינִים בְּיוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבּוֹדִים שְׂוִים לְרַבּוֹנָם.
151. אָמַר, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶסֶר עֲלֵיכֶם רַבּוֹנְכֶם! אֵל תִּשְׁתַּמּוּ אֶתוֹ כָּל שְׁתֵּף, וְהִסִּיבוּ לְהוֹרִיכֶם, וְאֵל תַּהֲרִגוּ אֶת יְלָדֵיכֶם מֵעַנִּי, אֲנַחְנוּ נִפְרָס אֶתְכֶם וְאוֹתְכֶם, וְאֵל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת מִמֶּה וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֵל תַּהֲרִגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אֶסֶר אֱלֹהָ, אֲלֵא בְּצֶדֶק. זֶהוּ אֲשֶׁר אֱלֹהָ צִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּשְׁכִּילוּ.
152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הַיָּתוֹם אֲלֵא בְּהִגִּינוֹת עַד שְׂתִיתִּבֶּגֶר, וְלִהְקִפִּיד עַל הַצֶּדֶק בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל, לֹא נִכְבֵּיד עַל נֶפֶשׁ לְשֹׂאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יִכְלָתָהּ. בְּדַבְּרְכֶם, הָיוּ צוֹדֵקִים, וְאִם גַּם נֶגֶד קְרוֹבִים. וְהִקִּימוּ בְּרִית אֱלֹהָ. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
153. (אֱלֹהָ אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אֶסְלָאִם), עַל כֵּן לָכוּ בּוֹ, וְאֵל תִּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שְׂיִפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְּׁבִיל אֱלֹהָ. זֶה מִה שְׁצִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּירָאוּ.
154. וּלְמוֹסָא נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שָׁלֵם וּבִצּוֹרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבְאוֹר לְכָל דָּבָר, וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּעַן יֵאֱמִינוּ בַּפְּגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.
155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ. לָכֵן נִהְגוּ עַל פִּיו וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּרְוַחְמוּ,
156. כְּדִי שְׁלֹא תֵאֱמָרוּ, הַסֵּפֶר¹ הַיֵּרֵד אֵל שְׁתֵּי עֲדוּת² לַפְּגָנִי, וְלֹא הַסֵּפֶקֶנוּ לְלִמּוּד אוֹתָם.³
157. אוֹ שְׁתֵּאֱמָרוּ, אֵלּוּ הַיֵּרֵד הַסֵּפֶר אֲלֵינוּ, הֵינּוּ מְדַרְכִּים יוֹתֵר מִמֶּה (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), כְּעַתָּה בָּא גַם אֲלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִרַבּוֹנְכֶם, כְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי אִפּוֹא חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַמִּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְסוּטָה מִמֶּה. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוּטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֻנֶשׁ קָשָׁה מְאוֹד עַל סְטִיָּתָם.

1. הכוונה בספר היא, התורה ואנג'יל.

2. שתי העדות הן, היהודים והנוצרים.

3. אותם = הספרים שקדמו לקוראן, התורה והאנג'יל.

158. האם מחכים הכופרים עד אשר יבואו אליהם המלאכים (להוציא את נשמתם), או יבוא רבונך (לשפט אותם ביום הדין)¹, או יבואו כמה מאותות רבונך (סימני יום הדין)? היום שבו יבואו כמה מאותות רבונך, לא תועיל לנפש אמונתה (אז), אם היא לא האמינה לפני כן, או תפעל טוב באמונתה. אמר, המתנינו, והנה אנחנו במתינים.
159. אלה אשר נחלקו בדתם והפכו לסיעות מפזרות, אין לדך מה לעשות אתם, אמנם, ענינם בידי אלה, והוא יודיע להם את אשר עשו.²
160. מי שיעשה מעשה טוב גמולו יהיה עשר פעמים יותר, אולם מי שיעשה מעשה רע יענש רק במעשהו, והם לא יעשקו.
161. אמר, רבוני הדריך אותי אל השביל הישר, הדת האמתית של אברהם החניף שלא היה בפגניים.
162. אמר, תפילתי וקרבני וחי ומותי לאללה רבון העולמים הם,
163. שאין שתף לו, וזה הוא אשר צויתי, ואני ראשון המסלמים.
164. אמר, האבקש רבון זולת אלה הן הוא רבון כל דבר? וכל נפש תעשה מעשה רע, היא אחראית לו (ביום הדין), ואין נפש שתשא את העל של נפש אחרת, כי אל רבונכם תחזרו, והוא יודיעכם את דבר כל אשר נחלקתם בו.
165. והוא אשר הקימכם דור אחרי דור בארץ, והעלה אחדים מכם בדרגות (הפרנסה והכוח) על פני אחרים, למען נסותכם באשר נתן לכם. רבונך מהיר הענש, והוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 210.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סִוְרַת אֶל-אֶעְרָאף

הַחֹמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אֶל-אֶעְרָאף, הַחֹמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» איפוא שיחה מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתיים וששה. קיבלה את שמה «הַחֹמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» מפסוק ארבעים וששה.

סורת אל-אעראף 7

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א.ל.מ.צ.¹
2. (הקוֹרְאָן) הוּא סִפֵּר (עֲצוּם) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיף (מוֹחֶמֶד) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן לֹא יִהְיֶה שׁוֹם סִפֵּק בְּלִבָּךְ בִּיחֹס אֱלִיו (שֶׁהוּא הוֹרֵד אֱלִיף מֵאֵת אֱלֹהֵה), כְּדִי לִהְיוֹתִיר בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְהַזְכִּיר לַמַּאֲמִינִים,
3. לָכֵן אַחֲרֵי מָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיכֶם מִרְבוֹנְכֶם, וְאֵל תִּלְכּוּ אַחֲרֵי מְדִרִיכִים זֹלָתוֹ. מִה מַעֲט נִזְכָּרִים אַתֶּם.²
4. רְבוֹת הֵן הָעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ. הֶעֱנַשׁ שָׁלְנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בְּלִילָה כְּשֶׁהֵם יֹשְׁנִים, אוֹ בְּשַׁעַת מְנוּחַת הַצֹּהֲרִים,³
5. וְאִז כְּשֶׁהֶעֱנַשׁ שָׁלְנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קָרָאוּ (בַּחֲרָה), בְּאַמַּת הֵינּוּ כּוֹפְרִים.⁴
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאַל אֶת כָּל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֲלֵיהֶן, אֵיךְ עָנִיתֶם לְשְׁלִיחֵיהֶם? וְנִשְׁאַל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.⁵
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מַעֲוֹלָם לֹא הֵינּוּ רְחוּקִים מֵהֶם.⁶
8. בְּיוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם יִשְׁקְלוּ בְּמֵאזְנֵי צֶדֶק, וְאֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה כֶּבֶד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,⁷
9. אוּלַם אֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה קָל, אֵלֶּה הֵם שְׁאֵבְדוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירְתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.⁸
10. אֲנַחְנוּ הוֹשַׁבְנוּ אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ וְסַפְּקֵנוּ לָכֶם בְּהַ מַחִיָּה, אֵד מַעֲטָה הִיא תוֹדִתְכֶם (לְאֱלֹהֵה).⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מיס. צאד.

2. ר' סורת יוסוף 12: 103, ופ' 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 11 - 15.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

8. ר' סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארה 101: 6 - 11.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

קטע 2

11. אַנחנוּ כָּבֵד בָּרֵאנוּ אֶתְכֶם וּלְאַחַר מִכֶּן צִירְנוּ אֶתְכֶם (בַּצּוּרָה הַיְפָה בְּיוֹתֵר), וְצוּיְנוּ לְמִלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, אֲלָא אֲבָלִים שְׁלֹא הָיָה בֵּין הַסּוּגָדִים.¹
12. אָמַר (אֱלֹהֵה), מַה מֵנַע אוֹתְךָ מִלְסָגֵד כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתְךָ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמֶּנּוּ. אוֹתִי בָרֵאתָ מֵאֵשׁ וְאוֹתוֹ בָּרֵאתָ מִטֵּיִן.
13. אָמַר (אֱלֹהֵה), אִם כֵּךְ, רַד מֵהֵנּוּ, כִּי לֹא מֵתֵר לָךְ לִהְיוֹת שְׁחָצוֹן בְּגוֹ. צֹא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.
14. אָמַר (אֲבָלִים), תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים.
15. אָמַר (אֱלֹהֵה), אֶרְכָּה נִתְּנָת לָךְ.
16. אוֹלָם הוּא (אֲבָלִים) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגִרְמָתָ לִי לְתַעֲוֹת, אֶאָרֵב לָהֶם (לְבַנֵּי אָדָם) בְּשִׁבְלֵי הַיֶּשֶׁר שְׁלָךְ.
17. וְאִזּוּ אֶתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצִּדָּדִים, מִפְּנִיָּהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימִינָם וּמִשְׁמָאלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מִרְבִּיתָם לֹא יִכִּירוּ לָךְ טוֹבָה.²
18. הוּא (אֱלֹהֵה) אָמַר, צֹא מִכָּאן, מִגִּנָּה וּמוֹבֵס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֵנִם בְּךָ וּבְכָל אֱלֹהֵי הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ.³
19. הוּי אָדָם! שָׁכֵן אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ בְּגוֹ, וְאָכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵד אֶל תִּתְקַרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאִזּוּ תִגְרְמוּ עָוֹל לַעֲצָמְכֶם.⁴
20. הִשְׁטֹן פֶּתַח אוֹתָם לְמַעַן שִׁירָאָה לָהֶם אֶת מַעֲרַמְיָהֶם אֲשֶׁר נִסְתְּרוּ מֵהֶם. וְאַמֵּר, רְבוּנוֹכֶם אֲסֹר לָכֶם לְקֹרֵב אֶל עֵץ זֶה לְבַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְתַהְיוּ מִלְאָכִים אוֹ תַחֲיוּ לְעוֹלָם,⁵
21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,
22. וְהִכְשִׁילָם בְּעֶרְמָתוֹ. וְכַאֲשֶׁר טָעְמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרַמְיָהֶם, אִזּוּ הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוַתָם מֵעֲלֵי הַגֶּן. אִזּוּ קָרָא אֲלֵיהֶם רְבוּנוֹם, הֵאֵם לֹא אֲסֹרִתִּי עֲלֵיכֶם לְקֹרֵב אֶל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הִשְׁטֹן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בְּרוּר?

1. ר' סורת אל-חגיר 15 : 28 - 29.

2. ר' סורת סבא' 34 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 63 - 65.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 35.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 120.

23. אָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! חֲטָאנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִסָּלַח לָנוּ וּתִרְחָמֵנוּ, נִהְיָה מִן הָאוֹבְדִים.

24. אָמַר (אֱלֹהָהּ), רְדוּ (כָּלְכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבֵת הַנָּאָה לְזָמַן קָצוּב,

25. וְאָמַר, וְבָהּ תִּחְיֶי וְבָהּ תָמוּתוּ וּמִמָּנָה תִּנְצָאוּ (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים).

קטע 3

26. הוּי בְּנֵי אָדָם! הוֹרְדֵנוּ לָכֶם לְבוּשׁ לְהִסְתִּיר אֶת עֲרוֹתְכֶם, וּבִגְד פָּאָר, אֲדָב לְבוּשׁ יִרְאֵת אֱלֹהָהּ טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מְאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ, לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

27. הוּי בְּנֵי אָדָם! אֵל יִפְתָּה אֶתְכֶם הַשָּׁטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגֵּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתָם מִבִּגְדֵיהֶם לְהַרְאוֹתָם אֶת עֲרוֹתָם. הוּא וְעַדְתּוֹ יִרְאוּ אֶתְכֶם מֵאִיפָה שֶׁלֹּא תִרְאוּ אוֹתָם. אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְמַגְנִים לְאֵלָהּ אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ.¹

28. בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כִּדּוּ מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאֱלֹהָהּ צָוָה אוֹתָנוּ בְּזֹאת. אָמַר, אֱלֹהָהּ לֹא יִצְוֶה עַל מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה. הִתְאֲמְרוּ עַל אֱלֹהָהּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?

29. אָמַר, רְבוּנֵי מִצְוֶה רַק עַל הַצִּדֵּק, וְהִתְפַּלְלוּ בְּנִימְנוֹת לְאֱלֹהָהּ בְּכָל מְקוֹם תִּפְלָה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהִתְמַסְרוֹת מְלָאָה. כְּשֶׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לְרֵאשׁוֹנָה, כֵּן תִּשׁוּבוּ (אֵלָיו),

30. (אֱלֹהָהּ עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הַדְרִיד, וּקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תַעֲרֶה מִשׁוּם שִׁחְבֵּרִיָּה לְקַחוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְאֲדוֹנִים זוֹלַת אֱלֹהָהּ, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַרְכִּים.

31. הוּי בְּנֵי אָדָם! הִתְלַבְּשׁוּ צָפָה כְּשֶׁאַתֶּם מְבַקְרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאֲכָלוּ וּשְׁתוּ, אֲדָב לֹא תִגְזִימוּ, כִּי אֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּגְזִימִים,

32. אָמַר, וְכִי מִי אָסַר אֶת הַלְבוּשׁ הַנָּקִי וְהַיָּפֶה וְהַמְזוֹן הַטָּעִים וְהַמִּתָּר אֲשֶׁר הָעֵנִיק לַעֲבָדָיו? אָמַר, רַק אֵלָהּ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זָכָאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּדּוּ אֲנַחְנוּ מִבְּהִירִים בְּמִפְרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

קטע 4

33. אַמֶר, רְבוּנִי אֶסֶר אֶת הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיֹת בָּהֶן וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֶת הַפֶּשַׁע, וְהַעֲשָׂק, וְלִשְׁתַּף לְאֵלֶּה שְׂתַּפִּים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וְלִהְגִיד עַל אֵלֶּה דְּבָרִים שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים.¹
34. לְכָל אִמָּה מוֹעֵד קָבוּעַ, וּבִהְגִיעַ מוֹעֵדָם, לֹא יוּכְלוּ לְדַחוּתוֹ אִף לֹא בִּשְׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.
35. הוּי בְּנֵי אָדָם! כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם לְמַעַן יִמְסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתֵי, כֹּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ אֶת אֵלֶּה וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפֹּל עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
36. אֲדָא אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהַתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בְּעַלֵּי הָאֵשׁ הֵם, וְלַעוֹלָם יִהְיוּ בָּהֶם.
37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שְׁבוּדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה, אוֹ מִתְפַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתָיו? כֹּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשָׁם כְּכַתּוּב בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי (הַלוּחַ הַשְּׁמוּר). כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מִלֵּאכֵי הַמָּוֶת) אֲלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נַשְׁמָתָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתָם, הֵיכָן הֵם אֵלֶּה שְׁהִיְתִים קוֹרְאִים וּפּוֹנִים אֲלֵיהֶם, זוֹלַת אֵלֶּה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אִזּוּ יַעֲדִידוּ עַל עַצְמָם כִּי כָּפְרוּ.²
38. אִזּוּ יֹאמֶר (אֵלֶּה לְכוֹפְרִים), הִכְנָסוּ לָאֵשׁ וְהִצְטָרְפוּ אֶל אַמּוֹת שֶׁל ג'ן (שְׂדִידִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ אֲשֶׁר נִכְנָסוּ אֲלֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כֹּל אִמָּה תִּקְלַל אֶת אַחוּתָהּ בְּהַכְנָסָהּ,³ וְכְּאֲשֶׁר יִתְאַסְּפוּ כָּלֵן בְּתוֹכָהּ, תִּפְנֶה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁבָּהֶן אֶל הָרִאשׁוֹנָה, וְתִגִּיד, רְבוּנִי! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הִכְפַּל לָהֶם אֶת עֲנָשָׁם בְּאֵשׁ.⁴ יֹאמֶר (אֵלֶּה), לְכָל אַחַת בָּכֶם יִכְפַּל הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם לֹא תִדְעוּ.⁵
39. וַיֹּאמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים שֶׁבָּהֶם לְאַחֲרוֹנִים בָּהֶם, אִין לָכֶם יִתְרוֹן עֲלֵינוּ, טַעְמוֹ אֶת הָעֲנָשׁ כְּגִמּוּל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.⁶

קטע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהַתְנַחֲסוּ אֲלֵיהֶם בִּיהִירוֹת, לֹא יִפְתְּחוּ לָהֶם שַׁעְרֵי שָׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בָּנָן, עַד אִם יַעֲבֵר הַגָּמֶל בְּקוֹף הַמַּחֲטָה. כִּד נַעֲנִישׁ אֶת הַכוֹפְרִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

2. ר' סורת יונוס 10 : 69 - 70 ; וסורת לוקמאן 31 : 23 - 24.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 - 167 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 25.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 66 - 68.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25, ופ' 88 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 13.

6. ר' סורת סבא' 34 : 31 - 33.

41. גִּיהֵנוֹם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמְכֻסָּה לָהֶם, וְכֵן יַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
42. אֵלֶּה שְׁהָאֻמִּינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מִיטֵב יְכַלְתֶּם), לֹא נִכְבֵּיד עַל נַפְשׁ לְשִׁאת יוֹתֵר מִכְּפִי יְכַלְתֶּה, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֶּן לְנֶצַח.
43. וְנַעֲקֹר כָּל טִינָה מִלְּבוֹתֵיהֶם, בְּזֶמֶן שְׁנֵהֲרוֹת זֶרְמִים מִתְחַתֶּם, וַיֹּאמְרוּ, הַשְׁבַּח לְאַלֵּלָה אֲשֶׁר הִדְרִיכֵנוּ לָזֶה, כִּי לֹא הִיִּינוּ מוֹצָאִים דְּרַכְנוּ הֵנָּה, לוֹלֵא הִדְרִיכֵנוּ אֵלֶּלָה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רְבוּנוּ שֶׁהֵבִיאוּ לָנוּ אֶת הָאֵמֶת. אִזּוּ יִקְרְאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגֶּן אֲשֶׁר נִחַלְתֶּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.
44. שׁוֹכְנֵי הַגֶּן יִקְרְאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כָּבֵר מַצָּאוּנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רְבוּנוּ אֵמֶת הוּא. הָאֵם מַצָּאתֶם גַּם אֵתֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רְבוּנוֹכֶם אֵמֶת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».¹ אִזּוּ יִכְרִיז כְּרוּז בְּתוֹכְכֶם, קִלְלַת אֵלֶּלָה עַל הַכּוֹפְרִים,
45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מִהַשְׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּלָה, וּפְעָלוּ לְעַקְמוֹ, וְכִפְּרוּ בַּעוֹלָם הַבָּא.
46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קִיַּמְתָּ מַחֲצָה עֲצוּמָה, וְעַל הַמַּחֲצָה נִצָּבִים אֲנָשִׁים² הַמִּכְרִים אֶת כָּלָם לְפִי סִימְנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרְאוּ אֶל הַמַּיַעֲדִים לָנוּ, אֲשֶׁר עָדִין לֹא נִכְנסוּ אֵלָיו, אֲמַנְם הֵם מְקוּיִם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.
47. אִךְ כְּאֲשֶׁר יִפְנֶה מִבֶּטֶם לְעַמַּת אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רְבוּנוּ! אֵל תִּכְנִיס אוֹתָנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קטע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנִּצָּבִים עַל הַמַּחֲצָה יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשִׁים שְׁיַכְּרוּ לְפִי סִימְנֵיהֶם, מַה הוֹעִיל לָכֶם הַהוּן שְׁאִסְפָּתֶם? וּמַה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוּתְכֶם?
49. אֶת אֵלֶּה (הָעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרַשׁ אֵלֶּלָה אֶת רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם? יֹאמֶר לָהֶם, הַכְּנסוּ אֶל הַגֶּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פֶּחַד וְלֹא תִצְטָעְרוּ.
50. אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשֵׁי הַגֶּן, תִּשְׁפְּכוּ עֲלֵינוּ מִן הַמַּיִם, אוֹ מִמָּה שֶׁאַלֵּלָה פָּרִיס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אֲנָשֵׁי הַגֶּן), אֵלֶּלָה אָסֵר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,
51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דְּתָם שְׁעֲשׂוּעַ וּמִשְׁחָק, וְאֲשֶׁר חִזִּי הַעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כְּפִי שְׁשִׁכְחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לְבוֹא, וּכְשֶׁם שֶׁהִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.³

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27: 54 - 59; וסורת אט-טור 57: 14 - 16.

2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57: 13.

3. ר' סורת את-תובה 9: 67; וסורת טא. הא. 20: 126; וסורת אל-גיאיתיה 45: 34.

52. כָּבֵר הִבֵּאנוּ לָכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּדַעַת, ¹ הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים.

53. לֹא נֹתֵר לָהֶם אֵלָּא לְצַפּוֹת כִּי תִתְגַּשְׁמְנָה הָאֲזָהָרוֹת שָׁלוֹ. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשְׁם אֲזָהָרוֹתֵינוּ, יִגִּידוּ אֵלָּה אֲשֶׁר שָׁכַחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רְבוּנָנוּ הִבִּיאוּ אֶת הָאֱמֶת, וְעַתָּה הִישׁ לָנוּ מִי שִׁמְלִיץ לְטוֹבַתְנוּ, אוֹ שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים כְּדִי שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כָּבֵר אֲבָדוֹ אֶת עַצְמָם (בְּכַפִּירָתָם), וַיִּמָּה שֶׁבָּדוּ נָטַשׁ אוֹתָם.

קטע 7

54. רְבוּנוֹכֶם הוּא אֵלָּלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאֵז עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת, הוּא כֶּסֶה אֶת הַיּוֹם בַּלְּיָלָה, כִּשְׁהוּא רוֹדֵפוֹ בְּמַהֲרִית וּמִשְׁכָּת, וּבָרָא אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לְרַצּוֹנוֹ.² לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשְׁלֵטוֹן. בְּרוּךְ אֵלָּלָה רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.

55. קָרָאוּ לְרְבוּנוֹכֶם בְּכִנְיָעָה, וּבִלְחַשׁ.³ אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקֶפְנִים.

56. אֶל תִּשְׁחִיתוּ בְּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁכַּן שְׁלוֹם בְּרַחֲבֶיהָ, וְקָרָאוּ אֵלָיו (לְאֵלָּלָה) בִּירָאָה וְתִקְוָה, רַחֲמֵי אֵלָּלָה קְרוּבִים מַעוֹשֵׁי הַטּוֹב.⁴

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם),⁵ וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עֵן כְּבֵד (מֵלֹא מִים), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה כְּמַתָּה, וְנוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמַּיִם, וְנוֹצִיא בָּהֶם מִכָּל פְּרִי,⁶ כִּכָּה נוֹצִיא אֶת הַמַּתִּים (מִקְבְּרֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּתְּכְרוּ.⁷

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תִּצְמִיחַ צִמְחָהּ (טוֹבִים וּבְשִׁפְע) בְּרִשּׁוֹת רְבוּנוֹ, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תִצְמִיחַ צִמְחָהּ אֵלָּא אֲמָלָלִים. כֵּן נִבְאָר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכְרִי תוֹדָה.

קטע 8

59. כָּבֵר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֵמוֹ,⁸ וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֵלָּלָה כִּי אֵין לָכֶם אֵלָּה זולָתוֹ. אֲכֹן מִפְּחַד אָנִי שֶׁיָּבֹאוּ עֲלֵיכֶם עֲנָשׁ יוֹם עֲצוֹם (יוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת הוד 11: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 166.

2. ר' סורת יא. סין 36: 37 - 40.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 205; וסורת מרים 19: 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 156.

5. ר' סורת אר-רום 30: 46.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 28.

7. ר' סורת אר-רום 30: 50.

8. ר' סורת הוד 11: 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ אֶמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׁאֵתָה תוֹעָה תַעֲיָה מַחְלֻטָּה.
61. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תוֹעָה, אֲמַנָם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,¹
62. בָּאתִי לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וּלְיַעַץ לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה מַה שְּׁאֵתֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.
63. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכָּרַת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם וְתִירָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תִּרְוַחְמוּ;
64. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ וְאָז הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתֵּבָה,² וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עוֹרֵי יָב הִיוּ.³

קטע 9

65. וְאֵל בְּנֵי עָאד⁴ שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם הוּד, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹה זולָתוֹ. הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
66. אֶמְרוּ נִכְבְּדִי בְנֵי עִמּוֹ שְׁכַפְּרוּ, נִרְאָה לָנוּ שֵׁשׁ בְּדָ בַּעֲרוֹת, וְאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים כִּי אֵתָה מִהֶמְשָׁקָרִים.
67. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרוֹת, אֲמַנָם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,
68. לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְאֲנִי יוֹעַץ נְאֻמָּן לָכֶם.
69. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכָּרַת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם! זָכְרוּ כִּי אַתֶּם בָּאתֶם אַחֲרֵי עַם נוֹחַ, וְעֵשָׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים. זָכְרוּ חֲסִדֵי אֱלֹהָ לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.
70. אֶמְרוּ, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבָדוֹ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ?⁵ אִם כֵּן הַדְּבַר? הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת (הַעֲנָשׁ) שֶׁבּוֹ אֵתָה מֵאִים עֲלֵינוּ, אִם אֵתָה צוּדֵק.
71. וְהוּד אָמַר, כָּבֹר נֶפֶל עֲלֵיכֶם עֲנָשׁ וְכַעַס מִרַבּוֹנְכֶם. הָאֵם אַתֶּם מְתוֹכְחִים אֶתִּי אוֹדוֹת אֱלִילִים שְׁאֵתֶם וְאֲבוֹתֵיכֶם קָרְאתֶם אֱלֹה מִבְּלֵי שׁוּם רְאִיָּה מֵאֵלֶּלָה? לָכֵן חֲכוּ (לַעֲנֹשׁ מֵאֵלֶּלָה) וְאֲנִי מִחֲכָה עִמָּכֶם.
72. אָז הִצְלֵנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֵת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֱלֹה שְׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.⁶

1. ר' סורת אל-אחאקאף 46: 11; וסורת אל-מוטפפין 83: 22.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 15.

3. ר' סורת נוח 71: 25.

4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11: 50 - 60; סורת פוצלת 40: 15; וסורת אל-פגיר 89: 6 - 8.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8: 32.

6. ר' סורת אל-חאקה 69: 6 - 8.

קטע 10

73. וְאֵל עִם תִּ' מוּדִי¹ שְׁלַחְנוּ אֶת צֹאֲלָח אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ שְׁאִין לָכֶם אֵל זֹלָתוֹ.² כְּבָר בָּאָה לָכֶם הַזְכָּחָה בְּרוּרָה מְרֻבֶּזֶכֶם, זֶה הַנָּאקָה³ שֶׁל אֱלֹהָ לְאוֹת לָכֶם. תָּנוּ לָהּ לְרַעוּת בְּאַדְמַת אֱלֹהָ וְאֵל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרַעָה,⁴ פֶּן יִפְגַּע בְּכֶם עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
74. וְזָכְרוּ כִּי אַתֶּם בְּאַתֶּם אַחֲרַי עִם עֶאֱד וְכִי אֱלֹהָ הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בְּאַרְץ, שְׁבִמִישׁוּרִיָּה הַקִּמְתֶּם מְצוּדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבִהְרִיָּה חֲצַבְתֶּם בְּתִים. זָכְרוּ חֲסָדֵי אֱלֹהָ. לָכֵן הִזְהָרוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ.
75. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים מִבֵּין נִכְבְּדֵי עַמּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם, הֵאֵם מֵאֲמִינִים אַתֶּם שְׁצֹאֲלָח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רַבּוֹנוֹ! הַמֵּאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אָמְרוּ, בּוֹדֵאִי! מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּשִׁלְחֵינוּ.
76. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים, וְאַנְחָנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מֵאֲמִינִים בּוֹ.
77. וַעֲקְרוּ אֶת הַנָּאקָה, וּמְרָדוּ עַל צוֹ רַבּוֹנָם, וְאָמְרוּ, הוּא צֹאֲלָח! הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מִהֶעֱנֹשׁ), אִם בְּאַמַּת אַתָּה שְׁלִיחַ (מֵאֱלֹהָ)?⁵
78. אַז תִּקְפָּה אוֹתָם רַעֲדַת אֲדָמָה וַיְהִי לְמֵתִים מוּטָלִים בְּבִתְיָהֶם.
79. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם צֹאֲלָח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבָר מְסַרְתִּי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וַעֲצָתִי לָכֶם בְּכִנוּת, אֲדָ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכְּנִים.
80. וְגַם לוֹט (לוֹט) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, אַתֶּם הָרֵאשׁוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֲבָה,
81. לְבוֹא בַּתְּאֲוָה מִיְּנִית אֶל זָכָרִים בְּמָקוֹם נִקְבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מְגִזִּימִים.
82. בְּנֵי עַמּוֹ רַק הִשִּׁיבוּ, גִּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מְטִהְרִים מִלַּעֲשׂוֹת מַה שְּׂאֵתֶם עוֹשִׂים.
83. אוֹלָם אֲנַחְנוּ הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,⁶ חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרְלָהּ נִחְרָץ לְקַבֵּל אֶת הָעֵנֶשׁ.
84. אַז הִמְטִרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וַרְאָה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.⁷

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

3. נאקה: נקבת הגמל.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26: 155; וסורת אל-קמר 54: 28.

5. ר' סורת אש-שמש 91: 14.

6. ר' סורת אד'ד'אריאת 51: 35 - 36.

7. ר' סורת הוד 11: 82 - 83.

קטע 11

85. וְאֵל תּוֹשְׁבֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם שׁוֹעִיב, הוּא אָמַר, בְּגִי עִמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹולָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כְּבֶר הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְּנוּ בַּמִּדֵּית הָאֵמֶת וְשִׁמְרוּ עַל מֵאֲזִי צֶדֶק וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֲנָשִׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם.¹ אֵל תַּעֲזָרוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ אַחֲרֵי שְׁטִהְרָה מִכְּפִירָה. כִּי לְטוֹבִיתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מֵאֲמִינִים.

86. אֵל תִּשְׁבּוּ עַל אִם הִדְרָךְ לְהַתְעוֹת מֵאֲמִינִים מִשְׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, עַל יְדֵי אִיוִּמִים וְסִלּוּפִים, וּבִבְשָׁשְׁכֶם לַעֲקֹם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזָכְרוּ שְׁהִיִּיתֶם מַעֲטִים וְאֱלֹהָ הִרְבָּה אֶתְכֶם, וּרְאוּ מָה הָיָה סוּפֹם שֶׁל הַמִּשְׁחִיתִים.

87. אִם חִלַּק מִכֶּם מֵאֲמִין בְּשִׁלְחוֹתֵי וְחִלַּק אֵינוֹ מֵאֲמִין, חֲכוּ עַד שֶׁאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בִּינֵינוּ, כִּי הוּא הַטוֹב בְּשׁוֹפָטִים.

חלק 9

88. אַךְ נִכְבְּדֵי עֲמוֹ הַמִּתְיָהִרִים אָמְרוּ, הוּי שׁוֹעִיב! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתָךְ וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים אֶתְךָ מַעֲרִינוּ, אֲלָא אִם תִּשׁוּבוּ אֵל דִּתְנוּ. אָמַר שׁוֹעִיב, הִנְחֹזֵר לְדִתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אוֹתָהּ?

89. נָהִיָּה בּוֹדִים כָּזָב עַל אֱלֹהָ אִם נִחֹזֵר אֵל דִּתְכֶם לְאַחַר שֶׁאֱלֹהָ הִצִּיל אוֹתְנוּ מִמָּנָה. לֹא נִחֹזֵר אֲלֵיהָ אֲלָא אִם יִרְצֶה אֱלֹהָ רְבוֹנֵנוּ, שֶׁהוּא מִקִּיף כָּל דָּבָר בִּידִיעָתוֹ, כִּי עַל אֱלֹהָ אֲנַחְנוּ סוֹמְכִים. רְבוֹנֵנוּ! שְׁפֹט בִּינֵינוּ לְבִין בְּגִי עִמִּנוּ בְּצֶדֶק, כִּי אֵתָה הַטוֹב שֶׁבְּשׁוֹפָטִים.

90. אַךְ נִכְבְּדֵי בְּגִי עֲמוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תִּלְכוּ אַחֲרֵי שׁוֹעִיב תִּהְיוּ מִכְּסִידִים.

91. אַז תִּקְרָה אוֹתָם רְעִידַת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.²

92. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הִשְׁמָדוּ כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קטע 12

93. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם שׁוֹעִיב, אָמְנָם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּגִי עִמִּי! מְסַרְתִּי לָכֶם אֶת הַזְּהֶרֶת רְבוֹנִי, וְעַצְתִּי לָכֶם, וְכִיצַד אֶצְטַעַר עַל אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים?

94. כְּאֲשֶׁר הֵיִינוּ שׁוֹלְחִים נִבְיָא לַעֲלִיר מִן הָעָרִים (וְהַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ), הֵיִינוּ מִכִּים אֶת תּוֹשְׁבֵיָהּ בְּאֶסּוֹן וְצָרָה לְמַעַן יִחְזְרוּ אֵל אֱלֹהָ וַיִּבְקְשׁוּ סְלִיחָה.

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83: 1 - 6.

2. ר' סורת הוד 11: 87, ופ' 94; וסורת אש-שוערא' 26: 187 - 189.

95. אחר כך החלפנו את הרעה בטובה ורוחה, וכאשר שבו לאיתנם, אמרו, גם אבותינו פקדו אותם המצוקה והרוחה. על כן הפינו בהם לפתע, ולא הרגישו זאת.
96. לו היו תושבי הערים האלה מאמינים ויראים, היינו פותחים להם שערי ברכה מן השמים ומן הארץ, ואולם הם הכחישו את האותות, על כן הפינו בהם כגמול מעשיהם.
97. האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם בלילה כשהם ישנים?
98. או האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם לאור היום כשהם משתעשעים?
99. או האם בטוחים הם כי לא יפקדו בהם תככי אלה, אין בטוחים מתככי אלה מלבד המפסידים.

קטע 13

100. האם לא התברר לאלה היוֹרְשִׁים את הארץ אחרי תושביה הקודמים, שְׁלוֹ רְצִינוּ הִיִּינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם עַל חֲטֵאֵיהֶם? וְהִיִּינוּ אוֹטְמִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים!¹
101. אלו הן הערים אשר ספרנו לך על קורותיהן, ששליחיהן באו אליהן עם הוכחות, אך הם לא רצו להאמין למה שהתכחשו לפני זה. כך אוטם אלה את לבות הכופרים.
102. ולא מצאנו את מרביתם קימו ברית, ומצאנו כמרביתם היו משחיתים.
103. אחר כך שלחנו את מוסא (משה) עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, אמנם הם הכחישו אותם, וראה מה הִיָּה סופם של המשחיתים.
104. אמר מוסא, הוי פרעה! הנה אני שלוח מאת רבון העולמים.
105. ואני מתחייב שלא אמר על אלה דבר זילת האמת. כבר הבאתי לכם סימן ברור מאת רבונכם, על כן שלח עמי את בני ישראל.
106. אמר (פרעה), אם הבאת סימן, הצג אותו, אם באמת אתה צודק?
107. אז השליך (מוסא) את מטהו והנה הוא נחש ברור (חי),
108. אחר כך הוציא את ידו (מחיקו), והנה לבנה היא בעיני הרואים.
109. אמרו הנכבדים מאנשי פרעה, זהו מכשף ממחה,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 6; סורת אבראהים 14: 44 - 45; סורת טא. הא 20: 128; וסורת אס-סג'דה

קטע 14

110. הוא רוצה להוציאכם מארצכם. (אז פרעה אמר), אם כן, במה אתם מיעצים?
111. אמרו, השתה אותו ואת אחיו (הארון), ושלח שליחים לכל הערים לאסוף,
112. להביא אליך כל מכשף ממחה.
113. המכשפים באו אל פרעה ואמרו, האם נקבל פרס אם ננצח?
114. אמר פרעה, כן, ואתם תהיו מן המקרבים.
115. אמרו המכשפים, הוי מוסא! הברצונך להשליך מטף בראשונה, או שגנחנו נהיה המשליכים?
116. אמר (מוסא), השליכו אתם! כאשר השליכו (את מטותיהם וחבליהם), אחזו את עיני הקהל והפחידוהו וחוללו כשויף עצום.
117. אך גנחנו השרינו למוסא, השליך את מטף, ויבלע את מרמת המכשפים.
118. אז נתגלתה האמת ונתבטלו כל מעשיהם (שקרי המכשפים),
119. וכך נחלו המכשפים תבוסה (ויפרעה ואנשיו) השפלו,
120. ויפלו המכשפים משתחווים (לאללה רבון העולמים).
121. ואמרו, האמנו ברבון העולמים,
122. רבונם של מוסא והארון.
123. אמר פרעה, ההאמנתם לו בלי רשותי? מזמה היא אשר יזמתם בעיר להוציא ממנה את תושביה, אך אתם עוד תדעו (מה אעשה בכם?)
124. אכרת את ידיכם ואת רגליכם חליפות (נד ימין עם רגל שמאל ולהפך), ואחר כך אצלב את כלכם.
125. אמרו, סופנו נחזר אל רבוננו.¹
126. אתה כועס עלינו בגלל שהאמנו באותות רבוננו (אללה) כשהגיעו אלינו. רבוננו! הענק לנו סבלנות ותן לנו למוות מתמסרים לך (מסלמים).

קטע 15

127. אמרו נכבדי עם פרעה, התרשה למוסא ועמו להשחית בארץ ולעזב אותך ואת אלהיך? אמר, נהרג את בניהם ונשאיר את נשותיהם חיות, וגנחנו שולטים עליהם.

128. אַז אָמַר מוֹסָא לְבְנֵי עַמּוֹ, בִּקְשׁוּ עֲזָרָה מֵאֵלֶּה וְהָיוּ סוֹבְלָנִים, כִּי הָאָרֶץ הִיא לְאֵלֶּה וְהוּא יוֹרִישׁ אוֹתָהּ לְמִי שְׁיִרְצָה מֵעַבְדָּיו, וְהִנָּצְחוֹן הַסּוֹפִי יִהְיֶה לִירָאִים.

129. וְהִם אָמְרוּ, הוֹרַע לָנוּ לִפְנֵי בּוֹאָד, וְאִף אַחֲרֵי בּוֹאָד. אָמַר מוֹסָא, יִתְּכוּ שְׂרָבוֹנְכֶם רוּצָה לְהַשְׁמִיד אֶת אוֹיְבֵכֶם וּלְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וְיִרְאֶה כִּיצַד אַתֶּם מִתְּנַהֲגִים.

קטע 16

130. הֵן לִפְנֵים הִבֵּאֵנוּ עַל עַם פְּרָעָה שְׁנוֹת הַבְּצֻרָת וּמַחֲסוֹר בְּתַנוּכָה, לְמַעַן יִרְתְּעוּ.

131. כְּשִׁבְּאַה עֲלֵיהֶם שָׁנָה טוֹבָה אָמְרוּ, זֶה מְגִיעַ לָנוּ, אוֹלָם בְּשָׁנָה רָעָה הָיוּ מְטִילִים עַל מוֹסָא וְעַמּוֹ אֶת הָאַחֲרִיּוֹת לָרַע מְזֻלָּם, אִף עַל פִּי שְׁהַמְזָל הוּא רַק בִּידֵי אֵלֶּה, אָבָל מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים זֹאת.

132. אָמְרוּ (פְּרָעָה וְאַנְשֵׁיו), אִם גַּם תָּבִיא אֲלֵינוּ כָּל אוֹת לְפִתּוֹת אוֹתָנוּ, לֹא נֶאֱמִין לָךְ.

133. אַז שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשְּׁטָפוֹן, וְאֶת הָאֲרָבָה, וְאֶת הַכְּנִים, וְאֶת הַצַּרְדִּיעִים, וְאֶת הַדֶּם, אוֹתוֹת מִפְּרֻטִּים, אִף הֵם הִתְנַשְּׂאוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים פּוֹשְׁעִים.

134. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא! קְרָא לְמַעֲנֵנוּ אֶל רַבּוֹנֵךְ לְפִי שְׁהוֹדִיעַ לָךְ, וְאִם תִּסְרִי אֶת הָעֶנֶשׁ הַזֶּה מֵעֲלֵינוּ, נֶאֱמִין לָךְ, וְנִשְׁלַח עִמָּךְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

135. אִךְ כַּאֲשֶׁר גָּלִינוּ אֶת הָעֶנֶשׁ מֵעֲלֵיהֶם לְתַקּוּפָה מְסִימָת, לֹא קִיָּמוּ אֶת הַבְּטָחָתָם.

136. וְאִזּוּ נִקְמְנוּ בָהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אוֹתָם בָּיִם, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְהִסִּיחוּ אֶת דַּעְתָּם מֵהֶם.

137. אַחֵר כִּךְ הוֹרִשְׁנוּ לָעַם שֶׁהָיָה מִשְׁעַבְדֶּךָ אֶת מִזְרָחָה וּמַעֲרָבָה שֶׁל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ,¹ וְהִתְקַיְּמָה בְּמִלּוּאָה הַבְּטָחוֹתוֹ שֶׁל רַבּוֹנֵךְ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר חָכוּ בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁהִרְסֵנוּ אֶת כָּל מַה שִּׁבְּנָה וְזָרַע פְּרָעָה וְהָאֲנָשִׁים שָׁלוּ.²

138. וְאִזּוּ הֶעֱבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אַחֵר כִּךְ הִם בָּאוּ אֶל עַם שֶׁהָיוּ מִתְּמַסְרִים לְאֵלִילִים שְׁלֵהֶם. אַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא (מִשָּׁה)! עֲשֵׂה לָנוּ אֵל כָּמוֹ הָאֱלִים שְׁלֵהֶם. וּמוֹסָא אָמַר לָהֶם, אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 25 - 28.

139. אֵלֶּה, יַחְרֹב כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבִטֵּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.

140. וְהוּא אָמַר, הַאֲבָקֶשׁ לָכֶם אֵלֶּה זֵלַת אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,

141. וְהַצֵּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשֵׁי פָרַעַה שֶׁהָיוּ מְצִיקִים לָכֶם בְּיָסוּרִים רָעִים, בְּהִרְגַת

בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְׁאָרַת נְשׁוֹתֵיכֶם לַחַיֵּי הָעַבְדּוֹת, וּבָזָאת הַתְּנִסְיָתָם

בְּמִבְחָן עֲצוּם מִרְבוּנָכֶם?

קטע 17

142. אַחֵר כִּדּוּ קִבְעָנוּ לְמוֹסָא מוֹעֵד אֶתְנוּ, שְׁלוֹשִׁים יָלּוּת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה

עֲלֵיהֶם, וְכִדּוּ מִלָּאוּ לוֹ אַרְבָּעִים יָלּוּת לְהַפְגֵּשׁ עִם רְבוּנוֹ. (וְלִפְנֵי שֶׁהִלָּךְ

לְפָגִישַׁת רְבוּנוֹ) אָמַר לְאַחֵיו הָאֲרוּן, מִלֵּא אֶת מְקוֹמִי בְּהִנְהַגַת בְּנֵי עַמִּי

וּדְאֵג לְשְׁלוֹמָם וְאֵל תִּלָּךְ בְּעַקְבוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

143. כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא לַעַת מוֹעֲדֵנוּ, וְרְבוּנוֹ דִּבֶּר אֵתוֹ. אָמַר, רְבוּנִי! הִרְאֵנִי אֶת

פָּנֶיךָ. אָמַר, לֹא תִרְאֵנִי, וְאוּלָם הִבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשְׂאָר יָצִיב בְּמִקְוֹמוֹ

אוּלֵי תִרְאֵנִי. כְּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רְבוּנוֹ אֶל הָהָר, הַתְּמוּטֵט הָהָר וְנִגְעַלָם

מִמְקוֹמוֹ, וּמוֹסָא נָפַל מִכָּה רָעָם. וְכִשֶּׁהִתְעוֹרֵר, אָמַר, לֵךְ הִשְׁבַּח! הִנֵּנִי שָׁב

אֵלֶיךָ, וְרֹאשׁוֹן אֲנִי בְּמַאֲמִינִים.

144. אָמַר אֵלֶּה, הוּא מוֹסָא! אֲנִי בַחֲרִיתִיךָ מֵעַל הָאֲנָשִׁים בְּעֲשׂוֹתְךָ הַשְׁלִיחַ שְׁלִי

וּבַדְּבָרִי אֵלֶיךָ. לָכֵן קֹחַ אֶת מַה שֶּׁנִּתְּתִי לָךְ (הַלּוּחוֹת) וְהִיָּה מִכִּיר תּוֹדָה.

145. וְכַתְּבֵנוּ לוֹ בַּלּוּחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהִזְהָרָה וּבִאֲוֹר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאֵל תַּעֲשֵׂה),

(וְצוּיָנוּ עֲלֵינוּ), אֵחָז בָּהֶם בְּכַחַת, וְצוּיָה לְבִנֵּי עַמְּךָ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָּהֶם,

וְאֲנִי אֲרָאָה לָכֶם אֶת מִשְׁכָּנוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

146. אֲנִי אֲרַחֵיק מֵאוֹתוֹתַי אֶת אֵלֶּה הַמִּתְנַשְּׂאִים בְּאַרְץ בְּלִי צֶדֶק, וְאֵף אִם

יָרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יֵאֱמִינוּ בוֹ,¹ וְאֵף אִם יָרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַיָּשָׁר לֹא יֵלְכוּ בוֹ,

אֲדָא אִם יָרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַשְּׁחִיתוֹת יֵלְכוּ בוֹ,² זֹאת בְּגִלְל שֶׁהֶם הִכְחִישׁוּ אֶת

אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׁמוּ לֵב לָהֶם.

147. כָּל הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּפָגִישַׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא

יִתְקַבְּלוּ מֵעֲשִׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יִעֲנִשׁוּ.

1. ר' סורת יונוס : 96 - 97.

2. ר' סורת אל-אנעאם : 6 : 25.

148. בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא עָשׂוּ בְּהַעֲדָרוֹ עֵגֶל מִהִתְכַּשִּׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעָה.¹
הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר אֵלֵיהֶם וְאִינוֹ מְדִרִיךְ אוֹתָם בְּדִרְכָם? ² בַּעֲשׂוֹתָם
אוֹתוֹ עָשׂוּ עוֹל לְעֶצְמָם.

149. וְאֶמְנָם הֵם הִתְחַרְטוּ אַחֵר כִּדְּ כִי רָאוּ שֶׁתַּעוּ, וְאָמְרוּ, אַבְן אִם לֹא יִרְחַם
עָלֵינוּ רַבּוּנֵנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיָה מִן הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וּכְאֲשֶׁר חִזַּר מוֹסָא אֶל עַמּוֹ הִיָּה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עָשִׂיתָם
אַחֲרַי! כֹּל כִּדְּ מִהֵרָ שֶׁכַּחֲתָם אֶת עֲבוֹדַת רַבּוּנְכֶם? אִזְּ הַשְּׁלִיד אֶת הַלּוּחוֹת,
וְאֶחָז בְּרָאשׁ אֶחָיו וּמִשְׁכּוֹ אֵלָיו. אָמַר (אֶחָיו), בֶּן אֲמִי! הָעַם גָּבַר עָלִי
וְכַמְעַט הִרְגוּ אוֹתִי, אֵל תִּתֵּן לְאוֹיְבִים כִּי יִלְעָזוּ בִּי, וְאֵל תַּשִּׁים אוֹתִי עִם
הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! סִלַּח לִי וּלְאֶחָי וִרְחַם עָלֵינוּ כִּי אֶתָּה הַטּוֹב
שֶׁבְּרַחֲמֵינוּ.

קטע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, זַעֵם רַבּוּנָם יָגַע בָּהֶם, וַיִּשְׁפְּלוּ בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כִדְּ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֵלִילִים.

153. אִזְּ לְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ רָעָה וְאַחֵר חִזְרוּ בַּתְּשׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ, לְאַחֵר כֹּל זֹאת,
רַבּוּנְךָ סוֹלַח וְרַחוּם.

154. וּכְאֲשֶׁר שָׁכַד זַעֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעָלִיהֶם כְּתוּבִים דְּבָרֵי
הַדִּרְכָּה וְרַחֲמִים לְאֵלֶּה הַיִּרְאִים אֶת רַבּוּנָם.

155. וְאִזְּ בַּחֵר מוֹסָא שְׁבָעִים מִבְּנֵי עַמּוֹ לָעַת מוֹעֲדָנוּ. וּכְאֲשֶׁר רָעַדָה הָאֲדָמָה
תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! אֵלּוּ רָצִיתָ הַשְּׁמִדָת אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי
כֵּן. הִתְהַרְגוּ אוֹתָנוּ עֲבוּר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אִין זֶה אֵלֶּה מִבְּחֹן מַצִּיד,
תִּתַּעֲה בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה וְתִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה. אֶתָּה מְגַנְנוּ, סִלַּח לָנוּ
וְרַחֲמֵנוּ, כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּסוֹלַחִים.

156. וְכַתֵּב לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי חִזְרָנוּ בַּתְּשׁוּבָה אֵלֶיךָ. אָמַר
(אֵלֶּלֶה), אַבְן אֶפְגַּע בַּעֲנָשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֶרְצָה, וְאוֹלָם הַרַחֲמָנוּת שְׁלִי
מְקִיפָה הַכֹּל,³ אֶכְתֵּב אוֹתָהּ לְאֵלֶּה הַיִּרְאִים אוֹתִי וְנוֹתְנִים זָכָאת (זְדִקָּה)
וְהַמְאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 85.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת עיאמר 40 : 7.

157. ההולכים אחרי השלים (מוחמד), הנביא שאינו יודע לקרא ולכתב (אמי), אשר אותו ימצאו כתוב בתורה והאנג'יל. הוא יצוה אותם לעשות את הצדק וימנע אותם מן הרע, ויתיר להם את המטעמים ויאסר עליהם את התועבות, ויסיר את סבלם ועלם מעליהם (שהטילו על עצמם) אשר הכבידו עליהם. רק אלה אשר יאמינו בו ויכבדו אותו ויעזרו לו וילכו אחר האור (הקוראן) אשר הורד לו מן השמים, אלה הם המצליחים.

קטע 19

158. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! הנני שלח אלה אל כלכם, אשר לו מלכות השמים והארץ, אין אל זולתו, והוא מחיה וממית. על כן האמינו באלה ובשליחו, הנביא האמי (שאינו יודע לקרא ולכתב), המאמין באלה ובדבריו, ולכו אחרי למועז תדרכו לדרכי הישר.¹

159. יש בבני עמו של מוסא חבורה אשר תדריך באמת ובה תשפט.²

160. וחלקנו (את בני ישראל) לשנים-עשר שבטים. וכאשר בקש העם מים לשתיאות הורינו למוסא, הכה במטף את הסלע. ופרצו ממנו שנים-עשר מעינות, וכל שבט ידע את משקהו.³ ונצל עליהם בענן. ונוריד להם את המן ואת השלל. (ואמרנו), אכלו מן המטעמים שהעניקנו לכם. הם לא גרמו לנו עול (שלא הפירו טובה על החסד שהעניקנו להם), כי אמנם לעצמם גרמו עול.⁴

161. וכאשר נאמר להם, שכנו בעיר הזאת, ואכלו ממנה מפל אשר תאונה נפשכם, אד אמרו, "חטה", והכנסו בשער משתחווים,⁵ למען נסלח לכם את חטאיכם, ונרבה את שכר עושי הטוב.

162. ואולם הכופרים מביניהם אמרו דבר שונה מאשר נאמר להם להגיד, על כן שלחנו עליהם ענש מן השמים, בגלל כפירתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופ' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ;

וסורת אל-קצצ 28 : 52 - 54.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קטע 20

163. וישאל אותם (היהודים) על אודות העיר אשר שכנה על חוף הים, הם (ותשביתה) חללו את השבת, כי דגי הים עלו על פני הים ביום השבת, ואלו במקום אשר לא שבתו הדגים לא באו. כי ככה העמדנו בנסיון את המשחיתים.¹
164. חבורה מביניהם אמרה, למה אתם מטיפים לאנשים אשר אללה עומד להשמידם או לענש אותם בענש גדול! אמרו, למלוי חובתנו כלפי רבונכם, ויתכן שתהיה בהם יראה.
165. כאשר שכחו את אשר הזכר להם, הצלנו את אלה אשר אסרו את הרע, והענשנו את הפושעים בענש קשה על פשעם.
166. וכאשר המשיכו לעשות את האסור שהוטל עליהם, אמרנו להם, הוי קופים בזויים.²
167. רבונך הכריז, כי עד יום תחית המתים ישלח עליהם אויבים שיציקו להם ביסורים קשים. רבונך מהיר-בענש, והוא אף סולח ורחום.
168. אחר כך חלקנו אותם (בני ישראל) בארץ עדות, בהם יש העושים הישר, ובהם יש לא כן (יעשו), ונסינו אותם בטובות וברעות אולי ישובו.
169. הדורות שבאו אחריהם (חלופי רע) אמנם ירשו את הספר, אך יחד עם זה היו לוקחים הנחות ממה שהזדמן להם מחיי העולם הזה (אם הוא מתר או לא),³ ואומרים, ודאי ישלח לנו. ואולם אם ימצאו אותו הדבר יקחו אותו.⁴ האם לא קבלו את הברית בספר (התורה) לאמר על אללה את האמת לבדה? הם אלה שלמדו את הספר ועסקו בו. חיי העולם הבא טובים יותר (מחיי העולם הזה) ליראים. האם לא תבינו?
170. ואלה המחזיקים בספר והמקימים את התפלה, אנחנו לא נקפח את שכרם של עושי הישר.
171. וכשעקרנו את החר ונשאנו אותו כסוכך מעליהם,⁵ עד כי חשבו כי נופל הוא עליהם. (צוינו עליהם), אחזו בלח באשר נתנו להם (התורה) וזכרו את אשר בה למען תיראו (אללה).

1. ר' סורת אל-בקה 2: 65.

2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.

3. ר' סורת מרים 19: 59.

4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.

5. ר' סורת אנ-נסא 4: 154.

קטע 21

172. וְכֵאשֶׁר רְבוּנָךְ נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגִּבֵּיָהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חִלְצִיָּהֶם,¹ וְהַעֲדֵה אוֹתָם עַל עֲצָמָם, הַמַּעֲיִדִים אֹתָם שֶׁאֲנִי רְבוּנָכֶם? וְהֵם עָנוּ, אָמֵנָם כֹּן, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ. (כָּל זֶה עֲשִׂיתִי) לְמַעַן שְׁלֹא תֹאמְרוּ בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, לֹא שָׁמְנוּ לָב לָזֶה.
173. אוֹ שְׁלֹא תֹאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פְּגָנִיִּים לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ רַק צָאצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הֵאֵם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֲטָא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?
174. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת בַּמִּפְרָט, כְּדִי שְׁיַחֲזֹרוּ (מַעֲבֹדֹת הָאֱלִילִים לַעֲבֹדֹת אֱלֹהִים).
175. קְרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוֹלָם הוּא הַסֵּתֵלֵק מֵהֶם, וְהַשְׁטָן רָדַף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.
176. אֲלוֹ רְצִינוּ, הֵינּוּ מְרוֹמָמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלּוֹ בְּהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אֲדָּהּ הוּא נֹטָה לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצְרָיו. אָדָם כָּזֶה נִמְשָׁל לְכָלֵב אֲשֶׁר בִּין אִם תִּתְקַף אוֹתוֹ וּבִין אִם תִּנָּחַם לוֹ יִנָּשֵׁם בַּכְּבֹּדוֹת. לְזֹאת נִמְשָׁלוּ מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סִפֵּר אֶת הַסִּפּוּר לְמַעַן יִזְכְּרוּ.²
177. מָה רַע הַמִּשְׁלָּה שֶׁל אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם רַק לַעֲצָמָם יִגְרְמוּ עוֹל.
178. אֶת מִי שֶׁאֱלָלָה מִדְרִיךְ הוּא הַמִּדְרִיךְ, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מִתְעָה, אֵלֶּה הֵם הַמִּפְסִידִים.
179. וּכְבֹּר בָּרָאנוּ לְגִיהֵנָם רַבִּים מִבֵּין הַגִּ' (הַשְּׂדִים) וּבְנֵי אֲנוּשׁ בְּעָלֵי שֶׁכֶּל אָמֵנָם הֵם לֹא מְבִינִים, עֵינֵינָם לָהֶם אָמֵנָם לֹא יֵרְאוּ, אֲזִנֵּינָם לָהֶם אָמֵנָם לֹא יִשְׁמָעוּ. הֵם דּוֹמִים לַבְּהֵמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אֲף יוֹתֵר. אֵלֶּה הֵם הַבִּלְתִּי זִהִירִים.³
180. לְאֱלָלָה שֵׁיכִים הַשְּׂמוֹת הַיָּפִים, עַל כֵּן קָרְאוּ לוֹ בָּהֶם, וְעֲזְבוּ אֶת אֵלֶּה הַמְסֻלָּפִים בַּשְּׂמוֹת הַיָּפִים שֶׁלּוֹ. הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמִּתְאִים לְמַעֲשֵׂיהֶם.
181. בֵּין אֵלֶּה שֶׁבָּרָאנוּ מִן הַגִּ' וּבְנֵי אֲנוּשׁ יֵשׁ חֲבוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֱמֶת וְעַל פִּיהָ יַעֲשׂוּ צֶדֶק.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 133, ופ' 165; וסורת אנ-נמל 27: 62.

2. ר' סורת אל-בקרָה 2: 6; וסורת את-תובָה 9: 80.

3. ר' סורת אל-בקרָה 2: 18, ופ' 171; סורת אל-אנפאל 8: 23; סורת אל-חג' 22: 46; סורת אז-זוּחִירוֹף

37 - 36: 43; וסורת אל-אחקאף 46: 26.

קטע 22

182. אַמְנִם אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהַדְרָגָה לִידֵי עֵנֶשׁ מִבְּלִי לְדַעַת מֵאִין בָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ.¹
183. וְלַמְרוֹת שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה, וְאוֹלָם מִזְמַתִּי אֵיתְנָה הִיא.
184. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלֵהֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל שְׁגֵעוֹן, וְאֵין הוּא אֵלָא מִזְהִיר גְּלוּי?²
185. הָאֵם לֹא יָרְאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דְּבַר שֶׁבָּרָא אֵלֶּה, וְכִי קָרוֹב כְּבֶר סוּפָם? וְלֹאֲחֵר כָּל זֹאת (אֲזַהֲרֶת הַקּוֹרְאִין), לְאִיזוֹ אֲזַהֲרָה הֵם יִאֲמִינוּ?
186. מִי שֶׁאֵלֶּה יִתְעַה, אֵין לוֹ מִדְרִיד, וְהוּא יִשְׁאִיר אוֹתָם תּוֹהִים בְּכַפִּירָתָם.³
187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל שְׁעַת הַדִּין מִתִּי תְּבוּא?⁴ אָמֹר, רַק רְבוּנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יְגַלֶּה מוֹעֲדָה. הַעֲצָמָה שְׁלֵה כְּבֹדָה מְאוֹד בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תְּבוּא עֲלֵיכֶם אֵלָא לְפִתְעָה. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ כְּאִלוּ אַתָּה מַעֲנִין לְדַעַת מִתִּי תְּבוּא. אָמֹר, רַק לְאֵלֶּה הִידַע עֲלֵיהֶם, וּמִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת הַזֶּה.
188. אָמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַבִּיא תוֹעֵלַת לְעֲצָמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלִי, בְּלִי רָצוֹן אֵלֶּה, וְלוֹ יִדְעָתִי אֶת הַנִּסְתֵּר הֵייתִי מִרְבָּה טוֹבָה לְעֲצָמִי וְהָרַע לֹא הָיָה פּוֹגֵעַ בִּי. אֵין אֲנִי אֵלָא מִזְהִיר וּמְבַשֵּׁר לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

קטע 23

189. הוּא (אֵלֶּה) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמֶּנָּה עָשָׂה לוֹ (לְאָדָם) בֵּת זוּג לְשָׁכֵן עִמָּה, וְכַאֲשֶׁר הִזְדוּג אֶתָּה, וְהִיא נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן, בְּהַתְחַלָּה הָיָה קָל מִשָּׂא הַרְיוֹנָה, אֲדָּ כַּאֲשֶׁר הַרְיוֹנָה נַעֲשָׂה כְּבֹד הַזּוּג הַתְּפִלְלוֹ אֵל אֵלֶּה רְבוּנָם וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֶּן טוֹב נְהִיָּה מְאוֹד מוֹדִים לָךְ.
190. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם בֶּן טוֹב, שֶׁתָּפּוּ לוֹ שְׁתֵּפִים, וַיַּחֲסוּ לָהֶם חֶלֶק בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם. אָכֵן יִתְעַלָּה אֵלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתָּפוּ לוֹ.
191. וְכִיצַד יִצְרָפוּ לוֹ מֶה שֶׁאִינוּ יָכוֹל לְבָרָא, וְאֲשֶׁר הֵם עֲצָמָם נִבְרָאִים?
192. וְאִינֶם יָכוֹלִים לַעְזֹר לָהֶם, וְאֵף לֹא לַעְזֹר לְעֲצָמָם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44 - 45.

2. ר' סורת סבא' 34 : 46; וסורת את-תכויר 81 : 22.

3. ר' סורת יונוס 10 : 101.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 38; סורת אל-אחזאב 33 : 63; וסורת אש-שורא 42 : 18.

193. ואם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ילכו אחריכם. אחת היא לכם אם תקראו להם או אם תהיו שקטים.
194. אכן אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, עבדים לאלה הם כמוכם. קראו להם וראו אם יענו לכם אם באמת אתם צודקים.
195. האם יש להם רגלים שבהן ילכו, או ידים שבהן יתפשו בלח, או עינים לראות בהן, או אזנים לשמע בהן? אמר, קראו אל שתפיכם, והתנפלו לי, ואל תתנו לי שהות.
196. אלה הוא המגן שלי אשר הוריד את הספר (הקוראן) מן השמים, והוא מגן הישרים.
197. וכי אלה אשר תקראו אליהם זולתו אינם יכולים לעזר לכם ולא לעצמם.
198. אם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ישמעו, ואתה תראה אותם כאלו הם מביטים אליך, אך לא יראו.
199. קבל את ההתנהגות היפה מן האנשים, וצוה על הטוב והמקבל, והתרחק מן הבועזים.
200. ואם השטן ינסה לפתות אותך, בקש עזרה מאללה השומע והיודע.
201. היראים, אם השטן ינסה לפתות אותם, נזכרים (בעבודתם לאללה), והנה הם רואים את דרך הישר.
202. ואלו אחיהם (של השטנים) הושיטו עזרה לכוֹפְרִים להמשיך בכפרם ולא הרפו.
203. אם לא תביא להם (לכוֹפְרִים) אות, יאמרו, מדוע לא תמציאיהו בעצמך? אמר, אני נוהג לפי מה שהשירה אלי מעם רבוני. והקוראן הוא השירה מרבוֹנֵכֶם כדי להאיר עינים, ולהביא הדרך ורחמים למאמינים.
204. וכשהקוראן נקרא לפניכם, האזינו לו והקשיבו למען תרחמו.
205. והזכר בלבד את רבוֹנְךָ בְּקֹר וְעֶרֶב בִּירָאָה ופחד, ואל תשא קולך, ואל תהיה מן המזלזלים.
206. אלה (המלאכים) הנמצאים עם רבוֹנְךָ לא יתנשאו מלעבד אותו, והם משבחים אותו, וסוגדים לו.

8

סִוְרַת אֶל-אַנְפָּאֵל שְׁלַל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנפאל, שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו'. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את עניני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינהה, אחרי סורת אל-בקר 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפאל 8

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. (הַמְסַלְמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (הַנְּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אָמַר, הַשָּׁלָל שֵׁיךְ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחֵי, עַל כֵּן יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהֵה, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצִיְתוּ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחוֹ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
2. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶה בְּאֶשֶׁר יִזְכֹּר אֱלֹהֵה, יִמְלָאוּ לְבוֹתֵיהֶם מוֹרָא,¹ וּבִהֲקָרָא אוֹתוֹתָיו לְפָנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֲמוּנָה, וְעַל רְבוּכָם יִשְׁעֶנּוּ.²
3. וּבְאֶשֶׁר יִקִּימוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְיוֹצִיאוּ (צִדְקָה) מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. אֵלֶה הֵם הַמֵּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֲצֵל רְבוּכָם, וְסִלִּיחָה, וּפְרָנְסָה בְּיַד נְדִיבָה (לְעַד בְּגֹן עֵדֶן).³
5. כְּשֶׁהוֹצִיאָךְ רְבוּכָךְ מִבֵּיתְךָ (בְּמַדִּינָה) עִם הָאֲמִת, ⁴ קְבוּצָה מִן הַמֵּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.⁵
6. הֵם מִתְנַכְּחִים אֵתְךָ עַל הָאֲמִת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוֹבִילִים לְמָוֶת כְּאֵלוֹ הֵם רֹאִים אוֹתוֹ.
7. אַךְ בְּאֶשֶׁר אֱלֹהֵה הִבְטִיחַ לָכֶם נֶצַח וְנִצְחוֹן בְּאַחַת מִהִקְבוּצוֹת, רָצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זֶה הָאֲחַת הַבְּלָתִי מִזֵּינֶת, וְאוֹלַם אֱלֹהֵה רָצָה לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת בְּדִבְרֵיו וּלְהַבִּיס אֶת הַכּוֹפְרִים,
8. כִּךְ כְּדִי לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבַטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכְּפִירָה), עַל אֵף הַתִּנְגְּדוֹת הַכּוֹפְרִים.
9. וּכְשֶׁקָרָאתֶם אֶת רְבוּכָכֶם לְעִזְרָה וְהוּא נִעְנָה לָכֶם, ⁶ אֲנִי אֶשְׁלַח לְעִזְרַתְכֶם אֶלְף מִלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בְּזָה אַחֵר זֶה.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 135.

3. ר' סורת אאל עמרן 3 : 163 ; סורת אל-חגי' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5.

4. הוציאת ריבונך מביתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.

5. קבוצה לא רצתה בזאת : לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216.

6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זו היתה בשורה מאללה למען יבטחו לבויתכם בה, ואולם הנצחון מאת אללה לבדו הוא. כי אללה עוזו וחכם.

קטע 2

11. הוא הביא עליכם תנומה כהרגעה לכם מאתו, ¹ והוריד עליכם מים מן השמים למען יטהר אתכם בהם ולמען לנקות אתכם מטמאת השטן, וכדי שיחזק את לבויתכם ויצבי איתן את רגליכם.
12. רבונך אמר למלאכים, אני עמכם, על כן חזקו את המאמינים. אני אטיל אימה בלבבות הכופרים, ואתם הכו מעל לצוארים (ראשים) וחזקו להם כל איבר. ²
13. כל זה קרה לכופרים משום שהם התנגדו לאללה ולשליחו. וכל המתנגד לאללה ולשליחו, הנה אללה עונש קשות (בעולם הזה ובעולם הבא).
14. זהו (העונש) בשבילכם, טעמו אותו בחיים. ולכופרים גם מחכה העונש של האש (בעולם הבא).
15. הוי המאמינים! בפוגשכם את הכופרים בקרב פנים אל פנים אל תפנו להם ערף,
16. כי מי שיפנה להם ערף, פרט לצרף תמרויו קרבי או הצטרפות לגדוד, יעלה על עצמו זעם אללה, ומעונו יהיה הגיהנם, ושם יהיה סופו הפור.
17. ולא אתם הרגתם אותם (הכופרים של מכה), אבל אללה הרג אותם, ואתה (הנביא) לא השלכת (את העפר בפני הכופרים), כי אם אללה השליך, זאת למען יתנסו המאמינים בנסיון חסד מעמו. אללה שומע ויודע. ³
18. כל זה מאללה והוא מתיש את מזמות הכופרים.
19. (כופרי מכה!) אם רציתם בנצחון (על המסלמים) הרי הם נצחו אתכם, ואם תפסיקו להלחם (במסלמים) ייטב לכם, כי אם תחזרו להלחם נלחם גם אנחנו, ואז לא יועילו לכם הגדודים שלכם גם אם ירבה מספרם. כי אללה עם המאמינים.

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחד אשר קרה שנה אחרי הקרב של بدر. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קטע 3

20. הוּי המֶאֱמִינִים! צִיתוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כֹּל עוֹד אַתֶּם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוּרְאָן נִקְרָא לְפָנֵיכֶם),
21. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלְהָה (הַכּוֹפְרִים) הָאוֹמְרִים, שְׁמַעְנוּ, וְהֵם בְּאַמַּת לֹא שׁוֹמְעִים.
22. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לְפָנֵי אֱלֹהָה הֵם הַחֲרָשִׁים וְהָאֱלָמִים אֲשֶׁר לֹא יָבִינוּ.¹
23. אֱלוֹי יָדַע אֱלֹהָה שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם מִשְׁהוֹ טוֹב, הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, אֲדָּ לוֹ גַּם הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, הִיוּ פּוֹנִים עֶרְף מִבְּלִי לְשִׁמְעַ (אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיא).
24. הוּי המֶאֱמִינִים! הִעֲנוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ בְּקוּרְאוֹ אֶתְכֶם כִּשְׁהוּא מַעֲנִיךְ לָכֶם חַיִּים, וּדְעוּ כִּי אֱלֹהָה מִפְּרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לְבָבוֹ,² וְכִי אֱלֹוֹ תִאֲסָפוּ.
25. שְׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְּחֹן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בְּחוּטָאִים שֶׁבִּינֵיכֶם (לְבָדָם), וּדְעוּ כִּי אֱלֹהָה מַעֲנִישׁ קֶשֶׁה.
26. וְזָכְרוּ כִּשְׁהִייתֶם מַעֲטִים וְנִרְדָּפִים בְּאַרְץ (בְּמִכָּה) וּמִפְּחָדִים פֶּן יַחֲטֹפוּ אֶתְכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלָט וְחֹזֵק אֶתְכֶם בְּעִזָּרְתּוֹ (בְּבִדְרָ), וּפְרָנֵס אֶתְכֶם בְּמִטְעָמִים לְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ.
27. הוּי המֶאֱמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחַ, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעֵין בְּאַשֶׁר הִפְקִד בְּיַדְכֶם.
28. וּדְעוּ כִּי הַהוּן שֶׁלָּכֶם וּבִנֵּיכֶם הֵם רַק מִבְּחֹן לָכֶם, וְאַצֵּל אֱלֹהָה הַשָּׂכָר הָעֲצוּם.

קטע 4

29. הוּי המֶאֱמִינִים! אִם רַק אֱלֹהָה תִּירָאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פּוֹרְקָאן³ (הַבְּחִנָּה בֵּין אַמַּת לַהֶבֶל), וַיִּכְפֹּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וַיִּסַּלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָה רַב-חֶסֶד.
30. (זָכֹר מוֹחֲמַד!) כִּשְׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לְאַסֹּר אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲרֹג אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲגִלוֹת אוֹתְדָּ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּזוֹמָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרہ 2: 18, ופ' 171.

2. ר' סורת קאף 50: 16.

3. ר' סורת אאל עמראן 3: 4.

31. כְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרְאִים לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שְׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוֹ רְצִינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלָה אֶלָּא אַגְדוֹת הַקְּדָמוֹנִים.¹
32. וְזָכַר כְּאֶשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוּא אֵלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שְׁלָךְ, אָז הַמָּטָר עָלֵינוּ אֲבָנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ הֵבֵא עָלֵינוּ עֲנָשׁ מִכְּאִיב.²
33. אֲבָל אֵלָה לֹא הִיָּה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל זֶמֶן שֶׁהִיָּיתָ אֶתָּה (מוֹחֲמַד) נִמְצָא בִּינֵיהֶם, וְכֵן לֹא הִיָּה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה.
34. וְלָמָּה שְׁלֹא יַעֲנִישׁ אוֹתָם אֵלָה, בְּזִמְן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהַתְּפִלָּל בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ? הֵם לֹא מְמַנִּים עָלָיו. הַמְּמַנִּים עָלָיו בְּאֶמֶת הֵם הַיִּרְאִים, אֲדָּ מִרְבִּיתָם אֵינֶם יוֹדְעִים.³
35. תִּתְּפֹלְתֶם (הַכּוֹפְרִים) לְכֵד הַבֵּית (הַכְּעֵבֶה) אֵינָה אֶלָּא צָפָצוֹף פָּה וּמַחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעַמּוּ אֶת הָעֲנָשׁ עַל כְּפִירְתְּכֶם.
36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיִּיאִים אֶת הָעֶשֶׂר שְׁלָהֶם כְּדִי לְמַנַּע מֵאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בְּשָׂבִיל שֶׁל אֵלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבִסּוֹף יִהְיֶה לְצַעַר בְּשָׂבִילָם, וּלְאַחַר מִכֵּן הֵם יוֹבְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יֵאָסְפוּ אֶל גִּיהֶנָּם.
37. עַל מִנַּת שֶׁאֵלָה יִבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטוֹב, וַיַּעַרֵם אֶת הָעֶשֶׂר הָרַע וּבַעֲלָיו הָרָשָׁעִים בַּעֲרָמָה גְּדוֹלָה וַיִּשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תוֹךְ גִּיהֶנָּם, כִּי כָּל אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמִּפְסִידִים.⁴

קטע 5

38. אָמַר לְכּוֹפְרִים, כִּי אִם יִחַדְּלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסְלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּעֲבָר (אִם יִתְאַסְּלוּ), אֲדָּ אִם יָשׁוּבוּ (לְכַפֵּר), הָרִי כְּבָר נַעֲנְשׂוּ בַּעֲבָר כּוֹפְרִים כְּאֵלָה,
39. הַלְחַמּוּ בָּהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאֵלָה. וְאִם יֵאֱמִינוּ, הָרִי אֵלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,⁵

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.

2. ר' סורת אש-שוּעֵרֵא' 26 : 187; סורת אל-עִנְכַּבּוֹת 29 : 53; סורת צֹאד 38 : 16; וסורת אל-מַעֲרָג' 70 : 1 - 3.

3. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 217; וסורת את-תוֹבָה 9 : 16 - 17.

4. ר' סורת אַל עִמְרָאן 3 : 142, ופי' 166 - 167, 179; סורת את-תוֹבָה 9 : 16; סורת יוֹנוּס 10 : 28; סורת אַר-רוּם 30 : 14, ופי' 43; וסורת יֵא. סין 36 : 59.

5. ר' סורת את-תוֹבָה 9 : 5, ופי' 11.

40. ואם ימשיכו בכפירתם, דעו כי אלקה הוא המגן עליכם, והוא הטוב במגנים ובעוזרים.

חלק 10

41. דעו כי החמש מכל השלל אשר יפל בידיכם מהאויב שיך לאלקה ולשליח ולקרוביו (של השליח), וליתומים, ולמסכנים, ולנוסעים רחוק מן הבית, אם מאמינים אתם באלקה ובמה שהורדנו לעבדנו (מוחמד) מן השמים ביום הפירקאן (יום בדר), ביום אשר נפגשו שני המחנות (המסלמים והכופרים של מכה). ואלקה הוא הכל-יכל.

42. אתם הייתם בצד העמק הקרוב למדינה, והם (כופרי מכה) היו בצד הרחוק, ושירת הסחורה הייתה למטה מכם. אלו הייתם קובעים מראש להפגש עמם לא הייתם נפגשים, ואולם אלקה רצה לבצע ענין שהחלט מקדם (והוא נצחון המסלמים על הכופרים), כדי שידע מי שמת שהוא מת לפי הוכחה ברורה מאלקה, ומי שנשאר בחיים נשאר לפי הוכחה ברורה מאלקה,¹ ואלקה הוא שומע ויודע.

43. אלקה הראה אותם לך בשנתך מעטים מאד, ואלו היה מראה אותם לך רבים הייתם נכשלים, והייתם רבים (מתנכחים) ביניכם אם ללחם בהם או לא. אלקה מנע זאת מכם, כי הוא יודע מה שיש בתוך הלבבות שלכם.

44. וכאשר הראה אלקה לכם את אויביכם כמעטים והפחית את מספרכם בעיניהם, למען יבצע אלקה דבר שצריך להשלים (הנצחון של המסלמים על הכופרים), כי אליו חוזרים כל העננים.²

קטע 6

45. הוי המאמינים! כשתפגשו קבוצת לוחמים (כופרים), לחמו בעז ואל תברחו מן הקרב, והרבו להזכיר את אלקה למען תצליחו,

46. וציתו לאלקה ולשליחו, ואל תריבו ביניכם, למען שלא תכשלו ותפסידו, אך התאזרו בסבלנות, כי אלקה עם בעלי הסבלנות,

47. ואל תהיו כמי (הכופרים של מכה) שיצאו מבתיהם בהתרברבות והתפארות בפני הבריות, ולמנע אנשים מלקחת בשביל של אלקה (להאמין), ואלקה מקיף את מעשיהם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וְכָשֶׁהֱשָׁטֹן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפֶה, וְאָמַר, אֵין הַיּוֹם מִי שֶׁיִּנָּצַח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מִגֹּן שְׁלָכֶם. וְאוֹלַם כַּאֲשֶׁר שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת עָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, חָזַר בּוֹ הַשָּׁטֹן, וְאָמַר, אֵין אֲנִי אַחֲרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאֶה אֲנִי מַה שֶּׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים. וּמִפֶּחַד אֲנִי מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.¹

קטע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאַלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ מִחֶלֶת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתֶם שֶׁל אֱלֹה (הַמְּסַלְמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוֹלַם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אֱלֹלָה, הִנֵּה אֱלֹלָה עֲזִיז וְחָכָם.

50. לוֹ רַק יָכַלְתָּ לְרֹאוֹת כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יוֹצִיאוּ אֶת נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחֲבִטוּ עַל פְּנֵיהֶם וּגְבִיהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעַמְוּ אֶת עֲנֵשׁ הַבְּעֵרָה.²

51. כְּעֵנֶשׁ עַל אֲשֶׁר קָדְמוּ יָדִיכֶם, בְּאַמְת, אֱלֹלָה אֵינוֹ עוֹשֵׁק אֶת עַבְדּוֹ.³

52. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כְּחִשּׁוֹ בְּאוֹתוֹת אֱלֹלָה, וְאַלְלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. אֱלֹלָה חֲזָק וְעֲנִשׁוֹ קָשָׁה.⁴

53. אוֹלַם אֱלֹלָה לֹא יִשְׁנָה (לְרָעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הָעֲנִיֵק לָעַם, עַד אֲשֶׁר יִשְׁנוּ הֵם (לְרָעָה) אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֱלֹלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.⁵

54. דִּינָם בָּזָה כְּדִין אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאַלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, וְהָעֲנִשְׁנוּ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם, וְהַטְּבַעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה, כִּי הָיוּ כֻּלָּם כּוֹפְרִים.

55. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בִּיּוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹלָה הֵם הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶

56. הֵם אֱלֹה אֲשֶׁר כָּרַת אֶתְם בְּרִית, וּבְכָל פַּעַם יָפְרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירָאוּ (אֱלֹלָה).

57. אִם תִּפְגֹּשׁ אוֹתָם בַּמִּלְחָמָה, פָּזַר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדִי לְהַרְתִּיעַ אֱלֹה הָעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.

58. אִם תַּחֲשֹׁשׁ לִבְגִידָה מַצַּד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלֵךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שֶׁבְּגָדוֹ בָּךְ, כִּי אֱלֹלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 182.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קטע 8

59. אל יחשבו הכופרים כי הם הספיקו להנציל, הם לא יכולים להמלט מהענש שֶׁלָנוּ.¹
60. הָכִינוּ כּוֹחַ לִקְרֹאתָם כָּכָל שְׂתוּכָלוּ, וְסוֹסִים מוֹכָנִים לִקְרֹב,² כְּדֵי לְהַפְחִיד וּלְהַרְתִּיעַ אוֹיְבֵי אֱלֹהָ וְאוֹיְבֵיכֶם, וְאוֹיְבֵים אֲחֵרִים מִלְּבָדָם אֲשֶׁר אֵינְכֶם יוֹדְעִים, אֲךָ אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אוֹתָם. כָּל אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ בַּשָּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, יוֹחֵזר אֲלֵיכֶם בְּמִלּוּאוֹ (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תִקְפְּחוּ.³
61. אֲךָ אִם יטוּ לְשָׁלוֹם, הִטָּה גַם אֶתָּה, וְסִמַּךְ עַל אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
62. וְאִם יִרְצוּ לְרִמּוֹתְךָ, דִּיף בְּאֱלֹהָ, הוּא אֲשֶׁר מִחוּץ אוֹתְךָ בְּעֶזְרָתוֹ וּבְעֶזְרַת הַמַּאֲמִינִים (הַמִּהְגָּרִים שֶׁל מִכָּה וְהַעוֹזְרִים שֶׁל מִדִּינָה),
63. שֶׁהוּא אֶחָד אֶת לְבוֹתֵיהֶם, לוֹ גַּם הוֹצֵאתָ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, לֹא הָיִיתָ מַצְלִיחַ לֵאחֹד אֶת לְבוֹתֵיהֶם, אֲךָ אֱלֹהָ אֶחָד אוֹתָם, כִּי הוּא רַב-כֹּחַ וְחָכָם.⁴
64. הוּי הַנָּבִיא! אֱלֹהָ מִגּוֹ עֲלֶיךָ וְעַל הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתְּךָ.

קטע 9

65. הוּי הַנָּבִיא! עוֹדֵד אֶת הַמַּאֲמִינִים לְמִלְחָמָה, אִם עֲשָׂרִים מִכֶּם יִחְזִיקוּ מֵעֶמֶד בְּסִבְלָנוֹת, יִתְגַּבְּרוּ עַל מְאֵתִים (מִן הַכּוֹפְרִים), וְאִם יִהְיוּ בָכֶם מֵאָה כְּאֵלֶּה, יִתְגַּבְּרוּ עַל אֶלֶף (מִן הַכּוֹפְרִים) שֶׁהֵם חֲסֵרֵי בִינָה.
66. וְאוּלָם עֲתָה הִקַּל אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם, בְּיֹדְעוֹ כִּי יֵשׁ בָּכֶם חִלְשָׁה, וְלָכֵן אִם מֵאָה בָכֶם יִחְזִיקוּ מֵעֶמֶד בְּסִבְלָנוֹת יִתְגַּבְּרוּ עַל מְאֵתִים, וְאִם יִהְיוּ בָכֶם אֶלֶף כְּאֵלֶּה, יִתְגַּבְּרוּ בְּרָצוֹן אֱלֹהָ, עַל אֶלְפִים, כִּי אֱלֹהָ עִם בְּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת.
67. אֵינוּ מֵתָר לְנָבִיא לְקַחַת שְׂבוֹיִים בְּטָרֶם יִהְרֹג מִסְפָּר גָּדוֹל מִן הָאוֹיֵב. אֲתָם רוֹצִים טוֹבַת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵלּוּ אֱלֹהָ רוֹצָה (לָקֶם) אֶת טוֹבַת הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ רַב-כֹּחַ וְחָכָם.
68. לוֹא גִזַּר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם (בְּלִקְיַחַת הַשְּׂבוֹיִים), הָיִיתָם נַעֲנָשִׁים בְּעֶנֶשׁ עֲצוּם עַל (הַשְּׂבוֹיִים) שֶׁלִקְחֵתָם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; סורת אנ-נור 24 : 57 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 4.

2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 261.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 103.

76. לָכוּ אֲכָלוּ מִן הַשָּׂלָל אֲשֶׁר לָקַחְתֶּם מִן הַמִּתָּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 10

70. הוּי הִנְבִּיא! אָמַר אֵל אֱלֹה אֲשֶׁר בִּידֵיכֶם מִן הַשְּׁבוּיִים, אִם יָדַע אֱלֹהָ כִּי יֵשׁ טוֹב בְּלִבּוֹתֵיכֶם, יִתֵּן לָכֶם יוֹתֵר טוֹב מִכָּל אֲשֶׁר נִלְקַח מִכֶּם, וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

71. אִם יֵרָצוּ לִבְגָד בָּד, הָרִי גַם הֵם נָסוּ לִבְגָד בְּאֱלֹהָ לִפְנֵי כֹן, וְלָכוּ הַשְּׁלִיט אֶתְכֶם עֲלֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכָם.

72. אַךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה), וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה (תּוֹשָׁבֵי מַדִּינָה) אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, כָּל אֱלֹה מְגַנִּים אִישׁ לְאַחִיו.¹ וְאֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, אַךְ לֹא הִגְרוּ, אֵין לָכֶם לַעְזֹר לָהֶם עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה (אֲלֵיכֶם). אַךְ אִם עֶזְרָה לָדַת יִבְקָשׁוּ מִכֶּם, עֲלֵיכֶם לַעְזֹר, בְּלִתִּי אִם כִּי יִהְיֶה זֶה נֶגֶד אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם וּבֵינֵם. כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

73. הַכּוֹפְרִים מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאִם אַתֶּם הַמֶּאֱמִינִים לֹא תִנְהָגוּ כֵּךְ (תִּתְּנוּ מְגַנִּים אֶחָד לַשֵּׁנִי), תִּהְיֶה הַסֵּתָה וְשַׁחֲתוּת רַבָּה בְּאַרְץ.

74. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ, וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, אֱלֹה הֵם הַמֶּאֱמִינִים הַמִּתְּיִים, יִזְכּוּ בְּסִלִּיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (לַעֲד בְּגוֹן עֲדוֹ).²

75. וְכֹן גַּם אֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ אַחֵר כֵּךְ, וְהִגְרוּ, וְקָמוּ עִמָּכֶם לְהֶאָבֶק, הֵם נִחְשָׁבִים כְּחֶלֶק מִכֶּם. קְרוּבֵי מִשְׁפַּחָה יִהְיוּ רִאשׁוֹנִים לָרֶשֶׁת זֶה אֶת זֶה, לִפְי הַחֹק שָׁל אֱלֹהָ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת את-תנובה 9: 117; וסורת אל-חשר 59: 8 - 9.

2. ר' סורת מאל עמראן 3: 163; סורת אל-חגי' 21: 50; וסורת אנ-נאזעאת 79: 4 - 5. ועייין פ' 4 לעל.

9

סִוֵּרַת אֶת-תּוֹבָה הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶת-תּוֹבָה, הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מן המאורע החשוב, והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 17 - 118)

סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סורת את-תובה 9

קטע 1

1. זוהי משיכת יד מאללה ושליו מן הפגניים אשר כרתם אתם ברית, תוכלו לנוע בארץ במשך ארבעה חדשים ללא הפרעה,¹ ודעו כי לא תברחו מאללה, וכי אללה משפיל את הכופרים.
2. זוהי הצהרה מאללה ושליו לאנשים ביום החג' הגדול,² כי אללה ושליו אינם מחיבים עוד כלפי הפגניים. ואם תחזרו בתשובה, יהיה טוב לכם, ואולם אם תפנו ערף, דעו כי לא תוכלו לברח מאללה, ובשר לכופרים כי צפוי להם ענש מכאיב (ביום הדין),
3. פרט לאלה מבין הפגניים שערכתם עמם חוזים, ואשר לא החסירו דבר מהתחייבותם כלפיכם, ולא עזרו לאויביכם. לאלה השלימו את חוזיהם עד שתמלא תקופתם, כי אללה אוהב את היראים.
4. עם תם החדשים הקדושים, הרגו את הפגניים בכל מקום שתמצאו אותם. אסרו אותם, שימו עליהם מצור, והמתינו להם בכל מארב. אך אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הזפאת, שחררו אותם, כי אללה סולח ורחום.
5. ואם אחד מן הפגניים ישאל את חסותך,³ תן לו את חסותך למען ישמע את דברי אללה (הקוראן), ואחר כך הגן עליו עד אשר יגיע למקום שבו הוא בטוח. זאת באשר הם אנשים שאינם יודעים.

קטע 2

6. לא צריך להיות לפגניים הבטחה לשלום אצל אללה ואצל שליו. ההבטחה לשלום תנתן רק לאלה אשר ערכתם עמם הסכם ליד המסגד הקדוש, כל עוד שהם מקימים את תנאי ההסכם אתכם, קימו גם אתם את התנאים אתם. כי אללה אוהב את היראים אותו.

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.

2. החג' אל-אכבר, החג' הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להיג'רה (מרס, שנת 631). החג' הזה כונה «החג' הגדול» משום שזה הייה החג' הראשון תחת שלטון האסלאם אחר שחרור מכה מהכופרים.

3. חסות המוסלם.

8. הַכִּיצַד (תִּמְאַמִּינוּ לָהֶם) וְאִם יִגְבְּרוּ עֲלֵיכֶם, לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בִּינֵיכֶם וְלֹא בְּהִתְחַיְבוֹת שְׁנָתָנוּ לָכֶם. הֵם יִרְגִּיעוּ אֶתְכֶם בְּמָה שְׂאוֹמְרִים בְּפִיּוּתֵיהֶם, אֲמַנֶם בְּלִבּוֹתֵיהֶם הֵם שׁוֹנְאִים אֶתְכֶם, וּמִרְבִּיתֶם מִשְׁחָתִים.
9. הֵם (הַפְּגִינִים) מְכָרוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּמַחִיר מְאֹד זֹל, וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּלַקֵּת בְּשָׂבִילוֹ. מָה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הֵם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינֵם לְבֵין הַמִּמְאֲמִינִים וְלֹא בְּהִתְחַיְבוֹת שְׁנָתָנוּ לָהֶם. כָּל אֱלֹהָ הֵם אֲנָשִׁים תּוֹקְפָנִים.
11. אוּלַם אִם יַחְזִירוּ בְּתִשׁוּבָה, וּיִקְיָמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְיִשְׁלְמוּ אֶת הַזָּכָאת, יִהְיוּ אַחֲיֶכֶם לְאֻמוֹנָה. וְנִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
12. אַךְ אִם (הַכּוֹפְרִים) הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם לְאַחֵר שֶׁהִתְחַיְבוּ לְקִיּוֹם וְהִשְׁמִיצוּ אֶת דִּתְכֶם, כִּי אִזּוּ הִלַּחְמוּ בְּרָאשֵׁי הַכְּפִירָה, כִּי אִין אֲמוֹן לָהֶם, לְמַעַן יִמָּנְעוּ מִמַּעֲשִׂים כְּאֵלֶּה.
13. הֲלֹא תִלַּחְמוּ בְּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם, וּפָעְלוּ לְגִרְשׁ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד מִמַּכָּה),¹ וְתִקְפוּ אֶתְכֶם לְרֹאשׁוֹנָה? הִירָאִים אַתֶּם מֵהֶם? הֵן אֱלֹהָ רָאוּי יוֹתֵר שְׁתִּירָאוּ מִמֶּנּוּ אִם בְּאַמַּת אַתֶּם מִמְאֲמִינִים.
14. הִלַּחְמוּ אִפּוֹא בָּהֶם, וְאֱלֹהָ יַעֲנִישׁ אוֹתָם בִּידֵיכֶם וְיִשְׁפִּיל אוֹתָם וְיָבִיא לָכֶם נֶצְחוֹן עֲלֵיהֶם וְיָבִיא הַנָּאָה לְלִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֲנָשִׁים מִמְאֲמִינִים,
15. וְיִרְחִיק כַּעַס לִבּוֹתֵיהֶם, וְיִקְבֵּל אֱלֹהָ חֲזָרְתוֹ בְּתִשׁוּבָה לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
16. הֲאִם חֲשַׁבְתֶּם שְׂאֵלֶּה יָנִיחַ לָכֶם לִפְנֵי שֶׁהוּא יָדַע מִי מִכֶּם הַשְׁתַּתֵּף בְּגִ'הָאֵד (מֵאַבְק בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ) וְלֹא לָקְחוּ לָהֶם יְדִידִי נָפֶשׁ זֹלַת אֱלֹהָ וְשִׁלְיָחוֹ וְהַמִּמְאֲמִינִים? אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.²

קטע 3

17. אֲסוּר לְפָגְנִים לְבָקֵר וּלְשָׂרָת בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ כָּל זְמַן שֶׁהֵם מַעֲדִידִים עַל עֲצָמָם שֶׁהֵם כּוֹפְרִים. אֱלֹהָ, מַעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ, וּבֹאֵשׁ יִשְׂאָרוּ לְנֶצַח.
18. בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ רִשְׁאֵי לְבָקֵר וּלְשָׂרָת רַק הַמִּמְאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהַמְּקִיִּים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִשְׁלֵם אֶת הַזָּכָאת, הִירָא רַק אֶת אֱלֹהָ, רַק אֱלֹהָ הֵם הַמְּדַרְכִּים.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 142, ופי' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. האם אתם חושבים שהשקאת עולים לרגל והשרות במסגד הקדוש שונים למעשיו של המאמין באללה וביום הדין ויצא לג'יהאד בשביל של אללה? אין הם שונים זה לזה אצל אללה. ואללה אינו מדריך את הכופרים.
20. אלה שהאמינו והגרו ויצאו לג'יהאד בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם, דרגתם גבוהה יותר מכל אצל אללה, ואלה הם הזוכים.
21. רבונם יבשר להם כי יעניק להם מרחמיו ושביעת רצון וגנים שבהם צפוי להם אשר נאחי,
22. ובהם ישארו לעולמים, כי אצל אללה השכר הגדול ביותר.
23. הוי המאמינים! אל תקחו את אבותיכם ואחייכם למגנים לכם, אם הם בוחרים בכפירה במקום האמונה,¹ וכל הלוקח אותם כמגנים הוא מן הכופרים.
24. אמר, אם אבותיכם ובניכם ואחייכם ונשותיכם וקרובי משפחתכם, ורכוש שרכשתם, וסחורות שאתם חוששים לאי מכירתן, ומשכנות נעימים לכם, אם כל אלה אהובים עליכם יותר מאללה ומשליחו ומחציאתה לג'יהאד בשבילו, אז המתינו עד שייבצע אללה את דברו, כי אללה לא ידריך את האנשים המשחתים.

קטע 4

25. אללה עזר לכם והעניק לכם נצחון במקומות רבים. אמנם ביום חוננו² באשר מספרכם הגדול נתן לכם בטחון, אבל לא הועיל לכם במאומה, ומרחבי הארץ נעשו צרים לכם, וגם ברחתם מן הקרב,
26. אז הוריד אללה את שכנתו על שליחו ועל המאמינים, והוריד חיילים שנסתרו מעיניכם, והעניש את הכופרים, וזה העניש של הכופרים.
27. ולאחר מכן יקבל אללה תשובת כל מי שירצה (מן הכופרים), כי אללה סולח ורחום.
28. הוי המאמינים! הפגניים טמאים הם, ואסור להם להתקרב אל המסגד הקדוש לאחר השנה הזאת. ואם אתם חוששים למחסור (בגלל הפחתת ההכנסות). אללה בחסדו ימלא חסרונכם אם ירצה, כי אללה יודע ורחם.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 22.

2. חוננו, עמק בקרבת מכה היה בו קרב חוננו בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להגירה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הִלַּחְמוּ (בְּאֵלֶּה הַמִּתְמַרְדִּים) מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֶּפֶר הַלֵּא מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וְלֹא בְּיוֹם הַדִּין וְאִינִם אוֹסְרִים מִה שְּׁאֲסָר אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ וְאִינִם נוֹהֲגִים לְפִי הַדָּת הָאֲמִתִּית (דַּת הָאִסְלָאם), עַד שֶׁיִּשְׁלִיכוּ אֶת הַנֶּשֶׁק שֶׁלָּהֶם וְיִשְׁלְמוּ לָכֶם אֶת הַג' זֵיחַ¹ וְיִקְבְּלוּ אֶת שְׁלֹטוֹנְכֶם עֲלֵיהֶם.

קטע 5

30. הַיְּהוּדִים טוֹעֲנִים שְׁעוּזִיר² הוּא הֵבֵן שֶׁל אֱלֹהָ. הַנוֹצְרִים אוֹמְרִים, הַמָּסִיחַ הוּא הֵבֵן שֶׁל אֱלֹהָ. זֶה דְּבָרָם הֵם אֲשֶׁר בָּדּוּ. דְּבָרָם זֶה דּוֹמֶה לְדַבְרֵי אֱלֹהָ שֶׁכָּפְרוּ לַפְּנִיָּה. יִקְלַל אוֹתָם אֱלֹהָ כִּי הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמֶת אֶל הַשֶּׁקֶר.

31. הֵם (הַיְּהוּדִים) לָקְחוּ אֶת הַרְבֵּנִים שֶׁלָּהֶם,³ וְ(הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַנְּזִירִים שֶׁלָּהֶם לְאֲדוֹנִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. גַּם (הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַמָּסִיחַ עֵיסָא בֶּן מָרִים לְאֲדוֹן מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, אֲף עַל פִּי שֶׁנִּצְטוּ לַעֲבֹד רַק אֱלֹהָ אֶחָד שְׂאִין אֱלֹהָ זוּלָתוֹ. לוֹ הִשְׁבַּח מַעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם מְשִׁתַּפִּים לוֹ.

32. הֵם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אוֹר אֱלֹהָ בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אֲךָ אֱלֹהָ יִגְבִּיר וְיִשְׁלִים אֶת אוֹרוֹ עַל כָּרְחֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

33. הוּא (אֱלֹהָ) אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַּד) בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּבִדַּת הָאֲמֶת (הָאִסְלָאם), כְּדִי שֶׁיַּעֲלֶה אוֹתָהּ עַל כָּל הַדְּתוֹת, אֲכַפּוּ אִם שָׁנְאוּ זֹאת הַפְּגִיזָּה.

34. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יֵשׁ רַבִּים מִהַרְבֵּנִים שֶׁל הַיְּהוּדִים וְהַנְּזִירִים שֶׁל הַנוֹצְרִים מְנַצְּלִים אֶת רְכוּשׁ הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק, וּמוֹנְעִים אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בַּשְּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ. אֲךָ לֹאֲלֹה אֲשֶׁר יַצְבְּרוּ זֶהָב וְכֶסֶף, וְלֹא יוֹצִיאֻם בַּשְּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, בְּשֶׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,

35. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִלְהִיטוּ אֶת (מִטְבְּעוֹת הַזֶּהָב וְהַכֶּסֶף) בָּאֵשׁ גִּיהֶנֶם, יִטְבַּע בְּכוֹהֵה עַל מִצְחֵיהֶם, צִדֵּיהֶם, וְגִבֵּיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, זֶה מִה שֶׁצִּבְרָתֶם לַעֲצֻמְכֶם, טַעְמוֹ אֲפּוֹא אֶת אֲשֶׁר צִבְרָתֶם.

36. הִנֵּה מִסְפַּר הַחֲדָשִׁים אֲצֵל אֱלֹהָ שְׁנַיִם-עָשָׂר חֲדָשׁ בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֱלֹהָ⁴ מִיוֹם שֶׁבָּרָא אֱלֹהָ שְׁמַיִם וָאָרֶץ. אַרְבָּעָה מֵהֶם קְדוּשִׁים. זֹאת הַדָּת הַנִּכּוֹנָה. וְלֹא תִגְרְמוּ בָהֶם עוֹל לַעֲצֻמְכֶם.⁵ אֲךָ הִלַּחְמוּ בַּפְּגִיזָּה כָּלֶם, כְּאֲשֶׁר הֵם נִלְחָמִים בָּכֶם כָּלֶם, וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ הוּא עִם הַיְּרֵאִים.

1. מס מיוחד שהוטל על יהודים ונוצרים תחת שלטון האסלאם.

2. עוזר, הוא עזרא הסופר. לפי התלמוד הוא כתב את התורה אחרי שכמעט ונשחח.

3. ר' סורת אאל עמרמן 3: 79 - 80.

4. בערבית אל-לוּח אל-מַחְפוּט = הלווח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע אצל אללה.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 25.

37. דחוי חדש קדש מהשנה אינו אלא הוספה בכפירה, ויתעו בו הכופרים; שנה אחת יחללו אותו ושנה אחרת יקדשו אותו, כדי להתאים עם מספר החדשים שאללה קדש, ובזה הם מחללים את מה שאללה עשה קדוש. המעשה הרע הזה שלהם נעשה יפה בעיניהם. ואללה לא ידריך את הכופרים.

קטע 6

38. הוי המאמינים! מה קורה לכם בפאשר תזעקו למלחמה בשביל אללה, אתם זזים באטיות כאלו נדבקתם אל הארץ? האם רציתם את חיי העולם הזה במקום חיי העולם הבא?¹ תענוגות העולם הזה מעטים מאוד בהשואה לתענוגות העולם הבא.
39. אם לא תצאו להלחם (באויבי אללה ואויביכם), אללה יעניש אתכם עניש מכאיב, ויביא במקומכם אנשים אחרים (שיצאו למלחמה באויב בלי הסוסים), ולא תוכלו להזיק לו במאומה, כי אללה כל-יכול.
40. אם לא תעזרו לו (הנביא), אללה כבר עזר לו בפאשר הוציאו אותו הכופרים (ממכה) כשהוא השני מן השנים;² כשהיו מסתתרים במערה, וכשהוא (הנביא) אמר לחברו, אל תתעצב! אללה הוא עמנו, אז הוריד אללה את שכנתו עליו, וסיע לו בגדודים אשר לא ראיתם, והוא השפיל את דבר הכופרים, ודבר אללה תמיד העליון, כי אללה עזוז וחכם.
41. צאו למלחמה באויב, כשקל או כבד עליכם, ולחמו בשביל של אללה ברכושכם ובנפשותיכם, כי זה טוב יותר לכם, אם יודעים אתם.
42. לו זה היה שלל שאזכים בו ללא מאמץ והדרך קצרה וקלה היו מצטרפים אליך, אך המרחק היה ארוך וקשה יותר מדי בשבילם. והם ישבעו באללה לו יכלנו היינו יוצאים אתכם. ובשבועת שקר קזו יביאו כליון על עצמם, כי אללה יודע שהם משקרים.

קטע 7

43. (ואתה השליח) יסלח לך אללה, מדוע הרשית להם (להחליץ בקלות), לפני שיתגרר לך אלה הצודקים, ותדע מי הם המשקרים.
44. המאמינים באללה וביום הדין אינם מבקשים את רשותך שלא להאבק בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם. ואללה יודע את היראים.

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופ' 120, ופ' 122; וסורת מוחמד 47: 38.

2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רק אלה שאינם מאמינים באלה וביום הדין ויש חשד בלבובותיהם
שוואלים את רשותך כדי לא להאבק בשביל של אלה, והם מבבלים
בחשד שלהם.
46. לו רצו לצאת לג' האד אתך, היו מתכוננים, אולם אלה לא אהב את
יצירתם אתך, לכן מנע מהם לקום ולצאת, ונאמר להם, השארו עם
אלה שאינם יכולים לצאת (כמו הנשים, והילדים, והזקנים, והחולים,
וכו').
47. אלו יצאו אתכם, היו מפיצים בלבול דעת ביניכם, והיו ממחרים ביניכם
להסית אחד נגד האחר ליצר פרוץ בקרבכם, ויש אחדים מכם הנוטים
לשמע להם. אלה מכיר את הצבועים.
48. כבר מקדם זממו ליצר מחלקות בין המאמינים, ונסו להפוך לה את
העניינים להקשילך, עד אשר הופיעה האמת ודבר אלה נצח, והם מלאי
רגז.
49. ויש ביניהם מי שאומר, הרשה לי לא להצטרף אליך, ואל תעמידני
במבחן, וכבר נכשלו במבחן, וגיהנם מקיפה בכופרים מכל הצדדים.
50. ואם מה שהוא טוב יקרה לך, זכריע להם מאוד, ואם יפגע בך אסון,
יאמרו, טוב שדאגנו לעצמנו ולעניינינו, ויתרחקו ממך שמחים למה שפגע
בך.
51. אמר, כלום לא יפגע בנו חוץ ממה שאלה כתב לנו, הוא המגן עלינו, ועל
אלה סומכים המאמינים.
52. אמר, אתם (הכופרים) מצפים שיקרה לנו אחת משתי הטובות מעם
אלה, (נצחון או מות קדושים), אך אנחנו מצפים לכם שאלה יפגע
בכם בענש, מלפניו או בדינו. המתינו, וגם אנחנו ממתנים עמכם.
53. אמר (לצבועים), אם תוציאו ממון מרצון או מבלי רצון, לא יתקבל
מכם, כי אתם אנשים משחתיים.
54. הסבה שמנעה מן ההון שהוציאו להתקבל, היא, היותם כופרים באלה
ובשליחו, ובהקמתם את התפלה באי רצון, ובהוציאם מההון שלהם
בעל כרחם.
55. אל תתפעל מעצמת הונם ורב בניהם, כי אלה נתנו להם כל זה כענש
בעולם הזה עד שימותו ככופרים.¹

56. הם (הצבועים) נשבעים, כי הם שיכים לָכֶם (למאמינים), אָבֵל הם לא שיכים לָכֶם, וְהֵם עוֹשִׂים זֹאת מִתּוֹךְ פֶּחַד,
57. לוֹ הָיוּ מוֹצֵאִים מַחֲסָה אוֹ מַעֲרָה, אוֹ מָקוֹם אַחֵר שְׂיוֹכְלוּ לְהִסְתַּתֵּר בּוֹ, הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו בְּחִפְזוֹ.
58. יֵשׁ בָּאֵלָה מַבְיִיחָם שְׁלֹעֲגִים לָךְ (הַנְּבִיא) בְּגִלְל חֲלָקֹת כְּסָפִי הַצָּדָקָה, כִּי אִם יִקְבְּלוּ חֶלֶק יִשְׁמְחוּ, וְאִם לֹא יִקְבְּלוּ יִרְגְּזוּ,
59. לוֹ רַק הָיוּ מִסְתַּפְּקִים בְּמָה שֶׁאֵלָה וּשְׁלִיחוֹ נֹתְנִים לָהֶם, וְהָיוּ אוֹמְרִים, דִּינֵנוּ בְּאֵלָה, הוּא יִתֵּן לָנוּ מַחֲסָדוֹ, וְגַם שְׁלִיחוֹ יִתֵּן לָנוּ, וְרַק אֶת אֵלָה לְבַדּוֹ אֲנַחְנוּ שׂוֹאֲלִים.

קטע 8

60. כְּסָפִי הַצָּדָקוֹת (הַנְּכָאֹת) מִיַּעֲדִים לַעֲנִיִּים, לְמַסְכָּנִים, וְלַפְּקִידִים הַפּוֹעֲלִים לְגִבּוֹת אֶת הַצָּדָקוֹת, וְלֹאֵלָה שְׁאַתֶּם מְקַרְבִּים אֶת לְבוֹתֵיהֶם לְאַסְלָאם, וְלִשְׁחַרְוֵי עֲבָדִים, לְשִׁקּוּעִים בַּחֲבוּבוֹת, וְלִמְמוֹן (הַעוֹבָדִים) בְּשָׁבִיל שֶׁל אֵלָה, וְלִנְסוּעִים רְחוֹק מִן הַבֵּית שֶׁאֵזַל כְּסָפֶם, הַחֲלָקָה הַזֹּאת הִיא מִצָּנָה מֵאֵלָה. אֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
61. יֵשׁ בִּינֵיהֶם (הַצְּבֹעִים) בָּאֵלָה הַמְּצִיקִים לְנְבִיא, וְאוֹמְרִים, הוּא מִטָּה אֵזוֹ וּמַאֲמִין לְכָל אֶחָד. אָמַר, הוּא אֵזוֹ הַמְּקַשִּׁיבָה לְכָל דְּבַר טוֹב שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים לוֹ, וְהוּא מַאֲמִין בְּאֵלָה, וּמַאֲמִין לְמַאֲמִינִים, גַּם הוּא רַב רַחֲמִים לְאֵלָה שֶׁהֵאֱמִינוּ מִבִּינֵיהֶם. אֵד לְאֵלָה הַמְּצִיקִים לְשִׁלִּיחַ אֵלָה צָפוּי עֹנֵשׁ מִכְּאִיב.
62. הם (הצבועים) נשבעים לָכֶם בְּאֵלָה לְרִצּוֹתְכֶם, אֵד מוֹטֵב לָהֶם כִּי יִרְצוּ אֶת אֵלָה וְאֶת שְׁלִיחוֹ אִם בְּאַמֶּת הם מַאֲמִינִים.
63. הָאֵם אֵינֶם יוֹדְעִים, כִּי הַמִּתְנַגֵּד לְאֵלָה וְלִשְׁלִיחוֹ מְחַפֵּה לוֹ אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם, וְבָהּ יִשְׁאַר לְנֶצַח? זוֹ הַחֲרָפָה הַגְּדוֹלָה.
64. הַצְּבֹעִים מִפְּחָדִים שֶׁמָּא תִּוְרַד סוּרָה¹ מִן הַשְּׁמַיִם אֲשֶׁר תּוֹדִיעַ לָהֶם עַל מַה שֶׁהֵם מַסְתִּירִים בְּלְבוֹתֵיהֶם (מִן הַכִּפְיָרָה). אָמַר לָהֶם, הַמְּשִׁיכוּ לְהַלְעִיג, אֵלָה מְגַלָּה אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִפְּחָדִים מִמֶּנּוּ.
65. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם (אוֹדוֹת מַה שֶׁהֵם אוֹמְרִים נִגְדָד), יֹאמְרוּ, הֵינּוּ מִתְּלוֹצְצִים. אָמַר, הָאֵם בְּאֵלָה, וּבְאוֹתוֹתָיו, וּבְשְׁלִיחוֹ אַתֶּם מִתְּלוֹצְצִים?

66. אל תתנצלו! כבר חזרתם לכפירה לאחר שהאמתתם, אם נסלח לקבוצה מכם (שחזרה בתשובה), נעניש קבוצה אחרת על כי חטאה.

קטע 9

67. הצבועים והצבועות הם אותו מין; מצוים לעשות את האסור (הרע), ואוסרים את המתר (הטוב), ואינם מוציאים מהונם בצדקה. הם שכוו את אללה, והוא שכח אותם (מרחמיו). הצבועים הם המשתחיתים.¹
68. אללה הבטיח לצבועים ולצבועות ולכופרים את אש גיהנם, לנצח יחיו בה, והיא מנת חלקם, ואללה קלל אותם, ומחכה להם ענש מתמיד.
69. (מעשיכם אתם הצבועים) דומים למעשיהם של אלה שקדמו לכם, אמנם הם היו חזקים מכם ועשירים יותר מכם עם יותר בנים, והם נהנו מאוד ממה שנתן להם, גם אתם נהניתם בחלקכם כמו אלה שהיו לפניכם והם נהנו ממה שנתן להם, וישקעתם בדברי שקר על אללה כפי ששקעו. אלה חלדו עמלם לאבוד בעולם הזה ובעולם הבא יהיו המפסידים.
70. האם לא קבלו את תולדות אלה שקדמו להם, העמים של נוח, ועאד, ות'מוד, והעם של אבראהים, ותושבי מדן, והערים ההפוכות (אנשי לוט), אשר השליחים שללהם הביאו להם אותות בהירים. (אמנם הם הכחישו את אותות אללה, לכן הוא העניש אותם). לכן אללה לא עשה להם עול, הם גרמו עול לעצמם.
71. המאמינים והמאמינות מגנים איש לרעהו. מצוים לעשות את המתר (הטוב), ואוסרים את האסור (הרע),² ומקימים את התפלה, ומשקמים את הזכאת, ומצייתים לאללה ולשליחו. אלה ירחם אללה עליהם (ביום הדין). אללה עזוז וחכם.
72. אללה הבטיח למאמינים ולמאמינות גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, אשר בהם יהיו לעולמים, ומשכנות נעימים בגני עדן, נוסף לכל זה רצון מאת אללה, זוהי הזכיה הגדולה ביותר.

קטע 10

73. הוי הנביא! צא לג' האד נגד הכופרים (של מכה וישאר השבטים הערביים) והצבועים, ואל תרפה מהם, כי מעונם יהיה גיהנם, וכמה רע המעון.

1. ר' סורת אל-ג'אטייה 45 : 34.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 104.

74. הם (הצבועים) נשבעים באללה שלא אמרו דבר (המזיק לנביא ולמאמינים). אמנם, הם אמרו את אמרת הכפירה, וכפרו לאחר שהיו מסלמים, וזממו (להרג את השליח), אבל הם נכשלו. הרגיו אותם שאללה ושליוח עשו מהם עשירים בברכת אללה שהעניק להם על ידי שליחו. לכן, אם יחזרו בתשובה, זה יהיה יותר טוב בשבילם, אבל אם יתרחקו מן האסלאם, אללה יעניש אותם ענש מכאיב בעולם הזה ובעולם הבא. ולא יהיה להם בארץ מגן ולא עוזר.
75. ויש באלה מביניהם שהתחייבו לאללה, אם הוא יתן לנו מחסדו, נתן צדקה ונהיה מן הישרים.
76. ואולם כאשר העניק להם מחסדו, הם החזיקו אותו (ולא נתנו צדקה), ופנו ערך כשהם סוטים רחוק מן האסלאם.
77. לכן אללה הוסיף צביעות בלבותיהם, עד ליום אשר יפגשוהו (יום הדין) בגלל שהם לא מלאו התחייבותם לאללה, ונשקרו.
78. האם אינם יודעים כי אללה יודע סודם ודבר סתרים, וכי אללה יודע את הנסתרות?
79. אלה (הצבועים) שפוגעים במאמינים (העשירים) המתנדבים לתת צדקה, וגם הם פוגעים במאמינים (העניים) שבקשי יכולים לתת צדקה, הם (הצבועים) לועגים להם, אללה ילעג להם, ולהם ענש מכאיב.
80. לא משנה אם תתפלל בשבילם שאללה יסלח להם, או לא תתפלל, אפלו אם תתפלל למענם שבעים פעם, אללה לא יסלח להם בשום אופן, משום שכפרו באללה ובשליחו, ואללה לא ידריך את המשחיתים.

קטע 11

81. אלה שנשארו בבתייהם (והשתמטו) ולא הצטרפו לשליח אללה (בצאתו לתבוכ)¹ שמחו שלא יצאו, באותו זמן סרבו לקיים ג' האד ברכושם ובנפשותיהם בשביל של אללה. ואמרו אחד לשני, אל תצאו לג' האד בחם. אמר, האש של גיהנם לוקטת יותר, לו רק הבינו,²

1. תבוכ, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחוס בשנת 9 להג'רה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נאס' 4 : 56 ; סורת אל-חג' 22 : 19 - 22 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 15 - 16.

82. הם יצחקו מעט (בעולם הזה), אבל הם עומדים לבכות הרבה (בעולם הבא) כענש למה שעשו.

83. וכאשר יחזירך אלה אל אחת מקבוצותיהם (הצבועים), ואז יבקשו אותך להרשות להם לצאת אתך לקרב. אמר, לא תצאו אתי לעולם, ולא תלחמו אתי באויב לעולם, בפעם הראשונה רציתם להשאיר בבית, ולכן, השאירו עם אלה הנשארים בבית, החלשים (הנשים והילדים והזקנים והחולים).¹

84. ואתה (השליח) אל תתפלל לעולם על גופת אחד מהם, ואל תעמד ליד קברו להתפלל למענו, משום שהם כפרו באלה ובשליחו ומתו בעודם משחתיים.

85. ואל תתירשם מהונם הרב והמספר הגדול של בניהם. אלה רוצה לתת להם את זה כענש בשבילם בחיי העולם הזה, ועד שימותו ככופרים.²

86. וכאשר יורדת סורה מן השמים האומרת, האמינו באלה ובצעו ג' האד עם שליחו, בעלי האמצעים מביניהם מיד ישאלו את רשותך, ויאמרו, הרשה לנו להשאיר עם אלה שנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים והחולים).

87. הם (הצבועים) רוצים להשאיר עם הנשים והילדים והזקנים ובעלי המום, כי נאטמו לבותיהם, לכן, הם לא יבינו.

88. אך השליח (מוחמד) והמאמינים עמו בצעו ג' האד ברכושם ובנפשותיהם, שמור להם כל הטוב (בעולם הבא) והם המצליחים.

89. אלה הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. לנצח יחיו בהם, וזו הזכייה הגדולה.

קטע 12

90. המתנצלים מבין שוכני המדבר באו (אל השליח) להתנצל לפניו על המצב הקשה שלהם, למען שירשה להם לא לצאת אתו לקרב, והמתכחשים לאללה ולשליחו עוד לא יצאו עם הנביא. ענש מכאיב יפגע באלה שפכרו מביניהם.

91. אין חטא על החלשים והחולים ולא לה שאין להם האמצעים להכין את עצמם לצאת עם השליח לקרב, אם הם נשארו נאמנים לאללה ולשליחו, כי אין סבה להעניש את עושי הטוב, ואללה סולח ורחום,

1. ר' סורת אל-פתח 48 : 15.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 55.

92. גם אין חטא על אלה אשר באו אליך (השליח) למען תעזור להם באמצעי רכיבה כדי לצאת אתך לקרב, ואמרת להם, אין לי שום אמצעים לתת לכם, ואז חזרו וענייהם זולגות דמעות מצער, כי אין להם את האמצעים לצאת אתך.

חלק 11

93. האשמה היא על העשירים השואלים את רשותך להשאיר עם אלה הנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים וכו'), ואללה אטם את לבותיהם, ואין הם יודעים (הענש המכחך להם עם אלה).
94. הם מנסים להתנצל אליכם בשובכם אליהם. אמר, אל תתנצלו! לא נאמין לכם בכלל, משום שאלה גלה לנו את הענין שלכם, אלה ושליו ראו את מעשיכם, ובסוף תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיע לכם את אשר עשיתם.
95. כאשר תחזרו אליהם (מהמסע שלכם), הם (הצבועים שפחדו להשאיר בבית) ישבעו לכם באללה כדי שלא תשאלו אותם אודות מה שעשו, עזבו אותם לנפשם, כי טמאים הם. מעונם גיהנם, כענש למה שעשו.
96. הם ישבעו לכם כדי שתהיו מרצים מהם, אפלו אם תהיו מרצים מהם, אלה לא יהיה מרצה מהאנשים המשחתים.
97. שוכני המדבר הם הכופרים והצבועים ביותר, וראויים יותר שלא ילמדו את החקים שאלה הוריד מן השמים על שליו. אלה יודע וחכם.
98. יש בין שוכני המדבר כאלה הרואים כקנס את מה שהם מוציאים (בשביל של אלה), ומחכים שאסון ורעה יפגעו בכם, אך האסון והרעה יפגעו בהם. אלה שומע ויודע,
99. אך יש בין שוכני המדבר כאלה המאמינים באללה וביום הדין, הרואים במה שהם מוציאים (בשביל של אלה) אמצעי התקרבות לאללה וקבלת תפלות השליח (מוחמד) בשבילם, באמת התקרבות היא להם, ואללה יכניסם ברחמיו, כי אלה סולח ורחום.
100. אלה מאד מרצה מהראשונים של המהגרים (המאמינים של מכה) והתומכים (המאמינים של מדינה) ואלה אשר המשיכו במעשים הטובים אחריהם, והם מרצים ממנו, והוא הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, וישפנו בהם לנצח, וזוהי הזכיה הגדולה.¹

1. ר' סורת אל-בקה 2: 218; סורת אאל עמראן 3: 195; סורת אל-אנפאל 8: 72 - 75; סורת את-תובה 9: 20; סורת אנ-נחל 16: 41, ופ' 110; וסורת אל-חג' 22: 58.

101. יש צבועים מבין שוכני המדבר אשר סביבכם ומשוכני מדינה הרחיקו לכת בצביונותם, שאתה לא מכיר אותם, אמנם אנחנו מכירים אותם. נעניש אותם פעמים (בעולם הזה). ולאחר מכן גם יוחזרו אל ענש עצום (בעולם הבא).
102. ואמנם ישנם אחרים (מאנשי מדינה) שהודו בחטאם וחזרו בתשובה, וכך ערבבו מעשה טוב במעשה רע. יתכן שאללה יקבל חזרתם בתשובה, כי אללה סולח ורחום.

קטע 13

103. קבל מרכושם צדקה לטהרם ולזכותם בה, והתפלל בעדם, כי תפלתך מרגיעה אותם, ואללה שומע ויודע.
104. האנשים יודעים כי אללה מקבל את חזרת עבדיו בתשובה, ומקבל את הצדקה שהם נותנים. אללה הוא המקבל את חזרת עבדיו בתשובה ורחום.
105. אמר, עשו (מעשים טובים), ואללה יראה את מעשיכם, וכן גם שליחו, וגם המאמינים, ולאחר מכן תחזרו אל יודע הנסתר והנגלה, והוא יודיע לכם על אשר עשיתם.
106. ויש כאלה שדינם נדחה, מחכים לדיו של אללה, אולי יעניש אותם או יקבל את חזרתם בתשובה, כי אללה יודע וחכם.
107. ואלה (מבין הצבועים) שהקימו מסגד לשם הצדקה (למאמינים)¹ וכפירה, ולזרוע הפרדה בין המאמינים, וכדי שישמש מקלט לכל אלה שנילחמו באלה ובשליחו מלפנים. הם נשבעים, התכוונו רק לטובה, ואולם אללה יעיד כי הם משקרים.
108. לעולם לא תקים תפלה בו. את המסגד שנוסד מהיום הראשון על יראת אללה,² ראוי יותר שתקים בו תפלה. יש בו אנשים שאוהבים להטהר, ואללה אוהב את המטהרים.
109. האם את מי שייסד את בנינו על יראה ורצון מאללה טוב יותר או מי שייסד את בנינו על שפת תהום שהתמוטט בו אל אש גיהנום? אללה לא ידריך את הכופרים.
110. את בנינם (של הצבועים) אשר בנו ממשיך להיות חרדה בלבותיהם עד אשר לבותיהם יקרעו. אללה יודע וחכם.

1. מסגיד אצי-צ'ראר שהקימו הצבועים להתקין המוסלמים במדינה ממנו. אבל הנביא והמוסלמים הרסו אותו לפני שהצבועים יכלו לבצע את מזימתם.

2. מסגיד קובא' קרוב למסגד הנביא במדינה.

קטע 14

111. אֱלֹהָהּ קָנָה מִהַמְאֲמִינִים אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנֵם תְּמוּרַת הַגֶּן, אִם יִלְחֲמוּ בַשָּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נִהְרָגִים. זוֹהִי הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַתּוֹרָה וּבִאֲנִי' יֵל וּבִקּוּרָאָן, וּמִי יוֹתֵר נֶאֱמָן מֵאֱלֹהָהּ בְּקִיּוֹם הַבְּטָחָתוֹ? לָכֵן קִבְּלוּ אֶת הַבְּשׂוּרָה בְּעֶסְקָה אֲשֶׁר כָּרְתֶם עִם אֱלֹהָהּ. זוֹהִי הַזְכָּיָה הַגְּדוֹלָה.
112. אֵלֶּה הֵם, הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַעוֹבְדִים אֶת אֱלֹהָהּ, וְהַמְשֻׁבָּחִים אֶת אֱלֹהָהּ, וְהַצְּמִים, וְהַכּוֹרְעִים, וְהַסּוֹדִידִים בַּתְּפִלָּה לְאֱלֹהָהּ, וְהַמְּצוּיִם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְהָאוֹסְרִים אֶת הָרַע, הַמְּקִימִים אֶת דִּינֵי אֱלֹהָהּ, וּבִשְׂרֵט טוֹבוֹת לַמְאֲמִינִים.
113. אֵין לִנְבִיא וְלַמְאֲמִינִים לְשָׂאֵל מֵאֱלֹהָהּ סְלִיחָה עַל הַפְּגָמִים, אֲפֹלוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרַר לָהֶם כִּי הֵם אֲנָשֵׁי גִיָּהֵם.
114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׂאֵל אֲבֵרָאִים אֶת אֱלֹהָהּ לִמְעַן אֲבִיו לֹא הִיָּתֶה אֶלָּא בְּגִלְל הַבְּטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ, וְאוֹלָם כֹּאֲשֶׁר הִתְבָּרַר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לְאֱלֹהָהּ מִשְׁדָּד יָדוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי אֲבֵרָאִים הָיָה מְרַבֶּה הַתַּחֲנוּנוֹת אֶל אֱלֹהָהּ וּמִתּוֹן.
115. אֱלֹהָהּ לֹא הָיָה מִתְּעָה אֲנָשִׁים לְאַחַר שֶׁהִדְרִיד אוֹתָם עַד שֶׁיִּבְהִיר לָהֶם מָה עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְשׁוֹר אֶת עֲצָמָם מִזַּעֲמוֹ שֶׁל אֱלֹהָהּ. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
116. לְאֱלֹהָהּ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מַחֲיָה וּמַמִּית, וְאֵין לָכֵם זִילְתוֹ מִגֵּן אוֹ עוֹזֵר.
117. אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת הַנְּבִיא וְהַמְּהַגְרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּה שֶׁהִצְטִרְפוּ אֵלָיו בְּזִמְן הַמְּצוּקָה (בְּזִמְן הַמַּסָּע הַקָּשֶׁה לְתַבּוּכָה) לְאַחַר שֶׁהִלְבָּבוֹת שֶׁל חֵלֶק מֵהֶם כִּמְעַט סְרוּ מִדֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר, וְאֵז אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.
118. כִּמוֹ כֵּן, אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים¹ שֶׁלֹּא הִצְטִרְפוּ לִנְבִיא, כֹּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רַחֲבָהּ נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נַפְשָׁם נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, וְיָדְעוּ שֶׁאֵין מִפְּלֵט מֵאֱלֹהָהּ אֶלָּא בִּפְנִיָּה אֵלָיו, וְאֵז הוּא קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָהּ הוּא הַמְּקַבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַרְחוּם.

קטע 15

119. הוּי הַמְאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, וְהָיוּ עִם אֲנָשֵׁי הָאֲמִת הַצּוֹדְקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).
120. אֲסוּר לְתוֹשָׁבֵי מְדִינָה וְתוֹשָׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסְבִּיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהִצְטִרֵּף אֶל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ (מוֹחַמֵּד), וּלְהַעֲדִיף אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נַפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, וחלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

- בָּהֶם צָמָא, עֲיִפּוֹת, חֶסֶר מְזוֹן בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֵן לֹא יִדְרְכוּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִרְגִּיזוּ אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּאוֹיֵב אִיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שֶׁהִיא, אֲלֹא
שִׁירָשָׁם לְזָכוֹתָם מַעֲשֵׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יִקְפֹּחַ שְׂכָר עוֹשֵׂי הַטּוֹב,
121. כָּל הוֹצָאָה שִׁינִי צִיאוֹ אִם גְּדוֹלָה אוֹ קִטְנָה, אוֹ כָּל וְאִדִּי שִׁינִי חָצוֹ, יִכְתֹּב לָהֶם
(כְּמַעֲשֵׂה טוֹב), עַל מְנַת שְׂאֵלָה יִגְמַל לָהֶם הַגְּמוּל הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.
122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לְצִאֵת לְמַלְחָמָה בְּאוֹיֵב, דִּי בְּחֵלֶק מִכָּל
קְבוּצָה לְצִאֵת, לְמַעַן אֵלֶּה שְׂלֹא יִצְאוּ לְמַדּוֹ אֶת דָּתָם, וְכֹאֲשֶׁר בְּנֵי
קְבוּצָתָם יַחֲזִירוּ אֲלֵיהֶם מִהַמְלַחְמָה לְמַדּוֹ אוֹתָם מִה שֶׁלְּמַדּוֹ בְּהַעֲדָרָם
(מִהַנְּבִיא), לְמַעַן שִׁיְהִיו זִהִירִים.

קטע 16

123. הוּי הַמַּאֲמִינִים! הִלַּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קְרוֹב לָכֶם, וְהָיוּ קְשׁוּחִים
אִתְּם, וְדָעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיְּרָאִים.
124. וְכֹאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרְדַת מִן הַשָּׁמַיִם, אַחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים
(בְּלַעַג), לְמִי מָכֶם סוּרָה זֹה הוֹסִיפָה אֲמוֹנָה? אַכֵּן לְמַאֲמִינִים הוֹסִיפָה
אֲמוֹנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמֵחִים בָּמָה שְׂאֵלָה נָתַן לָהֶם מִהַאֲמוֹנָה.
125. אֲדָּ לְאֵלֶּה שֵׁישׁ מַחֲלָה לְבַבּוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טְמֵאָה עַל טְמֵאָתָם,
וַיִּמְתּוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים.¹
126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחֲנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים? אֲדָּ הֵם אֵינֶם
חוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.
127. וְכֹאֲשֶׁר יוֹרְדַת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מִבִּיטִים אֶחָד בְּשָׁנִי
(וְאוֹמְרִים), הֲאֵם מִיִּשְׁהוּ רוּאָה אֶתְכֶם? וְאַחֵר כֵּן יִסְתַּלְקוּ (אִם מִרְגִּישִׁים
שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אֱלֹהָ הִטָּה אֶת לְבַבּוֹתֵיהֶם (מִן הַאֲמוֹנָה), וְהֵם
אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.²
128. כִּבְרָ בָּא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבְּכֶם,³ שְׂכּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְגַּע בְּכֶם, וְדוֹאֵג
לָכֶם, וּמְתִיחַס לְמַאֲמִינִים בְּחִמְלָה וְרַחֲמִים,⁴
129. אֲדָּ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּדָּ (הַשְּׁלִיחַ), אֲמַר, דִּינִי בְּאֱלֹהָ, שְׂאִין אֵלֶּה זוֹלָתוֹ,
עָלִיו סִמְכָתִי וְהוּא רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הָעָצוֹם.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

2. ר' סורת אל-מוֹדֵת' 74 : 49 - 51 ; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37 ; וסורת אצ-צ' 61 : 5.

3. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 129 ; וסורת אאל עמראן 3 : 164.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 215 - 217.

10

סִוְרַת יוֹנוֹס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יוֹנָה» משום שבה לבד
נזכר ספור עמו של ינוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם
ינוס בעונש כבד,
לכן אללה סלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות
אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת
אז-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה
ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סורת יונוס 10

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֹכֶם (הַקוֹרְאֹ),
2. הָאֵם זֶה דָּבָר מוֹזֵר בְּעֵינֵי אֲנָשִׁים כִּי הִשְׁרִינוּ אֶל אִישׁ מִקְרָבָם (מוֹחֲמֵד),²
וְצוּינוּ לוֹ, הִזְהַר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שֶׁעוֹד לֹא הֶאֱמִינוּ), וּבִשֶׁר לַמַּאֲמִינִים שְׂנִיט
לָהֶם גָּמוּל טוֹב אֲצֶל רַבּוֹנָם.³ אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים אֲמָרוּ, זֶהוּ מִכְשָׁף בְּרוּר.
3. רַבּוֹנֵכֶם הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים,
וּלְאַחַר מִכֹּן עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת, מִנְהֵל אֶת עֲנֻגֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,⁴ וְאֵין
מִמְלִיץ שְׁמִתָּר לוֹ לְהַמְלִיץ בַּפִּנְיָ עַל מִישֵׁהוּ בְּלִי הַסִּקָּמָתוֹ.⁵ זֶהוּ אֱלֹהֵה
רַבּוֹנֵכֶם שֶׁעֲלִיכֶם לַעֲבֹדוֹ. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁶
4. כְּלָכֶם תַּחֲזֹרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זֹו הַבְּטָחָה אֲמַתִּית שֶׁל אֱלֹהֵה, הוּא בּוֹרֵא
אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרֵאשִׁית, (וְאַחַר שְׂיָמִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שְׁנִית,⁷
לְמַעַן יִגְמַל לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב בְּצִדִּיק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מִשְׁקָה
רוֹתַח וְעֹנֶשׁ מִכְּאִיב עַל כְּפִירְתָּם.⁸
5. הוּא שֶׁעֲשָׂה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר שֶׁל אֹור וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקִבַּע לוֹ
מִסְּלוּלִים, לְמַעַן יִתְּדְעוּ אֶת מִנְּן הַיָּמִים וְחִשְׁבוּן הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,⁹ וְהוּא
בָּרָא אֶת כָּל זֶה בְּאַמָּת וּלְמַעַן שִׁיבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.¹⁰
6. הִנֵּה בַּחֲלוּף הַלִּילָה וְהַיּוֹם וּבְאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהֵה בְּשִׁמְסִים וּבְאָרֶץ אוֹתוֹת
לְאֲנָשִׁים יִרְאִים.¹¹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 63; סורת צאד 38: 5; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

3. ר' סורת אל-כחף 18: 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; סורת הוד 11: 6; וסורת סבא' 34: 3.

5. ר' סורת אל-בקהה 2: 255; סורת סבא' 34: 23; וסורת אנ-נגים 53: 26.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; וסורת אז-זוח'ורוף 43: 87.

7. ר' סורת אר-רום 30: 27.

8. ר' סורת אל-ואקעה 56: 42 - 43; סורת צאד 38: 57 - 58; וסורת אר-רחמאן 55: 43 - 44.

9. ר' סורת אל-אנעאם 6: 96; וסורת יא. סין 36: 40.

10. ר' סורת אל-אעראף 7: 5.

11. ר' סורת יונוס 10: 101; סורת יוסוף 12: 105; וסורת סבא' 34: 95.

7. אֵלָה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לִפְגֹּשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמָחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבְטָחוֹ בָּהֶם, וְשָׂכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,
8. מְעוֹנָם שֶׁל אֵלָה הָאֵשׁ כְּעֹנֶשׂ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מִהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),
9. אוֹלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, רְבוּנָם יְדִרִיד אוֹתָם לְמַעַן אֲמוֹנָתָם, (וַיִּכְנִסֶם אֶל גֹּן עֵדֶן), אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם,
10. תִּפְלָתָם בְּגֹן עֵדֶן, «הַשְׁבַּח לָךְ אֵלָה», וּבִרְכָתָם בִּינְיָהם, «שָׁלוֹם»,¹ וְסִיּוּם תִּפְלָתָם, «הַשְׁבַּח לְאֵלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים».²

קטע 2

11. לוֹ הַחִישׁ אֵלָלָה אֶת הָרָעָה לְבִנֵּי אָדָם כְּשֶׁהֵם מְבַקְשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מַחִישׁ אֶת הַטּוֹב כְּשֶׁמְבַקְשִׁים אוֹתוֹ, כְּכֹר סוּפָם בָּא אֲלֵיהֶם,³ אֲבָל אֲנַחְנוּ מְנִיחִים לְאֵלָה אֲשֶׁר אֵינָם מְקוּיִם לְהַפְגִּשׁ עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לְתַעוֹת בְּעוֹרֹנָם.
12. וְכֹאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בְּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בְּשָׂכִיבָה עַל צִדּוֹ, אוֹ בִישִׁיבָה, אוֹ בַעֲמִידָה,⁴ וְכִשְׁנִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלוֹ לֹא קָרָא אֲלֵינוּ לַעֲזֹר לוֹ לְהַסִּיר צָרָה שֶׁפָּגְעָה בּוֹ, כִּדְ נִרְאָה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמְּשַׁחֲתִים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
13. וְכִבֵּר הַשְׂמֵדָנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׂקוּ, לְמִרּוֹת שֶׁשְׁלִיחֵיהֶם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ, כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטְאִים.
14. וְאֵי עֲשִׂינוּ אֶתְכֶם כִּיִּוְרְשֵׁיהֶם בְּאַרְצָה, לְמַעַן נִרְאָה כִּיִּצַּד תִּתְנַהֲגוּ.
15. וּבִהֲקָרָא לִפְנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ בְּהִירִים, אֲמָרוּ אֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישָׁה עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין), הִבֵּא קוֹרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ הַמִּירוּהוּ. אֲמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַמִּיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי. אֲנִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לִי, וְאֲנִי יִרְאֵה אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרַבּוֹנִי אֲקַבֵּל אֶת הָעֹנֶשׂ שֶׁל יוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין).
16. אֲמַר, לוֹ רָצָה אֵלָלָה, לֹא קָרָאתִי אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הֵבִיא אוֹתוֹ לִידִיעַתְכֶם, וְכִבֵּר שֶׁהִיִּתִּי בִּינֵיכֶם חֶלֶק גָּדוֹל מִחֵי לִפְנֵי, ⁵ הָאֵם לֹא תִבְיֵנוּ?

1. ר' סורת אר-רעד 13: 23 - 24; סורת אל-אחזאב 33: 44; סורת יא. סין 36: 58; וסורת אל-ואקעה 25: 26.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 1; וסורת אל-כהף 18: 2 - 3.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 11.

4. ר' סורת פוצלת 41: 51.

5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומי חוטא יותר ממי שבודד שְׁקָרִים על אֱלֹהָ אוּ מִכְחִישׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יַצְלִיחוּ,¹
18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבִּלְעָדִי אֱלֹהָ (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יִזְקוּ לָהֶם אוּ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יַמְלִיצוּ עָלֵינוּ בִּפְנֵי אֱלֹהָ. אָמַר, הֲאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֱלֹהָ מַה שֶּׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ!
19. בְּנֵי אָדָם כֻּלָּם הָיוּ מֵאֲמִינִים בְּדַת אַחַת, וְאָז נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כָּפְרוּ וְאֲחָדִים נִשְׁאַרוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָ), וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רִבּוֹנָה, הִיָּה נִשְׁפָּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מַה שֶּׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.
20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵינוּ (הַנְּבִיא) אוֹת (מוֹחֲשִׁי) מִרְבוֹנוֹ? אָמַר, הַנִּסְתָּר הוּא רַק בְּיַד אֱלֹהָ, חֲכוּ (לְהִחְלָטָת אֱלֹהָ), גַּם אֲנִי אֲחַכֶּה עִמָּכֶם.²

קטע 3

21. וְכַאֲשֶׁר נִעְנִיק לְבִנֵּי אָדָם (הַפְּגָנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מִזְמָה נֶגֶד אוֹתוֹתָיו. אָמַר, אֱלֹהָ מְהִיר יוֹתֵר בְּמִזְמוֹתָיו נִגְדָּכֶם, אֲכֹן שְׁלִיחֵינוּ (הַמַּלְאָכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תִּזְמוּ.³
22. הוּא הַמְּסִיעַ אֶתְכֶם בִּיבֶשֶׁה וּבַיָּם, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בַּסְּפִינוֹת הַשְּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וְהִיִּיתֶם שְׂמֵחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תָבוֹא עֲלֵיהֶן רוּחַ סַעֲרָה וְהַגְלִים יַעֲלוּ אֲלֵיהֶם מִכָּל עֵבֶר וְחִשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאֲבוֹד, הַתְּפַלְלוּ אֶל אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת אֲמִתִּית, אִם תִּצִּיל אוֹתָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיָה מוֹדִים לָךְ עַל חֶסֶדְךָ,⁴
23. וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהֲצִיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עוֹל בְּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק. הוּי הָאֲנָשִׁים! תּוֹצֵאת הָעוֹל שֶׁלָּכֶם תַּחֲלוּ עֲלֵיכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), מַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף תַּחֲזֹרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָכֶם מַה שֶּׁעֲשִׂיתֶם.
24. חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְשַׁלֵּם לָמִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁקוּ אֶת צֶמַח הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמֵאֶכְל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכַאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹנֵי הַצִּמְחִים, וְיוֹשְׁבֵיהָ חֹשְׁבוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עֲלֶיהָ, וְאִזּוּ בָּאָה

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 21, ופ' 93.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 10 - 11; סורת אל-אסרא' 17: 59; סורת יונס 10: 96 - 97; סורת אל-אנעאם 6: 7; סורת אל-חגיר 15: 14 - 15; וסורת אט-טור 52: 44.

3. ר' סורת יונס 10: 12.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

- פִּקְדָּתָנוּ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֹשֶׁכֶת הַלַּיְלָה אוֹ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנִהְפָּכָה לְשָׂדֶה
אֲחֵר קָצִיר, כָּאֵלוּ מַעֲוֹלָם לֹא צָמַח. כִּדְּנִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים
בְּעָלֵי מַחֲשָׁבָה.¹
25. אֲלֵלָה מִזְמִין אֶל מַעֲוֹן הַשְּׁלוֹם (גֵּן עֵדֶן), וּמְדַרִּיךְ אֶת מִישָׁהוּ רוֹצֶה בְּדֶרֶךְ
הַיָּשָׁר.
26. (אֲלֵלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,²
וְאֶת פְּנִיָּהֶם לֹא יִכְסֶּה אֲבָק וְלֹא הַשְּׁפָלָה, אֲלֵה הֵם אֲנָשִׁי הַגֵּן אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ
בּוֹ לְנֶצַח,
27. וּלְאֵלָה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הֶעֱנֵשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתָהּ, וְהַשְּׁפָלָה
תִּכְסֶּה אֶת פְּנִיָּהֶם,³ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֲלֵלָה, וּפְנִיָּהֶם כָּאֵלוּ כִּסּוּ
בְּקֻטְעֵי לֵיל אֶפֶל, אֲלֵה אֲנָשִׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בָּהּ לְנֶצַח.
28. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסַף אוֹתָם יַחְדּוֹ,⁴ נֹאמַר לְפָגְנִיִּים, עֲמְדוּ
בְּמִקְוֹמְכֶם אַתֶּם וְשִׁתְּפִיכֶם (שִׁשְׁתַּפְּתֶם עִם אֲלֵלָה);⁵ וְנִפְרִיד בֵּינֵיהֶם,⁶
וְהַשְׁתַּפִּים (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבָדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתָנוּ עֲבַדְתֶּם,⁷
29. דִּי בְּאֲלֵלָה לָעַד בִּיגִינוּ וּבִיגִיכֶם, אָכֵן לֹא שָׁמְנוּ לֵב כִּי עֲבַדְתֶּם אוֹתָנוּ,
30. וְאֵז תִּשְׁכַּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשֵׂיָהּ הַקּוֹדְמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחֵר יוֹחֲזָרוּ אֶל
אֲלֵלָה, אֲדוֹנֵם הָאֱמִתִּי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ.⁸

קטע 4

31. אָמַר, מִי מִפְּרִנֵּס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁹ וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת
הַשְּׁמִיעָה וְאֶת הָרְאִיָּה?¹⁰ וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֶת הַמֵּת מִן
הַחַי?¹¹ וּמִי מְנַהֵל אֶת הָעֲנָנִים (בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ)?¹² הֵם יֹאמְרוּ, אֲלֵלָה.
אָמַר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִירָאוּ אוֹתוֹ?

1. ר' סורת הוד 11: 94 - 95; סורת אל-כהן 18: 45; סורת אז-זומר 39: 21; וסורת אל-חדיד 57: 20.
2. ועוד יותר: להביט אל הפנים של אללה בגן עדן. ר' סורת קאף 50: 35.
3. ר' סורת אאל עמרם 3: 106 - 107; סורת אבראהים 14: 42 - 44; סורת אש-שורא 42: 45; סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12; וסורת עבס 80: 38 - 42.
4. ר' סורת אל-כהן 47: 48.
5. ר' סורת יא. סין 36: 59.
6. ר' סורת אר-רום 30: 14, ופי' 43.
7. ר' סורת מרים 19: 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.
8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 13 - 14; סורת אט-טלאק 86: 9; וסורת אל-קיאמה 75: 13.
9. ר' סורת עבס 80: 27 - 31; וסורת אל-מולכ 67: 21.
10. ר' סורת אל-אנעאם 6: 46; וסורת אל-מולכ 67: 23.
11. ר' סורת אאל עמרם 3: 27.
12. ר' סורת אר-רחמאן 55: 29.

32. וְאָמַר, זֶהוּ אֱלֹהָ רַבּוֹנְכֶם הָאֵמֶתִי. וְאֵין דְּבַר זֹלַת הָאֵמֶת חוּץ מִהִתְעִיָּה. לָכֵן, פִּיצַד אֶתֶם סוֹטִים מַעְבֹּדְתוֹ?

33. וְלָכֵן רַבּוֹנְךָ פָּסַק וּבִצָּדָךְ כִּי פוֹרְקִי עַל שְׁמַיִם לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

34. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתֵּפִים שְׁלָכֶם (אֱלִילִיכֶם) מִי שְׂיוֹכַל לְהִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאֵז יַחְזִירֶם אֵלָיו? אָמַר, אֱלֹהָ יִתְחִיל אֶת הַבְּרִאוֹת וְאַחֵר כֶּךָ (יִמִּיתֶם וְיַחְיֶה אוֹתָם) יַחְזִירֶם אֵלָיו (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים), וְכִיצַד תִּסְטוּ מִדְּרֹךְ הָאֵמֶת אֶל דְּרֹךְ הִתְעִיָּה?

35. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתֵּפִים שְׁלָכֶם מִי שְׂיוֹכַל לְהִדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת? אָמַר, רַק אֱלֹהָ מִדְּרִיךְ אֶל הָאֵמֶת. לָכֵן מִי שְׂמִדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת רְאוּי מִכָּל שְׂיֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שְׂאִינוּ מִדְּרִיךְ וְהוּא זָקוּק לְהִדְרִיכָה.² מִה קִּרָּה לָכֶם, פִּיצַד אֶתֶם שׁוֹפְטִים?

36. מַרְבִּיתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְאוֹלֶם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בַּפְּנֵי הָאֵמֶת בְּמֵאוֹמָה. אָכֵן יוֹדַע אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

37. אֵי אֶפְשָׁר לְהִבְיֵא אֶת הַקּוֹרְאָן מִכָּל מְקוֹר שֶׁהוּא מְלַבֵּד אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשְּׁמַיִם לֵאשֹׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקִּדְּמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי'ל), וְיֵשׁ בּוֹ הַבְּהִירָה לָמָּה שֶׁהוֹרֵד בְּסְפָרִים שֶׁקִּדְּמוּ לוֹ, אֵין סִפְּק בּוֹ שֶׁהוּא מַעַם רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.

38. וְאֵם יֹאמְרוּ, הוּא (מוֹחֲמֵד) הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹמָה לוֹ, וְהִזְמִינוּ (לְעִזְרַתְכֶם) כָּל מִי שְׂאֵתֶם יְכוֹלִים מְלַבֵּד אֱלֹהָ, אִם בָּאֵמֶת אֶתֶם צוֹדִיקִים.³

39. וְאוֹלֶם הֵם הַכְּחִישׁוּ (אֶת הַקּוֹרְאָן) לַפְּנֵי שֶׁהִבִּינוּ אֶת תַּכְנֵנוּ וְלֹא יָדְעוּ אֶת פִּשְׁרוֹ. כְּמוֹ כֵּן הַכְּחִישׁוּ (אֶת סִפְרֵיהֶם) אֱלֹהָ שֶׁהָיוּ לַפְּנִיָּהֶם, וְיִרְאֶה מִה הִיָּה סוֹפֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

40. וְיֵשׁ כְּאֵלָה מַבְיִיגֵיהֶם (בְּנֵי הָעָם שֶׁל הַנְּבִיא) שֶׁהֵאֱמִינוּ בּוֹ (בְּקוֹרְאָן), וְיֵשׁ כְּאֵלָה מַבְיִיגֵיהֶם שֶׁלֹּא הֵאֱמִינוּ בּוֹ. רַבּוֹנְךָ יוֹדַע טוֹב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קטע 5

41. אִם שְׁלָלוּ אֶת דְּבָרֶיךָ. אָמַר, לִי מַעֲשֵׂי וְלָכֶם מַעֲשִׂיכֶם, אֶתֶם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שְׂאֵנִי עוֹשֶׂה וְאֵנִי לֹא אַחֲרָאִי לָמָּה שְׂאֵתֶם עוֹשִׂים.⁴

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.

2. ר' סורת מרים 19 : 42; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 24; סורת אל-אסרא' 17 : 88; וסורת הוד 11 : 13.

4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מִבְּנֵיהֶם שֶׁהֵם שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ, (אֲדָּךְ לֹא מִבְּנֵינִי מִה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר), אוּלַם הַתּוֹכֵל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים עַל אֵף שֶׁהֵם לֹא יָבִינוּ?
43. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מִבְּנֵיהֶם שֶׁהֵם מִסְתַּכְּלִים בְּךָ (אֲדָּךְ לֹא רוֹאִים אֶת סִימְנֵי הַנְּבוּאָה שֶׁאַלְלָה נָתַן לָךְ), אוּלַם הַתּוֹכֵל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעֲזָרִים עַל אֵף שֶׁהֵם אֵינֶם רוֹאִים?¹
44. אֲלָלָה אֵינִי מִקְפָּח אֶת בְּנֵי אָדָם מֵאוֹמָה, אֲדָּךְ הֵם מִקְפָּחִים אֶת עַצְמָם.
45. וּבָיִים שֶׁיֵּאֲסֹף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יִרְגִּישׁוּ כְּאֵלוּ שֶׁהוּא (בַּעֲוֹלָם) רַק שָׁעָה אַחֲתָה,² וְיִכְרִירוּ זֶה אֶת זֶה (לְזַמֵּן קֶצֶר מְאוֹד). אֲלָה שְׁלֹא הֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישַׁת אֲלָלָה וּפְסִידוֹ וְלֹא יִהְיוּ מְדַרְכִּים.
46. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ (הַנְּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁהוֹעֲדָנוּ לָהֶם בַּחַיִּים, אוֹ תַּמּוֹת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֶנֶשׂ). לְבִסּוֹף יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, אַחֵר אֲלָלָה יִהְיֶה עַד לְאַשֶׁר יַעֲשׂוּ (בַּעֲוֹלָם הַזֶּה).
47. לְכָל אִמָּה שֶׁקֹּדֶמָה שָׁלַחַנוּ שְׁלִיחִים, וְלֵאחֵר בּוֹא שְׁלִיחִים, יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בַּיּוֹם הַדִּין) בְּצִדֵּק וְלֹא יִקְפָּחוּ.³
48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מִתִּי גִבּוֹא הָאִיִּים הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בְּאַמֶּת אַתָּם צוֹדֵקִים (בְּאִיִּים שְׁלֵכֶם)?⁴
49. אָמֵר, אֵין בִּיכְלָתִי לַעֲזֹר לַעֲצָמִי, לְהַסִּיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהַבִּיא טוֹבָה לַעֲצָמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אֲלָלָה. לְכָל אִמָּה נִקְבַּע סוֹף, וְכִשְׁיִגִּיעַ זְמַנָּם (לְמוֹת) לֹא יוֹכְלוּ לְדַחֲתוֹ אֵף בְּשָׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.⁵
50. אָמֵר, אֵידָ אַתָּם מִרְגִּישִׁים אִם גִּבּוֹא אֵלֵיכֶם עֲנִשׁוֹ בְּשִׁכְבְּכֶם לַיְלָה אוֹ בַּיּוֹם? וּמִה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בָּזָה שֶׁהֵם מִבְּקָשִׁים לְהַחֲשִׁיוּ?
51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יִגִּיעַ תֵּאֲמִינוּ בּוֹ? כָּעַת אַתָּם מֵאֲמִינִים בּוֹ? לְמִרוֹת שֶׁדִּרְשַׁתֶּם לְהַחֲשִׁיוּ?⁶
52. וְאֵז נֶאֱמַר לַכּוֹפְרִים, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֶנֶשׂ הַנִּצְחִי, הָאִם אֵין זֶה הָעֶנֶשׂ הַרְאִיו לָרַע שֶׁעָשִׂיתֶם (בַּעֲוֹלָם)?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ;

סורת אנ-נאזעאת 79 : 46.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת אל-מונאפקון 63 : 11.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 12 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הכּוֹפְרִים מִבְּקָשִׁים מִמֶּדֶד יִדְיַעַה עָלָיו, הָאֵם הוּא אֶמֶת? אָמַר, כֵּן, בְּרַבּוֹנִי! אֶמֶת הוּא, וְאַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לְהַמְלִיט (מִהֶעֱנֵשׁ שֶׁל אֱלֹהָה).¹

קטע 6

54. וְלוֹ יִהְיֶה לְכָל נֶפֶשׁ כּוֹפֶרֶת כָּל הוֹן הָעוֹלָם תִּהְיֶה מוֹכֶנָה לְשִׁלְמוֹ כְּפִדְיוֹן עֲבוּר עֲצָמָה.² וְכֹאשֶׁר יֵרָאוּ אֶת הָעֲנֵשׁ יִרְגִּישׁוּ חֲרָטָה עֲמָקָה, וְאִזּוּ יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם מִשְׁפֹּט צָדֵק וְהֵם לֹא יַעֲשֻׁקוּ.

55. לְאֱלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וְהַבְּטַחַת אֱלֹהָה אֶמֶת הִיא, וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יוֹדְעִים.

56. הוּא (אֱלֹהָה) יִחְיֶה וְיָמִית וְאֵלָיו תִּחְזְרוּ (בַּיּוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים).

57. הוּא בְּנֵי אָדָם! כִּבֶּר בָּאָה לָכֶם דִּרְשָׁה (הַקּוֹרְאָן) מִרַבּוֹנְכֶם, וּבָהּ רַפּוּי לְמַחְלוֹת הַלֵּבָבוֹת, וְהִדְרָכָה, וְרַחֲמִים לְמַאֲמִינִים.³

58. אָמַר, (הַקּוֹרְאָן שֶׁבָּא אֵלֵיכֶם) בְּחֶסֶד שֶׁל אֱלֹהָה וּבִרְחֻמִּיו, בּוֹזֵאת יִשְׁמַחוּ, כִּי הוּא טוֹב יוֹתֵר מִכָּל הַהוֹן אֲשֶׁר נֹאסְפוּ.

59. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל הַמְּזוֹן שֶׁאֱלֹהָה יֵצֵר לָכֶם, אוֹלָם אַתֶּם עֹשִׂיתֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ אֲסוּר וְחֶלֶק מִתֶּר? אָמַר, הָאֵם אֱלֹהָה הִרְשָׁה לָכֶם לַעֲשׂוֹת כֵּן, אוֹ תִבְדּוּ עַל אֱלֹהָה כְּזָב?⁴

60. וּמָה דַּעֲתֶם שֶׁל אֱלֹהָה הַבּוֹדִים עַל אֱלֹהָה הַכְּזָב (כִּי יִקְרָה) בַּיּוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים! אֱלֹהָה מַעֲנִיק חֶסֶד לְבְנֵי אָדָם, אֵד מִרְבִּיתֶם אֵינֶם מְכִירִים תוֹדָה לְאֱלֹהָה.

קטע 7

61. אֵין דָּבָר שֶׁתַּעֲסֵק בּוֹ, אוֹ קִרְיָאָה שֶׁתִּקְרָא בְּקוֹרְאָן, אוֹ כָּל מַעֲשֶׂה שֶׁתַּעֲשֶׂה, מִבְּלִי שְׁנִיחָה עֲדִים לוֹ כְּשֶׁתַּתְּחִילוּ לַעֲסֵק בּוֹ, אֵין דָּבָר שֶׁיִּחְבָּא מִרַבּוֹנָד וְלוֹ כְּמִשְׁקַל נֶרְעִין, בָּאָרֶץ אוֹ בְּשָׁמַיִם, אוֹ מָה שֶׁקִּטֵּן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, וְהַכֹּל נִרְשָׁם בְּפִנְקֶס רָשׁוּם בְּרוּר.⁵

62. הַמְקַרְבִּים לְאֱלֹהָה לֹא יִהְיֶה עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יָגוֹן,

63. אֱלֹהָה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ וַיִּירָאוּ אֱלֹהָה,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא' 34 : 3 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 36.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופי' 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוּרָה בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵין לִשְׁנוֹת אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, זֶה הוּא הָאִשֶּׁר הִגְדֹּל.
65. אֵל יַעֲצִיבוּ אוֹתָךְ דְּבָרֶיהֶם. הַכּוֹחַ הַעֲצוּם כָּלוּ שֵׁיךְ לֵאלֹהִים, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
66. כָּל אִשֶּׁר בְּשָׁמַיִם וְאִשֶּׁר בָּאָרֶץ שֵׁיךְ לֵאלֹהִים, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינָם עוֹבְדִים מִה שֶׁהוּא אֱמֶתִי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְהֵם מְשַׁקְרִים אוֹדוֹת מִה שֶׁהֵם מִיַּחֲסִים לֵאלֹהִים.
67. הוּא (אֱלֹהִים) אִשֶּׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה (חֲשׁוֹךְ) לְמִנוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מֵאִיר) לְמַעַן תֵּרְאוּ לְאוֹרֹ, וְיֵשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
68. הֵם (הַנּוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אֱלֹהִים לָךְ, לוֹ הִשְׁבַּח! הוּא הַבִּלְתִּי זָקוּק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מַה שֶּׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הָאֵם יֵשׁ לָכֶם שְׁלֹטוֹן (הוֹכָחָה) בָּזֶה? הַתְּאֻמְרוּ עַל אֱלֹהִים אֶת אִשֶּׁר לֹא תִדְעוּ!¹
69. אָמַר, אֱלֹהִים הַטּוֹפְלִים שְׁקָרִים עַל אֱלֹהִים לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.
70. (הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ) הִנָּאָה קִצְרָה בְּעוֹלָם הִזָּה, וְאִזּוּ יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְנִטְעִימָם אֶת הָעֵנֶשׁ הַחֹזֵק עַל כְּפִירָתָם.

קטע 8

71. סֵפֶר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עַל נוֹחַ כְּשֶׁאָמַר לְבְנֵי עָמוֹ, בְּנֵי עַמִּי! אִם נִזְכְּחוּתִי בִּינֵיכֶם וְהִזְכַּרְתִּי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהִים קִשּׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם? אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהִים. הַחֲלִיטוּ בִּינֵיכֶם מִה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אִתְּם וְשִׁתְּפִיכֶם אִשֶּׁר צִרְפֹּתֶם לֵאלֹהִים, וְהִכְרִיזוּ אֶת מַה שֶׁאַתֶּם זוֹמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מַה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תִצְפּוּ לִי,²
72. וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוֹתִי אֲלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שֶׁאַלְתִּי מִכֶּם שְׁכָר, כִּי שְׁכָרִי מֵאֱלֹהִים, וְצִוִּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים (הַמִּתְמַסְרִים לֵאלֹהִים).³
73. אֲךֹּ הֵם הִתְנַגְּדוּ לוֹ, וְאֶנְחָנוּ הַצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אִשֶּׁר הָיוּ עִמּוֹ בַּתִּבָּה, וַעֲשִׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לְכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אִשֶּׁר הִטְבַּעְנוּ. רָאָה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.

1. ר' סורת מרים 19: 88 - 95.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 59 - 64; וסורת הוד 11: 54 - 56.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 131 - 132; סורת אל-מאאידה 5: 44; סורת אל-אנעאם 6: 162 - 163; סורת

אל-אעראף 7: 126; סורת יונס 10: 84; סורת יוסוף 12: 101; וסורת אנ-נמל 27: 44, ופ' 91.

74. אַחֲרָיו (נוח) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים¹ לְבְנֵי עֲמִיקָה, וְהֵם הִבִּיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֶם לֹא הָאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֶּדֶם.² כִּד אֲנַחְנוּ אוֹטָמִים אֶת לִבָּבוֹת אֵלֶּה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אֵלֶּלָה.³
75. אַחֲרֵיהֶם (השְׁלִיחִים) שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְהָאֲרוֹן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי עֲמֹ, אֲדָּהֶם הִתִּיָּהֲרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,
76. וְכֹאשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאֲתָנוּ, אָמְרוּ, זֶה כְּשׁוֹף בָּרוּר.⁴
77. אָמַר מוֹסָא, הָאוֹמְרִים אֲתֵם לָאֱמֶת כֹּאשֶׁר בָּאָה אֵלֵיכֶם, כְּשׁוֹף הוּא זֶה? וְהַמְכַשְּׁפִים לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחוּ.
78. הֵם (פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי) אָמְרוּ לְמוֹסָא, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירֵנוּ מִהֶדֶת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שְׁיִהְיֶה לָכֶם הַשְׁלֹטוֹן בְּאֶרֶץ?⁵ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֵאֱמִין לָכֶם,
79. וְאִזּוּ אָמַר פְּרָעָה, הִבִּיאוּ אֵלַי כָּל מִכְשֵׁף אֲמֹן.
80. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים, אָמַר לָהֶם מוֹסָא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אֲתֵם רוֹצִים לְהַשְׁלִיךְ!⁶
81. וְכֹאשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֶת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אָמַר לָהֶם מוֹסָא, מָה שְׁעֲשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֶׂה כְּשָׁפִים, וְאֵלֶּלָה יִבְטֹלוּ.⁷ אֵלֶּלָה לֹא יִתֵּן לְמַעֲשֶׂה הַמְּשַׁחֲתִים לְהַצִּלִּח.⁸
82. אֵלֶּלָה מֵאֲשֶׁר אֲתֵם הָאֱמֶת בְּדִבְרֵי עַל אֵף שְׁנֵאת הַפּוֹשְׁעִים.

קֶטֶע 9

83. רַק מַעֲשִׂים מִבְּנֵי עֲמֹ שֶׁל מוֹסָא הָאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחַדוּ מִפְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם. וּפְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאֶרֶץ וְעִבֵּר כָּל גְּבוּל בְּכִפְיָתוֹ.
84. וְאָמַר מוֹסָא, בְּנֵי עֲמִי! אִם תֵּאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה סִמְכוּ עָלָיו, אִם אֲתֵם מִתְמַסְּרִים לוֹ?⁹

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אבראהים; לוט; שועיב; ינוס; ואחרים.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.

5. למוסא והארון.

6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.

8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.

9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3;

סורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הם אמרו, אנחנו סומכים על אלה. רבוננו! אל תתן לכופרים לרדף אותנו ולנצח אותנו,

86. והצילנו ברחמך מן הכופרים.

87. והשרנו אל מוסא ואחיו (הארוו), הקימו לבני עמכם במצרים בתים למקלט בשעת סכנה, ולמקומות תפלה, וקימו את התפלה, ובשר למאמינים.

88. ואמר מוסא, רבוננו! אתה הענקת לפרעה ולנכבדיו רכוש והון עצום ברחמי העולם הזה. רבוננו! הם משתמשים בו להתעות אנשים משבילך. רבוננו! השמיד את הונם ואטם את לבותיהם לבל יאמינו עד אשר יראו את הענש המכאיב.¹

89. אלה אמר, תפלתכם נענתה, לכן המשיכו ללכת בשביל של אלה, ולא תלכו בשביל של חסרי הדעת.

90. וכאשר העברנו את בני ישראל בים, ופרעה וגדודיו רדפו אחריהם בזדון ואיבה, וכאשר עמד פרעה לטבע, אמר, אני מאמין שאין אלה זולת האל שבני ישראל מאמינים בו, ואני מן המתמסרים לו,

91. אז נאמר לו, כעת! וכבר מרדת מקדס והיית מן המשחיתים,

92. אולם היום נציל אותך בגופך למען תהיה לאות לבאים אחרך. אך מרבית בני האדם אינם שמים לב לאותותינו.

93. וכבר הושבנו את בני ישראל במושב בטוח, ופרנסנו אותם במאכלים טובים, והם לא נחלקו ביניהם אלא אחרי שהעניקה להם הדעת. רבונך ישפט ביניהם ביום תחית המתים במה שנתלקו בו.

קטע 10

94. אם יש לך ספק כל שהוא בנוגע למה שהורד אליך (מהענין הזה), שאל את אלה הקוראים את הספר (התורה והאג'יל) לפניה. כבר באה אליך האמת מרבונך, לכן, אל תהיה מן הספקנים,

95. ואל תהיה במכחישים את אותות אלה, לבל תהיה מן המפסידים.

96. אלה אשר אלה החליט החלטת צדק, לגרשם מרחמיו, לא יאמינו,

97. ולו בא אליהם כל אות, עד שיראו את הענש המכאיב.²

1. ר' סורת נוח 71 : 26 - 27.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת יונוס 10 : 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עֲזָרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כְּמוֹ שֶׁעֲזָרָה לְבָנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוֹנוֹס, כַּאֲשֶׁר הָאֱמִינוֹ, הִסְרָנוּ מֵעָלֵיהֶם אֶת עֵנֶשׁ הַקָּלוּן בַּחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִתְּנוּ לָהֶם לַחֲיוֹת בִּהְנָאָה עַד עַתָּה.¹
99. וְלוֹ רָצָה רְבוּנָךְ הָיוּ מֵאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשּׁוֹכְנִים בָּאָרֶץ, הָאֵם אֶתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לַהֲיוֹת מֵאֲמִינִים?²
100. אִין נָפֶשׁ שְׂתוּכַל לְהֶאֱמִין מִבְּלִי הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ, וְהוּא יְטִיל אֶת הָעֵנֶשׁ עַל אֱלֹהָ שְׂאִינִם מְבִינִים.
101. אָמַר, הַתְּבוּנָנוּ בְּכָל מָה שֵׁיֵשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֲמָנָם הָאוֹתוֹת וְהַאֲזָהֳרוֹת לֹא יַעֲזְרוּ לְאֲנָשִׁים שְׂאִינִם מֵאֲמִינִים.
102. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַחֲכִים אֶלָּא לְיָמִים (שֶׁל עֵנֶשׁ) כְּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֱלֹהָ שֶׁעָבְרוּ לִפְנֵיהֶם. אָמַר, חֲכוּ! וְאֲנִי מַחֲכָה בֵּין הַמַּחֲכִים עִמָּכֶם,
103. לְאַחֵר מְכוֹ, אֲנַחְנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמֵּאֲמִינִים.

קטע 11

104. אָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק כָּל שֶׁהוּא בִּדְתַּת שְׁלִי, אִינִי עוֹבֵד אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי רַק אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִמִּיתְכֶם אֲנִי אַעֲבֹד, וְצוֹיִתִּי לַהֲיוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים.
105. וְעַמִּד נְצִיב כְּחִנּוּף לְשֹׁמֵר אֶת הַדֶּת (וְלַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַפְּגָנִים,
106. וְאֵל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אֱלֹהָ לְמִי שֶׁהוּא שְׁלֹא יַעֲזֹר וְלֹא יִזְקֵק לָךְ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנֵּךְ אַחַד מִן הַכּוֹפְרִים.
107. וְאִם יָבִיא אֱלֹהָ עָלֶיךָ צָרָה, אִין מִי שֶׁהוּא שְׁיָכַל לְהַסִּיר אוֹתָהּ מִלְּבַדּוֹ, וְאִם יִרְצָה לְגַמֵּל לָךְ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חֶסֶדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חֶסֶדּוֹ לְאֲשֶׁר יִרְצָה מִבֵּין עַבְדָּיו. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
108. אָמַר, הוּא בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֲמַת (הַקּוֹרְאָן) מִרְבוּנְכֶם, לָכוֹ, מִי שֶׁמְקַבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה, הוּא מְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁבִּיל עֲצָמוֹ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, הוּא יִתְעָה רַק אֶת עֲצָמוֹ. וְאִין אֲנִי אַחֲרָאִי לָמָּה שֶׁיִּקְרָה לָכֶם.
109. נִהְג לְפִי מָה שֶׁהָשָׂרָה לָךְ, וְחִכָּה בְּסִבְלָנוּת לְמַשְׁפָּט אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּשׁוֹפְטִים.

1. ר' סורת יא. סין 36: 30; סורת אד-ד'אריאת 51: 52; וסורת אז-זוחירוף 43: 23.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 272; סורת הוד 11: 148 - 149; סורת אר-רעד 13: 31, ופ' 40; סורת אל-קצצ

28: 56; סורת פאטר 35: 8; וסורת אל-ע'אשיה 88: 21 - 22.

11

סורת הוד הוד

סורה זו קיבלה את שמה «הוד» משום שהשם של «הוד»
נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם
«הוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף
7 : 65 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 124.
הורדה במכה אחרי סורת ינוס 10, ופסוקיה מאה
עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «הוד» מפסוק חמישים
ושלושה.

סורת הוד 11

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
זהו ספר (הקוראן) אשר אותותיו נשמרו מפני כל סלוף וזיוף,² ופרשו מאת החכם והבקיא (אללה),
2. כדי שלא תעבדו אלא את אללה.³ אני (הנביא) שנשלחתי אליכם כמזהיר וכמבשר מאתו,
3. ובקשו סליחה מרבוניכם וחזרו אליו בתשובה, והוא יעניק לכם מנעמים לזמן מוגבל, ויעניק חסד למי שראוי לו.⁴ אך אם תסטו, חושש אני לכם מפני הענש של יום כביר (יום הדין),
4. אל אללה תשובתכם (ביום הדין), והוא הכל-יכל.
5. הם (הפגניים) מתאמצים למען שיסתירו את כפירתם ממנו, האם אינם יודעים כשהם מכסים את עצמם בבגדיהם, הוא ידע את אשר יסתירו או יגלו? כי אללה יודע את אשר בלבבות.

חלק 12

6. פרנסת כל נפש חיה בארץ מאת אללה, והוא יודע את משכנה כשהיא חיה, ויודע את מקום מותה, כי הכל כתוב ומפרט בלוח השמימי הקבוע.⁵
7. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ בששה ימים, כשכס מלכותו היה על פני המים, למען יבחן אתכם מי בכם מיטיב לעשות.⁶ ואם תאמר (השליח מוחמד), שלאחר המוות תקומו לתחייה. הכופרים יאמרו, אין זה אלא כשוף ברור.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-חג' 22 : 52.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 25.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 97.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38, ופי' 59.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אד' ד'אריאת 51 : 56.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 27 ; וסורת לוקמאן 31 : 28.

8. ואם אֶנְחֵנו דוֹחִים אֶת הָעֶנֶשׁ מֵהֶם עַד לְזִמּוֹ מִסִּים. יֹאמְרוּ, מֶה מַעֲכֹב אוֹתוֹ? אוֹלָם בְּיוֹם שְׂבִיבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ אֵינוֹ נִדְחָה מֵעֲלֵיהֶם, וּמֶה שְׂלַעְגוֹ לוֹ יִקִּיף אוֹתָם.

קטע 2

9. אִם נַעֲנִיק לְאָדָם מִרְחֲמִינוּ, וְאַחֵר נְסִירָם מַעֲלִיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר,
10. אֲדָ אִם נַעֲנִיק לוֹ מִחֲסִדְנוּ לְאַחֵר מְצִיקָה שְׁפָגְעָה בּוֹ, הוּא אוֹמֵר, חֲלָפוּ הָרְעוֹת מַעֲלִי, וְיִהְיֶה שְׂמִיחַ וּמִתְגַּאֵה בְּעַצְמוֹ,
11. לֹא כֵן בְּעֲלֵי הַסְבָּלָנוֹת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׂמוּרָה סְלִיחָה וְשֹׁכֵר גְּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).¹
12. אוֹלֵי אֶתָּה חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֵלֶק מִמֶּה שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹדִי, וְצָר לָךְ עַל כָּךְ, שִׂיאֹמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָּא עִמּוֹ מִלְּאֲדָ?² אֶתָּה רַק מְזַהֵר. וְאַלְלָה אַחֲרָאִי לְכָל דָּבָר.
13. וְאוֹלֵי יִגִּידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ עֶשֶׂר סוּרוֹת בְּדוּיוֹת כְּמוֹהוּ, וְהִזְמִינוּ לְעֲזָרְתְּכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זולָת אֱלֹלָה, אִם אֶתֶם צוֹדֻקִים?
14. וְאִזּוֹ אִם לֹא יִשְׁבִּיבוּ לָכֶם, דַּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בִּידִיעַת אֱלֹלָה, וְכִי אֵין אֵל זולָתוֹ. אַחֲרֵי כָל זֶה, הֵאֵם לֹא תִהְיוּ מְסַלְמִים?³
15. הַשּׁוֹאֲפִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם, נִגְמַל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִקְפָּחוּ,⁴
16. אֲלֹה אֲשֶׁר דָּבָר לֹא יִהְיֶה לָהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא אֲלֵא הָאֵשׁ, וְכָל מֶה שֶׁעָשׂוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה יִסָּכַל, וְלֹא יִהְיֶה עֶרֶךְ לָמָּה שֶׁפָּעְלוּ,
17. מִי שֶׁיֵּשׁ בִּידוֹ הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוּנוֹ (הַקּוֹרְאָן),⁵ וְלִצְדוֹ עוֹמֵד עַד מֵאֵתוֹ, וּלְפָנָיו סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא כְּמִדְרִיד וְרִחֲמִים לְמִי שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בּוֹ מִבְּרִי הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לְנִבְיָא מוֹחֲמַד), לוֹ נוֹעֵדָה הָאֵשׁ.⁶ אֵל תִּהְיֶה בְּסִפְק בְּדָבָר הַזֶּה, כִּי הוּא הֶאֱמַת מֵאֵת רְבוּנָךְ,⁷ וְאוֹלָם מְרַבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵאֱמִינוּ.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 19 - 22 ; וסורת אל-עצר 103 : 3.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 7 - 8.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 112.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 18 - 21 ; וסורת אש-שורא 42 : 20.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת אס-סגידה 32 : 1 - 2.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 2 ; וסורת אס-סגידה 32 : 2.

18. ומי יותר כופר מזה הבודה על אלקה קזב? אלה יעמדו ביום הדין בפני רבונו, והעדים יכריזו, הנה הם אלה קזבו על רבונו. אכן, קללת אלקה על הכופרים,
19. אלה אשר מנעו אנשים מלקחת בשביל של אלקה, ורצו שהשביל יהיה עקם, והם כפרו בעולם הבא,
20. אלה לא יוכלו להתחמק ממנו (אלקה) בארץ, ואין להם בפני אלקה כל מגנים. ויוכפל עונשם בגיהנם,¹ הם לא יכלו לשמע (את הקוראן) ולא יכלו לראות (אותות אלקה),²
21. הם אשר אבדו את נפשותיהם, והאלילים שבדו זנחו אותם,³
22. אין ספק שבעולם הבא יהיו הם המפסידים מכל.
23. המאמינים עושי הטוב והנכנעים בפני רבונו, אלה הם שזכני הנו, ולנצח יהיו בו.
24. משלם של שני הצדדים (הכופרים והמאמינים) כמו עור וחרש מצד, ולפנקח ולשומע מצד אחר. האם הם שוים האחד לשני? האם לא תזכרו?⁴

קטע 3

25. וכבר שלחנו את נוח אל בני עמו. (הוא אמר להם), אני מזהיר אתכם בלשון ברורה,
26. אל תעבדו אלא את אלקה, (ואם לא) אני מפחד שתקבלו עונש יום מכאב.
27. הכופרים מבין מנהיגי בני עמו אמרו, אנחנו רואים שאתה בן אדם כמונו, ורואים אנחנו כי רק העלובים מבינינו האמינו בך, ואנחנו רואים שאין לךם יתרון עלינו משום שאנחנו חושבים שאתם משקרים.⁵
28. (נוח) אמר, הוי בני עמי! מה תאמרו אם יש לי הוכחה ברורה מרבוני, והעניק לי רחמים מאתו שנסתרו מכם, החושבים אתם שנכפה אותה עליכם אם לא תרצו?

1. ר' סורת אנ-חל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 166; סורת מרים 19 : 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29 : 25; וסורת אל-אחקאף 46 : 6.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23; סורת אל-חשר 90 : 20; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמַר, הוּי בְּנֵי עִמִּי! אֵינִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם הוּן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׂכָרִי מֵאֱלֹהָ, לָכוּ לֹא אֶגְרֹשׁ מִלִּפְנֵי אֶת אֱלֹהָ שֶׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי אֶת רַבּוֹנָם.¹ אֲנִי רוֹאֶה שְׁאַתֶּם אֲנָשִׁים בּוֹרִים.
30. הוּי בְּנֵי עִמִּי! מִי יַעֲזֹר לִי בִּפְנֵי אֱלֹהָ אִם אֲנִי אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִלִּפְנֵי הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם כִּי בְּיַד אוֹצְרוֹת אֱלֹהָ, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מִלֵּאָדָּא אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֶל אֱלֹהָ שְׁאַתֶּם מְזַלְזִלִים בָּהֶם כִּי אֱלֹהָ לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּנְפְּשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אַעֲשֶׂה, אֶגְרֹשׁ עוֹל לְעַצְמִי.
32. אָמְרוּ, נוּחַ! הַתּוֹכַחַת עִמָּנוּ וְהַרְבִּית לְהַתּוֹכַח, הִבֵּא עֲלֵינוּ (אֶת הָעֶנֶשׁ) שְׁאַיִמָּת בּוֹ אִם בְּאַמָּת אֶתָּה צוֹדֵק.
33. אָמַר נוּחַ, אֱלֹהָ יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצָה, וְאֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְבָרַח מֵאֱלֹהָ,
34. לֹא תוֹעִיל לָכֶם עֲצָתִי, אִם בְּרִצּוֹנִי לֵיַעֲז לָכֶם אִם אֱלֹהָ רוֹצֶה שֶׁתִּשְׁאַרוּ בַּתְּעִיָּה, כִּי הוּא רַבּוֹנְכֶם וְאֵלֵיו תִּוְחָזְרוּ.
35. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אָמַר, אִם בְּאַמָּת בְּדִיתִי אוֹתוֹ, הֲרִי רַק עָלִי הָאַחֲרִיּוֹת לְחֻטָּאִי, אֵדָּא אֲנִי חַף מִחֻטָּאֵיכֶם.
- קִטְעַ 4**
36. וְאֱלֹהָ הִשְׁרָה לְנוּחַ, מִלְּבַד אֱלֹהָ שֶׁכָּבַד הֶאֱמִינוּ, לֹא יֵאֱמִין עוֹד אֵף אֶחָד מִבְּנֵי עַמָּד, לְכַד אֶל תִּצְטָעַר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
37. וּבִנְיָה אֶת הַתֵּבָה בְּהִשְׁגָּחַתָּנוּ וְהִשְׁרָאֲתָנוּ,² וְאֵל תִּשְׁאַל אוֹתִי לְסִלַּח לְכּוֹפְרִים, כִּי הֵם יוֹטְבֵעוּ.
38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נוּחַ בּוֹנֶה אֶת הַתֵּבָה, וְכִשְׁמִנְהִיגִים מִבְּנֵי עַמּוֹ עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לַעֲגוּ לוֹ. אָמַר, כִּשֶּׁם שְׁאַתֶּם לוֹעָגִים לָנוּ, גַּם אֲנַחְנוּ נִלְעַג לָכֶם כַּאֲשֶׁר תִּלְעָגוּ,
39. וְאַתֶּם עוֹמְדִים לְדַעַת עַל מִי יָבֹא הָעֶנֶשׁ שֶׁיִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יַחּוּל הָעֶנֶשׁ הַנִּצְחִי.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 52 - 53.

2. ר' סורת טא. הא 20: 39.

40. וּכְאֲשֶׁר בָּא הַצּוֹ שֶׁלָנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרַחַת הַתְּנוּרָה.¹ אֶמְרָנוּ (לְנוּחַ), קוּחַ אֲתָדָּה אֶל הַתִּבְּהָה זֹוג מְכַל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵיתָדָּה - פָּרָט לְאֵלֶּהה שֶׁכָּבֵר נִחְרָץ גּוֹרֵלֶם-² וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי רַק מַעֲשִׂים הָאֲמִינוּ.
41. וְאָמַר נֹחַ, עָלוּ בָּהֶ, בְּשֵׁם אֵלֶּלֶה הַפְּלֻגָּתָהּ וְעִנְיָנָתָהּ, כִּי רְבוּנִי סוֹלַח וְרַחוּם.
42. וּבִהְיוֹת הַתִּבְּהָה מְהֻלָּכֶת בֵּין גְּלִים גְּבוּהִים כְּהָרִים,³ קָרָא נֹחַ אֶל אֶחָד מִבְּנָיו, שֶׁלֹּא הִצְטָרֵף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הִצְטָרֵף אֲלֵינוּ וְאֵל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.
43. אָמַר (הַבּוֹ), אֲנִי אֶמְצֵא מַחְסֵה בְּהָר שֶׁיִּגְוֹ עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נֹחַ), אֵין מָגוּ הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אֵלֶּלֶה, אֵלֶּא רַק לָמִי שֶׁאֵלֶּלֶה יִרְחַם עָלָיו. וְאִזּוּ הַפְּרִידוֹ בֵּינֵיהֶם הַגְּלִים, וְהָיָה בָּנוּ בֵּין הַטּוֹבָעִים.
44. וְאִזּוּ נֶאֱמַר, הוּא אֲדָמָה! בִּלְעִי אֶת מִימִידָּה! וְהוּא שְׁמַיִם! הַפְּסִיקוּ! אִזּוּ פָּתְחוּ הַמַּיִם, וְהָעִנְיָן נִגְמַר. (וְהַתִּבְּהָה) הִטִּילָה אֶת הָעֵלֶן עַל הָר אֶל-ג'וּדִי,⁴ וְאִזּוּ נֶאֱמַר, הָאֲבִדוֹן לְכּוֹפְרִים.
45. נֹחַ קָרָא אֶל רְבוּנוֹ, רְבוּנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהַבְּטַחְתָּדָּה (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֶמֶת הִיא, וְאֵתָה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.
46. אָמַר (אֵלֶּלֶה), נֹחַ! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּדָּה, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אֵל תִּשְׁאֵל אוֹתִי מָה שֶׁאֵין לָדָּה יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מִזְּהִיר אוֹתָדָּה שֶׁלֹּא לְהִיּוֹת בְּנִבְעָרִים.
47. אָמַר (נֹחַ), רְבוּנִי! אֲנִי מִבְּקֵשׁ מַחְסֵה אֶצְלָדָּה מִפְּנֵי שֶׁאֲשָׁאֵל אוֹתָדָּה עַל אֲשֶׁר לֹא אֲדַע. אִם לֹא תִסְלַח לִי וְתִרְחַם עָלַי אֶהְיֶה גַם אֲנִי מִן הַמַּפְסִידִים.
48. אִזּוּ נֶאֱמַר, נֹחַ! רַד בְּשָׁלוֹם מֵאֲתָנוּ וּבִבְרָכוֹת עָלֶיךָ וְעַל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר אֲתָדָּה, אֲדָּה אֲמוֹת אַחֲרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נִעְנִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן יִקְבְּלוּ עָנֶשׁ מִכְּאִיב מֵאֲתָנוּ.
49. סְפוּר זֶה אֶחָד מִסְּפוּרֵי הָעֶבֶר הַנִּסְתֵּר שֶׁאֲנַחֲנוּ מְגִלִים לָדָּה, לֹא יְדַעְתָּם עָלָיו אֵתָה וּבְנֵי עַמָּדָּה לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִתְוַצָּאָה הַטּוֹבָה לִירְאִים.⁵

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.

2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.

3. ר' סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-גיודי בין תורכיה ועיראק.

5. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קטע 5

50. וְאֵל בְּנֵי עָאד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת הַיִּדְּוּ אַחֲיָהֶם, וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִבְּלַעְדִּי, כִּי אַתֶּם רַק מְשַׁקְרִים (בְּכַפִּירְתְּכֶם).
51. הוּי בְּנֵי עַמִּי! אֵין אָנִי דֹרֵשׁ מִכֶּם שְׁכָר עָלָי (עַל מַה שְּׁאֲנִי קוֹרָא אַתְּכֶם לַעֲבֹד אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), שְׁכָרִי עַל מִי שְׁבָרָא אוֹתִי, הָאֵם לֹא תִבְנִי?
52. הוּי בְּנֵי עַמִּי! בְּקִשׁוֹ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, וְאָז יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּי בְּרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחְכֶם, וְאֵל תִּסְטוּ כְּחוּטָאִים.
53. הֵם אָמְרוּ, הוּד! לֹא הִבֵּאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינָנו נוֹטְשִׁים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים לָךְ.
54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתְכֹּן שְׁאַחַד מֵאַלְהֵינוּ גֵרֵם לְשַׁעֲוֹנָךְ. הוּא אָמַר, אָנִי מַעֲיִד עָלִי אֶת אֱלֹהָ, וְהִיּוּ עֲדִים גַּם אַתֶּם שְׁאֲנִי מִתְנַעֵר מִמָּה שְּׁאַתֶּם מְשַׁתְּפִים,
55. עַם אֱלֹהָ, לָכֵן הִתְנַכְּלוּ לִי בְּלָכֶם וְאֵל תִּתְּנוּ לִי שִׁהוּת,
56. אָנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהָ רְבוֹנִי וְרְבוֹנְכֶם, שְׁאֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֲלָא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רְבוֹנִי מוֹבִיל לְדָרֶךְ יִשְׂרָאֵל.
57. וְאֵם תִּסְטוּ, אָנִי כָּבֵד מִסִּרְתִּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהִבְיָא אֵלֵיכֶם. רְבוֹנִי יַחֲלִיף אַתְּכֶם בְּאַנְשִׁים אַחֲרִים מִבְּלִי שְׁתוּכְלוּ לְהַצִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה. רְבוֹנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר (וְהוּא יִשְׁמֹר עָלֵי מִכֶּם).
58. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵי הַדִּין שְׁלָנוּ לְהַעֲנִישׁ אוֹתֶם, הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְעַמּוֹ כָּל אִלָּה שְׁהֶאֱמִינוּ לוֹ וְחִלְצָנוּ אוֹתֶם מֵעֲנֵשׁ כְּבֵד.
59. וְהִנֵּה בְּנֵי עַם עָאד כְּפָרוּ בְּאוֹתוֹת רְבוֹנֶם וְלֹא צִיְתוּ לְשִׁלְחִיו, וְצִיְתוּ לְצוּר שֶׁל כָּל עָרִיץ וְקִשָּׁה עָרִיץ,
60. לָכֵן רִדְפָה אוֹתֶם קָלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵי הַמַּתִּים (מִחֻפָּה לָהֶם עֲנֵשׁ כְּבֵד), עַל אֲשֶׁר כְּפָרוּ בְּרְבוֹנֶם. הָאֲבָדוֹן לְאַנְשֵׁי עָאד, עַמּוֹ שֶׁל הוּד.

קטע 6

61. וְאֵל בְּנֵי עַם תִּמּוּד שְׁלַחְנוּ אַחֲיָהֶם צֹאֲלָח. וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִלְּבַדּוֹ, הוּא בָּרָא אַתְּכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לַחֲיוּת בָּהּ. לָכֵן שְׁאֵלוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי רְבוֹנִי קְרוֹב וְעוֹנָה לְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ.²

1. בני עַאד: הם אומה ערבית קדומה טרום-אסלאמית שנכחדה הרבה זמן לפני קום האסלאם. ר'.

סורת אל-אעראף 7: 65 - 71.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 186.

62. הם אָמְרוּ, הוּי צאַלח! לַפְנֵי זֶה הָיִית בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכָם וּמֵתוֹן, הָאֵם אַתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מֶה שְּׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סֶפֶק גָּדוֹל בְּאִשְׁר אַתָּה קוֹרָא לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוּ.
63. אָמַר (צאַלח), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיָדִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבוּנִי, וְהוּא הָעֵינִיק לִי רַחֲמָנוּת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יִצִּיל אוֹתִי מֵאֲלָלָה אִם אֲנִי לֹא אֲצִיֵּית לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אֲבָדוֹן.
64. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נֹאקָה שֶׁל אֲלָלָה¹ לְאוֹת לָכֶם. תֵּנוּ לָהּ לַרְעוֹת כְּרֻצוֹנָה בְּאֲדַמַּת אֲלָלָה, וְלֹא תִפְגְּעוּ בָּהּ לַרְעָה, אַחֲרֵית יִפְגַּע בָּכֶם עֹנֶשׁ מָהִיר.²
65. אוּלָם הֵם עֲקְרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צאַלח, תִּהְיוּ מֵהַחַיִּים שֶׁלָּכֶם שְׁלוֹשָׁה יָמִים, זוֹהִי הַתְּרָאָה צוֹדָקָת.
66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְר הַדִּין שֶׁלָּנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצַּלְנוּ אֶת צאַלח וְאֶת כָּל אֵלָה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מֵהַשְּׁפֶלֶת אוֹתוֹ יוֹם. וְרְבוּנָךְ הוּא הַחֲזָק וְהַעֲזָזוּ.
67. וְהַצַּעֲקָה פִּגְעָה בְּאֵלָה שֶׁכִּפְרוּ, כְּתוּצָאָה נִהְפְּכוּ לַפְגָּרִים מוֹטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,
68. כָּאֵלוּ שֶׁמַּעוֹלָם לֹא הָיוּ בַּחַיִּים. בְּנֵי ת' מוֹד כִּפְרוּ, הֶאֱבָדוֹן לְאִנְשֵׁי עַם ת' מוֹד.

קטע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמְּלָאכִים) שֶׁלָּנוּ הִבִּיאוּ לְאַבְרָאָהִים אֶת הַבְּשׂוּרָה. אָמְרוּ, שְׁלוֹם! אָמַר, שְׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהִבִּיֵּא לָהֶם עֵגֶל שְׁמֵן צִלְי (לְאָכֹל),³
70. (אֲמָנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וְכִשְׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מְגִיעוֹת אֵלָיו, חָשָׁד בָּהֶם וּפְחַד מֵהֶם.⁴ אָבֵל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אֵל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֵל עִם לוֹט.
71. אַךְ אֲשֶׁתּוֹ (שֶׁל אַבְרָאָהִים) שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָּתָם (וְהִיא שְׁמַעָה מָה הָיוּ אוֹמְרִים), צִחֲקָה. וְאָז בִּשְׁרָנוּ לָהּ עַל הַלָּדוֹת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאַחֲרֵי אֶסְחָאק יַעֲקֹב (יַעֲקֹב),⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73 - 79.

3. ר' סורת אדי-דיאריא 51 : 26 - 27.

4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכול את אוכל ההארח שמגישים לו ; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 133.

72. וְאָמְרָה, אוי לי! אַיך אַלד וואָני זָקנָה וּבַעֲלִי זָה גַם זָקוּ! בְּאַמֶּת זָה דְבָר מוֹזֵר.¹
73. אָמְרוּ (הַמְלָאָכִים), הָאֵם אַת מַתְפַּלֵּאת מִהֶעֱנִין שֶׁל אֱלֹהִים? רַחֲמֵי אֱלֹהִים וּבִרְכוּתֵי עַלְיֶיכֶם בְּנֵי הַבֵּית, כִּי הוּא (אֱלֹהִים) רַב-תַּפְאָרֶת וּמִהָלָל.
74. וְכַאֲשֶׁר נִרְגַע אֲבָרָהִים וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוּרָה (עַל הַלְדָּת אֶסְחָאק וְיַעֲקֹב, הַמְשִׁיד לְהַתְנַכַּח עִמּוֹ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוֹט).
75. כִּי אֲבָרָהִים הָיָה מֵתוֹן, וּמִרְבָּה לְהַתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהִים, וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה.
76. הוּא אֲבָרָהִים! שָׁכַח מְזָה, הִנֵּה כָּבֵד הַגִּיעָה הַחֲלֻטֶּת רַבּוֹנָד, וְהַעֲנֵשׁ בָּא אֲלֵיהֶם, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.
77. בְּבֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמְלָאָכִים) אֶל לוֹט, בּוֹאִם הָיָה רַע בְּעֵינָיו, וְהָיָה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זֶהוּ יוֹם קָשָׁה.
78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עַמּוֹ בָּאוּ אֵלָיו בְּמַהֲרֹת, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה (סִטְיָה מִינִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה בְּנוֹתַי² (הַתַּחֲתָנוֹ אִתָּן) הֵן טְהוֹרוֹת לָכֶם יוֹתֵר. יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהִים וְאֵל תְּבִיאֻ אֶלִי חֶרֶף בְּהַתְקַפֵּת אוֹרְחִי, הָאֵין בָּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת?
79. אָמְרוּ, אִתָּה כָּבֵד יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתַיִךְ, וְאִתָּה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנֵנוּ.
80. וְאָמַר, לוֹ הָיָה לִי כּוֹחַ נִגְדָּכֶם, אוֹ לוֹ הָיָה לִי מִשְׁעָן חֲזָק לְהִשְׁעָן בּוֹ.
81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמְלָאָכִים), הוּא לוֹט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹנָד, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַגִּיעַ אֵלָיִךְ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ בְּלִילָה הַזֶּה, וְאֵל זְבִיט אֶחָד מִכֶּם לְאַחֹר, פֶּרֶט לְאַשְׁתְּךָ אֲשֶׁר יִקְרָה לָהּ מָה שְׁיִקְרָה לָהֶם. הַמוֹעֵד שְׁלָהֶם הוּא בִּבְקָר, הָאֵין הַבָּקָר קְרוֹב?
82. וְכַאֲשֶׁר בָּצַע הַצּוֹ שְׁלָנוּ נִגְדָם, הַפְכְּנוּ אוֹתָהּ מִלְּמַעֲלָה לְמַטָּה,³ וְהַמְטִרְנוּ עָלֶיהָ אֲבָנִים מִטֵּיט יָבֵשׁ (סִג'יִל) בְּלִי הָרָר,⁴
83. מִסְמָנוֹת בְּסִימָן מִיַּחַד לְפִי הוֹרָאת רַבּוֹנָד, וְאֵין הֵן (הָאֲבָנִים) רַחוּקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה).

1. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 29.

2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר' גם סורת אל-חג'ר 15 : 71.

3. העיר שלהם היתה סדום בקרבת ים המלח. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 53.

4. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 33.

קטע 8

84. וְאַל בְּנֵי מִדְיָן שְׁלַחְנוּ אֶת שׁוּעִיבַּ אַחִיהֶם. וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָהּ, כִּי אֵין לָכֶם מִבְּלַעַדִּיו, וְאַל תִּפְחִיתוּ בַּמִּדָּה וּבַמִּשְׁקָל. הֵן רֹאֶה אֲנִי כִּי הַמַּצֵּב שֶׁלָּכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אֲדָּ אֲנִי מִפְּחַד כִּי יָבוֹא עֲלֵיכֶם הָעֲנָשׁ שֶׁל יוֹם מִקִּיף.
85. הוּי בְנֵי עַמִּי! הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל, וְאַל תִּפְחִיתוּ לְאַנְשִׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם, וְאַל תִּפְּצוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,
86. מֵה שְׁאַלְלָה הַתִּיר לָכֶם מִהַרְחוֹ שְׁמִיגִיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מֵאַמִּינִים, אוּלַם אֲנִי לֹא יָכֹל לִשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.
87. אָמְרוּ, הוּי שׁוּעִיבַּ! הָאֵם תִּפְלֹתְךָ מִצִּוְהָ עֲלֶיךָ (לְדַרְשׁ מֵאַתָּנוּ) שְׁנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי בְּכַסִּיק לַעֲשׂוֹת בְּרָכוּשֵׁינוּ כְּרָצוֹנֵנוּ? (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הָאֵם אַתָּה הַיָּחִיד מִבְּיַנֵּינוּ הַמֵּתוּן וְהַחֹלָד בְּדָרְךָ הַיָּשָׁר?
88. אָמַר (שׁוּעִיבַּ), הוּי בְנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבּוֹנִי, וְגַם הָעֲנִיק לִי פֶרֶנְסָה טוֹבָה מֵאַתָּה. לָכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שְׂאֵנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בְּרָצוֹנִי לְתַקֵּן כָּכֹל יָכֹלְתִּי. הַצִּלְחָתִי תִּלְוִינָה רַק בְּאַלְלָה שֶׁעָלִיו אֲנִי סוֹמֵךְ וְאַלְיוּ אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.
89. הוּי בְנֵי עַמִּי! אַל תִּתְּנוּ לְהַתְנַגְּדוּתְכֶם לִי שֶׁתִּבְיֵא עֲלֵיכֶם אֶסוֹן כְּאַסוֹנָם שֶׁל אֲנָשֵׁי נוֹחַ, אוֹ אֲנָשֵׁי הוֹד, אוֹ אֲנָשֵׁי צֹאֵלָח, נוֹסֵף לְכָל זֶה אֲנָשֵׁי לוֹט אֵינָם רְחוּקִים מִכֶּם.
90. בִּקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבּוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה, כִּי רְבּוֹנִי רַחוּם וְחוֹמֵל.
91. אָמְרוּ, שׁוּעִיבַּ! אֵין אֲנוּ מְבִינִים הַרְבֵּה מִמָּה שְׁאַתָּה אוֹמֵר. וְאַנְחֵנוּ רוֹאִים כִּי אַתָּה חֹסֵר אוֹנִים (לֹא מִבִּין הָעֲלִית שְׁלֵנוּ), וְלוּלֵא בְנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הֵינּוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בְּאַבְבָּנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנַע מֵאַתָּנוּ.
92. וְאָמַר, הָאֵם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאַלְלָה, עַד כְּדֵי כָךְ שֶׁפְּנִיתֶם עֵרֶף לָמָּה שֶׁהוּא צִוָּה אֶתְכֶם? רְבּוֹנִי מִקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.
93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְּשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מֵה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כְּרָצוֹנִי, אֲדָ סוֹפְכֶם שֶׁתִּדְּעוּ עַל מִי יָבוֹא עֲנָשׁ מִשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. חֲכוּ וּרְאוּ מֵה יִקְרָה לָכֶם, וְגַם אֲנִי מְחַפֶּה אֶתְכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲנֵשְׁנוּ נִגְדָם, הִצְלָנוּ אֶת שְׁוַעֲיָב וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר עִמּוֹ, בְּרַחֲמֹנֹת מֵאֲתָנוּ, אִזּוּ לְכוּפְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צֹחָה וְהֵם נִהְפְּכוּ לַפְגָּרִים מוֹטְלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,¹
95. וְהִשְׁמָדוֹ כְּאֵלוֹ מַעֲוֹלָם לֹא חָיו בְּבִתְיָהֶם. הָאֲבָדוֹן לְאֲנָשֵׁי עִם מְדִין כָּפִי שְׁאֲבָדוֹ בְּנֵי עִם ת' מוֹד.

קטע 9

96. וְכִבֵּר שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכַחָה בְּרוּרָה,
97. אֶל פְּרָעָה וְאֲנָשֵׁי הַשְּׁלִטוֹן שָׁלוּ, (אֲבָל פְּרָעָה לֹא הֵאֱמִין) וְהֵם הִלְכוּ בַּעֲקֹבוֹתָיו, וְאִין דִּרְכוּ שֶׁל פְּרָעָה יִשְׁרָה,²
98. וְלָכֵן יִצְעַד פְּרָעָה בְּרָאשׁ בְּנֵי עִמּוֹ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים וְיוֹבִילִים אֶל הָאֵשׁ. כְּמָה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵלָיו יִכְנָסוּ,
99. וְקָלְלָה רִדְפָה אוֹתָם בְּעוֹלָם הָזֶה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כְּמָה רַע מֶה שְׁיִקְבְּלוּ נוֹסֵף לְמָה שְׁקִבְלוּ בְּעוֹלָם הָזֶה.³
100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיִּדְעוֹת הַעֲצֵרוֹת, נִסְפָּר לָךְ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהֶן עוֹד קִיָּם וְחֵלֶק הַשְּׁמַד,
101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲשִׁקְנוּ אוֹתָם, אֲלֹא הֵם עֲשִׁקוּ אֶת עַצְמָם. הָאֱלִילִים שְׁאֲלִיהֶם הִתְפַּלְלוּ לֹא עָזְרוּ לָהֶם בְּכָלל כְּאֲשֶׁר בָּצַע הִצּוֹ שֶׁל רְבוּנָד. לְהַפְּדוֹ, אֵד הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֲנֵשׁ עַל עֲנִשָּׁם.
102. וְכֵזָה הוּא הָעֲנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד כְּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אֲנָשֵׁי הַעֲצֵרוֹת הַכוּפְרִים. וְעֲנִשׁוּ מִכְּאִיב וְחִזָּק,
103. בְּמַעֲשֵׂה רְבוּנָד זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שְׁיִירָא מַעֲנֵשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שְׁיִאֲסִפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְדִין. וּבְיוֹם הָזֶה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֲדִים.⁴
104. וְאֲנַחְנוּ דוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מִסִּים,
105. כְּאֲשֶׁר הַיּוֹם הָזֶה יְבוֹא, לֹא יוּכַל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רִשּׁוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהָ),⁵ מִבִּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֱמָלָלִים וְהַמַּאֲשָּׁרִים,⁶

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 91.

2. ר' סורת אל-מוזמל 73: 16; וסורת אנ-נאזעאת 79: 21 - 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 38; סורת אל-אחואב 33: 67; סורת אל-קצצ 28: 42; וסורת ע'אפר 40: 46.

4. ר' סורת אל-כהף 18: 47.

5. ר' סורת טא. הא 20: 109; וסורת אנ-נבא' 78: 38.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 7.

106. אֶת הָאֲמָלִים, הֵם יִהְיוּ בָּאֵשׁ, שְׂיִהְיוּ גִּנְאֵנְחִים וְנִנְאֵנְקִים.
107. לִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ, כָּל עוֹד יִתְקִימוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנְךָ אַחֲרָת.¹ כִּי רְבוּנְךָ פָּעֵלוּ כְּפִי שֶׁהוּא רוּצָה.
108. אֲשֶׁר לְמֵאשְׁרִים הֵם יִהְיוּ בְּגוֹ, וְלִנְצַח יִהְיוּ בּוֹ, כָּל עוֹד הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ קִנְזִים, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנְךָ אַחֲרָת.² תִּהְיֶה זֶה כְּמִתְנָה בְּלִתִּי נִפְסָקֶת.
109. לֹא יִהְיֶה בְּךָ סֶפֶק אֲפּוֹא בְּמָה שֶׁהַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה עוֹבְדִים, הֵם אֵינִם עוֹבְדִים אֲלֵא מֶה שֶׁעֲבָדוּ אֲבוֹתֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כִּי אֲנִיחֵנוּ נוֹתְנִים לָהֶם אֶת כָּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מִן הָעֹשֶׁשׁ בְּשִׁלְמוֹת.

קטע 10

110. אֲנִיחֵנוּ נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְאוֹלָם הֵם (הַיְּהוּדִים) נִחְלְקוּ בּוֹ, וְלוֹלֵא הַחֲלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנְךָ, הִיָּה שׁוֹפֵט בִּינִיָּהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְהֵם (הַכּוֹפְרִים מִבֵּין הַיְּהוּדִים וְהַנִּפְגָּנִים) מִפְּקָפְקִים בּוֹ (הַקּוֹרְאֵן) בְּאִפֹּן חֲמוֹר.
111. וְאִכּוּ לְכֻלָּם (אֵלֶּה שֶׁכִּפְרוּ בַּקּוֹרְאֵן) יִשְׁלַם רְבוּנְךָ כְּפָעֻלָּם, כִּי הוּא בָּקִיא בְּמָה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
112. וְלָכֵן הַמֶּשֶׁד בְּדִרְכְּךָ כְּפִי שֶׁצִּוִּיתִי, אֶתְּה וְאֵלֶּה שֶׁחִזְרוּ בַּתְּשׁוּבָה אֵתְּךָ, וְאֵל תִּגְזִימוּ, כִּי אֵלֶּה רוּאָה אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
113. וְאֵל תִּבְטְחוּ בַּכּוֹפְרִים, לְבַל תִּפְגַּע בָּכֶם הָאֵשׁ. אִזּוּ לֹא יִהְיֶה לָכֶם מִגְנִים זוֹלַת אֵלֶּלֶה, וְלֹא תִקְבְּלוּ עֲזָרָה כָּל שֶׁהִיא.
114. קִנְזִים אֶת הַתִּפְלָה בְּשָׁנֵי קִצּוֹת הַיּוֹם,³ וּמִשָּׁד שְׁעוֹת מֵהַלִּילָה, כִּי הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים מִכְּפָרִים וּמוֹחִים אֶת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים. וְזִזְּ הַזְכָּרָה לְאֵלֶּה שְׂרוּצִים לְהִזְכֵּר.
115. וְהִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי אֵלֶּלֶה לֹא יֵאָבֵד אֶת שְׂכָרְם שֶׁל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
116. לוֹ הָיוּ בְּקֶרֶב הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָכֶם אֲנָשִׁים שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְמַעֲשִׂים רָעִים, הֵינּוּ מַצִּילִים אוֹתָם. וְהֵם רַק מַעֲטִים מִבִּינֵיהֶם, אֲבָל הַכּוֹפְרִים הַמְּשִׁיכוּ בְּכִפְרָם וּבַתְּעוּגוֹתֵיהֶם וְהָיוּ חוֹטְאִים.
117. רְבוּנְךָ לֹא הִיָּה מְשִׁמֵּד עָרִים בְּלִי סִבָּה מַצְדִּיקָתָהּ, בְּעוֹד תּוֹשְׁבֵיהֶן עוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 128.

2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.

3. הבוקר והערב.

118. לוי רצה רבונד, הנה עושה את כל בני האדם אמה אחת, אך הם ימשיכו להיות מפלגים (בין אמונה וכפירה),
119. אלא אלה אשר רחם רבונד עליהם (והאמינו), לשם כך (להיות מפלגים) הוא ברא אותם. על כך פסק רבונד, למלא גיהנם בשדים ובני האדם יחדו (מן הכופרים).
120. אנחנו מספרים לך את הכל על קורות שליחינו שקדמו לך אשר יחזק את לבך. ובזאת (סורה זו) באה אליך האמת והאזהרה (לכופרים) והזכרה למאמינים.
121. אמר לאלה שלא האמינו, עשו כל מה שאתם רוצים, ואנחנו נעשה כל מה שאנחנו רוצים,
122. וחכו גם אנחנו מחכים.
123. לאללה שיד כל הנסתה בשמים ובארץ, ואלי יוחזר כל דבר, ולכן עבד אותו והסמך עליו, ורבונכם אינו מתעלם ממה שאתם עושים.

12

סִוְרַת יוֹסֵף יוֹסֵף

סורה זו קיבלה את שמה «יוסוף, יוסף» משום שהספור של יוסוף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסוף לא נזכר במקום אחר בקוראן; רק שמו נזכר בשתי סורות; סורת אל-אנעאם 6 : 84 ; וסורת ע'אפר 40 : 34.
הורדה במכה אחרי סורת הוד 11 ; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוסף» מפסוק ארבעה.

סורת יוסף 12

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.ר.¹
אלה אותות הספר הבהיר (הקוראן).
2. אנחנו הורדנו אותו מן השמים קוראן בערבית למען תבינו.
3. אנחנו נספר לך הספורים הטובים ביותר על ידי מה שהשרינו לך
מהקוראן הזה, לפני זה (הקוראן) לא ידעת את הדברים האלה.
4. באשר יוסוף (יוסף) אמר לאביו, אבא! ראיתי (בחלום) אחד-עשר
כוכבים ואת השמש ואת הירח, ראיתי אותם סוגדים לי.²
5. אמר (האב), בני! אל תספר את חלומך לאחיד לבד יזממו מזמות נגדך.
כי השטן אויב גלוי לבן האדם.
6. כך יבחר בך רבונך וילמדך לפרש את החלומות שאחרים יראו, וישלים
את חסדו לך ולמשפחת יעקוב, כפי שהשלים את חסדו לאבותיך,
אברהם ואסחאק לפניך. רבונך יודע וחקם.

קטע 2

7. בספור של יוסוף ואחיו יש את ולקח לשואלים.
8. וכאשר אמרו (אחיו של יוסוף), הנה יוסוף ואחיו אהובים לאבינו יותר
מאוננו, אם כי אנחנו חבירה. אכן אבינו שרוי בטעות גמורה.
9. והם אמרו, הרגו את יוסוף או השליכו אותו למקום רחוק בארץ, אז
אהבת אביכם תפנה רק אליכם, ונהיה אנשים מצליחים בלעדיו.
10. ואז אמר אחד מהם, אל תהרגו את יוסוף, מוטב שתשליכו אותו
למעמקי בור, יתכן ואחת השירות תמצא אותו, אם באמת אתם רוצים
לעשות מה שהוא.
11. ואז אמרו, אבינו! למה אינך בוטח בנו בכל הנוגע ליוסף? ולטובתו
אנחנו דואגים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הסגידה ליוסף מתוך הוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

12. שֶׁלַח אוֹתוֹ עֲמָנוּ מִחֵר יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח וְאַנְחָנוּ נִשְׁמַר עָלָיו.
13. אָמַר (יַעֲקֹב), אֲנִי אֶדְאָג מְאוֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וְאֲנִי מִפְּחַד שֶׁהִזָּאב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׂמִים לֵב אֵלָיו.
14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הִזָּאב בְּעוֹד אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה וְחֻזָּקִים, נִהְיָה מְאוֹד נִכְשָׁלִים.
15. וְכֹאשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וְלֹאֲחֵר שֶׁזָּמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרִינוּ לוֹ, עוֹד תִּזְכֹּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שִׁירָגִישׁוֹ.
16. וְכִשְׁחֲזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם בְּעָרֵב בּוֹכִים,
17. הֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! עָרְכָנוּ תַּחֲרוֹת מְרוֹץ בִּינֵינוּ וְהִשְׁאַרְנוּ אֶת יוֹסֵף עַל כְּלֵינוּ, וְאִז טִרֵּף אוֹתוֹ הִזָּאב, אַתָּה לֹא תִאֲמִין לָנוּ אֲפֹלוּ אִם אֲנַחְנוּ הֵיינוּ צוֹדִיקִים.
18. וְהֵבִיאוּ אֶת כְּתָנָתוֹ וְעַלְיָה דָם שֶׁקָּר. אָמַר (יַעֲקֹב), נִתְּפַתִּיתֶם לַעֲשׂוֹת דָּבָר מִה רָע. עָלִי לְהִתְאַזֵּר יָפָה בְּסִבְלָנוּת, וְאַלֶּלָה יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שִׁירָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לִשְׁאֹב מִים. וְכֹאשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלָיו, וְלִפְתָּע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מִצְאֵתִי נַעַר בְּבוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוּרָה שֶׁלָּהֶם, אֵךְ אֶלֶלָה יִדַּע מַה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
20. (וְאַחֲרָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בְּמַחִיר זֹל מְאוֹד, בְּעָבוּר דִּרְהֵמִים¹ סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עֲנֵן בּוֹ.

קטע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוֹלִי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִקַּח אוֹתוֹ כָּבוֹ שְׁלָנוּ. וְכֵן בִּסְסָנוּ אֶת יוֹסֵף בְּאַרְץ (מִצְרַיִם), וְכִדִּי לְלִמַּד אוֹתוֹ לְפָרֹשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת, וְאַלֶּלָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעֲנִינִים שָׁלוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
22. וְכֹאשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסֵף לְבִגְרוּתוֹ הִעֲנֵקְנוּ לוֹ חֲכָמָה וְדַעַת. כְּזֹאת נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבִיתָהּ נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, וְנִנְעָלָה אֶת הַדְּלָתוֹת, וְאַמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֶלֶלָה! הֵן אֲדוֹנִי כִּבֵּד אֶת שְׁהוּתִי בְּבִיתוֹ. הַחוּטָאִים לֹא יַצְלִיחוּ.

24. וְאִכּוּ חֶשְׁקָה נִפְשָׁה בּוֹ וְאָף הוּא חֶשְׁקָה נִפְשׁוֹ בָּהּ לִוְלִי רָאָה אֶת אוֹת רִבּוֹנוֹ.¹ עֲשִׂינוּ זֹאת כְּדִי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הִיָּה מַעֲבָדֵינוּ הַטְּהוֹרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְרוּ לַעֲבֹדֶת אֱלֹהִים.
25. וְהוּא רָץ לְקִרְאָת הַדָּלֶת לְבֵרֶת, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לְתַפֵּס אוֹתוֹ, וְאִזּוּ הִיא קָרָעָה אֶת כְּתֻנְתּוֹ מֵאַחֹר, וְהִם מִצְאוּ אֶת בַּעֲלָהּ לִיד הַדָּלֶת. וְאִזּוּ אָמְרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה תּוֹעֵבָה עִם אִשְׁתּוֹ, אִם לֹא מֵאָסֵר אוֹ עֹנֵשׁ מִכְּאִיב?
26. אָמַר יוֹסוּף, הִיא נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתִי, וְעַד מִבְּנֵי בֵּיתָה הַעִיד, אִם כְּתֻנְתּוֹ קָרוּעָה מִלְּפָנִים, הֲרִי הִיא צוֹדֶקֶת וְהוּא שֶׁקֶר,
27. אֲדָּא אִם כְּתֻנְתּוֹ קָרוּעָה מֵאַחֹר, הֲרִי הִיא מְשֻׁקֶּרֶת וְהוּא צוֹדֶק.
28. וְכֹאֲשֶׁר רָאָה (בַּעֲלָהּ) כִּי כְּתֻנְתּוֹ קָרוּעָה מֵאַחֹר, אָמַר, אֲכֹן זֶה מִמְּזֻמָּתְכֹן, כִּי מִזְמֻמָּתְכֹן עֲצוּמָה,
29. אֵתָהּ יוֹסוּף, סוּר מִזֶּה. וְאֵתָהּ, בִּקְשִׁי סְלִיחָה עַל חֲטֵאָדְךָ, כִּי הֵייתָ מֶן הַחוֹטָאִים.

קִטְעַ 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אֲשֶׁת הַשָּׂר חֶשְׁקָה בַּעֲבָדָה וְרָצָתָה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רֹאוֹת שֶׁהִיא בַּתְּעֵיָה גְלוּיָהּ.
31. וְכֹאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דְּבָרֵי הָרְכִילוֹת שֶׁלָּהּ, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהִכִּינָה לָהֶן מְקוֹם יְשִׁיבָה נוֹחַ וְאֶכָּל לֶאֱכֹל, וְנִתְּנָה סִכּוֹן בְּיַד כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֵלַיָּהּ. וְכֹאֲשֶׁר הִנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסוּף נִדְּהָמוּ מִיָּפִי מְרָאָהּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יָדֵיהֶן,² וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהִים! אִין זֶה בֶּן אָדָם. אִין כִּי זֶה אֵלָא מִלְּאָד מִכְּבָד.
32. וְאִזּוּ אָמְרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גָּנִיתָן אוֹתִי בְּגִלְלוֹ. אֲמַנְסִי רְצִיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲדָּא הוּא כָּבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁאֲדַרְשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מֶן הַנִּכְנָעִים.
33. אָמַר יוֹסוּף, רִבּוֹנִי! הַמֵּאָסֵר טוֹב לִי מִמָּה שֶׁהֵן מִזְמִינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תִּרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן, אֲכַנֶּעַ וְאֶהְיֶה בֵּין הַחוֹטָאִים.
34. וְרִבּוֹנוֹ נֶעֱנָה לוֹ, וְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
35. אֲמַנְסִי אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חָף מִפְּשַׁע הַחֲלִיטוֹ לֵאסֹר אוֹתוֹ לְזֶמֶן מָה.

1. ראה את אות ריבנו = יש האומרים, שהמלאך ג'בריל נגלה לו, או יעקוב אביו.

2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסוף חתכו את ידיהן במקום לחתוך את הפרי שנתנה להן לאכול.

קטע 5

36. וּשְׁנֵי נָעָרִים נִכְנְסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רְאִיתִי עֲצָמֵי בַּחֲלוּם סוֹחֲטִים עֲנָבִים לַעֲשׂוֹת יַיִן. וְהָאֶחָד אָמַר, הִנֵּה רְאִיתִי עֲצָמֵי בַּחֲלוּם נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רֹאשִׁי וְהָעוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ), הוֹדַעַתָּנוּ אֶת פִּירוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתָךְ מַעֲשֵׂי הַטּוֹב.
37. וְאָז אָמַר יוֹסוּף, כָּל אֲכָל שְׂיֹבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי שְׂיָגֶשׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שְּׁלַמְדָנִי רְבוּנִי, כִּי אֲנִי נִטְשָׁתִי אֶת דָּתָם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹלָהּ, וְיִכְפְּרוּ בַּעֲוֹלָם הַבָּא,
38. וְהָאֲמִנְתִּי בְּדַת אַבּוֹתַי, אַבְרָהָהִים, אִסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְאֵל לִנְיָתָךְ עִם אֱלֹלָהּ כָּל שְׁהוּא. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹלָהּ עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדוּ (לְאֱלֹלָהּ).
39. חֲבֵרִי לְמֵאסָר! הֵאֵם (עֲבוּדֹת) רְבוּנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מֵעֲבוּדַת אֱלֹלָהּ, הָאֶחָד וְהַמִּנְצָח?
40. הָאֱלִילִים שְׂאֵתָם עוֹבְדִים מִבִּלְעָדֵי אֵינָם אֵלָּא שְׂמֹת שְׂאֵתָם וְאַבּוֹתֵיכֶם בְּדִיתָם בְּלִי כָּל רְשׁוֹת מֵאֱלֹלָהּ. הַשְּׁלֹטוֹן בְּיַד אֱלֹלָהּ לְבַד, וְהוּא צָוָה כִּי לֹא תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדָּת הַיְשָׁרָה, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יַדְעוּ.
41. חֲבֵרִי לְמֵאסָר! וְאֲשֶׁר לִפְשָׁר חֲלוּמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְׁנֵיכֶם יִשְׁקָה אֶת אָדוֹנוֹ יַיִן, וְהַשְּׁנִי יִצְלַב וְהָעוֹף תֹּאכֵל מֵרֹאשׁוֹ. כָּכָר נַחֲרָץ הַדָּבָר שֶׁשְּׂאֵלְתָם עָלָיו.
42. אָז אָמַר לָזֶה אֲשֶׁר חָשַׁב שְׁהוּא יִנְצֵל, הַזָּכָר אוֹתִי בְּפָנָי אֲדוֹנִיךָ. אַךְ הַשְּׁטוֹן הַשְּׁפִיחוּהוּ לְהַזְכִּירוֹ בְּפָנָי אֲדוֹנִי, וְהוּא (יוֹסוּף) נִשְׁאַר בְּבֵית הַסֵּהר שָׁנִים מִסָּפֶר.

קטע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אָמַר, (בַּחֲלוּם) רְאִיתִי שֶׁבַע פְּרוֹת שְׂמִנּוֹת, וְהִנֵּה שֶׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתוֹ, וְשֶׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת. הוּא אֲנָשִׁים נִכְבָּדִים! תִּנּוּ דַעְתְּכֶם עַל חֲלוּמֵי, אִם אַתֶּם יָכוֹלִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוּמוֹת מְבִלְבָּלִים, וְאִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֶׁר נִצַּל, נִזְכָּר (בְּיוֹסוּף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם אֶת פִּשְׁרוֹ, הִרְשׁוּ לִי לָלֶכֶת,
46. (וְכַשֶּׁהֲגִיעַ אֶל יוֹסוּף בְּבֵית הַסֵּהר) אָמַר לוֹ, יוֹסוּף הֲצַדִּיק! מַה דַּעְתְּךָ עַל שֶׁבַע פְּרוֹת שְׂמִנּוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת עַל יְדֵי שֶׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת, וְשֶׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת, לְמַעַן אַחֲזֹר לְאֲנָשִׁים כָּדֵי שְׂיָדְעוּ?

47. אָמַר (יוסוף), שְׁבַע שָׁנִים תִּזְרְעוּ בְּשָׂקִידָה גְדוֹלָה, אַךְ אֶת מֶה שֶׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בְּשִׁבְלִיו, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.

48. אַחֵר יָבוֹאוּ שְׁבַע שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכְלֶנָה אֶת כָּל מֶה שֶׁחֲסַכְתֶּם, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,

49. אַחֵר כִּד תָּבוֹא שָׁנָה שְׁבָה יֵרֵד גֶּשֶׁם, וּבָה יִהְיֶה שְׁפַע בְּפָרִי.

קטע 7

50. וְאִזְּ אָמַר הַמֶּלֶךְ, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכֹאֲשֶׁר בָּא הַשָּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וּשְׁאַל אוֹתוֹ, לְבַרֵּר אֶת עֵינֶיךָ הַנִּשְׁיִם אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיךָ. כִּי רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִזְמָתוֹ.

51. וְאָמַר הַמֶּלֶךְ, מֶה קָרָה לָכֵן כֹּאֲשֶׁר שִׁדְלָתְךָ אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהִים! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אִזְּ אָמְרָה אֲשֶׁת הַשֵּׁר, עֲתָה נִכְוָנָה (נִתְגַּלְתָּה) הָאֵמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדִקִּים.

52. בְּזֹאת יָדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בָגַדְתִּי בּוֹ בְּסִתֵּר, וְכִי אֱלֹהִים לֹא יִדְרִיךְ אֶת מִזְמַת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

53. וְלֹא אֲזַכָּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הִצַּר מִדִּים לָרָעָה, פָּרַט לֹאֲשֶׁר עָלָיו יִרְחַם רְבוּנִי. כִּי רְבוּנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

54. וְאִזְּ הַמֶּלֶךְ אָמַר, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי וְאֶבְחַר בּוֹ לְשֵׁרוֹתַי. וְכֹאֲשֶׁר בָּא אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אֲתָה אֲצַלְנוּ נִכְבָּד וְנֶאֱמָן.

55. אָמַר יוֹסֵף, הִפְקַד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נֶאֱמָן וּבַעַל יָדַע.

56. כִּד בְּשִׁסְנוּ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לִשְׁכֹּן בְּכָל מְקוֹם שִׁירְצָה, וְכִד נַעֲנִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְלֹא נִגְרַע מִשְׁכָּר עוֹשֵׂי הַטוֹב,

57. וְאוֹלָם שְׁכַר הָעוֹלָם הֵבֵא טוֹב יוֹתֵר לֵאלֹהֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַיִּרְאִים (אֶת אֱלֹהֵי).

קטע 8

58. וְכֹאֲשֶׁר אָחִיו שֶׁל יוֹסֵף בָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִכִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.

59. אוֹלָם לֵאחֵר שֶׁשִּׁפַּק לָהֶם אֶת צָרְכֵיהֶם מִן הַמְּזוֹן, אָמַר, בְּפַעַם הַבָּאָה הִבִּיאוּ אֵלַי אֲחֵיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נוֹתֵן אֶת הַמַּדָּה מִלְּאָה, וְכִי אֲנִי הַטוֹב שֶׁבְּמֵאֲרָחִים,

60. אַךְ אַם לֹא תִבְיֹאוּהוּ אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְזוֹן אִתִּי, וְלֹא תִקְרְבוּ אֵלַי.
61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדֵּל לְשַׁכְנֵעַ אֶת אָבִיו לְשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וְאַנְחֵנוּ עוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.
62. וְאָמַר יוֹסוּף לְעוֹזְרָיו, שִׁימוּ אֶת כִּסְפְּכֶם בְּאַמְתָּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמָּצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם, וַיִּתְּכּוּ שִׁיחֲזָרוּ.
63. וַיִּשְׁחָזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! נִמְנַע הָאֵכֶל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אֲחִינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שִׁלַּח עִמָּנוּ אֶת אֲחִינוּ לְמַעַן נָבִיא אֵכֶל. וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמָר עָלָיו.
64. אָמַר יַעֲקֹב, הֲאֵמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כְּשֶׁם שֶׁהֵאֱמַנְתִּי לָכֶם לִשְׁמֹר אֶת אֲחִיו מִלְּפָנִים? אֲלֵלָה הוּא הַשׁוֹמֵר הַטוֹב וְהוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים.
65. וַכֹּאשֶׁר פָּתַחוּ אֶת אַמְתָּחוֹתֵיהֶם, וַהֲנִה רָאוּ שֶׁכִּסְפָּם הוֹחִזָּר אֲלֵיהֶם. וְהֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! מָה עוֹד נִבְקֵשׁ! הִנֵּה כִסְפֵּנוּ הֵחִזָּר אֲלֵינוּ, וְנוּכַל לִפְרֹגֵס אֶת מִשְׁפַּחוֹתֵינוּ. וְנִשְׁמָר עַל אֲחִינוּ, וְנִקְבֵּל מִשָּׂא גָמֵל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָּל כָּד חֲשׁוֹב בְּשִׁבְלֹו (הָאֲדוֹן הַמִּצָּרִי).
66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֲלָא לְאַחֵר שֶׁתִּתְחַיְּבוּ בְּשׁוּבָעָה לִפְנֵי אֲלֵלָה שֶׁתִּחֲזִירוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פָּרֵט לְמִקְרָה שָׂאִין בִּיכְלֵתְכֶם לְהִגּוֹ עַל עַצְמְכֶם. וַכֹּאשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אֲלֵלָה מְשַׁיֵּיחַ עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.
67. וְאָמַר, בְּנִי! אֵל תִּכְנָסוּ מִשְׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכְנָסוּ מִשְׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוּלָם לֹא אוּכַל לְעַזֹּר לָכֶם בְּפָנֵי אֲלֵלָה מְאוּמָה. כִּי הִתְחַלְטָה בִּידּוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעָנְתִּי, וְעָלָיו יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.
68. וַכֹּאשֶׁר נִכְנָסוּ כְּפִי שֶׁאָמַר לָהֶם אֲבֵיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם בְּמְאוּמָה אֲצֵל אֲלֵלָה, אֲלָא חִשֵּׁק שֶׁהָיָה בְּלֵב יַעֲקֹב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה אִישׁ דַּעַת, כְּפִי שֶׁלְמַדְנוּ אוֹתוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יָדְעוּ.

קִטְעַן 9

69. וַכֹּאשֶׁר (הָאֲחִים) נִכְנָסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת אֲחִיו¹, אָמַר לוֹ, אֲחִיךָ אֲנִי, אֵל תִּצְטַעַר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).
70. וּלְאַחֵר שֶׁסָּפַק צָרְכֵיהֶם בְּמִזוֹן, שָׁם אֶת הַגְּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת אֲחִיו. אַז כָּרוֹז קָרָא, הוּא אֲנִשִּׁי הַשִּׁיחָה! אֲכֹן גָּנְבִים אַתֶּם.
71. הֵם אָמְרוּ וּפְנֵי אֲלֵיהֶם, וּמָה אֲבָד לָכֶם?

1. אֲחִיו בֶּן אִמּוֹ וְאִבּוֹ. הָאֲחִים הָאֲחֵרִים הָיוּ רַק בְּנֵי אִבּוֹ מֵאִם אַחֶרֶת.

72. אָמְרוּ, אַבְד לָנוּ גְבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שֶׁיַּחְזִיר אוֹתוֹ יִקְבַּל מִטְעוֹן שֶׁל גָּמֶל נוֹסֵף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּזֹאת.
73. אָמְרוּ הָאֲחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁבָּעִים בְּאֱלֹהֵי! וְאַתֶּם כִּבְר יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאֵנוּ לְהִשְׁחִית בְּאָרֶץ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גִּנָּבִים.
74. וְאָז אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי יוֹסֵף), וַיְמָה הוּא עָנָשׁוּ שֶׁל הַגָּנֵב (אֲצִלְכֶם) אִם אַתֶּם מִשְׁקָרִים?
75. אָמְרוּ (הָאֲחִים), הֶעֱנַשׁ הַמַּגִּיעַ לָזֶה שֶׁבְּאַמְתַּחְתּוֹ (יִמָּצֵא הַגָּבִיעַ)¹ יִהְיֶה הֶעֱנַשׁ הַמַּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהָיָה עֶבֶד), כִּד אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.
76. וְהוּא הִתְחִיל לַחֲפֹשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹת הָאֲחִים שֶׁלוֹ לִפְנֵי שְׁחַפֵּשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹ הָאֶחָד שֶׁלוֹ (מִשְׁנֵי הוֹרִיו), וּלְבַסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגָּבִיעַ) מֵאַמְתַּחְתּוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכִד אֲנַחְנוּ הִדְרַכְנוּ אֶת יוֹסֵף לְתַחְבוּלָהּ הַזֹּאת, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הָיָה בִּיכְלָתוֹ לִפִּי דִין הַמֶּלֶךְ לַקְּחַת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֲלֵא אִם יִרְצֶה אֱלֹהֵי. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בְּדִרְגּוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצָה, וּמַעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מִצּוֹי מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אֱלֹהֵי).
77. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, אִם הוּא גָּנֵב הָרִי גַם אֹחַ לוֹ גָּנֵב לִפְנֵים. יוֹסֵף שָׁמַר זֹאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא הִעִיר לָהֶם עַל כֵּד. וְאָמַר (בְּנִפְשׁוֹ), הַמַּעֲמָד שֶׁלְכֶם הוּא יוֹתֵר גְּרוֹעַ מִמָּה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלְלֵה יוֹדַע יוֹתֵר אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
78. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִיט! יֵשׁ לוֹ אֵב זָקֵן מְאוֹד, עַל כֵּן קָח לָךְ אֶחָד מֵאַתְנֵנוּ בְּמִקְוֹמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה אִישׁ חֲסִיד.
79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֱלֹהֵי! לֹא נִקַּח אֲלֵא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֲצִלוֹ מִצָּאֵנוּ אֶת הַחֶפֶץ שֶׁלָּנוּ, אַחֲרֵת אֲנַחְנוּ נִהְיָה עוֹשִׂקִים.

קטע 10

80. וְכַאֲשֶׁר נוֹאֲשׁוּ מִמֶּנּוּ, הִתְיַעֲצוּ בִּינֵיהֶם. אָמַר הָאֶחָד הַגָּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לָקַח עֲלֵיכֶם הַתְּחִיבוּת בְּשֵׁם אֱלֹהֵי, הֵן כִּבְר קִדְּם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְּטַחְתְּכֶם כִּלְפֵי יוֹסֵף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת עַד שִׁירְשָׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אֱלֹהֵי, כִּי הוּא הַטוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.
81. וְאַתֶּם שׁוֹבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאָמְרוּ לוֹ, הוּי אֲבִינוּ! גָּנֵב בְּנֵד, וְלֹא נָעִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר דִּעְנֵנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנִּסְתֵּר.

1. הַעוֹנֵשׁ הוּא שֶׁעָבַד הַגּוֹנֵב לְבַעַל הַחֶפֶץ הַגָּנֵב.

82. וישאל את אנשי העירה (במצרים) שהיינו בזה, ואת אנשי השירה אשר באנו בזה. ואכן אמת נדבר.
83. אמר אביהם, התפתתה לכם נפשכם לעולל דבר מה. עלי להתאזר בסבלנות בצורה הוגנת, ויתכן שאללה יחזיר את כלם אלי, כי הוא היודע והחכם.
84. ואז התרחק מהם ואמר, יגוני מאוד גדול לאבדנו של יוסף. וכהו עיניו מן הצער, והוא עצר את גונו.
85. ואמרו בני ביתו, חי אללה! האם לא תחדל להזכיר את יוסף עד שיתש כוחך או תמות.
86. אמר, אני מתאונן על צערי ויגוני לאללה, כי אני יודע (מן הרחמנות) של אללה את מה שאינכם יודעים.
87. הוי בני! לכו ובקשו לגלות ידיעות על יוסף ואחיו, ואל תתיאשו מרחמי אללה, כי רק אנשים כופרים יתיאשו מרחמי אללה.
88. וכאשר נכנסו אליו (יוסף) אמרו, הוי כבוד השליט! מצוקה פגעה בנו ובני ביתנו, והבאנו מעט כסף, תן לנו בבקשה מדת מזון מלאה או עשה צדקה עמנו, כי אללה גומל לנותני צדקה.
89. אמר, האם אתם זוכרים מה שעשיתם ביוסף ואחיו בהיותכם נבצרים? אמרו, באמת אתה יוסף! הוא אמר, כן אני יוסף וזה אחי. אללה העניק לנו חסד, ומי שירא את אללה ויסבל, אללה לא יגרע משכרו של עושה הטוב.
91. אמרו, חי אללה! אללה העדיף אותך עלינו, ואנחנו היינו חוטאים.
92. ואז הוא אמר, אין תוכחה עליכם היום, ואללה יסלח לכם, כי הוא הרחום ברחמים,
93. קחו את כתנתי זאת והניחוה על פני אבי ויאירו עיניו. והביאו אלי את כל בני ביתכם.

קטע 11

94. וכאשר יצאה השירה לדרך, אמר אביהם, אני מריח את הריח של יוסף, אם לא תלעגו לי.
95. אמרו, חי אללה! עדין אתה שקוע בתעיתך הקודמת.

96. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמַּבְשָׁר הֵנִיחַ אוֹתָהּ (הַכְתָּנָת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לְרֵאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אָמַרְתִּי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.
97. וְאָמְרוּ, הוּא אֲבִינוּ! בִּקְשׁ לְמַעַנְנוּ סְלִיחָה מֵאֵלֶּלָה עַל חַטָּאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֵיינו חוֹטְאִים.
98. וְהוּא אָמַר, אֲשָׁאֵל אֶת רַבּוֹנִי לְסַלַּח לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
99. כַּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הַכְּנִסוּ לְמִצְרַיִם בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה בְּטוּחִים.
100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל כֶּסֶּ הַכְּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.¹ וְהוּא אָמַר, אָבָא! זֶה הוּא פְתָרוֹן חֲלוּמֵי מִלְּפָנֶיךָ. רַבּוֹנִי הַגָּשִׁים אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֹּהַר, וּבְהִבִּיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁטֹן גָּרַם פְּרוּד בֵּינִי לְבֵין אַחִי, כִּי רַבּוֹנִי הִמְיִטִּיב וְהַעֲוָשָׁה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הִיֹּדֵעַ וְהַחֲכָם.
101. רַבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִי שְׁלֹטוֹן וְלִמְדַתְנִי אֶת פְּרוּשׁ הַחֲלוּמוֹת. אַתָּה בּוֹרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהַמְגֵן עָלַי בַּעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. הִמִּית אוֹתִי כְּמַתְמַסֵּר לָךְ, וְצִרְפָּנִי אֶל הַיָּשָׁרִים.
102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמַּקְרִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מִגְלִים לָךְ, כִּי לֹא הָיִיתָ אַתָּם בְּזִמְן שֶׁהַחֲלִיטוֹ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁעָשׂוּ וְזָמְמוּ מִזְמָה.
103. מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) לֹא יֵאֱמִינוּ (לָךְ) אֲפִלּוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.
104. וְאִין אַתָּה מִבְּקֵשׁ שָׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כִּשֶּׁהִבֵּאתָ לָהֶם (הַקּוֹרְאָן) הוּא אֲזַכְּרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם,

קִטְעַ 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזִּמְן אֲדָּ אֵינָם שָׁמִים יָב,
106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה בְּלֹא לְצַרְף לוֹ שְׁתַּפִּים,
107. הָאֵם בְּטוּחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ מִקִּיף מִהֶעֱנֵשׁ שֶׁל אֵלֶּלָה? אוֹ שֶׁלֹּא תָבוֹא אֲלֵיהֶם שַׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם בְּלִי שִׁינְגִישׁוֹ?
108. אָמַר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שְׁלִי! אֲנִי וְהַמַּאֲמִינִים בִּי מִזְמִינִים (לְהַאֲמִין) בְּאֵלֶּלָה בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשְּׁבִיב לְאֵלֶּלָה! וְאִין אֲנִי מִבִּין הַפְּגִנִּים.

1. להשתחוות, או הסגידה: היא מתוך חוקרה ולא פולחן.

109. ולא שלחנו שליחים לפניך אלא אנשים מבני הערים שהשרינו להם.

האם לא יתהלכו בארץ לראות מה היה סופם של אלה שקדמו להם?
והעולם הבא טוב יותר ליראים. האם לא תבינו?

110. כאשר נואשו השליחים (מאמונת בני עמם) וחשבו כי הם הוכחשו,

נצחונו בא אליהם (אל השליחים) והצילו את כל מי שרצינו, וענשנו לא
ימנע מן החוטאים.

111. בספורים שלהם טמון לקח לבעלי תבונה. אין הם ספורים שאפשר

לבדוּתם. אלא אשור (לספרים) שקדמו לו, והבהרת כל הענינים

החשובים לבני האדם, והדרך, ורחמים לאנשים המאמינים.

13

סִוְרַת אֶךְ-רַעַד הָרָעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רעד» בגלל הביטוי «אך-רעד, הרעם» שנזכר בה בפעם ראשונה ; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אך-רעד» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקרה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מוחמד 47 ; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הרעם» מפסוק שלושה-עשר.

סורת אר-רעד 13

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. א.ל.מ.ר.¹
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֹיִךְ מִן הַשָּׁמַיִם מִעַם רַבּוֹנְךָ
הוּא הָאֱמֶת, אֲבָל רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם מַאֲמִינִים.
2. אֵלֶּלֶה הוּא אֲשֶׁר רוֹמֵם אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים כְּפִי שְׁאַתֶּם רוֹאִים
אוֹתָם (הַשָּׁמַיִם),² לְאַחַר מִכּוֹן עֲלָה עַל פֶּס הַמַּלְכוּת, וְהַכְנִיעַ אֶת הַשָּׁמַשׁ
וְאֶת הַיָּרֵחַ, וְכָל אֶחָד מִסְתַּבֵּב בְּמַסְלִיל שְׁלוֹ לְזִמּוֹן קָצוֹב.³ הוּא מְנַהֵל אֶת
הָעֲנָנִים, וּמְבַהֵר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּהְיוּ בְּטוֹחִים בַּפְּגִישַׁת רַבּוֹנְכֶם
(בְּיוֹם הַדִּין).
3. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ וְהִתְקִין בָּהּ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִזְרִים בָּהּ נְהָרוֹת,
וּבָרָא לָכֶם אֶת הַפָּרִי מִכָּל מִין זֶוֹג, וְהוּא עֲטוֹף אֶת הַיּוֹם בְּלִילָה. בְּכָל זֶה יֵשׁ
אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
4. וּבָאָרֶץ עָשָׂה קְטָעִים סְמוּכִים זֶה לָזֶה (אֲבָל שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה). (וַיֵּשׁ בָּאָרֶץ)
גְּנוֹת עֲנָבִים, וּצְמָחִים שׁוֹנִים, וּדְקָלִים בְּנֵי שָׁרֵשׁ אֶחָד, אוֹ בְנֵי שָׁרְשִׁים
נִפְרָדִים שֶׁכֶּלֶם מְקַבְּלִים הַשְּׁקָאָה מֵאוֹתָם מִיָּם. אֲמָנָם אֲנַחְנוּ מִבְּדִילִים
בִּינֵיהֶם בְּטַעַם וְרִיחַ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
5. אִם אַתָּה מִתְפַּלֵּא, תִּתְפַּלֵּא עַל מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, הֲאִם אַחֲרֵי הֵיוּתֵנוּ
לְעַפְרָ נִהְיָ לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה?⁴ הַשּׁוֹאֲלִים הָאֵלֶּה כּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנָם וְאֲשֶׁר
כְּבָלִים יִנְחוּ עַל צוּאֲרֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְאֲשֶׁר הֵם יִהְיוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.
לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ.
6. הֵם (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ לְהַחִישׁ (לָהֶם) אֶת הָרָעָה לְפָנֵי הַטּוֹבָה.⁵
וּכְבֵּר הָיוּ לְפָנֵיהֶם עֲמִים שֶׁכִּפְּרוּ וְקִבְּלוּ עָנֵשׁ. רַבּוֹנְךָ סוֹלֵחַ לְבָנֵי אָדָם
לְמִרוֹת הֵיוּתָם עוֹשִׁיקִים, אֵד רַבּוֹנְךָ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 12; וסורת אל-חגי 22: 65.

3. ר' סורת יא. סין 36: 38 - 39.

4. ר' סורת אל-אחאקאף 46: 33.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 53 - 54; סורת אל-מעארג' 70: 1; וסורת אש-שורא 42: 18.

7. הכופרים אומרים, למה לא הורד לו נס מרבוננו? ¹ אתה רק מזוהר, ולכל אמה יש מדריו (שִׁדְרִיךְ אותה לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר). ²

קטע 2

8. אלה הוא היודע את אשר תשא (ברחמה) כל נקבה, ³ ומה יוצא מן הרחם לפני תם תקופת ההריון או אחריה. וכל דבר אצלו לפי מדה וזמן מדיקים,
9. הוא יודע את הנסתרות ואת הנגלות, והוא הכביר והנעלה.
10. בעיניו (של אלה) כלכם שוים, מי שמסתיר סוד או מגלה אותו, וזה המסתתר בחשכת הלילה או מתהלך לאור היום. ⁴
11. יש לו (לאלה) מלאכים שומרים את האדם מלפניו ומאחוריו, והם משגיחים ומגנים עליו לפי הצו של אלה. אלה לא ישנה את המצב של בני איזו קהלה אלא אם ישנו הם את אשר בנפשותיהם. ואם אלה ירצה לפגע באיזו קהלה אין מי שיכל לעצר אותו, כי אין להם (הכופרים) מגן זולתו.
12. הוא המראה לכם את הברק בפחד (מן הענש) ובתקוה (לגשם), והוא יוצר את העננים הכבדים המלאים במים.
13. הרעם משבח אותו ומהללו, ⁵ וכן המלאכים, בשל יראתם אותו. הוא שולח את סופות הברקים, לפגע במי שירצה, ואולם הכופרים מתנפחים (עם הנביא מוחמד) על אלה החזק בגברותו וענשו. ⁶
14. הקריאה האמתית והצודקת שיכת לו בלבד, ואלה הקוראים אל אלילים שונים זולת אלה, האלילים לא יענו להם בכלל. דומים הם למי שמושיט את כפות ידיו אל המים להביאם אל פיו, אך הם לא יגיעו אליו, כי קריאת הכופרים היא רק תעיה.
15. לאלה סוגדים כל אשר בשמים ובארץ, סוגדים מרצון או מכפייה, הם וצליהם ערב ובקר. ⁷

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 59.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 272 ; וסורת פאטר 35 : 24.

3. ר' סורת אנ-גים' 53 : 32 ; סורת אז-זומר 39 : 6 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 7 ; סורת הוד 11 : 5 ; וסורת ינוס 10 : 61.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.

7. ר' סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אָמַר (מוֹחֲמַד), מִי הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֵלֶּלָהּ, אָמַר, וּבְכָל זֹאת לְקַחְתֶּם לָכֶם מְגִנִּים זֹולָתוֹ שְׁאִינֶם יְכוּלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהִרְעֵ אֶפְלוֹ לְעַצְמָם. אָמַר, הָאֵם הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ הֵם שְׁוִים! אוֹ הַחֹשֶׁד וְהָאוֹר: הָאֵם עָשׂוּ שְׁתַּפִּים לְאֵלֶּלָה שֶׁבָּרְאוּ כְּפִי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לְהַבְחִין בֵּין בְּרִיאַת אֵלֶּלָה לְבְרִיאַת אֱלִילֵיהֶם! אָמַר, אֵלֶּלָה בּוֹרֵא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיְחִיד וְהָאֶחָד וְהַמְנַצֵּחַ.

17. הוּא הוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לְפִי מִדּוֹתֵיהֶם, וְהַזָּרֵם נָשָׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כֵּן הַקֶּצֶף הָעוֹלָה מִמִּתְכַּת אֲשֶׁר יִתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תְּכֵשִׁיטִים וְכֵלִים. לְזֹאת יִמְשִׁיל אֵלֶּלָה אֶת הָאֶמֶת וְהַשֶּׁקֶר. וְאִכּוּ בָּאֲשֶׁר לְקֶצֶף יַעֲלֶם, אֵד הַמוֹעִיל לְבָנֵי אָדָם יִשָּׂאֵר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כֵּךְ יִמְשַׁל אֵלֶּלָה מְשָׁלִים.¹

18. לְאֲשֶׁר נִעְנֶוּ לְרַבּוֹנָם צָפוּי כָּל טוֹב. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְעוֹד כְּמוֹהוּ אִתּוֹ, הֵם יִהְיוּ מוֹכִנִּים לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֲשָׁבוֹנָם יִהְיֶה קָשָׁה מְאוֹד, וּמִגּוֹרֵיהֶם גִּיהֶלֶם. מֶה רַע הַיִּצּוּעִי?²

קטע 3

19. הָאֵם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מֵאֶת רַבּוֹנָהּ הוּא הָאֶמֶת,³ כִּזָּה אֲשֶׁר הוּא עוֹר (שְׁאִינוֹ רוֹאֶה אֶת הָאֶמֶת)?⁴ רַק בְּעָלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ,

20. הֵם אֵלֶּה הַמְקִימִים אֶת הַבְּרִית עִם אֵלֶּלָה, וְאֵינֶם מְפִרִים אֶת הַתְּחִיבוֹתָם,

21. וְהַמְקַשְּׁרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר אֵלֶּלָה צָוָה לְקַשֵּׁר,⁵ וְיִרְאוּ אֶת רַבּוֹנָם, וּפְחָדוֹ מִפְּנֵי חֲשָׁבוֹן סוֹפֵי חֲמוֹר,

22. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר עֲמְדוֹ בְּנִסְיוֹן כְּדִי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רַבּוֹנָם, וְקִיְמוּ אֶת הַתַּפְלָה, וְהוֹצִיאוּ מִמֶּה שֶׁהִעֲנִקְנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר וּבְגִלּוֹי, וְהוֹדִיפִים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָהּ, לְכָל אֵלֶּה הַגְּמוּל וְהָאֲשֶׁר הַסּוֹפִי בְּעוֹלָם הַבָּא,

23. גְּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר אֱלִיהֶם יִכְנָסוּ הֵם וְכָל הַיִּשְׁרִים מִבֵּין הוֹרֵיהֶם, וְרַעֲיוֹתֵיהֶם, וְיִלְדֵיהֶם,⁶ כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יִכְנָסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

1. ר' סורת אל-ענכבות 29: 43.

2. ר' סורת יונוס 7: 26; וסורת אל-כהן 18: 87 - 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 115.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 20.

5. כמו עזרה לקרובים ונוקקים.

6. ר' סורת אט-טור 52: 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֵייתֶם בְּחֵיכֶם
בְּעֲלֵי סִבְלָנוֹת, מַה טוֹב וּמַה נָּעִים הִגְמוּל הַסּוֹפִי שֶׁלָּכֶם.

25. אוּלַם אֵלֶּה הַמַּפְרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּתַרְתּוּ עִם אֱלֹהָ, וְהַמְנַתְקִים כָּל קֶשֶׁר
אֲשֶׁר צָנָה אֱלֹהָ לְקֶשֶׁר, וּמִשְׁחִיתִים בְּאַרְץ, עֲלֵיהֶם תִּפֹּל הַקְּלָלָה, וְלָהֶם
הַמַּעוֹן הַסּוֹפִי הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.

26. אֱלֹהָ מַפְרִינֵם בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּדִלּוֹת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.¹ וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שְׁמַחִים
בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,² וְאוּלַם חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם הַנָּאֵה חוֹלְפֶת לַעֲמַת חֵי
הָעוֹלָם הַבָּא.

קטע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ יָס מִרְבוֹנוֹ? אָמַר, אֱלֹהָ מוֹלִיד
שׁוֹלֵל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמְדִרִיד אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.³

28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינִי וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזִכָּר אֱלֹהָ. כִּי רַק בְּזִכָּר אֱלֹהָ
יִרְגְּעוּ הַלְבָבוֹת,

29. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, הַטּוֹבָה לָהֶם וְיָשׁוּבוּ אֶל מְקוֹם יָפֵה (גֹּן עֵדֶן בְּיוֹם
הַדִּין).

30. כְּמוֹ כֹן, שְׁלַחְנוּ אוֹתָהּ (מוֹחֲמַד) אֶל אִמָּהּ אֲשֶׁר לִפְנֵיהָ חָלְפוּ אֲמוֹת אַחֲרוֹת,
לְמַעַן תִּקְרָא בִּפְנֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהּ (הַקּוֹרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים
בְּרַחֲמָן. אָמַר, הוּא רְבוּנִי, שְׂאִין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, וְעֲלִיו אֲנִי סוֹמֵךְ, וְאֵלָיו אֲנִי
חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.⁴

31. לוֹ הָיָה קוֹרְאָן אֲשֶׁר מִפְּנֵי הָרִים נִעְלָמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקָעָה בּוֹ הָאָרֶץ,
אוֹ מְדַבְּרִים עִם הַמַּתִּים, (יְהִיָּה הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעֲנִינִים בְּיַד
אֱלֹהָ. הַאִין הַמַּאֲמִינִים יוֹדְעִים כִּי אֵלֵי רָצָה אֱלֹהָ, הִיָּה מְדִרִיד אֶת בְּנֵי
הָאָדָם כָּלֵם? אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מִהֲלוּמָה,⁵ אוֹ תִפֹּל בְּקִרְבָּת בְּתֵיהֶם,
בְּגִלָּל מַעֲשֵׂיהֶם הַנְּבִזִּים, עַד אֲשֶׁר תִּתְקִים הַבְּטָחַת אֱלֹהָ. כִּי לֹא יִפֹּר
אֱלֹהָ אֶת הַהִבְטָחָה.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 55 - 56.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 77; וסורת אל-אעלא 87: 16 - 17.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 111; וסורת ינוס 10: 96 - 97, ופי' 102.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 34; וסורת אנ-נחל 16: 63.

5. מהלומה, בערבית قارعة קארהה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69:

4; וסורת אל-קארהה 101: 1 - 3.

6. ר' סורת אבראהים 14: 47.

קטע 5

32. כְּבֵר לִפְנֵיךְ לַעֲגוּ לְשָׁלִיחִים, וְאֲנִי דְחִיתִי אֶת עֲנָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחֲרֵי כֵן הֶעֱנַשְׁתִּי אוֹתָם. וְעָנְשִׁי הָיָה מְאֹד קָשָׁה.¹
33. (מִי רְאוּי לְהִיּוֹת נֶעְבֵּד) הַמְשַׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָּל נֶפֶשׁ? (אוּ הַשְׁתַּפִּים שֶׁבִּגְי הָאֵדָם עוֹשִׂים?)² אָמַר, קִרְאוּ בְּשִׁמוֹתֵיהֶם. אוֹ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֵלֶּהָ עַל מַה שְּׂאִינוּ יוֹדַע בְּאַרְצָ? אוֹ סֵתָם אַתֶּם מְדַבְּרִים?³ לְכוֹפְרִים נִרְאָה מַה שְּׂזַמְמוּ בְּעֵין יָפָה,⁴ וְנִמְנְעוּ מִלְּלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שֶׁאֵלֶּהָ מוֹלִיד שׁוֹלֵל, אֵין לוֹ מְדִרִיד.⁵
34. הֵם יַעֲנִשׁוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר קָשָׁה,⁶ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
35. זֶה מֶשֶׁל (תַּאֲוֹר) הַגִּנָּה אֲשֶׁר נִוְעַדָּה (מֵאֵלֶּהָ) לִירָאִים, זֹרֵמִים מִתַּחַתֶּיהָ הַנְּהָרוֹת, אֲכָלָה קִיָּם לְעַד וְצִלָּה. זֶה שֹׁכֵר הִירָאִים, וְשֹׁכֵר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאִשׁ.

קטע 6

36. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּךָ) שֶׁמִּחוּ בָּהֶּ אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֶיךָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם,⁷ אִךְ הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְאַחֲדִים מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר) הִתְכַּחֲשׁוּ לַחֲלֹק מִמֶּנּוּ. אָמַר, אֲכֹן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַק אֶת אֵלֶּהָ וְלֹא לְשִׁתֵּף בּוֹ, אֵלָיו אֶקְרָא, וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר.
37. כִּמוֹ כֵּן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ כְּפוֹרְקָאן (הַבְּחִנָּה בֵּין אֲמַת לְשֹׁקֵר) בְּעֶרְבִית. לָכֵן אִם אַתָּה נוֹהֵג לְפִי נְטִית לְבָם לְאַחֲרֵי כָּל הַדַּעַת שֶׁהֶעֱנִקָה לְךָ, לֹא יִהְיֶה לְךָ עוֹזֵר וְלֹא מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
38. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לִפְנֵיךְ, וְנִתְּנוּ לָהֶם בְּנוֹת זֹוג וְצִאָצָאִים.⁸ וְאֵין שְׁלִיחַ שִׁכַּל לְהִבְיֵא אוֹת בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ. לְכָל עַת מוֹעֵד.⁹

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 48 : 22.

2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.

3. ר' סורת אנ-נגים 53 : 23.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 25 - 26.

7. ר' סורת אל-בקר 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

8. ר' סורת אל-כהן 18 : 110.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חג' 22 : 70.

39. וְהוּא מוֹחֵק אֶת מַה שְּׁיִרְצָה אוֹ מִשְׁאִיר אֶת מַה שְּׁיִרְצָה מִן הַצּוּיִם וְהַחֲקִים,¹ כִּי אֶצְלוֹ אִם הַסֶּפֶר.²
40. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לְכוֹפְרִים, וּבֵין אִם תָּמוּת לִפְנֵי שְׂזָה יִקְרָה, הָרִי עָלֶיךָ רַק לְהַכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוּתְךָ), וְעֲלִינוּ הַחֲשָׁבוֹן.³
41. הָאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאָרֶץ וּמַפְחִיתִים אוֹתָהּ מְכָל קִצּוֹתֶיהָ,⁴ אֲלֵלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שְׁיִתְנַגֵּד לְמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
42. אֵלָה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמְמוֹ, וְאוֹלָם הַשְּׁלִטוֹן בְּיָדִי אֲלֵלָה הוּא.⁵ הָרִי הוּא יוֹדֵעַ מַה כָּל נֶפֶשׁ תִּרְכָּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יִדְעוּ לָמִי יִהְיֶה הַשֶּׁכֶר הַטּוֹב (בַּיּוֹם הַדִּין).
43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אֶתָּה שְׁלִיחַ מֵאֵת אֲלֵלָה. אָמַר, דִּי בְּאֲלֵלָה כָּעֵד בְּיָנִי וּבְיָנִיכֶם, וּמִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ דַּעַת מִן הַסֶּפֶר.⁶

1. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 4.
 2. אם הספר, בערבית أم الكتاب אום אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט', הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורג' 85 : 22).
 3. ר' סורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 26.
 4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 41.
 5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.
 6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סִוֵּרַת אַבְרָאָהִים אַבְרָהָם

סורה זו קיבלה את שמה «אַבְרָאָהִים, אַבְרָהָם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אַבְרָאָהִים» בפירוט, וישבו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אברהמים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אַבְרָהָם» מפסוק שלושים וארבעה.

סורת אברהם 14

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. א. ל. ר. 1
זה ספר (הקוראן) הורדנו אליך (מוחמד) מן השמים, למען הוציא את בני האדם מאפלה לאור ברצון רבונם, אל שבילו של העיוז ורוב-התפארת,²
2. אללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ.³ ואוי לכופרים מן העגש חכבד,
3. אלה המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה, ורוצים שהדת של אללה תהיה עקמה, כל אלה הם בתעיה עמקה.
4. ולא שלחנו שליח אלא כאשר הוא מדבר לשון בני עמו למען להבהיר את שליחותו להם. ואז, אללה מתעה את מי שהוא רוצה, ומדריך את אשר ירצה, כי הוא העוז והחכם.
5. וכבר שלחנו את מוסא עם האותות שלנו, (וצוינו לו), הוצא את עמך מהחשכה אל האור, והזכר להם את זמי אללה, כי בהם אותות לכל המתאזר בסבלנות והמכיר תודה (לאללה).
6. וכאשר מוסא אמר לבני עמו, זכרו את החסד אשר העניק לכם אללה בהצילו אתכם מאנשי פרעה שהענישו אתכם עגש קשה, והרגו את בניכם והשאירו בחיים את נשותיכם,⁴ בזה אללה העמיד אתכם בנסיון גדול.

קטע 2

7. ורבוניכם הכריזו, אם תודו לי, ארבה להעניק לכם חסד, אך אם תכפרו, הנה ענשי קשה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 257 ; וסורת אל-חדיד 57 : 9.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 127, ופ' 141,

8. מוסא אָמר, אַם תִּכְפְּרוּ אִתְּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים בְּאָרֶץ, אִין אֱלֹהָ זְקוּק לָכֶם וְהוּא רַב-תַּפְּאֶרֶת.¹
9. הָאֵם לֹא שְׁמַעְתֶּם עַל אֱלֹה שֶׁקָּדְמוֹ לָכֶם מֵעַמִּי נוּחַ (נח), עֶאֱד, וְתִ'מוּד, וְכָל אֱלֹה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם, שָׂרַק אֱלֹהָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם. הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ אֲלֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת וּבְהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִשְׁכּוּ אֶת כַּפּוֹת יְדֵיהֶם (מִתּוֹךְ רִגְזוֹ)² וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם לְמַסֵּר לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ מְטִילִים סֶפֶק בְּכָל אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
10. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, הִיֵּשׁ סֶפֶק בְּאֱלֹהָ בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? קוֹרָא לָכֶם לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיִדְחָה אֶת עֲנֻשְׁכֶּם לְזַמָּן מְסִים (עד יום הדין)?³ אָמְרוּ, אִין אִתְּם אֵלָא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹנוּ, וְאַתְּם רוֹצִים לְמַנֵּעַ אוֹתָנוּ מִלְּעַבֵּד אֲשֶׁר עֲבָדוּ אַבּוֹתֵינוּ. הִבִּיאוּ לָנוּ הוֹכָחָה בְּרוּרָה.
11. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, אָמְנָם אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתְכֶם הֲנֵנוּ, אֵד אֱלֹהָ מַעְגִּיק אֶת חֲסֵדוֹ (בְּשְׁלִיחוּת) לְמִי שֶׁיִּרְצָה מַעֲוֹבְדֵיו, וְאִין בְּכוֹחֵנוּ לְהִבִּיֵּא לָכֶם הוֹכָחָה אֵלָא בְּרִשּׁוֹת אֱלֹהָ, וְעַל אֱלֹהָ יִשְׁעֵנוּ הַמַּאֲמִינִים.
12. וְלָמָּה לֹא נִשְׁעַן עַל אֱלֹהָ שֶׁהִנָּחָה אוֹתָנוּ בְּדִרְכֵינוּ? אֲנַחְנוּ נִסְבֵּל אֶת פְּגִיעוֹתֵיכֶם, וְעַל אֱלֹהָ יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

קטע 3

13. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ לְשְׁלִיחֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִגְרֹשְׁכֶם מֵאֶרְצֵנוּ אִם לֹא תַחֲזְרוּ לְדַתֵנוּ.⁴ אוֹלָם רְבוּנָם הִשָּׁרָה אֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,
14. וְנִשְׁפִּין אִתְּכֶם בְּאָרֶץ אַחֲרֵיהֶם,⁵ זֶה גְמוּלוֹ שֶׁל הִירָא אוֹתִי וְאֶת הַתִּרְאֶתִי.⁶
15. (הַשְּׁלִיחִים) שָׁאֲלוּ אֶת עֲזֶרֶת רְבוּנָם,⁷ וְאֵז כָּל עָרִץ עֲקֹשָׁן הִיָּה מִתְאַכְזֵב,⁸
16. וּלְפָנָיו (הַכּוֹפֵר) מִחֻכָּה לוֹ גִּיהֶנֶם, וְשֵׁם יִשְׁקָה מִגְלָה,⁹

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

2. ר' סורת אל-עמראן 3 : 119.

3. ר' סורת הוד 11 : 3.

4. ר' סורת אל-עמראן 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסרא' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל 27 : 56.

5. ר' סורת אל-עמראן 7 : 128, ופי' 137 ; סורת אל-אנביא' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.

7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופי' 32.

8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.

9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וַיִּלְגֹּם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיֻכַּל לְבֹלְעוֹ, וְהַמּוֹת יָבֹא אֵלָיו מִכָּל עֵבֶר, אֵד הוּא לֹא יָמוּת,¹ וּמִחֻכָּה לוֹ עֲנֵשׁ קָשָׁה.²
18. מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנָם (בְּחֵי הַעוֹלָם הַזֶּה) דּוֹמִים לְאַפְרָאֵשׁ פִּגְעָה בּוֹ רוּחַ בָּיֹם סַעְרָה,³ וְלָכֵן לֹא יוֹכְלוּ לְהַפִּיק מֵאוֹמָה מֵאַשֶּׁר רָכְשׁוּ, וְזוֹהִי הַתַּעֲיָה הַרְחוֹקָה מִן הַדָּרֶךְ.
19. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ עַל יְסוֹד הָאֱמֶת, וְאִם יִרְצֶה יִשְׁמִידֶכֶם וַיָּבִיא בְּרִיאָה חֲדָשָׁה (בְּמִקְוֶמְכֶם),⁴
20. וַאֲיֵן הַדָּבָר קָשָׁה עַל אֵלֶּה.
21. (וּבָיֹם הַדִּין) כְּאַשֶּׁר יוֹפִיעִיו כֻּלָּם בְּפָנֵי אֵלֶּה, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים לְאַלֶּה שֶׁהִתְנַשָּׂאוּ, אֲנַחְנוּ הִלְכְּנוּ אַחֲרֵיכֶם (וְצִיֵּתְנוּ לָכֶם), הֵאֵם אַתֶּם יְכוּלִים לַעְזֹר לָנוּ לְהַסִּיר מֵעֲלֵינוּ מַעַט מֵעֲנִשׁוֹ שֶׁל אֵלֶּה? (הַמִּתְנַשָּׂאִים) יֹאמְרוּ, לוֹ הִנַּחְנוּ אֵלֶּה, כִּי אִזּוֹ הָיִינוּ מִנְּחִים אַתֶּכֶם. אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּקְצֹר רוּחֵנוּ וְאִם נִאֲרִיד רוּחֵנוּ, אֵינּוּ לָנוּ מִפְּלֵט (מִן הָעֲנִשׁ).⁵

קטע 4

22. כְּאַשֶּׁר הָעֲנִין תָּם וְנִשְׁלַם יִגִּיד הַשֵּׁטֶן, הִנֵּה אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לָכֶם הַבְּטַחַת אֱמֶת, וְאֵלוּ אֲנִי הַבְּטַחְתִּי לָכֶם וְלֹא קִיַּמְתִּי,⁶ וַאֲיֵן לִי עֲלֵיכֶם כָּל שְׁלֹטוֹן. אֲנִי קִרְאתִי לָכֶם וְאַתֶּם נִעַנִיתֶם לִי, וְלָכֵן אֵל תִּאֲשִׁימוּ אוֹתִי אֶלֶּא אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם תִּאֲשִׁימוּ, לֹא אוּכַל לַעְזֹר לָכֶם וְאַתֶּם לֹא תַעְזְרוּ לִי, וְאַנִּי מִכְחִישׁ אֶת הַשְּׁתַּפּוֹת עִם אֵלֶּה שְׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לִי.⁷ אָכֵן לְכּוֹפְרִים עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
23. אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב יִכְנָסוּ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זִרְמִים מִתְּחִתָּם. לְעוֹלָם יִחִיו בְּתוֹכָם בְּרִשׁוֹת רַבּוֹנָם, וּבִרְכָתָם בְּתוֹכָם «שְׁלוֹם».⁸

1. ר' סורת פאטר 35 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח'אן 44 : 43 - 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבא' 34 : 31 - 33 ; וסורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

7. ר' סורת מרים 19 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

8. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר

24. הלא תראה שאללה מדמה את האמרה הטובה (מלת האמונה באללה) לעץ נאה (הדקל) ששרשיו נטועים עמק באדמה וענפיו פונים למעלה לשמים,

25. ואת פריו יתן כל הזמן ברשות רבונו. ואללה ממשיך משלים לאנשים למען יזכרו.

26. האמרה הרעה (מלת הכפירה) נמשלה לעץ רקוב עקור מן האדמה באין לו קביעות.

27. אללה מחזק את המאמינים במלים נציבות בעולם הזה¹ ובעולם הבא. את הכופרים יתעה אללה, ואללה יעשה את אשר ירצה.

קטע 5

28. הלא תראה את אלה אשר החליפו חסדי אללה בכפירה, והושיבו את בני עמם בגיהנם,

29. אשר בו יצלו, וכמה רע הוא המעון!

30. והם עשו לאללה שוים, להתענות משבילו. אמר, התענגו, אך סופכם אל האש.

31. אמר לעובדי אשר האמינו, שיקימו את התפלה, ויוציאו ממה שהענקנו להם בסתר ובגלוי, בטרם יבוא יום לא מקח וממכר בו, ולא רעות.²

32. אללה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוריד מן השמים מים, ובהם הצמיח פרות שונים לפרנסתכם,³ והכפיר לכם את הספינות לשוט בים, וגם הכפיר לכם את הנהרות.

33. והכפיר לכם את השמש ואת הירח אשר ינועו במסלולם בהתמדה, והכפיר לכם את הלילה ואת היום.⁴

34. והוא שהעניק לכם מכל מה שבקשתם. אם תנסו לספר את חסדי אללה לא תוכלו למנות את כלם, אך האדם גורם עול לעצמו וזכרון.

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמוחמד שליחו של אללה».

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 123, ופ' 254; וסורת אל-חדיד 57: 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 22.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יא. סין 36: 40; וסורת פאטר 35: 13.

קטע 6

35. וזכר באַשר אַבראָהים אָמר, רבוני! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) בְּטוֹחָהּ,¹ וְהִרְחַק אוֹתִי וְאֶת בְּנֵי מַעְבֻּדֹת הַפְּסִילִים.
36. רבוני! הִם הִתְעוּ אֲנָשִׁים רַבִּים, עַל כֵּן, אֲשֶׁר הִלְךְ בְּדַרְכֵי הוּא שָׂיֵף לִי, וּמִי הִתְנַגַּד לִי, הִנֵּה אֶתָּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.²
37. רבוני! הִנֵּה הוֹשִׁבְתִּי מִצְאָצְאִי בַעֲמֶק בִּלְתִּי פוֹרָה עַל-יַד בֵּיתְךָ הַקְדוֹשׁ (הַכַּעֲבָה). רבוני! לִמְעַן יִקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה. לָכֵן הִטָּה אֶת לְבוֹת הָאֲנָשִׁים אֵלֵיהֶם, וּפְרִינָס אוֹתָם מִכָּל פְּרִי, לִמְעַן יוֹדוּ לָךְ.³
38. רבוני! אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲלִים וְאֶת אֲשֶׁר נִגְלָה, וְלֹא יַעֲלֶם מֵאֵלָּהּ מֵאוּמָה לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בְּשָׁמַיִם.
39. הַשָּׁבִב לֵאמֹלָה אֲשֶׁר נָתַן לִי לַעֲת זִקְנָה אֶת אֶסְמָאֵעִיל וְאֶת אֶסְחָאק, כִּי רבוני שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה.
40. רבוני! עֲזֹר לִי שְׂאָקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִצְאָצְאִי. רבוני! וְקַבֵּל אֶת תְּפִלָּתִי.
41. רבוני! וְסַלַּח לִי וּלְהוֹרֵי וְלִמְאֻמִּינִים בְּיוֹם יְקוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 7

42. אַל תַּחֲשֹׁב כִּי אֵלָּהּ לֹא שֵׁם לֵב לִמְעֲשֵׂה הַחוּטָאִים, הוּא רַק נוֹתֵן לָהֶם אֲרֻכָּה עַד לְיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּהְיֶינָה עֵינֵיהֶם קְמוֹת מִבְּהִלָּה וּפְחַד,
43. וְהֵם יִתְרוֹצְצוּ, וְרֹאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים בְּמִבְט קְפוּא, וְלְבוֹתֵיהֶם רִיקִים (מִרֵּב פַּחַד).⁴
44. הַזֹּהָר אֶפּוֹא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִפְּנֵי יוֹם יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ, אֲזִי יֹאמְרוּ הַחוּטָאִים, רבוני! דַּחַה אֶת דֵּינֵנו עַד עֵת קְרוּבָה, וְנַעֲנֶה לְקִרְיָאֲתָךְ וְנִגְלֶךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים.⁵ (אֲזִי אֵלָּהּ יֹאמֶר), הֵאָם לֹא נִשְׁבַּעְתָּם לִפְנֵי כֵן כִּי אֵין לָכֶם כְּלָיָה?
45. וּשְׁכַנְתֶּם בְּמִשְׁכְּנוֹת אֵלָּה אֲשֶׁר עֲשָׂקוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְהִתְבָּרַר לָכֶם כִּי־צַד הָעֲנִשְׁנו אוֹתָם, וּמִשְׁלָנוּ לָכֶם מִשְׁלִים.⁶

1. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 126 ; סורת אל-עִמְרָאן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-עִנְכְּבוֹת 29 : 67.

2. ר' סורת אל-מֵאֵאִידָה 5 : 118.

3. ר' סורת אל-קִצֵּץ 28 : 57.

4. ר' סורת טֵא. הא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קִמְר 54 : 8 ; וסורת אל-מֵעֲאֲרִי 70 : 43.

5. ר' סורת אל-אֲנַעַם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מוֹאֲמֻנוֹן 23 : 99 - 100 ; סורת אֶס-סִגִּידָה 32 : 12 ; סורת

פֵּאטֶר 35 : 37 ; וסורת אל-מוֹנָפֶקוֹן 63 : 9 - 10.

6. ר' סורת אל-קִמְר 54 : 55.

46. וְהִם זָמְמוּ מִזְמָה (לְהַרְגֹת אֶת הַנְּבִיא), אֵד אֱלֹהָ יָדַע עַל מִזְמָתָם (וּבְטֹל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכְלוּ לַעְקֹר הָרִים בְּמִזְמָתָם.¹
47. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ מְקַיֵּם הַבְּטָחָתוֹ לְשִׁלְיָחָיו. כִּי אֱלֹהָ עֲזִיז וּבָעַל נְקָמוֹת.
48. בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תַּחֲלֹף הָאֲדָמָה בָּאֲדָמָה אַחֲרָת, וְהַשָּׁמַיִם גַּם הֵם,² וּבְנֵי אָדָם יִתְּצֻבוּ לִפְנֵי אֱלֹהָ הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּיוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בְּאַזְיָקִים,³
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כְּתָנוֹת שֶׁל זָפֶת, וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כְּדִי יִגְמַל אֱלֹהָ לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, אֱלֹהָ מְהִיר חֹשֶׁבוֹ.⁴
52. זוֹהִי אֲזֻהָרָה לְבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְהָרוּ בָּהּ וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהָ אֶחָד הוּא, לְמַעַן יִזְכְּרוּ בְּעָלֵי הַבֵּינָה.

1. ר' סורת מרים 19 : 90.

2. ר' סורת אז-זומר 39 : 67.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 31.

15

סִוְרַת אֶל-חֶגְרַת אֶל-חֶגְרַת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-חֶגְרַת» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אֶל-חֶגְרַת» מפסוק 80.

סורת אל-חג'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
2. אֵלֶּה אוֹתוֹתַי שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.²
3. אֵין סִפֵּק שֶׁהַכּוֹפְרִים יָקוּוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לוֹ הָיוּ מִסְלָמִים,³
4. לָכוֹ עֲזַב אוֹתָם יֹאכְלוּ וַיִּתְעַנְּגוּ, וְהַתִּקְוָה (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תִּסְיַח אֶת דַּעְתָּם (מִהֶאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֵה). אַךְ סוֹפָם יִדְעוּ.⁴
5. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקְדָּם,
6. אֵין אַמָּה שֶׁתּוּכַל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֵדָה אוֹ לְדַחֲוֹתָהּ.
7. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיו הַקּוּרְאָן⁵ מִן הַשָּׁמַיִם, אָכֹן מִשְׁגַּע אֶתָּה,
8. לָמָּה לֹא תָבִיא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אֶתָּה צוֹדֵק?⁶
9. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלַם אִם יוֹרְדוּ מַלְאָכִים אֲזִי לֹא יִהְיֶה לְכּוֹפְרִים אַרְכָּה.
10. אֲנַחְנוּ הוֹרְדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן⁷ מִן הַשָּׁמַיִם וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לְעַד.
11. וְכִבֵּר מִלְּפָנֶיךָ (מוֹחֲמַד) שֶׁלַּחְנוּ שְׁלִיחִים לְעִדּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת,
12. אַךְ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלְעַגּוֹ לוֹ.
13. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכִּפִּירָה בְּאֱלֹהֵה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,
14. וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ, וְכֵן קָרָה גַם לְאִמּוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הָאֱמִינּוּ כְּתוּצָאָה הַעֲנִשׁוּ).

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
 2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27 : 1.
 3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.
 4. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 30 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 46.
 5. המונח המקורי הוא اَللّٰہُ אَد-דִּיכֵר, ההזרה, שם לקוראן.
 6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 21 - 22 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 53.
 7. המונח המקורי הוא اَللّٰה אَد-דִּיכֵר ; ר' הערה 5 לעיל.

14. וְלוֹ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בְּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,
15. כִּי גַם אִזּוֹ יֹאמְרוּ, אָכֵן רֵאִיתֵנוּ מִקְסָמָת, וְאַנְחֵנוּ כְּאַנְשִׁים מְכַשְּׁפִים.
- קטע 2**
16. וַיִּכְבֶּר בְּרֵאנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכָבִים, וְקִשְׁטָנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לְרוֹאִים,¹
17. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָּל שָׁטָן אָרוּר,
18. אֲלֵא הַמַּאֲזִין בִּגְנִיבָה, מִיד יִתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכַב שְׁבִיט מֵאִיר (שִׁישְׁרָף אוֹתוֹ).
19. וַיִּכְבֶּר פְּרִשְׁנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקִבְעֵנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עֲמָק וְחִזָּק, וְהַצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל הַסּוּגִים בְּמַדָּה וּבִאֲזוּן,
20. וַיִּבְרָאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מַחִיָּה לָכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שָׂאִין אַתֶּם מִפְּרִנְסִים.²
21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיָדֵינוּ, אֵד נֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמַדָּה קְצוּבָה.
22. שְׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרֹת הָעֲנָנִים וְהַצְמָחִים, וְהוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וְהַשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,³ וְלֹא בִידִיכֶם אֲגִירְתֶּם.
23. רַק אֲנַחְנוּ נַחִיָּה וְנִמִּית, וְאַנְחֵנוּ הַיּוֹרְשִׁים.
24. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שִׁיקְדִּימוּ וְאֶת אֵלֶּה שִׁיאַחְרוּ (לְהַגִּיעַ אֶל רְבוֹנִם),
25. וְאֶת כָּלֶם יֶאֱסֹף רְבוֹנָד, כִּי הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

קטע 3

26. אֲנַחְנוּ בְּרֵאנוּ אֶת הָאָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוּר,⁴
27. וְאֶת הַשָּׂדִים בְּרֵאנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטָת.
28. וְכַאֲשֶׁר רְבוֹנָד אָמַר לְמַלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לְבָרָא אָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוּר,
29. וְכַאֲשֶׁר אֲעַצְבֵנוּ וְאֶפַח בּוֹ מְרוּחִי, (כִּבְדּוֹ אוֹתוֹ) וְסָגְדוּ לוֹ,
30. הַמַּלְאָכִים סָגְדוּ כָּלֶם,
31. וְרַק אַבְלִיס (הַשָּׁטָן) סָרַב לְהִיּוֹת בְּסוּגָדִים,⁵
32. אִזּוֹ אָמַר (וְאֵלֶּה), הוּא אַבְלִיס! מַה לָּךְ שֶׁאִינְךָ בְּסוּגָדִים?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.

5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אַבְלִיס), אֵין אֲנִי סוֹגֵד לָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטֵּיט נִקְשָׁה שְׁחֹר וְרִיחוֹ מִשְׁתַּנָּה.
34. אָמַר (אַלְלָה), צֹא מִמֶּנּוּ (גַּן עֵדֶן), כִּי אָרוּר אַתָּה,
35. וְעַלִּיד הַקִּלְלָה עַד יוֹם הַדִּין.
36. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אַרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים.
37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם אַרְכָּה,
38. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ.
39. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! כָּשֶׁם שֶׁגִּרְמַתְ לִי לִהְיוֹת בְּסוּטִים, אֲנִי אֶקְשֹׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטֵאֵיהֶם בְּאוֹר יָפֶה וְאַתָּעָה אֶת כָּלָם,
40. פָּרַט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.
41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שָׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֶׁמּוֹבִיל אֵלַי,
42. אַךְ עַל עַבְדִּי אֵין לָךְ כָּל שְׁלִטוֹן, פָּרַט לַאֲלָה שִׁיתְעוּ וַיִּלְכוּ אַחֲרֶיךָ,
43. גִּיהֶנֶם הוּא מְקוֹם הָאֶסְפָּס יַחַד,
44. יֵשׁ לוֹ שְׁבָעָה שְׁעָרִים, וְלִכָּל שַׁעַר מְקָצָה חֶלֶק מֵהֶם.

קטע 4

45. אַךְ יִרְאִי אֲלָלָה יִהְיוּ בְּגָנִים וּמַעֲיָנוֹת,
46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,
47. וְהוֹצֵאוּנוּ מִלְּבוּשֵׁיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לָזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל יְצוּעִים זֶה לַעֲמִית זֶה,
48. בְּלִי שִׁיִּסְבְּלוּ מַעֲיָבוֹת, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹצֵאוּ מֵהֶם.
49. וְהוֹדַע לַעֲבָדִי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם,
50. וְכִי עֲנָשִׁי הוּא הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאֵב.
51. וְהוֹדַע לָהֶם עַל אוֹרְחֵיו שֶׁל אַבְרָהָם,
52. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנִיכֶם מִכֶּם.
53. אָמְרוּ, אַל תִּבְהַל, בָּאנוּ לְבִשָׁר לָךְ עַל כֵּן בֵּר דַּעַת (יִצְחָק).
54. אָמַר, הֵאֵם תִּבְשָׁרוּנִי עַל אֵף שֶׁהִזְקַנְתִּי? בְּמָה זֶה תִּבְשָׁרוּנִי?
55. אָמְרוּ, בִּשְׂרֵנוּ אוֹתָךְ בְּאַמֶּת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמִּתְאַשִּׁים.
56. אָמַר, וְכִי מִי יִתְיָאֵשׁ מִרְחָמֵי רְבוּנוּ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.
57. אָמַר, מַה מִּטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עִם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמְשַׁפַּחַת לוֹט אֲשֶׁר נִצִּיל אֶת כָּלָם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גִּזְרְנוּ שְׁתֵּיהֶּה בֵּין אֵלֶּה שִׁישְׁמָדוֹ.¹

קטע 5

61. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוֹט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מְכָרִים לִי.

63. אַדְרָבָה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהִבֵּאנוּ לָךְ אֶת הָאֵמֶת, וְאֲנַחְנוּ צוֹדִיקִים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַלֵּילָה הַזֶּה וְלֹךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּכְנֹו
לְאַחֲרֵיכֶם, וְהִמְשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתָם לָלֶכֶת.

66. וְכֵךְ הוֹדַעְנוּ לְלוֹט עַל הָעֲנָן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יִשְׁמָדוּ עִם בָּקָר.²

67. אָמְנָם כְּשֶׁאֲנָשִׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמִיחִים.

68. אָמַר לוֹט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחֵי, וְאַל תִּמְיטוּ חֶרֶף עָלֵי,

69. יִרְאוּ אֵלֶּלֶה וְאַל תִּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הָאֵם לֹא אָסַרְנוּ עָלֶיךָ לְאַרְח אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְּנוֹתַי הִזְדוּגוּ אִתָּן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחִיךָ (מוֹחֲמָד)! הֵם הָיוּ מִבְּלָבָלִים מִשְׁכְּרוֹנָם.

73. עִם זָרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, הִלָּמָה בָּהֶם צִנְחַת הָעֶנֶשׁ,

74. וְהִפְכְּנוּ אֶת הָעָרִים עַל רֹאשׁוֹ, וְהִמְטְרְנוּ עֲלֵיהֶם בְּרִצִּיפוֹת אֲבָנֵי חֶמֶר שְׂרופוֹת.

75. בְּקוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לָקַח.

76. כִּי הָעָרִים הַחֲרָבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָת עֲדָנוּ.³

77. וְאַף בָּזָה אוֹת לִמְאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה (הַחֲרָשׁוֹת שֶׁל מִדְיָן) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בְּשִׁתְיָהֶן נִקְמָנוּ,⁴ וְהֵן יוֹשְׁבוֹת עַל אִם הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָת.⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.

2. ר' סורת הוֹד 11 : 81.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרי מכה בדרכם לסוריה. כך יכולים הם לראות

את שרידי העיר וללמוד לקח.

4. שתייהן : אל-איכה ועירו של לוט.

5. ר' סורת הוֹד 11 : 89.

קטע 6

80. תוֹשְׁבֵי אֶל-חֶגְרָה¹ הִכְחִישוּ בְשָׁלִיחִים,
 81. וְכִאֲשֶׁר נָתְנוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הִתְנַגְדוּ לָהֶם.²
 82. הֵם חָצְבוּ בְּהָרִים בָּתִּים, וַיֵּשְׁבוּ בְּטוּחִים,
 83. אַךְ עִם בִּקְרֵי הַלָּמָה בָּהֶם צִוְּחַת הָעֶנֶשׂ,
 84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.
 85. וַאֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאָמֶת.³
 וַאֲיוֹן סִפְק שֶׁשַּׁעַת הַדִּין תָּבוֹא, עַל כֵּן סָלַח לָהֶם סְלִיחָה בְּחֶסֶד.⁴
 86. וְאָכַן רְבוּנְךָ הוּא הַבוֹרָא וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
 87. וְאָכַן נָתְנוּ לָךְ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שְׁבָעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוּזָרִים וְנִשְׁנִים,⁶ וְאֶת
 הַקּוּרְאָן הַנֶּעְלָה,
 88. אֶל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הֶעֱנֵקְנוּ זְמִנִּית לְבָנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְאֶל תִּצְטַעַר
 בְּשִׁבְלֵם, וּפְרֹשׁ כְּנָפֶיךָ לְהַגִּיט הַמְאֲמִינִים,
 89. וְאָמַר, הִנֵּה אֲנִי הַמְזַהֵר הַגָּלוּי.
 90. כִּךְ גַּם הוֹרְדָנוּ עַל הַמַּחְלָקִים,⁷
 91. אֲשֶׁר פָּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.⁸
 92. בְּחַיֵּי רְבוּנְךָ! נִשְׁפֹּט אֶת כָּלֶם (בְּיוֹם הַדִּין),
 93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
 94. וְאַתָּה (מוֹחֲמַד) מֵלֵא אֶת שְׁלִיחוֹתֶיךָ כְּפִי שֶׁנִּצְטוּיֶיךָ וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִים,
 95. אֲנַחְנוּ כָּבֵר הִגְנוּ עָלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,
 96. אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ עִם אֱלֹהֵי אַחֲרֵים, בְּסוּפָם שִׁידְעוּ.
 97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכָּאֵב לָךְ לִשְׁמֹעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,
 98. הֲלֵל וְשִׁבַּח אֶת רְבוּנְךָ וְהִיא בְּמִשְׁתַּחוּוֹת,
 99. וְעֲבַד אֶת רְבוּנְךָ עַד בּוֹא אֱלֶיךָ הַיּוֹדֵאִי (הַמָּוֶת).

1. אל-חגיר, עירם של בני תימוד, צפון למדינה.

2. ר' סורת הוד 11: 65; וסורת פוצלת 41: 17.

3. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אנ-נגים 53: 31.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43: 89.

5. ר' סורת יא. סין 36: 81 - 83.

6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.

7. ר' סורת אנ-נמל 27: 49; סורת אנ-נחל 16: 38; וסורת אבראחים 14: 44.

8. אחדים טענו שהוא כשוף, שירה, וכי' כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סִוֵּרַת אֶן-נַחַל הַדְּבוּרִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַחַל, הַדְּבוּרִים» בגלל מה שנוכר בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו באזו שהיא סורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוּרִים» מפסוק ששים ושמונה.

סורת אנ-נחל 16

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. המועד של (יום הדין) וגזר דינו של אללה להעניש אתכם (הכופרים) קרוב מאוד, ואל תחישו בואו. ישתבח ויתעלה מעל השתפים אשר יצרפו לו.¹
2. הוא (אללה) שולח את המלאכים עם ההשראה והנבואה על מי שירצה מבין עובדיו,² (ומצוה אותם), הזהרו, כי אין אלה אלא אני, ויראו אותי,³ ברא את השמים ואת הארץ באמת, יתעלה על השתפים אשר ישתפו לו.⁴
3. ברא את האדם מטפה, והנה הוא זריב גלוי (לבוראו).⁵
4. ואת המקנה בראו לכם, בו חם (מלבוש מן העור והצמר), וצרכים אחרים, וממנו תאכלו,
5. מראה בואם הביתה של עדריכם (מן הגמלים) וצאתם אל המרעה, מוסיף לכם יקרה ויפי,
6. והם נושאים את מטענכם הכבד אל ארץ שלא תוכלו להגיע אליה בלי עמל קשה. רבונכם חנון ורחום.⁶
7. וברא את הסוסים, הפרדים, והחמורים למען תרכבו עליהם, ולתפארת לכם. ויברא גם את אשר לא תדעו.⁷
8. ואללה יראה לבני אדם את השביל הישר, ואולם יש גם שבילים עקמים אינם מובילים אל הישועה. אלו רצה (אללה), הנה מדריך את כלכם.⁸

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 1; סורת אל-קמר 54 : 1; סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54; וסורת אש-שורא 18 : 42.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124; סורת אל-חגי' 22 : 75; וסורת ע'אפר 40 : 15 - 16.

3. ר' סורת אש-שורא 52 : 42.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 54 - 55.

5. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143 - 144.

7. ר' סורת ע'אפר 40 : 79 - 81; סורת יא. סין 36 : 71 - 72; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 12 - 14.

8. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 153; סורת אל-חגי' 15 : 14; סורת יונס 10 : 99; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 2

10. והוא אשר הוריד מן השמים מים לכם, מהם למשקה, ומהם לצמח וצמים אשר תרעו בהם (בהמותיכם),
11. ונצמיח לכם בהם תבואות, וזיתים, ונצצי תמר, וגפנים, וכל פרי. בכל אלה אותות לאנשים חושבים.¹
12. והכניע לשרותכם את הלילה ואת היום ואת השמש ואת הירח, גם את הכוכבים הוא הכניע לשרותכם בפקדתו, ובזה אותות לבגלי דעת.²
13. וגם את כל אשר ברא ופזר על פני האדמה, בצבעים שונים. בזאת אותות לאנשים אשר יזכרו.
14. והוא אשר הכניע את הים לשרותכם, למען תאכלו ממנו בשר טרי, ותוציאו ממנו תכשיטים שתתקשטו בהם. ותראו את הספינות שטות בו, למען תבקשו לכם פרנסה מחסדו (של אלה), וילמען תודו לאלה.
15. והוא התקין בארץ הרים לבל תטא בכם, וכו' נהרות ושבילים למען תדרכו,³
16. וציני דרך וגם לפי הכוכבים.
17. האם אתם מדמים את מי שבורא כל זה למי שאינו בורא מאומה? האם לא תחשבו?
18. ואם תנסו לספר חסדי אלה הרי לא תמנו אותם.⁴ אלה סולח ורחום.
19. אלה יודע מה שתסתירו ומה שתגלו.
20. את אלה אשר אליהם (הכופרים) קוראים מבגדי אלה לא יוכלו לברא דבר, הם עצמם בידי אדם נעשו,⁵
21. חסרי חיים הם, ואינם מיעדים לקום לתחייה (ביום הדין).

קטע 3

22. אלהיכם הוא יחיד ואחד, ואכן אלה אשר לא יאמינו באחרית, לבותיהם כופרים והם יהירים,⁶

1. ר' סורת אנ-נחל 27 : 60.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 31.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

6. ר' סורת צאד 38 : 5 ; סורת אז-זומר 39 : 45 ; וסורת ע'אפר 40 : 60.

23. אין ספק כי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁיִסְתִּירוּ וְאֶת מַה שְּׁיִגְלוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֵאָהֵב אֶת הַמִּתְנַשְּׂאִים.
24. וְאִם יִשְׁאַלּוּ, מַה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אֲגָדוֹת הַקְדָּמוֹנִים.¹
25. לָכֵן יִשְׂאוּ בָיוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים אֶת מִשְׁאֵ הַטְּאִיָּהֶם בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְגַם חֵלֶק מִמִּשְׁאֵם שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְעוּ בְּלִי דַעַת, מַה נֹרָא הוּא הַמִּשְׁא.²
- קטע 4**
26. כָּבֵר זָמְמוּ קוֹדְמֵיהֶם (נֶגֶד הַשְּׁלִיחִים שְׁלֵהֶם),³ אֵד אֱלֹהָ הָרַס אֶת יְסוּדוֹת בְּנִינֵיהֶם וְהַגָּזוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה, וּבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ בְּלִי שִׁיגְיָשׁוֹ זֹאת.⁴
27. וּבָיוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים יִשְׁפִּילֻם אֱלֹהָ וְיֹאמֶר לָהֶם, הֵיכֵן הֵם שִׁתְּפִי שְׁבִגְלָלָם הַתִּנְגְּדָתָם לְשִׁלְיָחִים? וּבְעָלִי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֶרֶפָה וְהַבּוֹשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,
28. אֱלֹהָ אֲשֶׁר לָקָחוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נִשְׁמָתָם וּכְשָׁהֶם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עֲשִׂינוּ כָּל רַע. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתָם,⁵
29. עַל כֵּן, הַכְּנִסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם, וְהַשְׁאֲרוּ בּוֹ לָנֶצַח. כִּמָּה נֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַיְּהִירִים.⁶
30. אוּלָם כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלּוּ אֶת הַיְּרָאִים, מַה זֶה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם? הֵם יַעֲנוּ, טוֹב. לַעוֹשֵׁי הַטּוֹב תִּשְׁלַם טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵד בְּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מַעוֹן הַיְּרָאִים?⁷
31. גָּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֲלֵיהֶם שְׁמֵתִיחָתָם נְהָרוֹת זֹרְמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יִחְפְּצוּ, כִּכָּה יִגְמַל אֱלֹהָ לַיְּרָאִים (אוֹתוֹ),
32. אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הַמִּלְאָכִים לוֹקְחִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשִׁלְבוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה יִגִּידוּ לָהֶם, «שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הַכְּנִסוּ לָגֶן בְּזָכוֹת מַעֲשֵׂיכֶם».⁸

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 5, ופ' 9; וסורת אל מודת'ר 74: 18 - 24.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 13.

3. ר' סורת אבראהים 14: 46; סורת נוח 71: 22; וסורת סבאי 34: 33.

4. ר' סורת אל-מאאידה 5: 64; וסורת אל-חשר 59: 2.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 23; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.

6. ר' סורת פאטר 35: 36; וסורת ע'אפר 40: 46.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 198; וסורת אנ-נחל 16: 97; וסורת אל-קצצ 28: 80; וסורת אל-אעלא 87:

17; וסורת אצי-צ'וחא 93: 4.

8. ר' סורת אבראהים 14: 27; וסורת פוצלת 41: 30 - 32.

33. אֶת אֱלֹהַ (הַכּוֹפְרִים) אֲשֶׁר מַחֲכִים עַד לְהוֹפְעֵת מִלְאֲכֵי הַמָּוֶת אֲלֵיהֶם, אוֹ עַד שְׂיָבֹא מוֹעֵד רַבּוֹנָד (בְּהַעֲנִשְׁתָּם), כְּמוֹהֶם עָשׂוּ הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם, וְאֱלֹהַ לֹא קִפַּח אוֹתָם, אֲלֹא הֵם קִפְחוּ אֶת עַצְמָם.

34. וְכֵן פָּגַע בָּהֶם כָּל הָרַע אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ הִקִּיף אוֹתָם.

קטע 5

35. הַפְּגִיזִים אָמְרוּ, אֱלֹהֵי רָצָה אֱלֹהַ לֹא עֲבַדְנוּ מִבְּלַעֲדֵינוּ דָּבָר, לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אֲבוֹתֵינוּ, וְלֹא אֲסֻרְנוּ דָּבָר שֶׁהוּא לֹא אֲסֹר. כֵּן עָשׂוּ גַם אֱלֹהַ אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם. אֲךָ אֵין עַל הַשְּׁלִיחִים אֲלֹא לְהַזְהִיר בְּגִלּוּי.¹

36. וְאֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אֶל כָּל אָמָה שְׁלִיחַ לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהַ וְהִתְרַחֲקוּ מִטֹּאֵע'וֹת (הַשְּׁקוּצִים). חֶלֶק מֵהֶם הִדְרִיךְ אֱלֹהַ, וְעַל אֲחֵרִים נִגְזַר בְּצִדִּיק לַתְּעוֹת. סִירוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אֵיךְ הִיָּתָה אַחֲרִית הַמִּכְחָשִׁים.

37. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּתְאַמֵּץ לְהַדְרִיךְ אוֹתָם, הִנֵּה אֱלֹהַ לֹא יִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר כָּבַר הִתְעָה, וְאֵין לָהֶם כָּל מוֹשִׁיעִים.

38. הֵם נִשְׁבָּעוּ בְּאֱלֹהַ בְּכָל תַּקֵּף, שֶׁהוּא לֹא יַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים. אָכֵן, זֹאת הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מֵאֵת אֱלֹהַ, אֲמָנָם רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת,

39. כֵּן כְּדִי לְבָאֵר אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ, וְכֵן יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הָיוּ מְשֻׁקְרִים.

40. כְּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְבָרֵא דָּבָר אֲנַחְנוּ רַק אוֹמְרִים, «הִיָּה!» וְהִיָּה.

קטע 6

41. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הִגְדּוּ לְמַעַן אֱלֹהַ לֵאחֹר שְׁנַעֲשֻׁקוּ, נִשְׁכִּין הֵיטֵב בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ שְׁכַר הַעוֹלָם הַבָּא רַב מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ,

42. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הָיוּ בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת וְעַל רַבּוֹנָם סָמְכוּ.

43. לִפְנִיךָ לֹא שְׁלַחְנוּ אֲלֵא אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהֶם. אִם אַתָּם לֹא יוֹדְעִים זֹאת, שְׂאֵלוּ אֶת בְּעָלֵי הַחֲכָמָה.²

44. (וְשְׁלַחְנוּ אוֹתָם) עִם הוֹכָחוֹת וְסִפְרֵי קֹדֶשׁ, וְאֵלֶיךָ (מוֹחֲמַד) הוֹרְדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַקּוּרְאָן,³ לְמַעַן תִּבְהִיר לְאֲנָשִׁים אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיהֶם, לְמַעַן יַחֲשֹׁבוּ וַיִּדְרְכוּ בוֹ.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 25 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 45 ; וסורת אל-מולכ 67 : 18.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 93 - 94 ; סורת אל-פורקאן 25 : 20 ; סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת אל-כהף 18 : 110.

3. המונח המקורי הוא اللّٰهُ אֵלֵי-דִיכֵר, ההזרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6, ור' פי 9.

45. האם בטוחים זוממי השחיתות והרע שאֵלֶּלֶה לֹא יִבְקַע אֶת הָאָרֶץ תַּחְתֵּיהֶם, אוֹ שֶׁהֶעֱנֵשׁ לֹא יָבֹא עֲלֵיהֶם בְּלֹא שְׂיִצְפוּ מֵאֵין,¹
46. אוֹ שְׁלֹא יַעֲצֹר אֶת תְּנוּעָתָם בַּדָּרְכִים, וְלֹא יוּכְלוּ לַחֲמֹק מֵעֲנֹשׁוּ שֶׁל אֵלֶּה,
47. אוֹ שְׁלֹא יַעֲכֹבֵם עַל יְדֵי הַטֹּלֶת פֶּחַד עֲלֵיהֶם.² אוֹלַם רְבוּנָכֶם הוּא חֹמֶל וְרַחוּם.
48. הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר בָּרָא אֵלֶּה, יְטִיל אֶת צֵלוֹ יָמִין וּשְׂמָאל, סוֹגְדִים לְאֵלֶּה בְּהִכְנָעָה.
49. וּלְאֵלֶּה יִסְגֹּד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִכָּל רֶמֶשׂ עַד הַמְּלָאָכִים וְאֵין הֵם מִתְנַשְּׂאִים.
50. (הַמְּלָאָכִים) יֵרְאִים אֶת רְבוּנָם אֲשֶׁר הוּא מַעַל לָהֶם, וַיַּעֲשׂוּ כַּמִּצְוָה עֲלֵיהֶם.
- קִטְעַ 7**
51. אֵלֶּה אָמַר, אֵל תַּעֲשׂוּ לָכֶם שְׁנֵי אֱלֹהִים. יֵשׁ רַק אֱלֹהִי אֶחָד. וְרַק אוֹתִי תִּירָאוּ,
52. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְעַבֹּדְתוּ הִיא הַמִּמְשָׁכֶת. הָאֵם מִיִּשְׁהוּ זוֹלַת אֵלֶּה תִּירָאוּ?
53. וְכָל חֶסֶד אֲשֶׁר לָכֶם מֵאֵלֶּה הוּא. וּבִפְגַע בָּכֶם צָרָה אֵלָיו תִּפְּנוּ בִּקְרִיאָה.³
54. וְאוֹלַם כֹּאֲשֶׁר הוּא יִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעֲלֵיכֶם, וְהִנֵּה חֶלֶק מִכֶּם מִשְׁתַּף אֱלִילִים עִם רְבוּנָם,
55. וְאֵינָם מוֹדִים עַל הַחֶסֶד שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם. הַתַּעֲנִיגוּ אַפּוֹא, וְאוֹלַם עוֹד תִּדְּעוּ.
56. הֵם נוֹתְנִים חֶלֶק מֵאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם⁴ לְאֵלֶּה (הָאֱלִילִים) שְׂאִינָם יוֹדְעִים דָּבָר (וְלֹא יוּכְלוּ לַעֲזֹר לָהֶם). חִי אֵלֶּה! עוֹד תִּשְׁאָלוּ עַל כָּל אֲשֶׁר בְּדִיתָם.
57. הֵם מִיַּחֲסִים לְאֵלֶּה בְּנוֹת. יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! וּמִיַּחֲסִים לַעֲצָמָם מִה שְׂיִחַפְּצוּ (מִן הַבָּנִים).⁵
58. וְכֹאֲשֶׁר מִבְּשָׂרִים לֶאֱחָד מֵהֶם עַל הַלֵּדֶת בַּת, קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהוּא מִתְמַלֵּא זַעַם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 68 ; וסורת אל-מולכ 67 : 16 - 17.

2. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חגי' 22 : 48.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אנ-נגים 53 : 22 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 151 - 154.

59. ומסתתר מהאנשים מרע הבשורה שקבל. ומהרהר, האם יחזיק בה, על אף ההשפלה, או לקבר אותה (חיה) בעפר?¹ כמה רע מה שהם שופטים! לאלה אשר לא נאמינו באחרית שינד כל דבר נחות, ואילו לאללה שינד כל דבר נעלה, והוא העזוז והחכם.

קטע 8

61. לו היה אלה מקרב את הדין של בני אדם (בעולם הזה) לפי חטאיהם, לא היה משאיר על פני האדמה רמש, אך אלה נותן להם ארצה למועד מסים. ובהגיע המועד שלהם לא יוכלו לדחותו אף בשעה, ולא להקדימו.
62. הם מיחסיים לאלה את מה שהם שונאים לעצמם (מן הבנות), ולשונותיהם מספרות כזב כי להם נועד כל הטוב. אין ספק כי שמורה להם האש שבה הם יהיו מזנחים ונשכחים.²
63. באללה! כבר שלחנו שליחים לאמות לפגיד, אמנם השטן הראה להם את מעשיהם הרעים באור יפה. הוא מגנם היום (יום הדין), ולהם ענש מכאיב.
64. ולא הורדנו אליד (מוחמד) את הספר (הקוראן) מן השמים, אלא כדי שתבהיר להם את מה שהם מחלקים בו, וכהדרכה ורחמים לאנשים מאמינים.
65. אלה הוריד מן השמים מים והחיה בהם את האדמה לאחר מותה, ובזאת אות לאנשים שומעים את דברי אלה.

קטע 9

66. במקנה יש לקח לכם, אנחנו משקים אתכם מבטיניהם מתוככי הדם והפרש חלב טהור נעים לשותים,
67. ומפרי התמרים והענבים אתם מכינים שכר ומזון טוב. ובזאת אות לאנשי בינה.³
68. רבונד השרה לדבורים, עשינה לכן בתים בחרים, ובעצים, ובכל אשר האנשים יבנו,

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 137; וסורת את-תכויר 81: 9-8.

2. ר' סורת הוד 11: 9-10; סורת אל-כהף 18: 35-36; סורת מרים 19: 77; וסורת פוצ-צלת 41: 50.

3. ר' סורת יא. סין 36: 34-36.

69. וְאִכְלָנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוֹפְנָה בַּמַּסְלָוִלִים שֶׁשָּׁלַל לַפְּנִיכָן רְבוּזִיכָן. מִשְׁקָה בְּצִבְעִים וּטְעָמִים שְׁוֹנִים יֵצֵא, וְבוֹ מִרְפָּא לְבִנֵי אָדָם. אָכֹן בְּזָה אוֹת לְאַנְשֵׁים חוֹשְׁבִים.

70. אֵלֶּלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאַחֵר כֶּךָ יְמִיתְכֶם, וְיֵשׁ בְּכֶם הָעֵתִיד לְהִגִּיעַ אֶל גִּיל הַזְקָנָה הַמְּפֹלָגֶת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי יוֹדְעוֹ. אֵלֶּלָה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּלֵל.¹

קטע 10

71. אֵלֶּלָה הָעֵדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אֲחֵרִים בַּפְּרָנְסָה, אִךְ אֵת אֵלָה שֶׁהֶעֱדָפוּ אֵינֶם נוֹתְנִים לְעִבְדֵיהֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שְׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מְכַיִּשִׁים אֶת חֲסִדֵי אֵלֶּלָה (בַּעֲשִׂיתָם לוֹ שְׁתַּפִּים)?²

72. וְאֵלֶּלָה יֵצֵר לָכֶם מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זֹוג, וּמִהֶן נָתַן לָכֶם יְלָדִים וּנְכָדִים, וְהוּא פָּרַנֵס אֶתְכֶם מִכָּל טוֹב. הַבְּהֶבֶל יֶאֱמִינוּ וּבְחֶסֶד אֵלֶּלָה יִכְפְּרוּ?

73. וְעָבְדוּ מִבְּלַעַדִי אֵלֶּלָה אֵת אֲשֶׁר לֹא יוֹכֵל לְכַלֵּל אוֹתָם מְאוּמָה, לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹכֵלוּ,

74. לָכֵן אֵל תִּדְמוּ דָּבָר לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ אִךְ אֶתֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

75. מִשָּׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל, עַל עָבֵד מִשְׁעָבֵד לְאֲדוֹנּוֹ וְאִין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוֹם דָּבָר, וְלַעֲמָתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הָעֲנָקְנוּ לוֹ פְּרָנְסָה בְּשַׁפַּע וְהוּא תוֹרֵם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, הָאֵם הֵם שְׁוִים! הַשִּׁבַּח לְאֵלֶּלָה! וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אֵלֵם וְחֹסֵר כָּל יָכֻלָּת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אֲדוֹנָיו, וְהוּא נִכְשֵׁל בְּכָל מָה שֶׁהִפְקֵד לִידָיו. הָאֵם הוּא שְׁוֹה לְאָדָם הַמִּמְנָה עַל אֲחֵרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצֶדֶק וְהוּא עֲצִמּוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר?

קטע 11

77. לְאֵלֶּלָה תַעֲלוּמַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שַׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לְבוֹא כְּהֶרֶף עֵין אוֹ קְרוֹב מְזָה, כִּי אֵלֶּלָה הַכֹּלֵל־יָכֹל.

78. אֵלֶּלָה הוֹצִיאָכֶם מִבֶּטֶן אִמְהוֹתֵיכֶם לֹא תִדְעוּ דָּבָר, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׁמִיעָה וְהָרְאָיָה וְאֶת הַלֵּב לְהִבְנֶה, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.³

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 23 - 24.

79. האם לא יראו את העוף הכפוף לרצונו של אלה באויר השמים? לא יחזיקנו בלתי אם אלה. ואכן בזה אותות למאמינים.¹
80. אלה עשה לכם משכן מבתים, ועשה לכם מעורות המקנה אהלים אשר יקל עליכם לשאת בנסיעה ובחנה, ומצמר המקנה ושיצרו תיהם נתן לכם רהיטים וכלי בית לשמושכם עד זמן מסים.
81. וגם עשה לכם אלה צללים מאשר ברא, ונתן לכם מחסה בהרים, ובגדים להגנה מפני החם (והקר), ולבוש למגן במלחמה. כך השלים חסדו עמכם למען תתמסרו לאלה לבדו.
82. ואם יפנו ערף, עליך רק למסר הודעה ברוה.
83. הם מכירים בחסד אלה, אך מתכחשים לו, ומרבים כופרים.

קטע 12

84. ביום ההוא (יום הדין) נקים עד (נביא) מכל אמה, ולא ינתן לכופרים לדבר ולא לחזר בתשובה.²
85. בראות החוטאים את הענש, לא יוכל מעליהם, ולא יקבלו ארפה.³
86. ובראות הפגניים את השתפים אשר שתפו אותם לאלה, יאמרו, רבוננו! אלה הם השתפים אשר היינו קוראים אליהם מבדעך. אז יענו להם (השתפים), אתם משקרים (בעשותנו שתפים לאלה).⁴
87. ביום ההוא (יום הדין) יתמסרו לאלה, וכל מה שבדו יחלף מהם.⁵
88. אלה שפכרו ומנעו אחרים מלקחת בשבילו של אלה, הוספנו להם ענש על הענש באשר השחיתו.⁶
89. וביום (הדין) נקים על כל אמה עד (נביא) מקרבה למען יעיד עליה, ונביא אותך (מוחמד) עד על אלה (המסלמים). והורדנו אליך את הספר (הקוראן) מן השמים לתבהרת כל דבר וכהדרכה, ורחמים ובשורה למסלמים.⁷

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.

2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 39 - 40.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף

46 : 5 - 6.

5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סגידה 32 : 12.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חגיר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ

55 : 28.

קטע 13

90. אֱלֹהִים מְצִיחַ לַעֲשׂוֹת צֶדֶק, וְלִגְמֹל חֶסֶד,¹ וְלַעְזֹר לַקְּרֹב הַמְשֻׁפָּחָה (הַנְזָקָה),² הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמְּגִנָּה, וְהַעֲשֵׂק,³ וְהוּא מְזַהֵרְכֶם לְמַעַן תִּזְהָרוּ.
91. קִיְמוּ אֶת הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם שֶׁהַתְּחִיבֵתֶם בְּשֵׁם אֱלֹהִים, וְאַל תִּפְרוּ הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם לְאַחֵר שְׂאֲשֻׁרְתֶּם אוֹתָן בְּשִׁבּוּעָה בְּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אֱלֹהִים עֶרֶב לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שְּׂאֲתֶם עוֹשִׂים.
92. אַל תַּחֲזְרוּ בַּהֲבִטְחוֹתֵיכֶם וְתִהְיוּ כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמִתִּירָה לַחוּטִים אֶת מַה שְּׂאֲרָגָה וְטוֹתָהּ בְּשִׁקִּידָה, בַּהֲשִׁתְּמֶשְׁכֶּם בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם רַק כְּדֵי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בַּהֲיֹת אִמָּה רַבָּה מֵאִמָּה. בְּכָל זֶה אֱלֹהִים מְנַסֶּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתִּקּוּמָה יִבְאָר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
93. לוֹ רָצָה אֱלֹהִים הִיָּה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֲדָה אַחַת.⁴ אֵד אֱלֹהִים יִשְׁאִיר אֶת מִי שְׂיִבְחֵר בַּתְּעִיָּה וְיִדְרִיף אֶת מִי שְׂיִבְחֵר בַּהֲדָרָה. וְאַלְהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.
94. אַל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, כִּי תִלְכוּ לְאַבּוֹד אֲחֵרִי שֶׁהֵייתֶם בְּטוֹחִים, וְתִרְגְּשׁוּ טַעַם רַע, כִּי מְנַעְתֶּם אֲנִשִּׁים מִשְׁבִּיל אֱלֹהִים, וְצַפּוּ לָכֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אֱלֹהִים בְּמַחִיר מְעַט. כָּל הַשְּׂמֹר אֲצֶל אֱלֹהִים טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
96. כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לָכֶם יֵאָזֵל, וְרַק מַה שְּׂאֲצֶל אֱלֹהִים לְעוֹלָם יִשְׁאָר, וְאַנְחֲנוּ נִגְמַל לְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת אֶת הַשְּׂכָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
97. וְלִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, נַחֲמָה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.
98. בְּקוֹרְאָה בְּקוֹרְאָן בְּקֶשׁ מַחֲסֶה בְּאֱלֹהִים מִפְּנֵי הַשְּׁטָן הָאָרוּר,
99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שְׁלֹטוֹן עַל הַמְאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רְבוּנָם,
100. שְׁלֹטוֹנוֹ רַק עַל אֵלֶּה שְׁלֹקְחִים אוֹתוֹ לְאֲדוֹן, וְעַל אֵלֶּה הַמְשֻׁתָּפִים עִם אֱלֹהִים שְׂתִּפִּים.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45 ; סורת אנ-נחל 16 : 126 ; וסורת אש-שורא 42 : 40.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 33.

4. ר' סורת ינוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 14

101. כַּאֲשֶׁר אֲנַחֲנוּ מִחֲלִיפִים פָּסוּק בְּפָסוּק אַחֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מִה שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם אוֹמְרִים (לְנִבְיָא), אֲכֹן אֶתְהָ בּוֹדָה כְּזָב. וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם אֵינִם יוֹדְעִים.
102. אֲמֹר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (ג' בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעַם רְבוּנָד עַל יְסוֹד הָאֻמָּת לְחִזּוֹק רוּחָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וּכְהַדְרָכָה וּבִשׁוּרָה לְמַסְלָמִים.
103. אֲנַחֲנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אֲנוֹשׁ מְלַמֵּד אוֹתוֹ (מוֹחֲמַד).¹ וְאוֹלָם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נִכְרִי וְהַקּוֹרְאָן הוּא בְּלִשׁוֹן עֲרַבִי בְּרוּר.
104. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ אוֹתָם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
105. רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ, בּוֹדִים שְׁקָרִים וְהֵם הַמְּכַזְּבִים.
106. עַל מִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאַלְלָה לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר נִכְפָּה עָלָיו בְּעוֹד לְבוֹ בְּטוּחַ בְּאִמּוֹנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לְכַפֵּרָה, יַחּוּל זַעַם אֱלֹהָ וְעֹנֶשׁ עֲצוּם,
107. עַל אֵלֶּה שֶׁהֶעֱדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
108. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אָטֵם אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, שֶׁמִּיעֲתָם וּרְאִיתָם וְהֵם אֵלֶּה הַלֹּא שָׁמִים לֵב לְמָה שֶׁמַּצְפֶּה לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ,
109. אֵין סִפְקָ כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמְּכַסִּידִים.
110. לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאִפְן חִיצוֹנִי לְלַחֵץ הַכּוֹפְרִים, אוֹלָם הִגְרוּ וְנִלְחַמוּ בְּסִבְלָנוּת, רְבוּנָד יִתְיַחַס אֲלֵיהֶם לְאַחַר כָּל זֹאת בְּסִלִּיחָה וּבִרְחֻמִּים.²

קטע 15

111. וּבִיּוֹם הַדִּין תִּבּוֹא כָּל נֶפֶשׁ לְטַעַן לְעֲצָמָה. כָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת הַגְּמוּלָה בְּעֵד מַעֲשֵׂיהָ וְלֹא יַעֲשִׂקוּ.
112. אֱלֹהָ מוֹשֵׁל מָשָׁל, עִיר³ הֵיטָה בְּטוּחָה וּשְׁקָטָה, וְתִבּוֹא לָהּ פְּרִנְסָתָהּ מִכָּל מְקוֹם בְּשֹׁפֶע. וְתִכְפֹּר בְּחִסְדֵי אֱלֹהָ, וְהִטְעִימָהּ אֱלֹהָ אֶת טַעַם הָרֶעִב וְהַפֶּחַד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אותו.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 218.

3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 28 - 29 ; וסורת אל-קצא 28 : 57.

113. וכבר בא אליהם שליח מקרבם,¹ אך הם לא האמינו בו. על כך בא הענש עליהם והם חוטאים.
114. אכלו ממה שהעניק לכם אללה מן המתן והטוב, והודו על חסד אללה, אם אותו תעבדו.²
115. אללה אסר עליכם לאכל את הנבלה, ואת הדם, ואת בשר החזיר, ואת אשר הקרב לאל זולת אללה. אך מי שאוכל זאת מצרה ולא מתאנה או הרגל אין בו חטא, כי אללה סולח ורחום.³
116. ואל תאמרו על מה שלשונו תיכם משקרות ומתארות, זה מתן וזה אסור, למען תיחסו לאללה מה שאינו אמת. כל הבוידים שקר ומיחסים אותו לאללה לא יצליחו.
117. הנאה קצרה להם בעולם הזה, ובעולם הבא יקבלו ענש מכאיב.⁴
118. על היהודים אסרנו את אשר הזכרנו לך מקדם ולא אנחנו שקפחנו אותם, אלא הם קפחו את עצמם.⁵
119. ולא לה אשר חטאו בשגגה ואחר כך חזרו בתשובה ועשו מעשים טובים, הנה רבונך הוא סולח ורחום.

קטע 16

120. אבראהים היה למנהיג בעבודת אללה ומצית לו, חניף, ולא היה בעובדי האלילים,
121. והוא הכיר לאללה תודה על חסדיו, והוא בחר בו, והדריך אותו אל השביל הישר,
122. נתנו לו בעולם הזה טובה, ובעולם הבא הוא בין הישרים.
123. והשרינו אליך (מוחמד), לך בדרך דת אבראהים (האסלאם) אשר היה חניף, ולא היה מן הפגניים.
124. יום השבת נקבע (לעבודת אללה) לאלה אשר נחלקו בו (היהודים), רבונך ישפט ביניהם ביום התקומה בענין אשר נחלקו בו.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 151 - 152; סורת אאל עמראן 3: 164; וסורת אט-טלאק 65: 10.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 172; וסורת אל-מאאידה 5: 88.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 173; וסורת אל-מאאידה 5: 3.

4. ר' סורת ינוס 10: 69 - 70.

5. ר' סורת אנ-נסא 4: 160; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

125. קרא אל שביל רבונך בחכמה והזהרה נאה, והתוכח עמם בצורה הוגנת ונאותה ביותר. רבונך יודע יותר מי תעה משבילו, והוא יודע יותר מי הם המדרכים.

126. ובהענישכם, השיבו רק באותה מדה וצורה שהענישתם בה, ואולם אם תסבלו ותסלחו, יהיה יותר טוב לבעלי סבלנות,

127. התאזר בסבלנות, ואללה הוא אשר יעזר לך להתאזר בסבלנות, ואל תצטער על מה שהם זוממים נגדך,

128. כי אללה הוא עם היראים ועם עושי הטוב.

17

סִוֵּרַת אֶל-אֶסְרָא הַמַּסָּע הַלִּילִי

סורה זו נקראת «אֶל-אֶסְרָא», הַמַּסָּע הַלִּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמַּסָּע הַלִּילִי» מפסוק אחד.

סורת אל-אסרא' 17

חלק 15

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה אשר הסיע את עבדו (מוחמד) במשך הלילה מן המסגד הקדוש (המכה) אל המסגד הקיצון (אל-מסג'ד אל-אקצא)¹ אשר ברכנו את סביבתו, למען נראה לו מאותותינו. הוא (אללה) השומע והרואה.
2. ואנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה) ועשינו אותו כמדריך לבני ישראל, אל תקחו לכם מגו זולתי, הוי צאצאי אלה אשר נשאנו עם נוח (בתבה), והוא היה עבד מודה לאללה.
3. ואנחנו גזרנו על בני ישראל בספר, פעמים תרבו שחיתות בארץ (הקדש) לאחר שתהיו שחצנים לדרך גדולה,
4. וכאשר הגיע מועד הפעם הראשונה, שלחנו בכם עבדים לנו אנשי עז חזקים, והם התפרצו בין הבתים, וכך קימה ההבטחה,
5. ולאחר כך החזרנו לכם את השלטון עליהם, והענקנו לכם רכוש ובנים וצבא רב משלהם,
6. אם תעשו טוב לנפשכם תיטיבו, אך אם תעשו את הרע, לנפשכם תרעו. כאשר בא מועד הפעם השנייה, (שלחנו בכם את עבדינו) כדי שינצחו אתכם וישפילו אתכם, ויכנסו אל ההיכל (המסגד), כשם שנכנסו אליו בפעם הראשונה, ולמען להרס כל אשר כבשו עד היסוד.
7. אולי ירחם עליכם רבונכם, אך אם תשובו לעשות את הרע נענישכם שוב, כי עשינו את גיהנם כמכלאה לכופרים.
8. הקוראן הזה מדריך אל מה שנכון וישר, והוא מבשר למאמינים אשר יעשו את הישר כי להם שכר גדול.
9. אך לאללה אשר לא יאמינו בעולם הבא הועדנו ענש מכאיב.

1. באל-קודס, ירושלים.

קטע 2

11. הָאָדָם (בְּשַׁעַת רָגֹז) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עֲצָמוֹ) כָּשֶׁם שֶׁיִּתְפַּלֵּל לְטוֹב, וְהָאָדָם הוּא חָסֵר סִבְלָנוּת.
12. עֲשִׂינוּ אֶת הַלֵּילָה וְהַיּוֹם כְּשִׁנֵּי אוֹתוֹת: וְהִחֲשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלֵּילָה, אוֹלָם אוֹת הַיּוֹם הָאִירוֹנוּ,¹ לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם חֶסֶד מֵעַם רְבוּנְכֶם, וּלְמַעַן תִּדְעוּ אֶת מִנְּיָן הַשָּׁנִים וְחֻשְׁבּוֹן (הַחֲדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בְּאָרְנוּ בְּמִפְרָשׁ.²
13. כָּל אָדָם אַחֲרָאִי לְמַעֲשָׂיו³ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְּתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
14. וְנֹאמַר לוֹ, עֵינִי בְּרְשִׁימַת מַעֲשֶׂיךָ וּשְׁפֹט אֶת עֲצָמְךָ בְּעֲצָמְךָ.
15. כָּל הַמִּיִּשִׁיר לְכֶת, רַק לְטוֹבַת נַפְשׁוֹ יִישִׁיר לְכֶת, וְהַחֲלוּךְ בְּדָרְךָ תַּעֲזִיחַ, רַק אֶת נַפְשׁוֹ יַתְּעָה, כִּי לֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ אֶת מַשָּׂא זולָתָהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אִמָּה) לִפְנֵי שֶׁנִּשְׁלַח אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ.
16. וְכֹאשֶׁר נִרְצָה לְהַשְׁמִיד עִיר, נִצְוָה אֶת עֲשִׂירֶיהָ שְׁטוּפֵי הַשָּׁפַע (לְהַאֲמִין בְּאַלְלָה וּלְצִיֵּית לוֹ), וְאוֹלָם הֵם לֹא יִצְיָתוּ וְיִסְטוּ מִדְּרֹךְ הַמוֹסֵר, וְקִיָּם גִּזְרֵהֶם הַדִּין אֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק, וְהָרַס נִהְרַס אוֹתָהּ.
17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהַשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נוֹחַ, כִּי רְבוּנֶךָ בָּקִיא וְרוֹאֶה אֶת חֲטָאֵי עַבְדִּיו.
18. לְבוֹחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַחוּלְף נַעֲנִיק וְנָתַן אֶת מַה שֶׁנִּחְלִיט לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְאַחֵר כִּדְּנָתוֹ לוֹ אֶת גִּיהֶנֶם, וְבוֹ יִצְלָה מִשְׁפָּל וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֻמֵּי אֱלֹהִים.
19. וְכָל הַחֹפֵץ בְּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעַנּוֹ בַּהֲיוֹתוֹ מֵאַמִּין, מַעֲשֵׂי כָּל אֱלֹהִים יִזְכּוּ בְּתוֹדָה.
20. לְכֻלָּם, לְאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וּלְאֱלֹהִים (הַמֵּאֲמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוֹת רְבוּנֶךָ, כִּי נְדִיבוֹת רְבוּנֶךָ אֵינָה מְגַבֵּלָת.
21. רֵאָה כִּיצַד הָעֲדָפְנוּ אַחֲדִים מֵהֶם עַל אֲחֵרִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹלָם בְּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוּהוֹת יוֹתֵר, וְהַעֲדָפָה רַבָּה יוֹתֵר.
22. אֵל תִּקַּח לָךְ אֵל אַחֵר עִם אֱלֹהִים, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּל וּמִנְּגָה.

1. ר' סורת יונוס 10: 67.

2. ר' סורת יונוס 5: 5.

3. במקור בערבית طائر في عنقه = עופו תלוי בצווארו. הערבים היו מעוננים, פסמסתיים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמאל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קטע 3

23. רבונך צוה שלא תעבדו אלא אותו בלבד, ותגמלו חסד עם ההורים.¹ אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל זקנה אצלך, אל תאמר להם אפלו «אוף»² ואל תגער בהם. דבר עמהם בעדינות ובכבוד רב,
24. ופרש להם כנף של כניעות מתוך רחמים,³ ואמר, «רבונ'! רחם עליהם כפי שרחמו עלי בגדלם אותי מקטנות».
25. רבונכם יודע טוב את כל מה שבנפשותיכם, כי תעשו הישר. והוא סולח לחוזרים בתשובה.
26. תן לקרוב המשפחה את זכותו מן הצדקה, ולמסכן, ולעובר ארח, אך אל תפזר בלי חשבון,⁴
27. הפזרנים אחי השטנים הם, והשטן כופר מבקש ברבונו.
28. ואם אין ביכלתך לעזר להם, וכשאתה מקנה לרחמי רבונך, דבר אליהם בעדינות.
29. ואל תכבל ידך אל צוארך (מקמצנות), ואל תושיטה ללא גבול (מפזרנות), למען לא תשב מגנה וחסר כל.
30. רבונך שולח פרנסה בשפע או בדלילות לאשר ירצה, כי הוא בקיא בעבדיו ורואה את מעשיהם.

קטע 4

31. אל תהרגו את ילדיכם מפחד העני,⁵ כי אנחנו נפרינס אותם ואתכם, כי הריגתם היא חטא גדול.⁶
32. אל תתקרבו מן הזנות, כי תועבה היא ונהג רע.
33. ולא תהרגו את הנפש אשר אסר אלה להרגה, אלא לפי צדק.⁷ וכל הנרצח בחסר צדק, הנה נתנו לקרוב גואלו שלטון לגאל את דמו, אך לא יעבר חק בהרג,⁸ כי אלה יושיע לו.

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.

2. «אוף» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאֵל תִּנְהַלּוּ נִכְסֵי הַיְתוֹם אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, עַד שְׁיָגִיעַ לְבָגְרוֹתָיו.¹ וְקִיְמוּ
בְּאַחֲרֵיּוֹת כָּל הַתַּחֲבִיבוֹת, כִּי עַל הַהִתְחַיְבוֹת יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.
35. וּכְשֶׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֵאֲזָנֵי צֶדֶק.²
טוֹב לָכֶם הַדָּבָר יוֹתֵר בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
36. וְאֵל תִּלְךְ אַחֲרֵי דָבָר אֲשֶׁר אַתָּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְּׁמִיעָה, וְהִרְאוֹת,
וְהַמְחַשְׁבָּה, כָּל אֵלֶּה יַעֲדִידוּ עַל בְּעֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.³
37. וְאֵל תִּלְךְ בִּיהִירוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תִשָּׁג
בְּקוֹמָתָךְ אֶת גְּבוּהַ הַהָרִים,
38. כֹּל זֶה רַע וְשָׁנוּא עַל רַבּוֹנְךָ.
39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחֲכֻמָּה אֲשֶׁר רַבּוֹנְךָ הִשְׁרָה לָךְ. אֵל תִּקַּח לָךְ עִם אֵלֶּה אֶלֶּה
אַחֵר, כֹּן תִּשְׁלַךְ אֶל גִּיהֶנֶם מִגֶּנֶה וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֲמֵי אֵלֶּה.
40. (הוּא הַכּוֹפְרִים!) הֵאֵם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהֶעֱנִיק לָכֶם רַבּוֹנְכֶם בָּנִים, וְלַעֲצָמוֹ
לָקַח בָּנוֹת מִבֵּין הַמְּלָאכִים? דָּבָר מִגֶּנֶה אוֹמְרִים אַתֶּם.

קטע 5

41. וּכְבֹר הִבְאֵנוּ כָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים בְּקוּרָאן הָזֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם כָּל זֶה לֹא
יוֹסִיף לָהֶם אֲלֵא הַתִּנְכְּרוֹת.
42. אָמַר, אֱלוֹ הָיוּ לֵאמֹלָה אֱלֹהִים שְׂתַפִּים זוֹלָתוֹ, כְּפִי שֶׁהֵם טוֹעִנִים, אִזּוּ הָיוּ
מוֹצֵאִים לַעֲצָמָם נְתִיב אֶל רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת.
43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהִרְבֵּה מַעַל כָּל מַה שֶׁהֵם טוֹעִנִים.
44. יִשְׁבַּחוּהוּ שְׂבַעַת הַרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאִין דָּבָר אֲשֶׁר לֹא
יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ, וְאוֹלָם לֹא תִבְיֵנוּ אֶת תִּשְׁבַּחְתֶּם. מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
45. בְּקוּרָאךְ אֶת הַקּוּרָאן שְׁמֵנוּ בִּינְךָ וּבִין אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא
מִסָּד לְהַסְתִּיר.⁴
46. וְעַל לְבוֹתֵיהֶם אֶטְמְנוּ בְּכֹסוּי, לְבַל יִבְיֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרָאן), וְאֶת אֲזִנֵּיהֶם
הַכְּבִדְנוּ. וְכֹאֲשֶׁר אַתָּה מִזְכִּיר בְּקוּרָאן אֶת רַבּוֹנְךָ לְבִדּוֹ, פּוֹנִים לָךְ הַכּוֹפְרִים
עָרְף בְּהַתִּנְכְּרוֹת.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152.

3. ר' סורת אל-חוגיוראט 49: 12. יעידו על ההתנהגות הבלתי מוסרית של בעליהם.

4. נסתום את אוזניהם ולבותיהם לשמוע את הקוראן. ר' סורת אז-זומר 39: 45.

47. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מֶה הֵם חוֹשְׁבִים כְּאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם, שְׁאַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מִכֶּשֶׁף.¹
48. רְאֵה לָמָּה הִמְשִׁילוּ אוֹתָךְ, כִּי תַעֲזוּ וְלֹא יוּכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.
49. וְהֵם אָמְרוּ, הֵאֵם לְאַחַר שְׁנֵהֲיָה עֲצָמוֹת וּשְׁיָרֵי גּוֹף נָקוּם לְתַחֲיָה כְּבְרִיאָה חֲדָשָׁה?²
50. אָמַר, אֲפֹלוּ תַּחֲיוּ אַבְנִים אוֹ בְרָזֶל,
51. אוֹ בְרִיאָה שְׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לְחֹשֶׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחְזִיר אוֹתָנוּ לְחַיִּים? אָמַר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּרֵאשׁוֹנָה. אֲזַי יִנִּידוּ בְּרֵאשִׁיהֶם בְּלַעַג, וַיֹּאמְרוּ, מִתִּי זֶה? אָמַר, אוֹלֵי בְּקֹרֹב.³
52. יוֹם שְׁיִקְרָא לָכֶם (לְקוּם מִקְבְּרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, וְשִׁתַּבַּח שְׁמוֹ.⁴ תַּחֲשֹׁבוּ אֲזַי כִּי רַק זָמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

קטע 6

53. וְאָמַר לַעֲבָדֵי שְׂיַדְבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֲרַת, הַשָּׁטָן יַכְנִיס פְּרוּד וּשְׁנָאָה בֵּינֵיהֶם. כִּי הַשָּׁטָן אוֹיֵב גָּלוּי לְאָדָם.
54. רְבוּזְכֶם מִכִּיר אֶתְכֶם טוֹב, וְאִם יִרְצָה יִרְחֲמֶכֶם, וְאִם יִרְצָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) כְּאַחֲרָאֵי לָהֶם.
55. וְרְבוּזְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וַיְכַבֵּר הַעֲדַפְנוּ אַחֲדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אַחֲרִים.⁵ וְנִתְּנוּ לְדַאוּוד אֶת הַזְּבוּר.⁶
56. אָמַר (לְכוֹפְרֵי עִירְךָ), קְרָאוּ לְאַלֶּהָ אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם שֶׁהֵם קִיָּמִים זוֹלַת אֵלֶּלָה לַעֲזָרָה, הֵם לֹא יוּכְלוּ לְהַסִּיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַמִּיטָהּ.
57. אֵלֶּה (אֱלִילִים) אֲשֶׁר אֱלִיהֶם עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים קוֹרְאִים, אֵדָה הֵם עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים קָשֶׁר עִם אֵלֶּלָה, וּמִתַּחֲרִים בֵּינֵיהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מִרְבוּזָם, וּמִבְּקָשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמִפְּחָדִים מַעֲנִשׁוֹ. אֵדָה יֵשׁ לְהַזְהִיר מַעֲנֵשׁ רְבוּזְךָ.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.

3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 40, ופי' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 13.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.

6. הזבור : ר' סורת אנ-נסא' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אין כָּל עִיר חוֹטָאת שְׁלֹא נִשְׁמִיד אוֹתָהּ לִפְנֵי יוֹם תְּחִית הַמֵּתִים, אוֹ נֶעֱנִישׁ אוֹתָהּ עֲנֵשׁ קָשָׁה. וְזֶה רָשׁוּם בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (אַצֵּל אֶלְלָה).¹
59. לֹא נִמְנָעֵנוּ מִשְׁלַח אֶת הָאוֹתוֹת (לְכוֹפְרֵי מִכָּה), אֲלֹא מִשׁוּם שֶׁהַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים הִכְחִישׁוּ אוֹתָם. וּבְכָר נָתַנוּ לִבֵּנִי עִם תְּמוֹד אֶת הַנְּאָקָה כְּאוֹת בְּרוּר וְגִלּוֹי לַעֲיוֹן, אֲדָהֶם כִּפְרוּ בָּהֶּ, כִּי אֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹת אֲלֵא לְשֵׁם אֲזִהְרָה וְהַפְחָדָה.
60. כְּבָר אֲמַרְנוּ לָךְ כִּי רְבוּנְךָ מִקִּיף אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. לֹא עָשִׂינוּ אֶת מַה שֶׁהָרִאשׁוֹנִים לָךְ בְּמַסַּע הַלִּילָה אֲלֵא לִבְחוֹן אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְגַם אֶת הָעַץ הָאֲרוּר² הַנִּזְכָּר בְּקוּרְאָן. אֲנַחְנוּ מִפְחִידִים אוֹתָם, אֲדָהֶם הַדְּבָר מְאוֹד מוֹסִיף לְעָרִיצוּתָם.

קטע 7

61. וּבְאֲמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס³ אָמַר, הֵאֵם אֶסְגֹּד לְאֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטִּין?
62. וְאָמַר אֲבֵלִיס (לְרִבּוֹנוֹ), הֲרֹאִיתָ אֶת זֶה (אָדָם), אֲשֶׁר כְּבַדְתָּ יוֹתֵר מִמֶּנִּי, אִם תִּתֵּן לִי אֶרֶץ עַד יוֹם תְּחִית הַמֵּתִים, אֲשַׁתַּלֵּט עַל זֶרְעוֹ וְאֶתְעָה אוֹתָם אֲלֵא מַעֲטִים מֵהֶם?
63. אֲלֵלָה אָמַר, לָךְ וְהַשְׁתַּדֵּל! אֵתָהּ וְכָל אֵלֶּה שִׁילְכוּ אַחֲרֶיךָ תִּקְבְּלוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם הַמְּלֵא בְּגִיהֶנֶם.
64. נִסָּה לְהַסִּית מֵהֶם כְּמָה שֶׁתִּיכַל בְּקוֹלְךָ, וְהִזְעַק עֲלֵיהֶם אֶת פְּרִשִּׁיד וְחִיָּלִיד⁴, וְהַשְׁתַּתֵּף אֹתָם בְּרִכּוּשָׁם וּבִילְדֵיהֶם⁵, וְתוֹן לָהֶם הַבְּטָחוֹת, הַשְׁטוֹן לֹא יִבְטִיחַ לָהֶם דְּבָר אֲלֵא הַשְׁלִיחוֹת⁶.
65. וְאוֹלָם עֲבָדִי לֹא תִהְיֶה לָךְ כָּל שְׁלִיטָה עֲלֵיהֶם. כִּי רְבוּנְךָ דִּיו כְּמִגֵּן עֲלֵיהֶם נִגַּד הַשְׁטוֹן וְתַחֲבוּלוֹתָיו.

1. ר' סורת הוד 11: 101; סורת אנ-נחל 16: 118; סורת אז-זוהירוף 43: 76; וסורת אט-טלאק 65: 8.

2. העץ הארוור: עץ הזקום הנמצא בגיהינם. ראה סורת אצ-צאפאת 37: 62; סורת אד-דוח'אן 44: 43.

3. - 46; וסורת אל-ואקעה 56: 52 - 53.

4. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

5. ר' סורת מרים 19: 83.

6. ינחה אותם להרויח את הונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.

7. ר' סורת אנ-נסאי 4: 120; וסורת אבראהים 14: 22.

66. רבונכם הוא המשיט לכם את האניות בים, למען תבקשו מחסדו. כי רחום הוא עליכם.
67. אם תפגע בכם צרה בים, אתם תשכחו את כל אלה שעבדתם זולתו, ורק נזכרתם באללה לבדו להציל אתכם. אך כאשר תציל אתכם והביאכם אל היבשה, מיד רחקתם מעליו. האדם הוא כופר משבע.
68. האם בטוחים אתם כי אללה לא יבקע בכם את האדמה, או לא ימטיר עליכם אבני חצץ, מבלי שתמצאו לכם מגן?
69. או מה הבטחון אשר בטחתם כי לא יחזיר אתכם אל הים, וישלח עליכם רוח סערה ויטביע אתכם כי כפרתם, מבלי להיות לכם סבה להתלונן נגדנו?
70. אכן כבר כבדנו את בני האדם, ונשאנו אותם ביבשה ובים, ופרנסנו אותם מן המטעמים, ורוממנו אותם מעל רבים מאשר יצרנו.
- קטע 8**
71. ביום (יום הדין) אשר נקרא לכל קהלה עם המנהיג שלה,¹ וכל אלה אשר פקסו הרשום של מעשיהם ימסר להם ביד ימיו,² יקראו ממנו שמחים למעשיהם הטובים. ולא יקפחו אפלו בשעור של פתיל.³
72. וכל אשר היה לבו עזר בעולם הזה, יהיה לבו עזר בעולם הבא ותועה בדרכו גם בעולם הבא.
73. ואם היה ביכולתם להדיח ממנה שהשרינו אליה למען תבדה עלינו דבר אחר ממנו (הקוראן), אז לקחו אותה להם לידיד.
74. ולולא חזקנו אותה, הרי כמעט נטית אליהם קצת,
75. אז היינו מטעימים אותה בפלים של עגש בחייד וקפלים במותה, ולא תזכה בעזרה נגדנו,
76. הם (הכופרים) הפריעו לה מאוד וכמעט הוציאו אותה מן הארץ (מכה), אך הם לא היו נשאים אחריה אלא זמן קצר (בלי שיקבלו את העגש).
77. כך היא דרכנו עם השליחים אשר שלחנו לפניך, ולא תמצא כל שנוי בנהג שלנו.

1. ר' סורת ינוס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.

3. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 49.

קטע 9

78. קים את התפלה מהתחלת נטות השמש עד חשך הלילה. וקים תפלת השחר. כי לתפלת השחר עדים רבים (מבין המלאכים),
79. ובלילה קום לתפלה, ותוספת היא לך. אולי יקימך רבונך במקום (מעמד) מהלל (ביום הדין),
80. ואמר: רבוני! הכנס אותי למה שהוא טוב לי בצורה הוגנת, והוצא אותי ממה שהוא רע לי בצורה הוגנת. ותן לי מאתך סמכות איתנה שתתן לי נצחון על כל אלה המתנגדים לי.
81. ואמר, הופיעה האמת (נת האסלאם), והשקר (הכפירה) כלה, אכן השקר יכלה.¹
82. אנהנו מורידים פסוקים מן הקוראן הנושאים מרפא ורחמים למאמינים, אך לכופרים הוא יוסיף רק אבדון.²
83. כשאנהנו נוטים חסד לאדם הוא משתמט ואינו מכיר תודה,³ אך בפגוע בו רעה, הוא מתנאש מרחמי רבוננו.⁴
84. אומר, כל אחד פועל לפי הטבע שלו, אך רבונכם יודע מי הולך בדרך הישר.⁵
85. ישאלוך על הרוח. אומר, הרוח היא סוד אלהי, ואתם קבלתם אך מעט מאוד מן הידע.

קטע 10

86. אם נרצה, נוכל למחוק את אשר השרינו לך מן הקוראן, ולא תמצא לך מגן מבלעדינו,
87. אלא כאות רחמים מרבונך, כי רב חסדו עליך.
88. אומר, אם בני האנוש והג'ן הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן הזה, לא יביאו כמוהו, ולו גם יסיעו זה לזה.
89. הבאנו לבני אדם כל מיני משלים בקוראן הזה, ואולם מרביתם בחרו בכפירה,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 18.

2. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת פוצלת 41: 44.

3. ר' סורת יונס 10: 12; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת הוד 11: 9 - 11.

5. ר' סורת הוד 11: 121; וסורת אז-זומר 39: 39.

90. וְהֵם אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִים לָךְ עַד אִם תִּבְקַע לָנוּ מִן הָאָרֶץ מִבּוֹעַ (מַעֲיָן) מַיִם,
 91. אוּ עַד שְׁיִהְיֶה לָךְ גֵּן שֶׁל דְּקָלִים וּגְפָנִים וְתִבְקַע בְּתוֹכָם נְהֹרוֹת,
 92. אוּ תִפֹּל הַשָּׁמַיִם עָלֵינוּ כְּאִשֶּׁר אָמַרְתָּ פֶסוּת, אוּ תִבְיֵא אֶת אֲלֵהָ
 וְהַמְלָאכִים פָּנִים אֶל פָּנִים,
 93. אוּ עַד שְׁיִהְיֶה לָךְ בֵּית מִזְבֵּחַ, אוּ שֶׁתַּעֲלֶה הַשְּׁמִימָה, וְלֹא נֹאמְרִים כִּי עָלִיתָ
 עַד אִם תּוֹרִיד לָנוּ מִשֶּׁם סֶפֶר וְנִקְרָא בּוֹ. אָמַר, יִשְׁתַּבַּח רַבּוֹנִי! אֵינֶנִּי אֵלָּא
 שְׁלִיחַ בְּשֵׁר וָדָם.
 94. וְאֵין דָּבָר אֲשֶׁר יִמְנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֶאֱמִין כְּאִשֶּׁר בָּאָה לָהֶם הַהֲדַרְכָּה, אֵלָּא
 שֶׁהֵם אָמְרוּ, הֲאֵם שָׁלַח אֲלֵהָ בֶן אָנוּשׁ כְּשָׁלִיחַ?¹
 95. אָמַר, אֵלֹהֵי הָיוּ מִלְאָכִים מִתְהַלְכִּים בְּאָרֶץ בְּטוּחִים, הֵייוּ מוֹרִידִים לָהֶם
 מִן הַשָּׁמַיִם מִלֶּאֶד שְׁלִיחַ.
 96. אָמַר, דִּי בְּאֲלֵהָ לַעֲד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, כִּי הוּא רוּאָה וּבָקִיא בְּעַבְדּוֹ.
 97. אֶת מִי שֶׁאֲלֵהָ מִדְרִיךְ הוּא הַמְדְרִךְ, וְכָל אֲשֶׁר יַתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לָהֶם
 מִדְרִיךְ זִוְלָתוֹ, וּבָיוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים נֶאֱסָף אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) כְּשֶׁהֵם
 נִגְרָרִים עַל פְּנֵיהֶם, עוֹרִים, אֱלָמִים, וְחֹרְשִׁים, וּמַעֲזוֹם יִהְיֶה בְּגִיהֶם, וּבְכָל
 פֶּעַם שֶׁהָאֵשׁ תִּבְקַח נוֹסִיף עוֹד אֵשׁ וְלִהְבָּה.
 98. זֶה יִהְיֶה עֲנָשָׁם עַל אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ בְּאוֹמְרָם, הֲאֵם אַחֲרֵי הָיוּתֵנוּ
 לַעֲצָמוֹת וְאַבְקָ, נוֹקֵם לְתַחֲיָה כְּבָרִיאָה חֲדָשָׁה?
 99. הֲלֹא יָרָאוּ, כִּי אֲלֵהָ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, יָכֹל גַּם לְבָרָא
 כְּדוֹמָתָם? וְהוּא קָבַע לָהֶם מוֹעֵד אֵין סֶפֶק בּוֹ, אֵד הַכּוֹפְרִים בְּחָרוּ בְּכַפְרָה.
 100. אָמַר, לוֹ הָיוּ אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנִי בִידֵיכֶם, כִּי אִזּוֹ הִחֲזַקְתֶּם בָּהֶם,
 מִפְּחָדִים לְהוֹצִיאֵם, כִּי קִמְצָן הוּא הָאָדָם.

קטע 12

101. וּבְכָר נִתְּנוּ לְמוֹסָא תִּשְׁעָה אוֹתוֹת בְּרוּרִים. שָׁאַל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאִשֶּׁר בָּא
 אֵלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאַנְשָׁיו). וּפְרָעָה אָמַר לוֹ, מוֹסָא! חוֹשֵׁב אֲנִי כִּי מְכַשֵּׁף
 אַתָּה.
 102. אָמַר (מוֹסָא), הֵן יוֹדַע אַתָּה, כִּי לֹא הוֹרִיד אֶת הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה אֵלָּא
 רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ כְּהוֹכְחוֹת גְּלוּיוֹת לַעֲיֹן. וְרוּאָה אֲנִי, פְּרָעָה, כִּי סוֹפֵד
 לַאֲבִדּוֹן.

1. ר' סורת יונוס 10: 2; סורת אברהם 14: 10; סורת אל-מואמנון 23: 47; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

103. (ופרעה) רצה להתגרות בהם ולהוציאם מן הארץ, ונטביע אותו ואת אשר אתו יחדו.
104. ואחרי השמדת (פרעה) אמרנו לבני ישראל, שבו בארץ, וביום האחרון נביא את כלכם יחדו (לדיו).
105. והורדנו אותו (הקוראן) מן השמים באמת, ובאמת ירד. ואותך (מוחמד) שלחנו כמבשר וכמזהיר.¹
106. וקוראן חלקנו אותו פרקים פרקים, למען תקרא אותו לאנשים בהדרגה, והורדנו אותו חלק אחרי חלק.
107. אמר, תאמינו בו או לא תאמינו, הנה אלה אשר נתנה להם הדיעת לפניו (הקוראן), כאשר קוראים אותו בפניהם יפלו על פניהם משתחווים (מתוודים) הוקרה לאללה והכרת טובה),
108. ויאמרו, ישתבח רבוננו! הנה נתקיימה הבטחת רבוננו,
109. ונפלו על פניהם ובכו, והוסיף להם הכנעה.
110. אמר, קראו לאללה, או קראו לרחמן, או באיזה שם שתמצאו לקרא לו, כי לו שיכים השמות היפים ביותר. ואל תרים את קולך בתפלה ואל תסתירו אלא בקול מאון ביניהם,
111. ואמר, השבח לאללה אשר לא הוליד ולד, ואין לו שתף במלוכה, ואין לו צרך במגן בפני השפלה, והלל אותו ותהלה.

18

סִוְרַת אֶל-כֹּהֵף הַמְעָרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-כֹּהֵף, הַמְעָרָה» משום שנוזכר בה ספורם המלא של «אצחאב אל-כהף, בעלי המערה». הספור הזה מדהים ומראה את גדולתו ויכולתו של אללה לעשות נסים שאין ביכולת בני האדם לעשות. ומראה גם את נכונות הצעירים המאמינים באללה להקריב את חייהם הנועם והרווחה כדי לשמור על אמונתם באללה ולחיות בשלום. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אל-ע'אשיה 88, ופסוקיה מאה ועשרה. קיבלה את שמה «הַמְעָרָה» מפסוק תשעה.

סורת אל-כהף 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוֹחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) בְּלִי עָקוֹם,
2. יַצִּיב וְקִיֵּם, וְכִדִּי שְׂיִזְהִיר מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָשָׁה שְׂיִבֹּא מֵאֵתוֹ (אֱלֹהָ) לְכּוֹפְרִים, וּלְבָשָׂר לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגֵן עֵדֶן),
3. שָׂבוּ יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח,
4. וְכִדִּי שְׂיִזְהִיר אֶת הַטּוֹעֵנִים כִּי אֱלֹהָ הוֹלִיד וְלֹד,¹
5. אֵף עַל פִּי שְׁאִין לָהֶם וְלֹא הָיָה לְאַבּוֹתֵיהֶם כָּל יְדִיעָה עַל כֵּךְ. מִה נּוֹרָאָה הִיא הַמְלָכָה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שָׁקָר הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאַמְנֵם אוֹלִי אֶתָּה (מוֹחַמַּד) הוֹרֵג אֶת עַצְמְךָ מִצַּעַר מָשׁוּם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בְּקוֹרְאָן הִזָּה?²
7. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשׁוּט לָהּ, לְמַעַן נִסּוּתֵם מִי מֵהֶם מַעֲשִׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.³
8. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ עֶפְר שׁוֹמֵם.
9. וְהֵאֵם חֲשַׁבְתָּ כִּי אֲנֹשִׁי הַמַּעֲרָה וְאֶרֶקִים הָיוּ מֵאוֹתוֹתָיו לִפְלֵא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלְאָה).
10. כְּאֲשֶׁר הַנַּעֲרִים מָצְאוּ מִקְלָט בַּמַּעֲרָה, אָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
11. וְלֹאֲחֵר הַפְלֵנוּ עָלֵיהֶם תִּרְדָּמָה עֲמָקָה בַּמַּעֲרָה שְׁנִים רַבּוֹת,
12. וְאַחֵר כִּךְ הַעֲרָנוּ אוֹתָם מִתִּרְדָּמָתָם לְמַעַן יָדַע מִי מַשְׁנֵי הַמַּחְנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בַּמַּעֲרָה.

קטע 2

13. אֲנַחְנוּ נִסְפָּר לָךְ עַל עֲנִינֵם בְּאֶמֶת. אָכֵן הֵם נַעֲרִים אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנָם, וְאַנַּחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדֶּרֶכָה,⁴

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 116.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 127; סורת אש-שוערא' 26: 3; סורת אנ-נמל 27: 70; וסורת פאטר 35: 8.

3. ר' סורת הוד 11: 9.

4. ר' סורת את-תובה 9: 124; סורת מוחמד 47: 17; וסורת אל-פתח 48: 4.

14. וְחִזְקֵנוּ אֶת לְבוּשֵׁיהֶם (בְּאַמוֹנָה), עַד שֶׁהִתְיַצְּבוּ (לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַכּוֹפֵר) וְאָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְפַּלֵּל לְאֵל זֹולָתוֹ, כִּי אִם נִצְהִיר אַחֲרֵת יִהְיֶה זֶה שֶׁקֶר רַחוּק מִן הָאֱמֶת.
15. אֵלֶּה בְּנֵי עַמּוּנוּ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מְבֻלְעָדִיו אֵלִים, לוֹ הָיָה בִּיכְלֹתָם לְהַבִּיאַ הַחֹכְמָה בְּרוּרָה לְאַמְתּוֹתָם! וְמִי חוּטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בָּדָה כְּזָב עַל אֱלֹהֵי! (וְנֹאמַר לָהֶם), כְּשֶׁתִּפְרְדּוּ מֵהֶם (בְּנֵי עַמְכֶם הַכּוֹפְרִים) וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ זֹולַת אֱלֹהֵי, מִצְאוּ מְקַלֵּט בְּמַעְרָה, וְאִזּוּ יִפְרֹשׁ עֲלֵיכֶם רְבוּנוֹכֶם אֶת רַחֲמָיו, וְיִסְפֹּק אֶת כָּל צָרְכֵיכֶם.
17. (וְאַחֲרֵי שֶׁעָשׂוּ זֹאת), כָּל הָיִית לְרֹאוֹת שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲלוּתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה מִן הַמַּעְרָה יְמִינָה, וּבִשְׁקִיעֲתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה שְׂמָאלָהּ, וְאֵת הַנְּעָרִים שׁוֹכְבִים בְּכַרְצָה בְּתוֹךְ הַמַּעְרָה. זֶהוּ אוֹת מֵאוֹתוֹת אֱלֹהֵי. מִי שֶׁאֱלֹהֵי מְדֻרִיךְ הוּא מְדֻרִיךְ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ מְגוֹ וּמְדֻרִיךְ.
- קטע 3**
18. אִתָּה חוֹשֵׁב כִּי עָרִים הֵם, אֵךְ הֵם רְדוּמִים. וְאַנְחֵנוּ הֵיינוּ מִהַפְּכִים אוֹתָם פֶּעַם לְצַד יָמִין וּפֶעַם לְצַד שְׂמָאל, וְכָלכֶם פּוֹשֵׁט אֶת רִגְלָיו בְּמַפְתָּן. לוֹ רֵאִיתִי אוֹתָם הֵייִת נֹס מֵהֶם בְּבִהָלָה וּפַחַד.
19. לְאַחַר זֶמֶן מָה הֵעֲרָנוּ אוֹתָם כְּדִי שֶׁיִּבְרְרוּ בִּינֵיהֶם אֶת זֶמֶן שֶׁהוּא בְּמַעְרָה. אָמַר הָאֶחָד, כְּמָה זֶמֶן עָבַר עֲלֵיכֶם כָּאֵן? אָמְרוּ, שֶׁהֵיינוּ רַק יוֹם אֶחָד אוֹ מְקַצַּת הַיּוֹם. אָמְרוּ אַחֲרֵים, רְבוּנוֹכֶם יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם כְּמָה זֶמֶן שֶׁהֵייִתֶם. שֶׁלְּחוּ אֶחָד מִכֶּם עִם מְטַבְּעוֹת הַכֶּסֶף אֶל הָעִיר שֶׁיִּבְחַר לָכֶם אֶת הַמְּזוֹן (וְהַאֲכֹל) הַטְּהוֹר בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר בָּהּ וְיָבִיא לָכֶם פְּרִנְסָה מִמֶּנּוּ, אֵךְ עָלִיו לְהִתְנַהֵג בְּזִהְרֵירוֹת שְׁלֹא יִרְגִּישׁוּ בָכֶם,
20. אִם יָגִלוּ אֶתְכֶם יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם בְּאֲבָנִים, אוֹ יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם לְאַמוֹנָתָם, אִזּוּ לְעוֹלָם לֹא תִצְלִיחוּ.
21. כְּמוֹ כֵּן נִתְּנוּ לְאַנְשִׁים לְמַצֵּא אוֹתָם, לְמַעַן יִדְּעוּ כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהֵי אֱמֶת, וּשְׁעַת הַדִּין אֵין סֶפֶק בָּהּ. הָאֲנָשִׁים (בְּעִיר) נִחְלָקוּ בְּעֵינֵינִם וְאָמְרוּ, בְּנוּ עֲלֵיהֶם בְּנִין, רְבוּנוֹם יוֹדֵעַ מִי הֵם, אֵךְ אֵלֶּה שֶׁבִּידָם הִתְחַלְטָה אִמְרוּ, נַעֲשֶׂה לָנוּ עֲלֵיהֶם מִסְגָּד.
22. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה שִׁיאֲמְרוּ, הֵיוּ שְׁלוּשָׁה וְהִרְבִּיעִי הָיָה כָּלכֶם. וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שֶׁאָמְרוּ, הֵיוּ חֲמִשָּׁה וְהִשְׁעִי הָיָה כָּלכֶם. כָּל אֵלֶּה נַחוּשִׁים בְּעֵלְמָא. וְאַחֲרֵים אָמְרוּ, הֵיוּ שִׁבְעָה וְהִשְׁמִינִי הָיָה כָּלכֶם. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִסְפָּרָם, וְרַק מַעֲטִים יוֹדְעִים אֶת מִסְפָּרָם הַנִּכּוֹן. לָכֵן אֵל תִּתְנוּכֶם בְּעֵינֵינִם אֲלֹא בְּאִפְּן גְּלוּי וּבְרֹר, וְאַל תִּשְׁאֹל אִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם.

קטע 4

23. אל תאמר לדבר, הנני עושה זאת מחר,
 24. (אלא אם תוסיף), אם ירצה אלה. וזכר את רבונך אם תשכח. ואמר,
 אולי ידריך אותי רבוני לתשובה הקרובה יותר לאמת.
 25. והם נשארו במערתם שלוש מאות שנה נוסף תשע.
 26. אמר, אלה יודע כמה זמן שהו במערה. כי לו תעלומות השמים והארץ,
 ואין שומע ורואה כמוהו. להם אין מגן זולתו, והוא לא ישתף אף אחד
 בשלטונו.
 27. וקרא מה השירה לך מספר רבונך (הקוראן), דבריו לעולם לא ישתנו, ולא
 תמצא מבלעדיו מעוז.
 28. שב בסבלנות עם אלה הקוראים ומתפללים אל רבונם, בקר וערב
 בבקשם את פניו, ואל תשא עיניך אל אשר מעבר להם (אל הכופרים
 העשירים) כדי להנות מטובות חיי העולם הזה,¹ ואל תשמע לאיש אשר
 השמטנו את זכרנו מלבנו, והוא רדף אחרי תאנתו וכלו הפקרות.
 29. אמר, האמת היא מרבונכם. לכן הרוצה בה יאמין והרוצה יכפר.² אנחנו
 הכנו לכופרים אש אשר החומה שלה עוטה אותם. ואם יבקשו מים
 לשתות, יושקו רק מים לוהטים בזית מרתח צולה את הפנים. כמה רע
 הוא המשקה, וכמה רע הוא מקום מנוחתם.
 30. את אלה שהאמינו ועשו את הטוב, לא נקפח את גמולם של אלה שעשו
 טוב.
 31. כי להם מיעדים גני עדן, ונהרות זורמים מתחתם, והם יהיו מקושטים
 בצמידי זהב, ולבושים בגדים ירקיים ממשי וקטיפה, ושכובים על ספות
 מגבהות. כמה טוב הוא השכר וכמה טוב הוא מקום מנוחתם.³

קטע 5

32. משל להם משל: שני אנשים⁴ אשר לאחד מהם (הכופר) נתנו שני גני
 ענבים, ועצי תמר סביב להם, והצמחנו כל מיני זרעים ביניהם,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131.

2. המובן מן הפסוק הוא התראה.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 65 - 66, ופ' 75 - 76.

4. שני אנשים: אחד מהם מאמין והשני אינו מאמין. אללה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כֹּל אֶחָד מִשְׁנֵי הַגָּנִים נָתַן אָכְלוֹ וְלֹא חָסַר דָּבָר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקַעְנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,
34. וְהָיָה לוֹ פָּרִי רֶב, וְהוּא אָמַר לְרַעְהוּ בִּיהִירוֹת, יֵשׁ לִי רְכוּשׁ וְעוֹזָרִים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְךָ,
35. וְנִכְנַס אֶל גִּנָּתוֹ, חוּטֵא לְנַפְשׁוֹ (בְּכוֹפְרוֹ אֶת חֲסָדֵי רַבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוּר שֶׁהַגָּנָה הַזֹּאת תִּתְחַרֵּב אֵי פַעַם,
36. וְאֵין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לְשַׁעֲת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא, אֲךָ אִם אוֹחֲזֵר אֶל רַבּוֹנִי אֲמַצָּא לִי שֵׁם מְקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.¹
37. אוּלַם רַעְהוּ אָמַר לוֹ, הַכּוֹפֵר אֶתְּהָ בְּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ מַעֲכָר, וְאִזּוּ מִטְפָּה, וְאִזּוּ עָשָׂה אוֹתְךָ לְאִישׁ?²
38. וְאֲשֶׁר לִי, אֲלֵלָהּ הוּא רַבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתַּף לְרַבּוֹנִי אֶחָד.
39. וְלוֹ בְּהַכְּנוּסָד אֶל גִּנָּד אֲמַרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה אֲלֵלָהּ יִהְיֶה, אֵין עוֹ אֲלֵא בְּאֲלֵלָהּ! אִם אֶתְּהָ רוֹאֶה אוֹתִי שֶׁיֵּשׁ לִי פָחוֹת עֶשֶׂר וְיִלְדִים מִמֶּךָ,
40. יִתְכּוֹן וְיִתֵּן לִי רַבּוֹנִי גִנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנָּתְךָ, וְעַל גִּנָּתְךָ יִשְׁלַח עֵנֶשׁ (אֵשׁ) מִן הַשָּׁמַיִם וְתִתְּהֶפֶד לְאֲדָמָה שְׁמָמָה,
41. אוֹ יִגְרֹם שְׁמִימִיָּהּ יִשְׁקַעוּ בְּאֲדָמָה וְלֹא תוּכַל לְמַצָּאֵם.³
42. וְקָרָה שְׁפָרְיוֹ הַשָּׁמַד, וְהַחֵל סוּפֵק אֶת כַּפְּיוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר הוֹצִיא עַל גִּנָּתוֹ שֶׁהִפְכָּה לְשִׁמְמָה. וְאָמַר, הֲלוֹאִי וְלֹא שֶׁתִּפְתִּי מִיִּשְׁהוּ עִם רַבּוֹנִי.
43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֲלֵלָהּ, וְהוּא נִשְׁאָר מִחֲסָר מִגּוֹן וְעֲזָרָה.
44. בְּמַצָּב כָּזֶה, אֲלֵלָהּ אֲשֶׁר הוּא הָאֱמֶת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטוֹב בְּגוֹמְלִים וְהַעוֹזֵר הַחֲזָק בְּיוֹתֵר.

קטע 6

45. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כָּמִים אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, כְּתוּצָאָה הַצָּמַח שֶׁל הָאֶרֶץ צָמַח וְהָיָה יֶרֶק, אֲךָ מִיָּד הוּא מִתְיַבֵּשׁ וְהָרוּחַ מִפְּזָרֵת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אֲלֵלָהּ יָכַל לַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר.⁴
46. הָרְכוּשׁ וְהַבָּנִים הֵם תִּפְאָרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,⁵ אֲךָ הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים נִשְׁאָרִים קִיָּמִים וְעוֹמְדִים, שֶׁכָּרֶם רַב יוֹתֵר אֲצֵל רַבּוֹנֵד וְתִקּוּנָם גְּדוּלָּה יוֹתֵר.

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.

4. ר' סורת ינוס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.

5. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. בַּיּוֹם (הַדִּין) נַעֲתִיק אֶת הַהָרִים מִמְּקוֹמָם, וְתִרְאֶה אֶת הָאָרֶץ חֲשׁוּפָה,¹ אִזְנֵי נֶאֱסָף אוֹתָם וְלֹא נִשְׁאִיר מֵהֶם אֶחָד.
48. וְהֵם יַעֲמְדוּ בִּפְנֵי רְבוּנְךָ שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת, לֵאמֹר, הִנֵּה בָאתֶם אֵלֵינוּ כְּאִשָּׁר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (עֲרוּמִּים),² אַכֹּן אַתֶּם חֲשֻׁבֶתֶם, כִּי לֹא קִבְּעֵנוּ לָכֶם מוֹעֵד (לְהַחְיוֹתְכֶם לַחֲשׁוֹן).
49. וּפְנִקֶס רְשׁוּם הַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל אָדָם נָתַן לוֹ,³ וְאִזְנֵי תִרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים חֲרָדִים מִמָּה שֶׁרְשׁוּם בּוֹ, אוֹמְרִים, אוֹי לָנוּ! מַה לוֹ לִפְנִקֶס הַרְשׁוּם הַזֶּה אֵינוּ מַעֲלִים אוֹ מְזַנִּיחַ דְּבַר קָטָן אוֹ גָּדוֹל בְּלִי לְרֹשֶׁם אוֹתוֹ? וּמַצָּאוּ אֶת מַעֲשִׂיהֶם לִפְנֵיהֶם,⁴ וְרְבוּנְךָ לֹא יַעֲשֶׂק אֶף אֶחָד.⁵

קטע 7

50. וְכְאִשָּׁר אֲמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס⁶ הָיָה מִן הַגִּ'ן, לֹא צִיַּת לְצוֹ רְבוּנוֹ. הִתְקַחוּ אוֹתוֹ וְאֵת צֶאֱצָאָיו לְמַגְנִים לְמִינֵיהֶם לָכֶם מִבְּלַעַדִּי! בְּעוֹדֶם אוֹנִבִּים לָכֶם? אַכֹּן, תִּמְוֹרָה רָעָה הִיא לְכּוֹפְרִים.
51. אֲנִי לֹא הִרְאִיתִי לָהֶם אֶת בְּרִיאת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא אֶת בְּרִיאַתְם הֵם, וְלֹא הִיִּיתִי לֹקַח אֶת הַמַּתְעִים לִהְיוֹת לִי כְּעוֹזְרִים.
52. וּבַיּוֹם (יוֹם הַדִּין) יֹאמֶר (אֲלֵלָה לְכּוֹפְרִים), קָרָאוּ אֶת שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם כִּי שְׁתַּפִּי הֵם. וְיִקְרָאוּ אֵלֵיהֶם, אֵדָה הֵם לֹא יַעֲנוּ לָהֶם. וְאֶנְחֲנוּ נָשִׁים מְחַצָּה בֵּינֵיהֶם.⁷
53. הַכּוֹפְרִים יִרְאוּ אֶת הָאֵשׁ וְיִחֲשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְבִטָּח לִפְלֵ אֶל תּוֹכָהּ, וְלֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט מִמֶּנָּה.

קטע 8

54. בְּקוֹרְאָן זֶה הִבֵּאנוּ לְבָנֵי הָאָדָם מְשָׁלִים שׁוֹנִים. אֲמָנָם הָאָדָם חוֹלֵק עַל כָּל דְּבַר.
55. וּמַה שֶּׁמִּנֵּעַ מִבְּנֵי אָדָם לְהֵאמִין כְּשֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶם הַהִדְרָכָה, וְלִשְׁאֹל אֶת סְלִיחַת רְבוּנָם, אֲלֵא הַתִּנְגְדוּתָם לִנְבִיא וּבִקְשָׁתָם שִׁיקְרָה לָהֶם אֶת אֲשֶׁר קָרָה לְקַדְמוֹנִים מִן הָעֵנֶשׁ, אוֹ שִׁבּוּא עֲלֵיהֶם עֲנָשָׁם מִיָּד.⁸

1. ר' סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; סורת אנ-נמל 27 : 88 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10 .
 2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 .
 3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69 .
 4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; סורת אל-קיאמה 75 : 13 ; וסורת אט-טארק 86 : 9 .
 5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; סורת אל-אנביא' 21 : 47 ; וסורת לוקמאן 31 : 16 .
 6. ר' סורת אל-בקר 2 : 34 .
 7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 ; סורת מרים 19 : 81 ; וסורת אל-קצצ 28 : 64 .
 8. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; סורת אל-אסרא' 17 : 92 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 187 .

56. איננו שולחים את השליחים אלא כמבשרים וכמזהירים, אך הכופרים רוצים לבטל את האמת בטענות שוא, ואת אותותי ואזהרות שהזהרו בהן שמים ללעג.
57. ומי חוטא יותר מזה אשר אם יזכירו לו את אותות רבונו, יפנה להם ערף וישפח את אשר עשו ידיו זה כבר? אנחנו אטמנו את לבותיהם לכן לא הבינו אותו (הקוראן), וגם הכבדנו את אֲזִיָּהָם, ולכן אם תזמין אותם ללכת בדרך הישרה לא ידרכו לעולם.
58. אך רבונך הסולח ובעל הרחמים, לו רצה לעשותם אחראים למעשיהם היה ממחר להענישם, ואולם להם מועד ולא יוכלו למצא מפלט ממנו.¹
59. ואלה הערים השמדנו כְּאַשֶׁר כָּפְרוּ, ולהשמדתן קבענו מועד.
- קטע 9**
60. וכאשר אמר מוסא לנער, לא אפסיק בדרך עד שאגיע אל מפגש שני הימים, גם אם תמשך דרכי זמן רב,
61. וכאשר הגיעו למקום מפגש שני הימים, הם שכחו את הדג אשר הביאו אתם (לפרנסתם), והוא עשה דרכו אל הים והתחמק מהם,
62. וכאשר עברו שניהם מן המקום המסוים, אמר מוסא לנער, הבא לנו את ארוחתנו, כי מאוד התעייפנו מן המסע הזה,
63. אמר (הנער), האם אתה זוכר, כאשר נחנו ליד הסלע, שכחת את הדג, משום שהשטן גרם שלא אֲזַכְּרֶהוּ, והוא עשה דרכו אל הים בארץ פלא.
64. ואמר (מוסא), זה מה שרצינו, ושבנו על עקבותיהם בדרך אשר באו בה.
65. אז מצאו עבד מעבדינו, שהעניקנו לו רחמים מאתנו ולמדנו אותו דעת מקרבנו.
66. אמר לו מוסא, האוכל להצטרף אליך למען תלמדני בינה מאשר למדת?
67. אמר האיש, לא תוכל לסבל להיות בחברתי.
68. ואיך תסבל את מה שאין לך בו ידיעה?
69. ואמר מוסא, תמצאני אם ירצה אללה בעל סבלנות, ואני מוכן לצית לכל פקדוֹתֶיךָ.
70. אמר האיש, אם תלנה אותי אל תשאֲלֵנִי דָּבָר, לפני שאני בעצמי אמר לך עליו.

קטע 10

71. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם עַד שְׁעָלוֹ לְסַפִּינָה, וְהַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ נָקַב בָּהּ חוּר. אָמַר (מוֹסֵא), הַנִּקְבֶּת בָּהּ חוּר לְמַעַן תִּטְבִּיעַ אֶת נוֹסַעֶיהָ? כָּבֵד עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה לֹא מִקְבֵּל.
72. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
73. אָמַר (מוֹסֵא), אֵל תִּגְנֶה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שָׁכַחְתִּי זֹאת, וְאֵל תִּקְשֶׁה עָלִי.
74. וְהַמְשִׁיכּוֹ בְּדֶרֶךְם עַד שִׁפְגְּשׁוּ עֲלֵם, וְהוּא הָרַג אוֹתוֹ. אָמַר (מוֹסֵא), הֲאִם הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ זָכָה עַל אֵף שֶׁהִיא חַפָּה מִפֶּשַׁע? כָּבֵד עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה נוֹרָא וְאִים.

חלק 16

75. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
76. אָמַר (מוֹסֵא), אִם שׁוֹב אוֹסִיף לְשָׂאֵל אוֹתָךְ עַל דָּבָר, אֵתָּה צוֹדֵק אִם לֹא תִתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלוֹוֹתְךָ,
77. וְהַמְשִׁיכּוֹ בְּדֶרֶךְם וְהִגִּיעּוּ אֶל כְּפָר, וּבִקְשׁוּ אֲכָל מֵאֲנָשִׁיהָ, אוֹלָם הִם סָרְבוּ לְאַרְחָם. אִזּוֹ מֵצְאוּ בּוֹ גֵּדֵר שְׁעוֹמְדֵת לְהִתְמוּטֵט, וְהוּא (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ) הָקִים וְתָקַן אוֹתָהּ. אָמַר (מוֹסֵא), לֹא רָצִיתִי, לְקַחַת שָׂכָר עַל כָּךְ.
78. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרָדָה בֵּינִי לְבִינְךָ. וְעַתָּה אֲבָאָר לָךְ אֶת פֶּשַׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.
79. בְּאֲשֶׁר לְסַפִּינָה, הִיָּתָה שִׁיכָת לְמִסְכָּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הָיָה לְפָנֶיהֶם מִלָּךְ הַשׁוֹדֵד כָּל סַפִּינָה בְּמַצָּב טוֹב.
80. וּבְאֲשֶׁר עָלְעָם שֶׁהִרְגָתִי, הוֹרִיו הָיוּ מֵאֲמִינִים, וְחִשְׁשָׁנוּ (אִם לֹא נִהְרַג אוֹתוֹ) שִׁיכָכָה עֲלֵיהֶם תַּעֲנֶיהָ וּכְפִירָה,
81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רְבוּנִם בְּמִקְוֵמוֹ בֶּן זִכָּאִי וְטַהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.
82. וּבְאֲשֶׁר לְגֵדֵר שֶׁתִּקְנָתִי, בְּעֲלִיָּהּ הִם שָׁנִי נִעְרִים יְתוֹמִים מִבְּנֵי הַכְּפָר, וְתַחְתֶּיהָ טְמוּן אוֹצָר הַשֵּׁיף לָהֶם, וְאֲבִיָּהֶם הָיָה אִישׁ יֹשֵׁר, עַל כֵּן רָצָה רְבוּנוֹךְ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שְׁמוֹר לְנִעְרִים שְׁיוֹצִיאֻהוּ כְּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחֲמֵנוּת מְרֻבּוּנְךָ. לֹא עֲשִׂיתִי כָּל זֹאת עַל דַּעַת עֲצָמִי, זֶהוּ פְּרוּשׁ הַמַּעֲשִׂים שְׁלֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.

קטע 11

83. וְשָׂאֵלוּ אוֹתָךְ עַל ד'וֹ אֶל-קִרְנִין. אָמַר, אֲנִי אֶסְפֵּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.
84. אַכֵּן אֲנַחְנוּ חִזְקֵנוּ אוֹתוֹ וּפְתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׁבִילִים רַבִּים לְכָל קְצוּוֹת הָעוֹלָם,

85. והוא יצא לדָרֶךְ.

86. (פְּנָה מַעֲרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כְּנִרְאָה שׁוֹקֶעֶת הַשָּׁמַשׁ, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקֶעֶת אֵצֶל מַעַן מִים וּבֶחַ שָׁחַר, וּמִצָּא שָׁם אִמָּה (שְׂאִינָה עוֹבְדַת אֱלֹהָ וְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אֲמַרְנוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנֵינוּ! הִבְרָרָה בְּיָדָהּ לְהַעֲנִישָׁם בְּגִלְל כְּפִירָתָם בְּאֱלֹהָ אוֹ לְהַתִּיחֵס אֲלֵיהֶם בְּעֲדִינּוֹת.

87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוּטָא נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּחַיִּים, וְאַחַר יוֹחֵזֵר אֶל רַבּוֹנוֹ, וְהוּא גַם נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֲנֵשׁ נוֹרָא,

88. וְאִמָּנָם מִי שֶׁמֶאֱמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מִגִּיעַ לוֹ שָׁכָר טוֹב וְנִתְיַחֵס אֵלָיו בְּהִגִּינוֹת.

89. וּלְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלָּךְ בְּעַקְבוֹת שְׁבִיל אַחַר (פְּנָה מִזְרָחָה),

90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמָּקוֹם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, וּמִצָּא אוֹתָהּ זּוֹרַחַת עַל אִמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנוּ לָהֶם מִסְתוֹר מִפְּנֵי הַשָּׁמֶשׁ,

91. וְכִבֵּר יָדְעָנוּ אֶת כָּל סוּדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.

92. וְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלָּךְ בְּעַקְבוֹת שְׁבִיל אַחַר (אֲשֶׁר הִרְאִינוּ לוֹ),

93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמִצָּא שָׁם בְּנֵי עַם שֶׁכַּמְעַט לֹא מִבְּנִים שִׁפְחָה אַחֲרֵת מִלְּבַד שִׁפְתָם,

94. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנֵנוּ! בְּנֵי גוֹג וּמִגּוֹג מְרַבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ. הָאֵם תִּסְכִּים שְׁנִשְׁלֵם לָךְ שָׁכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גֹדֶר בֵּינֵינוּ לְבֵינָם?

95. הוּא אָמַר, מַה שָּׂרְבוּנִי הֶעֱנִיק לִי מִחִפּוֹחַ וְחִמְקָנָה טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שֶׁאַתָּם עוֹמְדִים לְשֵׁלֵם לִי. לָכֵן עֲזְרוּ לִי בַּעֲצֵם יַדְכֶם, וְאַקִּים גֹּדֶר בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם.

96. הִבִּיאוּ לִי גוֹשֵׁי בְרָזֶל, וְכַאֲשֶׁר מֵלֵא אֶת רִכְסֵי הָהָרִים, אָמַר, נִפְחוּ! וְכַאֲשֶׁר לָהֵט הַבְּרָזֶל כָּאֵשׁ, אָמַר, הִבִּיאוּ לִי נְחֹשֶׁת מִתְּכַת לְשַׁפֵּךְ עָלָיו,

97. אֲזִי לֹא יִכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגֹּדֶר) אוֹ לְנַקְבָּהּ.

98. אָמַר, (הַגֹּדֶר הַזֶּה) הִיא רַחֲמָנוֹת מִרְבוּנִי, וְאוֹלָם כָּאֲשֶׁר תִּתְקַזֵּם הַבְּטָחַת רְבוּנִי (בְּצִאָתָם), אֲזִי יְפוֹרֵר רְבוּנִי אֶת הַגֹּדֶר, הֵן הַבְּטָחַת רְבוּנִי אֶמָּת הִיא.

99. בְּיוֹם הַהוּא נִנִּיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמִגּוֹג וּבְנֵי אֲדָם אַחֲרִים) לְהִסְתַּעַר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גְּלִי הַיָּם, וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִנְאָסָף אֶת כָּלֶם יַחֲדוֹ לְדִין.

100. בְּיוֹם הַהוּא נַעֲרֹךְ אֶת גִּיהֶנֶם בְּפָנֵי הַכּוֹפְרִים,

101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעוֹרִים וְלֹא רָאוּ אֶת אוֹתוֹת זְכָרִי, וְלֹא יִכְלוּ לְשָׁמַע אֶת הַקְּרִיאָה לְאַמּוֹנָה.

קטע 12

102. הִתְשִׁבּוּ הַכּוֹפְרִים כִּי יִקְחוּ לָהֶם אֶת עוֹבְדֵי זֹלָתִי לְמַגְנִים? אֲנַחְנוּ הַכֹּהֲנִים אֶת גִּיהֲנָם לְכּוֹפְרִים כְּמָקוֹם מְרֻבָּץ.
103. אָמַר, הַאֲגִיד לָכֶם מִי הֵם אֱלֹהֵי אֲשֶׁר יִלְדוּ כָּל עַמָּלָם לְאַבְדּוֹן?
104. אֱלֹהֵי הָאֲשֶׁר מֵאֲמַצִּיהֶם בְּעוֹלָם הָיָה יְהוָה לְשׂוֹא, אֲפֹלוּ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כִּי הֵם יִיטִיבוּ לַעֲשׂוֹת,
105. וְהֵם הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנָם וּבִפְגִּישָׁה עֲמוֹ, מַעֲשִׂיהֶם הֵם בְּטָלִים, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים לֹא נִיחָס לָהֶם כָּל מִשְׁקָל.
106. זֶה עֲנִשָּׁם, גִּיהֲנָם, בְּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְשָׁמוּ אֶת אוֹתוֹתַי וְאֶת שְׁלִיחֵי לְלַעַג.
107. אֲדָהּ הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגֵן עֵדֶן¹ אֲשֶׁר יְהוָה מְקוֹם מְנוּחָתָם,
108. וְבוֹ יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִבְקָשׁוּ תַּחֲלִיף.
109. אָמַר, אֱלֹהֵי הָיָה הַיָּם דִּיו (לְכַתֵּב) דְּבָרֵי רְבוּנִי, כִּי אִזְ הֵיִם אֶזֶל בְּטָרָם יֶאֱזְלוּ דְּבָרֵי רְבוּנִי, וְלוֹ גַם הִבְאֵנוּ עוֹד יָמִים כְּמוֹהוּ (כְּדִיו).
110. אָמַר, אֲנִי רַק בֶּן אָדָם כְּמוֹתְכֶם, אֲלֹא שֶׁהִשְׁרָה אֵלַי, שֶׁהָאֱלֹהִים שָׁלַכְּם הוּא אֱלֹהִים אֶחָד, וְלָכֵן כָּל הַמִּבְקָשׁ פְּגִישָׁה עִם רְבוּנוֹ, חֲזֵב לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב וְלַעֲבֹד אֶת רְבוּנוֹ בְּלֹא לְצַרְרָה לוֹ כָּל שְׁתָּף.

19

סִוְרַת מַרְיָם מַרְיָם

סורה זו קיבלה את שמה «מַרְיָם, מַרְיָם» מן הספור
המענין של מַרְיָם בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום
שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אלה. ר'
הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים
האלה.

הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים
ושמונה. קיבלה את שמה «מַרְיָם» מפסוק ששה-עשר.

סורת מרים 19

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמֵנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.¹
2. זְהוּ זָכַר רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ לַעֲבֹדוֹ זָכְרָא,²
3. כְּאֶשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ בְּצִנְעָה,
4. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! כְּבָר נַחֲלָשׁוּ עֲצָמוֹתַי (כּוֹחִי אֲזַל), וְרָאשֵׁי הַלְבִּין מְשִׁיבָה, וַיַּעֲוֹלָם לֹא הִתְאַכְזַבְתִּי מִפְּנוֹתַי אֵלַיִךְ,
5. וְיָרָא אֲנִי מִפְּנֵי הַקְּרוֹבִים אֵלֶּה שְׁיִירְשׁוּ אוֹתִי אַחֲרִי, (שְׁלֵא יַעֲבֹדוּ אוֹתְךָ כְּרָאוּי), כִּי אֲשֶׁתִּי עֲקָרָה. עַל כֵּן הֶעֱנַק לִי מִלְפָּנֶיךָ (בֶּן) יוֹרֵשׁ,
6. אֲשֶׁר יִירֶשׁ אוֹתִי וְאֵת בֵּית יַעֲקֹב (יַעֲקֹב) (יִירֶשׁ הַנְּבוּאָה). וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ רַבּוֹנִי מִקֶּבֶל (אֵלַיִךְ וְאֶל עֲבָדֶיךָ!)
7. (רַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ), הוּא זָכְרָא! הִנֵּה אֶנְחֵנוּ מִבְּשָׂרִים לְךָ בְּבֶן, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ, יַחְיָא (יוֹחָנָן), שְׁלֵא הָיָה לוֹ דּוֹמָה מִלְפָּנִים.³
8. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! אֵיךְ יִהְיֶה לִי בֶן וְאֲשֶׁתִּי עֲקָרָה, וְאֲנִי בָּאתִי בְּיָמִים?⁴
9. וְנֹאמַר לוֹ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, זֶה קָל מְאוֹד לִי. וּכְבָר בְּרָאֲתֶיךָ מִלְפָּנִים, בְּהִיוֹתְךָ לֹא כְּלוּם.⁵
10. אָמַר (זָכְרָא), רַבּוֹנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת (שְׁאֲשֶׁתִּי תִכְנֶס לְהַרְיוֹן), וַיֹּאמֶר, הָאוֹת שְׁלָךְ יִהְיֶה שְׁלֵא תִדְבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹשָׁה לַיְלֹת רְצוּפִים בְּהִיוֹתְךָ בְּרִיא.⁶
11. אַז יֵצֵא מִבֵּית תַּפְּלָתוֹ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ וְאוֹתָת לָהֶם לְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ בְּקֹר וְעָרַב.
12. הוּא יַחְיָא! לְמַד הַסֵּפֶר⁷ בְּרָצִינוּת. וְהֶעֱנַקְנוּ לוֹ מִיִּלְדוּתוֹ חֲכָמָה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: כאף. הא, יא, עין. צאד.

2. זכריא: אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.

3. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 39.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.

5. ר' סורת אל-אנסאן 76: 1.

6. ר' סורת אאל עמראן 3: 41.

7. הספר: התורה.

13. וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ רַחֲמָנוֹת, וְאַהֲבָה, וְטֵהָר מֵאַתָּנוּ. הוּא הָיָה יֵרָא אֵלֶּלָה,

14. וְהָיָה מְסוּר וּמִכְבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סָרְבּוֹ,

15. שְׁלוֹם עָלָיו יוֹם הַלְדָּתוֹ וְיוֹם מוֹתוֹ וְיוֹם שְׁיָקוּם לַחַיִּים.

קטע 2

16. הַזְכֵּר בְּסִפֵּר (הַקּוֹיָאָן) אֶת מַרְיָם (מַרְיָם), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ
וּפְנִיתָה מִזִּרְחָה,

17. וְהִסְתַּתְּרָה מֵהֶם, אֲזִי שְׁלַחְנוּ אֵלֶיהָ אֶת רוּחֵנוּ, וְהוּא הוֹפִיעַ לְפָנֶיהָ כְּגֶבֶר
מִשְׁלָם.

18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבָקֵשׁ מִהֲרַחֲמֹן מִחֶסֶד מִמֶּךָ, אִם יֵרָא אֵלֶּלָה הַנֶּךָד!

19. וְאֲזִי הוּא אָמַר, אֲנִי שְׁלִיחַ רְבוּנֶךָ לְתֵת לָךְ בֶּן טָהוֹר.

20. הִיא אָמְרָה, כִּי־צַד יִהְיֶה לִּי בֶן, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,¹ וְאֲנִי אֵינְנִי פְרוּצָה.

21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רְבוּנֶךָ אָמַר, זֶה קָל מְאוֹד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבֶּן)
אוֹת לְבָנִי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאַתָּנוּ. וְכֵלָה וְנִחְרַץ הָעֲנָן.

22. וְהִרְתָּה בּוֹ, וּפְרָשָׁה עִמּוֹ אֶל מְקוֹם רְחוֹק מִבְּנֵי אָדָם.

23. חֲבָלֵי לְדָה אֲחֻזָּה אֲצֵל גִּזַּע שֶׁל דָּקָל, וְאֲזִי אָמְרָה, הַלּוֹאִי הֵייתִי מֵתָה לְפָנֶי
זֶה וּלְעוֹלָם נִשְׁכַּחַת.

24. וְקָרָא לָהּ (קוֹל) מִתַּחֲתֶיהָ,² אֵל תִּצְטַעֲרִי! רְבוּנֶךָ עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ
נַחַל זֹרֵם,

25. וְאֶת גִּזַּע הַדָּקָל הִנִּיעִי כְּלַפֵּיךָ וַיִּפְּלוּ מִמֶּנּוּ תַמְרִים בְּשִׁלִּים וִטְרִיִּים,

26. אֲכָלִי וְשָׁתִי וְהִרְגָעִי, וּבִרְאוּתְךָ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אָמַרִי, נִדְרָתִי צוּם
לְרַחֲמֹךָ, וְלָכֵן לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם.

27. וּתְבִיאָהּ (הַתִּינוֹק) אֶל בְּנֵי עַמָּהּ, וְהִיא נוֹשֶׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הִזִּי
מַרְיָם (מַרְיָם)! כֶּבֶד עֲשִׂית מַעֲשֶׂה מְגָנָה.

28. הִזִּי אַחוֹת הָאֲרוֹן!³ אָבָא שְׁלָךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאִמָּא שְׁלָךְ לֹא הָיְתָה פְרוּצָה.

29. הִיא הִצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, אִידֵךְ נִדְבֵר עִם תִּינוֹק בְּעָרִיסָה!

30. אָמַר (הַתִּינוֹק), הִנֵּה אֲנִי עֶבֶד אֵלֶּלָה, נָתַן לִי אֶת הַסֵּפֶר וַעֲשֶׂה אוֹתִי נְבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.

2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא ג'בריל (גבריאל) או התינוק עצמו.

3. הכינוי "אחות של הארון" למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וְעָשָׂה אוֹתִי מְבָרָךְ בְּכָל מְקוֹם שְׁאֶהְיָה, וַיִּצְוֵנִי עַל הַתַּפְּלָה וְעַל הַצִּדְקָה כָּל עוֹדֵי בְּחַיִּים,¹
32. וּלְכַבֵּד אֶת אֱמִי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִיץ פּוֹרֵק חֶק,
33. שְׁלוֹם עָלַי בְּיוֹם הַלֵּדָתִי, וּבְיוֹם מוֹתִי, וּבְיוֹם שְׁאֶקוּם לַתְּחִיָּה.²
34. זֶהוּ עִיסָא בֶן מָרְס, דְּבַר הָאֲמַת אֲשֶׁר הִם מְטִילִים בּוֹ סַפֵּק.
35. אֵלֶּלָה בְּכָלֵל לֹא הוֹלִיד בּוֹ, ?שֶׁתַּבַּח שְׁמוֹ! אִם יִרְצָה דְּבַר מַח, רַק יֹאמַר לוֹ, «הֵיחָה!» וְהָיָה.
36. (וְעִיסָא אָמַר לְבְנֵי עֲמוֹ), וְאָכַן אֵלֶּלָה הוּא רַבּוּנִי וְרַבּוֹנְכֶם, עֲבָדוּ אוֹתוֹ, כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.³
37. נַחֲלָקוּ הַסִּיעוֹת (הַנּוֹצְרִים וְהַיְהוּדִים) בֵּינֵיהֶן (אוֹדוֹת עִיסָא בֶן מָרְס). אוֹי לְכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הַעֲנֵשׁ שְׁלוֹ מְאוּד נוֹרָא.
38. וְאִין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁבוּ יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ,⁴ וְאוֹלֵם הַחוּטָאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
39. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַגִּינוֹן (יוֹם הַדִּין) בְּהַחֲרֵץ הַדְּבָר. אֵד הִם לֹא יִשְׁימוּ לֵב וְלֹא יֶאֱמִינוּ.
40. אָכַן אָנוּ נִירֵשׁ אֶת הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוֹחֲזָרוּ.⁵

קטע 3

41. הַזְכֵּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אַבְרָאָהִים. אָכַן הֵיָה צָדִיק וְנָבִיא,
42. בְּאוֹמְרוֹ לְאָבִיו, אָבִי! לָמָּה תַעֲבֹד אֶת מָה שְׁאֵינִי שׁוֹמֵעַ וְאֵינִי רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ בְּדַבֵּר כָּל שְׁהוּא?
43. אָבִי! אֵלֶּלָה הָעֵנִיק לִי מִן הַדַּעַת מָה שְׁלֹא הָעֵנִיק לָךְ, עַל כֵּן לָךְ אַחֲרִי וְאַדְרִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. אָבִי! אֵל תַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁטָן, כִּי הַשֵּׁטָן מִתְמַרְד נֶגֶד הַרְחָמוֹ,
45. אָבִי! אָכַן יֵרָא אֲנִי כֹן יַע בְּדַע עֲנֵשׁ מִן הַרְחָמוֹ, וְאִז תִּהְיֶה רַע לְשֵׁטָן (בְּגִיָּהֶם).

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 43.

2. ביום הדין. ר' פסוק 15 לעיל.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 51.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 26.

5. כלומר אללה יהיה אחרי ככלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر, הוא הראשון והאחרון.

46. אולם אֲבִיו אָמַר, הַמּוֹאֵס אֶתָּה אֶת אֱלֹהִי, אֲבָרָאֵהִים? אֲכֵן אִם לֹא תִּחְדָּל אָרְגֵם אוֹתָךְ בְּאַבְנִים. הִתְרַחַק מִמֶּנִּי לְזִמּוֹן רַב.
47. אֲבָרָאֵהִים אָמַר, שְׁלוֹם עָלֶיךָ. אֲנִי אֲבִקֵּשׁ מִרְבוּנִי לְסִלַּח לָךְ, כִּי הוּא רַב-חֶסֶד אֵלִי,¹
48. וְאֶתְרַחַק מִכֶּם וּמִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים, וְאֶתְפַּלֵּל אֶל רְבוּנִי, וְאֲנִי מִקְוֶה שֶׁהוּא יַעֲנֶה לְתַפְלָתִי.
49. וְאַחֵר שֶׁהִתְרַחַק מֵהֶם וּמֵאֱלִילֵיהֶם אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהִה, הִעֲנִקְנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאֵק (יִצְחָק) וְאֶת יַעֲקֹב (יַעֲקֹב), וְעָשִׂינוּ אֶת שְׁנֵיהֶם לְנָבִיאִים, וְהִעֲנִקְנוּ לָהֶם מִרְחֻמֵּינוּ, לְשׁוֹן צִדֵּק מְרוֹמָם.

קִטְעַ 4

51. הִזְכֵּר בִּסְפָר (הַקּוּרְאָן) אֶת מוֹסָא, הוּא הָיָה נִבְחָר וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא.²
52. קָרָאנוּ אֵלָיו מִצִּדּוֹ הִזְמִינִי שֶׁל הַר הַטּוֹר, וְקִרְבֵּנוֹהוּ לְדַבֵּר אֵלֵינוּ בְּאִפְן פָּרְטִי,
53. וְהִעֲנִקְנוּ לוֹ מִרְחֻמֵּנוּ אֶת אַחִיו הָאֲרוֹן כְּנָבִיא (לַעֲזֹר לוֹ).³
54. הִזְכֵּר בִּסְפָר (הַקּוּרְאָן) אֶת אֶסְמָאֵעִיל (יִשְׁמַעֲאֵל), וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא,
55. וְהָיָה מִצִּדּוֹ אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ עַל הַתְּפִלָּה וְעַל הַצִּדָּקָה, וְהָיָה מְקַבֵּל אֶצֶל רְבוּנוֹ.⁴
56. הִזְכֵּר בִּסְפָר (הַקּוּרְאָן) אֶת אֲדָרִיס, שֶׁהָיָה צָדִיק וְנָבִיא,
57. וְהִעֲלִינוּ אוֹתוֹ אֶל מְקוֹם עֲלִיוֹן.
58. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֱלֹהִה חֶסֶד מִן הַנְּבִיאִים מִצִּדְּאֵי אָדָם, וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ עִם נוֹחַ (נֹחַ) (בְּתִבָּה), וּמִצִּדְּאֵי אֲבָרָאֵהִים וְאֶסְרָאֵיל (יִשְׂרָאֵל),⁵ וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הִדְרַכְנוּ וּבִחַרְנוּ,⁶ בְּהִקְרָא אוֹתוֹת הָרַחֲמָן (פְּסוּקֵי הַקּוּרְאָן) נָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם מִשְׁתַּחֲוִים וּבֹכִים,

1. ר' סורת אבראהים 14 : 41.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.

4. ר' סורת אש-שוערא 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.

5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסוף, מוסא, הארון, דאוויד (דוד), סולימאן (שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וְקָמוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים אֲשֶׁר לֹא שָׁמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְהָלְכוּ אַחֲרֵי הַתְּאוּוֹת וְסוֹפֶם אֲבָדוֹן (בְּגִיחֵם),
60. פָּרַט לְמִי שֶׁחָזַר בְּתִשּׁוּבָה וְהֶאֱמִין וַעֲשָׂה אֶת הַטּוֹב, אֵלֶּה יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן וְלֹא יִקְפְּחוּ בְּמֵאוּמָה,¹
61. גַּנִּי עֵדָן אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחֵמֶן לַעֲבָדָיו בְּנִסְתֵּר, וְהִבְטַחְתוּ תִּתְקִיִּם בְּלִי סֶפֶק,
62. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ לְשׁוֹן הָרַע אֲלֵא רַק אֲמָרֵי שְׁלוֹם,² וּמִזֹּנָם יִהְיֶה עֲרוּךְ בָּקָר וְעֶרֶב,
63. זֶהוּ הַגֶּן אֲשֶׁר נַעֲנִיק לַעֲבָדֵינוּ הִירָאִים.³
64. (מִלְּאֵד ג' בְּרִיל) אָמַר, אִין אֲנַחְנוּ יוֹרְדִים אֶל הָאָרֶץ מִן הַשָּׁמַיִם אֲלֵא בְּפִקְדַת רַבּוֹנָךְ, כִּי הוּא שׁוֹלֵט עַל כָּל אֲשֶׁר לְפָנֵינוּ וְעַל כָּל אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לָנוּ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּין זֶה לָזֶה, וְרַבּוֹנָךְ אֵינוֹ שׁוֹכֵחַ דְּבָר.
65. רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, עֲבָדְהוּ אַפּוֹא, וְהִתְמַד בְּעַבּוּדְתּוֹ, הִתְדַע מִיִּשְׁהוּ שִׁידְמָה אוֹ יִשְׁוֶה לוֹ?

קטע 5

66. הָאָדָם (הַלֵּא מַאֲמִין) אוֹמֵר, הָאֵם אַחֵר שְׁאֻמוֹת אָקוּם לְתַחִיָּה?
67. הָאֵם אֵינוֹ זֹכֵר כִּי אֲנַחְנוּ בְּרֵאנוּ אוֹתוֹ מִלְּפָנִים כֹּאֲשֶׁר לֹא הָיָה כָּלוּם?
68. חֵי רַבּוֹנָךְ! כִּי נֶאֱסַף אוֹתָם וְאֵת הַשְּׁטָנִים, וְאֵז נְצִיגֵם סָבִיב גִּיהֵם עַל בְּרִיָּהֶם.
69. אַחֵר כֵּךְ נִמְשָׁךְ מְכַל קְבוּצָה אֶת אֵלֶּה שֶׁהִרְבּוּ לְמַרְדֹּ כִּנְגֵד הַרְחֵמֶן.
70. הֵן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב מִי רָאוּי מְכַלֵּם לְהַצְלוֹת בְּגִיחֵם.
71. אִין אֶחָד מֵכֶם שֶׁלֹּא יָבֹא אֶל גִּיהֵם (כֹּאֲשֶׁר יַעֲבֹר עַל הַסְּרָאט),⁴ כִּי זֶה הַכֶּרֶחַ נִחְרַץ מִרַבּוֹנָךְ.
72. אֵךְ אֶת הִירָאִים נְצִיל, וְאֶת הַחוּטָאִים נִשְׁאִיר בּוֹ נוֹפְלִים עַל בְּרִיָּהֶם.
73. כֹּאֲשֶׁר יִקְרָאוּ בְּפִנֵּיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְמַאֲמִינִים, מִי מִשְׁתִּי הַקְּבוּצוֹת מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ נָאִים יוֹתֵר, וְעִמְדָתוֹ גְּבוּהָה יוֹתֵר?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 68 - 70.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56: 26.

3. ר' סורת אל-מואמן 23: 1 - 11.

4. הסראט הוא, גשר דק מאוד מושט על פני גיהנם. כל בני האדם יעברו עליו ביום הדין.

74. כִּמָּה דוֹרוֹת אֲנַחְנוּ הַשְּׁמַדְנוּ לַכְּנִיָּהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׁירִים וַיּוֹתֵר נָאִים?
75. אָמַר, לַתּוֹעִים יִתֵּן הֶרְחָמֹן אֶרְכָּה עַד שִׁירָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ הַמֵּיֶעֶד לָהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יֵרָאוּ בָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. יִדְעוּ אֲזַי מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כוֹחוֹ וְעוֹזְרָיו הֵם הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר.
76. אֵךְ לְמַדְרָכִים יוֹסִיף אֵלְלָה הַדְּרָכָה,¹ וְלַמַּעֲשִׂים הַקְּיָמִים הַטּוֹבִים גָּמוּל טוֹב וְתוֹצָאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֶצֶל רַבּוֹנָךְ.²
77. הָרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתָיו,³ בְּאוֹמְרוֹ (בְּשַׁחֲצוֹת), אֲנִי בְּטוֹחַ שִׁיְהִיָּה לִי עוֹד רְכוּשׁ רַב וַיְהִי לִי עוֹד בָּנִים (בְּעוֹלָם הַבָּא).
78. הָאֵם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתֵּר? אוֹ קִבֵּל הַתְּחִיבוֹת עַל כֶּךָ מִן הֶרְחָמֹן?
79. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! אֲנַחְנוּ נִרְשָׁם אֶת דְּבָרָיו, וְנִגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֵנֶשׁ (בְּיוֹם הַדִּין), וְנִירֹשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְנֵאלִינוּ בּוֹא יְחִידִי.
80. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֵלְלָה אֱלִילִים, לִהְיוֹת לָהֶם לְמַעַז.
82. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְפַּחְשׁוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלֶּה וַיְהִי לְמַתְנַגְּדֵיהֶם.

קטע 6

83. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׁטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לְהַסִּיתָם הַסִּתָּה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְפִּירָה)?
84. לָכֵן אֵל תִּבְקֹשׁ לְהַחִישׁ פְּעֻלָּה נִגְדָם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.
85. וּבְיוֹם הַהוּא נֶאֱסַף אֶת הַיִּרְאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הֶרְחָמֹן בְּכַבּוֹד,
86. וְנוֹבִיל אֶת הַחוֹטְאִים צִמְאִים אֶל גִּיהֶנֶם,
87. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִלִּץ אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל הֶרְחָמֹן.
88. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הֶרְחָמֹן בּוֹ,
89. אֲכֹן, נוֹרָא הַדְּבָר אֲשֶׁר אָמַרְתָּם,
90. הַשָּׁמַיִם כִּמְעַט בָּקְעוּ מִדְּבוּר זֶה, הָאָרֶץ כִּמְעַט נִבְקָעָה, וַיִּהָרֶסוּ כִּמְעַט הַתְּמוֹטָטוּ,
91. עַל אֲשֶׁר יִחְסוּ לְרַחֲמֹן בּוֹ,

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 46.

3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאז אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לא יתכן ולא יעלה על הדעת שהרחמן יהיה לו בן.
93. סוף כל שוכני השמים (המלאכים) והארץ (בני האדם והג'ן) לבוא אל הרחמן בעבדיו.
94. הוא מונה וסופר את כלם.
95. ביום תחית המתים יבואו כל אחד בעצמו ולבדו (בלי כלים),
96. ואולם אלה שהאמינו ועשו את הטוב, הרחמן יכניס את אהבתם (ללבבות עבדיו).
97. את הקוראן גלינו בלשונך (מוחמד) להקל עליך לבשר טוב למאמינים ולהזהיר אנשים משבעים בכפירה.
98. מה רבים הדורות אשר השמדנו לפניהם. האם תבחין באחד מהם או תשמע להם זכר?

20

סִוֵּרַת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סורת טא. הא. 20

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הֶרְחָמְךָ וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. ט. ה.¹
2. לֹא הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ אֶת הַקּוֹרְאֵן לְמַעַן תִּתְּיֶסֶר,
3. אֲלֹא רַק לְהִזְכֵּרֶת הִיִּרְאִים,
4. הוֹרְדָה מִמִּי שֶׁבָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים,
5. הֶרְחָמְךָ עָלָה עַל כָּס הַמַּלְכוּת,
6. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר מִתַּחַת הָאֲדָמָה.
7. אִם תִּשָּׂא אֶת קוֹלְךָ (אוֹ תִסְתִּיר אוֹתוֹ),² הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד וְאֵף אֶת הַנִּסְתֵּר מִכָּל.
8. אֱלֹהֵי, אֵין אֱלֹהִי מִבְּלַעַדִּי, בַּעַל הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים בְּיוֹתֵר.³
9. הָאִם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
10. בְּרֹאוֹתוֹ אֵשׁ, וְאָמַר אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הִשְׁאֲרוּ כָאן, כִּי הִבְחַנְתִּי בָאֵשׁ, אוֹלִי אָבִינָא לְכֶם לְהִבָּה מִמֶּנָּה, אוֹ אֶמְצֵא לִיד הָאֵשׁ מִי שֶׁיִּדְרִיךְ אוֹתָנוּ לְדֶרֶךְ.⁴
11. בְּבוֹאוֹ אֵלֶיךָ קָרָא אֵלָיו (אֱלֹהֵי), הוּא מוֹסֵא!
12. אֲנִי רְבוּנֶךָ! שֶׁל נַעֲלִיד, כִּי אֶתָּה נִמְצָא בְּנֹאדִי הַמְּקֻדָּשׁ, טוֹנָא.
13. וְאֲנִי בְּחֶרְתִּי בְּךָ, עַל כֵּן הִקְשַׁב לְמָה שֶׁיִּשְׁעֶרָה (מִמֶּנִּי),
14. אֲנִי אֱלֹהֵי, אֵין אֱלֹהִי מִבְּלַעַדִּי, עַל כֵּן עֲבַדְנִי אַפּוֹא, וְקִיִּים אֶת הַתַּפְלָה לְזִכְרִי.
15. אֲכֹן שַׁעַת הַדִּין בָּאָה, שְׁאֲנִי מִסְתִּיר בּוֹאָה, כְּדִי שֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֹּל אֶת גְּמוּלָהּ לְכִי מַעֲשֵׂיָהּ.
16. לְכֹן אֵל יִטָּה אוֹתָךְ מִמֶּנָּה מִי שֶׁאִינוּ מַאֲמִין בָּהּ, הַהוּלֵךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו, לְמַעַן לֹא תֵאבֵד.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 110.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 180; וסורת אל-אסרא' 17: 110.

4. ר' סורת אל-קצצ 28: 29 וכו'.

17. מה זֶה בִּימִינְךָ, מוֹסֵא?
18. אָמַר מוֹסֵא, זֶה הַמָּטָה שְׁלִי שֶׁעָלִיו אָנִי נֹשֵׁעַן, וְבוֹ אָנִי מְכַה אֶת הָעֲצִים (לְהַפִּיל אֶת הָעֲלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צִאֲנִי, וְכֵן אָנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גַּם לְצָרְכִים אֲחֵרִים.
19. אָמַר אֱלֹהָהּ, הַשְׁלֵךְ אוֹתוֹ, מוֹסֵא!
20. הוּא הַשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחֵשׁ זֹחֵל.
21. אֱלֹהָהּ אָמַר, אַחֲזוּ בּוֹ וְאַל תִּפְחַד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מַצְבוֹ הָרִאשׁוֹן.
22. וְאַסְף יָדָךְ אֶל חִיקֶךָ (בֵּית הַשְּׁחִי), וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נוֹסֵף,
23. לְמַעַן לְהִרְאוֹת לְךָ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְדוֹלִים.
24. יָדְךָ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם.

קִטְעַן 2

25. אָמַר מוֹסֵא, רְבוּנִי! הָאֵר אֶת לְבִי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),
26. וְהַקֵּל עָלַי אֶת תִּפְקִידִי,
27. וְהַתֵּר כְּבִדּוֹת לְשׁוֹנִי,
28. לְמַעַן יָבִינוּ אֶת דְּבָרִי,
29. וְתֵן לִי מִשְׁנָה מִמִּשְׁפָּחוֹתִי,
30. הָאֲרוֹן אָחִי,
31. חֲזֹק אוֹתִי בּוֹ,
32. וְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּשִׁלְחוֹתִי,
33. לְמַעַן נִרְבֶּה לְשִׁבְחֶךָ,
34. וְנִרְבֶּה לְיִצְרָךְ,
35. כִּי אַתָּה הַמִּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתֵנוּ.
36. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שֶּׁשְּׁאַלְתָּ, מוֹסֵא!
37. וְכִבֵּר גָּמְלָנוּ לְךָ חֶסֶד בְּפֶעַם אַחֲרֵת,
38. כְּאִשֶּׁר הִשְׁרִינוּ לְאַמֶּד מַה שֶּׁהִשְׁרִינוּ לָהּ,
39. שִׁימִי אוֹתוֹ (בְּנֶדֶד) בְּתִבְחָה, וְהַשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהִיטִל אוֹתוֹ לַחוּץ, וְיִקַּח אוֹתוֹ (פְּרָעָה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהַעֲנִקְתִּי לְךָ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תִּגְדֹּל תַּחַת הַשְּׁגָחָתִי.

40. (וּכְאֲשֶׁר אֲנֹשִׁי פָרַעַה מָצְאוֹ אוֹתָד), אַחוּתָד הִלְכָּה וְאָמְרָה, הָאֵם אֲרָאָה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִטְפְּלוּ בּוֹ? וְכֵן הִחְזַרְנוּ אוֹתָד אֶל אִמָּד, לְמַעַן תִּרְגַּע וְלֹא תִצְטָעַר. אַחֲרֵי שְׁגִדְלָת הַרְגָת נָפֶשׁ, וְהַצְלָנוּ אוֹתָד מִן הַצָּרָה, וְהַעֲמַדְנוּ אוֹתָד בְּנִסְיוֹן, וְשָׁהִיתָ מִסָּפָר שָׁנִים בְּמִדְיָן. אַחֵר כֵּן בָּאתָ לְפִי גִזְרָה מִשְׁמִים מוֹסָא (לְנִבּוּאָה וְלִשְׁלוּחָה).
41. אֲנִי בְּחֻרְתִּי אוֹתָד לַעֲצָמִי.
42. עַל כֵּן לֵךְ אֶתָּה וְאָחִיד, עִם אוֹתוֹתִי,¹ וְאַל תִּחְדָּלוּ לְהִזְכְּרֵנִי.
43. לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל פָּרַעַה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמִים,
44. אִךְ נִסּוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעִדְיָנוֹת, אוֹלִי יִזְכֹּר אוֹ יִירָא (אֱלֹהָה).
45. אָמְרוּ שְׁנֵיהֶם, רְבוּנָנוּ! פּוֹחֲדִים אֲנַחְנוּ פֶן יִפְגַּע בָּנוּ לָרַעַה אוֹ שְׁיִתְפָּרַע יוֹתֵר.
46. אָמַר אֱלֹהָה, אֵל תִּפְחָדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיָה עִמָּכֶם אֲשַׁמַּע וְאֶרְאָה הַכֹּל,
47. לָכוּ אֵלָיו שְׁנִיכֶם וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּנָד, עַל כֵּן שָׁלַח אֶתָּנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלֶיךָ בָּאוֹת מֵאֵת רְבוּנָד. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הֵלֵךְ בְּאַרְחַ מִישְׁרִים.
48. (וְרְבוּנָד הִשָּׁרָה לָנוּ), כִּי הֶעֱנֵשׁ יָחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כָּחַשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפָנָה עֵרָף.
49. אָמַר פָּרַעַה, מִי הוּא רְבוּנָכֶם, מוֹסָא?
50. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנָנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחֵר כֵּן הוּא מְדִרִיכֶם.
51. אָמַר פָּרַעַה, וַיְמָה הוּא גּוֹרֵל הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁקָּדְמוּ (לְהַדְרָכָה)?
52. אָמַר מוֹסָא, זֶה רָשׁוּם אֶצֶל רְבוּנִי בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי. וְרְבוּנִי לֹא יִתְעָה וְלֹא יִשְׁכַּח,
53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ מוֹשֵׁב לָכֶם, וּפִתַּח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פָּנֶיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשְּׁמִימִים מַיִם, וּבָהֶם הִצְמַחְנוּ צִמְחִים מְכֹל מִין.
54. אֲכָלוּ וִרְעוּ אֶת מִקְנֵיכֶם, בְּכָל אֶלָּה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תִבּוּנָה.
- קִטְעַ 3**
55. מִמָּנָה (הָאֲדָמָה) בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְאֵלֶיהָ נִחְזָרְכֶם, וּמִמָּנָה נּוֹצִיאְכֶם פָּעַם אַחֲרָת.

56. הָרָאנוּ (לַפְרָעָה) אוֹתוֹתֵינוּ בְּלֵס, וְאוֹלָם הוּא כְּחֹשׁ וְסֹרֵב (לְקַבֵּל אֶת הָאֱמֶת).
57. וְאָמַר (לְמוֹסָא), הִבָּאת אֱלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ בְּכַשְׁפִּיד, מוֹסָא?
58. גַּם אָנוּ נָבִיא לָךְ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קִבַּע אַפּוֹא בִּינֵינוּ לְבִינְךָ מוֹעֵד לֹא נִפְרָנוּ לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מִתָּאִים לְכַלְנוּ.
59. אָמַר מוֹסָא, הַמוֹעֵד הוּא יוֹם הַחֹג, וְבוּ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שְׁלֹפְנֵי הַצְהָרִים.
60. וַיִּצְוֶה פְּרָעָה לֵאסֹף אֶת מְכַשְׁפָּיו בְּלֵס לְמָקוֹם הַפְּגִישָׁה.
61. מוֹסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אֵל תִּבְדּוּ שְׁקֹר עַל אֱלֹהָ לְבַל יִשְׁמִידְכֶם בַּעֲנָשׁוֹ. כִּי כָל הַבּוֹדָה שְׁקֹר עַל אֱלֹהָ סוֹפוֹ שְׁיֵאבֹד.
62. אַז הִתְיַעְצוּ הַמְכַשְׁפִּים וְנוֹעְצוּ חֶרֶשׁ בִּינֵיהֶם.
63. וְאָמְרוּ, שְׁנֵי אֱלֹהִים הֵם מְכַשְׁפִּים הָרוּצִים לְהוֹצִיאְכֶם בְּכַשְׁפֵּיהֶם מֵאַרְצְכֶם, וְלָשִׁים קֹץ לְאַרְחוֹת חַיֵּיכֶם הַמְשָׁלְמִים.
64. לָכֵן, הִתְאַזְרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְיַצְבוּ שְׁכֶם אֶחָד כִּי הַיּוֹם יֵאָשֶׁר מִי שְׁיִנְצַח.
65. אָמְרוּ הַמְכַשְׁפִּים, מוֹסָא! הִתְשַׁלִּיד אַתָּה, אוֹ שְׁנֵהִיָּה אֲנַחְנוּ רִאשׁוֹנִים לְהִשְׁלִיד.
66. אָמַר מוֹסָא, הִשְׁלִיכוּ אִתְּם. וְבִהֲשָׁלִיכֶם, נִדְמָה לוֹ חֲבִלְיָהם וּמִטּוֹתֵיהֶם כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשָׁל הַכְּשׁוֹף שְׁלָהֶם.
67. אַז הִרְגִּישׁ מוֹסָא פַּחַד בְּלָבוֹ.
68. אָמְרָנוּ לוֹ, אֵל תִּירָא! הֵן יָדָד עַל הָעֲלִיּוֹנָה,
69. הִשְׁלִיד אֶת אֲשֶׁר בִּימִינְךָ וַיִּבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מֶה שֶׁעָשׂוּ הוּא רַק תַּכְסִּיס שֶׁל מְכַשֵּׁף, וְהַמְכַשֵּׁף לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחַ לָאֵן שְׁיִפְנֶה.
70. (וְהִשְׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיִּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אַז סָגְדוּ הַמְכַשְׁפִּים וְאָמְרוּ, מֵאַמִּינִים אֲנַחְנוּ בְּרַבּוֹנָם שֶׁל הָאֲרוֹן וּמוֹסָא.
71. אָמַר (פְּרָעָה), הָאֱמָנָם הָאֱמָנָתָם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כִּנְרָאָה, אֲדוֹנְכֶם הוּא (מוֹסָא) שְׁלֹמֹד אֶתְכֶם כְּשׁוֹפִים. לָכֵן אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם מִנְּגֹד, וְאַצְלֵב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תִּדְעוּ מִי קָשָׁה וּמִתְמִיד בַּעֲנָשׁוֹ.
72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתָךְ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא נִקְבֵּל אוֹתָךְ כְּאֲדוֹן בְּמָקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָנוּ. גֹּזֵר עֲלֵינוּ מֶה שֶׁתִּגְזֹר, כִּי סִמְכוּתָךְ מְגֻבֶּלֶת רַק בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וְאַנְחֵנוּ מֵאַמִּינִים בְּרַבּוֹנָנוּ כְּדִי שְׁיִסָּלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחְתָּ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נֶגֶד מוֹסָא). כִּי (נִמּוּלוּ שָׁל) אֶלְלָה טוֹב יוֹתֵר וְקִזִּים לְעוֹלָם.
74. מִי שְׁיָבוֹא אֶל רַבּוֹנוּ כְּחוּטָא, הִנֵּה לוֹ גִּיהָס. לֹא יָמוּת בּוֹ וְלֹא יִחְיֶה כְּרֹאִי.
75. אִךְ מִי שְׁיָבוֹא כְּמֵאֲמִין שְׁעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, הִנֵּה אֵלֶּה לְהֵם הַדְּרוֹגוֹת, הַעֲלִינוֹת,
76. בְּגִי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבְהֵם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח, כִּי זֶה שְׁכָרָם שָׁל הַמִּטְהָרִים.

קטע 4

77. וְהִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הוֹצֵא אֶת עַבְדִּי בְּלִילָה וּפְתַח לָהֶם בֵּיִם דְּרֹךְ יִבְשָׁה, וְלֹא תִירָא מִפְּנֵי הַרוֹדְפִים, וְאַל תִּפְחַד (מִפְּרָעָה וְחִלְיוֹ).¹
78. פְּרָעָה וְחִלְיוֹ רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוֹלָם הֵיִם כְּסָה אוֹתָם,
79. פְּרָעָה הִתְעָה אֶת בְּגִי עֲמוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.
80. הוּי בְּגִי יִשְׂרָאֵל! כְּבָר הִצְלָנוּ אֶתְכֶם מֵאוֹיְבֵכֶם, וְנִתְּנוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיָּמִי שֶׁל הַר הַטּוֹר,² וְהוֹרְדָנוּ לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶן.
81. אֲכָלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ וּתַעֲשִׂקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְמַעַן לֹא יַחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזִי, וּמִי יַחֲוִל עָלָיו רָגְזִי יִלָּךְ לְאִבּוֹד,
82. אוֹלָם אֲנִי סוֹלֵחַ לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה וּלְמֵאֲמִין הַעוֹשֶׂה טוֹב, וְהִלָּךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
83. (וְאַמְרָנוּ לְמוֹסָא), מוֹסָא! מַה הָאִיץ אוֹתָךְ לַעֲזוֹב אֶת בְּגִי עַמָּךְ?
84. אָמַר מוֹסָא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעֵקֶבּוֹתַי, וְאַנִּי מֵהִרְתִּי אֵלַיִךְ כְּדִי שֶׁתִּשְׁמַח מִמֶּנִּי רַבּוֹנִי.
85. אָמַר (אֶלְלָה), אֲנַחְנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּגִי עַמָּךְ בְּהַעֲדָרְךָ, וְהִסָּאמְרִי³ (שׁוֹמְרוֹנִי) הִתְעָה אוֹתָם.
86. אַז חֲזַר מוֹסָא אֶל בְּגִי עַמּוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,³ וְאָמַר, בְּגִי עַמִּי! הֲאִם לֹא הִבְטִיתִּי לָכֶם רַבּוֹנְכֶם הַבְּטָחָה טוֹבָה? הֲאִם אֶרֶךְ לָכֶם הַזְּמַן? הַרוֹצִים אֶתְּכֶם שֶׁיַּחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזוּ מִרַבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הִפְרַתְּם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִי?

1. ר' סורת מרים 19 : 52.

2. הסאמרי, בעברית «שומרונג» לפי המסורת העברית, הוא שהחטיא את בני ישראל ועשה להם העגל. (ר' ריבלין).

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 150.

87. אָמרו, לאַ הפּרנו אַתּ הַבְּרִית מִרְצוֹנֵנוּ, אַדְּ הֵיִינוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אַנְשֵׁי פְרָעָה אֲשֶׁר לָקַחְנוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בָּאֵשׁ, כִּי בֶן עֶשֶׂה הִסְאֲמָרִי, וְהוֹצִיא (הִסְאֲמָרִי) לָהֶם עֶגֶל בַּעַל גּוֹף גּוֹעָה, וְאַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיכֶם וְאַלֹהֵי מוֹסָא,¹ וְאוֹלָם הוּא שָׁכַח (אוֹתוֹ).
89. הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוּ יָכוֹל (הַעֲגֹל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אִין בְּכוֹחוֹ לְהִרַע אוֹ לְהוֹעִיל לָהֶם?

קטע 5

90. הָאֲרוֹן כָּבַד הַזֹּהִיר אוֹתָם מִקֹּדֶם, בְּנֵי עַמִּי! (הַעֲגֹל) אִינוּ אֶלָּא מִבְּחוֹ לָכֶם, וְרַבְּנֹכֶם הוּא הַרְחֵמָן, עַל בֶּן לָכוּ אַחֲרֵי וְצִיתוֹ לְהוֹרְאוֹתִי.
91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נִפְסִיק מִלַּעֲבֹד אוֹתוֹ (הַעֲגֹל) עַד שִׁיִּחְזֹר אֵלֵינוּ מוֹסָא.
92. (וְכִשְׁחָזַר מוֹסָא) אָמַר, הָאֲרוֹן! מַה מַּנֵּעַ מִמֶּךָ בְּרִאוּתָךְ אוֹתָם תּוֹעִים, שֶׁלֹּא לָבוֹא אַחֲרַי?² הָאֵם פִּרְקַת עַל הַפְּקָדוֹת שֶׁלִּי! (וְהִנֵּה מוֹסָא אַחֲזוּ בְּרֹאשׁוֹ וְזָקְנוֹ שֶׁל הָאֲרוֹן וְהִתְחִיל לִמְשֹׁךְ אֵלָיו).
94. אָמַר (הָאֲרוֹן לְמוֹסָא בְּתַחֲנוּנִים), בֶּן אֲמִי! אַל תִּמְשֹׁךְ בְּזָקְנִי וְלֹא בְּרֹאשִׁי, כִּי יִרְאֵתִי פֶן תֵּאֲמַר, הַפְּרִדְתָּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלֵּאת אֶת דְּבָרִי.
95. אָמַר (מוֹסָא), מַה אֶתָּךְ סֵאמְרִי?
96. אָמַר, אֲנִי רִאֲיִתִּי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלִקְחֹתִי חֶפֶן מִעַקְבוֹת הַשָּׁלִיחַ (גְּבִרְיָאֵל) וְהִטְלֵתִי אוֹתוֹ (עַל הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הַעֲגֹל), וְזֶה מַה שֶּׁנִּפְשִׁי הַשִּׁיֵּאָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.
97. אָמַר (מוֹסָא), הִסְתַּלַּק! כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ חִיב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אִין לַגַּעַת בִּי! וְעַנְשֶׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבוֹעַ וְלֹא תוּכַל לְשַׁנוֹתוֹ. הִסְתַּכַּל עַל (הַעֲגֹל) אֱלֹהֶךָ אֲשֶׁר הֵייתָ עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׁרֹף אוֹתוֹ וְאַחֵר כִּד נִפְגֵּר אוֹתוֹ בָּיָם.
98. אָכוּ אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֶה, אֲשֶׁר אִין אֱלֹהֶה מִבְּלַעַדִּיו, וְהִקִּיף הַכֹּל בְּדַעְתּוֹ.
99. כִּד נִסְפֵּר לָךְ (מוֹחַמַד) דְּבָרֵי הָעֶבֶר, וּכְבָר נִתְּנוּ לָךְ מֵאֲתָנוּ זָכַר (הַקּוֹרְאָן), וּמִי פָנָה לוֹ עֶרֶף, הִנֵּה יֵשָׁא בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים מִשָּׂא (חֲטָא) עֲצוּם,
101. לְעוֹלָמִים יֵשָׁאוּ אוֹתוֹ (בְּגִיּהָנֶם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֶּטֶל בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים,
102. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִאָּסַף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעֲיִנִּיָּהֶם בְּהוֹת וְעוֹרֶם כָּחַל (מַחֲמַת הַפַּחַד),

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 וכו'. שם כל הענין.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 142.

103. והם מתלחשים ביניהם, שהיתם בעולם רק עשרה ימים בלבד.

104. אך אנחנו יודעים היטב את אשר נגידו, כי בעל הדעת והתבונה שבהם יאמר, שהיתם רק יום אחד.

קטע 6

105. ישאלוך על דבר הקרים (ביום הדין), אומר, רבוני יפזר אותם כאבק פזר בָּאֵוִיר,

106. ויהפך אותם לאדמה חרוכה,

107. אשר לא תראה בה עקם ולא קמור.

108. ביום ההוא (כל הבריות) ילכו אחרי קול הקורא להם, אין מנוס ממנו, וכל הקולות ינמכו מיראת הרחמן ולא תשמע אלא לחש.

109. ביום ההוא לא תועיל כל המלצה אלא אם הרחמן ירשה לממליץ והיה מרצה מן הממלץ עליו.¹

110. הוא יודע את אשר לפניו ואת אשר אחריהם, ואולם ידיעתם (של בני אדם) אינה יכולה להקיף אותו (הרחמן),²

111. הפנים (של כל הבריות) ישפלו בפני (אללה) החי והקים, וכל החוטאים יתאכזבו,

112. ואולם העושה את הטוב והוא מאמין, לא יהיה לו כל חשש מקפות ועשק.

113. ואכן הורדנו אותו מן השמים קוראן ערבי,³ ופרטנו בו מן ההתראות למען ייראו ויוזהרו.

114. אכן יתעלה אללה, המלך, האמת. ואל תמהר (מוחמד) בקריאת הקוראן בטורם יתם להתגלות לך,⁴ ואמר, רבוני! הוסף לי דעת.

115. כבר מקדם הזהרנו את אדם (מהשטן), ואולם הוא שקח, ולא מצאנו בו רצון איתן.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; סורת סבא' 34: 23; סורת אנ-נבי' 53: 26;

וסורת אנ-נבא' 78: 38.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 255.

3. ר' סורת יוסוף 12: 2.

4. ר' סורת אל-קיאמה 75: 19.

קטע 7

116. וכאשר אמרנו למלאכים, סגדו לאדם, וסגדו, ורק אבליס מאן,¹
117. אז אמרנו, הוי אדם! זהו (אבליס) אויב לך ולאשתך, והזהרו שלא יוציאכם מן הגן ותהיו אמללים.
118. מבטח לך בגן שלא תרעב, ולא תהיה ערם,
119. ולא תצמא, ולא תכה אותך השמש.
120. אך השטן לחש לו, ואמר, אדם! בוא ואני אראה לך את עץ חיי הנצח, ומלכות נצחית בלתי חולפת.
121. שניהם (אדם ואשתו) אכלו ממנו ואז נגלו להם מערמיהם, והתחילו להתכסות בעלים מן הגן.² כך לא צית אדם לרבונו וסטה,
122. אולם רבונו בחר בו וקבל את חזרתו בתשובה והדריך אותו.
123. ואמר (אללה), רדו ממנו בלכם, אויב יהיה האחד מכם לאחר, ואולם אם תבוא לכם בעתיד הדרכה ממני, ומי שינהג על פיה לא יתעה ולא יסבל.
124. אך מי שייסטה מאזהרתי יחיה חיי מצוקה וצמצום. וביום תחית המתים נאסף אותו עור.³
125. אז ישאל, רבוני! למה אספת אותי עור? הן הייתי (בעולם) פקח.
126. ויאמר (אללה), כך הוא! כשאותותינו הגיעו אליך, שכחת אותם, לכן תשכח היום.
127. כך נעניש את המפריז בכפירה ולא האמין באותות רבונו, אכן העניש של העולם הבא קשה ומתמיד יותר.
128. האם לא למדו (אנשי מכה) מהשמדתם של הדורות שקדמו להם שעל חרבות בתיהם הם עוזרים כיום? בזה ישנם אותות לאנשי תבונה.
129. לוי לא היה קים צו קודם של רבונו עם מועד קבוע (שלא יעניש אותם), היה ענישם מגשם מזמן,

קטע 8

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 22.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

130. לָכוּ הָיָה סִבְלָן כְּלָפִי מָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, וְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹנְךָ לִפְנֵי עֲלוֹת
הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם,
לְמַעַן תִּהְיֶה שְׂמֵחַ,
131. אֵל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל מָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לִבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים
לְנִסּוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנֵק רַבּוֹנְךָ טוֹב וְנִצְחִי מִכָּל אֵלֹה.
132. צִוָּה אֶת בְּנֵי בֵּיתְךָ עַל הַתַּפְּלָה, וְהִתְמַד בָּהּ. אִין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ
פְּרִנְסָה, אֲנַחְנוּ נִפְרִינְס אוֹתְךָ, כִּי הִגְמוּל שְׁמוֹר לִירָאִים.
133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוֹ מְבִיא לָנוּ אוֹת מִרְבוּנוֹ (לְחֹזֵק הַיּוֹתוֹ נְבִיא)?
הֵאֵם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוֹיֶרָאן) אֲשׁוּר מָה שֶׁנִּזְכָּר בַּסְּפָרִים (הַקְדוּשִׁים)
הַקּוֹדְמִים?
134. אֱלֹהֵי הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בּוֹאוֹ (שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הָיוּ אוֹמְרִים,
רַבּוֹנֵנוּ! לוֹ הָיִיתָ שׁוֹלַח אֱלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן יִגְלֶךָ אַחֵר אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהָיִינוּ
מִשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בְּעֵנֶשׁ.
135. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), כִּלְנוּ מִחֻכִּים, וְחֻכּוֹ גַּם אֵתָם, אֵךְ לְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי הֵם
הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

21

סִוֵּרַת אֶל-אֲנַבְיָא' הַנְּבִיאִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶל-אֲנַבְיָא'», הַנְּבִיאִים», משום שזוהי בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סורת אל-אנביא' 21

חלק 17

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. התקרב יום החשבון לבני האדם, ואולם הם (הכופרים) פונים ערף (לאמת זו) באדישות,
2. ושומעים פסוקי הקוראן אשר באים מאת רבונם בצחוק ולעג,
3. מסיחים את דעתם ממנו, והכופרים מתלחשים, האם אין הוא (מוחמד) אלא אדם כמוכם? התקבלו הכשפים בעינים פתוחות?
4. אמר (הנביא), רבוני יודע את אשר ידבר בשמים ובארץ,¹ והוא השומע והיודע.
5. אך הם אמרו, (הקוראן הוא) חלומות שוא,² יתר על כן, הוא בדה אותו, יתר על כן, הוא משורר, שיביא לנו גס כפי שהביאו השליחים הראשונים.³
6. כמה ערים לפניהם לא האמינו (כשראו את הניס), לכן השמדנו אותן. היאמינו הם (אנשי מכה)?⁴
7. לפניך שלחנו רק אנשים אשר השרינו להם. שאלו את אלה היודעים (את הספרים הקדושים אשר קדמו לקוראן) אם אינכם יודעים.⁵
8. ולא עשינו אותם גוף שעינים אוכלים את המאכל, ולא חיו לעולם.⁶
9. תמיד קימנו את הבטחתנו והצלנו אותם (השליחים) ואת אלה שרצינו (מן המאמינים להם), והשמדנו את אלה שהרחיקו לכת בכפירתם.
10. כבר הורדנו אליכם מן השמים ספר (הקוראן) ובו הזכרה לכם. האם לא תשכילו?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 6.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 44.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

4. ר' סורת יונס 10 : 96 - 97.

5. ר' סורת יוסוף 12 : 109; סורת אנ-נחל 16 : 43; וסורת אל-אחקאף 40 : 9; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 20.

7. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 44.

קטע 2

11. וְכַמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הָרִסְנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אֲחֵרִים.
12. כְּשֶׁהֲרִגִישׁוּ בְּעִנְשָׁנוּ נִסּוּ לְבָרֵךְ בְּמַהֲרֵי רָחֵב.
13. אֶל תִּבְרָחוּ, תּוֹכְלוּ לְשׁוֹב אֶל חַיֵּי הָרְנוּחָה בְּבִתְיִכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בַּדִּין.
14. הֵם אָמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.
15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לְקַרֵּא כֵּךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְיָבֵשׁ.
16. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם סִתֵּם לְמִשְׁחָק.
17. כִּי לוֹ רָצִינוּ לְשַׁחַק הֵינּוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאַצְלָנוּ, אִם אָכֵן הֵינּוּ עוֹשִׂים.
18. כִּי אִם נִשְׁלִיךְ אֶת הָאָמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תִרְסַק אוֹתוֹ.¹ וְאוֹי לָכֶם מִמָּה שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לְאֵלֵלָה.
19. לוֹ כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמַּלְאָכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מִכְּדִי לְעוֹבְדוֹ, וְאֵינָם מִתְעִיפִים,
20. מִשִּׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּלִי הַפֶּסֶק יוֹמָם וְלַיְלָה.
21. הֵאֵם עָשׂוּ לַעֲצָמָם אֱלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכְלוּ לְהַחֲיוֹת מֵתִים?
22. אֲדָּהּ לוֹ הֵיוּ בָּהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלֵלָה, כִּי אַז נִשְׁחַתוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אֵלֵלָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, וַיִּתְּעַלֶּה מֵעַל הַתְּאָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרְוֶהוּ,²
23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אֵלֵלָה) עַל מַעֲשָׂיו, וְאֵלּוּ אוֹתָם יִשְׁאָלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).³
24. הֲאִמְנָם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵיו? אָמֵר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בִּסְפָר זֶה (הַקּוֹרָאן) זָכָר אֵלֶּה אֲשֶׁר אֲתִי, וְזָכָר אֵלֶּה שֶׁהָיוּ לִפְנֵי, וְאוֹלַם מְרִבְיָתֶם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאָמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.
25. וְלֹא שְׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ כָּל שְׁלִיחַ בְּלִי שְׁגָלִינוּ לוֹ לֵאמֹר, אֵין אֵלֶּה זֹלָתִי, עֲבֹדוּנִי אָפֹא.
26. אֲדָּהּ הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִרְחֵמֶן הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם הַבְּנוֹת שֶׁל אֵלֵלָה). הֵם (הַמַּלְאָכִים) רַק עֲבָדִים מְכַבְּדִים שֶׁל אֵלֵלָה,⁴

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 81.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.

4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אללה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-

צאפאת 37 : 149, ופי' 153 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שְׁאִינֶם מִקְדִּימִים אוֹתוֹ בַּדְּבוּר, וּפּוֹעֲלִים לָפִי פְקַדְתּוֹ,
28. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכָלוּ לְהַמְלִיץ עַל מִישָׁהוּ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִירָאָתוֹ יִמָּלְאוּ פֶּחַד.
29. וּמִי יִטְעַן מֵהֶם וַיֹּאמֶר, אֲנִי הִנְנִי אֵלֶּה מִבְּלַעַדְיוֹ, עָנְשׁוּ יִהְיֶה גִיהֶזֶם. כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
- קטע 3**
30. הֲאֵם לֹא יֵרָאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ הֵיוּ מִרְתָּקִים יַחַד, וְאַנְחָנוּ פִּרְקָנוּ אוֹתָם, וְנַצְרָנוּ מִן הַמַּיִם כֹּל דְּבַר חִי? הַאִינֶם מֵאֲמִינִים?
31. וְקִבְעָנוּ עַל הָאָרֶץ הָרִים נְטוּעִים עִמָּךְ לְבַל תִּנּוּעַ בָּהֶם, וּבָהּ מַעֲבְרִים וּשְׂבִילִים לְהַנְחוֹתָם.
32. וְאֶת הַשְּׂמִים יַצְבֵּנוּ כִּגֹּג אֵיתָן, וְאַף הֵם פּוֹנִים עֲרָף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שְׂל הַשְּׂמִים).¹
33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כֹּל אֶחָד סָבִב בְּמִסְלּוֹל (אֲשֶׁר נִקְבַּע בְּשְׂבִילוֹ).
34. לֹא נִתְּנוּ לְאִישׁ לִפְנִידָה נִצָּחִיּוֹת, וְאִם אַתָּה תַּמּוּת הִיחִיו הֵם לְנִצָּחַ?²
35. כֹּל נֶפֶשׁ תִּטְעֵם אֶת הַמָּוֶת,³ וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאַלִּינוּ תוֹשְׁבוֹ.
36. כְּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתָךְ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעֲגִים לְךָ, הֲאֵם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִדְבַּר רָעָה עַל אֱלֹהֵיכֶם?⁴ הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בָּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזִכְרֵךְ הָרַחֲמָן.
37. הָאָדָם נִבְרָא נָחֲפֹז. אֲנִי אֲרָאָה לָכֶם אֶת עֲנֹשִׁי, לָכֵן אֵל תִּשְׁאָלוּ אוֹתִי לְמַהֵר בּוֹ.
38. אוּלַם הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדֻקִּים?
39. לוֹ רַק יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרָה לָהֶם בַּיּוֹם שֶׁבּוֹ לֹא יוּכָלוּ לְהִגּוֹן עַל פְּגִיחָם וְעַל גְּבִיחָם מִלְּהַבַּת הָאֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
40. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע וְתִדְהִימֶם מִבְּלִי שְׂיוּכָלוּ לְמוֹנֵעַ אוֹתָהּ אוֹ שְׂיִקְבְּלוּ אַרְכָּה.

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.

2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כָּבֵד הוֹשְׁמוּ לְלַעַג שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, אוֹלָם אֵד רַק בְּלוֹעֲגִים פָּגַע הָעֹנֵשׁ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קטע 4

42. אָמַר לָהֶם (מוֹחֲמַד), מִי יָגוּ עֲלֵיכֶם בְּלִילָה וּבַיּוֹם מַעֲנִשׁוֹ שֶׁל הָרֹחֲמָן? וְאוֹלָם הֵם יִרְחֲקוּ מִזְכָּר רְבוֹנָם.

43. הָאֵם יֵשׁ אֱלִים לָהֶם אֲשֶׁר יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּינוּ? הֵן לֹא יוּכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמְצְאוּ מִי שְׂיַעֲזֹר לָהֶם מִפְּנֵינוּ.

44. אָמְנָם הָעֹנֵקֵנוּ לְאֵלָה (הַכּוֹפְרִים) וְלֶאֱבֹתֵיהֶם הַנָּאָה זְמַנִּית וְאָרְכוּ חַיֵּיהֶם (וְלֹא הָאֱמִינוּ). הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי נְבוֹא אֶל הָאֶרֶץ, וּמִפְּחִיתִים אוֹתָהּ מְקַצֹּתֶיהָ? ¹ הָאֵם הֵם יִהְיוּ הַמִּנְצָחִים?

45. אָמַר, אֲנִי רַק אֲזַהִירְכֶם בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לִּי. אֵד הַחֲרָשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת הַקְּרִיאָה בְּאֲשֶׁר יוֹזְהֵרוּ.

46. אֵד בְּאֲשֶׁר יֵאֱחָז בָּהֶם לֹו חֶלֶק מְאוּד קָטָן מִן הָעֹנֵשׁ שֶׁל רְבוֹנָד, יֹאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הֵיינו חוֹטְאִים.

47. וּבַיּוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים נָקִים אֶת מֵאֲזֵנִי הַצֹּדֵק, וְלֹא תַעֲשֶׂק נַפְשׁ בְּמֵאוּמָה. אֲכַלּוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גִּרְגִּיר הַחֲרָדֵל נְבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ עוֹשֵׂי הַחֲשָׁבוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכֹן, נָתַנוּ לְמוֹסָא וְהָאֲרוֹן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהַזְכָּרָה לִירְאִים,

49. אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת רְבוֹנָם בַּסֵּתֶר, וְהֵם מְלֵאִים פֶּחַד מִשְׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶה זִכָּר (קוֹרְאָן) מִבְּרָד אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (כְּאֲזָכְרָה), הָאֵם תִּכְחַשּׁוּ אִפּוֹא לֹו?

קטע 5

51. וְלֶאֱבֹרָאֵהִים נָתַנוּ בִּינָה מִלְּפָנִים, כִּי הַכְּרָנוּ שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְשְׁלִיחוֹת,

52. בְּאֲשֶׁר אָמַר לְאֲבִיו וּלְבָנֵי עַמּוֹ, מִה הַפְּסָלִים הָאֵלָה שְׂאֲתֶם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מְצָאנוּ אֶת אֲבֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכֹן הֵייִתֶם אֲתֶם וְאֲבֹתֵיכֶם בַּתְּעִיָּה גְמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הִבָּאת אֱלֵינוּ עִם הָאֱמֶת, אוֹ אֶתָּה לֹועַג לָנוּ?

56. אָמַר, אֲדַרְבָּה! רְבוֹנְכֶם הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ שֶׁהוּא יִצָּרֵם, וְאֲנִי מִן הַמַּעֲיִדִים עַל זֶה,

57. בָּאֵלֶּלָה! אֲנִי אַעֲשֶׂה מִשְׁהוֹ נֶגֶד הָאֱלִילִים שְׁלָכְם אַחֲרַי שְׁתַּעֲזְבוּ אוֹתָם.
58. אִזְ שִׁבֵּר אֶת הַפְּסָלִים לְרִסְסִיסִים, חוּץ מִן הַגְּדוֹל שִׁבְהָם, לְמַעַן יוֹכְלוּ לִפְנוֹת אֵלָיו.
59. אָמְרוּ, מִי עָשָׂה זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ? בְּאֶמֶת הוּא אֶחָד מִבֵּין הַחוּטָאִים.
60. אַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, שְׁמַעְנוּ נַעַר אֶחָד מִדְּבַר רָעָה נִגְדָם, וְשָׁמוּ אֶבְרָאִהִים.
61. אָמְרוּ, הִבִּיאֻהוּ לְעֵינֵי כָל הָאֲנָשִׁים לְמַעַן יִהְיוּ עֲדִים נִגְדָו.
62. אָמְרוּ, אֶבְרָאִהִים! הֲאִם אַתָּה עָשִׂיתָ זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ?
63. אָמַר, הַגְּדוֹל שִׁבְהָם עָשָׂה זֹאת. שְׁאָלוּ אוֹתָם, אִם יוֹכְלוּ לַעֲנוֹת לָכֶם!
64. וְהֵם הָיוּ חֹסְרֵי אוֹנִים, אָמְנָם הֵם אָמְרוּ, אַתֶּם הַנֶּכֶם הַחוּטָאִים,
65. אִזְ הוֹדוּ בְּהִרְכִּנָם רָאשֵׁיהֶם, הִנֵּךְ כָּבֹד יוֹדַע שְׁאִין הֵם מִדְּבָרִים.
66. אָמַר, הִתְעַבְדוּ בְּמָקוֹם אֵלֶּלָה מַה שֶּׁלֹּא יוֹעִיל וְלֹא יִזִּיק לָכֶם בְּמֵאוֹמָה?
67. «אוֹיֵף» לָכֶם וּלְמָה שְׁאַתֶּם עוֹבְדִים בְּמָקוֹם אֵלֶּלָה! הֲאִם לֹא תִבְיִנוּ?
68. אָמְרוּ, שְׂרָפוּ אוֹתוֹ וְעֲזְרוּ לְאֵלֵיכֶם, אִם בְּאֶמֶת אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוֹ?
69. אָמְרָנוּ, הוּי הָאֵשׁ! הִי קָרָה, וְשָׁלוֹם עַל אֶבְרָאִהִים.
70. הֵם זָמְמוּ לְהִזִּיק לוֹ, אֵךְ אֲנַחְנוּ הִכְשַׁלְנוּ אוֹתָם.
71. וְאֲנַחְנוּ הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ בְּיַחַד עִם לוֹט וְהִבֵּאנוּ אוֹתָם אֶל הָאֲרָץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ לְכָל בְּנֵי הָאָדָם,
72. וְנָתַנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאֶת יַעֲקֹב תּוֹסֶפֶת, וְאֶת שְׁנֵיהֶם עָשִׂינוּ תְּמִימֵי דָרֶךְ,
73. וְעָשִׂינוּ אוֹתָם מְנַהֲיִגִים יְשָׁרִים וּמְדַרְיָכִים אֶת הָאֲנָשִׁים בְּפִקְדָתָנוּ, וְהוֹרְנוּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב, לְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלוֹת, לְתַרֵם אֶת הַצְדָקָה, וְיַעֲבְדוּ אוֹתָנוּ.
74. וְגַם לְלוֹט הִעֲנַקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הָעִיר שְׁאֲנָשִׁיהָ עָשׂוּ תוֹעֵבָה. הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע מְשַׁחֲתִים.
75. וְהִכְנַסְנוּ אוֹתוֹ תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהוּא מִן הַיְשָׁרִים.

קטע 6

76. וְנוֹחַ כְּשֶׁהוּא קָרָא (אֶל רְבוּנוֹ) לְפָנָיו כֹּן, וְאֲנַחְנוּ נַעֲנִינוּ לוֹ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מִן הַצָּעַר הַגְּדוֹל,
77. וְעֲזָרְנוּ לוֹ נֶגֶד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע, עַל כֵּן הִטְבַּעְנוּ אֶת כָּלָם.

78. וְדַאוּד וְסוּלַיְמָן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בְּדִבְרֵי הַשָּׁדָה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֹאן (בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הֵיינוּ עֲדִים לְפֶסֶק דִּינָם.
79. וְהִבְהֲרֵנוּ אוֹתָהּ לְסוּלַיְמָן, וְלִכְלֹ אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנֵקְנוּ חֻכְמָה וְדַעַת. וְהִכְפִּפְנוּ אֶת הַהָרִים לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל דַּאוּד, וְאֶת הָעוֹפוֹת שֶׁיִּשְׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ. וְכָךְ עָשִׂינוּ.
80. וְלִמְדֵנוּ אוֹתוֹ (דַּאוּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מְגוֹן לְהִגֹּן עֲלֵיכֶם בְּמִלְחָמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תִכְרִיו טוֹבָה?
81. וְלִרְשׁוֹת סוּלַיְמָן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבִיר פְּקוּדוֹתָיו בְּאַרְץ אֲשֶׁר בִּרְכֵנוּ אוֹתָהּ. וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דָּבָר.¹
82. וּבֵין הַשָּׁטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בִּיָּם וּמִמְלָאִים תַּפְקִידִים אֲחֵרִים בְּשָׂבִילוֹ, וְאֲנַחְנוּ הֵיינוּ מְרַסְגִּים אוֹתָם.
83. וְאִיּוֹב כִּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, פָּגַעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאַתָּה הָרַחֵם שֶׁבְּרַחֲמֶיךָ, וְעֲנֵינוּ לוֹ, וְהִסְרֵנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהַחֲזֵרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּמִסְפָּר כָּפוּל, בְּרַחֲמֵינוּ וּכְאוֹת הַזִּכָּרָה לְעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.
85. וְאַסְמַאעִיל, וְאַדְרִיס, וְדָוִד אֶל-כָּפֹל, כָּלֵם מִבְּעָלֵי הַסַּבְלָנוֹת, וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בְּתַמִּימֵי דָרָךְ.
87. וְדָוִד אֶן-נֹון (יוֹנָה)² אֲשֶׁר בָּרַח מִרְגּוֹ וַחֲשַׁב שֶׁלֹּא נוּכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מִהֶאֱפִילָה (שֶׁבִּבְטֹן הַלִּיָּוִתוֹ), אֵין אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ, וְאֵנִי הֵייתִי בְּחוּטָאִים,
88. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נִצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.
89. וְזָכְרָא כִּאֲשֶׁר קָרָא לְרַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! אֵל תִּשְׁאִירֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאַתָּה הַטּוֹב בִּיּוֹרֶשִׁים,
90. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ אֶת יַחֲיָא, וְעָשִׂינוּ לוֹ אִשְׁתּוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבִרְיָאָה (שֶׁתּוּכַל לְהַכְנִס לְהָרִיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וּמִתְפַּלְלִים אֵלֵינוּ בְּרִצּוֹן וּבִירְאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.
91. וְזוֹ (מִרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טְהָרַת הָרַחֵם שְׁלָהּ, וְנִפְחָנוּ בָּהּ מִרוּחֵנוּ, וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאֶת בְּנָהּ אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת סבא' 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אַתֶּם בְּנֵי אִמָּה אַחַת (מִסְלָמִים) וְאַנִּי רַבּוֹנְכֶם עַל כֵּן עֲבֹדוּנִי.¹

93. וְאוּלָם הֵם (בְּנֵי הַדְּתוֹת הָאֲחֵרִים) הִתְפַּלְּגוּ בִּיגִיהֶם, אֵד לְבִסוּף יְשׁוּבוּ אֵלֵינוּ כָּלָם.

קטע 7

94. הַעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלֶּלָה יִקְבֹּל וַיִּכִּיר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִרְשָׁם אוֹתָם לְזִכּוֹתוֹ.

95. כָּל עִיר אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ, תּוֹשְׁבֶיהָ לֹא יִחְזְרוּ אֵלֶיהָ.

96. כֹּאֲשֶׁר יִשְׁחָרְרוּ (מִן הַגָּדֵר) בְּנֵי גוֹג וּמִגּוֹג, הֵם יָבֹאוּ בְּמַהֲרִית מִן הָרְמוֹת,

97. אִזּוּ הַבְּטָחַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין) תִּתְקַרֵּב, וְהִנֵּה הַכּוֹפְרִים מִבִּיטִים בְּבִהְלָה וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הִזְנַחְנוּ חוֹבוֹתֵינוּ וְהִיֵּינוּ חוֹטְאִים.

98. אַתֶּם וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אוֹתָם עֲבַדְתֶּם מִבְּלָעַדִּי אֵלֶּלָה, תִּשְׁמְשׁוּ חֶצֶץ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם שְׁאֵלֵיו כָּלְכֶם נִכְנָסִים.

99. אֵלוּ הָיוּ הֵם אֱלִים אֲמִתִּיִּים, לֹא הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו, וְכָלָם יִשְׁאַרוּ בּוֹ לְנֶצַח.

100. וַיְהִיָּה לָהֶם בְּתוֹכּוֹ נְשִׁיפָה, אֲמָנָם הֵם אֵינָם שׁוֹמְעִים דְּבַר (מַעֲצַמַת הָעֲנֵשׁ).

101. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם אֶת כָּל הַטּוֹב. הֵם יִהְיוּ רְחוּקִים מְאֹד מִהַגִּיהֶנֶם,

102. וְלֹא יִשְׁמְעוּ כָּל רַחֵם מִתּוֹכּוֹ, וַיִּשְׁכְּנוּ לְנֶצַח בְּגֵן עִם כָּל מֵה שִׁחְשָׁקָה נִפְשָׁם בּוֹ.

103. הַחֲרָדָה הַגְּדוֹלָה מִיוֹם הַדִּין לֹא תַעֲיֵק לָהֶם, כִּי הַמְּלֹאכִים יִקְבְּלוּ אֶת פְּגִיָּהֶם וַיֹּאמְרוּ, זֶהוּ יוֹמְכֶם שֶׁהִבְטַח לָכֶם.

104. בַּיּוֹם הַהוּא נִקְפַּל אֶת הַשְּׂמִים כְּפִי שִׁמְקָפָלִים אֶת הַמַּגְלּוֹת. וְכָשֶׁם שֶׁבָּרְאֵנוּ לְרֵאשׁוֹנָה כֵּן נִבְרָא בְּשֵׁנִית, כֹּאֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ, כִּד נַעֲשֶׂה.

105. כָּבֵר כְּתַבְנוּ בְּזָבוֹר (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁנִּכְתַּב בְּלוּחַ הַשְּׂמִימִי² עֲבַדִּי הַצְּדִיקִים יִירְשׁוּ הָאָרֶץ,³

106. הִנֵּה בָּזָה הוֹדָעָה לְבְנֵי אָדָם עוֹבְדִים (אֶת אֵלֶּלָה).

107. לֹא שָׁלַחְנוּ אוֹתָדָּ (מוֹחַמֵּד) אֵלָּא רַחֲמִים לְעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 52.

2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפני אלה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אָמַר, כְּבֹר הַתְּגִלָּה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹהֶ אֶחָד. הַמִּתְמַסְרִים אֲתֶם לוֹ?

109. וְאִם לֹא יִסְכִּימוּ, אָמַר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כְּלָכֶם בְּמִדָּה שְׁוָה, אֵד אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הִצְפּוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רְחוֹק.

110. (אֱלֹלָה) הוּא חִיּוּדֵעַ אֶת הַנְּאָמָר בְּגִלּוּי וְאֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ.

111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הִצְפּוּי לָכֶם הוּא מִבְּחֵן אוֹ הַנָּאָה זְמַנִּית.

112. אָמַר, רְבוּנִי! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק. רְבוּנֵנוּ הוּא הַרְחָמֵן, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מֶה שְׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמִיֶּחְסִים לוֹ.

22

סִוֵּרַת אֶל-חֶגְ' הָעֵלִיָּה לְרֶגֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֶגְ'», הָעֵלִיָּה לְרֶגֶל» משום שקריאת אבראהים לחג' נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג'. סורת אל-חג' הסורה היחידה שיש בה שני סוג'וד תלאוה, השתחוויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הָעֵלִיָּה לְרֶגֶל» מפסוק עשרים ושבעה.

סורת אל-חג' 22

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְךָ וְהֶרְחִים

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יָרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם, כִּי רְעִידַת שְׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,
2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בּוֹ כָּל אִם מִיְּנִיקָה תִּבְהֵל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוּקָהּ אֲשֶׁר תִּינִיךְ, וְכָל אִשָּׁה תִּפֹּל אֶת עַבְרָהּ, וְתִרְאֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שְׁכּוֹרִים, וְאֵין הֵם שְׁכּוֹרִים (מִיָּין). כִּי הַעֲנֵשׁ שֶׁל אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.
3. יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמֵּתְנַפְּחִים אוֹדוֹת אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שְׁטָן מוֹרֵד,¹
4. עָלֵיו (הַשְּׁטָן) נִגְזֵר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעִקְבוֹתָיו, הוּא יִתְּעָה אוֹתוֹ וְיִזְבִּילוּ אֶל עֲנֵשׁ הַהֶבְהָה.
5. הוּי בְּנִי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפְקוֹת בְּדַבֵּר תַּחֲתִית הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּרְאנוּ אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֵר מִטֶּפֶה, אַחֵר מִדָּם קָרוֹשׁ, אַחֵר מִפֶּסֶת בָּשָׂר, בֵּין אִם מְגֻמְרֵת וּבֵין אִם לֹא, כִּד לְהַבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכָלְתָּנוּ לִיצֵר). נִשְׁאִיר בְּרַחֵם אֶת כָּל מֶה שֶׁנִּרְצָה עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ. אַחֵר כִּד אֲנַחְנוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוּקוֹת, וְאַתֶּם גִּדְּלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שֶׁתָּמוּתוּ (אַחֲרֵי זְמַן מִסָּעִים), וְחֶלֶק מְגִיעַ לְגִיל הָאֱמָלָל אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַעַת. וְאַתֶּה רוֹאֶה אֶת הָאָדָמָה בְּלִי סִימָן חַיִּים, אֵדָּ כְּשֶׁנוֹרִיד עָלֶיהָ מַיִם הִיא מִתְחִילָה לְנוּעַ וּלְגִדֹּל וְתִצְמִיחַ סוּגֵי צִמְחִים מִשְׁמַחֵי עֵינַיִם.
6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אֱלֹהֵה הוּא הָאֱמֶת, וְכִי הוּא אֱמָנָם יַחֲיָה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,
7. אֵין כָּל סִפֵּק שֶׁשְּׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא, וְאַלְלָה יַחֲיָה אֶת אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בִּקְבָרִים.
8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְנַפֵּחַ עַל אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, בְּלִי הִדְרָכָה, וּבְלִי סִפֵּר הַמֵּאִיר לוֹ אֶת הַדְרָד,
9. וְהוּא פּוֹנֶה אֶת כְּתָפוֹ בַּגָּאוֹה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֱמֶת) לְהַתְעוֹת אַחֲרִים מִשְׁבִּיל אֱלֹהֵה.² לְאָדָם כְּזֶה צְפוּי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה בְּעוֹלָם הָזֶה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים נִטְעִים אוֹתוֹ אֶת עֲנֵשׁ הַבְּעֵרָה,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 117.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 61; סורת לוקמאן 31 : 7; סורת אד'אריאת 51 : 38 - 39; וסורת אל-מונאפקון

10. זאת על (הרע) אֲשֶׁר קָדְמוּ יָדִיד לַעֲשׂוֹת. וְאַלֶּלָה לֹא יַעֲשֶׂק אֶת עַבְדּוֹ.

קטע 2

11. וַיֵּשׁ מִן הָאֲנָשִׁים הָעוֹבְדִים אֶת אֱלֹהֵי בַסְּפָקוֹת, אִם יִשְׁיִיגוּהוּ טוֹב, הוּא בּוֹטֵחַ בּוֹ, אֵד אִם יַעֲמִד בְּנִסְיוֹן, הוּא נוֹטֵשׁ אֶת אַמּוֹנָתוֹ. הוּא יַאֲבֵד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶהוּ הָאֲבִדָן הַגָּלוּי.

12. הוּא קוֹרֵא בְּמָקוֹם אֶל אֱלֹהֵהוּ, לְמָה שֶׁלֹּא יוֹעִיל לוֹ וְלֹא יִזִּיק לוֹ. תַּעֲזִיב זֶה מִרְחִיקָה לְכָת.

13. הוּא קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר רָעָתוֹ קְרוּבָה מִתּוֹעֲלָתוֹ, אַכֵּן רַע הוּא הַמָּגוֹן וְרַע הַחֲבֵר.

14. אֱלֹהֵהוּ יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֶרְמִים מִתַּחֲתֵיהֶם. אֱלֹהֵהוּ עוֹשֶׂה מַה שֶׁהוּא רוֹצֶה.

15. כָּל מִי שֶׁחֹשֵׁב שֶׁאֱלֹהֵהוּ לֹא יַעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא מוֹחֲמַד) בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, יוֹכֵל לְנִסּוֹת לַעֲלוֹת אֵלָיו בְּכָבֵד אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיִּנָּסֶה לְמַנֵּעַ אֱלֹהֵהוּ מִלַּעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא), וַיִּרְאֶה אִם מֵאֲמָצוֹ יַעֲבִיר אֶת חֲרוֹן אַפּוֹ!¹

16. כִּד הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים. וְאַלֶּלָה יִדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.

17. הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנוֹצְרִים, וְהַמַּגּוּשִׁים, וְהַפְּגָנִים. אֱלֹהֵהוּ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּי אֱלֹהֵהוּ עַד לְכָל דְּבָר.²

18. הַאֵינֶךָ רוֹאֶה כִּי לַאֲלֹהֵהוּ סוּגָד כָּל מַה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהַשָּׁמַיִם, וְהַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים, וְהַקְּרִים, וְהַעֲצִים, וְהַחַיּוֹת, וְרִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם. לָכֵן רִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם רְאוּיִים וּבִצְדָק לְהַעֲנִשָּׁה, וְכָל אֲשֶׁר אֱלֹהֵהוּ מְבִישׁ, אֵין לוֹ מַכְבֵּד. כִּי אֱלֹהֵהוּ יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁיִּרְצֶה.

19. הִנֵּה שְׁנֵי יָרִיבִים (הַמְּסַלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) רְבוּ בֵּינֵיהֶם בְּדָבָר רְבוּנָם: וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, יִגְזְרוּ לָהֶם בְּגִדֵי אֵשׁ, וְעַל רֹאשָׁם יִשְׁכְּחוּ מִים רוֹתְחִים,

20. אֲשֶׁר יָמִיס אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנָם וְהָעוֹרוֹת,

21. וְהוֹכְנוּ לְמַעַנָם פְּטִישֵׁי בְרָזֶל כְּבָדִים,

22. כָּל אֲשֶׁר יִנְסוּ לַצָּאת מִמָּנָה מִחֲמַת הַצֹּעַר, יוֹחֲזָרוּ אֶל תּוֹכָהּ. (וַיֵּאמֶר לָהֶם), טַעְמוֹ עֲנֵשׁ הַבְּעָרָה.³

1. ר' סורת ע'אפר 40: 51 - 52.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 62; ר' סורת אל-מאאידה 5: 69.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 50; וסורת אס-סגידה 32: 20.

קטע 3

23. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהְרוֹת זֶרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. שֶׁם יִקְשְׁטוּ בַצְמִידִים שֶׁל זָהָב וּפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מִשִּׁי, וְשֶׁם יֵדְרֻכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדְּבוּר, וְהֵדְרֻכוּ אֶל הָאֲרֶחַ שֶׁל אַלְלָה רַב-הַתַּפָּאֶרֶת.
24. אַךְ אַלָּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְלַכֶּת בְּשָׁבִיל אַלְלָה וּמִלְבָּקָר בְּמִסְגָּד הַקְדוֹשׁ (הַכְּעֵבֶה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבוֹדָה לְבְנֵי אָדָם לְשׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶרֶךְ. וְאֵת כָּל מִי שֶׁמַּחֲלֵל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְּפִירָה בְּגִזְמוֹ פֶּשַׁע בְּגִבּוּלֹתָיו, אֲנַחְנוּ נִטְעִים אוֹתוֹ עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.
25. (וְזָכַר) כֹּאֲשֶׁר הִרְאֵנוּ לְאַבְרָהָהִים אֶת מְקוֹם הַבֵּית (הַקְדוֹשׁ), (כְּיָדִי לְבָנוֹת אוֹתוֹ). וְצִוִּינוּ אוֹתוֹ, אֶל תִּשְׁתַּף לִי דָבָר, וְטַהַר אֶת בֵּיתִי לְמַקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלְעוֹמְדִים בְּתַפְלָה, וְלַכּוֹרְעִים, וְלַסּוֹגְדִים,
26. וְקָרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לְעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְהֵם יָבוֹאוּ אֵלַיִךְ בְּהִלְכָּה וּבִרְכִיבָה עַל כָּל בְּהֵמָה רְזָה, מִכָּל קִצּוֹת אֶרֶץ,¹
27. לְמַעַן יִפְּקוּ תוֹעֵלֶת,² וְזָכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קְבוּעִים³ בְּהַקְרִיבָם בְּהֵמוֹת מִקְנֶה⁴ מִמָּה שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם. אֲכָלוּ מִבְּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֹנִי הָאֵמֶל,
28. אַחֵר כֵּךְ יִתְעַסְקוּ בְּנִקְיוֹן גּוֹפֶם, וַיִּמְלְאוּ נֶדֶרָם, וַיִּקְיפוּ אֶת הַבֵּית הָעֵתִיק,
29. כֶּכָּה (צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קֹדֶשׁ אַלְלָה, יֵיטֵב לוֹ אֲצֶל רַבּוֹנוֹ. כָּל הַמִּקְנֶה מֵתֵר לָכֶם לֶאֱכִילָה, חוּץ מִמָּה שֶׁנִּקְרָא בְּפָנֶיכֶם (בְּקוֹרְאָן).⁵
30. הַתִּרְחָקוּ מִתּוֹעֵבַת הַפְּסָלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשְׁקֶר.
31. כְּחִיפִים לִשְׁם אַלְלָה וְלֹא מִשְׁתַּפִּים אֱלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמִּשְׁתַּף אֵלָּה אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמֶה הוּא לְמִי שֶׁנוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם בְּשַׁעוֹפוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נִשָּׂאָה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמְקוֹם רְחוֹק מְאֹד.

1. ר' סורת אברהמים 14 : 37.

2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החגי לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובימינו, אני ראיתי עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בגידה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.

3. הימים הקבועים לחגי הם עשרת הימים הראשונים של חודש דיי אל-חגיה. ר' סורת אל-בקה 2 : 196.

4. בהימות ההקרבה בחגי: גמלים, בקר, כבשים, ועזים.

5. ר' סורת אל-מאידה 5 : 1.

32. ואולם כל המפאָר את מנהגי אלה הקדושים¹ מחזק את יראת אלה בלבבות,

33. יש לכם תועלת (מבהמת הזבח) רק לזמן מסוים, עד שתגיע למקום הקרבתה אצל הבית העתיק.

קטע 4

34. קבענו לכל אמה טקסי פלחן למען יזכירו שם אלה על הקרבות מבהמות המקנה שהעניקו להם, אכן אלהיכם הוא אלה אחד, לכן התמסרו לו. בשר טובות לצנועים,

35. אשר בהזכר אלה לפניהם, פחדו מענשו, והנושאים בסבלנות כל צרה שפוגעת בהם, והמקימים את התפלות, והמוציאים (בצדקה) ממה שהעניקו להם.

36. ועשינו לכם (הקרבת) הגמלים ממנהגי אלה הקדושים. לכם בהם תועלת, וזכרתם את שם אלה עליהם לעת שחיתתם, בעמדם על שלוש רגלים והרגל הרביעית עקודה, וכאשר יפלו על צדס מתים, אכלו מבשרם והאכילו את העני ואת הסבצו. כך הכפנו אותם (הגמלים והבהמות) לכם, למען תודו.²

37. בשרם ודמם לא גיעו אל אלה, ורק יראתכם היא שתגיע אליו. כך הכפיו אותם לכם למען תשבחו את אלה על כי הדריך אתכם. בשר את עושי הטוב.

38. אלה מגן על המאמינים, כי לא יאהב אלה כל בוגד וכופר.

קטע 5

39. מתר למאמינים נרדפים ועשוקים להגן על עצמם ולהלחם נגד רודפיהם. אלה יכל לעזר להם,

40. אלה אשר גרשו מבתיהם בלא צדק, רק על אומנם, רבוננו הוא אלה. לולא עצר אלה באנשים, אלה בידי אלה, נהרסו מנזרים, וכנסיות, ובתי כנסת, ומסגדים יזכירו בהם את שם אלה הרבה. אלה יעזר לאלה העוזרים לדתו, כי אלה חזק ועוז,

1. ר' סורת אל-מאידה 5 : 2.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הם אלה, אשר לאחר שאנחנו מחזקים אותם בארץ, הם מקימים את התפלה, וישלמו זכאת, מצוים לעשות את המקבל ואוסרים את המגנה. סוף כל דבר לחזר אל אלה.
42. אם יתכחשו לך (מוחמד), הרי לפנייהם התכחשו גם עמי נוח, עאד, ת' מוד,
43. ובני עמו של אברהם, ובני עמו של לוט,
44. ואנשי מדין, וגם למוסא התכחשו, אך אני נתתי שהות לכופרים, ואולם לבסוף הענשתי אותם, וקשה היה ענשי.
45. וכמה ערים חוטאות החרבנו, והנה הן עומדות שקמות, וכמה בארות וארמונות גבוהים שהם מזנחים.
46. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ, והיו להם לבבות להבין, או אזנים לשמע? ואכן לא העינים עורות, ואולם עורים הלבבות אשר בחרות.
47. הם (הכופרים) מאיצים בך להחיש בוא הענש. אלה לא פר דברו, ואכן יום אחד אצל רבונך כאלף שנה מאשר אתם סופרים.
48. וכמה מן הערים הנחתי להן והן חוטאות. ולבסוף פגעתי בהן. וכלם יחזרו אלי.

קטע 6

49. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! אכן אני מזהיר ברור הנני לכם,
50. ולא לה שהאמינו ועשו את הטוב מחילה ופרנסה ביד נדיבה לעד (בגן עדן).¹
51. אך אלה אשר השקיעו כל מאמץ בהתנגדותם לאותותינו, הם שוכני גיהנם לעד.
52. לא היה שליח או נביא ששלחנו לפניך, בעת שהוא קורא את דברי אלה לא הטיל השטן (דבריו) בקריאתו. אך אלה מבטל את (הדברים) שהטיל השטן,² ומשליט את אותותיו.³ כי אלה יודע וחכם,
53. כדי שיעשה את אשר השטן הגניב מבחן לאלה שיש מחלה בלבבותיהם, ואלה אשר לבותיהם קשים. אכן החוטאים הם במחלקת גדולה.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8: 4, ופ' 74.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 102.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

54. לַמַּעַן יִדְעוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָד, וְלָכֵן יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְיִכְנָעוּ לוֹ לְבוֹתֵיהֶם, וְאָכֹן אֵלֶּה מְדִרִיד אֶת הַמַּאֲמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (נֶדֶת הָאֶסְלָאם).
55. אֵךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יִפְסִיקוּ לְהִטִּיל בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סֶפֶק עַד אֲשֶׁר תְּבוֹאֵם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם, אוֹ יְבוֹאֵם עָנְשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֹסֶר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).
56. הַמְּלוֹכָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹאֵלֶּה, וְהוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ יַעֲשׂוּ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגִי נָעִם,
57. אֵךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַכְּחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עָנְשׁ מִשְׁפִּיל בְּגִיהֶם.

קטע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, וְאַחֵר נִהְרְגוּ אוֹ מֵתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אֵלֶּה (בְּעוֹלָם הַבָּא) מַעֲנֵק טוֹב, וְאָכֹן אֵלֶּה הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמַעֲנִיקִים,
59. הוּא יִכְנִיס אוֹתָם אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנָם (גֹּן עֵדוֹן), כִּי אֵלֶּה יוֹדַע וּמֵתוֹן.¹
60. כִּד יִהְיֶה, הֵתֵר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהִתְקַף וְנִעְשָׂה לוֹ אִי אֶדֶק לְהַעֲנִישׁ אֶת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אֵךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, אֵלֶּה יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אֵלֶּה חֲנוּן וְסוֹלָח.
61. זֹאת כִּי אֵלֶּה מַחְדִּיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה, וְאֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,²
62. רַק אֵלֶּה הוּא הָאֵמֶת, וְאֵלֹו אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֵלֵיהֶם זוֹלָתוֹ הֵם הַבֵּל, כִּי אֵלֶּה הוּא הַעֲלִיוֹן וְהַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר.
63. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַאֲרֵץ נַעֲשִׂית יִרְקָה? אֵלֶּה מְמַחָה וּבִקִּיא.
64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוּם דָּבָר וְרַב-תַּפְאֶרֶת.

קטע 8

65. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה הַכֹּפִי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְאֶת הַסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת בָּיָם בְּפִקְדָתוֹ, כִּן הוּא מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם לְבַל יָפְלוּ עַל הָאֲרֵץ,³ בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אֵלֶּה חוֹמֵל וְרַחוּם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 31.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

66. והוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חַיִּים, וְהוּא אֲשֶׁר יָמִית אֶתְכֶם, וְשׁוּב יִחְיֶה אֶתְכֶם. אִוֹלָם הָאָדָם הוּא כּוֹפֵר.¹
67. קִבְּעֵנוּ לְכָל אֲמָה סְדְרֵי עֲבוֹדַת אֱלֹהָ שְׁלָה לְפִיָּהֶם הֵם נוֹהֲגִים, וְלָכֵן אֵל תִּרְשָׁה לָהֶם לְהִתְנַכַּח בְּעִנְיָנִים אֵלָה, וְהַמְשִׁיךְ לְקָרָא לָהֶם לַעֲבֹד אֶת רַבּוֹךְ, כִּי אַתָּה הוֹלִיךְ בְּדֶרֶךְ מִישָׁרִים.²
68. וְאִם יִתְנַכְחוּ אַתָּךְ, אֲמַר, אֱלֹהָ הִיּוֹדַע אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.³
69. אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם (בֵּין הַמְּסַלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלָקִים בּוֹ.⁴
70. הֲלֹא תִדַּע כִּי אֱלֹהָ יוֹדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כָּל זֶה רָשׁוּם בְּלוּחַ הַשְּׁמַיִמִי! אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.
71. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר הוּא לֹא הוֹרִיד לָהֶם כָּל סִמְכוֹת,⁵ וְאֵת אֲשֶׁר אֵין לָהֶם דַּעַת בּוֹ. וְאִוֹלָם אֵין מוֹשִׁיעַ לַכּוֹפְרִים.
72. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לַפְּגִיָּהִם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּאִפְן גָּלוּי, תִּכְּזֹר בְּפִגְיָהֶם אֶת הַתִּנְכְּרוּתָם וְהֵם כְּמַעֲט מִתְנַפְּלִים עַל הַקּוֹרְאִים. אֲמַר לָהֶם, הֵאֵם אֲגַלָּה לָכֶם מֶה שְׁאֲרוּעַ מִמַּעֲשֵׂיכֶם? זוֹהִי אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם שֶׁהוֹעִיד אֱלֹהָ לַכּוֹפְרִים וּבִישׁ יִהְיֶה סוּפָךְם.

קטע 9

73. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִמְשַׁל לָכֶם מִשָּׁל. עַל כֵּן הִקְשִׁיבוּ לוֹ. הִנֵּה אֵלָה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אַתֶּם תִּקְרְאוּ אֵלֵיהֶם בְּמִקּוֹם אֱלֹהָ, לֹא יִבְרְאוּ אִפְלוּ זָבוּב, וְאִם יִתְאַסְפוּ כָּלֶם לָשֵׁם כָּךְ. וְאִם זָבוּב אֶחָד יִשְׁלַל מֵהֶם דְּבַר מָה לֹא יוֹכְלוּ לְהַצִּילוֹ מִמֶּנּוּ. אָכֵן חֲלָשׁ הוּא הַדּוֹרֵשׁ וְהַנִּדְרָשׁ.
74. הֵם לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרֹאוֹי לוֹ,⁶ וְאִוֹלָם אֱלֹהָ חִזֵּק וְעִזּוֹ.
75. אֱלֹהָ יִבְחַר לוֹ מִן הַמַּלְאָכִים שְׁלִיחִים, וּמִבְּנֵי הָאָדָם. אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
76. הוּא יוֹדַע אֶת אֲשֶׁר לַפְּגִיָּהִם וְאֵת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאֵל אֱלֹהָ חוֹזְרִים הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'את'יה 45 : 26.

2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.

3. ר' סורת יונס 10 : 41.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91.

77. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! כָּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
78. וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְשֵׁם אֱלֹהָהּ כְּרָאוּי לוֹ. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הִטִּיל עֲלֵיכֶם כָּל קוֹשֵׁי בְּדֹתַי,¹ דָּתוֹ שֶׁל אֲבִירָהִים אֲבִיכֶם. כִּבֵּר הוּא (אֱלֹהָהּ) קָרָא לָכֶם מִסְלָמִים מִלְּפָנַיִם, וְגַם בָּזָה (הַקּוֹרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) עַד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבִידוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.² לָכוֹן קִיְּמוּ אֶת הַתַּפִּלָּה וְתִנּוּ זָכָאת, וּבִקְשׁוּ מִחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ. הוּא מְגַנָּךְ. כָּמָה טוֹב הַמְּגֹן וְכָמָה טוֹב הַמוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 6.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 143.

23

סִוְרַת אֶל-מוֹאֲמִינוֹן הַמֵּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹאֲמִינוֹן, הַמֵּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמֵּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מואמנון 23

חלק 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמוּן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. כָּבֵר הַצְּלִיחוּ הַמַּאֲמִינִים,
2. אֲשֶׁר הֵם צְנוּעִים בְּתַפְלָתָם,
3. וְאֲשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דְּבָרֵי הֶבֶל,¹
4. וְאֲשֶׁר הֵם נוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה),
5. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחְסִי מִין,
6. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זִוְגָם, אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּךְ לֹא יִאֲשָׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשֻׁקִים מֵעֵבֶר לָזֶה, כָּל אֱלֹהָ הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,²
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פְּקֻדּוֹנוֹת וְהַבְּטָחוֹת,
9. וְהַמְקַפִּידִים עַל מוֹעֲדֵי הַתַּפְלוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפְּרִדּוֹס,³ וְשֵׁם יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח.⁴
12. וּבִרְאֵנוּ אֶת הָאָדָם מִשּׁוֹשְׁלַת שָׁל טִין (שְׁנִלְקַח מִכָּל הָאֶרֶץ),⁵
13. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אוֹתוֹ לְטַפַּת זָרַע אֲשֶׁר שָׁמְרָנוּ בְּמָקוֹם בָּטוּחַ,⁶
14. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אֶת הַטֶּפֶה לְדָם קְרוּשׁ, וְאַחֵר כֵּךְ לְעֵבֶר עִם גְּצָמוֹת, וְאִזּוּ כִּסִּינוּ אֶת הַגְּצָמוֹת בְּשׂוֹר. וְכֵךְ נּוֹצְרָה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ הַבּוֹרֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.

2. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 25.

3. פרדוס, משמות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.

4. ר' סורת מרים 19 : 63 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 7 - 8 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבִסּוֹף תָּמוּתוֹ,¹
16. אוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים תִּוְקְמוּ לַתַּחֲיָה.
17. בְּרָאנוּ מַעַל לָכֶם שְׂבָעָה רְקִיעִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ נֹטְשִׁים אֶת מָה שֶּׁבָּרָאנוּ.
18. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִים בְּמַדָּה קְצוּבָה, וְאֶגְרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכְכִי הָאֲדָמָה, אֶךְ אֲנַחְנוּ נוֹכַל לְגַרֵם לָהֶם לָלֶכֶת לְאַבּוּד.
19. וְנַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גִּנּוֹת עֲצֵי תִמְר וְעֵנָבִים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פְּרוֹת רַבִּים, וַיִּמָּהֶם תֹּאכְלוּ.
20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֹל עַל הַר סִינִי, הַנוֹתֵן שָׁמֶן לַמְּשִׁיחָה וְלֶאֱכִילָה.²
21. וְאָכַן בְּמִקְנֶה לָכֶם לֶקַח, נִשְׁקָה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנִי,³ וְלָכֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,⁴
22. וְעָלְיו וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּנְשָׂאוּ.⁵

קטע 2

23. אֶת נוֹחַ שָׁלַחְנוּ לְבְנֵי עֵמוֹ, וְהוּא אָמַר, הוּא בְנֵי עֲמִי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זֹולָתוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֲפּוֹא אוֹתוֹ?
24. אֶךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עֵמוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אִמְרוּ, אֵין זֶה אֱלֹהַ אִישׁ כְּמוֹכֶם הַרוֹצֶה לְהַתְנַשֵּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקֶרֶב אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
25. אֵין הוּא אֱלֹהַ אִישׁ שֶׁנִּטְרָפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, עַל כֵּן סָבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתָּנוּחַ וְתִתְנַשֵּׂב עָלָיו דַּעְתּוֹ, אוֹ שְׁיָמוּת).
26. אָמַר, רַבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחְשִׁים לִי,
27. אֲזִי הִשְׁרִינוּ לוֹ, עֲשֵׂה אֶת הַתִּבָּה בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וּלְפִי הִשְׁרָאֲתָנוּ, וְכֹאֲשֶׁר תִּבּוֹא פִקְדָּתְנוּ, וְיִתְפָּרְצוּ הַמַּיִם הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתְּנוּר תִּכְנִיס אֶל הַתִּבָּה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (זָכָר וּנְקֵבָה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בַּיַּחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מִהַכּוֹפְרִים שֶׁנִּזְרְנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תִּדְבֹּר אֵלַי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44 ; סורת סבא' 34 : 2 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 12.

2. ר' סורת את-תינ 95 : 1 - 2.
3. חלב.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7 ; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וְכַאֲשֶׁר תֵּשֵׁב לְבֶטֶחַ בְּתַבָּה, אַתָּה וְאֶשֶׁר עִמָּךְ, אֲמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הִצִּילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,
29. וְאָמַר, רַבּוּנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשֵׁב מִבְּרֶךְ (בְּאַרְץ), כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּמוֹשִׁיבִים.
30. הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת, וְאַנְחָנוּ הֵיינוּ בּוֹחִינִים.
31. אַחֲרֵיהֶם הִקִּימוּנוּ דוֹר אַחֵר,¹
32. וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבָּם² לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהָ זוֹלָתוֹ, הֲאִם לֹא תִירָאוּ?

קטע 3

33. אַךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עַמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישוּ אֶת קִיוֵּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם רְחוּם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמְרוּ, אֵין זֶה אֱלֹה אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתָה כְּמוֹכֶם,
34. וְאִם תִּשְׁמָעוּ לְאָדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אַתֶּם הַמִּפְסִידִים,
35. הֲאִם יִבְהִיל אֶתְכֶם, כִּי אַחֲרֵי שֶׁתָּמוּתוּ וְתִהְיוּ עֹפֵר וְעֶצְמוֹת אַתֶּם מוֹצְאִים חַיִּים (מִקְבְּרֵיכֶם)?
36. דַּבֵּר כְּזֶה מְאוֹד רְחוּק מִלְּהַתְגַּשֵּׁם!
37. אֵין חַיִּים מִחוּץ לַחַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פַּעַם אַחַת וְלֹא נִקּוּם לְתַחִיָּה,
38. אֵין הוּא אֱלֹה אָדָם בָּדָה עַל אֱלֹהָ שְׁקָרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לוֹ.
39. אָמַר (הַשְּׁלִיחַ שְׁלֵחֶם), רַבּוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.
40. אָמַר (אֱלֹהָ), עוֹד מַעֵט יִתְחַרְטוּ.
41. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם וּבִצְדָק עָנַשׁ הַצּוֹחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֶצֶף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שְׁיִלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגִּיהֶנֶם.
42. וּבִרְאֵנוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים.
43. אַךְ שׁוּם אִמָּה לֹא תִקְדִּים וְלֹא תֵאָחֵר אֶת מוֹעֵדָה הַקְּבוּעָה.³

1. הם בני עאד.

2. השליח הוא הוד.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 5.

44. אַחֲרֵי כֵן שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְכָל אֲשֶׁר בָּא שְׁלִיחַ אֶל אַחַת הָאֻמּוֹת, הָיוּ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ,¹ לָכֵן הֶעֱנֵשְׁנוּ אוֹתָן וְהֶעֱבַרְנוּ אוֹתָן מִן הָעוֹלָם זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְשִׁמְנוּ אוֹתָן לְשִׁיחָה.² שִׁיְלָכוּ הַכּוֹפְרִים לְגִיהֶנֶם.
45. אַחֲרֵי שָׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת הָאֲרוֹן אַחִיו עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וּבִשְׁלֹטוֹן גָּלוּי,
46. אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, וְאוֹלָם הֵם הִתְנַשְּׂאוּ, וְהָיוּ שֹׁחֲצִימִים.
47. וְהֵם אָמְרוּ, הָאֵם נֶאֱמַיִן לְשָׁנֵי אֲנָשִׁים כְּמוֹנִי, וּבְגֵי עֲמָם עֲבָדִים לָנוּ?
48. וְהֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁנְיָהֶם, עַל כֵּן הִשְׁמַדוּ (טָבְעוּ בָּיָם).
49. וּכְבָר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן יִדְרֹכוּ (בְּגֵי עֲמוֹ אֶל הָאֻמָּת).
50. וְעֲשִׂינוּ מַעֲשֵׂא בֶן מָרִים וְאִמּוֹ לְאוֹת, וְנָתַנוּ לָהֶם מִקְלָט עַל גִּבְעָה בְּעֵלֶת דִּשָּׁא וּמִיָּם זֹרְמִים.

קטע 4

51. הוּא הַשְּׁלִיחִים! אָכְלוּ מִן הַמִּטְעָמִים הַמִּתְרִים, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי יוֹדַע אָנִי עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
52. וְהִדַּת שְׁלָכֶם הִיא דָּת אַחַת, וְאָנִי הוּא רְבוּנְכֶם, עַל כֵּן יֵרָאוּ אוֹתִי.
53. וְאוֹלָם (חֲסִידֵי הַנְּבִיאִים) הִתְפַּלְּגוּ לְסִיעוֹת, וְכָל סִיעָה מַחְזִיקָה בְּדַעוּתֶיהָ וּמִרְצָה מִמָּה שֶׁיֵּשׁ לָהּ.
54. לָכֵן הִשְׁאִירָם בְּטַעוֹתָם עַד שֶׁיִּגְיַע זְמַן (עָנָשׁ).
55. הַחוֹשְׁבִים הַכּוֹפְרִים שֶׁלְטוֹבָתָם אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לָהֶם רְכוּשׁ וּבָנִים,
56. מִמֶּהֱרִים אֲנַחְנוּ לְהַעֲנִיק לָהֶם רֵב טוֹבָה? לֹא, אֲמַנִּם אֵין הֵם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
57. אוֹלָם, אֵלֶּה הָרוֹעֲדִים מִיִּרְאַת רְבוּנִם,
58. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנִם,
59. וְאִינֵם מִצְרָפִים שֶׁתִּפִּים לְרְבוּנִם,
60. הַנוֹתְנִים מֶה שֶׁהֵם נוֹתְנִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים) וְלִבְבוֹתֵיהֶם מְלֵאִים יִרְאָה (שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ) כֹּאֲשֶׁר יַחֲזִרוּ אֶל רְבוּנִם בְּיוֹם הַדִּין.
61. כָּל אֵלֶּה מִמֶּהֱרִים וּמִתְחַרִּים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב.
62. אָנוּ לֹא נָטִיל עַל נֶפֶשׁ מִשָּׂא אֵלָּא לְפִי יְכַלְתָּה לְשֵׁאת, וְאִתְּנוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם דּוֹבֵר אֻמָּת, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30.

2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

63. אָבֵל לְבוֹתֵיהֶם שְׁקוּעִים עִמָּךְ בְּתַעֲבִיחַ וְאֵינִם מֵאַמְנִינִים בְּקוֹרְאָן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אֵינֶם כְּמַעֲשֵׂי הַיְרָאִים,
64. אוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְגַע בְּאַלֶּה מֵהֶם הַחַיִּים בְּרוּחָהּ, וְהֵם יִצְעָקוּ אֵלֵינוּ בְּצַר לָהֶם.¹
65. אֵל תִּצְעָקוּ, הַיּוֹם לֹא תַעֲזְרוּ עַל יְדֵינוּ,
66. מִשּׁוּם שֶׁכְּאֲשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרְאוּ בְּפִנְיֶכֶם, אַךְ שִׁבְתֶּם עַל עֲקֹבוֹתֵיכֶם,
67. בִּיהִירוֹת וּמִבְלִים אֶת לִילוֹתֵיכֶם בְּשִׁיחוֹת בְּטִלוֹת.
68. וְכִי לֹא חֲשַׁבּוּ עַל הַקּוֹרְאָן, אוֹ אוּלִי בָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ וְסִפֵּר שֶׁלֹּא בָּא אֵל אֲבוֹתֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים?
69. אוֹ אוּלִי הַשְּׁלִיחַ אֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם אֵינוֹ יְדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַכְּרִים לוֹ?
70. אוֹ אוּלִי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתִּקְפּוּ שְׁגֵעוֹן? זֶה שֶׁקָּר מַחֲלֹט! לֹא כִי אִם הוּא הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאָמַת, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם שׁוֹנְאִים אֶת הָאָמַת.
71. אֵלּוּ הָאָמַת (אֱלֻלָּה) הִתְנַהֵג לִפִּי יִצְרִיחֶם, הָיוּ נַחֲרָבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמִלּוֹאֵם. אֲנַחְנוּ הִבֵּאנוּ לָהֶם אֶת הָאֲזָהְרָה הַמֵּיַעֲדָת לָהֶם (הַקּוֹרְאָן), אַךְ הֵם מִתְעַלְמִים מִמֶּנָּה.
72. הָאֵם דּוֹרֵשׁ אֶתָּה מֵהֶם שְׁכָר? הֲלֹא שְׁכָר רְבוּנָךְ טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמִּפְרָנִס הַטוֹב בְּיוֹתֵר.²
73. אֶתָּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֵל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),
74. וְאוּלַם אֱלֹה אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה.
75. אֵלּוּ אִם נִרְחַם עֲלֵיהֶם וְנִסִּיר מַעֲלִיֵּיהֶם צָרָה שֶׁהֵם נִתּוֹנִים בָּהּ, יִמְשִׁיכוּ בְּתַעֲבִיתֶם הַמַּעֲגוֹרֶת אוֹתָם.³
76. וּכְבֹּר מִקֹּדֶם פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּעֵנֶשׁ, אַךְ הֵם לֹא נִכְנְעוּ לְרִבּוֹנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לִפְנֵיו.⁴
77. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה (בַּיּוֹם הַדִּין), אִזּוֹ יָבוֹאוּ לִידֵי יָאוֹשׁ.

1. ר' סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.

2. ר' סורת ינוס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קטע 5

78. הוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוֹשׁ הַשָּׁמַע, וְחוֹשׁ הָרֵאָזָה, וְהַלֵּב לְהַבִּין, אֲדָּךְ מַעֲט הוּא שְׁתוּדוֹ (לְאַלְלָה).
79. וְהוּא אֲשֶׁר הִפִּיץ אֶתְכֶם בְּאַרְצָךְ וּבְאֶשְׁרֵךְ אֱלֹהֵי תַּאֲסִפּוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
80. וְהוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְלוֹ חֲלוּף הַלִּילָה וְהַיּוֹם, הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
81. וְאוּלַם הֵם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרֵאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הֲאִם לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעַפְרָ וְעֶצְמוֹת, הֲאִם נָקוּם לְתַחֲיָה? ¹
83. הַבְּטָחוֹת כְּאֵלֶּה כָּבֵר שְׁמַעְנוּ, אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאִין הוּ אֵלֶּה אֲגָדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.
84. אָמַר, לְמִי הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָה. אָמַר, הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?
86. אָמַר, מִי הוּא רִבּוֹן שְׁבַעַת הַשָּׁמַיִם, וְרִבּוֹן כֶּסֶף הַמַּלְכוּת הָעֲצוּס?
87. יֹאמְרוּ, לְאַלְלָה הֵם. אָמַר, הֲאִם לֹא תִירָאוּ (מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁלֹּא אִם לֹא תַאֲמִינוּ בּוֹ)?
88. אָמַר, בְּיַד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חֲסוֹת לְמִי שִׁיבְקֶשׁ אֶת חֲסוֹתוֹ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָה הֵם. אָמַר, אִם כֵּן כִּיצַד אַתֶּם מְכַשְּׁפִים?
90. כָּבֵר הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת הָאֵמֶת (הַקּוֹרְאָן), אוּלַם הֵם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אֲלֵלָה לֹא עָשָׂה לְעַצְמוֹ כָּל וָלֵד, וְאִין כָּל אֵלֶּה אֱתוֹ. אֱלוֹ זֶה הִיָּה נָכוֹן, כִּי אִזְ הִיָּה כָּל אֵלֶּה הוֹלִיד לּוֹ עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהָיוּ מִתְחַרְשִׁים בֵּינֵיהֶם. יִשְׁתַּבַּח שֵׁם אֲלֵלָה וְיִתְעַלֶּה מַעַל מַה שֶּׁהֵם מִיִּחְסִים לוֹ.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר וְהַנִּגְלָה, הַנֶּעְלָה מַעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מְשַׁתְּפִים לוֹ.

קטע 6

93. אָמַר, רִבּוֹנִי אִם אֲמַנֵם תִּרְאֵנִי אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם,
94. רִבּוֹנִי, כִּי אִזְ אֵל תִּשְׁמֵם אוֹתִי בֵּין קַהֲל הַכּוֹפְרִים.
95. אֲכֹן אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם.
96. שְׁלֹם טוֹבָה תַּחַת רָעָה. ² אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אָמַר, רִבּוֹנִי! בְּדֵ אַחֲסָה מַלְחָשׁוּשֵׁי הַשָּׁטָנִים, ³

1. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 22.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 200 - 201.

98. רבונני! שְׁמַרְנִי מִפְּנֵי שֶׁיְהִיו אֵתִי.
99. ויבבוא הַמּוֹת אֶל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים), יֹאמֶר, רַבּוֹנִי! הִשִּׁיבוּנִי (לַחַיִּים בְּאַרְץ)¹.
100. לִמְעַן אֶעֱשֶׂה הַיָּשָׁר אֲשֶׁר נִטְשָׁתִי. לֹא וְלֹא! אֱלֹהִים רַק מְלִים אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. יִשְׁנֶה מֵאַחֲרֵיהֶם מַחְצָה שְׁתֵּשָׁאִירָם שָׁם עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים.
101. וְאִזּוּ כְּאֲשֶׁר יִתְקַע בַּשּׁוּפָר יִפְסְקוּ קִשְׁרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְלֹא יִדְאֻגוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי.
102. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ כְּבָדִים יִהְיוּ,² אֱלֹהִים יִהְיוּ הַזֹּכִים בָּנוּ.
103. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ קָלִים יִהְיוּ, אֱלֹהִים יֹאבְדוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְנֶצַח בְּגִיהָלָם,
104. הָאֵשׁ תִּשְׂרֹף אֶת פְּנֵיהֶם עַד שֶׁיִּתְקַדְּרוּ.
105. הָאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפָנֶיכֶם אוֹתוֹתִי, וְאַתֶּם הִתְכַּחַשְׁתֶּם לָהֶם?
106. אָמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ! הָאֵמְלָלוּת שֶׁלָּנוּ גְּבַרָה עָלֵינוּ, וְהֵינּוּ אֲנָשִׁים תּוֹעִים.
107. רַבּוֹנֵנוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִכָּאן וְאֵם נָשׁוּב לַתְּעוֹת, נִהְיָה פּוֹשְׁעִים.
108. אָמַר, הִשְׁאֲרוּ מַנְדִּים בְּתוֹכָהּ וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלַי.
109. הִיָּה חֶלֶק מֵעַבְדֵי שֶׁהִתְפַּלֵּל, רַבּוֹנֵנוּ! הָאֵמְנוּ, סֵלַח לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּרַחֲמָנִים,
110. וְאוּלַם אַתֶּם לַעֲגֹתֶם לָהֶם, עַד כִּי הִשְׁכִּיחוּכֶם זְכָרִי, וַיַּחֲקֹתֶם מֵהֶם,
111. הַיּוֹם גִּמְלָתִי לָהֶם עַל סִבְלָנוּתָם וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.
112. אָמַר, כִּמָּה שָׁנִים שֶׁהֵיְתֶם בְּאַרְץ?
113. אָמְרוּ, שֶׁהֵינּוּ רַק יוֹם אוֹ חֶלֶק מִמָּנוּ. שְׂאֵל אֶת הַמוֹנִים.
114. אָמַר, אֲכֹן שֶׁהֵיְתֶם זְמוֹ קָצֵר, לֹא רַק יִדְעֹתֶם.
115. הָאֵמְנִים חִשְׁבֹּתֶם כִּי בָּרָאוּ אֶתְכֶם לִשְׂוֹא, וְכִי לֹא תִחַזְרוּ אֵלֵינוּ?
116. אֱלֹהִים יִתְעַלֶּה הוּא הַמִּלֵּךְ הָאֵמֶתִי שֶׁאֵין אֱלֹהִים זֹלָתוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.
117. כָּל הַמִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהִים אַחֵר זֹלָת אֱלֹהִים, בְּלִי כָּל הוֹכָחָה עַל כָּךְ, חִשְׁבוֹנוֹ הוּא עִם רַבּוֹנוֹ, כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.
118. אָמַר, רַבּוֹנִי! סֵלַח וְרַחֵם, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבְּרַחֲמָנִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 53.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 8 - 9.

24

סִוְרַת אֶן-נוֹר הָאֹר

סורה זו נקראת «אֶן-נוֹר, הָאֹר», משום שהשם «אֶן-נוֹר, הָאֹר» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאִישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חֶשֶׁר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאֹר» מפסוק שלושים וחמישה.

סורת אנ-נור 24

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. זו סורה אשר הורדנו משמים, וזוינו עליכם לבצע את פקדוניה, ובה הורדנו אותות בהירים, למען תזכרו.
2. את האשה הזונה והאיש הזונה, הלכו כל אחד מהם מאה מלקות, ואל תהיה בלבכם חמלה עליהם שלא לבצע את חק אללה, אם מאמינים אתם באללה וביום האחרון. בנוכחותם של קהל מאמינים.
3. איש זונה לא ישא לאשה בלתי אם זונה או פגנית, ואשה זונה לא תנשא בלתי אם לאיש זונה או לפגני. ואסור הוא למאמינים.
4. המוציאים דבה על נשים צנועות ואינם מוכיחים דבתם בארבעה עדים, יענשו בשמונים מלקות, ויהיו פסולים לעדות לעולם, כי משחתים הם.
5. בלעדי אלה אשר חזרו בתשובה לאחר מכן, ועשו את הטוב, כי אללה סולח ורחום.
6. הבועלים המאשימים את נשותיהם בבגידה בהם, ואין להם עדים מלבד עצמם. העדות של אחד מהם היא שישבע באללה ארבע פעמים כי הוא צודק,
7. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליו אם הוא משקר,
8. למען לסלק הענש מעליה, תשבע באללה ארבע פעמים כי הוא משקר,
9. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליה אם הוא מדבר אמת.
10. לולא חסדו של אללה וברכתו שהעניק לכם (היייתם נענשים). אללה מקבל חוזרים בתשובה ורחם.

קטע 2

11. אלה אשר הוציאו את הכזב (על עאאשה, אשתו של הנביא) הם קבוצה קטנה מביניכם. אל תחשבו כי הדבר הזה רע לכם, כי רק לטוב לכם הוא. לכל אחד מהם דיו מה שעשה מן החטא. האשם העקרי צפוי לענש חמור.¹

1. הכונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הלא כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, חֲשַׁבּוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (עַל אַחֵיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גָּלוּי הוּא זֶה!
13. לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכֶּזֶב) אַרְבָּעָה עֲדִים עַל הַדְּבָר הַזֶּה? כִּיֹּן שֶׁלֹא הִבִּיאוּ עֲדִים, מִשְׁקָרִים הֵם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ.
14. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִיָּה פּוֹגֵעַ בָּכֶם עֲנֹשׁ עֲצוֹם בְּגִלָּל עֲלִילָתְכֶם,
15. הִנֵּה קִבְּלֶתֶם אוֹתוֹ אִישׁ מִלְשׁוֹן רַעְהוּ, וְאַמְרָתֶם בְּפִיֹּתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הִיָּתָה לָכֶם כֹּל יָדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲנִין קָל הוּא, אֲךָ בְּעֵינֵי אֱלֹהָ הוּא עֲצוֹם.
16. וּמִדּוּעַ, לֹא אַמְרָתֶם כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כָּד, אֲסוּר לָנוּ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ! זוֹהִי עֲלִילַת שָׁוָא עֲצוּמָה.
17. אֱלֹהָ מִזְהִיר אֶתְכֶם לְבַל תַּחֲזְרוּ עַל מַעֲשֵׂה כָזָה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.
18. וְהוּא מִבְּהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
19. אֱלֹהָ הַמְּשִׁתַּקְקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה תִּתְפַּשֵּׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֲנֹשׁ מְכֻאֵיב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׂאִינְקֶם יוֹדְעִים.
20. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם וְרַחֲמָיו (הַיִּיתֶם נֶעֱנָשִׁים), כִּי אֱלֹהָ הוּא חַנוּן וְרַחוּם.

קטע 3

21. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּלְכוּ בְּעִקְבוֹת הַשָּׁטָן. כִּי כָל הַהוֹלָךְ בְּעִקְבוֹת הַשָּׁטָן, הִנֵּה מִצְוָה הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רָאוּיִים לְגִנָּאִי. לוֹיֵא חֶסְדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם לֹא הִיָּה אִף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאָר טְהוֹר, אוֹלָם אֱלֹהָ מִטְהַר אֶת מִי שִׁירָצָה. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
22. וְלֹא יִשְׁבְּעוּ בְּעֲלֵי הַנְּדִיבוֹת וְהָאֻמָּצִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),¹ לְהַפְסִיק בְּמַתָּן עֲזָרָה לְקְרוֹבֵי הַמְּשַׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וּלְמַתְהַרְרִים, לְמַעַן אֱלֹהָ. כִּי מוּטָב לִשְׁכַּח וּלְסַלֵּחַ לָהֶם. הֵאֵם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שְׂאֱלֹלָה יִסְלַח לָכֶם? כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאִישָׁה, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפציצי הכוזב על בתו עאאִישָׁה. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. המוציאים דבה על נשים טהורות, תמימות, ומאמינות, יקללו בעולם הזה ובעולם הבא, ויענשו ענש עצום,
24. ביום שלשונותיהם, ידיהם, ורגליהם לעידו על אשר (אמרו) ועשו,
25. ביום ההוא ימלא להם אלה באמת את המגיע להם, ואז ידעו כי אלה הוא האמת הגלויה.
26. נשים משחתות תנשאנה רק לאנשים משחתים, ואנשים משחתים ינשאו רק לנשים משחתות. והטובות לטובים, והטובים לטובות. אלה נקיים ממה שיידברו עליהם, להם סליחה ופרנסה ביד נדיבה (בגן עדן).¹

קטע 4

27. הוי המאמינים! אל תכנסו אל בתים זולת בתיכם לפני שתקבלו רשות, ותדרשו בשלום תושביהם, זה טוב יותר לכם למען תזכרו.
28. ואם לא תמצאו בהם איש, אל תכנסו אליהם עד אשר יתר לכם. ואם יאמר לכם לחזור, עשו כן, זה מוסרי וטוב יותר לכם, כי אלה יודע את מעשיכם.
29. אבל לא יחשב לכם לחטא אם תכנסו אל בתים בלתי מושבים, שאתם שומרים רכוש שלכם, כי אלה יודע מה שתגלו ומה שתסתירו.
30. אמר למאמינים שישפילו את עיניהם, וישמרו ערוותם, משום שזה יותר טהור להם, כי אלה בקיא במעשיהם.
31. אמר למאמינות שתשפלה את עיניהן, ותשמרנה ערוותן, ולא תחשפנה את קשוטיהן מלבד הנגלה מהם, ותעטפנה את חזותיהן בצעיפיהן. ולא תחשפנה את קשוטיהן אלא בפני בעליהן, או אבותיהן, או אבות בעליהן, או בניהן, או בני בעליהן, או אחיהן, או בני אחיהן, או אחיותיהן, או נשותיהן (המסלמיות), או שפחותיהן, או עבדיהן (הזקנים) המחסרים כוח גברא, או ילדים שאינם מבחינים בענייני מין, ואל להן לחבט ברגליהן על האדמה למען יודע מה שהן מסתירות מקשוטיהן. חזרו כלכם בתשובה אל אלה, אתם המאמינים, למען תהיו מצליחים.
32. השיאו את הבתים נשואים מכס, ואת הישרים מבין עבדיכם ושפחותיהם.² אם עניים הם, יעשירם אלה מחסדו. כי אלה רב-חסד ויודע.

1. ר' סורת אל-חג' 22: 50.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֲמָצְעִים לְהִנָּשֵׂא, עֲלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יֶצְרָם
עַד שְׁיַעֲנִיק לָהֶם אֶלְלָה בְּחִסְדּוֹ אֲמָצְעִים. הָעֶבְדִּים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם, אִם
יִרְצוּ לְשַׁחֲרֹת אֶת עַצְמָם, כִּתְּבוּ לָהֶם אֶת תְּנָאֵי הַשְּׁחָרִיר, אִם יוֹדְעִים
אֲתֶם כִּי הֵם יִשְׂרָאֵל. הַעֲנִיקוּ לָהֶם מֵהוֹן אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אֵל תֵּאֲלָצוּ
שִׁפְחוּתֵיכֶם לְזָנוֹת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׂאֵר צְנוּעוֹת, בְּבִקְשְׁכֶם שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה.
אֲדָּ אִם הוּא הִכְרָחוּ לַעֲסֹק בְּזָנוּת, אֶלְלָה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לֵאדוֹנֵיהֶן) אֲשֶׁר
כָּפוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַזָּנוּת, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
34. אֲכֹן הוֹרְדְנִי לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבְהֶם לָקַח מֵאֵלֶּה שִׁקְדָּמוֹ
לָכֶם וְהִזְהָרָה לִירְאִים.¹

קטע 5

35. אֶלְלָה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגִמְחָה² אֲשֶׁר בָּהּ
מְנוּרָה, הַמְּנוּרָה בְּתוֹךְ כָּלִי זְכוּכִית, וְהַזְכוּכִית כְּכֹכַב מְזֹהִיר, וְדוֹלָקֶת
בְּשָׁמוֹ עַץ הַזֵּית הַמְּבֻרָךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטָה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שְׁמֹנוֹ
נָאִיר וְלוֹ לֹא תִגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יִנְחָה אֶלְלָה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי
שְׁיִרְצָה, וְכֵן אֶלְלָה מִמְּשִׁיל מְשָׁלִים לִבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כָּל.
36. (הַנְּחִית בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אֶלְלָה הִיא) בְּבִתִּים אֲשֶׁר נָתַן אֶלְלָה
לְהַקִּים וְלִהְזַכִּיר בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשֵׁם יִשְׁבְּחוּהוּ בְּבִקְרָה וּבְעֶרְב,³
37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְּחָר וּמִמְכָּר אֵינָם מְסִיחִים דַּעֲתָם מִלְּהַזְכִּיר אֶת שֵׁם
אֶלְלָה, וּמִלְקִים אֶת הַתַּפְּלָה, וּמִלְשָׁלִם זְכָאֵת.⁴ וְחֹרְדִּים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם
(יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהַעֲיִנִּים (מִפְּחַד),⁵
38. לִמְעַן יִגְמַל לָהֶם אֶלְלָה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיוֹסִיף לָהֶם מִחְסְדּוֹ.
אֶלְלָה יִפְרֹגֵם אֶת מִי שְׁיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.⁶
39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיהֶם כְּמִרְאֵה תַעֲתוּעִים בְּמִדְבָּר, יִחְשְׁבֵנוּ הַצִּמָּא
לַמֵּים, וְאוֹלָם בְּהִגְיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצְאוּהוּ מְאוּמָה, אֲמָנָם הוּא יִמְצָא (בַּיּוֹם
הַדִּין) אֶלְלָה אֲצִלוֹ, וְיִשְׁלַם לוֹ אֶת מְלֹוא חֶשְׁבוֹנוֹ, כִּי אֶלְלָה מְהִיר חֶשְׁבוֹן.

1. ר' סורת אז-זוח'רופ 43 : 56.

2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.

3. ר' סורת אל-אעראף 29 : 7, ופי' 31 ; וסורת אל-גין 72 : 18.

4. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 9 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.

5. ר' סורת אבראהים 14 : 42 ; סורת ע'אפר 40 : 18 ; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.

6. ר' סורת אל-בקהר 2 : 245, ופי' 261 ; סורת אנ-נסאי' 4 : 40 ; סורת אל-אנעאם 6 : 160 ; סורת את-

תובה 9 : 121 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. או כחשקה בים מאוד עמק אשר הגלים מעליו גבוהים, גל מעליו גל, ומעליהם עננים, שכבות מחשכים זו על גבי זו, אשר אם יושיט אדם את ידו לא יוכל לראותה. ומי שלא יתן לו אלה אור, אין לו כל אור.

קטע 6

41. האם לא תראה כי אלה ישבחו אותו כל שוכני השמים והארץ וגם הצפורים פורשי הכנף, וכל אחד יודע את תפלתו ותשבחתו? אלה יודע את כל אשר יעשו.¹
42. לאלה מלכות השמים והארץ, ואל אלה שוב הכל (ביום הדין).
43. האם לא תראה כי אלה יוליד עננים, אחרי כן יחברם יחד, ויעשה אותם ערמה, והנה תראה את הגשם יוצא ממנה, ויוריד מן השמים מתוך הררי הענן בדרך, ומשקה בו את מי שירצה, או מונע אותו ממי שירצה, כמעט יחטוף נהה ברכו את הראות.
44. יהפוך אלה את הלילה ואת היום. אכן בזה לקח לאנשי ראות.²
45. ואלה ברא כל חיה רומשת מן המים. יש בהם הזוחלים על גחונם, ומהן הולך על שתי רגלים, ומהן הולך על ארבע רגלים, כי אלה בורא מה שהוא רוצה. כי אלה הכל יכל.
46. אנחנו הורדנו (בקיוראן) אותות ברורים מן השמים, ואלה ידריך את מי שירצה בדרך הישר (האסלאם).
47. יש (הצבועים) האומרים, אנחנו מאמינים באלה ובשליח (מוחמד) ואנחנו מציתים להם, ואולם אחר כך סוטה חלק מהם משום שאין הם מאמינים.
48. כאשר קוראים להם לפנות אל אלה ושליחו (מוחמד) לשפט ביניהם, גם אז סוטה חלק מהם,
49. אך לו היה הצדק אתם, הם באים באלו בהכנעה אל השליח,
50. האם יש מחלה בלבבותיהם, או הטילו ספק, או פחדו פן אלה ושליחו יעשקו אותם? הם עצמם חוטאים.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קטע 7

51. ואולם אם המאמינים נקראים אל אלה ושלחו לשפט ביניהם, עליהם לאמר, שמענו ועשינו. ואכן אלה הם המצליחים.
52. ואשר ישמע לאלה ולשלחו וחושש מפני אלה וירא אותו, אלה הם הזוכים.
53. הם (הצובעים) נשבעו לד (הנביא) שבועת אמונים חזקה בשם אלה, כי אם תצוה עליהם, יצאו (אתך למלחמה באויב). אמר, אל תשבעו, הציות שלכם כבר ידוע (רק בלשונו), כי אלה בקיא במעשיכם.¹
54. אמר, צייתו לאלה וצייתו לשליח (מוחמד), ואם תסטו, הרי הוא אחראי רק למה שהוטל עליו (להזמין אתכם להאמין באלה), ואתם אחראים למה שהוטל עליכם (לציית לו ולהאמין). אולם אם תצייתו לו תהיו מדרכים. כי על השליח הוטל רק להודיע לכם ברורות.
55. אלה הבטיח את אלה שהאמינו ועשו את הטוב מכס, שהם ישלחו בארץ כאשר שלטו בה אלה שקדמו להם. ויבסס להם את הדת (אסלאם) שבחר בשבילם, ויעניק להם בטחון במקום פחד. יעבדו אותי, ולא ישתפו לי דבר. ומי שכפר אחרי כן, אלה הם המשחתים.
56. קימו את התפלה, ושלמו את הזכאת, וצייתו לשליח למען תרחמו.
57. אל תחשב כי הכופרים יכולים לעמד מול אלה בארץ, אדרבה, מעונם הקבוע יהיה גיהנם, שם יהיה סופם הרע.

קטע 8

58. הוי המאמינים! על אלה שבבעלותכם מהעבדים ועל הילדים שלא בגרו לבקש רשות להכנס אליכם שלוש פעמים (לחדרכם הפרטיים): לפני תפלת השחר, בשעת הצהרים בהסירכם את בגדיכם לשעת המנוחה, ולאחר תפלת הלילה. בשלשת זמנים אלה שבהם אינכם לבושים. אך אין בזה חטא אם יכנסו אליכם בלי בקשת רשות בשעות אחרות. ותכנסו זה אל זה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.
59. על התינוקות אשר בגרו לבקש רשות כאשר עשו המבגרים מלפניהם. כך יבאר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.

60. ובאֲשֶׁר לְנָשִׁים זְקֻנוֹת וְאֲשֶׁר תִּצְאֹתָן לְמִשְׁכָּב חֲלָפָה, אֵין עֲלֵיהֶן חֲטָא אִם יִסִּירוּ אֶת בְּגָדֵיהֶן מִבְּלִי לְהַבְלִיט אֶת קִשּׁוּטֵיהֶן, וְאוֹלָם כָּכָל שְׂיִצְנִיעוּ לְכַת כֵּן יִיטֵב לָהֶן, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.

61. אֵין עֲבָרָה עַל הָעוֹר, וְעַל הַפֶּסֶחַ, וְעַל הַחוּלָה, וְאַף לֹא עֲלֵיכֶם אַתֶּם, כִּי תֹאכְלוּ מִבְּתִיכֶם אוֹ מִבְּתֵי אֲבוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אִמּוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֲחֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֲחִיוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי דוֹדֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵם), אוֹ בְּבָתִּים אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הִפְקְדוּ בִידֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי יְדִידֵיכֶם. אֵין עֲבָרָה עֲלֵיכֶם בֵּין אִם תֹּאכְלוּ יַחְדָּו אוֹ לְבַד. אִךְ בְּהִנָּסְכֶם לְבָתִּים (מִיֹּשְׁבִים בָּרוּךְ לְשִׁלוֹם אֶת הַתּוֹשְׁבִים),¹ אִמְנָם אִם תִּכְנְסוּ לְבָתִּים בְּלֵתִי מִיֹּשְׁבִים בָּרוּךְ אֶת עֲצָמְכֶם,² שְׁאַלְתֶּם שְׁלוֹם מֵאֵת אֱלֹהָ, מִבְּרַכַת וְטוֹבָחָה. כְּזֹאת יִבְאָר לָכֶם אֱלֹהָ אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.

62. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ, הַמְשַׁתְּתִּפִּים אֹתוֹ בְּאַסְפָּה בְּעֶנְיָן צְבוּרִי, לֹא יִלְכוּ בְּלִי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ רְשָׁיוֹן. אֲכֹן אֵלֶּה אֲשֶׁר יִבְקְשׁוּ מֵאֲתֶד רְשָׁיוֹן אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר יֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ. אִם יִבְקְשׁוּ רְשׁוֹת מִמֶּדָּ (הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד) לְלַקֵּת לְכָל עֶנְיָן הַנוֹגֵעַ לָהֶם, הַרְשָׁה לְאֲשֶׁר תִּרְצָה, וּבִקֵּשׁ לְמַעַנָם אֶת סְלִיחַת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹ.

63. אֵל תִּקְרָאוּ אֶל הַשְּׁלִיחַ כְּשֶׁם שְׁאֲתֶם קוֹרְאִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי מִכֶּם מִתְנַגֵּב לְצֹאת בְּסִטֶּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׁלִיחַ. יִזְהָרוּ הַמִּתְנַגְּדִים לְדַבְּרוֹ פֶּן יַעֲמְדוּ בְּנִסְיוֹן קִשָּׁה, אוֹ יִפְגַּע בָּהֶם עֲנִשׁ מִכְּאִיב.

64. אֲכֹן לְאֱלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְיָם וּבְאֶרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ אֶת מַצְבְּכֶם וְאֶת הַיּוֹם שֶׁבוּ יוֹחֲזוּ הַבְּרִיּוֹת אֵלָיו, וְאֵז יוֹדֵיעַ לָהֶם מַה צְפוּי לָהֶם בְּעַד מַעֲשֵׂיהֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. באומרכם : אס-סלאמו עליכום : שלום עליכם.

2. באומרכם : שלום עלינו ועל עבדי אלה הטובים.

25

סורת אל-פוךקאן

הקוראן (המבחין בין אמת ושקר)

סורה זו נקראת «אַל-פוךקאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אַל-פוךקאן» אחד מתיאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אַל-פוךקאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בקה 2: 53, ופ' 185; סורת אאל עמראן 3: 4; סורת אל-אנפאל 8: 41; וסורת אל-אנביא' 21: 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אַל-פוךקאן», הקוראן המבחין בין אמת ושקר» מפסוק אחד.

סורת אל-פורקאן 25

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ויתברך (אללה) אשר הוריד מן השמים את הפורקאן (הקוראן המבחיין בין אמת ושקר) אל עבדו (מוחמד)¹ למען יהיה מזהיר לשוכני העולמים, אשר לו מלכות השמים והארץ,² ולא הוליד וְלֹד, ואין לו שתף במלוכה,³ וברא כל דבר והשלים אותו לפי מדה מדִיקֶת.
2. ויקחו (הפגניים) להם מבלעדי אלילים אחרים, לא יבראו דבר, והם עצמם נבראו,⁴ שאין בכוהם להרע או להועיל אפלו לעצמם. ולא ישלטו במוות ולא בחיים, ואינם יכולים להחיות מתים.⁵
3. והכופרים אמרו, אין זה (הקוראן) אלא שקר שבעדה אותו בעזרת אנשים אחרים.⁶ והם כפרו וקדו שקר.
4. והם אמרו, אין (הקוראן) אלא לקט אגדות קדמוניות שהוא רשם מפי מישוהו אשר הכתיב לו אותו, בקר וערב.
5. אמר, הוריד אותו מן השמים היודע את סודות השמים והארץ, והוא סולח ורחום.
6. אמרו, מה לו לשליח זה יאכל המאכל ויתהלך בשוקים (כשאר בני האדם)? למה לא הורד אליו מלאך מן השמים להיות מזהיר אתו?
7. או ישלח אליו אוצר (מן השמים),⁷ או יהיה לו גן אשר יאכל ממנו?⁸ אמרו הכופרים, אתם הולכים אחרי איש מכשף.⁹

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ; סורת אל-גין 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 111.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20.

5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת

19 : 37 ; וסורת יא. סין 36 : 53.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105.

7. ר' סורת הוד 11 : 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 91.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 47, ופ' 101.

9. רֵאָה לְמָה הֵם מַדְמִים אוֹתָךְ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוֹכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַשְּׂבִיל הַיָּשָׁר.¹

קטע 2

10. יִתְבָּרַךְ (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לָךְ טוֹב מְזֶה, גְּנוֹת שְׂמֵת חֲתָן זֹרְמִים נְהִירוֹת, וְגַם אֲרֻמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לָךְ.

11. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כִּחְשׁוּ בְּשַׁעַת הַדִּין, וְלִמְכֹּחִישׁ אֶת שַׁעַת הַדִּין הוֹעֲדִנוּ אִשׁ בּוֹעֲרֶת.

12. בְּרִאוּתָהּ אוֹתָם מִמְּקוֹם רְחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נְהִמַת זַעֲמָה וְנִשְׁפִּיפָתָהּ,

13. וְכֹאֲשֶׁר יִשְׁלְכוּ כְּבוֹלִים אֶל מְקוֹם דְּחוּק וְצָר בְּגִיהֶלֶם,² וְשָׁם יָקוּוּ לַעֲצָמָם אֶת הַמּוֹת (כְּדִי שְׁיִהְיֶה קֶץ לַיִּסּוּרִים).

14. אִזּוּ נֹאמַר לָהֶם, אֵל תִּבְקָשׁוּ הַיּוֹם לְמוֹת פַּעַם אַחַת אֲלֹא הִרְבֵּה פַעֲמִים.

15. אָמַר לָהֶם, הָאֵם מְקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוּן גַּן עֵדֶן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים! הוּא יִהְיֶה לָהֶם לְגִמּוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,

16. וְשָׁם יִנָּתֶן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לְנַצֵּחַ. זֹו הִבְטַחַת רַבּוֹנָךְ שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.

17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֹף אוֹתָם וְאֵת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, יִיאֹמַר, תֵּאֲתֶם הַתַּעֲיִיתֶם עֲבָדֵי אֱלֹהִים, אוּן הֵם תַּעֲוֶה מִן הַדֶּרֶךְ?³

18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשִּׁבְחָ! אֵין לָנוּ סִמְכוּת לְקַחַת לָנוּ מִגְנִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. אוֹלָם אַתָּה נָתַתָּ לָאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וְלֹאֲבוֹתֵיהֶם לַחֲיוֹת חַיִּי רוּחָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לִזְכֹּר אוֹתָךְ, כִּי אֲבוּדִים הָיוּ.⁴

19. הָרִי הֵם (הָאֱלִילִים שֶׁעָבְדָתָם) כִּחְשׁוּ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וְאֵינְכֶם יְכוֹלִים לְמַנֵּעַ אֶת עֲנִשְׁכֶּם וְלֹא לַעֲזֹר לַעֲצָמְכֶם בְּמֵאוּמָהּ. וְכָל חוּטֵא מִכֶּם, נָתַן לוֹ לְחוּשׁ עֵנֶשׁ עָצוּם.

20. וְלֹא שִׁלְחוּנוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֲלֹא הָיוּ אוֹיְכִלִים הַמַּאֲכֵל וּמִהֲלָכִים בְּשׁוֹקִים. כִּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן לְרִאוֹת אִם תִּהְיֶה בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, כִּי רַבּוֹנָךְ רוּאָה.⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 49; וסורת צאד 38 : 38.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 116.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 44.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124; סורת יוסוף 12 : 109; וסורת אל-אנביא' 21 : 8.

חלק 19

קטע 3

21. אֵלֶּה (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינִם מַצְפִּים לְפָגִישָׁתָנוּ אוֹמְרִים, לוֹ הוֹרְדוּ אֵלֵינוּ הַמְּלָאכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאָה אֶת רְבוּנֵנוּ? ¹ אָכֵן הִתְנַשָּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בִּיהִירוֹתָם.
22. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַמְּלָאכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׁוּרָה טוֹבָה לַחוֹטְאִים, כִּי הַמְּלָאכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, אֵלֶּלֶה אֶסֶר עֲלֵיכֶם לְהַכְנִס לָנוּ עֵדוֹ.
23. אִזּוֹ נִפְנָה אֶל כָּל מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אֶבֶק פּוֹרַח.²
24. אוֹלֵם בְּעֵלֵי גֹן עֵדוֹ יִמְצְאוּ בְּיוֹם הַהוּא מַעוֹן וּמִקוֹם מְנוּחָה טוֹב בְּיוֹתֵר.³
25. וּבְיוֹם שָׁבוּ יִבְקְעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעֲנָנִים וְהַמְּלָאכִים יִרְדּוּ,
26. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלֵטוֹן הָאֱמִתִּי לְרַחֲמֹן, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מִצּוּקָה לְכוֹפְרִים.⁴
27. אוֹתוֹ יוֹם יִשָּׁךְ הַכוֹפֵר אֶת כַּפּוֹת יָדָיו וַיֹּאמֶר, לוֹ רַק הִלַּכְתִּי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ,
28. אוֹי לִי! לוֹ רַק לֹא לִקְחָתִי אֶת פְּלוֹנִי (הַכוֹפֵר) לְיָדִיד לִי,⁵
29. הוּא הִתְעַנִּי מִן הַקּוֹרְאָן שֶׁבָּא אֵלַי. מֵאִזּוֹ וּמִתְמִיד הַפְּקִיר הַשָּׁטָן אֶת הָאָדָם.
30. אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), רְבוּנִי! בְּנִי עָמִי נָטְשׁוּ אֶת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה.⁶
31. כִּךְ הִקְמֵנוּ לְכָל נְבִיא לְפָנֶיךָ אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּנֵי עַמּוֹ, אוֹלֵם רְבוּנְךָ דִּין לָךְ כְּמִדְרִיךְ וְתוֹמֵד.
32. אָמְרוּ הַכוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹוֵי הַקּוֹרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בֵּבֶת אַחַת? הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ כִּךְ בְּהַדְרָגָה לְמַעַן נַחֲזֹק אֶת לְבָדְךָ. וְעַשִּׂינוּ אוֹתוֹ בְּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מֶלֶךְ בְּמַלְכָּה.⁷
33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכוֹפְרִים יִבְיִאוּ לָךְ, נְבִיא לָךְ בְּאוֹרֵי אֶמֶת מְפַרְשִׁים הֵיטֵב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 103.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת' 74 : 9 - 10.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.

7. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 106.

34. אֵךְ הַכּוֹפְרִים יִגְרְרוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הַגִּיהֶנֶם, הֵם הָרָעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָאֲנָשִׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קטע 4

35. נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָאֲרוֹן אַחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאִמְרָנוּ לָהֶם, לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כָּחַשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַחֲרֵי שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ אוֹתָם.

37. וְאֵת בְּנֵי עָם נוֹחַ (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׂוּ לְשָׁלִיחִים הַטֹּבְעֵנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל), וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לְבְנֵי אָדָם, וְהִכְנוּ עֲנֹשׁ מִכָּאִיב לַכּוֹפְרִים.

38. וְאֵת בְּנֵי עָאד וּבְנֵי תִ' מוֹד וּבַעֲלִי אֶךְ-רִס¹ וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכֻלָּם הִבָּאנוּ מִשְׁלִים (אֶסְמִכְתָּאוֹת וְהוֹכָחוֹת), וְאֵת כָּלֶם הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהִמְטִירָה הַמָּטָר הָרַע בְּיוֹתֵר², הֲלֹא רְאוּ אוֹתָהּ! אָבַל הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּתַּחֲתִית הַמֵּתִים.

41. בְּרֹאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתָךְ הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הִזָּה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶלְהָהּ לְשָׁלִיחִי³

42. הוּא כְּמַעַט הִתְעָה אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוֹלֵא הִחְזָקְנוּ בָּהֶם, אֵךְ סוּפָם שִׁידְעוּ, כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֲנָשׁ, מִי הַתּוֹעָה מִכָּל בְּדֶרֶךְ.

43. הִרְאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקֶה לוֹ אֶת תַּאֲוָתוֹ לֹאֵל! הַתּוֹכֵל לִהְיוֹת אַחֲרָי לוֹ⁴?

44. הָאֵם אַתָּה סָבוּר כִּי מִרְבִּיתָם יִשְׁמְעוּ אוֹ יִבִּינוּ? לֹא! הֵם רַק כְּבִהְמוֹת, אֶפְלוּ תוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קטע 5

45. הָאֵם לֹא רְאִיתָ אֵיךְ רְבוּנְךָ פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוֹ רָצָה הָיָה מִפָּסִיק אֶת תְּנוּעָתוֹ⁵, וְאוֹלָם צִוִּינוּ אֶת הַשְּׂמֵשׁ לְהִרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחֵר כֶּךָ אֲנִיחָנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֱלֵינוּ לֹאט לֹאט.

1. ר' סורת קאף 50 : 12.

2. העיר היא סדום.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.

4. ר' סורת פאטר 35 : 8.

5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה כְּלָבוּשׁ,¹ וְאֶת הַשָּׁנָה לְמִנוּחָהּ, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשְׁיֵיג מִחִיָּה.²
48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם טְהוֹרִים,
49. לְמַעַן לְהַחְיֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה מֵתָה³ וּלְהַשְׁקוֹת הַמּוֹן אָדָם וּבְהֵמָה מִמָּה שֶׁבָרָאנוּ.⁴
50. וְהַפְצָנוּ אוֹתָם (הַמַּיִם) בֵּינֵיהֶם לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלַם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים סָרְבוּ לְהִזְכֹּר וּכְפְּרוּ.
51. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מִזְהִיר,⁵
52. לָכֵן אֵל תִּשְׁמַע לְכוֹפְרִים, וְהִלַּחֵם בָּהֶם מִלַּחְמָה גְּדוֹלָה (בַּעֲזָרַת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה).⁶
53. אֲלֵלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עָרַבֵב אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים, הָאֶחָד שְׁמִימִיּוֹ מִתּוֹקִים וְעֶרְבִים, וְהַשְׁנִי שְׁמִימִיּוֹ מְלוּחִים וּמָרִים, וְשֵׁם מִצַּר בֵּינֵיהֶם וּמַחְסוֹם סָגוּר וּמִסְגָּר.⁷
54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמַּיִם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחְסִי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוּקִים, כִּי רְבוּנָדָה הַכֹּל כָּלִל.
55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים, בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, אֱלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק לָהֶם, וְכֵן נִלְחַם הַכּוֹפֵר נֶגֶד רְבוּנוּ.⁸
56. אוֹלַם אוֹתָדָה (מוֹחֲמַד) שְׁלַחְנוּ כְּמַבְשָׁר וּמִזְהִיר.
57. אָמַר לָהֶם, אֵינִי מִבְקָשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וְלָכֵל מִי שִׁירָצָה לְמַצָּא שְׁבִיל אֶל רְבוּנוּ.⁹
58. סִמָּד עַל הַחִי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אֲלֵלָה), וְשִׁבַּח אֶת תִּהְלָתוֹ,¹⁰ כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּחֻטְאֵי עַבְדָּיו.

1. ר' סורת אש-שמש 91 : 4.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופי' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.

6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.

8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.

9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.

10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ;

וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת בְּיִנְיָהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאַחֵר כִּדְּ עָלָה עַל כֶּסֶּ הַמַּלְכוּת, הוּא הַרְחֵמֶן. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְקוֹת שְׂאֵל עָלֶיךָ אֶת (הַשְּׁלִיחַ) הַבָּקִיָּה בְּגִדְלָתוֹ.
60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לַרְחֵמֶן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הַרְחֵמֶן? הָאֵם נִסְגָּד לְמִי שְׂאֵתָה תַצְנָה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לְסִטְיָתָם וְהַתְּרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קטע 6

61. יִתְבַּרֵּךְ מִי שֶׁשָּׂם בְּשָׁמַיִם מַעֲרָכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוּחָה (הַשָּׁמֶשׁ) וְיָרַח מְאִיר.
62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לִזְכֹּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.
63. עוֹבְדֵי הַרְחֵמֶן הַמְּהַלְכִים בָּאָרֶץ בַּעֲדֵינוֹת, וּבִדְבָרָם אֵתָם הַנִּבְעָרִים בְּגִסוֹת, יֹאמְרוּ, «שָׁלוֹם»¹
64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַלִּים לִילוֹתֵיהֶם מִתַּפְלָלִים אֶל רְבוּנָם בְּסִגְיָה וּבַעֲמִידָה,²
65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתַּפְלָלִים לְרְבוּנָם, רְבוּנָנוּ! הִרְחַק מֵאֲתָנוּ אֶת עֲנֵשׁ גִּיהֵנָם, כִּי עֲנֵשׁוּ נִצְחִי,
66. מֶה רַע לִשְׂכֹּן וְלַחֲיוֹת בּוֹ.
67. וְכֹאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מַהוֹנִם), אֵינָם מְפַזְרִים וְאֵינָם מְקַמְצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דָּרְךָ בֵּינֵינוּ,³
68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתַּפְלָלִים לְאֵל אַחֵר זולַת אֱלֹהָ, וְלֹא יַהֲרֹגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אִסַּר אֱלֹהָ בְּלִי צְדוּקָה, וְלֹא יִזְנוּ. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עַל עֲנֵשׁוֹ,
69. וּבַיּוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים יִכְפַּל עֲנֵשׁוֹ, וְיִשְׁאָר מִלֹּא חֲרָפָה בְּגִיהֵנָם לְנִצָּחַ,
70. אוּלָם אֱלֹהָ אֲשֶׁר חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יַחֲלִיף אֱלֹהָ אֶת הָרְעוֹת בְּטוֹבוֹת, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
71. הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב וְחוֹזְרִים מִתַּחֲרֻטִּים אֶל אֱלֹהָ,
72. וְאֵלֶּה שְׂאֵינָם מַעֲדִידִים עֲדוֹת שֶׁקֶר, וּבַעֲוֹבָרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הַבֵּל, יִמְשִׁיכוּ בְּדִרְכָם בְּכַבּוֹד,

1. ר' סורת אל-קצ 28 : 55.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אד-ד'אריאת 51 : 17 - 18.

3. ר' סורת אל-אסרא 17 : 29.

73. וְהִם אֲשֶׁר אִם יִזְכִּירוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֵינָם שׁוֹמְעִים אוֹתָם בְּחַרְשׁוֹת וְעִוְרוֹן (אֶלָּא מְקַשְׂבִּים אֲלֵיהֶם בְּעִין וּבִאֵזֶן פְּתוּחָה),
74. וְהִם הָאוֹמְרִים, רַבּוֹנֵנוּ! תָּן לָנוּ קוֹרַת עֵין (נַחַת) בְּנִשְׁוֹתֵינוּ וּלְדִינוּ, וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ דְּגִמַּת מוֹפֵת לְיִרְאִים,
75. כֹּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ כְּגִמּוּל עַל סִבְלָנוּתָם הַחֲדָר הָעֲלִיוֹן (בְּגוֹ עֵדוֹ), וְשֵׁם יִתְקַבְּלוּ בְּבִרְכָּה וּדְרִישַׁת שְׁלוֹם,
76. וְשֵׁם יִשְׁכְּנוּ לְנֶצַח, יָפָה הוּא לְמָכוֹן וּלְמָקוֹם.
77. אֲמַר, לֹא הִיָּה רַבּוֹנִי שֵׁם לֵב אֲלֵיכֶם לוֹלֵא קְרִיאַתְכֶם. וְאוֹלָם אַתֶּם הַכַּחֲשָׁתָם, וְלָכֵן אֵין לָכֶם מָנוֹס מִהֶעֱנֹשׁ.

26

סִוְרַת אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא הַמְשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא», הַמְשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקעה 56, ופסוקיה מאתים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתים עשרים וארבעה.

סורת אש-שוערא' 26

בָּשֶׁם אֱלֶלָה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ¹
2. אֱלָה אוֹתוֹת הַסֶּפֶר הַגְּלוּי.²
3. הָאֵם אַתָּה מִתְּפַקֵּעַ מִכַּעַס בְּגִלְל (שְׁאֲנִשִּׁי מִכָּה הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מֵאֲמִינִים?³
4. אִם נִרְצָה נוֹרִיד אֲלֵיהֶם יֵס מִן הַשְּׁמִים שְׁיִהְיוּ צִוְּאֲרִיָּהֶם כְּפוּפִים לוֹ בְּהַכְנָעָה.⁴
5. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם אִזְהָרָה חֲדָשָׁה מִן הֶרְחֵמָן, הֵם פּוֹנִים לָהּ עֶרְף,⁵
6. וּמִתְּכַחֲשִׁים לָהּ, אוֹלָם עוֹד יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.⁶
7. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָאֲדָמָה, כִּמָּה הַצִּמְחָנוּ בָּהּ מִכָּל סוּג מִפְּאָר?⁷
8. בָּזָה יֵשׁ אוֹת, אֲדָרְבָּם אֵינָם מֵאֲמִינִים.
9. רְבוּנָד הוּא הָעֶזּוֹז וְהֶרְחוּם.

קטע 2

10. זָכַר כְּאֶשֶׁר קָרָא רְבוּנָד אֶל מוֹסָא, לֵךְ אֶל הָעָם הַכּוֹפֵר,
11. הָעָם שֶׁל פְּרָעָה, (וְאָמַר לָהֶם), הָאֵם לֹא יֵרָאוּ (הָעֶנֶשׁ שֶׁל אֱלֹלָה)?
12. אָמַר, רְבוּנִי! חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁלֹּא יֵאֲמִינוּ לְדַבְּרִי,
13. וְאֶרְגִּישׁ אִי נוֹחִיוֹת,⁷ וְלִשׁוֹנִי לֹא יִדְבֵּר בְּרֵהִיטוֹת,⁸ לָכֵן שֶׁלַח (הַנְּבִואָה) אֶל הָאֲרוֹן,
14. גַּם יֵשׁ לָהֶם תְּבִיעָה נִגְדִּי, וּמִכַּחַד אֲנִי פֶן יִהְרָגוּנִי.⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
 2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו: סורת יוסוף 12; סורת אל-קצצ 28; וסורת צאד 38.
 3. ר' סורת אל-כהף 18: 6; וסורת פאטר 35: 8.
 4. ר' סורת יונס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.
 5. ר' סורת יוסוף 12: 102; וסורת יא. סין 36: 30.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 44.
 7. ר' סורת הוד 11: 12; וסורת אל-חג'ר 15: 97.
 8. ר' סורת טא. הא 20: 27 - 28.
 9. ר' סורת טא. הא 20: 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וְלֹא! לָכוּ שְׁנִיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאֵנוּ אֲתֶכֶם מְקַשִּׁיבִים,¹
16. לָכוּ אֶל פְּרָעָה וְהִגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
17. שְׁלַח אֶתֵּנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
18. אָמַר (פְּרָעָה אֶל מוֹסֵא), הָאֵם לֹא גִדְּלָנוּ אוֹתָךְ בְּבֵיתֵנוּ מִיִּלְדוּתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ עִמָּנוּ מִסֵּפֶר שָׁנִים מַחֲיִידָה,
19. וְעַשִּׂיתָ מָה שֶׁעַשִּׂיתָ, וְהִנֵּךְ לֹא מִכִּיר לִי טוֹבָה?
20. אָמַר (מוֹסֵא), מָה שֶׁעַשִּׂיתִי אִזּוֹ הִיָּה מִתּוֹךְ תַּעֲרִיָּה,
21. וּבְרַחֲתִי מִפְּחָדִי מִכֶּם, וְהֶעֱנִיק לִי רַבּוֹנִי חֲכָמָה וְעֹשָׂה אוֹתֵי כְּשָׁלִיחַ,
22. (וְאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁגִּדְּלָתָ אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֲסֵד שֶׁעַשִּׂיתָ לִי בְּזִמּוֹ שֶׁשְׁעַבְדָּתָ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
23. וְאָמַר פְּרָעָה, וּמִי הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?²
24. וְאָמַר (מוֹסֵא), הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם בְּטוֹחִים בָּזָה אַתֶּם, עַל כֵּן הָאֲמִינוּ?
25. וְאָמַר (פְּרָעָה) לְאַלֶּה שֶׁהָיוּ מִסְבִּיב לוֹ, הֲלֹא שְׁמַעְתֶּם?
26. (וּמוֹסֵא) הוֹסִיף, וְהוּא רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים,
27. וְאָמַר (פְּרָעָה), אַכֹּן שְׁלִיחְכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מִשְׁנָע,³
28. הוֹסִיף (מוֹסֵא), רַבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם מִשְׁכִּילִים אַתֶּם,⁴
29. אָמַר (פְּרָעָה), אַכֹּן אִם תִּקְחוּ לָךְ אֶלֶּה זוֹלָתִי, אֲשִׁימָךְ בַּמַּעֲצָר,
30. אָמַר (מוֹסֵא), אֲפִלּוּ אִם אָבוֹא אֵלַיְךָ בְּהוֹכָחָה חוֹתְכָתָה?
31. וְאָמַר (פְּרָעָה), הֲבֵיא אוֹתָהּ אִם בְּאַמַּת אֶתָּה צוֹדֵק,⁵
32. אִזּוֹ הַשְּׁלִיד מוֹסֵא אֶת מִטָּהוּ וְיִהְיֶה לְנַחֵשׁ אֲמַתִּי,
33. וְיֹצֵא אֶת יָדוֹ (מִחִיקוֹ), וְהִנֵּה לְבָנָה הִיא לְרָאִים (בְּלִי צָרַעַת).⁶

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46 ; וסורת אל-קצצ 28 : 35.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18 ; וסורת אז-זוה'רוף 43 : 54.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 258.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קטע 3

34. וְאָמַר (פִּרְעָה) לַמִּנְהִיגִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, אַכֹּן זֶה הוּא מְכַשֵּׁף אִמּוֹ,
35. רוֹצֵה הוּא לְנַשְׁלֶכְךָ מֵאַרְצְךָ בְּכַשְׁפָּיו. מָה עֲצַתְךָ?
36. אִמְרוּ, עֲבֹב אוֹתוֹ וְאֵת אַחִיו לְזִמּוֹן מָה, וּשְׁלַח בְּעָרִים מֵאַסְפִּים,
37. וַיָּבִיאוּ לָךְ כָּל מְכַשֵּׁף אִמּוֹ.¹
38. וְהַמְכַשְׁפִּים בָּנְסוּ לְמוֹעֵד יוֹם קְבוּעַ.²
39. וְנֹאמַר לְאַנְשֵׁים, הֲאֵם אַתֶּם מִתְאַסְפִּים?
40. אוֹלֵי גִלְדֹּ אַחֲרֵי הַמְכַשְׁפִּים אִם הֵם מִנְצָחִים.
41. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְׁפִּים אִמְרוּ לְפִרְעָה, הֲאֵם נִקְבַּל פָּרֶס אִם נִנְצַח?
42. וְהוּא עָנָה, אֲמַנִּם כֵּן, וְגַם תִּהְיוּ מִן הַמְקַרְבִּים לָנוּ.³
43. אַזְ אָמַר מוֹיֶסֶא לְמְכַשְׁפֵּים, הִשְׁלִיכוּ מַה שֶּׁבְּרָצוֹנְכֶם לְהַשְׁלִיךְ,
44. וְהֵם הִשְׁלִיכוּ חֲבֻלֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם בְּהִשְׁבָּעַם, בְּעֹז פִּרְעָה אֲנִי מִנְצָחִים.
45. וְהִנֵּה מוֹיֶסֶא הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּהוּ, וְהוּא בָּלַע אֶת אַחִיזַת הָעִינִים שֶׁלָּהֶם,⁴
46. וְנִפְּלוּ הַמְכַשְׁפִּים מִשְׁתַּחֲוִים,
47. וְאִמְרוּ, כָּבֹד הָאֱמָנוּ בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
48. רַבּוֹן מוֹיֶסֶא וְהָאֲרוֹן.
49. וְאָמַר (פִּרְעָה), הִתְאַמֵּינוּ לוֹ לִפְנֵי שְׁהֲרִשִׁיתִי לָכֶם? אַכֹּן, בְּנִרְאָה שֶׁהוּא הַגְּדוֹל שֶׁבָּכֶם שֶׁלֵּמֵד אֶתְכֶם אֶת הַכְּשׁוֹף! סוּפְכֶם לְדַעַת כִּי אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת, וְאַחֵר כִּךְ אֶצְלֵב אֶתְכֶם יַחְדוֹ,⁵
50. אִמְרוּ, אִין רַע. אַכֹּן אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל רַבּוֹנֵנוּ,⁶
51. וְאַנְחֵנוּ מְקוּיִם שֶׁבְּהִיּוֹתָנוּ מִרְאֲשׁוֹנֵי הַמְּאֲמִינִים (מִבְּנֵי עַמֶּךָ) יִסְלַח לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ עַל חֲטָאֵינוּ (אֲשֶׁר עָשִׂינוּ לִפְנֵי שֶׁהָאֱמָנוּ).⁷

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 111 - 112.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 59.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 113 - 114.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 118.

5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר' סורת אל-אעראף 7 : 124.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125.

7. ר' סורת טא. הא 20 : 73.

קטע 4

52. אחר כֶּךָ הִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, צָא עִם עֲבָדֵי בְלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם.
53. וְשָׁלַח פְּרָעָה בְּעָרִים מְאַסְפִּים (לְאַסֹּף חִילִּים).
54. (וְאָמַר פְּרָעָה), אֱלֹהֵה הֵם עֲדָה קִטְנָה,
55. אֲשֶׁר הִרְגִּיזוּ אוֹתָנוּ.
56. וְאִנְחָנוּ בְּלָנוּ מוֹכְנִים וְעוֹמְדִים עַל הַמִּשְׁמֶר.
57. וְנוֹצִיא אוֹתָם (פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו) מִגְּנִים וּמַעֲנִיּוֹת,
58. וּמֵאוֹצְרוֹת וּמִקוֹם מִפָּאָר,
59. כֶּךָ עָשִׂינוּ, וְהוֹרְשָׁנוּ כָּל אֱלֹהֵה (הָאוֹצְרוֹת) לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל,¹
60. וְרָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם בִּבְקָר (עִם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ),²
61. וְכַאֲשֶׁר רָאוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת זֶה אֶת זֶה, אָמְרוּ אִנְשֵׁי מוֹסָא, הֵם עוֹמְדִים לְהַשִּׁיג אוֹתָנוּ.
62. אָמַר (מוֹסָא), לֹא וְלֹא, כִּי רַבּוֹנִי עָמִי וְהוּא יִנְחָנִי מִיִּשְׁרָאִים.
63. אִזּוּ הִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הִכָּה בְּמִטָּד אֶת הַיָּם, וְהַיָּם נִקְרַע, וְכָל חֵלֶק (מִן הַיָּם) כָּהָר עָצוֹם הִנָּשָׂא.³
64. וְנִמְשָׁד שָׁמָּה (אֶל תּוֹדֵה הַיָּם) אֶת הָאֲחֵרִים (פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו),
65. וְהִצְלָנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ יַחְדּוֹ,
66. וְהִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים (פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו).
67. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
68. רַבּוֹנָךְ הוּא הָעֶזְוִי וְהַרְחוּם.

קטע 5

69. וּקְרָא לְפָנֶיהֶם עַל דְּבַר אֲבְרָאָהִים,
70. בְּאוֹמְרוֹ אֶל אָבִיו וּבְנֵי עָמוֹ, מַה זֶה אַתֶּם עוֹבְדִים?
71. אָמְרוּ, אֲנִי עוֹבְדִים פְּסָלִים וְנִשְׁאָר מִסּוּרִים לָהֶם.⁴
72. וְאָמַר, הִישָׁמְעוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם לַעֲזָרָה?

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 137 ; סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 23 - 28.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 77.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 78.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 52.

73. או שְׁמָא יוֹעִילוּ לָכֶם או יִזְקוּ?
 74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מִצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים כֵּן,¹
 75. אָמַר. רְאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
 76. אַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם הָרָשׁוֹנִים,
 77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בִּלְעָדֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,²
 78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יִנְחֵנִי לְמִישָׁרִים,
 79. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאכִילֵנִי וַיִּשְׁקֵנִי,
 80. וּבִמְחֻלָּתִי הוּא אֲשֶׁר יִרְפָּאֵנִי,
 81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחֵר יַחֲיֵנִי,
 82. וְהוּא אֲשֶׁר אֶקְוֶה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְּיוֹם הַדִּין.
 83. רַבּוֹנִי! תֵּן לִי חֲכָמָה וְצָרְפָנִי אֶל הַצַּדִּיקִים,
 84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,³
 85. וְקַבֵּעַ אוֹתִי בֵּין אֱלֹהִי שְׂיִרְשׁוּ גִּנַּת הַנֶּלֶם,
 86. וְסִלַּח לְאָבִי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,⁴
 87. וְאֵל תְּבַיֶּשְׁנִי בְּיוֹם תְּחִית הַמֵּתִים,
 88. בְּיוֹם שְׁלֵא יוֹעִילוּ נִכְסִים וּבָנִים,
 89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אֱלֹהִים בְּלֵב שָׁלֵם.
 90. וַיִּקְרַב גַּן עֵדֶן לְיִרְאִים,
 91. וְנִגְלָתָה גִּיהֶנֶם לְשׁוֹגִים,
 92. וְנֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפָה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֵייתֶם עוֹבְדִים,
 93. מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים? הַיּוֹכְלוּ לְהִגֹּן עֲלֵיכֶם, או לְהִגֹּן עַל עַצְמָם?
 94. וְהוֹטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גִּיהֶנֶם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
 95. וַיְגַדּוּדֵי אֲבָלִים (הַשָּׁטָן) גַּם יַחַד.
 96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רַבִּים בִּינִיָּהֶם בְּתוֹכָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 53.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 81 ; סורת יונוס 10 : 71 ; סורת הוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 26 - 28 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 108 - 110.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חי אֱלֹהִה! כִּי הִיִּינוּ בַתְּעִיָּה בְּרוּרָה,

98. בְּהִשּׁוּתֵנוּ אֶתְכֶם אֶל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,

99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתֵנוּ,

100. אִין לָנוּ עֵתָה מְלִיצִים,

101. וְלֹא יָדִיד חֵם,

102. לוֹ רַק נִתֵּן לָנוּ לָשׁוּב (לְעוֹלָם), הִיִּינוּ מִן הַמַּאֲמִינִים.

103. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתֶם לֹא יֶאֱמִינוּ,

104. וְרַבּוֹנָד הוּא הָעִזּוּ וְהַרְחוּם.

קטע 6

105. וּבְנֵי עַם נוּחַ גַּם הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לְשִׁלְיָחִים,

106. בְּאָמֹר לָהֶם אַחִיהֶם נוּחַ, הֲאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִה?

107. שְׁלִיחַ נֶאֱמַן אֲנִי לָכֶם,

108. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהִה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,

109. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שָׂכָר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שָׂכָרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,

110. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהִה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי.

111. אָמְרוּ, כִּיצַד נֶאֱמִין לָךְ, וְרַק הַבְּזוּיִים הָלְכוּ אַחֲרֶיךָ?

112. אָמַר (נוּחַ), לֹא מִשְׁנָה בְּשִׁבְלִי מֶה הֵם עוֹשִׂים.

113. כִּי הֵם אַחֲרָאִים בְּפָנֵי רַבּוֹנִי בְּלִבָּד, לוֹ תַחֲוִשׁוּ,

114. וְלֹא אֶגְרֹשׁ מֵעַל פָּנֵי אֶת הַמַּאֲמִינִים,

115. אִין אֲנִי אֶלֶּא מְזַהֵר גְּלוּי.

116. אָמְרוּ, נוּחַ! אִם לֹא תַפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנִּנְגָּמִים.

117. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּנֵי עַמִּי מְכַחֲשִׁים לִי,

118. שֹׁפֵט אֶתָּה בֵּינִי לְבִינֶם, וְהִצַּל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתִּי.

119. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּכָה הָעֲמוּסָה,

120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרֵי כֵן אֶת הַנִּשְׁאָרִים (הַכּוֹפְרִים),

121. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתֶם לֹא יֶאֱמִינוּ,

122. וְרַבּוֹנָד הוּא הָעִזּוּ וְהַרְחוּם.

קטע 7

123. גַם אֲנָשִׁי עֲאֵד הִתְכַּחֲשׁוּ לְשְׁלִיחִים (וּבְמִיחָד לְשְׁלִיחֵם הוּד),
 124. בְּאֲמֹר לָהֶם אַחִיהֶם הוּד, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ!
 125. שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 126. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 127. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שָׂכָר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שְׂכָרִי מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 128. הִתְבַּנּוּ לָכֶם עַל כָּל מְקוֹם גְּבוּהָ בְּנִינִים מִפְּאָרִים לְשַׁעֲשׁוּעִים?
 129. וְתִקִּימוּ מִבְּצָרִים, כִּאֲלוּ תַחֲיוּ לְנֶצַח?
 130. וּבִתְקַפְכֶּם (אֲנָשִׁים) תִּתְקַפּוּ (אוֹתָם) כְּעָרִיצִים.
 131. יִרְאוּ אִפּוֹא אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 132. וְיִירָאוּ אֶת זֶה אֲשֶׁר הָעֲנִיק לָכֶם אֶת אֲשֶׁר תִּדְּעוּ,
 133. הָעֲנִיק לָכֶם מִקְנֶה, וּבָנִים,
 134. וְגִנוֹת, וּמַעֲנִינֹת.
 135. אֲכֹן מִפֶּחַד אֲנִי פֶן יָבֹא עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ יוֹם עָצוֹם.
 136. אֲמָרוּ, אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּזְהִיר אוֹ לֹא תִזְהִיר אוֹתָנוּ,¹
 137. אִין זֶה (מָה שְׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים) אֵלֶּא מְנַהֵג הָרִאשׁוֹנִים,
 138. וְאֲנַחְנוּ אֵינָנו נֶעֱנָשִׁים.
 139. הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ, וְאֲנַחְנוּ הַשְׁמִדְנוּ אוֹתָם. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲדָּ מְרִבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ,²
 140. רַבּוֹנָד הוּא הָעִיזוּ וְהִרְחוּם.

קטע 8

141. בְּנֵי תִ' מוֹד הִכְחִישׁוּ לְשְׁלִיחִים,
 142. בְּאֲמֹר אַחִיהֶם צֹאֲלָת, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
 143. אֲנִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 144. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 145. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר, כִּי שְׂכָרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-בקה 2: 6; סורת יונס 10: 96 - 97; וסורת הוד 11: 53.

2. ר' סורת מוצלת 41: 15; סורת אל-אחאקף 46: 25; סורת אנ-גים 53: 50; סורת אל-חאקה 60: 7; וסורת אל-פגיר 89: 6 - 7.

146. החושבים אתם כי תשארו כאן בטוחים,
 147. בגנות ומעִננות,
 148. וּשְׁדוֹת תבואה וְעֵצֵי תְּמָרִים בְּשָׁלִים,
 149. וְתַחֲצְבוּ בְּתִים בְּהָרִים בְּכֶשֶׁרֶן,
 150. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֵלֶּה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 151. וְאַל תִּצְיְתוּ לְדַבְּרֵי הַמְּשַׁחִיתִים,
 152. אֲשֶׁר יִשְׁחִיתוּ עַל הָאָרֶץ וְלֹא יַעֲשׂוּ הַיָּשָׁר.
 153. הֵם אָמְרוּ, אָכֵן, אֵתָּה מִן הַמְּכַשְּׁפִים,
 154. אֵין אֵתָּה בִּלְתִּי אִם אָדָם כְּמוֹנִי, הִבֵּא אִפּוֹא אוֹת אִם אֵתָּה צוֹדֵק.
 155. אָמַר, הִנֵּה נֹאקָה (גְּמֻלָּה), לָהּ מִשְׁקָה וְלָכֶם מִשְׁקָה יוֹם קְבוּעַ,
 156. וְלֹא תִגְעוּ בָּהּ לָרָעָה, פֶּן יֵאָחֲזוּ בָכֶם עֵנֶשׁ יוֹם עֲצוּם,
 157. וְאוֹלָם הֵם הָרְגוּ אוֹתָהּ, אַךְ לְמַחֲרַת הַתַּחֲרֹטוֹ,¹
 158. מִשּׁוּם שֶׁבָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אַךְ מִרְבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ.
 159. רְבוּנָךְ הוּא הָעֲזוּז וְהָרַחוּם.

קטע 9

160. גַּם בְּנֵי עַם לוֹט הַתַּכְחָשׁוּ לְשָׁלִיחִים,
 161. אָמַר לָהֶם אַחִיהֶם לוֹט, הֲלֹא תִירְאוּ אֶת אֵלֶּה?
 162. אָכֵן אֲנִי שָׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 163. יִרְאוּ אִפּוֹא אֵלֶּה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 164. אֵין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שָׂכָרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
 165. הַתְּבוֹאוּ אֶל הַזָּכְרִים בְּתַאֲוָה מִבְּנֵי אָדָם,
 166. וּמִזְנִיחִים אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם שֶׁבָּרָא אֵלֶּה עֲבוּרְכֶם? אָכֵן, אֲנִישִׁים עוֹבְרִים חֹק
 אֶתֶם.
 167. אָמְרוּ, לוֹט! אִם לֹא תִפְסִיק, תִּהְיֶה מִן הַמוֹצָאִים (מִן הָעִיר שְׁלָנוּ).²
 168. אָמַר, אֲנִי שׂוֹנֵא מֶה שְׂאֵתֶם עוֹשִׂים,
 169. רְבוּנִי! הִצַּל אוֹתִי עִם בְּנֵי בֵּיתִי מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 77; וסורת הוד 11: 65.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 82.

170. וְאַמְנָם הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ,
 171. חוּץ מֵאַשָּׁה זָקְנָה שֶׁהִתְעַכְבָּה.¹
 172. אַחֲרֵי הִרְסֵנוּ אֶת הָאַחֵרִים,
 173. וְהִמָּטְרֵנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וְמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמּוֹזְהָרִים.
 174. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 175. רְבוּנָדָה הוּא הָעֵזוּז וְהַרְחוּם.

קטע 10

176. אֲנִישֵׁי אֶל-אֵיכָה (הַיַּעַר שֶׁל מִדְיָן)² הִתְכַּחְשׁוּ לְשָׁלִיחִים.
 177. אָמַר לָהֶם שׁוּעִיב, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָה?
 178. אֲכֹן שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 179. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 180. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׁכָר, כִּי שָׁכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
 181. תִּנּוּ אֶת הַמִּדָּה שְׁלֵמָה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַמַּחְסִירִים,
 182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקָל צֶדֶק,
 183. וְלֹא תַחֲסִירוּ מֵאוּמָה מִמָּה שֶׁמִּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,³
 184. וְיִירָאוּ אֶת אֱלֹהָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים.
 185. אָמְרוּ, הִנֵּד מִן הַמִּכְשָׁפִים אֶתָּה,
 186. וְאֵינְךָ אֱלֹה אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַנְחֵנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אֶתָּה אִישׁ שִׁקְרוֹ,
 187. הִפַּל עֲלֵינוּ פְּסוֹת רָקִיעַ אִם אֶתָּה צוֹדֵק.⁴
 188. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
 189. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְיֵאֱחָזֵם עֲנֵשׁ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנָנִים הַשְּׁחֵרִים).⁵ אֲכֹן הוּא הִיָּה
 עֲנֵשׁ יוֹם עֲצוּם.
 190. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 191. רְבוּנָדָה הוּא הָעֵזוּז וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 75.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 78.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

5. יום הצל : באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קטע 11

192. וְאֵכֶן הוּא (הַקּוּרְאָן) הִירַד מֵאֵת רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 193. יֵרַד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (ג' בְּרִיל),
 194. עַל לִבָּד לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמִּזְהִירִים,¹
 195. בְּלִשׁוֹן עֲרַבִית בְּרוּרָה,
 196. וְהוּא מְזַכֵּר בְּכַתּוּבִים שְׂקָדְמוֹ.²
 197. הָאֵם אֵין בָּזָה אוֹת בְּשִׁבְלֵם (אֲנָשִׁי מִכָּה) כִּי יִדְעוּהוּ חֲכָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 198. לוֹ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ לָזָר, לֹא עֲרַבִי,
 199. וְהָיָה קוֹרֵא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ,³
 200. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְפִּירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,⁴
 201. לֹא יֵאֲמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֲנֹשׁ הַמְכָאִיב,
 202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם כְּתָאוֹם וְהֵם לֹא יַחֲשׂוּ,
 203. וַיֹּאמְרוּ, אֲפֹשֶׁר לָתֵת לָנוּ אֲרֻכָּה?⁵
 204. הָרוֹצִים הֵם לְהַחֲיִשׁ אֶת עֲנִשְׁנוּ?⁶
 205. הִרְאִיתִי! אִם נֶאֱרִיד יִמִּיהֶם בְּנַעֲיִמוֹת לְמִשְׁךְ שָׁנִים,
 206. וְאַחֵר כֵּן בָּא עֲלֵיהֶם מִה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ,
 207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם.⁷
 208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשְׁלַחְנוּ) לָהּ מִזְהִירִים,⁸
 209. לְהִזְהִיר, וְלֹא עָשִׂקְנוּ אוֹתָם.
 210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁטָנִים,
 211. מִשּׁוּם שֶׁזָּה אֵינוֹ מִתֵּר לָהֶם, וְלֹא יוֹכְלוּ,⁹
 212. כִּי הֵם מִרְחָקִים מִלְּהֻאֲזִין.¹⁰

1. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 97.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157 ; וסורת אצ-צף 61 : 6.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת יונוס 10 : 96 - 97 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 12.

5. ר' סורת יונוס 10 : 88 - 90, ופ' 90 - 91 ; וסורת אבראהים 14 : 44 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

6. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 29, ופ' 53.

7. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 96 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 46 ; וסורת אל-לִיל 92 : 11.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 15 ; וסורת אל-קצצ 28 : 59.

9. ר' סורת אל-חשר 59 : 21.

10. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

213. אֵל תַּעֲבֹד אֲפֹא עִם אֱלֹהָ אֱלֹהֵי אַחֵר, פֶּן תִּהְיֶה מִן הַנִּעֲנָשִׁים,
214. וְהִזְהַר אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הַקְּרוֹבִים אֵלֶיךָ,
215. וְהִטָּה כְּנֶפֶד לְאִשֶּׁר הָלְכוּ אַחֲרֶיךָ מִן הַמֶּאֱמָנִים.¹
216. וְאוּלַם אִם לֹא יִשְׁמְעוּ לְךָ, אָמַר, אֵינִי אַחֲרָאִי לְמַעֲשֵׂיכֶם,
217. וְסִמַּךְ עַל הָעִזּוֹז וְהַרְחוּם,
218. הַרְוָאָה אוֹתְךָ בְּקוֹמָךָ לַתַּפְלָה,²
219. וְהַתְנוּעוֹת שֶׁלְּךָ (עוֹמֵד וְכוּרֵעַ וְסוֹגֵד) עִם הַמִּתְפַּלְלִים לְאֱלֹהָ,
220. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.³
221. הַאֲגִיד לָכֶם לְמִי מִשְׁרִים הַשְׁטָנִים?
222. הֵם מִשְׁרִים לְכָל דּוֹבֵר שְׁקָרִים פּוֹשַׁע,
223. וּמוֹסְרִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמְעוּ, וְאוּלַם מְרַבִּיתֶם מְכַזְּבִים.
224. וְהַמְשׁוֹרְרִים, יִלְכוּ אַחֲרֵיהֶם הַתּוֹעִים (הַשּׁוֹגִים),
225. הָאֵם לֹא תִרְאָה, כִּי הֵם בְּכָל אֲמָנוֹת הַשִּׁירָה יִשׁוּטְטוּ (לִפְעָמִים מִשְׁבַּחִים וְלִפְעָמִים מְגַנִּים),
226. וְכִי יֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא יַעֲשׂוּ,
227. לֹא כֵן אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב וְהִרְבוּ לְהַזְכִּיר אֶת אֱלֹהָ, כִּי הֵם יִנָּצְחוּ אֶת עוֹשְׁקֵיהֶם שְׁיִרְגִּישׁוּ בְּמַהֲרָה אֶת תַּהֲפּוּכוֹת גּוֹרָלָם.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.

3. ר' סורת ינוס 10 : 61.

27

סִוְרַת אֶן-נַמְל הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַמְל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לביתהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אֶן-נַמְל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שוערא' 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סורת אנ-נמל 27

בָּשֶׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. ט. ס.¹
- אֵלָה אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן, הַסֵּפֶר הַגְּלוּי.²
2. הַמְדְּרִיד וּמִבֶּשֶׁר טוֹבוֹת לַמַּאֲמִינִים,
3. הַמְקִימִים אֶת הַתַּפְּלָה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה), וְהֵם בְּטוֹחִים בְּאַחֲרִית.³
4. אוֹלֵם אֵלָה שְׁאִינָם מַאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא, קִשְׁטָנוּ בְּעִינֵיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם,
- וְאִינָם יוֹדְעִים אֶת דֶּרֶכָם,⁴
5. לָהֶם נוֹעַד הַעֲנֵשׁ הַכִּי רַע, וּבְעוֹלָם הַבָּא הֵם הָאוֹבְדִים.
6. וְאִכּוּ אֶתָּה מִקִּבֵּל אֶת הַקּוֹרְאָן מֵעַם (אֱלֹהָ) הַחֹכֵם וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
7. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם
- הַיּוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
8. כֹּאֲשֶׁר בָּא אֵלֶיהָ,⁶ וַיִּקְרָא אֵלָיו, יְבִרַד זֶה אֲשֶׁר בָּאשׁ וְזֶה אֲשֶׁר סָבִיב לָהּ,
- וַיִּשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
9. הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֱלֹהָ הָעִזּוֹז וְהַחֹכֵם.
10. הִשְׁלַךְ אֶת מִטְּדָ: כֹּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמְּקוֹם, וְלֹא שָׁב
- אֵלָיו. (קְרָא לוֹ אֱלֹהָ לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! אַל תִּפְחַד, כִּי לֹא יִפְחַדוּ
- אֶתִּי הַשְּׁלִיחִים.
11. (הַפְּחַד הוּא רַק עַל) אֵלָה אֲשֶׁר גָּרְמוּ עוֹל, אֵד אִם יִחְזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה וַיַּעֲשׂוּ
- הַטּוֹב בַּמְּקוֹם הָרַע, הִנֵּה אֲנִי סוֹלַח וְרַחוּם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.

2. ר' סורת אל-חגיר 15: 1; ושם כתוב: «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».

3. ר' סורת מרים 19: 97; וסורת פוצלת 41: 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 114; וסורת הוד 11: 1.

6. ר' סורת טא. הא 20: 11 וכו'.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 110; וסורת טא. הא 20: 102.

12. וְהִכְנִס אֶת יָדָךְ אֶל חִיקְךָ, וְהָיָא תִצָּא לִבְנָה מִבְּלִי צָרַעַת.¹ זֶה אֶחָד מִתְּשַׁעָּה אוֹתוֹת אֲשֶׁר תִּבְיֵאם אֶל פְּרָעָה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מִשְׁחָתִים הֵם.²
13. וַיְהִי בִּבּוֹא אֲלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאֶנְשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף גָּלוּי,
14. וַיִּכְחֲשׁוּ בָהֶם, וְאוּלָם בָּלָבָם יָדְעוּ כִּי אָמַת הֵם, כִּי הָיוּ חוֹטָאִים וַיְהִירִים. וַיֵּרָאָה מָה הָיָה סוֹף הַמִּשְׁחָתִים הָאֵלֶּה.

קטע 2

15. וּלְדַאוּד וּלְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) הֶעֱנִקְנוּ דַּעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאֵלֶּהָ אֲשֶׁר הֶעֱדִיף אוֹתָנוּ בְּהֶעֱנִקַת הַיָּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מֵעוֹבְדָיו הַמֵּאֲמִינִים.
16. וַיִּרְשׁ סוּלִימָאן אֶת דַּאוּד, וְאָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! (אֵלֶּהָ) לִמַּד אוֹתָנוּ שִׁיחַת הָעוֹפּוֹת, וְנִתֵּן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אַכֵּן זֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּלוּי.
17. וְנֶאֱסַפּוּ לְסוּלִימָאן כָּל גְּדוּדָיו, מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהָעוֹף, וְהֵם מִצִּיתִים לִפְקָדוֹת מִפְּקָדֵיהֶם.
18. בְּהִגִּיעַם לְנֹאדֵי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוּא הַנְּמָלִים! הִכְנִסוּ אֶל בְּתִיכֶן³ לְבַל יִרְסְקוּ אֶתְכֶן סוּלִימָאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שְׂיָחוּשׁוֹ.
19. וַיַּחֲק סוּלִימָאן לְשִׁמְעַת דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רְבוּנִי! לִמַּד אוֹתִי מַלּוֹת תוֹדָה עַל הַחֹסֵד שֶׁהֶעֱנִיקַתָּ לִי וּלְהוֹרִי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצֶנּוּ, וְהַבִּיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיָּשָׁרִים.
20. אַחֲרַי כֵּן הוּא עָרַךְ מִפְּקֵד לְגְדוּד הָעוֹפּוֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רֹאֶה אֶת הַדּוֹכִיפַת? אוּ הִיא מִן הַנְּעֻדָּרִים?
21. אֶעֱנִישָׁהּ קֶשֶׁה אוּ אֶזְבְּחֶנָּה אִם לֹא תִבְיֵא לִי הַצִּטְדָּקוֹת בְּרוּרָה,
22. לֹא עָבַר זְמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוֹכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלִימָאן), לְמַדְתִּי לְדַעַת דָּבָר שֶׁאַתָּה לֹא יָדַעְתָּ, וְהַבְּאֵתִי לָךְ יָדִיעָה מִהִימָנָה מֵאֲרָץ שְׂבָא.
23. מִצָּאתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהֶעֱנִק לָהּ מִכָּל דָּבָר וְלָהּ כִּס מַלְכוּת מִזֶּפֶר.
24. מִצָּאתִי אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לְשִׁמְשׁ וְלֹא לְאֵלֶּהָ, וְהִשְׁטָן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּיפִים בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּסְרִם מִן הַדָּרָךְ הַיָּשָׁרָה, אֵין הֵם מְדַרְכִּים,⁴

1. ר' סורת טא. הא 20 : 22.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 101.

3. בתיחן, החורים שלהן בתוך האדמה.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 37.

25. ולא יסגדו לאללה המוציא את החבוי בשמים ובארץ, ויודע מה שמסתירים ומה שמגלים,¹

26. אללה, אין אלה זולתו, רבון כס המלכות המפאָר.

27. ואמר סולימאן, עוד נראה, אם אמת או שקר דברת.

28. הוליכי מכתבי זה והטילי אותו אליהם, ואחר רחקי מהם וראי מה יעשו.

29. (המלכה) אמרה, הוי הנכבדים! הגיע אלי מכתב נכבד.

30. מסולימאן הוא. והוא, בשם אללה הרחמן והרחום,

31. אל תתנשאו עלי, ובואו אלי מתמסרים לאללה.

קטע 3

32. (המלכה) אמרה, הוי נכבדים! אבקש את עצתכם בענייני זה, איני מחליטה בלי שאתניעץ עמכם ותהיו עדים להחלטתי.

33. אמרו, אנחנו אנשי כוח ואנשי חיל רב, אך בגידוך ההחלטה וראי מה תצוי לנו.

34. אמרה, הנה המלכים בבואם אל עיר יחריבו אותה וישפילו את נכבדיה, כי כך מנהגם,

35. והנה אני שולחת להם מתנה, ואחכה לאשר יחזרו השליחים.

36. כאשר בא (שליח המלכה) אל סולימאן, ואמר (סולימאן), הברצונכם להוסיף לי הון? אשר נתן לי אללה טוב מאשר נתן לכם, לא כי אתם תשמחו במתנה אשר תקבלו ממני שהוא.

37. חזר אליהם (שולחיד), ואנחנו נתקף אותם בצבאות אשר לא יוכלו לעמד בפניהם ויגרשם מארצם וינעו ומשפלים.

38. אחר כך פנה סולימאן אל שריו ואמר, מי מכם יביא אלי את כס מלכותה לפני שיבואו אלי מתמסרים?

39. ואמר שד² מהג'ו, אני אביא אותו אליך עוד לפני שתקום ממקומך. יש בכוחי להביאו, ונאמן אני לעשותו.

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 10.

2. בערבית, עפרית.

40. אז אמר האיש אשר אתו דעת מן הספר, אני אביאנו אליך בהרף עין. וכאשר ראה אותו (סולימאן) עומד אצלו, אמר, זה מחסדו של רבוני, לנסותני, האודה חסדו או אכחש, ומי יודה, רק לנפשו יודה, ומי יכחש, הנה רבוני עשיר ונדיב.¹
41. ואמר, נפרו לעיניה את כס מלכותה, ונראה אם היא יכולה לזהותו או שאינה יכולה.
42. וכאשר באה אמרו לה, הקזה הוא כס מלכותך? אמרה, דומה לו. (אז אמר סולימאן), לנו נתנה הדעת לפניה כי היינו מסורים לאללה.
43. ואולם מה שעבדה מבצעדי אללה מנע ממנה (מלעבד את אללה) היותה מעם כופרים.
44. אמרו לה, הכנסי אל הארמון, וכאשר ראתה את (החצר הפנימית של) הארמון חשבה אותה למצולות ים, על כן חשפה את שוקיה. אמר (סולימאן), זו חצר רצופה מזכוכית מלטשת. אמרה, רבוני! גרמתי עול לעצמי (בהיותי כופרת), ועתה השלמתי עם סולימאן לאללה רבון העולמים.

קטע 4

45. ושלחנו אל בני עם ת'מוד את אחיהם צאלח, לאמר, עבדו את אללה, והנה הם נחלקו לשתי קבוצות רבות ביניהן.²
46. ואמר, הוי עמי! למה זה תבקשו להחיש בוא הרעה לפני הטובה? ולמה לא תבקשו את סליחת אללה למען תרחמו?
47. אמרו, אנחנו רואים שבאה עלינו הרעה בגללך ובגלל אללה אשר אתך.³ והוא אמר, גורלכם אם רע או טוב עם אללה. כי נתונים אתם במבחן.
48. והיו בעיר⁴ חבורה מתשעה אנשים ישחיתו בארץ ולא יעשו הישר.⁵
49. (והתשעה) אמרו, השבעו איש לאחיו באללה, כי נבוא באישון לילה וננהרג אותו ובני ביתו, אחרי כן נגיד לגואל דמו, לא השתתפנו בהריגת בני משפחתו, ואנחנו צודקים.

1. ר' סורת אבראהים 14: 8; סורת אר-רום 30: 44; וסורת פוצלת 41: 46.

2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 75: 76.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4: 78; סורת אל-אעראף 7: 131; וסורת יא. סין 36: 18 - 19.

4. העיר היא אל-חגיר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.

5. ר' סורת אל-קמר 54: 29; וסורת אש-שמש 91: 12.

50. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה, וְזָמְמוּ מְזֻמָּה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.
51. וַיֵּרָא אֶפְרָא אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית מְזֻמָּתָם. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הִרְסָנוּ אוֹתָם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם כָּלָם.
52. הִנֵּה אֵלֶּה בְּתִיָּהֶם שׁוֹמְמִים בְּאֶשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
53. וְהִצְלָנוּ אֶת אֶשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה.
54. (וְזָכַר אֶת) לוֹט, אֶשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עָמוֹ, הִתְעַשׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאֵתֶם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?
55. הִתְבּוֹאוּ אֶל הַגְּבָרִים בְּתֹאזָה בַּעֲזָבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוֹרִים אֵתֶם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עָמוֹ הִיתָה רַק, גָּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים הֵם.
57. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלִּבַּד אֲשֶׁר גָּזְרָנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִהְיֶה בֵּין הַמִּשְׁמָדִים.
58. וְהַמְטִרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר אֲבָנִים,¹ וְיָמָה רַע הָיָה הַמָּטָר אֲשֶׁר הַמְטִירוּ הַמּוֹזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֶרְף לְאֲזַהְרוֹת)!

קטע 5

59. אָמַר (מוֹחֲמַד), הִשָּׁבַח לְאֵלֶּהָ, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עֲבָדָיו אֲשֶׁר בָּחַר.² הָאֵם אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ?
60. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּמוֹרִיד לָכֶם מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוֹמְחִים גִּנִּים מִפְּאָרִים עִם עֲצִים שְׂאֵתָם לְבִדְכֶם לֹא יִכְלֹתֶם לְגַדְלָם?³ הִישׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה?⁴ אֵדָּה הֵם מְדַמִּים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים.
61. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחַ לָכֶם וְקָבַע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהֶם הָרִים נְטוּעִים אֵיתָן,⁵ וְשָׁם חִיץ בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים?⁶ וְכִי יֵשׁ אֵלֶּה מִלִּבַּד אֵלֶּה? וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

1. ר' סורת הוד 11 : 82.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 180 - 182.

3. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 63 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 87.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 17.

5. ר' סורת עיאפר 60 : 64.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

62. האם לא הוא אשר יענה לאדם צועק לעזרה בקוראו אליו ויגביר את הרעה? ומוריש לכם את הארץ? ² הִישׁ עוד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? מַעַט הוא אֲשֶׁר תִּזְכְּרוּ.
63. האם לא הוא אשר ידריך אתכם בחשכת היבשה והים, ואשר ישלח את הרוחות בשורה טובה לפני רחמיו (הגשם)? הִישׁ עוד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? יתעלה אֵלֶּה על אֲשֶׁר ישתפו לו.
64. האם לא הוא אשר ברא את הבריאה בראשית, ואחר יברא אותה בשנית (ביום הדין)? ³ ומי יתן לכם פרנסה מן השמים ומן הארץ? ⁴ הִישׁ אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? אֹמֵר, הביאו הוכחותיכם אם צודקים אתם. ⁵
65. אֹמֵר, אין מי שבשמים ובארץ אשר ידע את הנסתר, מבלעדי אֵלֶּה. ⁶ ואינם יודעים מתי יוקמו לתחייה, ⁷
66. דעתם לא יכלה להשיג את האחרית, וגם הם מטילים בה ספק, יתר על כן, הם לא יכולים לחשב עליה.

קטע 6

67. והכופרים טוענים, האם לאחר שנהיה לעפר וגם אבותינו, נוצא (חיים מקברינו)?
68. אכן כבר הבטח לנו ולאבותינו כזה לפני, אין זה אלא אגדות הקדמונים.
69. אֹמֵר, התהלכו בארץ, וראו איך היה סופם של הפושעים,
70. ולא תעצב בגללם ולא יצר לך על הדבר אשר זממו.
71. הם אומרים, מתי יתגשם האיום הזה, אם באמת אתם צודקים?
72. אֹמֵר, יתכן כי כבר התקרב אליכם חלק מאשר בקשתם להחיש. ⁸
73. אַמֵּן, רבונד הוא רב-חסד לבני אדם, ואולם מרביתם לא יודו לו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16: 53; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 30; וסורת אל-אנעאם 6: 165.

3. ר' סורת אר-רום 30: 23; וסורת אל-בורוג' 85: 12 - 13.

4. ר' סורת טא. הא 20: 54; סורת אל-חדיד 57: 4; וסורת אט-טארק 86: 11 - 12.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23: 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת לוקמאן 31: 34; וסורת אל-אעראף 7: 187.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 51; וסורת אל-ענכבות 29: 54.

74. אַדְּ רַבּוֹנָדְ יוֹדַעַ מַה שֶׁתִּסְתִּיר לַבּוֹתִיָּהֶם וּמַה שֶׁיִּגְלוּ.¹
75. אֵין דָּבָר נִסְתֵּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נִרְשָׁם בְּפִנְקִס רְשׁוּם גְּלוּי.²
76. הִנֵּה הַקּוֹרְאָן הִזָּה יִסְפֹּר אֶת הָאֻמָּת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מַרְבִּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאֵכֵן הוּא הַדֶּרֶךְ וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים בּוֹ.
78. רַבּוֹנָדְ יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַיּוֹדַע.
79. לָכֵן הִסְמִךְ עַל אֱלֹלָהּ, כִּי אֶתָּה עַל (דֶּרֶךְ) הָאֻמָּת הַגְּלוּיָהּ.
80. אֵין בִּיכְלִתָּד לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּתִּים לְשֹׁמֵעַ, וְלֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַחֲרָשִׁים לְשֹׁמֵעַ אֶת הַקְּרִיָּאָה כְּאֲשֶׁר יִבְרָחוּ וַיִּפְּנוּ לָךְ עֶרְף,
81. וְלֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים מִתַּעֲיָתָם. רַק בְּאַזְנֵי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁחֲרִי מִסְּלָמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שֶׁיִּכְרַע דִּינָם, נֹוצֵיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, וְתִדְּבַר אֵלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בָטְחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

קטע 7

83. וַיּוֹם (הַדִּין) נֶאֱסַף מִכָּל אֻמָּה חֲבוּרָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְנַעֲרֹךְ אוֹתָם לְדִין,³
84. וְכְאֲשֶׁר יְבֹאוּ, יֹאמֶר (אֱלֹלָהּ), הִכְחַשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הִבְנַתֶם אוֹתָם? אוּ מַה הַדָּבָר אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם?⁴
85. אֲזִי יוֹטֵל עֲלֵיהֶם פֶּסֶק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יִדְּבֹרוּ.
86. הֵאֵם לֹא יֵרְאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ הַלִּילָה לְמִנוּחָהּ בּוֹ, וְאֶת הַיּוֹם לַפְעֻלָּהּ? הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְחָרַד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בְּלֻעֲדֵי אֲשֶׁר רָצָה אֱלֹלָהּ, וְהִכַּל יְבֹאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הַהָרִים תַּחֲשֹׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אֲדָּהֵם יִחְלְפוּ כַּחֲלוֹף הָעֲנָנִים,⁵ מַעֲשֶׂה אֱלֹלָהּ אֲשֶׁר תִּקַּן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת הוד 11 : 5 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; וסורת טא. הא 20 : 7.

2. ר' סורת אל-חגי' 22 : 70.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 37.

5. ר' סורת אל-כהף 18 : 47 ; סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

89. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גִּמּוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֶׂה), וַיְהִי בְּטוּחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפַחַד.
90. וְאֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֶׂה רָע, יוּטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יִשְׁלַם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
91. אַכֵּן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אֱלֹלָה) קִדָּשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצִוִּיתִי לְהִיּוֹת מִן הַמְּסַלְּמִים,¹
92. וְלִקְרֹא אֶת הַקּוֹרְאָן. כָּל הַמִּקְבֵּל הַדֶּרֶךְ, מִדֶּרֶךְ רֶק לְטוֹבוֹת עֲצָמוֹ, וְלִכְל הַתּוֹעָה אָמַר, אֲנִי רֶק מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים.²
93. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹלָה. הוּא יִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְתִכְּיְרוּ אוֹתָם. וְלֹא נִעְלְמוּ מִרַבּוֹן אֲמַעֲשֵׂיכֶם.³

1. ר' סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.

2. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

3. ר' סורת פוצלת 41 : 53.

28

סִוְרַת אֶל-קַצַּץ הַסְפוֹר

סורה זו נקראת «אֶל-קַצַּץ, הַסְפוֹר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר' פ' 25. הַסְפוֹר שהופיע בסורה הוא הַסְפוֹר שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסְפוֹר» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-קצצ 28

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ.¹
2. אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבְּרוּר.²
3. אָנוּ נִסְפֵּר לָךְ מִן הַסֵּפֶר שֶׁל מוֹסָא וּפְרָעָה בְּאֵמֶת לְאֻנְשִׁים מֵאֲמִינִים (בְּקוֹרְאָן הַזֶּה).
4. הִנֵּה פְרָעָה הִתְנַשְּׂא בְּאֶרֶץ וַעֲשָׂה אֶת תּוֹשָׁבֶיהָ שְׂכָבוֹת, וְהַשְׁפִּיל שְׂכָבָה אַחַת בָּהֶם (בְּנִי יִשְׂרָאֵל), אֶת בְּנֵיהֶם שָׁחַט וְאֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חָיָה, כִּי הָיָה מִן הַמִּשְׁחִיתִים.
5. אֵד אֲנַחְנוּ הַחֲלַטְנוּ לַהֲטוֹת חֶסֶד לַחֲלָשִׁים וְלַעֲשׂוֹתָם לְמִנְהִיגִים וְיוֹרְשִׁים,
6. וּלְכוּנֵן אוֹתָם בְּאֶרֶץ, וּלְהַרְאוֹת אֶת פְּרָעָה וְאֶת הָאֲמָאן (הַמֶּן) וְאֶת גְּדוּדֵיהֶם עַל יָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר חָשְׁשׁוּ מִן יְקָרָה לָהֶם.
7. וְהַשְׁרִינוּ אֶל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, הַנִּיקִי אוֹתוֹ (מוֹסָא), אֵד אִם אֶת דּוֹאֲגָת לַחַיִּיו, הַשְּׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְאֶל תַּפְחָדִי וְאֶל תַּצְטַעְרִי. כִּי אֲנַחְנוּ נַחְזִירָהוּ אֶלְיָךְ וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ כְּאַחַד הַשְּׁלִיחִים.
8. אַחֲדִים מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַת פְּרָעָה מָשׂוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יְהִיָּה אוֹיֵב לָהֶם וּלְהַבִּיא עֲלֵיהֶם אֲבָדוֹן, מָשׁוּם שֶׁפְּרָעָה וְהָאֲמָאן (הַמֶּן) עִם צְבָאוֹתֵיהֶם הָיוּ חוֹטְאִים.
9. וְאִמְרָה אֵשֶׁת פְּרָעָה, נַחַת רוּחַ הוּא לִי וּלְךָ, אֵל תַּהַרְגוּהוּ, וְאוֹלֵי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִאֲמָצָהוּ לְבֶן לָנוּ. וְהֵם לֹא יַחוּשׂוּ (שֶׁסּוֹפָם יְהִיָּה עַל יָדוֹ).
10. וּלְבָה שֶׁל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא נַעֲשֶׂה חָלָל בְּקִרְבָּה,³ וְכִמְעַט שֶׁגִּלְתָּה אֶת סוּדוֹ, לוֹיֵא חֲזָקְנוּ אֶת לְבָה, לְמַעַן תַּהֲיָה מִן הַמֵּאֲמִינִים.
11. אֲזִי אִמְרָה לְאַחֹתוֹ, לְכִי אַחֲרָיו. וְתִבֶּט בּוֹ מִן הַצֵּד, וְהֵם לֹא יַחוּשׂוּ.
12. וְאִסְרָנוּ עָלָיו אֶת הַמִּינִיקוֹת לְפָנָי (שֶׁהַחֲזָרְנוּ אוֹתוֹ לְאֲמוֹ), עַל כֵּן אִמְרָה (אַחֹת מוֹסָא), הָאֵם אֶרְאֶה לָכֶם בְּנֵי בֵּית אֲשֶׁר יִהְיוּ אוֹמְנִים לוֹ לְמַעַנְכֶם וְיִטְפְּלוּ בּוֹ בְּאַהֲבָה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.

2. ר' סורת יוסוף 12: 1; וסורת אש-שוערא' 26: 2.

3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כִּדְ הַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תִּנּוּחַ דַּעְתָּהּ וְלֹא תַעֲצֵב, וּלְמַעַן תִּדַּע, כִּי הַבְּטַחְתּוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אִמָּת הִיא. וְאוֹלַם מְרִבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.¹

קטע 2

14. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוֹסָא) לְבִגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חֲזָק, הֶעֱנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת, כִּדְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לְעוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

15. וּבָא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יָשִׁימוּ יוֹשְׁבֵיהָ לֵב,² וּמִצָּא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְקוֹטְטִים, אֶחָד מִבְּנֵי עֵדְתוֹ וְהַשְּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת, וּבֶן עֵדְתוֹ בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, אִזְ הִכָּה מוֹסָא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת וְהִרְגוֹ אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוֹסָא), אַכּוֹ, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, כִּי אוֹיֵב וּמִתְעַה גְּלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רְבוּנִי! חֲטָאתִי לְנַפְשִׁי, סָלַח לִי אִפּוּא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! בְּגִלַּל הַחֲסֵד אֲשֶׁר גָּמַלְתָּ עָמִי, כִּי לְעוֹלָם לֹא אֶעְזֹר לְפוֹשְׁעִים.

18. אֵד (מוֹסָא) נִשְׁאַר בְּעִיר פּוֹחַד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאִמְשׁ קָרָא לְעֲזָרָה, וְשׁוּב בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, וְאִזְ אָמַר לוֹ מוֹסָא, אַכּוֹ, שׁוּגָה גָּמוּר הִנָּד,

19. וּכְאֲשֶׁר רָצָה (מוֹסָא) לְתַקֵּף אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לְשִׁנִּיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוּי מוֹסָא! הַרוּצָה אֶתָּה לְהִרְגוֹ אוֹתִי כְּאֲשֶׁר הִרְגַּתְּ נָפֶשׁ אֶתְמוּל? אִין רוּצָה אֶתָּה אֱלֹא לְהִיּוֹת עָרִיץ בְּאַרְצְךָ, וְלֹא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם?

20. אַחֵר בָּא אִישׁ מִקְצָה הָעִיר מִמֶּהֱרָ, וְאָמַר, הוּי מוֹסָא! הִנֵּה נִכְבְּדִי הָעִיר הַחֲלִיטוֹ לְהוֹרִגְךָ, צֹא אִפּוּא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לָךְ,

21. וְיִצָּא מוֹסָא מִן הָעִיר בְּפֶחַד וּזְהִירוֹת, וְאָמַר, רְבוּנִי! הִצִּילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפוֹשְׁעִים.

קטע 3

22. וּכְאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֶבֶר מִדֵּן, אָמַר, אוֹלִי יִנַּחֲנִי רְבוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מִי מִדֵּן, מִצָּא שָׁם קֹהֵל אֲנָשִׁים מְשֻׁקִּים (אֶת עֲדְרִיָּהם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הַעוֹצְרוֹת בְּעַד עֲדָרָן. אָמַר, מָה אֶתְכֶּן? אָמְרוּ, לֹא נִשְׁקָה עַד אִם הָרוּעִים יִגְמְרוּ לְהַשְׁקוֹת (אֶת עֲדְרִיָּהם). וְאֵבִינוּ זָקֵן מְאֹד.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 216; וסורת אנ-נסא' 4: 19.

2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהריים והאנשים נחים בבתיהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהּ (אֶת עֶדְרוֹ), אַחֵר כֹּךְ פָּנָה לְנוֹחַ בְּצֵל, וְאָמַר, רְבוּנִי! זָקוּק אֲנִי כַּעַת לְחִסְדָּךְ,
25. אִזּוּ בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְּׂתִימִים נְבוֹכָה וְהוֹלֶכֶת בְּבִישׁוֹת, וְאָמְרָה, אָבִי מִזְמִין אוֹתָךְ אֵלָיו כְּדִי לְגַמֵּל לָךְ עֲבוּר הַשְּׂקָאֵת (עֶדְרָנוּ) בְּשִׁבְלֵנוּ. וְכִשְׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסִּפּוּר (שֶׁלּוֹ עִם פְּרָעָה וְאֲנָשָׁיו). אָמַר (הָאֵב), אֵל תִּירָא! כִּבְר נִצַּלְתָּ מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.
26. אִזּוּ אָמְרָה אַחַת מִשְׂתִּימָהּ, אָבִי! שִׁכַּר אוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב בְּאִשֶּׁר שָׁכַרְתָּ הוּא, הַחֹזֵק וְהַנָּאֵמָן.
27. וְאָמַר (הָאֵב), הִנֵּה רוֹצָה אֲנִי לָתֵת לָךְ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְׂתִּי בְנוֹתֵי אֵלָה, בְּתַנְאִי שֶׁתַּעֲבֹד בְּשִׁבְלֵי שְׁמוֹנָה שָׁנִים, וְאִם בְּרָצוֹנָךְ לְהַשְׁלִים עֶשֶׂר שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצָה לְהַכְבִּיד עֲלֶיךָ. אִם יִרְצָה אֵלָלָה, תִּמְצָא אוֹתִי מַעֲוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.
28. אָמַר (מוֹסָא), דָּבַר זֶה יִהְיֶה בִּינִי וּבִינָךְ, וְאִיזָה מִשְׁנֵי הַזְּמָנִים אֲשֶׁר אִמְלֵא לֹא תִהְיֶה אִיבָה עָלַי, וְאֵלָלָה עָרַב לְדַבְרֵינוּ.
- קִטְעַ 4**
29. כְּאֲשֶׁר מְלֵא מוֹסָא אֶת תְּקוּפַת שְׁרוּתוֹ (עֶשֶׂר שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בְּאִשׁ לְצַד הַהָר. אָמַר לְבָנָי בֵּיתוֹ, חֲכוּ פֹה. כִּבְר רָאִיתִי אִשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אֲבִיא לְכֶם הוֹדְעָה, אוֹ אֲבִיא לְכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
30. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיָה, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגִּדַּת הָעֵמֶק הַיְּמָנִית, בְּבִקְעָה הַמְּבֻרָכֶת מִן הָעֵץ, וְאָמַר, הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֵלָלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
31. הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּה! כְּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֵלָלָה לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! חֲזֹר, וְאַל תִּפְחַד כִּי אֶתָּה מִן הַבְּטוּחִים.
32. הַכֵּס יָדָךְ אֵל חִיקָךְ, וְהִיא תִצָּא לְבָנָה מִבְּלִי פָּגַע. וְאִסְף אֶלֶיךָ כִּנְפֶךָ (זְרוּעֶךָ) וְכֹךְ לֹא תִפְחַד. אֵלָה שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רְבוּנָךְ אֵל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִי, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.
33. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! הִנֵּה אֲנִי הִרְגִיתִי מֵהֶם נֶפֶשׁ, וְיִרָא אֲנִי לְבַל יִהְרָגוּנִי,
34. וְהֶאֱרוֹן אַחִי, צַח מִמֶּנִּי לְשׁוֹן, עַל כֵּן שָׁלַחְהוּ אֹתִי לְתַמְדָּ בִּי, לְמַעַן יָקִים אֶת דְּבָרִי, כִּי יִרָא אֲנִי פֶן יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִי.
35. אָמַר (אֵלָלָה), נַחֲזֵק אֶת זְרוּעֶךָ בְּאַחִיד, וְנִתֵּן לְשִׁנֶּיכֶם שְׁלֹטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִגִּיעוּ אֵלֵיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהוֹלָכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמִּנְצָחִים.

36. **אִלֶּם כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֲלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֵלָה כִּי אִם כְּשָׁפִים בְּדוּיִים, וְלֹא שְׁמַעְנוּ עַל זֶה שְׁאַתָּה מִזְמִין אוֹתָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.**
37. **וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי יוֹדַע טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הִבִּיא הַחֲדָרְכָה מֵאֲתוֹ וּמִי סוֹפּוֹ לְהִגִּיעַ אֶל הַגֵּן (בְּעוֹלָם הַבָּא). אָכֵן לֹא יִצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.**
38. **וְאָמַר פְּרָעָה, הוּי נִכְבָּדִים! לֹא אֲדַע לָכֶם אֵלָה מִבְּלַעֲדִי. הֵאֱמָאן! הֵכֵן לְבָנִים שְׂרוּפוֹת וּבָנָה לִי מִגִּדָּל, לְמַעַן אֲרַאֶה אֶת אֱלֹהֵיו שֶׁל מוֹסָא. חוֹשֵׁב אָנִי כִּי הוּא מִשְׁקָר.**
39. **הוּא (פְּרָעָה) וְחִילּוֹ הָיוּ יְהִירִים בְּאַרְץ בְּלֹא צֶדֶק בְּהֶאֱמִינָם שֶׁלֹּא יוֹחֲזְרוּ אֲלֵינוּ.**
40. **וְלִקְחָנוּ אוֹתוֹ וְחִילּוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רָאֵה אִפּוֹא, אֵיךְ הִיתָה אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.**
41. **וְעָשִׂינוּ מֵהֶם דָּגְמָא לְאֵלָה אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לְבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תַּחֲתִית וְהַמֵּתִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזָר.**
42. **כִּבֵּר שְׁלַחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קָלְכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ מִן הַמִּשְׁפָּלִים וְהַבְּזוּיִים בְּיוֹתֵר.**

קטע 5

43. **כִּבֵּר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לְבְנֵי אָדָם, וַיְבִיא הַדָּרְכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.**
44. **וְלֹא הָיִיתָ (מוֹחֲמַד) בְּצַד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הָהָר) כְּאֲשֶׁר מְסַרְנוּ לְמוֹסָא אֶת הַהִרְאֻאוֹת, וְלֹא הָיִיתָ מִן הַמַּעֲיִדִים לְכָךְ.**
45. **כִּי אַחֵר כִּדְ הַקִּימוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גֵרַת בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְיָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לְפָנֶיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם הִשְׁרִינוּ אֲלֵיךְ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.**
46. **וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוֹר בְּקוֹרְאָנוּ (אֶל מוֹסָא),¹ וְאוֹלָם (שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ) רַחֲמִים מֵאֵת רְבוּנְךָ, לְמַעַן תִּזְהִיר עִם² לֹא בָּא אֲלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר מִלְּפָנֶיךָ, אוֹלִי יִזְכְּרוּ.**

1. ר' סורת מרים 19: 52; סורת אש-שוערא' 26: 10; וסורת אנ-נאזעאת 79: 16.

2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. (וְשַׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ מוֹחֵמֵד) כִּדִּי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֹשְׁנוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם, כִּדִּי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ אִזּוּ, רְבוּנֵנוּ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֲלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן יִגְלֹךְ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיֶה מִן הַמַּאֲמִינִים?¹
48. וְכַעַת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הָאָמֶת (הַנְּבִיא וְהַקּוֹרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נָתַן לֹו כְּפִי שֶׁנָּתַן לְמוֹסָא? הֲאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נָתַן אֶל מוֹסָא מִלְּפָנִים? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כְּשׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי (הַתּוֹרָה וְהַקּוֹרְאָן). וְאָמְרוּ, אַכּוּ אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל.
49. אָמַר (מוֹחֵמֵד), הִבֵּיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אֵלֶלָּה אֲשֶׁר הוּא מְדַרִּיךְ טוֹב מִשְׁנֵיהֶם (הַקּוֹרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאִזּוּ אֵלֶיךָ בְּדֶרֶכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
50. אַךְ אִם לֹא יַעֲנוּ לָךְ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדִיוֹתֵיהֶם וַיִּצְרִיחֵם הָרָעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאִין תּוֹעָה יוֹתֵר מִזֶּה הַחֹלֶלֶךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו הָרָעִים בְּלִי הַדְּרָכָה מֵאֵת אֵלֶלָּה? וְאֵלֶלָּה לֹא יְדִרִיךְ אֶת קֹהֶל הַחוֹטְאִים.

קטע 6

51. וּכְבֹּר הִבֵּאֵנוּ לָהֶם אֶת חִלְקֵי הַקּוֹרְאָן הַשּׁוֹנִים בָּזֶה אַחֵר זֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
52. וְאֵלָּה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,²
53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בִּפְנֵיהֶם, יֹאמְרוּ, הֲאִמְנוּ בּוֹ. אַכּוּ הוּא הָאָמֶת מֵאֵת רְבוּנֵנוּ, וּכְבֹּר לְפָנָיו הֵייוֹ מִסְּלָמִים.
54. אֵלָּה יִנָּתֶן לָהֶם שְׂכָרָם פַּעַמִּים עַל סִבְלָנוּתָם, וַיִּשְׁיבוּ בְּטוֹבָה אֶת הָרָעָה, וְעַל תְּרוּמָתָם מִמָּה שֶׁהָעֵנְקָנוּ לָהֶם.
55. וּבִשְׂוֹמָעָם לַהֲגִי הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),³ וַיֹּאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אִין אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים אֶת חֲבֵרָתָם שֶׁל פְּרָאֵי אָדָם.
56. אַתָּה אֵינְךָ זָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אַבְּל אֵלֶלָּה יְדִרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, וְהוּא מִכִּיר אֶת הַמְּדַרְכִּים.⁴
57. וְאָמְרוּ,⁵ אִם יִגְלֹךְ אַתָּה לְפִי הַדְּרָכְתֶּךָ, נִגְשַׁל מֵאַרְצֵנוּ, הֲאִם לֹא קִבַּעְנוּ לָהֶם מַחוּז קָדוֹשׁ וּבִטּוּחַ שְׁאֵלָיו מוֹבָאִים פְּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאִסְפָּקָה מִצִּדְּנוּ? אַךְ רָבָם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אאל עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסרא' 17: 107 - 108.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25: 72.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסוף 12: 103.

5. מונהיגי מכה הכופרים.

58. וְכַמָּה עָרִים הִשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּנוּ עַל רֹב מִחִיתָן, הִנֵּה אֵלֶּה מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם לֹא יֵשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בְּלִתִּי אִם מַעֵט, וְאֶנְחֵנוּ הֵיינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.
59. רְבוּנָד לֹא הָיָה מִשְׁמִיד אֶת הָעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלַח שְׁלִיחַ אֶל הָרֹאשִׁית שֶׁבָּהֶן, לִקְרֹא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹלָם לֹא הֵיינוּ מִשְׁמִידִים אֶת הָעָרִים אִם לֹא הָיוּ תוֹשְׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.
60. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֵינוֹ אֶלָּא תַעֲנוּג וְקִשּׁוּט חוֹלֵף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹלָם כָּל הַשְּׁמוֹר אֶצֶל אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר וְנֶאֱחִי. הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ?

קטע 7

61. הָאֵם דּוֹמָה מִי שֶׁנָּתַנוּ לוֹ הַבְּטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לְרֹאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לָמִי שֶׁנִּהְיָה זְמַנִּית מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים יִהְיֶה אֶחָד מֵאֵלֶּה שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?
62. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, הִיכֵן שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר בְּדִיתֶם!¹
63. וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְרַץ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק הָעֵנֶשׁ, רְבוּנָנוּ! אֵלֹהֵי שֶׁהִתְעַנּוּ, הִתְעוּ עַל יְדֵינוּ, כִּפִּי שֶׁאֲנַחְנוּ עֲצָמֵינוּ הִתְעִינוּ, בְּזֹאת אֲנַחְנוּ מַצְהִירִים בְּפִנִּיד כִּי אֵין אֲנַחְנוּ מַחֲבִיבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עֲבָדוּ (אֲמָנָם עֲבָדוּ אֶת הַשְּׁטָנִים).
64. אִזּוֹ יֹאמֶר, קִרְאוּ לַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זֹלַת אֱלֹהֵה! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יַעֲנוּ וַיִּרְאוּ רַק אֶת הָעֵנֶשׁ, וַיֹּאמְרוּ, הֲלוֹאִי וְהֵיינוּ מַדְרִכִּים.
65. בִּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה עֲנִיתֶם לַשְּׁלִיחִים?
66. בִּיּוֹם הַהוּא יִתְעַרְפְּלוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאִף לֹא יִשְׁאַלוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.
67. וְאוֹלָם מִי שֶׁחָזַר בְּתִשׁוּבָה מִבִּינֵיהֶם וְהֶאֱמִין וַעֲשָׂה אֶת הַטוֹב יִהְיֶה מִן הַמַּצְלִיחִים.
68. וְרְבוּנָד יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וַיִּבְחַר, וְאֵין לָהֶם בְּחִירָה.² יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.
69. וְרְבוּנָד יוֹדֵעַ מַה יִּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יִּגְלוּ.
70. וְהוּא אֱלֹהֵה, אֵין אֵלֶּה זֹלַתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ הַמְּשַׁפֵּט וְאֵלֵיו תִּחֲזְרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת אל-כהן 18: 52 - 53; סורת מרים 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29: 25; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33: 36.

71. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֱלֹהָ יְטִיל עֲלֵיכֶם חֲשֻׁכַת עוֹלָמִים עַל יְדֵי לִילָה אַרְךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֱלֹהָ זֹולָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אוֹר? הָאֵם לֹא תִשְׁמְעוּ?
72. וְהַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֱלֹהָ יְטִיל עֲלֵיכֶם יוֹם אַרְךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֱלֹהָ זֹולָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אֶת הַלִּילָה לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ? הָאֵם לֹא תִרְאוּ?
73. וּמִרְחֻמּוֹ נָתַן לָכֶם אֶת הַלִּילָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ (לָכֶם פְּרִנְסָה) מִחֲסִדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִירוּ לוֹ טוֹבָה.¹
74. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֲלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שֶׁתִּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם?
75. וְנוֹצִיא מִכָּל אֶמְהָ עַד (הַנְּבִיא שְׁלֵהֶם) וְנֹאמַר, הִבִּיאוּ אֶת הוֹכְחוֹתֵיכֶם! אֲזִי יִדְעוּ כִּי הַהוֹכְחָה הָאֲמִתִּית הִיא לְאֱלֹהָ, וְתַעֲהָ מֵהֶם (הַדְּבָר) אֲשֶׁר בְּדוֹ בְּלִבָּם.

קטע 8

76. קֹארוֹן² הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא, אֶמְנָס הוּא הַצִּיק לָהֶם. הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבָדִים מְנֹשֵׂא לְקַבּוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אֵל תִּשְׁמַח בְּגֵאוֹן, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַשְּׂמִיחִים בְּגֵאוֹן.
77. וּבִקֵּשׁ בְּמָה שֶׁנָּתַן לָךְ אֱלֹהָ אֶת מַעֲוֹן הָאֲחֵרִית, וְאֵל תִּשְׁכַּח אֶת חִלְקֶךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעֲשֵׂה טוֹב כְּשֶׁם שֶׁהִיטִיב עִמָּךְ אֱלֹהָ, וְאֵל תִּבְקֵשׁ לְהַשְׁחִית בְּאֶרֶץ, כִּי לֹא יֹאֲהֵב אֱלֹהָ אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.
78. אָמַר (קֹארוֹן), אֲכֹן אֶדְבַּעְתִּי נָתַן לִי זֶה. הָאֵם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי כִּבְרַת הַשְּׂמִיד אֱלֹהָ לִפְנֵי דוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וְעֲשִׂירִים מִמֶּנּוּ? הַחוֹטָאִים לֹא יִשְׁאַלּוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם.
79. אֲזִי יֹצֵא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מִקִּשְׁט בִּתְכֵשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר חָפְצוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, הִלּוּאִי וְהִיֵּינוּ זֹכִים בְּאֲשֶׁר קִבֵּל קֹארוֹן. אֲכֹן בַּעַל מִזֵּל גָּדוֹל הוּא.
80. וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גְּמוּל אֱלֹהָ טוֹב יוֹתֵר לְמִאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, אוֹלָם יִשְׁיִגּוּהוּ רַק בַּעֲלֵי סִבְלָנוֹת.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.

2. קֹארוֹן : קרח בן יזהר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אַז הַשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בְּאֶדְמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעְזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹהָהּ, וְלֹא כָל הָיָה לַעְזֹר לַעֲצָמוֹ.
82. אַז אָמְרוּ אֱלֹהֵי אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתַּוְּקָקוּ לִהְיוֹת בְּמִקְוָמוֹ, אָכֵן, אֱלֹהָהּ מִרְחִיב וּמִצְמָצֵם אֶת פְּרָנְסָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מִעֲבָדָיו, וְלֹא חֶסֶד אֱלֹהָהּ עָלֵינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בְּאֶדְמָה. דּוֹמָה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.

קטע 9

83. מַעֲוֹן הָעוֹלָם הִבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֱלֹהֵי שְׂאִינָם רוֹצִים לְהַתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהַשְׁחִית, וְהַאֲחֵרִית לִירְאֵי אֱלֹהָהּ.
84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רָע, הִנֵּה לֹא יִשְׁלָמוּ עוֹשֵׂי הַרְעוֹת בְּלִתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוֹ.¹
85. הִנֵּה אֲשֶׁר הִטִּיל עֲלֵידָה לְמַסֵּר אֶת הַקּוּרְאָן וְשִׁיבָדָה הַשֵּׁב (נִחְזִירָדָה אֶל מִכָּה).² אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמְדָּרָדָה וּמִי נָתַן בְּתַעֲזִיחַ גְּמוּלָה.
86. אַתָּה לֹא קוֹיֵת שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) יִנָּתֵן עַל יָדָדָה וְרַק רַחֲמָנוּת מִרְבוּנָדָה. עַל כֵּן אֵל תִּסְיַע בְּיַד הַכּוֹפְרִים.
87. וּבַל יִרְחִיקוּדָה (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ לְאַחַר שֶׁהוֹרְדוּ אֱלִידָה מִן הַשָּׁמַיִם. וְקִרְאָה אֶל רְבוּנָדָה, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמְשַׁתְּפִים (לוֹ),
88. וְאַל תִּפְגֹּה בְּתַפְלָה לְאֱלֹהֵי אַחַר זוּלָתוֹ, כִּי אֵין אֱלֹהֵי זוּלָתוֹ. כָּל דְּבַר יִחְלָף מִבְּלַעֲדֵי פְּנִיו. כִּי רַק לוֹ הַשְׁלָטוֹן וְאַלּוֹ תַחֲזִירוּ.

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29

סִוְרַת אֶל-עֶנְكَבוֹת הָעֶנְכָּבִישׁ

סורה זו נקראת «אֶל-עֶנְכָּבוֹת, הָעֶנְכָּבִישׁ» משום השם «אֶל-עֶנְכָּבוֹת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אללה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אללה. ר' פ' 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעֶנְכָּבִישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סורת אל-ענכבות 29

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. האם חושבים בני האדם כי יעזבו לאמר, האמנו, מבלי שיעמדו במבחן?²
3. הרי כבר נסינו את אלה אשר היו לפניהם, ואללה יודע מי הם הצודקים ומי הם הכוזבים.
4. האם חושבים עושי הרעות כי יוכלו לעבר אותנו, הרי לקוי כוח שפוטם.
5. מי שמקוה להפגש עם אלה, הנה עת מועד אלה בוא לבוא, והוא השומע והיודע.
6. מי שמשקיע מאמץ עלאי, הוא עושה זאת למען עצמו,³ כי אלה אינו זקוק לבני אדם.
7. ואלה שהאמינו ועשו הישר, להם נכפר על חטאיהם ונגמל להם על הטוב אשר עשו.⁴
8. אמנם צוינו על האדם להתנהג בנעם וחסד עם הוריו.⁵ אך אם יתאבדו אתד לצרף לי שתפים אשר אינד מכיר, אל תשמע להם. אלי שובכם, ואודיעכם את מעשיכם.
9. אך אלה אשר האמינו ועשו הטוב, אותם נכניס (לגן) עם הישרים.
10. בין בני האדם יש האומרים, האמנו באללה, אך אם הם נפגעים בשביל אלה, נשימו פגיעת בני האדם כענש אלה.⁶ ואולם בבוא נצחון (למאמינים) מעם רבונד, יאמרו, עמכם היינו. האין אלה יודע אשר בלבבות בני האדם?⁷
11. אכן, אלה יודע מי הם המאמינים, והוא יודע מי הם הצבועים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 142, ופ' 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 15.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23 - 24.

6. ר' סורת אל-חג' 22: 11.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסא' 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לָכוּ בְּדֶרֶכְנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִשָּׂא אֶת הַטָּאִיכָם. אֲדָהֶם לֹא יִשָּׂאוּ מִחַטָּאֵיהֶם בְּדֶבֶר, וְהֵם רַק מִשְׁקָרִים.¹
13. הֵם יִשָּׂאוּ אֶת מִשְׂא הַחַטָּאִים שֶׁל עֶצְמָם עִם מִשְׁאוֹת נּוֹסָפִים, וּבִיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים יִשְׁאַלּוּ עַל אֲשֶׁר בָּדּוּ.²

קטע 2

14. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל עֲמוֹ, וְהוּא שָׁהָה בֵּינֵיהֶם אֶלֶף שָׁנִים פָּחוֹת מִמְּשִׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֶם הַמִּבּוּל עַל הַיּוֹתֵם כּוֹפְרִים.³
15. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲנָשֵׁי הַתֵּבָה וְעַשְׂיָנוּ אוֹתָהּ לְאוֹת לְבְנֵי הָאָדָם.⁴
16. וְאֶת אַבְרָהָהִים כְּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, עֲבֹדוּ אֱלֹהָהּ וַיִּרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יִדְעֵתֶם.
17. אָכֵן אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָהּ אֱלִילִים הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כְּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָהּ אֵין בְּכוֹחַם לִפְרֹנֵס אֶתְכֶם, וְלָכוּ בִקְשׁוּ אֶת פְּרֹנְסַתְכֶם מֵאֱלֹהָהּ וְעֲבֹדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֱלֹוֵ תוֹחֲזֹרוּ (בִּיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).
18. (הוּי הַכּוֹפְרִים) אִם תִּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִנֵּה כְּבֹר הַכְחִישׁוֹ אֲמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְמִסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
19. הֲלֹא יִרְאוּ כִּיצַד יִבְרָא אֱלֹהָהּ אֶת הַבְּרִיאָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחֵר יִחְזִיר אוֹתָהּ (לַחַיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.⁵
20. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אֵיךְ יִצַר אֶת הַבְּרִיאָה וְכִיצַד בּוֹרָא אֱלֹהָהּ וּמַצְמִיחַ הַכֹּל מִחֻדָּשׁ, הֵן אֱלֹהָהּ הוּא הַכֹּל-יִכְלֵ.⁶
21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וִירַחֵם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹוֵ תוֹחֲזֹרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).
22. אֵין בִּיכְלֻתְכֶם לְבָרַח מֵאֱלֹהָהּ, לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאֵין לָכֶם מְגֹו וּמוֹשִׁיעַ זוֹלַת אֱלֹהָהּ.

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קטע 3

23. הכופרים באותות אלה ובפגישתו (ביום הדין), אלה נאשו מרחמי וצפוי להם ענש מכאיב.
24. ולא היה מענה בני עמו (של אברההים), אלא הרגוהו או שרפוהו. אולם אלה הציל אותו מן האש.¹ אכן בזה אות לבני העם שהאמינו.
25. ואמר (אברההים לבני עמו), לקחתם לכם פסילים מבלעדי אלה, עבודתם יצרה אהבה וידידות ביניכם בחיי העולם הזה, אחרי כן ביום תחית המתים יתפשט איש מכס לרעהו, ויקלל איש מכס את רעהו, וגיהנם יהיה למעון לכם, ולא יהיה לכם עוזר.
26. ולוט האמין בו. ואמר (אברההים), מהגר אני (מארצכם) אל רבוני. הוא העוזר והחכם.
27. ונתנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב, ונתנו לצאצאיו את הנבואה ואת הספר, ונתנו לו את שכו בועולם הזה, ואכן באחרית הימים הוא בין הישרים.
28. (וזכר) את לוט כשאמר לבני עמו, אתם עושים תועבות גדולות אשר לא עשה כמותן איש בעולם לפניכם.
29. כי אתם מקימים יחסי מין עם הגברים, ואתם שודדי דרכים, ותעשו מעשים מגנים במקומות האספה שלכם. ותשובת בני עמו היתה, הבא עלינו את הענש של אלה, אם אתה צודק,
30. ואז הוא אמר, רבוני! עזר לי נגד האנשים המשחיתים.

קטע 4

31. לאחר ששליחינו (המלאכים) הביאו את הבשורה הטובה לאברההים.² הם אמרו, הננו משמידים את תושבי העיר הזאת, כי חוטאים הם.
32. אמר (אברההים), אבל לוט חי בה. אמרו, אנחנו יודעים היטב מי חי בה, נציל אותו ואת משפחתו, חוץ מאשתו שהיא בין המשמידים.
33. בבוא שליחינו (המלאכים) אל לוט,³ רע בעיניו בואם והפריע לו. אולם הם אמרו, אל תפחד ואל תצטער, אנחנו מצילים אותך ואת בני משפחתך, חוץ מאשתך היא תשמד.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 97 - 98.

2. הבשורה: על הולדת הבן אסחאק (יצחק).

3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים עַל יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מַעֲשֵׂה השְׁחִיתוֹת שֶׁעָשׂוּ.
35. וַיִּכְבֶּר הַשָּׁאֲרָנוּ מִמֶּנָּה אוֹת גְּלוּי לְמַעַן יִשְׁכִּילוּ.¹
36. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן (שְׁלַחְנוּ) אֶת אַחִיהֶם שׁוֹעִיב, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבֹדוּ אֵלֵהָ, וְצִפּוּ לַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וְאֵל תִּשְׁחַתּוּ אֶת דִּרְכָּכֶם בְּאֶרֶץ.
37. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ, וְאֵזַבְּאָה עֲלֵיהֶם הָרַעֲיָדָה הַחֲזָקָה, וְלֹא־חָרְיָה כָּרְעוּ וַנִּפְּלוּ מֵתִים בְּבִתְיָהֶם.
38. (וַיִּכְבֶּר הַשָּׁמַדְנוּ אֶת) בְּנֵי עֲאֹד וְת' מוֹד, הָרִי בְּרוּר לָכֶם מִחֲרֻבוֹת מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם מֵה שְׁקָרָה לָהֶם. וְקִשֵּׁט לָהֶם הַשָּׁטָן בְּעִינֵיהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם (הָרַעִים), וְהִסִּיר אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה. אֲמַנְסָם הֵם חֲשָׁבוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת הַנִּכּוֹן.
39. (וְכֵן) הַשָּׁמַדְנוּ גַּם אֶת) קֶאֱרוֹן וְאֶת פְּרַעָה וְאֶת הָאֱמָאן, כְּאֲשֶׁר מוֹסֵא בָּא עֲלֵיהֶם עִם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אוּלָם הֵם הִתְנַהֲגוּ בִּיהִירוֹת בְּאֶרֶץ, אַךְ לֹא יָכְלוּ לְהַמְלִיט מִן הָעֹנֶשׁ.
40. אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם הִעֲנִשְׁנוּ בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיו סוּפַת אֲבָנִים, וּמֵהֶם אֲשֶׁר אָחַז אוֹתוֹ הָרַעַשׁ, וּמֵהֶם אֲשֶׁר בִּקְעָנוּ תַּחְתֵּיו אֶת הָאֲדָמָה, וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ, וְאֵלֵהָ לֹא עָשָׂקָם, אֲלֹא הֵם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עָשָׂקוּ.
41. אֵלֶּה הַלּוֹקָחִים לָהֶם מִגְנִים זוֹלָת אֵלֶּה דּוֹמִים לַעֲכָבִישׁ הָאוֹרֵג לַעֲצָמוֹ בֵּית. בֵּית הָעֲכָבִישׁ הוּא הַבֵּית הָרוֹפֵף בְּיוֹתֵר, לוֹ רַק הָיוּ יוֹדְעִים.
42. אוּלָם אֵלֶּה יוֹדְע כָּל דָּבָר עַל הָאֵלִילִים שֶׁהֵם קוֹרְאִים עֲלֵיהֶם זוֹלָתוֹ, כִּי הוּא הָעֶזֶז וְהַחֲכָם.
43. מִן הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְבְנֵי אָדָם, לוֹמְדִים לָקוֹחַ רַק בְּנֵי דַעַת.
44. אֵלֵהָ בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאֶרֶץ וְהַקִּימָם עַל אֶמֶת וְצֶדֶק, וּבִזְאת אוֹת לְמַאֲמִינִים.

קטע 5

45. קרא את אשר השָׁרָה אֵלֶיךָ מִן הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן), וְקִיִּם אֶת הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה מוֹנֵעַת הַתּוֹעֵבָה וְהַרְעָה. וְאַכּוּ זָכַר אֶלְלָה גְדוֹל יוֹתֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

חלק 21

46. אֶל תִּתְנַכְחוּ עִם בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹנָגָת, ¹ פָּרַט לְחוּטָאִים שְׂבָהֶם. אֲמָרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְלֹא אֲנַחְנוּ מִסְּלָמִים.
47. וְכִזְזָת הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם. וְאַכּוּ אֵלְלָה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי' יל) יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וּיִמְאַלָּה (אֲנָשִׁי מִכָּה) יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִינוּ בּוֹ. וְלֹא יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתָיו אֲלֵא הַכּוֹפְרִים.
48. (וְאַתָּה מוֹחֲמָד) לֹא הִיִּית קוֹרָא לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן) כֹּל סֵפֶר, וְלֹא כְּתַבְתָּ אֶפְלוֹ אוֹת אַחַת בִּימִינֶךָ. כִּי לֹאִלָּא כֹן חֲשָׁדוֹ הַמִּבְטָלִים.²
49. אָבֵל הוּא אוֹתוֹת בְּרוּרִים בְּלִבּוֹת אֵלְלָה אֲשֶׁר נָתַנָּה לָהֶם הַדַּעַת. רַק הַחוּטָאִים מִתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ.³
50. וְאַמָּרוּ, לָמָּה זֶה לֹא הוֹרְדוּ אֵלָיו אוֹתוֹת (נִסִּים) מִרְּבוּנוֹ? אֲמָרוּ, אָכּוּ הָאוֹתוֹת (הַנִּסִּים) עִם אֶלְלָה הֵם, וְאַנִּי הִנְנִי רַק מִזְהִיר בְּרוּר.⁴
51. הֵאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְמַעַן יִקְרָא לְפָנֵיהֶם? אָכּוּ בְּזָה רַחֲמִים וְהִזְכָּרָה לְעַם מֵאַמִּין.⁵

קטע 6

52. אֲמָרוּ, אֲנִי מִסְתַּפֵּק בְּאֶלְלָה כַּעַד בִּינִי לְבִינֵיכֶם, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שְׂבָשְׁמִים וּבְבָאֲרָ. וְאַלְלָה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּהֶבֶל וּכְפָרוּ בְּאֶלְלָה, הֵם יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.
53. (הַכּוֹפְרִים) דּוֹרְשִׁים מִמֶּךָ לְהַחִישׁ אֶת עֲנָשָׁם,⁶ אֲדָּ לֹאִלָּא הִיָּה קְבוּעַ לְמוֹעֵד מִסִּים, הִיָּה כְּבָר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם הוּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יַחוּשׂוּ.
54. יִבְקָשׁוּד לְהַחִישׁ בּוֹא הָעֲנָשׁ, וְאַכּוּ גִיהֶלֶם מִקִּיף בְּכּוֹפְרִים,

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; אל-אסרא' 17 : 59 ; וסורת אל-כהף 18 : 17.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 133.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הֶעֱנֵשׁ מֵעֲלֵיהֶם וּמִתַּחַת רַגְלֵיהֶם, אִזּוֹ יֹאמַר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.¹
56. הוּא עֲבָדֵי הַמַּאֲמִינִים! אֲרָצִי רַחֲבָה הִיא,² עֲבָדוּ אֶפּוּא אוֹתִי.
57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטָּעֵם אֶת הַמּוֹת, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
58. אֱלֹהִי שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֱלֹהִי נִשְׁכָּנִים בַּחֲדָרִים מִגֵּן עֵדֶן. זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לִנְצַח יַחֲיוּ. מַה טּוֹב שֶׁכָּר הַעֲמִלִים,
59. אֲשֶׁר הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וְסָמְכוּ עַל רַבּוֹנָם.
60. מַה רַבִּים הַיְצוּרִים, שְׂאִינִם מְסֻגָּלִים לַפְּרִינִס עֲצָמָם, אֱלֹהִי וּפְרִינִס אוֹתָם וְאֶתָּכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַעֲמִיד אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשִׁרְוֹתָכֶם? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אִם כֵּן, כִּיצֵד הֵם סוֹטִים (מַעֲבֹדֵת אֱלֹהִי)?
62. אֱלֹהִי מְרַחֵב וּמַגְבִּיל אֶת פְּרִינְסוֹתָיו שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדָיו, כִּי אֱלֹהִי יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וּבָהֶם הַחַיָּה הַאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֵמָה כְּמִתָּה? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אֲמַר, הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהִי. וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִשְׁכְּלוּ.

קטע 7

64. חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק שְׁעִשׂוּעֵי שָׁוָא וּמִשְׁחָק, רַק בְּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הַקָּמִתִּים. לוֹ רַק יִדְעוּ זֹאת.
65. בְּרִכִּיבָתָם (הַכּוֹפְרִים) עַל סִפִּינָה הֵם מִתְּפַלְלִים אֶל אֱלֹהִי בְּמִסִּירוֹת וּמַאֲמִינִים בּוֹ, אֲךָ לְאַחַר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלָה אוֹתָם אֶל הַיִּבְשָׁה, יִצְרְפוּ לוֹ שִׁתְּפִים,
66. וְיִשׁוּבוּ לַכֹּפֶר בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם וּלְמַעַן יִהְיוּ זְמִנִּית, אֲךָ לְבִסּוֹף יִדְעוּ.
67. הָאִם לֹא יָרְאוּ, כִּי עֲשִׂינוּ לָהֶם מְקַדָּשׁ בְּטוֹחַ, בְּעוֹד הַאֲנָשִׁים סִבִּיבֵם מְגֻרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הָאִם רַק בַּהֲבֵל יֶאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֱלֹהִי יִכְפְּרוּ?
68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדֶה כָּזָב עַל אֱלֹהִי, אוֹ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְּכַחֵשׁ לְאֶמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָיו? הָאֵין בְּגִיחָם מוֹשֵׁב לְכּוֹפְרִים?
69. אֱלֹהִי אֲשֶׁר נֶאֱבָקוּ (בְּכּוֹחוֹת הַשֶּׁטֶן) בְּשִׁבְלֵנוּ, נִנְחָה אוֹתָם בְּדַרְכֵינוּ, וְאִכּוֹ אֱלֹהִי הוּא עִם הָעוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 97.

30

סִוֵּרַת אֶךְ-רוּם

הָרוּמִים

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רום, הָרוּמִים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלמים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת. לאחר תבוסתם ינצחו: זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הָרוּמִים» מפסוק שניים.

סורת אר-רום 30

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. הרומים נִצְחוּ,
3. בְּאַרְץ הַקְּרוּבָה בְּיוֹתֵר,² אוֹלָם לְאַחַר שֶׁנִּצְחוּ הֵם וְנִצְחוּ,
4. בְּעוֹד שָׁנִים אֶחָדוֹת, הָעֵנָן שֶׁיָּד לְאֱלֹהָ מִלִּפְנֵי וּמֵאַחֲרֵי (נִצְחוֹן הַרומים). וּבְיוֹם הַהוּא יִשְׁמְחוּ הַמַּאֲמִינִים,
5. בְּנִצְחוֹן אֱלֹהָ. הוּא עוֹזֵר בְּנִצְחוֹנוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא הָעוֹזֵר וְהַרְחוּם.
6. זֶה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹהָ לֹא יִכָּר הַבְּטָחָתוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים.
7. יוֹדְעִים הֵם רַק אֵת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַנִּרְאִים לְעֵינָיו, וּמְסִיחִים דַּעְתָּם מִן הָעוֹלָם הַבָּא.
8. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ עַל עֲצָמָם, אֵיךְ אֱלֹהָ בָּרָא אוֹתָם? אוֹלָם אֱלֹהָ בָּרָא בְּאֵמֶת וְלִזְמַן קָצוּב (יוֹם הַדִּין) אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְאֵת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם כּוֹפְרִים בְּפִגְיֹשֶׁת רְבוּנָם.
9. הָאֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מְסִירִים בְּאַרְץ וְרוּאִים מָה הִזָּה חֲסוּף שֶׁל קוֹדֵמֵיהֶם, שֶׁהָיוּ יוֹתֵר חֲזָקִים מֵהֶם, וְעָבְדוּ וּפָתְחוּ אֵת הָאָרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר פָּתְחוּהָ הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה). וּשְׁלִיחֵיהֶם הוֹפִיעוּ אֵלֵיהֶם עִם הוֹכָחוֹת? לָכֵן אֱלֹהָ מַעֲוֹלָם לֹא עָשָׂק אוֹתָם, כִּי הֵם עָשְׂקוּ אֵת עֲצָמָם.
10. וְסוֹפָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הִרְעוּ תַּהֲיֶיהָ הִרְעָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִכְחִישוּ אֵת אוֹתוֹת אֱלֹהָ וְלָעָגוּ לָהֶם.

קטע 2

11. אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִבְרָא אֵת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא אוֹתָהּ בְּשֵׁנִית, וְאַתָּם תַּחֲזְרוּ אֵלָיו.
12. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶם שְׁעַת הַדִּין יִתְגַּאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. בארצות פלסטין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִן הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר שֶׁתְּפוּ לְאֵלֶּה מִתְעַרְבִים לְטוֹבָתָם, וְאִזִּי יִכְפְּרוּ בְּשִׁתְפֵיהֶם שְׂצָרְפוּ לְאֵלֶּה,
14. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶה שְׁעַת הַדִּין, בִּיּוֹם הַהוּא יִפְרְדּוּ (הַמֵּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים).
15. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב, הִנֵּה הֵם שְׂמֵחִים וּמְאֻשְׁרִים בְּגֵן.
16. אֲדָּךְ בְּאֲשֶׁר לְכּוֹפְרִים וּמִכְחָשִׁים בְּאוֹתוֹתֵינוּ וּבִפְגִישַׁת הָאֲחֵרִית, הִנֵּה אֱלֹהֵי יוֹבֵאוּ לַעֲנֹשׁ.
17. וְשִׁבְחוּ אִפּוֹא לְאֵלֶּה בְּעַת תַּעֲרִיבוּ וּבְעַת תִּשְׁכִּימוּ.
18. לֹא הִשְׁבַּח בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, וּבְעַת שְׁיִחְשִׁיד הַיּוֹם וּבְשַׁעַת הַצֹּהֲרִים.
19. מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת, וּמוֹצִיא אֶת הַמֵּת מִן הַחַי, וּמַחֲיָה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וְכִזְזָת אַתֶּם מוֹצֵאִים (מִן הַקְּבֻרוֹת בִּיּוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים).¹

קטע 3

20. וּמֵאוֹתוֹתָיו, אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵעֶפֶר, וְהִנֵּה אַתֶּם בְּגִי אָדָם מִתְרַבִּים וּנְכֻצִּים עַל פְּגִי הָאָרֶץ,
21. וּמֵאוֹתוֹתָיו שְׂיִצֵּר בְּשִׁבְלֵכֶם בְּנוֹת זֹוג מִנִּפְשׁוֹתֵיכֶם, לְמַעַן תִּשְׁכְּנוּ עִמָּהֶן וְקִבַּע בִּינֵיכֶם רִגְשׁוֹת אֲהֲבָה וְרַחֲמִים. אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת לְבִגֵּי אָדָם חוֹשְׁבִים.²
22. וּמֵאוֹתוֹתָיו בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַבְּדִלִי לְשׁוֹנוֹתֵיכֶם וְצִבְעֵיכֶם. בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי דַעַת.
23. וּמֵאוֹתוֹתָיו שִׁנְתֶּם בְּלִילָה וּבִיּוֹם, וּבִקְשָׁכֶם מִחֲסָדוֹ (בִּיּוֹם). בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
24. וּמֵאוֹתוֹתָיו שֶׁהוּא מְרָאָה לָכֶם אֶת הַבָּרֶק שֶׁמַּעֲלָה בְּלִבְבוֹתֵיכֶם פֶּחַד וְתַקְוָה, וְהוּא מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְיַחֲיָה בָּהֶם אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יִשְׁפִּילוּ.
25. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ מִתְקִימִים בְּפִקְדָתוֹ.³ אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹרְאוֹ אֵלֵיכֶם קְרִיאָה, תִּצְאוּ מִן הָאֲדָמָה (הַקְּבָרִים).⁴
26. וְלֹא כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, וְכֻלָּם נִכְנָעִים לוֹ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 57; סורת אל-חג' 22: 5 - 7; וסורת יא. סין 36: 33 - 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 189.

3. ר' סורת אל-חג' 22: 65; וסורת פאטר 35: 41.

4. הכוונה לתחיית המתים ביום הדין. ר' סורת אל-אסרא' 17: 52; סורת יא. סין 36: 53; וסורת אנ-

נאזעאת 79: 13 - 14.

27. והוא אֲשֶׁר בָּרָא בְּרֵאשִׁית וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא בְּשֵׁנִית, וְקַל הוּא לוֹ, וְלוֹ
הַמָּשָׁל הַנֶּעֱלָה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הֶעֱזִיז וְהִתְחַכֵּם.

קטע 4

28. והוא מִשַּׁל לָכֶם מִשַּׁל מִנְפָשְׁכֶם, הָאֵם עֲבָדֵיכֶם שֶׁתִּפִּים לָכֶם בְּמָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ
לָכֶם! וְאַתֶּם שְׂוִים לָהֶם בְּזִכְיוֹתֵיכֶם! אוֹ הִתִּירָאוּ אוֹתָם כִּי־רֵאתְכֶם אִישׁ
אֶת רֵעֵהוּ? כִּזְאת נִפְרַשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מִבְּנִים.

29. אָבֵל הַחוּטָאִים הִלְכוּ אַחֲרֵי תַאֲוֹתֵיהֶם מִבְּלִי דַעַת. וּמִי הוּא אֲשֶׁר יִדְרִיף
אֶת זֶה שֶׁאֵלָּה גִזַּר שְׂנִישָׁאָר בַּתְעִיָּה? לֹא־לָהּ לֹא יִהְיוּ עוֹזְרִים.

30. שָׂא אֶת פְּנִיךָ לְדַת (הָאֶסְלָאם) כְּחִנִּיף.¹ בְּרִיאַת אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת בְּנֵי
הָאָדָם עָלֶיהָ. אִין לְשִׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אֵלָּה. זוֹהִי הַדַּת הָאֱמֶתִית, וְאוֹלָם
מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים.

31. שׁוּבוּ אֵלָיו וְיִרְאוּהוּ וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְאֵל תִּהְיוּ מִן הַפְּגִנִּים,

32. וְלֹא מֵאֵלָה שֶׁנִּתְפַּלְגּוּ בְּאֶמוֹנָתָם לְסִיעוֹת וְכָל סִיעָה מִהֶן שֶׁמַּחֲהָ בְּשִׁלָּה.

33. אִם תִּפְגַּע בְּבְנֵי הָאָדָם צָרָה, הֵם מִתְפַּלְלִים אֶל רְבוּנָם, וְחוֹזְרִים אֵלָיו
בַּתְּשׁוּבָה. וְאוֹלָם כְּשִׁיטְעִים אוֹתָם מִרְחֻמִּיו, וְהִנֵּה חֶלֶק מֵהֶם מְצַרְפִּים
שֶׁתִּפִּים לְרְבוּנָם,

34. וְהֵם כּוֹפְרִים בְּחֶסֶד אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם. הִתְעַנְּגוּ זְמַנִּית, לְבִסּוֹף תִּדְעוּ.

35. הָאֵם הוֹרְדֵנוּ לָהֶם הוֹכָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר הִיא תִּדְבָּר בְּעַד הַשִּׁתְפִּים
אֲשֶׁר צָרְפוּ לוֹ?

36. אִם מַעֲנִיקִים אֲנַחְנוּ לְבְנֵי אָדָם חֶסֶד, הֵם מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בְּשִׁמְחָה, אֵד אִם
תִּפְגַּע בָּהֶם צָרָה בְּשַׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ יְדֵיהֶם הֵם מִתִּנְאָשִׁים.

37. הָאֵם אֵינָם רּוֹאִים כִּי אֵלָּה מְרַחֵב אוֹ מַגְבִּיל אֶת הַפְּרָנְסָה לְמִי שִׁירְצָה?
אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

38. תֵּן לְקִרּוֹב מִשְׁפָּחָה אֶת הַחֶלֶק הַמִּגִּיעַ לוֹ (מִן הַצִּדְקָה), וְגַם לְמִסְכּוֹ וּלְנֹעַ
וְנָד. זֶה טוֹב יוֹתֵר לֹאֵלָה הַמְּבַקְשִׁים פְּנֵי אֵלָּה. וְאֵלָה הֵם הַמְּצַלִּיחִים.

39. כָּל אֲשֶׁר תִּלְווּ בְּרַבִּית לְהַגְדִּילַת הוֹנָכָם מִרְכּוּשׁ אַחֲרִים, לֹא יוֹסִיף לָכֶם דְּבָר
אֶצֶל אֵלָּה, וְרַק הַצִּדְקָה שֶׁאַתֶּם תּוֹרְמִים לְרִצּוֹת פְּנֵי אֵלָּה הִיא שֶׁתְּכַפִּיל
אֶת גְּמוּלָּכֶם.

40. אֵלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וַיִּפְרֹגֶנְס אֶתְכֶם, וּלְאַחַר מִכֶּן יִמִּיתְכֶם, וְאַחַר יַחֲיָה אֶתְכֶם, הֵיטֵשׁ מִשְׁתַּפִּיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה דָּבָר? יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּכּוּ לוֹ.

קטע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוֹת בִּיבִשָּׁה וּבִיָּם עֶקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לְמַעַן יִטְעִמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוֹלֵי יַחֲזִירוּ בָהֶם.¹
42. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנִים. מִרְבִּיתֵם הָיוּ פְּגָנִיִּים.
43. הִטָּה פָּנָיִךְ אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) בְּטָרִם יְבוֹא יוֹם מֵאֵלֶּלָה אֲשֶׁר אֵין לְעֻכְבּוֹ. בְּיוֹם הַהוּא יִפְלְגוּ.
44. מִי שֶׁכָּפַר יַעֲנֹשׁ עַל כְּפִירְתּוֹ, וְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיִּשָּׁר, הַצִּיעוּ לְעַצְמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגוֹ עֲדוֹן),
45. כִּדּוּ יִגְמַל מִחֲסִדּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת כְּמִבְשָׁרוֹת טוֹב, וְלְמַעַן יִטְעִימְכֶם מִרַחֲמָיו, וְלְמַעַן יִשׁוּטוּ הָאֱנִיּוֹת בִּפְקֻדָּתוֹ, וְלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ מִחֲסִדּוֹ, וְלְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
47. כִּבֵּר לְפָנָיִךְ שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמָּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בְּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנִקְמְנוּ בַּחוּטָאִים, וְחוֹבָה עָלֵינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמֵּאֲמִינִים.
48. אֵלֶּלָה הוּא הַשׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מְפִיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֶה,² וַיַּעֲשֶׂה אוֹתָם קָטָעִים קָטָעִים, וְאֵז אֶתְּהָ רוֹאֶה אֶת הַגֶּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהִגְיוֹ לְאֲדָמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ,³ וְהִרְיָחוּ מֵאֲשֶׁר,
49. לְאַחַר שֶׁהָיוּ מֵיֵאֲשִׁים לְפָנֵי שְׂיָרֵד עֲלֵיהֶם (הַגֶּשֶׁם).
50. הַתְּבוֹגֵן אֶפּוֹא אֶל עֻקְבוֹת רַחֲמֵי אֵלֶּלָה, בִּיצֵד יַחֲיָה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחַר שֶׁהִיְתָה כְּמֵתָה. אֲכֹן כֶּכָּה הוּא מַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יִכְלֹל.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 168.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57.

3. ר' סורת אנ-נור 24 : 43.

51. וְאוֹלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ (יִבְשָׁה עַל זֶרְעִם), וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תִבּוֹאֲתֶם מִצְהִיבָה, יִשְׁאָרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.¹
52. וְאִכּוּ אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים אֶת הַקְרִיָּאָה כְּאֲשֶׁר הֵם פּוֹנִים עֲרֵף.
53. כֵּן לֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ עוֹרִים מִתְעִיָּתֶם, כִּי רַק אֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתַיִנוּ תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ קוֹלְךָ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְסַלְּמִים.²

קטע 6

54. אֵלֶּה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵחֹמֶר חֲלָשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחֵר הַחֲלָשָׁה נִתֵּן כּוֹחַ, אַחֵר נִתֵּן רַפְיוֹן וְשִׁיבָה לְאַחֵר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרֵא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיּוֹכֹל.
55. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין יִשְׁבְּעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאָרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שְׁעָה קְלָה. כִּכָּה הָיוּ מְשַׁקְרִים מִקֶּדֶם.
56. אֲזִי יֹאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם הַיָּדַע וְהָאֱמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהִתְאֵם לַלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלֶּה, (מִיּוֹם פְּטִירְתְּכֶם) עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוֹלָם אַתֶּם לֹא יֹדְעֶתֶם.
57. בִּיּוֹם הַהוּא לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים הַתִּנְצָלוּתֶם, וְלֹא יִרְשָׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲיִינָה.
58. וּכְבֹּר מְשַׁלְּנוּ לִבֵּנִי אָדָם בְּקוֹרְאָן הַזֶּה מִכָּל מָשָׁל. אִכּוּ אִם תִּבְּיֵא אֵלֵיהֶם אוֹת, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֵלָּא שִׁקְרָנִים.
59. כִּדְ חוֹתֶם אֵלֶּה אֶת לְבוֹת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים.
60. לִכֵּן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוּת כִּי הַבְּטַחַת אֵלֶּה הִיא הַבְּטַחַת אֶמֶת שֶׁתִּקְיִם. אֵל יַחְלִישׁוּ אוֹתָךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינֶם מְשַׁכְנְעִים.

1. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 63 - 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

31

סִוֵּרַת לוֹקְמָאן

לוֹקְמָאן

סורה זו נקראת «לוֹקְמָאן» משום שהשם «לוֹקְמָאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לוֹקְמָאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לוֹקְמָאן» מפסוק שנים-עשר.

סורת לוקמאן 31

בשם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אֱלֹהֵה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֹכֶם,²
3. שֶׁהֵם הַדֶּרֶכָה וְרַחֲמִים לְעוֹשֵׁי הַטוֹב,
4. הַמְקִימִים אֶת הַתַּפְלָה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה) וּמֵאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא,
5. וְהֵם הַמְדַּרְכִּים מִרְבוֹנָם וְהַמְצַלִּיחִים.
6. וַיֵּשׁ מִבְּנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יִקְנֶה הַתּוֹלִי הַסְּפוּרִים, כְּדִי לְהַתְעוֹת מִדֶּרֶךְ אֱלֹהֵה
מִבְּלִי דַעַת וְיִהְיֶה לָּהֶם, לְאֱלֹהֵה צָפוּי עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל (בְּגִיחָם).
7. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לִפְנֵיו אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, יִפְנֶה עֲרֹף מִתְנַשֵּׂא, כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא
שָׁמַע אוֹתָם, כְּאֵלֹהֵה הָיָה חֲרָשׁ. לְפִיכָךְ בִּשְׂרָ לֹו עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.³
8. אֲדָּ אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ טוֹב, לָהֶם גְּנוֹת הַנֶּעֱם,
9. לְנֶצַח יִהְיוּ בָהֶם. זֹאת הַבְּטָחַת הָאֱמֻנָה שֶׁל אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזוֹז וְהַחֹכֶם.
10. וְהוּא בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים שְׁנוּרָאִים לְעִין, וְקָבַע בְּאֶרֶץ הָרִים
רָמִים וְנִטְוִיעִים אֵינָם לְבַל תִּנּוּעַ בָּכֶם, וְהַפִּיץ עַל פְּנֵיהֶ מִכָּל רֶמֶשׁ. וְהוֹרְדָנוּ
מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַצְמַחְנוּ כָּל זֹוג תַּאֲוָה לְעֵינֵינוּ.
11. כָּל אֱלֹהֵה הֵם בְּרִיאָה שֶׁל אֱלֹהֵה, הָרְאוּנִי מֵה בְּרֵאוֹ הָאֲחֵרִים זֹלָתוֹ. וְאוֹלָם
הַפְּגָנִיִּים שְׂרוּיִים בַּתְּעִיָה גְלוּיָה וּבִירוּרָה.

קטע 2

12. וּכְבֹר נִתְּנוּ לְלוֹקֵמָאן אֶת הַחֹכְמָה, (וְאֶמְרָנוּ לוֹ), הוֹדָה לְאֱלֹהֵה, כִּי כָּל
הַמּוֹדָה, רַק לְנִפְשׁוֹ יוֹדָה, וּמִי שֶׁאִינוּ מִכִּיר תּוֹדָה הָרִי אֱלֹהֵה אִינוּ זָקוּק
לְתוֹדָתוֹ, כִּי הוּא בַעֲצָמוֹ רַב-תַּהֲלָה.
13. וְיִזְכֹּר) בְּאֶמּוֹר לוקמאן לְבָנוּ וְהוּא מְטִיף לוֹ מוֹסֵר, בְּנִי! אֵל תִּשְׁתַּף לְאֱלֹהֵה
שְׁתַּפִּים, כִּי אֲכֹן הַשְׁתּוֹף (לְאֱלֹהֵה) הוּא עוֹל עֲצוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונס 10: 1.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 82; וסורת מוצלת 41: 44.

14. אַמַּנְס צױנו על האַדס לְכַבֵּד אֶת הוֹרִיו.¹ כִּי אָמוּ נְשָׂאָה אוֹתוֹ (בְּרַחֲמָה) בְּעַמְל וְכָאָב וְטַפְלָה בּוֹ שְׁנַתִּים² עַד שְׁגַמְלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תִּפְּרִיר טוֹבָה לִי (לְאַלְלָה) וּלְהוֹרִיךְ.³ אֵלֵי הַדְּרִךְ.
15. אַךְ אַם יִתְאַמְצוּ (הוֹרִיךְ) לְאַלֵּץ אוֹתְךָ לְשִׁתֵּף אֵלֵי שְׁתַּפִּים אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם דָּבָר, אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּהִגִּינוֹת. וְאוֹלָם לָךְ בְּנִתִּיב שֶׁל מִי שְׁחוֹזָר אֵלֵי בְּתִשׁוּבָה, אַחֵר אֵלֵי חֲזָרְתְּכֶם, וְאִזּוּ אוֹדִיעֶכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
16. (לוקמאן הַמְּשִׁיד לְהַטִּיף לְבָנוֹ), בְּנִי! גַּם אַם (הַטוֹבָה אוֹ הָרָעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין שֶׁל חֶרֶדֶל, בְּתוֹךְ סֵלַע, אוֹ בְּשָׂמִים אוֹ בְּאַרֶץ, יְבִיאָנָה אֶלְלָה (בְּיוֹם הַדִּין).⁴ כִּי אֶלְלָה מִמָּחָה וּבִקְיָא בְּמַעֲשֵׂי עֲבָדָיו.
17. בְּנִי! קִיִּם אֶת הַתִּפְלָה, וְצוּה אֶת הַטוֹבָה, וְאַסֵּר אֶת הָרָעָה, וְשֵׂא בְּסִבְלָנוֹת אֶת כָּל מַה שְׁיִפְגַּע בְּךָ, כִּי אֶלְה הֵן הַמְּצוּוֹת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אֶלְלָה צָנָה).
18. וְאַל תִּפְּנֶה אֶת פְּנִיךָ בְּבוֹז לְבְנֵי הָאָדָם, וְאַל תִּתְּהַלֵּךְ בְּגִאָוָה עֲלֵי אֲדָמָה, כִּי אֶלְלָה אֵינּוּ אוֹהֵב כָּל יְהִיר וּמִתְהַלֵּל.
19. הַצַּנֵּעַ לָכֵת וְהַנִּמְךָ קוֹלְךָ, כִּי אַם הַמְּגָנָה בְּקוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוּרִים.
- קִטְע 3**
20. הָאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אֶלְלָה הַעֲמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאַרֶץ לְשִׁרְוִיתְכֶם, וְהַעֲנִיק לָכֶם מְטוֹבוֹ בְּגִלּוֹי וּבִסְסֵר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְנַפְּחִים בְּדָבָר אֶלְלָה בְּלִי דַעַת וּבְלִי הַדְּרָכָה וּבְלִי סִפֵּר מֵאִיר.
21. וְאַם אוֹמְרִים לָהֶם, נִהְיָו בְּהִתְאַם לְמַה שְׂאֶלְלָה הוֹרִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׂמִים, יִגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לְפִי מַה שְׁמַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים. וְלוֹ גַּם הַשָּׁטָן יִקְרָא לָהֶם לְבוֹא אֶל עֲנִשָּׁה שֶׁל שְׁלֵהֶבֶת גִּיהֶנֶם.⁵
22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אֶלְלָה, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מִחֲזִיק בְּקִשְׁרֵי הָאֲמִיץ הַבְּלִיתִי מִנֶּתֶק. סוּף כָּל דָּבָר לְשׁוֹב אֶל אֶלְלָה.
23. וּמִי שֶׁכִּפֵּר, אֵל תִּצְטָעַר עַל כְּפִירְתּוֹ. כִּי כֻלָּם יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אֶלְלָה יוֹדֵעַ מַה שְׁבִלְבָבוֹת.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 233 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 15.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 24.

4. ר' סורת אז-זלזלה 99 : 7 - 8.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 170.

24. לאחר שנתנו להם להתענג לזמן קצר (בעולם הזה) נטיל עליהם ענש קשה.¹
25. אם תשאגלם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יגידו, אלה. אמר, השבח לאלה, אך רבם אינם יודעים,
26. כי לאלה כל אשר בשמים ובארץ, אלה אינו זקוק לבריותיו, והוא רב-תפארת.
27. אלו היו כל עצי הארץ לעטים, והים לדיו, ועוד שבועה ימים מספקים לו דיו (לכתב את דברי אלה), לא יאזלו דברי אלה, כי אלה עוזו וחכם.²
28. אין בריאתכם ואין תקומתכם (ביום הדין) אלא כנפש אחת, כי אלה שומע ורואה.³
29. האינד רואה כיצד אלה יחדיר את הלילה לתוך היום ויחדיר את היום לתוך הלילה; והוא הכפיו לפקודו את השמש ואת הירח, כל אחד מהם ינוע במסלולו עד עת מועד. כי אלה בקיא במעשיכם.⁴
30. זאת כי אלה הוא האמת, ואלה אשר קוראים אליהם מבלעדי שקר הם, ואלה הוא העליון והפביר.

קטע 4

31. האם לא תראה, כי האניות ירוצו בים בחסד אלה, למען יראה לכם מאותותיו? בזה אות לכל בעל סבלנות ומכיר טובה.
32. ואם יכשו אותם גלים גבוהים (כהרים) וקודרים פעננים, מתפללים (הנוסעים הכופרים) אל אלה תמימים עמו בתפלה. אך כאשר יצילם אל היבשה, וכבר יש בהם מתמהמהים באמונתם. אולם אין מי שכופר באותותינו חוץ מבוגד כופר.⁵
33. בני אדם! יראו את רבונכם, והרתעו מיום (יום הדין) בו לא יועיל אב לבנו, ובו לא יועיל לאביו במאומה. אכן הבטחת אלה אמת. ואל יתעו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם (השטן) המתעה מדריך אלה.⁶
34. אכן אלה רק אצלו ידיעת מועד שעת הדין, והוא מוריד את הגשם מן העננים, ויודע מה שפיהם (כל נקבה), ולא תדע נפש את אשר תרכש לה מחר, ולא תדע נפש באיזו ארץ תמות. כי אלה יודע ובקיא.

1. ר' סורת יונס 10 : 70.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 109.

3. ר' סורת יא. סין 17 : 82 ; סורת אל-קמר 54 : 55 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.

4. ר' סורת אל-חי 22 : 70 ; וסורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67 ; סורת אל-ענכבות 29 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 32.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

32

סִוֵּרַת אֶס-סַגְ'דָּה הַסַּגְ'דָּה

סורה זו נקראת «אֶס-סַגְ'דָּה, הַסַּגְ'דָּה» בגלל מה שנזכר בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפניהם. ר' פ' 15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַסַּגְ'דָּה» מפסוק חמשה-עשר.

סורת אס-סג'דה 32

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אין כָּל סֶפֶק שֶׁהוֹרְדַת הַסֶּפֶר הִזָּה (הַקוּרְאָן) הִיא מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
3. אוֹלָם (הַפִּנְיָנִים) אוֹמְרִים, הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַנִּבְיָא) מִלְּבּוֹ.² אֲדַרְבָּה, הוּא (הַקוּרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָד, כְּדִי שֶׁתִּזְהִיר עִם שְׁלֵא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר לִפְנֵיךְ לְמַעַן יִדְרְכוּ.
4. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁת יָמִים. וְאִז עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת. וְאִין לָכֶם מִבְּלַעֲדֵיו כָּל מִגּוֹ וְלֹא מִמְּלִיךָ. הָאֵם לֹא תִזְהָרוּ?³
5. הוּא מִנְהִיג אֶת כָּל הָעִנְיָנִים מִן הַשָּׁמַיִם לָאָרֶץ, וְהַכֹּל יַעֲלוּ אֵלָיו בְּיוֹם אַחַד שְׁעָרָכוּ כְּאֶלֶף שָׁנָה מֵאֲשֶׁר תִּסְפְּרוּ,⁴
6. הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר וְאֶת הַגָּלוּי, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַרְחוּם,
7. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצוּרָה יָפָה כָּל דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא, וּבְרָאשִׁית בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטִּין,
8. וְאִז יָצַר אֶת זָרְעוֹ מִמִּים מְאוּסִים,
9. וּלְאַחַר שֶׁהִשְׁלִימוֹ וְנָפַח בּוֹ מִרוּחוֹ, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשׁ הַשְּׁמִיעָה, וְהִרְאָיָה, וְהִלָּב לְהַבִּין, אַךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ לוֹ.⁵
10. וַיֹּאמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הָאֵם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנוּ טְמוּנִים בְּאַדְמָה, נַחֲזֵר לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה? וְהֵם כּוֹפְרִים בְּפִגְיֶשָׁה עִם רַבּוֹנָם.⁶
11. אָמַר, יֵאָסְפְּכֶם מִלְּאֵד הַמּוֹת אֲשֶׁר הִפְקַד עֲלֵיכֶם. אַחֲרֵי כֵן תַּחֲזְרוּ אֶל רַבּוֹנְכֶם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת ינוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13, ופי' 35; וסורת אל-אחקאף 46: 8.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת ינוס 10: 3; סורת הוד 11: 7; סורת אר-רעד 13: 2; וסורת אל-פורקאן 25: 59.

4. ר' סורת אט-טלאק 65: 12.

5. ר' סורת אנ-נחל 16: 78; וסורת אל-מואמנון 23: 78.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 5.

7. ר' סורת אבראהים 14: 27.

קטע 2

12. לו תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים (בַּיּוֹם הַדִּין) כְּשֶׁהֵם מֵרְכִינִים רֹאשׁם בְּפָנֵי רַבּוֹנָם,¹ וְיִגִּידוּ, רַבּוֹנֵנוּ! רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ.² הִחֲזַר אוֹתָנוּ (לַחַיִּים) נַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, כִּי כָעַת אֲנַחְנוּ מִשְׁכַּנְעִים.
13. אֱלוֹ רִצִּינוּ, הֵינּוּ מִדְרִיכִים כָּל נֶפֶשׁ, וְאוֹלָם בְּצֶדֶק גְּזַרְתִּי, לְמַלֵּא אֶת גִּיהֶנָם מִן הַג' וְהָאָדָם (הַכּוֹפְרִים) יִחָדּוּ.³
14. (בַּיּוֹם הַדִּין יֵאָמֶר לַכּוֹפְרִים), טַעְמוּ אִפּוּא (אֶת הָעֵנֶשׁ), בְּאֶשֶׁר שְׁכַחְתֶּם פְּגִישַׁת יוֹמְכֶם זֶה. הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁכַחְנוּ אֶתְכֶם,⁴ וְטַעְמוּ עֵנֶשׁ הַנֶּצֶחַ בְּמַה שֶׁעָשִׂיתֶם.⁵
15. הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם רַק אֵלֶּה, אֲשֶׁר בִּהְזָכִירָם בָּהֶם, יִסְגְּדוּ לְרַבּוֹנָם בְּצִנִּיעוֹת, וְיִשְׁבַּחוּ אֶת רַבּוֹנָם, וְאֵינָם מִתְנַשְּׂאִים.
16. יָקוּמוּ מִשְׁנָתָם, יִקְרְאוּ אֶל רַבּוֹנָם בִּירְאָה וְתַקּוּהָ, וְתוֹרְמִים מִמֶּה שֶׁהֵעֲנִקְנוּ לָהֶם.
17. וְכִי אֵין נֶפֶשׁ יוֹדַעַת אֶת הַגְּמוּל הַטּוֹב הַמִּצְפָּה לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.
18. הָאֵם שְׁוֹה מַאֲמִין לְכּוֹפֵר? לֹא! אֵין הֵם שְׁוִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.⁶
19. אֲשֶׁר לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לָהֶם גְּנוֹת הַמַּעֲוֹן לְמִשְׁכָּן (לְנֶצַח) עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ,
20. וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר סָרְבוּ לְהֵאֲמִין מַעֲוֹנֵם הָאֵשׁ (הַגִּיהֶנָם). כָּכָל אֲשֶׁר יִנְסוּ לְצַאת מִתּוֹכָהּ, יוֹחֲזֵרוּ אֶל תּוֹכָהּ,⁷ וְיֵאָמֶר לָהֶם, טַעְמוּ עֵנֶשׁ הָאֵשׁ אֲשֶׁר כִּחֲשִׁיתֶם בּוֹ.
21. אוֹלָם לִפְנֵי הָעֵנֶשׁ הַגָּדוֹל (בַּיּוֹם הַדִּין) נִטְעִימָם עֵנֶשׁ קָל יוֹתֵר (בַּעוֹלָם הַזֶּה), וְאוֹלֵי יִחֲזֲרוּ בְּתִשׁוּבָה.
22. הֵינֶשׁ חוֹטֵא גָדוֹל מִזֶּה אֲשֶׁר הִזְהַר בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנוּ, וְהוּא סָטָה מֵהֶם? אָנוּ נִנָּקֵם בְּכּוֹפְרִים.

1. בטוי זה «تَاكْسُوا رُؤُسَهُمْ» נמצא במובן אחר «تَكْسُوا عَلَى رُؤُسِهِمْ» ר' סורת אל-אנביא' 21 : 65.

2. ר' סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת הוד 11 : 119.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 51.

5. ר' סורת יונוס 10 : 52.

6. ר' סורת אל-ג'את'יה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.

7. ר' סורת אל-חג' 22 : 22.

קטע 3

23. וְאָכֹן, נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אֵל תִּהְיֶה (מוֹחֲמֵד) בְּסִפְק
בְּדָבָר פְּגִישְׁתּוֹ¹ כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מִקּוֹר הַדְּרָכָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
24. וְהִקְמֵנוּ בָּהֶם נְגִידִים, יִדְרִיכּוּ בְּפִקְדֻתָּנוּ כְּאִשֶּׁר הֵם עֲמָדוֹ בְּסִבְלָנוֹת
וְהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
25. אָכֹן רְבוּנָךְ הוּא יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֱמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאַחֲרֵיהֶם) בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּאִשֶּׁר נִחְלָקוּ בּוֹ.
26. הָאֵם לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שְׂיִבְיֵנוּ כְּמָה הַשְּׂמֵדְנוּ לִפְנִיָּהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם
מִתְּהַלְכִּים בְּמִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם? אָכֹן בָּזָה אוֹתוֹת. הָאֵם לֹא יִשְׁמְעוּ אֲפּוֹא?
27. הֲלֹא יָרְאוּ כִּיצַד נוֹבִיל מִים אֶל אֲדָמָה יִבְשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בְּמִים) זָרַע
שְׂיֵאכְלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הָאֵם לֹא יִתְבוֹנְנוּ?²
28. הֵם אוֹמְרִים, מָתִי יָבֹא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהֶעֱנֹשְׁתָּם), אִם אַתָּם צוֹדֵקִים?
29. אָמַר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֲמוּנָתָם, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֲרָכָה.
30. לָכֵן סוּר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסִבְלָנוֹת, גַּם הֵם מַחֲכִים.

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ;
ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.

2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35 ; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סִוֵּרַת אֶל-אַחְזָאב

הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְזָאב, הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים», משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה...» מפסוק עשרים.

סורת אל-אחזאב 33

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַנְּבִיא! יֵרָא אֶת אֱלֹהֶ, וְאֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים וְלַצְבוּעִים. כִּי אֱלֹהֶ יוֹדֵעַ וְחָכָם.
2. וְנִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה אֱלִיד מִרְבוּנָד, כִּי אֱלֹהֶ בָקִיא בְּמַה שֶׁתַּעֲשׂוּ,
3. וְהִשְׁעָן עַל אֱלֹהֶ. דִּי לָךְ בְּאֱלֹהֶ לְמִשְׁעָן.
4. לֹא עָשָׂה אֱלֹהֶ לְאִישׁ שְׂגִי לְבָבוֹת בְּחִזָּהוּ, וְלֹא עָשָׂה נִשְׁוֹתִיכָם שְׁאֲתָם עוֹמְדִים לְגִרֵּשׁ כְּאֻמָּהוֹת לָכֶם,¹ וְכֹן אֵין בְּנִים מֵאֲמָצִים נְחֻשְׁבִּים כְּבָנִים טְבָעִים.² זֶה הוּא (רַק) דְּבָרִיכֶם בְּפִיכֶם, וְאֱלֹהֶ מְדַבֵּר הָאֲמֶת, וְהוּא מוֹרָה אֶת הַדָּרָךְ הַנִּכְוָנָה.
5. קִרְאוּ אוֹתָם (הַבְּנִים הַמֵּאֲמָצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיהֶם, כִּי זֶה צוֹדֵק יוֹתֵר בְּעִיני אֱלֹהֶ. אוּלָם אִם אֵין אֲתָם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיהֶם, אַחֲיָכֶם בְּדַת הֶם, אוֹ וִידִידִיכֶם. וְאוּלָם לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לְחֻטָּא אִם תִּטְעוּ בְּזֹאת,³ וְאוּלָם (לְחֻטָּא הוּא) אִם הִתְכַּוְּנְתֶם לָכֶךְ בְּלִבְכֶם, כִּי אֱלֹהֶ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. הַנְּבִיא אַחֲרָי יוֹתֵר לְמֵאֲמִינִים מֵאַחֲרֵייתָם לְעַצְמָם,⁴ וְנִשְׁוֹתֵיו אֻמָּהוֹת לָהֶם. וְקִרְוֵי דָם יִהְיוּ רֵאשׁוֹנִים לְרִשְׁתָּהּ זֶה אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אֱלֹהֶ (הַלּוּחַ הַשְּׂמִימִי) לְפָנֵי הַמֵּאֲמִינִים וְהַמִּהְגָּרִים (שֶׁל מִכָּה), אֵלֶּא אִם תִּבְחָרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בְּעָלֵי בְרִיתְכֶם וִידִידִיכֶם, כְּזֹאת נִכְתֵּב בַּלּוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁵
7. (הוּי הַנְּבִיא זִכֹּר) שְׁאַנְחֲנוּ כְּכֹר כְּרַתְנוּ בְּרִית עִם הַנְּבִיאִים, וְאַתָּךְ (מוֹחֲמִד), וְעִם נוֹחַ וְאַבְרָהָם וְיֻסָּא וְעִיסָא בֶן מֵרִים, כְּרַתְנוּ עִמָּם בְּרִית תִּקְיָפָה.

1. ולא עשה נשותיכם... ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית: «ظهار טיהאר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז: «את אסורה עלי כמו, טיהר, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 58: 2 - 4.

2. בנים מאומצים: הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 286.

4. לעצמם: הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נאס' 4: 80; וסורת אל-מאאידה 5: 81.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 58.

8. לָמַעַן יִשְׁאַל (אֱלֹהָ) אֶת דּוֹבְרֵי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר אַתֶּם,¹ וַיָּכִינוּ לְכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהָ אִתְּכֶם בְּבֹא אֲלֵיכֶם גִּדּוּדִים,² וְנִשְׁלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ וּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רָאִיתֶם אוֹתָם,³ וַיִּרְאֶה אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם,

10. יַת הַסִּתְעָרוּ נִגְדְּכֶם, מִלְמַעְלָה וּמִלְמַטָּה, בְּאֲשֶׁר הֶעֱנִינִם כָּהוּ, וְהִגִּיעוּ הַלְבָבוֹת עַד הַגְּרוֹן (מִפְּחַד), וַתַּחֲשִׁבוּ עַל אֱלֹהָ מִחֲשָׁבוֹת שְׁלִילִיּוֹת,

11. אִזְ הָעֲמָדוֹ הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְיוֹן וְנִבְהָלוּ מְאוֹד,

12. וְהִצְבּוּעִים וְאֵלֶּה שְׁחוּלֵי בְּלַבּוֹתֵיהֶם אָמְרוּ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ לֹא הִבְטִיחוּ לָנוּ אֶלָּא הִבְטַחְתָּ שְׁוֹא.

13. וּקְבוּצָה מֵהֶם אָמְרוּ, הוּי אֲנָשֵׁי יִתְ' רַב!⁴ בְּשִׁבִּיל מָה אַתֶּם עוֹמְדִים כָּאן (עַל יַד הַחֲפִירָה) חִזְרוּ (אֶל בְּתִיכֶם בְּתוֹךְ הָעִיר). וְאִמְנֶם בִּקֵּשׁ חֶלֶק מֵהֶם רְשׁוֹת מִן הַנְּבִיא לְסָגֵת, בְּאֻמַּתְלָה, בְּתִינוּ חֲשׂוּפִים לְלֹא מָגוּ, וְאוּלָם הֵם אֵינֶם חֲשׂוּפִים, רַק לְבֶרֶחַ הֵם מִבְּקָשִׁים.

14. אוּלָם גַּם אִם הָיוּ הָאוֹיְבִים נִכְנָסִים אֶל הָעִיר (מְדִינָה), מִכָּל עֲבָרֶיהָ וּפְנוּתֶיהָ, וּמִצִּיעִים לָהֶם (לְצִבּוּעִים) לְהִתְמַרֵּד נִגְדָּךְ וּלְחֹזֵר מֵהָאִסְלָאם, הָיוּ נֶעְנִים לְזֹאת, וְלֹא הָיוּ מִתְמַהֲמָהִים אֶלָּא לְזִמּוֹן קֶצֶר.

15. אַף כִּי כָרְתוּ בְרִית עִם אֱלֹהָ אֲשֶׁר לֹא יִסּוּגוּ אַחֹר, עַל הַבְּרִית עִם אֱלֹהָ יֵשׁ לְתֵת אֶת הַדִּין.

16. אָמַר, הַבְּרִיחָה מִן הַמּוֹת אוֹ הַהֶרֶג בְּמִלְחָמָה לֹא תוֹעִיל לָכֶם, וְגַם אִזְ לֹא תִתְעַנְּגוּ כִּי אִם מַעֲט.⁵

17. אָמַר, מִי זֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָכֶם מִחֲסָה בְּפָנֵי אֱלֹהָ, כִּי יִרְצָה לְהָרַע לָכֶם אוֹ כִּי יִרְצָה לְרַחֲמְכֶם? וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ לֹא מִגֵּן וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 143; סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אנ-נחל 16: 89.

2. גדודים מקוריש ושבת עיטפאן ושבתים אחרים התקשרו עם שבטי אנ-נציר וקוריט'ה היהודיים במדינה, והיו יחד שנים-עשר אלף איש ושמו מצור על מדינה. מלחמה זו נקראה בשם «מלחמת החפירה, אל-חינדק», והיתה בשנה החמישית להגירה. על פי עצת סלמאן הפרסי צווה הנביא מוחמד לחפור חפירות, כעין חפירות הגנה מסביב חלקים מסוימים של העיר. אולם מחנות עובדי האלילים נכשלו לכבוש את מדינה, ואחר מצור של כחודש נסוגו.

3. מלאכים שאללה שלח מן השמים לעזרת המוסלמים.

4. ית'רב, שמה של העיר מדינה לפני ההגירה של הנביא אליה.

5. ר' סורת אנ-נא' 4: 72.

18. אֱלֹהָ מִכִּיר אֶת אֱלֹהַ הַמַּעֲקָבִים אֶת אַחֵיהֶם מִצֵּאת לִקְרֹב, בְּהִזְמִינִם אוֹתָם אֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עֲצָמָם אֵינָם מִשְׁתַּתְּפִים בְּקִרְבוֹת אֶלָּא מַעַט.
19. וּמִקְמָצִים בְּסִיוֹעַ לָכֶם. בַּעַת סִפְנָה תִרְאֶה אוֹתָם מִבִּיטִים אֵלֶיךָ בְּעֵינִים שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפֶּחַד הַמּוֹת. אוּלָם כַּאֲשֶׁר חוֹלֶפֶת הַסִּפְנָה יִכּוּ אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן חֲדָה בְּצַר עֵינִים בָּכֶם בְּגִלְל הַטּוֹב. אֱלֹהָ לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאֱלֹהָ יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אִין קַל מִזֶּה לְאֱלֹהָ.
20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עֲזָבוּ, וְלוּ פָּאוּ מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שְׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לְהִיּוֹת הֶרְחָק בְּמִדְבָּר עִם הַבְּדוּיִם, וְשֵׁם לְשָׂאֵל מֶה קָרָה לָכֶם. אֲפֹלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים אֶלָּא מַעַט.
21. (הָיוּ הַמֵּאֲמִינִים!) יֵשׁ לָכֶם בְּשָׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהָ דִגְמָא טוֹבָה לְאֲשֶׁר תֵּלֶה אֶת תַּקּוּוֹתֶיךָ בְּאֱלֹהָ וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִזְכִּיר אֶת שֵׁם אֱלֹהָ הֶרְבֵּה.

קטע 3

22. וְכַאֲשֶׁר רָאוּ הַמֵּאֲמִינִים אֶת מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אָמְרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ יִדְבְּרוּ אִמְתָּה. וְהַדְּבָר הַזֶּה יוֹסִיף לָהֶם אֱמוּנָה וּמִסִּירָה.
23. וְאָכוּ יֵשׁ בֵּין הַמֵּאֲמִינִים כֹּאֲלֵה אֲשֶׁר הִקִּימוּ אֶת הַתַּחֲיִבוּתָם כְּלַפִּי אֱלֹהָ, כִּמְהָ מֶהֱם קִיְמוּ אֶת נִדְרָם וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי לְמַעַן אֱלֹהָ.¹ וְכִמְהָ מֶהֱם עוֹדִם מִמֵּתִינִים, וְלֹא שָׁנוּ מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחַיְבוּ לְאֱלֹהָ.
24. לְמַעַן יִגְמַל אֱלֹהָ לְאִנְשֵׁי הָאִמְתָּה עַל הָאִמְתָּה אֲשֶׁר בְּפִיהֶם, וַיַּעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.²
25. וְאֱלֹהָ הִדִּף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רִגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁיִגּוּ טוֹב לְעַצְמָם, וְאֱלֹהָ חִסֵּף לַמֵּאֲמִינִים אֶת הַלְחִימָה, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזוּז.
26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצָרֵיהֶם אֶת אֱלֹהַ מִבְּעַלֵּי הַסֶּפֶר (וְהוֹדִי בְּנֵי קוֹרִיטָה) אֲשֶׁר עָזְרוּ לְכּוֹפְרִים וְהַכְּנִיס מוֹרָא בְּלִבּוֹתֵיהֶם, חֵלֶק מֶהֱם הִרְגָתָם, וְחֵלֶק שְׁבִיתָם,
27. וְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת אֲדָמְתָם וְאֶת בְּתִיהֶם וְאֶת נִכְסֵיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דִרְכָּה בָּהּ רִגְלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הִיוּ חִיילִים בְּצֵבָא הַנְּבִיא וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי עִם הָאוֹיֵב.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; וסורת מוחמד 47: 31.

קטע 4

28. הוּי הַנְּבִיאַ! אָמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ, אִם רוֹצוֹת אַתֶּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הַנְּאֻוֹתַי, בִּאֲנָה וְאַעֲנִיךָ לָךְ רְכוּשׁ וְאַשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוּחֵי הוֹגְגִים, וְאִוִּלָּם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתֶּן בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחוֹ וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הֵכִין אֶלְלָה לְמִיטִיבוֹת מָכֹן שָׁכָר כְּבִיר.¹
30. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִם יוֹכַח שְׂאֵחַת מָכֹן עֲבָרָה עֲבָרָה, עֲנֹשָׁה יִכְפֹּל. וְנִקַּל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אָבֵל אִם יוֹכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב, שְׁכָרָה יִהְיֶה כְּפוּל בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכִּינוּנוּ לָהּ מַחִיָּה מְכַבֶּדֶת (בְּגוֹ עֵדוּ).
32. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִין אַתֶּן כְּשָׂאָר הַנָּשִׁים, אִם אֶת אֶלְלָה אַתֶּן יִרְאוֹת, אַל תִּדְבַּרְנָה בְּקִלּוֹת דַּעַת, לְבַל יִתְעוֹרָר חֶשְׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלֵי בְּלָבוֹ, וְדִבְרָנָה בְּצוּרָה נְאוֹתָה וּמְקַבֶּלֶת,
33. וְשִׁבְנָה בְּבִתֶּיךָ, וְאַל תִּתְּהַדְּרָנָה כְּהַתְּהַדְּרוֹת לְמִי הַבְּעֵרוֹת הַקְּדוּמָה. קִיַּמְנָה אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמְנָה זָכָאֵת, וְצִיַּתְנָה לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ, כִּי אֶלְלָה רוֹצָה לְהַעֲבִיר מַעֲלִיכֶן אֶת הַטְּמָאָה, (אַתֶּן) בְּגִי הַבִּיַּת (מִשְׁפַּחַת הַנְּבִיאַ) וּלְטַהֲרֶכֶן טַהוֹר,
34. וְזִכְרָנָה אֶת אוֹתוֹת אֶלְלָה (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכָמָה (הַמְסַרֶּת שֶׁל הַנְּבִיאַ) בְּהַקְרָאָם בְּבִתֶּיךָ, כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקִּיא.

קטע 5

35. הִנֵּה הַמְּסַלְמִים וְהַמְּסַלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת,² וְהָאֲדוּקִים וְהָאֲדוּקוֹת,³ וְהַדּוֹבְרִים אֶמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֶמֶת, וּבַעֲלֵי הַסְּכָלּוֹת וּבַעֲלוֹת הַסְּכָלּוֹת, וְהָעֲנוּיִם וְהָעֲנוּוֹת, וְהַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת צִדְקָה, וְהַצְּמִים וְהַצְּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָן,⁴ וְהַמְּרַבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה וְהַמְּרַבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה,⁵ לְכֻלָּם הֵכִין אֶלְלָה סְלִיחָה וְשָׁכָר רַב וְעֵצוּם.

1. הן בחרו באללה והשליחו והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.

2. ר' סורת אל-חוג'וראת 49: 14 - 15.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 238; סורת אאל עמראן 3: 43; סורת אר-רום 30: 26; וסורת אז-זומר 39: 9.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 5 - 7.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 41 - 42.

36. כְּאִשֶּׁר אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עֲנָן שֶׁהוּא, אֵין לָאֵף מֵאֲמִין אוֹ מֵאֲמִינָה הַבִּרְרָה לְהַחְלִיט בְּעֲנִינָם. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְפֶסֶק דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ הִרְהוּ תוֹעָה תַּעֲזִיחַ בְּרוּרָה.¹
37. וּכְשֶׁאֲמַרְתָּ (לְזִיד)² אֲשֶׁר אֱלֹהָ נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאֶסְלָאם), וְאֲשֶׁר אָף אֶתָּה נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שִׁחְרוּר מֵעֲבָדוֹת), «הַחֲזִק בְּאִשְׁתֶּךָ וִירָא אֶת אֱלֹהָ».³ וְאֶתָּה (הַנְּבִיא) מִסְתִּיר בְּלִבְךָ אֶת אֲשֶׁר הָיָה אֱלֹהָ מְגֵלָה,⁴ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר רָאוּי הָיָה יוֹתֵר כִּי תַחֲשֹׁשׁ מִפְּנָיו. כְּאִשֶּׁר זִיד גִּרֵּשׁ אוֹתָהּ, הִשְׁאֲנוּ אוֹתָהּ לָךְ, לְמַעַן יִהְיֶה בְּרוּר שֶׁלֹּא יַחֲשֹׁב לְחֹטֵא לְמֵאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמֵּאֲמָצִים. וְכָךְ נִתְקַיֵּם מִה שֶׁגָּזַר אֱלֹהָ.
38. לֹא יַחֲשֹׁב לְחֹטֵא לְנְבִיא אִם הוּא מְקִים אֶת צִוֵּי אֱלֹהָ, זֶה מְנַהֵג אֱלֹהָ בְּתוֹךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלְפוּ לְפָנָיו. אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ (בִּינְדָם), וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִירָאוּ אֶחָד בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. אֵין עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן כְּאֱלֹהָ.
40. לֹא הָיָה מוֹחֲמָד אָבִי אִישׁ מֵאֲנָשִׁיכֶם, וְאוֹלָם שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הוּא וְחוֹתָם (אַחֲרוֹן) הַנְּבִיאִים. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
- קֶטַע 6**
41. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת אֱלֹהָ זָכָר רַב,
42. וְשִׁבְחוּהוּ בְּקֹר וְעָרֵב,⁵
43. הוּא אֲשֶׁר יְבַרֵךְ אֶתְכֶם, וּמְלַאֲכִיו מִתְּפִלָּלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שְׂיוֹצִיא אֶתְכֶם מִחֲשֵׁךְ הַתַּעֲזִיחַ לְאוֹר הָאֶסְלָאם, וְרוֹחוֹם הוּא לְמֵאֲמִינִים.⁶
44. בְּרַכְתֶּם בְּיוֹם אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שְׁלוֹם»,⁷ וְהוּא הִכִּין לָהֶם גְּמוּל כְּכֹבֵד.
45. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה אֲנִיחֵנו שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לְעֵד וּלְמַבְשֵׁר טוֹב וּלְמַזְהִיר,
46. וּלְקֹרָא אֶל אֱלֹהָ בְּרִצּוֹנוֹ, וּלְאוֹר מְאִיר,
47. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אֱלֹהָ,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.

2. זיד בן חארתי' : הבן המאומץ של הנביא.

3. אשתו של זיד היתה צִיִּבָה בנת ג'חש. היא היתה בת דודה של הנביא מצד אביו.

4. מה שאללה צָנָה עֲלֵידָה לְהַנְשֵׂא לְזִינֵב.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 17 - 18.

6. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 151 - 152.

7. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; וסורת יא. סין 36 : 58.

48. וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְבוּעִים, וְהַתְּעַלֵּם מִפְּגִיעַתְּם, וְהִשְׁעֵן עַל אֱלֹהָהּ. דִּי לָךְ בְּאֵלְהָהּ לַמִּשְׁעָן.
49. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם נוֹשָׁאִים אַתֶּם נָשִׁים מֵאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגַּרְשִׁים מֵהֶן לִפְנֵי הַתְּאֻחָדוֹת, אֵל לָכֶם לְהִטִּיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמִּתְנַה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּדְרָשׁוּ לְמָנוֹת,¹ וְלָכֵן תִּנּוּ לָהֶן מִתְנָה² וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בְּהִגִּינוֹת.
50. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה הַתִּרְנוּ לָךְ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶן מִהֶרֶן, וְהִשְׁפָּחוֹת, שְׁאֵלְהָהּ נָתַן לָךְ מִשְׁלַל הַמִּלְחָמוֹת, וְכֵן אֶת בְּנוֹת דִּוְדִּיךָ וְדוֹדוֹתֶיךָ מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהִגְרוּ אֶתְךָ (מִמִּכָּה לְמַדִּינָה), וְאִשָּׁה מֵאֲמִינָה הַתְּמַסְרָה לְנָבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצָה הַנְּבִיא לְשִׂאתָהּ. זְכוּת זוֹ לָךְ לְבַדְּךָ לֹא לַמֵּאֲמִינִים שְׂאֵת זְכוּיֹתֵיהֶם בְּיַחַס לְנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כְּבָר קִבְּעֵנוּ לָהֶם,³ כְּדִי שֶׁלֹּא יָבֹוא מִיִּשְׁהוּ אֵלֶיךָ בְּטַעֲנוֹת. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
51. תִּדְחָה מֵעֲלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן (מִהַנְּשִׁים), וְתִקְרַב אֵלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן, וְכֵן לֹא יִחָשֵׁב לָךְ לְחֻטָּא אִם תִּבְקֹשׁ אֶת קִרְבָּתָהּ שֶׁל אַחַת שְׂדִיחִית מִקֹּדֶם. כֹּל זֶה יִכְנִיס שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בֵּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרַם לָהֶן צַעַר, וְכָלן תִּשְׁפַּעְנָה רָצוֹן בְּאֲשֶׁר תַּחֲלֹק לָהֶן. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּלִבּוֹתֵיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
52. אֵין נָשִׁים אַחֲרוֹת מִתְּרוֹת לָךְ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תוּכַל לְהַחֲלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֲפֹלוּ אִם יִפְּנוּ מִצָּא חֵן בְּעֵינֶיךָ, פָּרַט לְשִׁפְחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֶיךָ. כִּי אֱלֹהָהּ מִשְׁגִּיחַ עַל כָּל דָּבָר.
53. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְהַכְנִס אֶל בֵּיתִי הַנְּבִיא, אֲלֵא אִם הִזְמַנְתֶּם לְסַעֲדָהּ, וְאֵל תִּבּוֹאוּ לִפְנֵי הַמוֹעֵד לְמַעַן לֹא תִחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקְרְאוּ תִכְנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעַדוּ תִתְפָּאֲרוּ מִבְּלִי לְהַתְמַהֲמַה לְשֵׁם שִׂיחָה. אָכֵן זֶה יִצִּיק לְנָבִיא, אֲדָּה הוּא מִתְבַּיֵּשׁ מִפְּגִיבָם (לֵאמֹר לָכֶם אֶת זֶה). אֲדָּה אֱלֹהָהּ אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ (לֵאמֹר אֶת) הָאֻמָּת. וּבִשְׂאֵלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא) חִפְּץ כָּלְשָׁהּ, עָשׂוּ זֹאת מֵאַחֲרֵי מָסָךְ, זֶה יוֹתֵר טָהוֹר לְלִבּוֹתֵיכֶם וּלְלִבּוֹתֶיהָ. אֲסוּר לָכֶם לְהִצִּיק לְשִׁלִּים אֱלֹהָהּ, וְאֵל לָכֶם לְשִׂאת אֶת נְשׁוֹתַי אַחֲרָיו, כִּי זֶה חֻטָּא גָדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָהּ.

1. לפי סורת אל-בקרה 2: 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.

2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.

3. ר' סורת אנ-נשא 4: 3, ופי' 24 - 25.

קטע 7

54. אם תגלו דבר מה או תסתירוהו, הנה אלה יודע כל דבר.
55. לא יחשב לך (נשות הנביא) לחטא (להראות את פניהן לפני) אבותיהן ובניהן, ואחיהן ובני אחיהן, או נשים (מאמינות) ולשפחות אשר בבעלותן. ויראנה את אלה, כי אלה עד בכל.
56. אלה ומלאכי מברכים את הנביא. הוי המאמינים! התפללו בעדו ובכרו אותו בשלום.¹
57. אכן אלה הפוגעים באלה ושליחו, אלה יקלל אותם בעולם הזה ובעולם הבא. ובעולם הבא צפוי להם ענש משפיל.
58. ואלה הפוגעים במאמינים ובמאמינות בלי כל הצדקה, ישאו (עוון) מוציא שם רע ואשמה גלויה.²

קטע 8

59. הוי הנביא! אמר לנשותיך ולבנותיך ולנשות המאמינים, כי עליהן לעטר עצמן בגלימותיהן (בצאתן מבתיהן). בזה תכרנה (כנשים צנועות הן) יותר ולא תפגענה. אלה סולח ורחום.
60. אכן אם לא יחדלו הצבועים ואלה אשר חולי בלבם ומפיצי השמועות (הכוזבות) במדינה ממעשיהם נעויד אותך לפגע בהם. ואז לא ישארו בשכונתך אלא זמן מועט,
61. מקללים יהיו, ובכל מקום שימצאו, יתפסו ויחרגו,
62. זה נהג אלה בתוד אלה שקדמו להם, ולנהג של אלה אין שנוי.
63. ישאלוך בני האדם על מועד שעת הדין, אמר, רק אלה יודע אותו.³ מי יודע, אולי קרוב הוא.
64. אלה קלל את הכופרים והכין להם להבה,
65. שבה ישארו לנצח ולא ימצאו לא מגן ולא עוזר.
66. ביום אשר יזכרו פניהם באש (הגיהנם), יאמרו, הלואי וציתנו לאלה וציתנו לשליח (מוחמד).

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אלה וישם לו שלום», או «תפילת אלה ושלומו עליו».

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 112.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. ויאמרו, רבונו! אנחנו הלכנו שולל אחרי אדונינו ומנהיגינו והם התעו אותנו מדרך הישר,

68. רבונו! אנא הכפל את ענשם וקלל אותם קלה נמרצת.

קטע 9

69. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר הציקו למוסא, וינקהו אלה מאשר דברו. הוא היה נכבד אצל אלה.

70. הוי המאמינים! יראו את אלה ודברו דברים אמתיים,

71. ואז יצליח לכם אלה מעשיכם, ויסלח לכם על חטאיכם. כי מי שמצית לאלה ולשליחו יזכה זכיה עצומה.

72. הצענו את האמונה¹ לשמים, לארץ, ולקרים, אך הם סרבו לקבלה ולשאת בחובותיה, ונשמרו ממנה. ורק האדם קבלה על עצמו, אכן הוא הביא עול לעצמו מתוך בערות,

73. על כן יעניש אלה את הצבועים והצבועות ואת הפגניים והפגניות, ומקבל תשובת המאמינים והמאמינות, כי אלה סולח ורחום.

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אלה.

34

סִוְרַת סָבָא

שָׁבָא

סורה זו נקראת «סָבָא», שָׁבָא» משום שהסיפור של אנשי
סָבָא נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן
ומלכת סָבָא, ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44.
הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים
וארבעה. קיבלה את שמה «שָׁבָא» מפסוק חמשה-עשר.

סורת סבא' 34

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֲמִים

קטע 1

1. הַשִּׁבְחָ לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, ¹ וְלוֹ הַשִּׁבְחָ בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא הַחֲכָם וְהַבָּקִיא,
2. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁחוּדָר אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה וּמַה שְּׁיֻצָּא מִתּוֹכָהּ, ² וְאֵת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, ³ וְהוּא הָרַחֲמִים וְהַסּוֹלַח.
3. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא תִבּוֹאֲנוּ שְׁעַת הַדִּין. אָמַר, אַכֵּן חַי רַבּוֹנִי! כִּי בּוֹא תִבּוֹאֲכֶם. ⁴ הוּא יוֹדֵעַ בְּנִעְלָם, דָּבָר לֹא נֹסֵתֵר מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין מִמָּה שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אוֹ קֶטֶן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל רְשׁוּם בְּכִרְוֹשׁ בְּפִנְקֶס רְשׁוּם (הַלּוּחַ הַשְּׁמַיִמִי),
4. לְמַעַן יִגְמַל לְמַאֲמֵנִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב. אֵלֶּה לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנְסָה בְּשִׁפְעָה.
5. אֵד לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִסִּיתוּ, וְעָרְכוּ הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, מַחֲכָה הַעֲנֵשׁ הַמִּכְאִיב בְּיוֹתֵר. ⁵
6. וְאֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת יוֹדְעִים כִּי הַדָּבָר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיְךָ מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹנֶךָ הוּא הָאֱמֶת, וּמִדְרִיךְ אֶל דְּרָכּוֹ שֶׁל הַעֲזוֹז וְהַמְּשִׁבָּח. ⁶
7. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים (בְּלַעַג), בּוֹאוּ וְנִרְאֶה לָכֶם אָדָם (הַכּוֹנֵה לְנִבְיָא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר יִגִּיד, כִּי לְאַחַר שְׁתַּתְּפּוּרְרוּ לְעַפָּר, תִּקּוּמוּ לְתַחִיָּה מִחֻדָּשׁ. ⁷
8. הַבּוֹדָה הוּא כְּזָבִים בְּשֵׁם אֱלֹהֵה אוֹ מְטָרָף הוּא? אֲדַרְבֶּה, אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאַחֲרִית נְבוֹאוֹ עַל עֲנָשָׁם (בְּעוֹלָם הַבָּא), וְהֵם נִמְצָאִים בְּתַעֲיָה רְחוֹקָה (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.

3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.

4. ר' סורת יונס 10 : 35 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סגידה 32 : 10.

9. האם אינם מסתכלים ורואים את השמים ואת הארץ מלפניהם ומאחוריהם? הלא אם נרצה, נבקע תחתיהם את האדמה, או נפיל עליהם קטעים מן השמים. בזאת יש אות לכל עבד של אלה אשר חזר בתשובה.

קטע 2

10. וכבר נתנו לדאוויד חסד מאתנו, הוי הרים, שבחו עמו (את אלה), וגם העופות,² ונרפד לו את הפרזל,
11. עשה לבושי שריון, והתקן היטב את חבורי טבעותיהם,³ ועשו (אתה ומשפחתך) את הטוב, כי רואה אני את מעשיכם.
12. ולסוללמאן העמדנו את הרוח שהיתה ממקרת עם פקדוֹתיו מהלך חדש ימים בבקר ומהלך חדש ימים בערב, והזרמנו לו מעין של נחשת מתכת, ואת השדים העמדנו לפקדוֹתו לשרת אותו לפי צוי רבונו, ואלה מהם שהיו משתמטים או מסורבים, היו טועמים את ענש הלקחה.
13. יעשו לו כל אשר חפץ מטירות וצלמים, וקערות כברכות, וקדרות קבועות על מכונן. עשו משפחת דאוויד הטוב כתודה לאלה. אך מעט מעבדי הם המודים.
14. וכאשר גזרנו עליו למות, לא העיד דבר על מותו זולת הטרימית אשר אכלה את משענתו. וכאשר נפל ארצה, התברר לג' אשר לו ידעו הנסתה, לא היו ממשיכים לשאת הענש המשפיל.
15. וכבר היה לשבא⁴ במשכנם אות: שתי גנות מימין ומשמאל. אכלו מפירות רבונם, והודו לו, ארץ טובה ורבון סולח.
16. אך הם סטו מדרכי הישר ואז שלחנו עליהם נחשול מים אדיר (שהחריב את הסכר).⁵ ובמקום שתי הגנות נתנו להם שתי גנות נותנות פרי מר למאכל, וצצי אשל, ומקצת מעצי הלוט.
17. כך הענשנו אותם כי כפרו. כי אנחנו מענישים רק את הכופרים.

1. ר' סורת אד' ד' אריאת 51 : 47 – 48.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 79.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 80.

4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.

5. סכר מארב בתימן.

18. וקבענו בינים לבין הערים אשר ברכנו,¹ ערים אחרות הנראות לעין, בתחנות בינים, להקל על השירות את הנסיעה ביניהן: עברו ביניהן לילות וימים בטוחים.
19. ואולם הם אמרו, רבוננו! הגדל המרחק בין תחנות מסעינו. כך חטאו לנפשם, ונשימם לשיחה, והפצנו אותם לכל רוח וקרוע קרענו אותם. בזאת יש אותות ולקח לכל בעל סבלנות מכיר תודה.
20. אכן מצא אבליס את מחשבתו עליהם אמת, והלכו אחריו, פרט לחבורת מאמינים.
21. ולא היה לו עליהם כל שלטון, כי למען נדע בין המאמין באחרית לאשר הוא מטיל בה ספק. רבונך משגיח על כל דבר.

קטע 3

22. אמר, קראו אל אלה אשר טענתם לקיומם זולת אלה, אשר אינם שולטים אפלו על דבר שמשקלו כגרעין, לא בשמים ולא בארץ, ואין להם כל חלק בהם,² ואין לאלה מהם כל עוזר.
23. (ביום הדין) לא תועיל כל המלצה בלי רשות אלה.³ ועם חלוף הפחד מלבם, יאמרו, מה אמר רבונכם? יענו, האמת, והוא העליון והכביר.
24. אמר, מי ופרנסכם מן השמים והארץ? אמר, אלה. לכן ברור שאנחנו מדרכים בדרך הנכונה, ואתם נמצאים בתעיה ברורה.
25. אמר, אתם לא תשאלו על חטאינו, ואנחנו לא נשאל על מעשיכם.
26. אמר, רבוננו יאסוף אותנו וישפט בינינו בצדק, והוא השופט והיודע.
27. אמר, הראו לי את אלה שצברתם אליו כשתפים. לעולם לא תוכלו לעשות זאת, כי אלה הוא העוזר והחכם.
28. אותך (הנביא), שלחנו רק כמבשר ומזהיר לכל בני האדם, אך רב בני האדם אינם יודעים,
29. הם (הפגניים) אומרים, מתי יקום האיום הזה, אם אתם צודקים?⁴
30. אמר, לכם מועד יום לא תאחרו אותו אף בשעה ולא תקדימו אותו.⁵

1. הערים אשר אלה ברך הן: מכה ואל-קודס (ירושלים).

2. ר' סורת פאטר 35: 13.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; וסורת אנ-נבים 53: 26.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 18.

5. ר' סורת הוד 11: 104 - 105; וסורת נוח 71: 4.

קטע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נֶאֱמִין בְּקוֹרְאֹן הַזֶּה, וְלֹא בְּאִשְׁרֵי לִפְנֵינוּ (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים), וְאוּלָם לוֹ תִרְאֶה כְּאִשְׁרֵי יַעֲמְדוּ הַכּוֹפְרִים לִפְנֵי רַבּוֹנָם, וְשִׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רְעֵהוּ הַדְּבוּר (מִתּוֹכָהֶם בִּינֵיהֶם). וְהַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לְמַתִּיָּהִרִים, לוֹלֵא אַתֶּם, הֵיִינוּ מֵאֲמִינִים.
32. וְהַמַּתִּיָּהִרִים יֹאמְרוּ לְחַלְשֵׁים, הָאֵם אֲנַחְנוּ מְנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר כְּאִשְׁרֵי הִרְאֵתָה לָכֶם? לֹא וְלֹא! אַתֶּם הֵיִיתֶם כּוֹפְרִים.
33. הַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לְמַתִּיָּהִרִים, אֲדַרְבָּה! מִזְמֹת לִילָה וְיוֹם, וְצוּיִתֶם אוֹתָנוּ לְכַחַשׁ בְּאַלְלָהּ וּלְעֲשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכְּאִשְׁרֵי יִרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ יִסְתִּירוּ אֶת הַחֲרֻטָּה,¹ כְּאִשְׁרֵי נָשִׁים מְסֻגְרוֹת בְּצוּאֵי הַכּוֹפְרִים.² הֵיִתְגַּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?³
34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵיִינוּ שׁוֹלְחִים מִזְהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשְׁבֵיהָ הַעֲשִׂירִים שְׂטוּפֵי הַשָּׂפַע אוֹמְרִים, אָכֵן אֲנַחְנוּ מְכַחֲשִׁים בְּדָבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.⁴
35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הִרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא נַעֲנִשִׁים.⁵
36. אָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת הַפְּרִנָּסָה לְמִי שִׁירָצָה.⁶ אֵךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.

קטע 5

37. וְלֹא הוֹנֵכֶם וְלֹא בְּנִיכֶם הִם אֲשֶׁר יִקְרְבוּכֶם אֶצְלָנוּ, וְכִי רַק לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יִשְׁלַם כְּפָלִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִשְׁבּוּ לְבִטָּח בְּמָקוֹם נִכְבָּד בְּחֻדְרֵים הָעֲלִיוֹנִים (בְּגֹן עֵדֹן).
38. אֵךְ אֶת אֱלֹה הַמִּתְאַמְצִים לְעוֹרֵר הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֱלֹה יִצְגּוּ לְעֵנֶשׁ.
39. וְאָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת פְּרִנָּסָתָם לְמִי שִׁירָצָה מֵעַבְדֵּיו.⁷ וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר תִּתְּרָמוּ לְצִדְקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמִפְּרִנָּסִים.

1. ר' סורת יונוס 10 : 54.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.

5. ר' סורת את-תובח 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שוערא 26 : 138 ; וסורת אל-

מודתיר 74 : 11 - 17.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.

7. ר' לעל פסוק 36.

40. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יֵאָסְפֻם (אֲלֵלָה) כָּלֶם, יֹאמֶר לְמַלְאָכִים, הֲאֵלָה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֶתְכֶם?
41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשִּׁבְחָ! אַתָּה הָאֲדוֹן שֶׁלָנוּ וְלֹא אֲנוּ לָהֶם. לֹא כִּי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַג'ן. מִרְבִּיתֶם הָאֲמִינוּ בָהֶם.
42. הַיּוֹם לֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנֹאמֶר לְכּוֹפְרִים, טַעְמוּ אֶת עֵנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֵייתֶם מִכְחִישִׁים אֶת קִיּוּמוֹ.¹
43. כְּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֵלָא בֶן אָדָם הָרוּצָה שֶׁתִּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכּוֹ אֲמָרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֵלָא שֶׁקֶר בְּדוּי. אֲמָרוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כְּשׁוּף בְּרוּר.
44. וְלֹא נִתְּנוּ לָהֶם (לְעַרְבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שֶׁלְחָנוּ אֲלֵיהֶם לְפַנֵּיךְ כָּל מִזְהִיר.
45. אוּלָם אֵלָה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הִכְחִישׁוּ, וְאוּלָם אֵלָה לֹא הִשִּׁיגוּ עֲשִׁירִית מִכָּל אֲשֶׁר נִתְּנוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,² הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁלְחִי, וַיִּמָּה נִזְרָא הָיָה עֲנִשִּׁי.
- קִטְעַ 6**
46. אָמַר, רַק אַחַת אֲטִיף לָכֶם: הִתְיַצְבוּ בְּפִנֵּי אֲלֵלָה, שְׁנִים שְׁנִים וְאַחַד אַחַד, וְתַחֲשֹׁבִי, כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלָכֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל רוּחַ שְׁגֵעוֹן, אֵלָא שְׁלִיחַ שֶׁבָּא לְהִזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֵנֶשׁ הַכָּבֵד.
47. אָמַר, כָּל שֶׁכֶּר שֶׁשְּׂאֵלְתִי מִכֶּם תּוֹכְלוּ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ לַעֲצֹמְכֶם, כִּי שֶׁכְּרִי הוּא אֲצֵל אֲלֵלָה שֶׁהוּא עַד לְכָל דָּבָר.
48. אָמַר, רְבוּנִי מִתְקוּמָם בְּאֱמֶת (נֶגֶד הַשֶּׁקֶר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.
49. אָמַר, הָאֱמֶת בָּאָה, כִּי הַשֶּׁקֶר אֵין לוֹ יִסוֹד וְאֵינוּ יָכוֹל לְהַחֲלִיט דָּבָר.³
50. אָמַר, אִם אֲתַעֶה, אֲתַעֶה רַק לְנַפְשִׁי. וְאִם אֲדַרְךָ, הֲרִי הִדְרַכְתִּי עַל יָדִי הַשְׂרָאָה מִרְבוּנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרוֹב.
51. לוֹ יָכַל הָיִיתָ לְרֹאוֹתָם כְּאֲשֶׁר יִבְהִלוּ, אֲזִי לֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט וְנִלְקָחוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב.

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 20.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 26.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת ע'אפר 40 : 15.

52. וְאִזּוּ יֵאמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ (בְּאַלְלָה וּסְפָרְיוֹ וּשְׁלִיחָיו).¹ אֵדָּא אֵיכָּה יִשְׁיִיגוּ (אֶת הָאֲמוּנָה) מִמָּקוֹם רְחוֹק?
53. הֵן כְּפָרוּ בּוֹ זֶה כְּבֵר, וְיִטִּילוּ דְּפִי בְּתַעֲלוּמָה מִמָּקוֹם רְחוֹק.
54. וְהוּקַם חִיץ בֵּינֵיהֶם וַיְבִין הַדְּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּוְּקוּ לוֹ, כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה כְּבֵר. כִּי הָיוּ בְּסַפֵּק עִמָּךְ.²

1. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

35

סִוֵּרַת פֶּאטֶר הַבּוֹרָא

סורה זו נקראת «פֶּאטֶר, הַבּוֹרָא», משום שהתחילה
בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ.
התיאור הזה בא רק בפתיחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם
הביטוי «פֶּאטֶר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת
אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; סורת אבראהים
14 : 10 ; סורת פֶּאטֶר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ;
וסורת אש-שורא 42 : 11.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה
ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרָא» מפסוק אחד.

סורת פאטר 35

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה בורא השמים והארץ, והעושה את המלאכים שליחים בעלי כנפים: שתיים, שלוש, וארבע. יוסיף בבריאה את אשר ירצה,¹ כי אללה הכל-יכל.
2. הרחמים אשר יפתח אללה לבני אדם, אין עוצר להם, ואת אשר יעצר הוא, אין שולח אותם אחרי, והוא העוזז והחכם.
3. הוי בני אדם! זכרו את חסדי אללה לכם. היש בורא זולת אללה, אשר פרנסכם מן השמים ומן הארץ? אין אלה בלעדיו, ואיך תרחקו מן האמת?
4. אם יתכחשו לך (הכופרים), הרי הכחשו גם שליחים לפניך, ואל אללה יושבו הדברים.
5. הוי בני אדם! אכן דבר אללה אמת. אל ישלו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם בדבר אללה המתעה (השטן),
6. אכן השטן אויב לכם, על כן התיחסו אליו כאויב, כי אכן יקרא את הנשמעים לו להיות מבני הלהבה (גיהנם).
7. אשר כפרו, להם ענש כבד, ואשר האמינו ועשו את הטוב, להם סליחה ושכר גדול (גן עדן).

קטע 2

8. האם יהיה אפוא זה אשר מעשיו הרעים נראים לו כטובים (כמו מי שהוא מאמין ועושה מעשים טובים)? אכן אללה יתעה את אשר ירצה, ואת אשר ירצה ידריך. לכן אל תצטער עליהם. כי יודע אללה את אשר יעשו.
9. אללה הוא אשר ישלח את הרוחות ויעלו ענן,² ונוליד אותו אל ארץ מתה, ונחיה בו את הארץ אחרי מותה, כזאת התקומה.³

1. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 47.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 48.

3. ר' סורת אל-חגי 22 : 5 - 7 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 48 - 49.

10. הרוצה בעז, הנה העז כלו לאללה.¹ אליו יעלה הדבור היפה, והמעשה הטוב ירימנו על. והזוממים רעות, להם ענש כבד וכשלוו זממיהם.

11. אללה יצר אתכם מעפר, אחרי כן מטפה, אחרי כן עשה אתכם זוגות (זכר ונקבה), אין נקבה הרה או יולדת כי אם בדעתו.² וחיי אדם לא יארכו ולא יקצרו אלא כבר החלט מקדם ונשמר בלוח השמימי.³ אכן נקל הוא לאללה.

12. שני הימים אינם שונים זה לזה, כי האחד מימיו טעמים, מתוקים ונעימים לשתייה, והשני מימיו מלוחים ומרים. אך משניהם תאכלו בשר טרי (כל מיני דגים), ותוציאו לכם תכשיטים אשר תענדו,⁴ ותראה את האניות מפליגות בהם לחפש פרנסה בחסדו, ולמען תכירו טובה.

13. אללה מחדיר את הלילה בתוך היום ומחדיר את היום בתוך הלילה. והוא הכפיו לפקודו את השמש ואת הירח, כל אחד מהם ינוע במסלתו עד ית מועד.⁵ זה אללה רבונכם, לו המלכות, ואולם אלה שאתם קוראים אליהם, במקום אללה אין להם שלטון, אפלו על קלפה של גלעין תמר.

14. אם תקראו להם לא ישמעו את קריאתכם, ולו היו שומעים לא היו יכולים לענות לכם. וביום תחית המתים יכחישו את קשריהם אתכם. ולא יודיע לך כמו בקיא.⁶

קטע 3

15. הוי בני אדם! אתם העניים הזקוקים לאללה, ואללה הוא העשיר והמשבח.

16. אם ירצה יעבירכם מן העולם ויביא במקומכם בריאה חדשה.⁷

17. לא יקשה על אללה לעשות כן.⁸

18. ולא תשא נפש נושאת משא נפש אחרת, ואם תקרא נפש גמוסה (לאחרים) לשאת את משאה, לא ישאו אתה ממנו מאומה ולו היה קרוב משפחה. אכן תזהיר רק את היראים את רבונם בסתר ואת המקימים את התפלה. ואשר יזכה, לנפשו יזכה. ואל אללה הדוד.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 139 ; סורת ינוס 10 : 95 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; וסורת אר-רעד 13 : 8 - 9.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 22 - 23.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

6. כלומר, אללה הבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19 : 81 - 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

7. ר' סורת אבראהים 14 : 19.

8. ר' סורת אבראהים 14 : 20.

19. ולא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶח,¹
20. ולא הַחֲשָׁד וְהָאוֹר,
21. ולא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחֲמָה (הַשְׂרִבִּית),²
22. ולא יִשְׁווּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אֵלֶּלָה יָכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאוֹלָם אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָר לְאֵלָה שֶׁבְּקִבְרֵיהֶם,
23. אִין אֶתָּה אֵלָא מְזָהִיר.
24. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ עִם הָאֻמָּת כַּמְבֹּשֵׁר וּמְזָהִיר. אִין אֻמָּה שְׁלֹא הוֹפִיעַ מִקְרָבָה שְׁלִיחַ מְזָהִיר.³
25. וְאִם יִתְבַּחְשׁוּ לָךְ, הָרִי גַם הַתְּכַחְשׁוּ קוֹדְמֵיהֶם לְשְׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם עִם אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסֵפֶר מֵאִיר.⁴
26. אֲזִי הָעֵנֶשְׁתִּי אֶת הַכּוֹפְרִים, וּמָה נֹרָא הִיָּה עֲנֹשִׁי!

קִטְעַ 4

27. הָאִם לֹא רָאִיתָ שְׁאֵלָלָה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָהֶם כָּל מִינֵי פְרוֹת,⁵ וּמִן הַהָרִים מִשְׁעוּלִים לְבָנוֹת וְאֲדָמוֹת צְבָעֵיהֶם שׁוֹנִים, וְשֹׁחֲרִים כְּעוֹרָב?
28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמִּקְנֶה לְסוּגֵיהֶם וְצְבָעֵיהֶם הַשׁוֹנִים?⁶ אֲמַנָּם הַמְּלַמְּדִים הֵם הַיְּרֵאִים אֶת אֵלֶּלָה מִבֵּין עֲבָדָיו. אֵלֶּלָה הוּא עֲזוֹז וְסוֹלַח.
29. אָכֹן, אֵלָה הַקּוֹרְאִים בְּסֵפֶר אֵלֶּלָה (הַקּוֹרְאָן), וְהַמְּקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהָעֲנֻקָּנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר אוֹ בְּגִלּוֹי, יִצְפּוּ לְקַנְיָן לֹא יִתְפַּלֵּה,
30. אֲשֶׁר יִשְׁלַם לָהֶם (אֵלֶּלָה) שְׂכָרָם וַיּוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה.
31. הַסֵּפֶר אֲשֶׁר גָּלִינוּ לָךְ הוּא הָאֻמָּת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת מַה שֶּׁקָּדַם לוֹ (מִן הַסֵּפֶרִים), כִּי אֵלֶּלָה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂה עֲבָדָיו וּמִשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרְשָׁנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְאֵלָה אֲשֶׁר בְּחִרְנוּ מִעוֹבְדֵינוּ. אֲדָּ יֵשׁ בָּהֶם הָעוֹשֶׂק אֶת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנוֹחַג בְּדֶרֶךְ בִּינוּנִית, וּבָהֶם רֵאשׁוֹנִים לְעִשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּרִשׁוֹת אֵלֶּלָה, זֶה הוּא הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גְּנִי עֵדֶן יְבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשֵׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּבִפְנִינִים וּלְבוּשֵׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי,¹
34. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבָּח לֹאֲלֵלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵעֲלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אָכֵן רְבוּנָנוּ סוֹלָח וּמְכִיר תוֹדָה,
35. אֲשֶׁר הִנִּיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכָּן שְׁהָקִים (לַעֲד) מַחֲסָדוֹ. לֹא יִגִּיעַ אֲלֵינוּ עָמַל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תִגִּיעַ אֲלֵינוּ תִלְאָה.²
36. אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גִּיהֶנֶם. לֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוּת, וְגַם לֹא יוֹקֵל מֵעֲלֵיהֶם עֲנָשָׁה. כִּדּוֹ נִגְמַל לְכָל כּוֹפֵר,
37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רְבוּנָנוּ! הוֹצִיאָנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאִזּוֹ נַעֲשֶׂה הַטּוֹב אַחֲרֶיהָ מֵאֲשֶׁר הָיִינוּ עוֹשִׂים. הָאֵם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיֵּיכֶם דִּי לָמִי שְׂרֹצָה לְהִזְכֹּר שְׂיִכַּל לְהִזְכֹּר? וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמְזֵהִיר! לָכֵן טַעְמוֹ (הָעֵנֶשׁ)! אֵין מוֹשִׁיעַ לְכוֹפְרִים.
38. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָכֵן יוֹדֵעַ הוּא מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת,
39. הוּא אֲשֶׁר הָקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לְמִשַׁל בְּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לְשֹׂאת בְּאַחֲרִיּוֹת לְכַפִּירָתוֹ הַמוֹסִיפָה לוֹ שְׂנֵאָה וְאַבְדּוֹן מִיַּד רְבוּנוֹ.
40. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הָאֵלִילִים שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בְּמִקּוֹם אֵל אֲלֵלָה? הָרְאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שְׂתַפּוֹת בְּשָׁמַיִם, אוֹ אוֹלֵי נַתְנוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחֲזִיקִים בּוֹ כְּרֵאָה? לֹא כִי לֹא יִבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לָרֵעָה וְרַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.
41. אֲלֵלָה מַחֲזִיק בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ לְבַל יִחְדְּלוּ מַלְהֵתְקִים,³ וְאִם יִחְדְּלוּ מַלְהֵתְקִים, לֹא יִחֲזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אָכֵן מֵתוֹן הוּא וְסוֹלָח.
42. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִשְׁבְּעוּ שְׁבוּעָה חֲמוּרָה בְּאֲלֵלָה, כִּי אִם יְבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר יִישְׁרֵיו לְכַתּוּב מֵאֲשֶׁר אֲמוֹת אַחֲרוֹת.⁴ וְאוֹלָם בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר, גְּבָרָה הַתִּנְגְּדוֹתֶם וְיִהִירוֹתֶם.
43. זֹאת כִּי הָיוּ אֲנָשֵׁי שֹׁחֵץ בְּאָרֶץ וְזָמְמוּ לָרֵעָה, אֲדָּהּ לֹא תִקְיָה הַמְזַמָּה הָרָעָה אֶלָּא בִּבְעֻלָּהּ. הַיּוֹכֵלוֹ לַצָּפוֹת שֶׁנִּהְגָּה בָּהֶם אַחֲרֵי מֵאֲשֶׁר נִהְגְּנוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם! אֲלֵלָה לֹא יִחְלִיף וְלֹא יִמִּיר לַעֲוֹלָם אֶת נִהְגּוֹ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 23.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 65; וסורת אר-רום 30 : 25.

4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. האם לא סִירוּ בְּאֶרֶץ וְרָאוּ מָה הָיָה גּוֹרְלָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם? הם היו חֲזָקִים מֵהֶם, וְאוֹלָם אֵין דָּבָר שֶׁאֵלָּה לֹא יָכֹל לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו, לֹא בְּשָׂמִים וְלֹא בְּאֶרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.

45. לוֹ הָיָה אֵלָּה מַעֲנִישׁ אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְכִי פְּעָלָם, לֹא הָיָה מִשְׁאִיר כָּל בְּרִיָּה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, אֲךָ הוּא דוֹחָה אֶת עֲנָשָׁם עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ, אוֹלָם כְּאֲשֶׁר נִגְיַע הַמוֹעֵד הַקְּבוּעַ לָהֶם, הִנֵּה אֵלָּה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂי עַבְדָּיו.

36

סִוְרַת יֵא. סִין.

יֵא. סִין.

סורה זו נקראת «יא. סין.» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר' סורת «ט. ה. 20»; סורת «צ 38»; סורת «ק 50»; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «יאסין, יאסין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יא. סין.» מפסוק אחד.

סורת יא. סין. 36

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. י. ס.¹
2. וְהַקּוֹרְאָן הַחֲכָם!²
3. כִּי אָכֵן אַתָּה (מוֹחֲמֵד) מִן הַשְּׁלִיחִים,³
4. בָּאֵרֶחַ מִיִּשְׁרָאִים.
5. הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מֵעַם הָעֶזְרִי וְהַרְחוּם,⁴
6. לְמַעַן תִּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הִזְהָרוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינֶם שְׂמִים לָב,
7. וַיִּכְבֶּר נַחֲרָץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתָם בְּצִדְקָה, אֲדָהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמֵנוּ בְּצוּאֵיהֶם מִסְגֵּרוֹת⁵ עַד הַזֶּקֶן יָגִיעוּ, עַל כֵּן רָאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים,
9. וְשְׂמֵנוּ מִלְּפָנֵיהֶם חֵיץ, וַיִּמְאַחֲזֵיהֶם חֵיץ, וְעֶזְרֵנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יֵרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תִּזְהִירוּ אוֹ לֹא תִזְהִירוּ, כִּי הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.⁶
11. אַתָּה תִּצְלִיחַ לְהַזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הִלֵּךְ אַחֲרֵי הַהִזְהָרָה, וַיִּירָא אֶת הַרְחֵמֶן בְּסִתֶּר, בְּשֵׁר לֹא אִפּוֹא בְּסִלִּיחָה וְשִׁכָּר נִכְבֵּד (וְגו' עֲדוֹ).⁷
12. אָכֵן אֲנַחְנוּ נַחֲזִיחַ אֶת הַמֵּתִים, וְנִכְתֵּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קָדְמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מְנִינוּ בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.⁸

קטע 2

13. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל תּוֹשָׁבֵי הָעִיר כְּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם וְהִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם, אִזְ חִזְקֵנוּ אוֹתָם בְּשָׁלִישִׁי, וְהֵם אָמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלוּחִים אֲלֵיכֶם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.
 2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.
 3. ר' סורת אל-בקהר 2: 252.
 4. ר' סורת אש-שורא 42: 52 - 53.
 5. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבא' 34: 33.
 6. ר' סורת אל-בקהר 6: 2; וסורת ינוס 10: 96 - 97.
 7. ר' סורת אל-מולכ 67: 12.
 8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשְׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהִרְחַמְנוּ לֹא הוֹרִיד דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, אִין אַתֶּם בִּלְתִּי אִם מְדַבְּרִים שֶׁקֶר.
16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רַבּוּנֵנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָכַן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֵלֵיכֶם,
17. וְעָלִינוּ רַק לְהִזְהִיר בְּגָלוּי.
18. אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הִבֵּאתֶם לָנוּ מִזֶּל רַע. אָכַן אִם לֹא תִפְסִיקוּ, נִרְגָם אַתְּכֶם וְיִפְגַע בְּכֶם מֵאֲתָנוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מִזֶּלְכֶם הִרַע אַתְּכֶם הוּא. אִם הִזְכַּרְתֶּם (תִּכְעָסוּ וּתְאַיְמוּ עָלֵינוּ?)¹ כִּי עִם מִשְׁחִיתִים אַתֶּם.
20. וְיָבוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! לָכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,
21. לָכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאַלוּ מִכֶּם שֶׁכֶּר, וְהֵם מְדַרְכִּים.
22. וְכִי מִדּוֹעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בְּרָאִנִי, וְאֵלֹו תּוֹשְׁבוּ?
23. הֶאֱקַח לִי מִבִּלְעָדִי אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הִרְחַמְנוּ לְהִרַע לִי, לֹא תוֹעִיל לִי הַמְלָצְתְּם בְּמֵאוּמָה, כִּי הֵם לֹא יַצִּילוּ אוֹתִי,
24. אִם זֹאת אֲנִי אַעֲשֶׂה, אֶהְיֶה בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
25. אָכַן מֵאֲמִין אֲנִי בְּרַבּוֹנְכֶם, שְׁמַעוּ אִפּוּא לִי.²
26. וְאָמַר (אֵלֶּלֶּה) אֵלֹו, הִכְנַס אֶל הַגֹּן. וְהוּא אָמַר, לוֹ רַק יָדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,
27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רַבּוֹנִי וְקָבַע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְּכַבָּדִים בְּגֹן עֵדוֹ.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרְדָנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהִרְגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נֶאֱלָצְנוּ לְהוֹרִיד.
29. לֹא הִיָּתָה כִּי אִם צָעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כָּלָם מֵתִים.³
30. מִה חֲבַל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ לַעֲגוֹ לוֹ,
31. הֲלֹא יִרְאוּ כְּמָה דּוֹרוֹת הַשְּׁמַדָּנוּ לְפָנֵיהֶם?⁴ וְהֵם לֹא יָשׁוּבוּ אֵלֵיהֶם.
32. סוֹפֶם שְׁיּוּבָאוּ אֵלֵינוּ כָּלָם (בְּיוֹם הַדִּין).⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 131; סורת אנ-נמל 27: 47; וסורת אנ-נסא' 4: 78.

2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21: 15.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 6.

5. ר' סורת הוד 11: 111.

קטע 3

33. וְאוֹת הוּא לָהֶם, הָאֶרֶץ הַמֵּתָה הַחַיִּינוּ אוֹתָהּ וְנוֹצִיא מִמֶּנָּה דְּגָנִים אֲשֶׁר
מֵהֶם יֹאכְלוּ,
34. וְנִטְעָנוּ בָּהּ גִּנּוֹת תְּמָר וְעֵגֶב, וְהִבְקַעְנוּ בְּתוֹכָהּ מַעֲנִנּוֹת,
35. לְמַעַן יֹאכְלוּ מִפְּרִי, אֵף כִּי לֹא יָדִיחֶם עָשׂוּ זֹאת. הָאִם לֹא יָכִירוּ תוֹדָה?
36. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר בָּרָא אֶת כָּל הַמִּינִים מֵאֲשֶׁר תִּצְמַח הָאֶרֶץ, וּמֵהֶם
עֲצָמִם (בָּרָא זְכָרִים וְנִקְבוֹת), וּמֵאֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ.¹
37. וְאוֹת הוּא לָהֶם הַלֵּילָה, נִפְרִיד מִמֶּנּוּ אוֹר הַיּוֹם, וְהִנֵּה חֲשׂוּכִים הֵם.²
38. וְהַשְׁמֵשׁ הִיא נָעָה בְּמִסְלִילָה עַד מְקוֹם אֲשֶׁר נִקְבַּע לָהּ, לְפִי קְבִיעֶת הָעֲזוֹז
הַיּוֹדֵעַ.³
39. לִיָּרֵחַ קִצְבָּנוּ תַּחֲנוּת, עַד שֶׁהוּא חוֹזֵר וְנִרְאָה כַּעֲנַף דָּקֵל נוֹשֵׁן.⁴
40. הַשְׁמֵשׁ לֹא תוּכַל לְהַדְבִּיק אֶת הַיָּרֵחַ, וְלֹא הַלֵּילָה עוֹבֵר אֶת הַיּוֹם, כִּי כָּל
אֶחָד מֵהֶם מְהַלֵּךְ בְּמִסְלִילוֹ הַקְּבוּעַ.⁵
41. וְאוֹת לָהֶם אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ אֶת צִאֲצָאֵיהֶם עַל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,⁶
42. יִצְרָנוּ לָהֶם עוֹד כְּדִגְמָתָהּ לְמַעַן יִרְכְּבוּ עָלֶיהָ,⁷
43. וְאִם נִרְצָה נְטַבִּיעֵם וְאִין עוֹזֵר לָהֶם וְהֵם לֹא יִנָּצְלוּ,
44. אֲלֹא בְּרַחֲמִים מֵאֲתָנוּ וְנִתֵּן לָהֶם לְהִתְעַנֵּג לְזֶמֶן קָצֵר.
45. וְאִם יֹאמְרוּ לָהֶם (לְכוֹפְרִים), יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וְאֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיכֶם,⁸
לְמַעַן תִּרְוַחְמוּ. (הֵם פּוֹנִים עֲרָף).
46. וְאֲכֹן לֹא בָּא אֱלִיָּהֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רְבוּנִם, יִפְנוּ לוֹ עֲרָף.
47. וְאִם יֹאמְרוּ לָהֶם, תִּרְמוּ (לְנִצְרָכִים) מִמָּה שֶׁהָעֵינִיק לָכֶם אֱלֹהֵי. הַכּוֹפְרִים
יֹאמְרוּ לַמַּאֲמִינִים, הָאִם נֹאכִיל אֶת מִי שֶׁאֱלֹהֵי כָּל לְהֹאכִיל אִם יִרְצָה?
אֲכֹן, רַק אַתֶּם (הַמַּאֲמִינִים) נְתוּנִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה (לְשֹׂאֵל מֵאֲתָנוּ לַעֲשׂוֹת
כְּדָבָר זֶה).

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 189 ; סורת יונוס 10 : 5 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 12.

5. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 33.

6. הכוונה היא לתבת נוח.

7. ר' סורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מָתִי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?¹
 49. לֹא יָרְאוּ בִלְתִּי אִם צָעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאמְרוּ בְּעוֹדָם מִתּוֹכָחִים.
 50. וְלֹא יוֹכְלוּ אֶפְלוּ לְצוּרוֹת לֶאֱפֹף אֶחָד, אוֹ לָשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחְוִיתֵיהֶם.

קטע 4

51. וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר, וַהֲנִיחַ הֵם מִן הַקְּבֻרוֹת אֶל רְבוּנֵם וַמְהִירוּ.
 52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הַקִּים אוֹתָנוּ מִמָּקוֹם מְנוּחָתָנוּ? (נַעֲנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחָמֹן, וְצָדִקוֹ הַשְּׁלִיחִים.²
 53. וְלֹא הִיָּתָה אֵלָּא צָעָקָה אַחַת, וַהֲנִיחַ הֵם כָּל־ס יוֹבָאוּ אֵלֵינוּ.³
 54. הַיּוֹם לֹא תִקְרַח נֶפֶשׁ בְּמָאוֹם, וְלֹא תִגְמְלוּ בִלְתִּי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
 55. אוֹלָם בְּעָלֵי הַנֹּחַ, נְהַנִּים הַיּוֹם מִהַתְעַנוּגוֹת,
 56. הֵם וּנְשׁוֹתֵיהֶם בְּצִלְלִים נָחִים עַל עֲרֻשׁוֹת,
 57. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל מִינֵי הַפְּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאֹל נֶפֶשׁ,
 58. וַאֲמָרִי שְׁלוֹם מֵאֵת רַבּוֹן רַחוּם,⁴
 59. וַהֲבָדְלוּ וַהֲתִרְחָקוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.⁵
 60. בְּנֵי אָדָם! הֲאֵם לֹא צוִיִּיתִי אֶתְכֶם, אֶל תַּעֲבֹדוּ אֶת הַשֵּׁטָן. כִּי אוֹיֵב גָּלוּי הוּא לָכֶם,
 61. וְכִי תַעֲבֹדוּנִי אֲנִי? כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.⁶
 62. אָכֵן, כִּבְרַת הַתַּעֲהָ מִכֶּם הָמוֹן רַב. הֲאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?
 63. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם,
 64. הַצֵּלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בְּאֲשֶׁר כִּפְרֶתֶם.⁷
 65. הַיּוֹם נַחֲתוּם אֶת פִּיּוֹתֵיהֶם, וְרַק יִדְּיָהֶם יִדְּבְרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲבִדוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאִסוּר).
 66. אִם נִרְצָה נַעֲנֶה אֶת עֲיִנֵּיהֶם, וַיִּתְחַרוּ אִישׁ אֶת רַעְהוֹ לְמִצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ. אֵךְ כִּי־צַד יָרְאוּ?

1. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.

3. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 52.

4. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 44.

5. ר' סורת ינוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופי' 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.

6. בשביל הברית הזו, ר' סורת אל-אעראף 7 : 172.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁנִינוּ אֶת צוּרְתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אֲזַי לֹא לְהִתְקַדֵּם
וְלֹא לְחֹזֵר.

קטע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חַיִּים אַרְכִּים, נָבִיא עָלָיו שִׁיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בְּבְרִיאוֹתוֹ
הַגּוֹפְנִית וְהַשְׁכָּלִית. הָאֵם לֹא יִשְׁכְּלוּ אֲפּוּא?¹
69. לֹא לְמַדְנוּ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שִׁירָה, וְאִין זֶה מִתְאִים לוֹ, אִין הוּא
בְּלִתִּי אִם הִזְהִרָה וְקוֹרְאָן בְּרוּר,
70. לְהִזְהִיר אֶת אֲשֶׁר הוּא חַי (בַּעַל תְּבוּנָה), וְנִחְרַץ הַדְּבָר (הַעֲנֵשׁ) בְּצֶדֶק עַל
הַכּוֹפְרִים.
71. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ לְמַעַנֵּם מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יְדֵינוּ אֶת הַמִּקְנָה, וְהֵם
אֲדוֹנִים לוֹ?
72. וְשֶׁעֲבַדְנוּ אוֹתוֹ לָהֶם, מֵהֶם לְרִכִּיבָה, וּמֵהֶם לְאֲכִילָה,²
73. וְלָהֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת וּמִשְׁקָה, הָאֵם לֹא יִכִּירוּ תוֹדָה?
74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָה אוֹלִי יַעֲזְרוּ (לָהֶם).
75. אֲדָּ לֹא יוֹכְלוּ הוֹשִׁיעַם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לָהֶם (לְאֱלִילִיָּהֶם) חִילִּים. הֵם
וְאֱלִילִיָּהֶם מִצְגִים לַעֲנֵשׁ בְּיוֹם הַדִּין.
76. אֵל יַעֲצִיבוּד אֲפּוּא דְבָרֵיהֶם, כִּי אֲכַן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת
אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגָלוּי.
77. הָאֵם לֹא יֵרָאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אוֹתוֹ מִטְּפָה, וְהִנֵּה הוּא זָרִיב גָּלוּי
(לָנוּ).
78. הוּא שָׂכַח בְּרִיאָתוֹ עֲצָמוֹ, וְהִבִּיא לָנוּ מִשָּׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוֹכַל לְהַחֲיוֹת אֶת
הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?
79. אָמַר, יַחֲיָה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לְרַאשׁוֹנָה וְהוּא בָקִיא בְּכָל הַנִּבְרָא,
80. וְהוּא הַהוֹפֵד עַץ יֶרֶק לְלֶהֱבֵת אֵשׁ דּוֹלֶקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מְדֹלִיקִים מִמֶּנּוּ.
81. הָאֵם אִין בְּכוּחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לְבָרָא בְּנֵי אָדָם
דּוֹמִים לָהֶם? וְדַאי שָׁכַן! כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַיּוֹדֵעַ,
82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דָּבָר הוּא רַק מַצְוֶה לֵאמֹר, «הִיָּה!» וְהִיָּה,
83. הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהָה אֲשֶׁר בָּיְדוּ מַלְכוּת כָּל דְּבָר וְאֵלָיו תּוֹשְׁבוּ.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סִוְרַת אֶץ-צַאפָּאֵת הַמְּלָאכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-צַאפָּאֵת» משום שפתחה בשבועת אללה ב«אֶץ-צַאפָּאֵת», המלאכים העומדים בשורות משבחים את אללה». הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים בשורות» מפסוק אחד.

סורת אצ-צאפאת 37

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע (בַּמְלָאכִים) הָעֲרוּכִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהָ),
2. (וּבַמְלָאכִים) הַמְזַהֲרִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לֹא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים,
3. וְהַקּוֹרְאִים דְּבָרֵי אֱלֹהָ,
4. אֲלֵהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְיָחִיד,
5. הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינִיָּהֶם, וְהוּא רַבּוֹן זְרִיחוֹת (הַשָּׁמֶשׁ).¹
6. קִשְׁטָנוּ אֶת הָרָקִיעַ הָרָאשׁוֹן בְּכוֹכְבִּים מְאִירִים,²
7. וּמִשְׁמַר בְּפָנָי כָּל שָׁטָן מוֹרֵד,
8. לְבַל יִקְשִׁיב בְּסִתֵּר לְסוּדוֹת הַכֶּנֶס הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַמְלָאכִים, הֵם (הַשָּׁטָנִים) יִתְקַפּוּ מִכָּל עֵבֶר,
9. כְּדֵי לְגַרֵּשׁ מִכָּל צַד וְכוּיוֹ, וְצַפּוּי לָהֶם עֵנֶשׁ כּוֹאֵב נֶצְחִי,
10. בְּלַעֲדֵי זֶה אֲשֶׁר חֹטֵף חֹטֵף, מִיָּד יִשְׁיִגְנוּ כּוֹכֵב שְׁבִיט יוֹקֵד.³
11. שָׂאֵל אֶת (הַכּוֹפְרִים), לִפִּי דַעְתָּם, מֶה קֶשֶׁה יוֹתֵר לְבְרָא, הֲאִם אוֹתָם אוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּרָאנוּ?⁴ הֵן בָּרָאנוּ אוֹתָם מִטִּין דְּבִיק.
12. אֲכֹן, אֶתָּה מִתְפַּלֵּא עֲלֵיהֶם וְהֵם לוֹעָגִים לָךְ,
13. וּבְהִזְכִּיר אוֹתָם, לֹא יִזְכְּרוּ,
14. וּבִרְאוֹתָם אוֹת, יִלְעָגוּ לוֹ,
15. וַיֹּאמְרוּ, כִּי אֵין זֶה אֱלֹא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
16. הֲאִם אַחֲרֵי אֲשֶׁר מִתְּנוּ וְהִיִּינוּ עֹפֵר וְעַצְמוֹת, קוִים נִקּוִים לְתַחֲיָה,
17. וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים?
18. אָמֹר, אֲמַנָּם כֵּן! וְאַתֶּם מִשְׁפָּלִים.

1. ר' סורת אל-מעארג'י 70 : 40.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 5 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 16 - 18.

3. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 57.

19. וְאָכַן רַק תִּירוּעָה אַחַת וְעִינֵיהֶם יִרְאוּ.

20. וַיֹּאמְרוּ, אֹי לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.

21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחָשְׁתָּם.

קטע 2

22. אֶסְפוּ אֶת הַחוּטָאִים וְאֶת בְּנֵי זִוְגָם, וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,

23. מִבְּלָעְדֵי אֱלֹהָ, וְהַדְרִיכוּ אוֹתָם בַּדֶּרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׂאוּלָה,¹

24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שְׁיִגִיעוֹ אֶל הַשְּׂאוּל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.

25. (וַיֹּאמֶר לָהֶם בְּלַעַג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַעֲזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?

26. אָכֵן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.

27. אֲזַ פָּנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.²

28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתָּם בָּאֵתָם אֵלֵינוּ מִזִּמִּין.

29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִי לֹא הָיִיתָם מֵאֲמִינִים,

30. וְלֹא הָיָה לָנוּ עֲלֵיכֶם שְׁלֹטוֹן, כִּי אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל הָיִיתָם.

31. וַיָּבֹא בְצֶדֶק עָלֵינוּ מִשְׁפָּט רְבוֹנָנוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֶנֶשׁ).

32. הַתַּעֲרִינוּ אֶתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עֲצָמָנוּ הָיִינוּ תוֹעִים.

33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּכּוּ בָּעֶנֶשׁ (עַם כָּל שְׂאֵר הַכּוֹפְרִים).

34. אֲמָנָם כָּכָה נַעֲשֶׂה בַּפּוֹשְׁעִים.

35. כִּי כַּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אִין אֱלֹהַ מִבְּלָעְדֵי אֱלֹהָ, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוֹת,

36. וְאָמְרוּ, הָאֵם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בְּגִלּל מְשׁוֹרֵר מְטָרָף?³

37. אֲדַרְבָּא, כִּי הוּא הִבִּיא אֶת הָאָמֶת, וְאֲשֶׁר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ

לִפְנֵינוּ).⁴

38. הִנֵּה אַתָּם טוֹעֲמִים הָעֶנֶשׁ הַמִּכְאִיב.

39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם יִשְׁלַם לָכֶם.

40. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים,⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

3. המשורר המשווע: הכוונה לנביא מוחמד.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.

5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אֱלֹהִים יִקְצֹב לָהֶם מְזֻזִּים בְּשַׁפֵּעַ.
42. פִּירוֹת וְהֵם מְכַבְּדִים,
43. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱסִים,
44. נָחִים עַל סִפּוֹת, זֶה לַעֲמֵת זֶה,
45. וְיִגִּישׁוּ לָהֶם גְּבִיעִים מִמַּעַן,
46. עִם מִשְׁקָה לָבֹן תַּעֲנוּג לְשׁוֹתִים,
47. לֹא יִתְעַרְפֵּל רֹאשׁוֹ מִמֶּנּוּ וְלֹא יִקְרָה לָהֶם נֶזֶק גּוֹפְנִי אוֹ שִׁכְלִי,¹
48. וְאַתָּם תִּהְיֶינָה נָשִׁים צְנוּעוֹת מִבֶּטֶן² וּבְעֵלוֹת עֵינִים גְּדוֹלוֹת וְכֹפּוֹת,
49. כְּמוֹ הָיוּ בִּיצִים מְכֻסּוֹת.
50. וְנִגְשׁוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְשָׂאֻהוּ זֶה אֶת זֶה.
51. וְיִגִּיד אֶחָד מֵהֶם, הִזָּה לִי פֶעַם עָמִית,
52. אֲשֶׁר נָהַג לִזְמֶר, הֵאֵם אֶתָּה מֵאֲמִין,
53. כִּי לְאַחֵר שְׁנֵמִיּוֹת וְנִהְיָה לְעֶפֶר וְעֲצָמוֹת נַעֲמֵד לְדִין?
54. וַיֹּאמֶר, הֵאֵם אַתָּם מִבִּיטִים לְמִטָּה?
55. וְהִבִּיט לְמִטָּה וְרָאָהוּ בְּאֲמִצֵּעַ שְׂאוֹל.
56. וַיֹּאמֶר, חֵי אֱלֹהִים! כְּמַעַט אֲבָדְתִּנִּי.
57. וְלֹא חֶסֶד רְבוּנִי הִיִּיתִי מִן הַמּוֹבָאִים (לְגִיהֶנֶם).
58. וַיֹּאמֶר, אָכֵן, כָּאֵן לֹא נָמוֹת שׁוֹב,
59. אֲלֹא הַמּוֹת הָרֹאשׁוֹן, וְאֵין אֲנִיחֵנוּ נַעֲנֵשִׁים.
60. אָכֵן, זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הֶעֱצוֹם,
61. וּלְגֹרֶל כְּזֶה יַעֲמִלוּ הָעַמִּלִּים.
62. הֵאֵם זֶה טוֹב יוֹתֵר כְּקִבְלַת פָּנִים אוֹ עַץ הַזָּקוּם?³
63. שְׁמֵנוּ אוֹתוֹ לְהִיּוֹת מִבְּחֵן לְכּוֹפְרִים.⁴
64. וְהוּא עַץ הָעוֹלָה מִמַּעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל,
65. אֲשֶׁכּוֹלוֹתָיו כָּאֵלוֹ הֵם רֹאשֵׁי הַשְּׁטָנִים.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 : וסורת אל-ואקעה 56 : 19.

2. ר' סורת צאד 38 : 52.

3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאַכֹּן הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וַיִּמְלְאוּ מִמֶּנּוּ הַבְּטָן.
67. אַחֵר כֵּךְ לָהֶם מִשְׁקָה מִגֹּאֵל מִמִּים רוֹתְחִים,
68. אַחֲרֵי כֵן יִתְשׁוּבְתֶם אֶל הַשָּׂאוֹל.
69. כִּי אַכֹּן מִצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,
70. וּמִהָרוּ לָלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
71. אוֹלָם לִפְנֵיהֶם תַּעֲזוּ מִרְבִּית הַקּוֹדְמִים,
72. וּכְבֹּר שְׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מְזִהִירִים.
73. וְרֹאֵה מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים,
74. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהָה הַמְּסוּרִים.

קטע 3

75. וּכְבֹּר נֹחַ קָרָא אֵלֵינוּ (לְעֹזֵר לוֹ), וּמָה טוֹבִים הָיִינוּ כְּמַשִּׁיבִים,
76. וְאַמְנָם הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ מִן הַיְּגוֹן הָעֲצוּם,
77. וְאֶת זֶרְעוֹ הִשְׁאֲרָנוּ בְּחַיִּים,
78. וְהִשְׁאֲרָנוּ לוֹ זָכָר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
79. שְׁלוֹם עַל נֹחַ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.
80. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
81. כִּי הוּא מַעֲבִידֵנוּ הַמֵּאֲמִינִים.
82. אַחֲרֵי כֵן הִטְפַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים.
83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נֹחַ) הָיָה גַם אֲבְרָאָהִים,
84. כְּאִשֹּׁר פָּנָה אֶל רַבּוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.
85. וְאָמַר לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מָה זֶה תַּעֲבֹדוּ?
86. הֵאֵם אֱלֹהֵי שָׁקֶר מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָה אַתֶּם רוֹצִים לַעֲבֹד?
87. וּמָה תַּחֲשָׁבוּ עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?
88. אִזּוֹ הִבִּיט בְּכוֹכְבִּים (כְּאֵלּוֹ שֶׁהוּא מְתִיעֵץ עִם הַכּוֹכְבִּים לְפִי מִנְהָגָם),
89. וְאָמַר, הִנְנִי חוֹלָה.
90. אִזּוֹ פָּנּוּ עֵרְף וְהִתְרַחְקוּ מִמֶּנּוּ.
91. וְהוּא מִהָרָא אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מִדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. ומה לָכֶם כִּי לֹא תִדְבְּרוּ?

93. וּבְמַהֲרָה הוּא הַתִּנְפֵּל עֲלֵיהֶם וּשְׂבָרָם.¹

94. וַיָּבֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עֲמוֹ) כּוֹעֲסִים.

95. אֲבָל הוּא אָמַר לָהֶם, הִתְעַבְדוּ אֶת אֲשֶׁר תַּחֲרֹתוּ,

96. אֵף כִּי אֵלֵלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת מֶה שְּׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

97. אָמְרוּ, בְּנוֹ לֹו בְּנִין (כְּבָשׁוּ) וְהִשְׁלִיכוּהוּ בְּשֹׂאֹל.

98. וְרָצוּ לְהַתְנַפֵּל לוֹ, אֲבָל אוֹתָם הִשְׁפִּלְנוּ.

99. וְהוּא אָמַר, הִנְנִי הוֹלִיךְ אֶל רְבוּנִי וְהוּא יְדְרִיךְ אוֹתִי.

100. (וְהוּא קָרָא), רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי בֶן מִצֶּלַח וַיֵּשֶׁר.

101. אַז בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל בֶּן מֶתוֹן.²

102. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַבֶּן לְגִיל שָׁל יָשׁוּב הִדְעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוּי בְּנִי! רְאִיתִי

בְּשָׁנָתִי כִּי עָלִי לָזַח אוֹתָךְ (קָרָבָן), רְאֵה אִפּוֹא מֶה דַּעְתָּךְ? אָמַר, הוּי אָבִי!

עֲשֵׂה אֲשֶׁר צִוִּיתִי, וְתִמָּצֵא אוֹתִי בְּרָצוֹן אֵלֵלָה מִבַּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת.³

103. וּכְאֲשֶׁר שְׁנִיָּהֶם הִתְמַסְרוּ לְאֵלֵלָה, וְהִנִּיחַ אוֹתוֹ עָרוּךְ עַל צֵד פָּנָיו,

104. קָרָאנוּ אֵלָיו, הוּי אֲבִירָהִים!

105. כְּבָר קִימַתְ אֶת הַחֲזוֹן. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.

106. זֶהוּ הַנִּסְיוֹן הַקָּשָׁה.

107. וּפְדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זֶבַח גָּדוֹל (כְּבֶשׂ שֶׁשְּׁלַח אֵלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם).

108. וְהִנְצַחְנוּ אֶת שְׁמוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,

109. בְּבִרְכַּת «שְׁלוֹם עַל אֲבִירָהִים».

110. כֵּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.

111. כִּי הוּא מַעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.

112. כֵּן בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל אֶסְחָאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נָבִיא מַעוֹשֵׁי הַטּוֹב,

113. וַיִּבְרָכְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֶסְחָאק, וַיִּמְצָאָצְאֵיהֶם יָצְאוּ מִיִּטְיָבִים לְעַצְמָם,

וְחוֹטָאִים לְנִפְשָׁם בְּאִפְן גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 51 - 73.

2. הבן המתון בערבית חלימ, חלים, הוא איסמאעיל (ישמעאל).

3. ר' סורת מרים 19 : 54 - 55.

קטע 4

114. וגם למוסא והארוֹן נְטִינוֹ חֶסֶד,
115. והצלנו את שְׁנֵיהֶם וְאֵת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצֶּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חֲשָׁנוּ לַעֲזָרְתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמִּנְצָחִים,
117. וְנָתַנוּ לְשִׁנְיָהֶם אֶת הַסֶּפֶר הַמְּבָאָר,¹
118. וְהִדְרַכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לְשִׁנְיָהֶם זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
120. שְׁלוֹם עַל מוֹסֵא וְהָאָרוֹן,
121. כֶּךָ נִגְמַל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֱלִיאֵס (אֱלִיהוּ הַנְּבִיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
125. הַתַּעֲבָדוּ אֶת הַבַּעַל² וְתִטְשׁוּ אֶת הַטּוֹב בְּיֹצְרִים,
126. אֱלֹהָ, רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים?
127. וְאֲמַנְם הֵם הַתִּכְחָשׁוּ לוֹ, וְאָכַן הִנֵּה הֵם מַצְגִּים (לִדְיוֹ),
128. מִבְּלַעֲדֵי עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
130. שְׁלוֹם עַל אֱלִיאֵסִין,
131. כֶּךָ נִגְמַל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוֹט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֵת בְּנֵי בֵיתוֹ יַחְדָּו,
135. מִבְּלַעֲדֵי אִשָּׁה זִקְנָה אֲשֶׁר נִשְׁאַרָה מֵאֲחֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הִרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אֲתֵם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מִשְׁכִּימִים,
138. וּבְלִלָה, הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִמּוֹא?³

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 48.

2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.

3. אנשי מכה היו עוברים הלוח וחוזר בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קטע 5

139. וְהִנֵּה יוֹנוֹס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,¹
140. הוּא בָּרַח (מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים) אֶל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרָל, וְהִיָּה בְּמַפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבָלְעוּ דָג גָּדוֹל, כִּי אָשֵׁם הָיָה,
143. וְלֹאֵל הָיָה מִן הַמְּשֻׁבָּחִים (לְאֱלֹהִים),
144. כִּי אִזּוֹ נִשְׁאַר בְּבֶטֶנוּ עַד יוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים,
145. (וְלֹאֲחֵר שֶׁהִדָּג הִקִּיא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוּף שׁוּמֵם כִּשְׁהוּא חֶלֶשׁ,
146. וְהַצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דִּלְעַת.
147. וְאַחֵר כִּד שֶׁלַּחְנוּ אוֹתוֹ לְהִזְהִיר עִיר בַּעֲלַת יוֹתֵר מִמָּאָה אֶלֶף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הֶאֱמִינוּ, לָכֵן נִתְּנוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.²
149. שָׂאֵל אִפּוֹא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה), הֵאֵם לְרִבּוֹן הַבְּנוֹת וְלָהֶם הַבְּנִים?³
150. הֵאֵם בְּרָאוּ אֶת הַמִּלֻּאֲכִים נִקְבוֹת וְהֵם הָיוּ יָדִים?⁴
151. הֲלֹא הֵם כְּתוֹצָאָה מִשְׁקָרָם אוֹמְרִים,
152. יֵלֵד אֱלֹהִים, וְהֵם שְׁקָרִים בְּטַעֲנָתָם זֶה.
153. הֵאֵם אֱלֹהִים הִעֲדִיף אֶת הַבְּנוֹת עַל פְּנֵי הַבְּנִים?⁵
154. מַה לָּכֶם אִיד תִּשְׁפָּטוּ?
155. הֵאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
156. אוֹ הֵאֵם לָכֶם שֶׁלִּטּוֹן גְּלוּי?
157. הִבִּיאוּ אֶת סִפְרָכֶם אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אֱלֹהִים וְהַשְׂדִּים, אֵד הַשְׂדִּים יוֹדְעִים שִׁיּוּבָאוּ לַדִּין (בְּפָנֵי אֱלֹהִים).
159. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהִים וְיִתְעַלֶּה מֵעַל לָמָּה שֶׁמִּיִּחְסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים,
160. אֵד לֹא כֹּ עֲבָדֵי אֱלֹהִים הִנָּאֲמָנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88.

2. ר' סורת יונוס : 10 : 98.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58 ; וסורת אנ-נג'ם 53 : 21 - 22.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 19.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהַאֲלִילִים אֲשֶׁר אוֹתֶם עוֹבְדִים,
162. לֹא תוֹכְלוּ לְהִתְעוֹת אֶף אֶחָד,
163. רַק אֵת זֶה אֲשֶׁר עֲתִיד לְהַצְלוֹת בְּאֵשׁ הַשְּׂאוֹל.¹
164. (הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאַתְּנֵנוּ מְקוֹם קָצוּב,
165. וְאַנְחֵנוּ מִתַּיִצְבִּים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאָכֹן אֲנַחֲנוּ הַמְּשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה).²
167. (כּוֹפְרֵי מַכָּה) נִהְגוּ לוֹמַר (לִפְנֵי בּוֹא הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
168. לוֹ הִיְתָה אֲתֵנוּ הַזְּהָרָה מִן הָרָאשׁוֹנִים,³
169. כִּי אַז הָיִינוּ עוֹבְדֵי אֱלֹלָה הַתְּמִימִים.⁴
170. (אָבֵל כְּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כָּפְרוּ בּוֹ, וּלְבִסּוֹף יִדְעוּ.
171. כָּבֵר יֵצֵא דְבָרֵנוּ לְפָנִים אֶל עֲבָדֵינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצְּחִים,
173. וְכִי גְדוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזַמֵּן מָה,
175. וְחִפָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם (מֵה שְׂיִקְרָה לָהֶם).
176. הַיִּבְקָשׁוּ אִפּוֹא לְהַחִישׁ בּוֹא עֲנֻשָׁנוּ?
177. הֵן אִם יֵרֵד עַל הַחֹצֵר שְׁלֵהֶם, רַע וְמָר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזַמֵּן מָה,
179. וְחִפָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם.
180. הַשִּׁבַּח לְרִבּוֹנָהּ, רַבּוֹן הָעוֹלָם, הַנֶּעֱלָה מֵעַל לְכָל מֵה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשִּׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 197 ; וסורת אד'ד'אריאת 51 : 8 - 9.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 26 - 29.

3. ר' סורת פאטר 35 : 42.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 156 - 157.

38

סִוְרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתחת סורה מן הקוראן. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סורת «צ» 38

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. «צ»¹.

אֲשַׁבַּע בְּקוֹרְאָן בַּעַל הַהִזְהָרָה.

2. כִּי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים בַּעֲקָשְׁנוֹת רַבָּה וּבִמְחִלָּקָת.

3. כִּמָּה דוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הִשְׁמַדְנוּ מֵאֵלֶּה שֶׁקָּרְאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצֵא אַחֵר.²

4. וְהֵם תַּמְהוּ שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרְבָּם, וְאִמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מִכְשָׁף שֶׁקָּרָו,³

5. הַעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֱלִים אֱלֹהֶ אֶחָד. אָכֵן מוֹזֵר הַדְּבָר.

6. וְיִצְאוּ מִנְהִיגֵיהֶם וְאִמְרוּ, הַמְּשִׁיכּוֹ לַחֲזִיק בְּאֵלֵהֶיכֶם כִּי דָּבָר כּוֹנֵן הוּא,

7. לֹא שֶׁמַּעֲנוּ כּוֹזָאֵת בְּדַת הָאֲחֵרוֹנָה, וְאִין זֶה אֵלֹא הַמִּצָּאָה.

8. הַחֹרְדָּה אֵלָיו הַהִזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׁמִים מִבִּינֵינוּ? לֹא כִּי בִסְפֶק הֵם בְּדָבָר הַזֶּהרֵתִי, לֹא כִּי טָרָם טַעְמוֹ אֶת עַנְשִׁי,

9. אוֹ אִם אַתֶּם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ הַעֲזִיזוּ וְהַמַּעֲנִיק,⁴

10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אִפּוֹא בַּמִּדְרָגוֹת הַשְּׁמִימָה.⁵

11. גְּדוּד הוּא מַעֲוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוֹבֵס שְׁמָה (כְּמוֹ גְּדוּדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).

12. וְכִבֵּר קָדְמוֹ לָהֶם בַּכְּפִירָה בְּגִי עֲמוֹ שֶׁל נוֹחַ, וּבְגִי עָאֵד, וּפְרַעָה בַּעַל הַכּוֹחַ הָעֲצוּם,

1. האות הזו נקראת בערבית: צאד.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 12 - 13.

3. ר' סורת יונס 2: 10. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין»: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כדאב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 53 - 55; וסורת אל-אסרא' 17: 100.

5. ר' סורת עיאפר 40: 36 - 37.

13. וּבְנֵי תִמְנָד, וּבְנֵי עֲמֹד שֶׁל לוֹט, וְאֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה¹. אֵלֶּה עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים.

14. כָּל אֵלֶּה הִכְחִישׁוּ אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיָּבֹאוּ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי.

קטע 2

15. לֹא נוֹתַר לְאֵלֶּה אֶלָּא לְצִפּוֹת לְצֹחָה יַחֲידָה שְׁאִין לָהּ דְּחִיָּה².

16. וַיֹּאמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ! הַחֵשׁ לָנוּ אֶת חִלְקֵנוּ מִהַעֲנֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה לְפָנֵי יוֹם הַחֲשָׁבוֹן³.

17. קִבֵּל בְּסִבְלָנוֹת אֶת דְּבָרֵיהֶם, וַיִּזְכֹּר אֶת עֲבֹדְנוּ דָּאוּד אִישׁ חֲחִיל וּבַעַל הַתְּשׁוּבָה.

18. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַכּוֹפְפִי אֶת הַהָרִים לְשִׁבְחָה אֹתוֹ בְּעָרֵב וְעַם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ⁴.

19. וְהַעוֹף אֲסוּפִים, וְכָלֶם נִשְׁמָעִים לוֹ.

20. וְאֶת מַלְכוּתוֹ חֲזָקְנוּ, וְנִתְּנוּ לוֹ אֶת הַחֲקָמָה, וְאֶת כְּשָׁרוֹן הַפְּסִיקָה הַהִבְחָנָה וְהַשְּׁפוּט בְּדִין.

21. הָאֵם שְׁמַעְתָּ עַל מִקְרָה שְׁנֵי הַיָּרִיבִים שֶׁטָּפְסוּ מֵעַל גֶּדֶר מְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ (שֶׁל דָּאוּד).

22. וְנִכְנְסוּ אֶל דָּאוּד, וְהוּא נִבְחַל מֵהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! שְׁנֵי יָרִיבִים אֲנַחְנוּ, אַחַד מֵאֲתָנוּ עֲשֵׂק אֶת רַעְהוּ. שִׁפְט בִּיגִינוּ בְּצֶדֶק וְאֵל תִּסְטָה מִן הַצֶּדֶק, וְהַדְרִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. הִנֵּה זֶה אַחִי לוֹ תִשְׁעִים וְתִשְׁעֵי כְּבָשׁוֹת וְלִי כְּבָשָׁה אַחַת, וְהוּא אָמַר לִי, אֲנִי רוֹצֶה שְׁתִּתֵּן לִי אוֹתָהּ. וְלַחֲץ אוֹתִי מֵאוֹד.

24. אָמַר דָּאוּד, אֲכֹן הוּא עֲשֵׂק אוֹתָד בְּכִשְׁאוֹ כְּבָשָׁתָד עַל כְּבָשׁוֹתָיו. שְׁתַּפִּים מְרִבִּים לְהַתְנַבֵּל זֶה לָזָה, אֵד לֹא הַמְּאֻמִּינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, וְאוֹלָם הֵם מַעֲטִים. לְבִסּוֹף הַבֵּין דָּאוּד כִּי רַק הָעֲמִדְנוּ אוֹתוֹ בַּמִּבְחָן. אֲזַי בִּקֵּשׁ אֶת סְלִיחַת רַבּוֹנוֹ, וְסָגַד, וַיִּזְכֹּר בְּתְשׁוּבָה.

25. לָכֵן סָלַחְנוּ לוֹ זֹאת, וְהוּא כָּעַת מִקְרֵב לָנוּ, וַיִּזְכֹּר חֲזָרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ⁵.

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

4. ר' סורת סבא' 34 : 10.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

26. הַי דַּאוּוּד! עֲשִׂינוּ אוֹתָךְ מוֹשֵׁל בְּאַרְץ. שְׁפֹט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בְּאַמֶּת,¹ וְלֹא תִלְךְ אַחֲרֵי תַשׁוּקָתְךָ, כֹּן תִּתְּנָה אוֹתָךְ מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ לָהֶם עֵנֶשׁ כְּבֹד מִשׁוֹם שֶׁהֵם שִׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֲשִׁבּוֹן.

קטע 3

27. לֹא לִתְהוֹ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. זֹאת מַחְשַׁבַת הַכּוֹפְרִים, אוֹי לַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגִּיהֶנֶם).

28. הָאֵם נִשְׁוָה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב לַמַּשְׁחִיתִים בְּאַרְץ? אוֹ אֶת הַיִּרְאִים לַמַּשְׁחִיתִים?

29. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ, לִמְעַן יִתְבּוֹנְנוּ בְּאוֹתוֹתַי וְאֲנִשִּׁי תְבוּנָה וַיִּזְהְרוּ.

30. וְהַעֲנִקְנוּ לְדַאוּוּד אֶת סוּלִימָאן, מֶה טוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ),² הַחוּזָר בְּתַשׁוּבָה.

31. לַפְנוֹת עָרֵב הִצְגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוּסִים הָאֲבִירִים.

32. וְאָמַר, אֲכֹן אֶהְבֵּתִי הַטוֹב (הַסּוּסִים) כְּתוֹצָאָה מֵאֶהְבֵּתִי לְזָכֵר רְבוּנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתֵּרָה הַשֶּׁמֶשׁ בַּמָּסָד.

33. וְהוּא אָמַר, הָשִׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לְלַטֵּף אֶת צוּאֲרֵיהֶם וְאֶת שׁוֹקֵיהֶם.

34. וּכְבֹר הַעֲמַדְנוּ סוּלִימָאן בְּנִסְיוֹן, בְּהוֹשִׁיבֵנוּ עַל כֶּסֶּאֱו גּוֹף אַחֵר דּוֹמָה לוֹ (וְהוּא הִבִּין אֶת הַרְמִז),³ אַחֲרֵי כֵן שָׁב בְּתַשׁוּבָה.

35. אָמַר, רְבוּנִי! סִלַּח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה (כְּמוֹהָ) לְאִישׁ אַחֲרִי. כִּי אַתָּה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאִזּוּ הַעֲמַדְנוּ לְרִשּׁוֹתָו אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּכַקְדָּתוֹ בְּקִלּוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִצְוָה,

37. וְאֶת הַשְּׁטָנִים בְּנָאִים וְצוֹלָלִים,

38. וְאַחֲרֵים אֲסוּרִים בְּאִזְקִים.

39. זֹאת מִתְנַתְּנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מִנֵּע בְּלִי חֲשִׁבּוֹן.

40. אֲכֹן מִבְּטַחַת לוֹ קִרְבַּתְנוּ, וְחִזְרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.⁴

1. בערבית: بالحق: באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.

2. הכוונה לסולימאן.

3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.

4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קטע 4

41. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ אֵיּוֹב (אֵיּוֹב), כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הִשְׁטֹן פָּגַע בִּי בַעֲיָפוֹת וְעָנוּי.¹
42. (וְנִעְנָה), הִכָּה (אֶת הָאָדָמָה) בְּרִגְלָךְ, הִנֵּה מִים קָרִים לְרַחֲצָה וְלִשְׁתִּיָּה.
43. וְהִחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְפִּלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֶסֶד מֵאֲתָנוּ וּכְלָקָה לְאִנְשֵׁי בֵינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילֹת עֲשָׂבִים טָרִיִּים וְהִכָּה (אֶת אֲשֶׁתְּךָ) בָּהּ,² וְאַל תַּחֲלֹל אֶת שְׁבוּעֶתְךָ. וּמִצָּאָנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסִבְלָנוֹת, מִה טוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהִים), הוּא חֲזָר בְּתִשׁוּבָה.
45. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ, אֲבֵרָא הַיִּם, אֶסְחָאק, וַיַּעֲקוֹב, בַּעֲלֵי הַכּוֹחַ וְהָרְאִיָּה הַעֲמֻקָּה (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהִים),
46. אַכֵּן אֲנַחְנוּ טַהֲרָנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמִּתְמִיד לַעֲוֹלָם הַבָּא,
47. וְאָכֵן הֵם אֲתָנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהִזְכֵּר אֶת אֶסְמָאֵעִל, אֶת אֱלִיסֵעַ, וְאֶת דָּוִי אֶל-כַּפֵּל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוֹרְאֵן) הִנֵּה הוּא הַזֶּהרָה וְכָבוֹד (לָךְ וּלְבְנֵי עַמְּךָ), וְאָכֵן לִירְאֵי אֱלֹהִים הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גִּנֵּי עֵדֶן, פְּתוּחוֹת לַפְּנִיָּהם הַדִּלְתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׂוֹאֲלִים פִּירוֹת רַבִּים וּמִשְׁקָה,
52. כְּשֶׁלְצָדֵם עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מִבֶּט וּבְנוֹת גִּיל אֶחָד.
53. כָּל זֶה מִבְּטָח לָהֶם לְאַחַר יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פְּרִנְסָתָנוּ לֹא תִחַדֵּל לַעֲוֹלָם.³
55. זֶה הוּא, וְאוֹלָם לְכוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בְּגִיחָם בּוֹ יִצְלוּ. מָה רַע הִיצוּעַ!
57. אֶת זֹאת וְיִטְעֲמוּ אֲפּוֹא מִשְׁקָה רוֹתְחִים וְלַחָה,
58. (וְעִנְשָׁם) אַחֲרֵים כְּמוֹהוּ מִיָּנִים שׁוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 83.

2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אלהה הנחה איוב איך יתן לה מאה המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 96 ; סורת הוד 11 : 108 ; סורת פוצלת 41 : 8 ; וסורת אר-רעד 13 : 35.

59. הִנֵּה חֵבֶר מֵאַנְשֵׁי הָאֵשׁ מְנַסֶּה לְבֹא עִמָּכֶם, לֹא יִבְרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם
הֵם יִצְלוּ בְּאֵשׁ.
60. (הַבָּאִים יַגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הִבַּאתֶם אוֹתוֹ (הַעֲנֵשׁ) לָנוּ.
רַע אִפּוֹא הַמִּשְׁכָּן.
61. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנוּ! אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִבִּיאוּ לָנוּ אֶת זֶה, הִכְפֵּל אֶת עֲנִשָּׁם בְּאֵשׁ.
62. וַיֹּאמְרוּ (שׁוֹכְנֵי גֵיהֶנֶם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חִשְׁבְּנוּ אוֹתָם
לְרִשְׁעִים?
63. הָאֵם הַשְׁפֹּלְתָנוּ לָהֶם, אוֹ נַעֲלָמוּ מִן הָעֵינִים?¹
64. אַכֹּן אֵמֶת הִיא, כִּדּוּ יִתְוַכְחוּ בְּעַלֵּי הָאֵשׁ.

קטע 5

65. אָמַר, אֲנִי רַק מְזַחֵר, אֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי הָאֶחָד, הַמְּנַצֵּחַ,
66. רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הַעֲזִיז וְהַסּוֹלֵחַ.
67. אָמַר, (הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה) דָּבַר עֲצוֹם הוּא (לָכֶם בְּלָכֶם),²
68. אַדְּ אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֶרְף.
69. אֵין לִי כֹל יָדִיעוֹת עַל דִּיּוּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה (אוֹדוֹת אֲדָם וּבְרִיאָתוֹ),
70. כִּי אֲנִי רַק מְזַחֵר וּמְטִיף לְפִי מַה שֶּׁנִּגְלָה לִּי.
71. בְּאִמּוֹר רְבוּדָה לְמַלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אֲדָם מְטִיין.³
72. וְהִיָּה בַּעֲשׂוֹתַי אוֹתוֹ וְנִפְחָתִי בּוֹ מְרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסִגְדוּ לוֹ.
73. וְכָל הַמַּלְאָכִים יִחַדּוּ סִגְדוּ,
74. חוּץ מֵאַבְרָהָם שֶׁהִתְיַחֵר וְהִיָּה בְּכוֹפְרִים.
75. אָמַר (אֱלֹהֵי), הוּא אֲבָלִים! מַה עָצַר אוֹתָד לְסַגֵּד לְאֲשֶׁר יַצַּרְתִּי בְּיָדִי?
הַתְּנַשְׂאֵת, אוֹ מִן הָעֲלִיּוֹנִים אֵתָה?
76. וְאָמַר אֲבָלִים, טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יַצַּרְתָּ מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יַצַּרְתָּ מְטִיין.
77. אָמַר (אֱלֹהֵי), יֵצֵא מִמֶּנּוּ (מִן הַגֶּן)! כִּי אֲרוּר אֵתָה.
78. וְעָלִיד קוֹלְלָתִי עַד יוֹם הַדִּין.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 110.

2. ר' סורת אנ-נבא 78: 2. (النبي العظيم: אנ-נבא אל-עזים = הדבר העצום, הקוראן).

3. הבטוי בערבית «بشر» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקה
2: 30 - 39; סורת אל-אעראף 7: 11 - 25; סורת אל-חגיר 15: 26 - 43; סורת אל-כהף 18: 50; סורת

אל-אסרא' 17: 61 - 65; וסורת טא. הא 20: 116 - 123.

79. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם קוּמָם לְתַחִיָּה.
80. אָמַר (אַלְלָה), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אֶרְכָּה,
81. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיְדוּעַ (יוֹם הַדִּין).
82. אָמַר (אַבְלִיס), (אַשְׁבַּע) בְּעֶזְדִּי! כִּי אַתָּעָה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,
83. מִלְּבַד עַבְדִּיךָ הַנְּאֻמָּנִים מִבְּיַנְיָהֶם.
84. אָמַר (אַלְלָה), הָאֻמָּת הִיא מִמֶּנִּי, וְאֵת הָאֻמָּת אֲגִיד,
85. וּבָךְ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ מִבְּיַנְיָהֶם אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם.
86. אָמַר (מוֹחַמַד), לֹא אֲשָׂאֵל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שָׂכָר, וְאֵינִי
בְּמַתְיָמָרִים,
87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אֲזַהְרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ),¹
88. וּבְעוֹד מוֹעֵד תִּקְבְּלוּ יְדִיעָה עַל מָה מוֹדִיעַ הוּא.

39

סִוֵּרַת אֶץ-זוֹמֵר הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אץ-זומר, החבורות» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «החבורות» מפסוק שבעים ואחד.

סורת אז-זומר 39

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הורדת הספר (הקוראן) מן השמים היא מאת אללה העזיז והחכם.
2. הורדנו את הספר מן השמים אליך (מוחמד) באמת, על כן עבד את אללה והתמסר לו בכל אמונתך.
3. הלא לאללה הודת הצרופה? אכן אלה אשר לקחו להם מבלעדי מנגנים, (טוענים), אנחנו עובדים אותם רק למען יקרבו אותנו יותר אל אללה. אללה ישפט ביניהם במה שנתלקו בו, אולם אללה לא ידריך כל כוזב כופר.
4. אלו רצה אללה לקחת לו וליד, כי אז בחר לו מאשר יברא את אשר ירצה. לו השבח! הוא אללה האחד והיחיד והמנצח.
5. הוא ברא את השמים ואת הארץ באמת, והוא מגלגל את אור היום בחשכת הלילה, ומגלגל את חשכת הלילה באור היום,² ומשעבד את השמש ואת הירח. כל אחד מהם נע במסלתו עד לגעת מועד.³ הלא הוא העזיז והסולח?
6. בראכם מנפש אחת ועשה ממנה בת זוגה,⁴ והוריד לכם מקנה, זכר ונקבה, שמונה.⁵ הוא בורא אתכם בבטן אמהם, שלב אחרי שלב, בחשכה משלשת.⁶ זהו אללה רבונכם ולו המלכות ואין אלה זולתו. וכיצד אפוא אתם סוטים מהדרך הישרה?⁷
7. אם תכפרי, הנה אללה אינו נזקק לכם,⁸ ולא ירצה אללה לעבדיו את הכפירה, ואם תודו (לו) יהיה זה לטובתכם. אף נפש לא תשא משא נפש

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 192 - 195 ; סורת ע'אפר 40 : 2 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1.

5. שמונה : מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה : גמלים, בקר, כבשים, ועזים. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143.

6. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

7. ר' סורת יונוס 10 : 32.

8. ר' סורת אאל עמראן 3 : 97.

אחרת, כי בסופכם אל רבונכם תחזרו, ואז יודיעכם את אשר עשיתם. כי הוא יודע חביני הלב.

8. באשר תפגע באדם צרה, הוא יקרא אל רבונו ושב אליו,¹ אך באשר אללה מעבירה בחסדו ממנו, הוא שוכח שקרא אליו לפני כן,² ומצורף לאללה אלילים למען התעות מדרכו. אמר, התענג לד מעט על כפירתך, כי אתה בין אנשי האש.³

9. (הדומה כופר כזה) למי ששומר על מועדי התפלה במשך הלילה, בסגידה או בעמידה, ונזהר מפני העולם הבא ומקוה לרחמי רבונו? אמר, האם דומים בעלי דעת לחסרי דעת? רק אנשי בינה ודעת יזכרו.

קטע 2

10. אמר, הוי עובדי (עובדי אללה) אשר האמינו! יראו את רבונכם. לאלה אשר עשו הטוב בעולם הזה יקבלו טובה (בעולם הבא).⁴ וארץ אללה רחבה היא,⁵ ולבעלי הסבלנות ישלם שכרם בלי חשבון.

11. אמר, נצטויתי לעבד את אללה, תמים עמו בדת,

12. ונצטויתי להיות ראשון המסלמים.⁶

13. אמר, ירא אני מענש יום עצום אם לא אצית לרבוני.⁷

14. אמר, את אללה אעבד תמים עמו בדתי,

15. עבדו אפוא את אשר רציתם מבלעדיו. אמר, האובדים הם אלה אשר אבדו נפשותיהם ובגוי משפחותיהם יום התקומה. באמת זה הוא האבדון הגלוי.⁸

16. להם מעליהם צללים של האש ומתחתם צללים. זה הדבר אשר בו נפחיד אללה את עבדיו. הוי עבדי! על כן יראוני.

17. ואלה שהתרחקו מן הטאע'ות⁹ ונמנעו מלעבד אותה, וישוּבו אל אללה, להם הבשורה הטובה. על כן בשר טובות לעובדי,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת ינוס 10 : 12.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 30 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 30.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 56.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

7. ר' סורת ינוס 10 : 15.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 11.

9. «טאעיות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36.

18. אֲשֶׁר יִקְשִׁיבוּ לְדַבֵּר, וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דְּבָרֵי הַקּוֹרְאָן), אֵלֶּה הֵם
אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֵלֶּלֶה וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.
19. הָאֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק דְּבַר הָעֶנֶשׁ, הָאֵתָה תִּצְלֵל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ
(גִּיהֶנָּם)?
20. אָבֵל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֲלִיּוֹנִים בְּנוֹיִים עֲלֵיהֶם
חֲדָרִים בְּנוֹיִים, וַתַּחֲתֵם זֹרְמִים נְהֻרוֹת. זוֹהִי הַבְּטָחַת אֵלֶּלֶה שְׁאִינוּ מִפֶּר
הַבְּטָחָה.
21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּלֶה מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה וְחוֹסֵף אוֹתָם בְּמַעְיָנוֹת.¹ וְאַחֵר כֵּךְ יוֹצִיא בָהֶם צֶמַח מְסוּגִים
שׁוֹנִים הַמְתַּיֵּבֶשׁ וּמַצְהִיב, וְאִזּוֹ יַהֲפֹךְ אוֹתוֹ לְרִסְיָסִים.² בְּזֹאת יֵשׁ אֲזַהֲרָה
לְאַנְשֵׁי בֵּינָה.

קטע 3

22. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר הָאִיר אֵלֶּלֶה אֶת לְבוֹ בָּאוֹר הָאֲסֵלָאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בָּאוֹר
רַבּוֹנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)?³ אָכֵן אוֹי לָהֶם לְאֲשֶׁר קָשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם מְזִכּוֹר אֵלֶּלֶה.
בְּתַעֲהָה גְלוּיָהּ הֵם.
23. אֵלֶּלֶה הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּדַבָּרִים, סֶפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁכָּל
חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנָה. עוֹרֵם שֶׁל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם יַעֲשֶׂה חֲדוּדִים
חֲדוּדִים, אוֹלָם אַחֵר כֵּךְ יִבְיֵאוּ הַרְגָּעָה לְעוֹרֵם וּלְלַבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרָת
שֵׁם אֵלֶּלֶה.⁴ זוֹהִי הַהִדְרָכָה שֶׁבָּהּ יִדְרִיךְ אֵלֶּלֶה אֶת מִי שְׁיִרְצָה, כָּל אֲשֶׁר
יִתְעָהוּ אֵלֶּלֶה, אֵין לוֹ מִדְרִיךְ.
24. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר יִגֹּן עַל נַפְשׁוֹ בְּפָנָיו מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הָאֲכָזְרִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים,
(בְּגִלְל שְׂיָדָיו אֲסוּרוֹת, כְּמֵאֲמִין אֲשֶׁר יִכְנַס לְגֹן עֵדֶן)?⁵ וַיֹּאמֶר לְכּוֹפְרִים,
טַעְמוּ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.
25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לַפְּנִיָּהם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁל מִכָּה) הַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וַיִּבּוֹא
עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ מִמְּקוֹם שֶׁלֹּא יְחוּשׁוּ,⁶
26. לָכֵן אֵלֶּלֶה נִתֵּן לָהֶם לְחוּשׁ אֶת הַקְּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן עֶנֶשׁ הָעוֹלָם
הַבָּא גָדוֹל מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.

5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22; וסורת אל-קמר 54 : 48.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הבאנו לבני האדם משלים שונים (מהאמות הקודמות) בקוראן הזה למען יזכרו,¹
28. והוא קוראן ערבי ברור בלא כל עקמות, למען יראו אלה.
29. משל אלה משל, אדם (עבד) שיך למספר שתפים והם תמיד רבים ביניהם, ואדם (עבד) אשר נתון כלו לאיש אחד. הידמה האחד לחברו? השבח לאלה, ואולם מרביתם לא יודעים.²
30. אכן אתה (מוחמד) מת והם מתים,³
31. אחרי כן ביום תחית המתים תתדינו בפני רבונכם.

חלק 24

קטע 4

32. ומי כופר יותר מזה שדבר קזב על אלה וכחש באמת שהגיעה אליו? האין בגיהנם משכן לכופרים?
33. אבל זה אשר הביא את האמת (מן הנביאים) וזה אשר האמין בה, אלה הם יראי אלה,
34. להם כל אשר יחפצו אצל אלה. זה שכר עושי הטוב,
35. כדי שיכפר להם אלה מן הרעות אשר עשו (לפני שהאמינו בו) וישלם להם את שכרם על מעשיהם הטובים.⁴
36. האם אין באלה מספיק מגן לעבדו (מוחמד)? הם מפחידים אותך באלה (האילילים) מבלעדי אלה. ומי שיתעה אותו אלה אין לו מדריך,
37. ואשר ידריך אותו אלה, אין לו כל מתעה. האין אלה עוזו ובעל נקמות?
38. ואכן אם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, אלה. אמר, מה תחשבו, אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, אם ירצה אלה לפגוע בי, האם הם יכולים להעביר את פגיעתו (מעלי)? או אם ירצה לרחם עלי, האם הם יכולים למנוע רחמיו (ממני)? אמר, דיני באלה, ועליו יסמכו הסומכים.⁵

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת הוד 11 : 24.

3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, הח'ליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 16.

5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! הַתְּנַהֲגוּ לִפְנֵי בְּדִוְתֵיכֶם, וְאֲנִי אֶנְהַג לִפְנֵי אֲמוֹנְתִי בְּאַלְלָהּ, בְּעֵתִיד תִּדְעוּ,

40. עַל מִי יְחוּל עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל, וְעַל מִי יְחוּל עֲנֹשׁ נִצְחִי.

41. הוֹרְדְנוּ אֱלִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרָאן) אֶל בְּנֵי אָדָם בְּאַמֶּת. מִי שֶׁיִּקְבֹּל אֶת הַהֲדָרָה יִיטִיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְּנָה הִרְיָהוּ מִתְּעָה רַק אֶת עַצְמוֹ, וְאִין אֶתָּה אַחֲרָאִי לָהֶם.¹

קטע 5

42. אֱלֹהֶה יֵאָסֹף אֶת הַנְּשָׁמוֹת בְּעֵת מוֹתָן, וְאֶת אֵלֶה אֲשֶׁר לֹא תִמְתְּנָה בְּעֵת שְׁנָתָן. וְיַחֲזִיק אֶתוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶן הַמּוֹת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאַחֲרוֹת עַד לְעֵת מוֹעֵד. אָכֵן בְּזֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.²

43. הָאֵם לְקַחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֶה מְלִיצִים; אָמַר (מוֹחֲמַד), אֶפְלוּ אִם לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֹאוֹמָה, וְלֹא יִבְיִנוּ דְּבַר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אָמַר (מוֹחֲמַד), לְאֱלֹהֶה שְׂיִכֶת הַהִמְלָצָה בְּלָה,³ בַּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵלָיו תִּחֲזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

45. וּבַהֲזָכַר אֱלֹהֶה לְבַדּוֹ, סָלְדוּ מִזֶּה לְבוֹתֵיהֶם שֶׁל אֵלֶה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,⁴ וְאוּלָם אִם יִזְכְּרוּ אֶת הָאֱלִים הָאַחֲרִים זוּלָתוֹ, יִשְׁמָחוּ.

46. אָמַר, הוּי אֱלֹהֶה! בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֶתָּה הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּעְלָם וְהַגָּלוּי, אֶתָּה תִשְׁפֹּט בֵּין עַבְדֶּיךָ בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.

47. לוֹ הִיָּה לְכוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וּמִשְׁנָה כְּמוֹהוּ, הֵיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם מִרַע הָעֲנֹשׁ בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאֱלֹהֶה הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא צָפוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הַרְעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֲנֹשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ יִקִּיפּוּ.

49. כְּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בְּאָדָם הוּא קוֹרֵא אֶלְיָנוּ. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֶנְחֲנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ חֶסֶד מֵאֲתָנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אֱלֹהֶה שֶׁאֲנִי רְאוּי לָזֶה) נָתַן לִי זֶה. אֲמָנָם! רַק מִבְּחֹן הוּא, וְאוּלָם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֵלֶה אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָהֶם אֲמָרוּ כְּדִבְרֵיהֶם אֵלֶה, וְאוּלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם כִּמָּה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

1. ר' סורת יונוס 10: 108; סורת הוד 11: 12; וסורת אר-רעד 13: 40.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 60 - 61.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 255.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 35.

51. ופגע בהם הענש שהיו ראויים לו, ואלה אשר כפרו ופגעו בענש גם הם על מעשיהם הרעים שצברו, מבלי שיוכלו לברח מפני אלה ופגשו.¹
52. האנשים יודעים, כי אלה מרחיב ומצמצם את הפתח למי שיצא? ויש בזה לקח לאנשים מאמינים.

קטע 6

53. אמר (מוחמד לאנשים, שאלה אומר), הוי עבדי! אשר הפריזו בעשית מעשים מגנים, אל תתאזשו מרחמי אלה. כי אלה יסלח על כל החטאים.² הן הוא סלח ורחום.
54. וחזרו בתשובה אל רבונכם,³ והיו תמימים אתו לפני שיפגע בכם הענש, ואז לא תעזרו,
55. ולכו אחרי הטוב (הקוראן) שהורד אליכם מאת רבונכם, לפני שיבוא אליכם הענש פתאום, ואתם לא תחישו.
56. ותאמר (אז) נפש, אוי לי כי הזנחתי את חובותי כלפי אלה,⁴ והייתי מן הלעגנים.
57. או תאמר, לוי הדריך אותי אלה, הייתי ביראים,
58. או תאמר למראה הענש, לוי היה ביכלתי לחזור לחיים, כי אז הייתי במטיבים.⁵
59. אולם באו אליך אותותי, ואתה הכחשתי אותם ביהירות, והיית מן הכופרים.
60. ביום תחית המתים תראה את אלה אשר דברו שקר על אלה כשפניהם קודרות, האין בגיהנם משכן לשחצנים?
61. ואולם את היראים יציל אלה בגלל יראתם את אלה ומעשיהם הטובים, שלא תגע בהם כל צרה וגון.
62. אלה הוא בורא כל דבר, והוא ממנה על הכל,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 76 - 78 ; וסורת סבא' 34 : 35.

2. ר' סורת מרים 19 : 60.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 145 ; סורת אל-מאאידה 5 : 73 - 74 ; סורת את-תובה 9 : 104 ; סורת אל-בורוג'

10 : 85

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 31.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28.

63. וּבִגְדוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלֶּה שֶׁהִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹת אֱלֹהֵה יְהוָה
הַמִּפְסִידִים.

קטע 7

64. אָמַר, הָאֵם תִּצְווּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֱלֹהֵה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כָּבֵר נִגְלָה לָךְ (מוֹחֲמַד) וְלֹאֶלֶה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיךְ, אִם תִּשְׁתַּף מִיִּשְׁהוּ עִם
אֱלֹהֵה, עֲמִלְךָ יִהְיֶה לְשׂוֹא וְתִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבַד רַק אֶת אֱלֹהֵה וְהָיָה בְּמוֹדִים.

67. הֵם לֹא הִעָרִיכוּ אֶת אֱלֹהֵה כְּרֹאוֹי לוֹ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִחְזִיק אֶת כָּל
הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מִקְפָּלִים בְּיָמִינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר
יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

68. וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בְּהֵם בַּמָּקוֹם, פָּרַט לֹאֶלֶה
שֶׁאֱלֹהֵה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחֵר כֵּךְ יִתְקַע שׁוֹב בְּשׁוֹפָר וְאֵז יָקוּמוּ וַיִּבְטִיטוּ.

69. אֵז תֵּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רְבוּנָה, וְיוֹשֵׁם פִּנְקַס הָרָשׁוּם לִפְנֵיהֶם,¹ וַיּוֹבֵאוּ
הַנְּבִיאִים וְהַעֲדִים, וַיִּשְׁפְּטוּ בִּינֵיהֶם בְּצֶדֶק וְלֹא יִקְפְּחוּ,²

70. לְכָל נֶפֶשׁ יִשְׁלַם מְלֹא שְׂכָרָה עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קטע 8

71. וְהוֹבִילוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גִּיהֶנֶם חֲבוּרוֹת,³ וּבִבּוֹאָם אֵלָיו, וְנִפְתָּחוּ שַׁעְרָיו,
וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו (מִן הַמִּלֵּאכִים), הָאֵם לֹא בָאוּ אֵלֵיכֶם שְׁלִיחִים
מִקִּרְבְּכֶם, וְקָרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רְבוּנָכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִפְגְּשׁוּ אֶת
יוֹמְכֶם זֶה?⁴ וַיֹּאמְרוּ, אָמֵן כֵּן. אוֹלָם יָבוֹא בְּצֶדֶק הַעֲנֵשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וַיֹּאמֶר, הַכִּנְסוּ בַשַּׁעַר גִּיהֶנֶם שֶׁבּוּ תִשְׁאַרוּ לִנְצַח.⁵ כִּמָּה נוֹרָא הוּא מַעֲוֹן
הַכּוֹפְרִים הַיְּהִירִים.

73. וְהוֹבִילוּ אֵלֶה אֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת רְבוּנָם אֶל גֵּן עֵדֶן חֲבוּרוֹת, בְּבוֹאָם אֵלָיו,
יִפְתָּחוּ שַׁעְרָיו, וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם.
הַכִּנְסוּ וְהִשְׁאַרוּ כָּאֵן לִנְצַח.

1. ר' סורת אל-כהן 18 : 49.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 47.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97 ; סורת מרים 19 : 85 - 86 ; וסורת אט-טור 52 : 13.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130 ; וסורת אל-מולכ 67 : 8 - 10.

5. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 44.

74. וַיֹּאמְרוּ, הִשָּׁבַח לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר קִיַּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אֲדָמַת (הַגֹּן),¹ נִשְׁכֹּן בְּגֹן עֵדֶן בְּאֶשֶׁר נִחְפָּץ. אַכֵּן מָה טוֹב שְׂכַר הָעֲמֵלִים לַעֲשׂוֹת טוֹב.²

75. אַז תִּרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים סוֹבְבִים אֶת כֵּס הַמַּלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְהַלְלִים אֶת רַבּוֹנָם. וְנִחְרָץ הַדָּבָר בִּיְנִיָּהֶם בְּצֶדֶק, וַיֹּאמֶר, הִשָּׁבַח לְאַלֵּלָהּ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 194.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סִוֵּרַת ע' אֶפֶר הַסֵּלְחָן

סורה זו נקראת גם «אלמוואמון, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «ע' אֶפֶר, הַסֵּלְחָן» משום שאללה פתח
את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «ע' אֶפֶר».
ר' פ' 3.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים
וחמשה, קיבלה את שמה «הַסֵּלְחָן» מפסוק שלושה.

סורת ע'אפר 40

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמֵנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הספֿר הַזֶּה (הקורֿאן) הוֹרֵד (אֶל הַנְּבִיא מוֹחֵמַד) מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהָ הָעֶזִּיז וְהַיּוֹדֵעַ,
3. הַסִּלְחָן לַחֲטָאִים, וּמִקְבֵּל הַתְּשׁוּבָה, וְהַעֲוִיט קִשּׁוֹת,² וּבַעַל הָאֲמָצְעִים הָרַבִּים,³ אֵין אֱלֹהָ בִּלְעָדָיו, וְסוּף כָּלֵם לַחֲזֹר אֵלָיו.
4. רַק הַכּוֹפְרִים מִתְּנִיכִים עַל אוֹתוֹת אֱלֹהָ,⁴ לֹא יִשְׁלַח אוֹתָדָּה (מוֹחֵמַד) אִפּוּא הַסִּתּוּבְבוֹתָם בְּאַרְצוֹת לְמִסְחָר וְעִסְק.⁵
5. כָּפְרוּ לַפְּנִיָּהֶם בְּנֵי עַם נוּחַ וְעוֹבְדֵי אֱלִילִים אֲחֵרִים.⁶ כָּל אִמָּה הַתְּכַוְּנָה לַפָּעַע בְּשִׁלְחִי שְׁלָחָה. הֵם הַתְּנַכְּחוּ בְּשׂוֹא כָּדִי לְהַפְרִיד בּוֹ אֶת הָאִמָּה, וְאוֹלָם אֲנִי הָעֶנְשָׁתִי אוֹתָם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנָשִׁי.
6. וְכָד נִתְאַמְתּוּ דְּבָרֵי רַבּוֹנָדָּה כִּי הַכּוֹפְרִים סוֹפֵם הָאֵשׁ.
7. אֱלֹהָ (הַמִּלְאָכִים) הַנוֹשָׂאִים אֶת כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ אֶת רַבּוֹנָם וְיִאֲמִינוּ בּוֹ, וְיִבְקִשׁוּ סְלִיחָתוֹ לְמַאֲמִינִים, רַבּוֹנָנוּ! אַתָּה מְקִיף כָּל דְּבָר בְּרַחֲמִים וְדַעַת,⁷ סִלַּח אִפּוּא לְאֲשֶׁר שָׁבוּ וְיִלְכוּ בְּדַרְכְּךָ, וְשִׁמְר עֲלֵיהֶם מַעֲנֵשׁ שְׂאוֹל.⁸
8. רַבּוֹנָנוּ! הַכִּנֵּס אוֹתָם אֶל גְּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר הַבְּטַחְתָּ לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה הַטּוֹב מֵאַבּוֹתֵיהֶם וּנְשׁוֹתֵיהֶם וְצִאֲצֵאֵיהֶם, כִּי אַתָּה הָעֶזִּיז וְהַחֲכָם,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מיס. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות: ע'אפר 40; פוצלת 41; אש-שורא 42; אז-ז'ורוף 43; אד-דוח'אן 44; אל-ג'אית'יה 45; אל-אחקאף 46.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15: 49 - 50.

3. ר' סורת אבראהים 14: 34.

4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.

5. ר' סורת אאל עמראן 3: 196 - 197; וסורת לוקמאן 31: 24.

6. ר' סורת הוד 11: 17.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6: 80; סורת אל-אעראף 7: 89; וסורת טא. הא 20: 98.

8. ר' סורת אל-בקרה 2: 201; וסורת אאל עמראן 3: 16.

9. וַשְׁמַר אוֹתָם מִן הַרְעוֹת, וְאֲשֶׁר תִּשְׁמַר אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) מִן הַרְעוֹת, הִנֵּה רַחֲמֵתִיו, וְזוֹהִי הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה .

קטע 2

10. יִקְרְאוּ אֶל הַכּוֹפְרִים (בְּגִיהַנִּים), שֶׁנֶּאֱתָו שֶׁל אֱלֹהָ כְּלַפִּיכֶם גְּדוֹלָה מִשְׁנֶאֱתַתְכֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּהַקְרָאָכֶם לְהֶאֱמִין וּכְפָרְתֶם.

11. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, רַבּוֹנָנוּ! הִמֵּת אוֹתָנוּ פְּעָמִים, וְהִחַיֵּית אוֹתָנוּ פְּעָמִים, וְנִנְחַנוּ מוֹדִים בְּחַטָּאֵינוּ. הֲאֵם יֵשׁ דֶּדֶךְ לְצֹאת מִכָּאן (מִן הָעֵנֶשׁ הַזֶּה)?¹

12. (וְאֵז יֹאמֶר לָהֶם, לֹא!) הָעֵנֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, כִּי כְּאֲשֶׁר יִקְרָא אֱלֹהָ לְבַדּוֹ, כְּפָרְתֶם, וְאוּלָם כְּאֲשֶׁר צָרְפוּ לוֹ שְׁתַּפִּים הֶאֱמַנְתֶּם (בָּהֶם), אַכֵּן הַמִּשְׁפָּט לְאֱלֹהָ הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר,

13. הוּא הַמְרָאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְהַמּוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם מִזֶּוֹן, אֵד רַק הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה יִזְכָּר (אוֹתוֹת וְחֻסֵּד רַבּוֹנוֹ).

14. קִרְאוּ רַק אֶל אֱלֹהָ וְהִיוּ מְסוּרִים בְּאֶמּוּנַתְכֶם רַק לוֹ, וְגַם אִם מָאָסוּ הַכּוֹפְרִים.

15. מְרוֹם הַמַּעֲלוֹת רַבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת, הַשּׁוֹלַח אֶת הַרוּחַ (הַהַשְׁרָאָה) בְּפִקּוּדוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ לְמַעַן יִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הַמִּפְגֵּשׁ (יוֹם הַדִּין),

16. בַּיּוֹם הַהוּא, כְּשִׁיּוּפִיעוּ בָּלָם לִפְנֵיו, לֹא יִסְתִּירוּ דִּבְרֵי מַאֲלָה. לְמִי הַמְּלוּכָה הַיּוֹם? לְאֱלֹהָ הָאֶחָד הַמִּנְצָח.

17. הַיּוֹם יִשְׁלַם לְכָל נֶפֶשׁ עַל מַעֲשֶׂיהָ, אִין כָּל עֹשֶׂק הַיּוֹם, כִּי אֱלֹהָ מְהִיר חֲשָׁבוֹן.

18. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם יְקָרָב פְּתָאוֹם (יוֹם הַדִּין), כְּאֲשֶׁר הַלְבָּבוֹת עַד לָגְרוֹן יִגְעוּ,² וְהֵם נִחְנָקִים מִפֶּחַד. אִין לְכּוֹפְרִים כָּל קְרוֹב רַחוּם, וְלֹא מְלִיץ יִשָּׁר אֲשֶׁר דִּבְרִיו נִשְׁמָעִים,

19. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִמַּבֵּט עֵינֵיהֶם לָמָּה הֵם מִתְכַּנְּוִים לַעֲשׂוֹת וּמָה שֶׁנִּסְתֵּר בַּלְבָּבוֹת,

20. וְאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּאֶמֶת, וְאוּלָם אֵלָה (הַשְׁתַּפִּים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֵלֵיהֶם מִבְּלָעָדוֹ, לֹא יִשְׁפֹּטוּ בְּמֵאוּמָה. אַכֵּן אֱלֹהָ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאָה.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קטע 3

21. האם לא יעברו בארץ ויראו איד היתה האחרית של אלה אשר היו לפנייהם! הם היו חזקים ומבססים יותר מהם בארץ.¹ ואולם אלה הכה בהם כי חטאו, ולא היה להם מגן מפני אלה,
22. משום ששליחיהם הביאו אליהם אותות ברורים, והם כפרו, לכן אלה הענישם, כי הוא חזק וענשו קשה.
23. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו ועם סמכות ברורה,
24. אל פרעה, האמאן, וקארון, אך הם אמרו, מכשף כוזב.²
25. וכאשר בא אליהם באמת מאתנו, אמרו, המיתו את בני אלה שהאמינו בו ותשאירו את נשותיהם בחיים (כעבדים לכם). אך אין תחבולות הכופרים וזממיהם מצליחים.
26. ואמר פרעה, הנחיו לי ואהרג את מוסא, ויקרא אל רבונו (להגן עליו), כי ירא אני פן ימיר דתכם, או ישחית את הארץ.
27. ואמר מוסא, אני מבקש מגן ומחסה אצל רבוני ורבוניכם, מפני כל יהיר שאינו מאמין ביום החשבון.

קטע 4

28. אז אמר איש מאמין ממשפחת פרעה, אשר הסתיר את אמונתו, האם תהרגו אדם משום שהוא אומר, אלה הוא רבוני? וכבר בא אליכם בהוכחות מרבוניכם? אם הוא כוזב, עליו יחול הענש בעד כזביו, אך אם אמת ידבר, הרי יחול עליכם חלק מהענשים שהוא מאים עליכם, כי אלה לא ידריך את מי שהוא משחת ושקרן.
29. (והוא המשיך להטיף), הוי בני עמי! היום בידיכם המלכות, ואתם השולטים בארץ, אך מי יצילנו מפגיעתו של אלה בפאשר תבוא? אז אמר פרעה, לא מראה לכם אלא מה שאני רואה כנכון, ולא אדריך אתכם אלא בדרך הנכונה.³
30. אז אמר המאמין, הוי בני עמי! אני ירא פן יבוא עליכם יום כיום אשר בא על מחנות עובדי האלילים (אשר התנגדו לביאיהם),

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.

2. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 52 - 53.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהֶג עִם נוֹחַ וְעָאֵד וְתִ' מוֹד, וְאַלְהָ אֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיהֶם.¹ אֵלְלָה אֵינִי רוֹצֶה לְגַרֵם עוֹל לְעַבְדִּיו.

32. הוּי בְּנֵי עַמִּי! יָרָא אֲנִי לְגוֹרְלָכֶם בְּיוֹם הַקְרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),

33. יוֹם בּוֹ תִּנְסוּ לְבָרִחַ (מִהֶעֱנֹשׁ), אָבֵל לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגוֹנָן מִפְּנֵי אֵלְלָה, וּמִי שִׁתְּעָה (אוֹתוֹ) אֵלְלָה אֵין לוֹ מִדְרִיד.

34. וּכְבָּר בָּא אֲלֵיכֶם יוֹסוּף מִלְּפָנִים בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֵד אֲתֶם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהִטִּיל סֶפֶק בְּאֲשֶׁר הִבִּיא, וְכֹאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אֵלְלָה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שְׁלִיחַ. כֵּךְ מִתְּעָה אֵלְלָה אֵת כָּל מִשְׁחִית וּמִפְקֶפֶק.

35. אֵלְהָ אֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּדַבַּר אוֹתוֹת אֵלְלָה בְּלֹא הוֹכָחָה שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, הַתְּנַהֲגוֹת כְּזוֹ מְאוֹד שְׁנוּאָה עַל אֵלְלָה וְהַמֵּאֲמִינִים, וְכֵךְ יַחֲוֹם אֵלְלָה לְבוֹ שֶׁל כָּל שֹׁחֵץ וְעָרִץ.

36. וְאָמַר פְּרָעָה, הַאֲמֹאן (הֶמָּן)! בְּנֵה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אֲגִיעַ אֶל הַשָּׁעָרִים,²

37. שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֵעֲלֶה אֶל רִבּוֹנוֹ שֶׁל מוֹסָא, וְאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקְרוֹ. וְכֵךְ קִשְׁטוּ בְּעֵינֵי פְרָעָה רַע מַעֲשֵׂיו, וְהִרְחִיק מִן הַנְּתִיב שֶׁל אֵלְלָה, אֵד הַמְּזַמָּה שֶׁלוֹ הִבִּיאָה לוֹ רַק אֲבִידוֹן.

קטע 5

38. אֵז אָמַר הַמֵּאֲמִין, הוּי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרֵי וְאֲדְרִיד אֲתֶכֶם בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוָנָה.

39. הוּי בְּנֵי עַמִּי! חֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם רַק הַנָּאָה זְמַנִּית, אֵד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹל הַנֶּצַח.

40. עוֹשֶׂה הָרָעָה יִקְבֹּל רָעָה כְּרַעְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלְהָ יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן וּפְרָנְסוּ בּוֹ בְּלֵי חֶשְׁבוֹן.

41. הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אֲזַמִּין אֲתֶכֶם לְבוֹא אֶל הַיְשׁוּעָה, וְאֵלוֹ אֲתֶם תִּזְמַיְנו אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?

42. אֲתֶם מְזַמִּינִים אוֹתִי לְכַפֵּר בְּאֵלְלָה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֵת אֲשֶׁר אֵין לִי דַעַת בּוֹ, וְאֲנִי מְזַמִּין אֲתֶכֶם אֶל הָעִזּוֹז וְהַסּוֹלָח.

43. אֵין סֶפֶק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אוֹתִי אֵלְיוֹ (עֲבוֹדַת הָאֵלִילִים) אֵינִי רֹאִי שִׁיקְרָאוֹ לוֹ לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא,³ וְרַק אֶל אֵלְלָה סוֹפְנוֹ לְשׁוֹב, וְכִי הַמִּשְׁחִיתִים הֵם בְּעֵלֵי הָאֵשׁ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת אל-אחקהא 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכַן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אִמְרָתִי לָכֶם, וְאֲנִי מִפְקִיד אֶת גּוֹרְלִי בְיָדִי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ רוּאָה טוֹב אֶת עֲבָדָיו,
45. וְאָכַן הֶצִּיל אוֹתוֹ אֱלֹהָהּ מֵהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאֲנָשִׁי פְרָעָה נִעְנְשׁוּ קִשּׁוֹת,
46. הֵם יִצְגּוּ עַל הָאֵשׁ בְּקָר וְעָרֵב,¹ וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יֹאמֶר, הִכְנִיסוּ אֶת בֵּית פְּרָעָה אֶל הָעֶנֶשׂ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר.
47. וְכֹאֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים אֶל אֱלֹהָהּ שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחַיֵּינוּ הֵינּוּ הוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם, אוֹלֵי תִסִּירוּ מֵעָלֵינוּ חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׂ?
48. וְיֹאמְרוּ אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הִתְנַשְּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כָּלְנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ כָּבֵד שֹׁפֵט בֵּין הָעֲבָדִים שָׁלוֹ.
49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵיהֶנֶם, קְרָאוּ אֶל רְבוּנְכֶם וְיִקַּל מֵעָלֵינוּ רֶק יוֹם אֶחָד אֶת הָעֶנֶשׂ.
50. וְיֹאמְרוּ (הַמְּלָאכִים הַשּׁוֹמְרִים), הָאֵם לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וְיֹאמְרוּ, אָמֵנָם כֵּן, וְיֹאמְרוּ, קְרָאוּ (אֹתָם) אִפּוֹא לְאֱלֹהָהּ, אֵד אֵין קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֵלָּא לְשׁוֹא.
- קִטְעַ 6**
51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְיוֹם שִׁיקוּמוֹ בּוֹ הָעֲדִידִים (יוֹם הַדִּין),
52. בְּיוֹם לֹא תוֹעִיל לְכוֹפְרִים כָּל הַצְטַדְקוֹת, וְהַקְלָלָהּ תִּהְיֶה מִנֵּת חֵלֶקֶם, וְיִקְבְּלוּ אֶת הַמַּעֲוֹן הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
53. אֲנַחְנוּ הֶעֱנֵקְנוּ לְמוֹסָא הַדֶּרֶכָה וְהוֹרְשָׁנוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה),
54. כְּמִקּוֹר הַדֶּרֶכָה וְאוֹת הַזִּכְרָה לְבַעֲלֵי הַבִּינָה.
55. וְאֹתָהּ (הַנְּבִיאָה) הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהָהּ אֶמֶת הִיא,² בְּקֶשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאָדָּ, וְשִׁבַּח וְהִלָּל אֶת רְבוּנָדָּ עָרֵב וּבִקָּר.
56. אָכֵן אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּדָבָר אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ בְּלֹא סִמְכוֹת, אֵינָם רוֹצִים אֵלָּא לְהַשִּׁיג לְעַצְמָם גְּדֻלָּה, שְׁלֵעוֹלָם לֹא יִשְׁגוּהָ. וּבְקֶשׁ מַחֲסָה בְּאֱלֹהָהּ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרוֹאֶה.

1. הַמִּקּוֹם הַזֶּה נִקְרָא «אֶל-בְּרוּחַ» וְהוּא מַעֲיִן מַחֲיָצָה בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא.

2. הַהִבְטָחָה לְנִבְיָא הִיא, שֶׁהוּא יִצָּח עַל כָּל אוֹיְבָיו, וְדַת הָאִסְלָאִם תִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל הָעוֹלָם. כָּל זֶה תִּתְּנֶנּוּ כָּבֵד.

57. אָכּוּ בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִבְּרִיאַת הָאָדָם,¹ וְאוֹלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יֵדְעוּ.
58. וְלֹא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ, וְלֹא אֱלֹה שְׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב לְעוֹשֵׁי הָרָעָה. מַעַט מְאֹד אַתֶּם שָׁמַיִם לֵב לֹא זִהְרָה.
59. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא לֵאלֹא כָּל סֶפֶק, אָבֵל רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מְאֱמִינִים בָּזֶה.
60. רְבוּנְכֶם אוֹמֵר, קְרָאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אֲדָה שִׁחְצָנִים הַרוֹאִים עֲצָמָם גְּדוֹלִים וְחִשּׁוּבִים מְדִי לַעֲבֹד אוֹתִי, וְכִנְסוּ מִשְׁפָּלִים לְגִיהֶנָּם.

קטע 7

61. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה לַמְּנוּחָתְכֶם וְאֶת הַיּוֹם לְרֵאִיָּה, כִּי הוּא נוֹטֶה חֶסֶד לְבְנֵי הָאָדָם, אֲדָה רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מוֹדִים לוֹ,
62. זֶה אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, אֵין אֱלֹה מִבְּלַעְדּוֹ. כִּיצַד אִפּוּא תִסְטוּ מִן הָאֱמוּנָה בּוֹ?
63. וְאַמָּנָם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אֱלֹהָ סוֹטִים הֵם.
64. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כְּתִקְרָה, וַיֵּצֵר אֶתְכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמִיּוֹת יָפוֹת, וְהֶעֱנִיק לָכֶם מִכָּל טוֹב (לְאֵכֶל וְלִשְׁתוֹת).² זֶהוּ אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם, יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
65. הוּא הַחַי, וְאֵין אֱלֹה זוֹלָתוֹ. קְרָאוּ אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת לְאִמּוּנָתוֹ. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
66. אָמֹר, נֶאֱסַר עָלַי לַעֲבֹד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֱלֹהָ, לְאַחַר שִׁבְאוֹ אֵלֵי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רְבוּנִי, וְצוֹיָתִי לְהַתְמַסֵּר לְרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
67. הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר אֶתְכֶם מֵעֶפֶר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטֶּפֶחַ, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מְעֻבָּה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאְכֶם כְּתִינוּקוֹת עַד שְׁתִּתְּבַגְּרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְנוּ, וַיֵּשׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וַיַּעֲשֶׂה שְׁתִּגִּיעוֹ לְגִיל מְסִים, וְלִמְעַן תִּשְׁכִּילוּ.³
68. הוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְּמִית, וְאִם יִחְלִיט לְבָרָא דָּבָר, יֹאמֵר לוֹ, «הִיָּה!»⁴ וְהִיָּה.

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 117 ; סורת אאל עמראן 3 : 47 ; וסורת מרים 19 : 35.

קטע 8

69. האם אינך רואה את המתנכחים בדבר אותות אלה כיצד יסטו (מן האמת)?¹
70. אלה שכחשו בספר (הקוראן) ובאשר שלחנו את שליחינו, סופם שיכירו בטעותם.
71. כאשר הכבלים בצואריהם והשלשלאות (ברגליהם), אז יגרו, ואל תוך המים הרותחים, ובאש ישרפו,
72. אז יאמר להם, איפה הם אשר הייתם משתפים
73. לאללה? הם יאמרו, תעו מאתנו, ² אף אנחנו לא קראנו לפני כן אל דבר, כזאת יתעה אלה את הכופרים.
74. זה לכם עקב אשר חטאתם והייתם שמחים בארץ בלי צדק, ועקב אשר הייתם גאים במעשיכם.
75. הכנסו משערי גיהנם להשאר בו לנצח. אכן רע מושב השחצנים.
76. (ונאתה הנביא) התאזר בסבלנות כי הבטחת אלה אמת היא. ביו אם נראה לך חלק מהענש שהבטחנו להם, או נחזיר אותך אלינו (תמות לפני בואו), סופם שכלם יוחזרו אלינו.
77. לפניך שלחנו שליחים, מהם אשר ספרנו לך, ומהם לא ספרנו לך. ואין לו לשליח להביא אות אלא ברשות אלה. לכן, כאשר תבוא פקדת אלה, יתקדם משפט צדק, ועובדי השוא יהיו המפסידים.

קטע 9

78. אלה הוא אשר נתן לכם את המקנים, מהם אשר תרכבו (עליהם) ומהם אשר תאכלו,³
79. וכן לצרכים אחרים כחפץ לבכם, ולמען תגיעו עליהם אל חפץ אשר בלבבותיכם. ועליהם ועל האניות תסעו.
80. כך מראה לכם אלה את אותותיו, לאיזה מאותות אלה תכחשו?

1. ר' סורת יונוס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 37.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 72.

82. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ וראו מה היה סופם של אלה אשר היו לפנייהם? הם היו רבים וחזקים מהם ומבססים בארץ יותר מהם,¹ ולא הועיל להם אשר רכשו.
83. וכאשר באו אליהם שליחיהם באותות בהירים שמחו במה שבבשרושתם מן הדעת, אך לבסוף הקיף אותם הענש אשר לעגו לו.
84. כאשר ראו את ענשנו, אמרו, אנחנו מאמינים באללה לבדו, וכופרים במה שהיינו משתפים עמו.
85. אך לא תועיל להם אמונתם כאשר ראו את הענש שלנו, ודרכו של אללה בעבדיו בצדק, לכן הכופרים הם המפסידים.

41

סִוְרַת פּוֹצְלַת הָאוֹתוֹת הַמְבַאֲרִים

סורה זו נקראת «פוצלת, האותות המבארים» משום שהמונח «פוצלת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1. הורדה במכה אחרי סורת ע'אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «האותות המבארים» מפסוק שלושה.

סורת פוצלת 41

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. (הקוראן הזה) הורד מן השמים מאת הרחמן והרחום,²
3. (הוא) ספר שבארו אותותיו מפרשים, קוראן ערבי לבני אדם יודעים,³
4. מבשר ומזהיר, אבל מרביתם פנו ערף ולא רצו לשמע לו.
5. ואמרו, לבותינו מכסים בכסוי עבה אשר מונע אותנו להבין את אשר אתה מזמין אותנו אליו, ואזנינו כבדות משמוע אשר אתה אומר,⁴ וביננו ובינך יש מחיצה. עשה אפוא, ואף אנחנו עושים.
6. אמר, אכן אני אדם ואני כמוכם, אך מן השמים הושרה לי כי אללה הוא ילה אחד,⁵ הו אפוא נכונים עמו ובקשו את סליחתו. אוי לפגניים, אשר אינם נותנים את הצדקה, ובעולם הבא הם כופרים.⁶
8. אלה אשר האמינו ויעשו הטוב להם שכר בלתי מגבל.

קטע 2

9. אמר, האם אתם כופרים בו אשר ברא את הארץ ביומים,⁷ ותעשו לו שוים! (הבורא) הזה הוא רבון העולמים,
10. וקבע בה הרים נצבים,⁸ וברך אותה, וקצב בה מזונותיה בארבעה ימים, למי שבוצונו ללמוד על כך.⁹
11. אחרי כן התנשא אל השמים, והם עשו, ואמר אליהם ואל הארץ, בואו ברצון או בהכרח, אמרו, נבוא מרצוננו הטוב.¹⁰

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שוערא' 26: 192 - 194.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסרא' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.

6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.

7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.

8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

10. ר' סורת אאל עמראן 3: 83.

12. אז הוא יצר את שבעת הרקיעים תוך שני ימים.¹ וכך רקיע קבע את ענינו המיוחד, ואת רקיע השמים התחתונים קישט במאורות ובמשקם, לפי פקדתו של העוזר והיודע.
13. אם יסורו (הכופרים), אמר להם, בזאת הזהרתי אתכם מפני סער, כמו הסער של בני עאד ות' מוד,
14. כבאשר באו אליהם השליחים, האחד אחרי השני, ואמרו להם, עבדו את אללה לבדו, והם אמרו, לו רצה רבוננו, היה שולח מלאכים מן השמים, לכן אנחנו לא מאמינים בדבר אשר נשלחתם בו.
15. אשר לבני עאד, הם התנשאו בארץ בלא צדק, ואמרו, היש מי שהוא יותר חזק מאתנו? האם לא ראו כי אללה אשר יצר אותם יותר חזק מהם? ויהיו מכחשים באותותינו.
16. אז שלחנו בהם רוח רעשנית עזה² בימים של קללה,³ למען יטעמו מענש ההשפלה עוד בעולם הזה, אך הענש בעולם הבא הוא משפיל יותר, ולא יהיה להם מושיע.
17. ואז לבני עם ת' מוד הדרכנו אותם, והם בחרו בערוון במקום הדרכה, ותאחזם סערת הענש המשפיל באשר עשו.
18. והצלנו את אלה אשר האמינו ויראו את אללה.

קטע 3

19. וביום שאויבי אללה יקבצו ויערכו לקראת האש,⁴
20. ובהגיעם אליה יעידו נגדם עיניהם ואזניהם ועורותיהם באשר עשו.
21. אז יאמרו לעורותיהם, למה העידתם נגדנו? יאמרו, אללה המדריך כל דבר הורה לנו להעיד, כי הוא ברא אתכם בראשונה ואליה תחזרו,
22. ולא הייתם מסתתרים אשר לא יעידו נגדכם אזניכם ועיניכם ועורותיכם, ואולם חשבתם כי אללה לא ידע הרבה מאשר אתם עושים?
23. מחשבה זו אשר חשבתם על רבונכם הרסה אתכם והייתם מן המפסידים.

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.

3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.

4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אם יתאזרו בסבלנות, תהיה האש מעון להם, ואם יבקשו חסד לא יהיו מן הנענים,
25. וצרפנו להם בני לוויה את השטנים שקשטו להם את מעשיהם הרעים אשר לפניהם ואת אשר מאחוריהם. בצדק נגזור דינם יחד עם אמות של שדים ובני אנוש אשר קדמו להם. הם היו נפסדים.

קטע 4

26. הכופרים אמרו, אל תקשיבו לקוראן הזה, הקימו רעש תוך כדי קריאתו, אולי תגברו (על הקורא ולא ישמעו דבריו).
27. (על דברם זה) נטעים את הכופרים ענש כבד, ונעניש אותם על מעשיהם הרעים,
28. זה הוא ענש אויבי אלה, האש. להם בזה מגורי נצח. זה ענשם על התכחשותם לאותותינו.
29. והכופרים יאמרו, רבוננו! הראה לנו את השדים ובני האנוש אשר התעו אותנו, למען נשים אותם תחת רגלינו ונשפילם.
30. אולם אלה אשר תמיד אמרו, כי אלה הוא רבוננו, והיו ישרים, אליהם ירדו המלאכים (בשעת מותם) ויאמרו להם, אל תיראו ואל תתעצבו והתבשרו בגן שהבטח לכם,
31. אנחנו המגנים שלכם בעולם הזה, ובעולם הבא. ובגן יהיה לכם כל מה שתאווה נפשותיכם וכל מה שתירצו,
32. קבלת פנים וכבוד מאת הסולח והרחום.

קטע 5

33. ומה טוב יותר מדבריו של אדם המזמין אחרים אל אלה ועושה טוב ואומר, אני מן המסלמים.
34. לא ישוו הטובה והרעה, שלם טובה תחת רעה,¹ ואז יהפך אויבך לידיד מקורב לך ואיש אמונים.
35. אולם אין מדה זאת משגת אלא על ידי בעלי סבלנות וערך גדול,
36. ואם יתקף אותך פתוי מן השטן (לא לעשות את הדברים הטובים האלה)? בקש מחסה באללה, כי הוא השומע והיודע.²

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. וימאותותיו, הלילה והיום והשמש והירח. אל תסגדו לא לשמש ולא לירח וסגדו לאללה אשר יצר אותם. אם אתם עובדים אותו.
38. ואם יתנשאו (מעבדו), הנה אלה (המלאכים) אשר את רבונך משבחים אותו לילה ויום ולא ימאסו.
39. וימאותותיו, הנך רואה את האדמה צחיחה. וכאשר נוריד עליה את המים היא חיה ומתפתחת (ומצמיחה גדולים). אלה המיחה אדמה כזו חיה גם את המתים כי הוא הכל-יכול.
40. אכן אלה אשר יכפרו באותותינו לא יעלמו מעינינו. מי יותר טוב? זה אשר ישלך אל האש, או זה אשר יבוא בבטחה ביום תחיית המתים? עשו כרצונכם כי הוא רואה את מעשיכם.
41. אכן אלה אשר כחשו לאזהרה (הקוראן) כאשר באה אליהם (יענשו ביום הדין). ואכן הוא ספר רב-עצמה,
42. לא יבוא בו השקר לא מלפניו ולא מאחרי, הוא הורד מן השמים מאת החכם ורב-תפארת.
43. כל אשר יאמרו לך, כבר נאמר לשליחים אשר היו לפניך, רבונך הוא אמנם רב-סליחה אולם גם רב-ענש מכאיב.
44. לו הורדנו את הקוראן בשפה זרה,¹ היו אומרים, למה לא פורשו אותותיו (בערבית)? (ספר) בשפה זרה (ונביא) ערבי? אמר, למאמינים הוא הדרך ומרפא, ואלה אשר לא יאמינו כבדו אזניהם משמוע, עורון הוא עליהם.² אלה כמי שקוראים אליהם ממקום רחוק.

קטע 6

45. כבר נתנו את הספר (התורה) למוסא, ואולם נחלקו בו. ולולא החלטה קודמת מרבונך היה כבר פוסק בחלוקי הדעות שביניהם. הם אכן מעוררים בו (בקוראן) ספקות.
46. העושה טוב מיטיב לעצמו והעושה רע מזיק לעצמו, ואין רבונך מקפח את עבדיו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 198 - 199.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 171 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

חלק 25

47. אֱלֹו תָשׁוּב דַּעַת «שְׁעַת הַדִּין». ¹ אִין פְּרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מֵעֲטִיפִיו, ² וְאִין נִקְבָּה הָרָה אִו יוֹלְדֶת אִם לֹא בְדַעְתּוֹ. ³ בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֶלְלָה) אֲלֵיהֶם (לְפָנַיִם), «הֵיכֵן שְׁתַּפִּי?» יֹאמְרוּ, «מוֹדִיעִים אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ, אִין בִּינִינוּ מִי שְׂעִיד».
48. וְזָנְחוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם לְפָנַי כּוּ, וְרָאוּ כִי אִין לָהֶם מִפְּלֹט.
49. אִין בּוֹ אֵדָם מִתַּעֲנִיף לְבִקֵּשׁ טוֹב לַעֲצָמוֹ, אֵדָ כְּשִׁפּוֹגַעַת בּוֹ רָעָה הוּא מִמָּהָר לַהֲתַזְאֵשׁ וּלְאַבֵּד תִּקְוָה.
50. וְאִם נִטְעִים אוֹתוֹ מִרְחֲמֵינוּ אַחֲרֵי שְׁפָגְעָה בּוֹ צָרָה, יֹאמֶר, זֶה לִי, וְאִינִי חוֹשֵׁב כִּי «שְׁעַת הַדִּין» תִּקּוּם, אִם אֲנִי אָשׁוּב אֶל רְבוּנִי, תִּהְיֶה לִי אֶצְלוֹ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. אֵדָ אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכוֹפְרִים עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְנִטְעִים אוֹתָם עֲנֵשׁ קָשָׁה.
51. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לְאֵדָם הוּא סוֹטָה, אֵדָ כְּשֶׁהֲצָרָה פּוֹגַעַת בּוֹ הוּא בַּעַל תִּפְלָה רְבָה. ⁴
52. אָמַר, הַחֲשִׁבְתָּם עַל זֶה שָׁאֵם הַקּוֹרְאָן הוּא מֵאֶלְלָה וְאַתֶּם כְּפָרְתֶם בּוֹ, הֵיטֵב תוֹעָה גְדוֹל יוֹתֵר מִן הַמִּפְלִיגִים בְּמַחְלוֹקֶת?
53. אֲנִי נִרְאָה לְכוֹפְרִים אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּכָל פְּנוֹת הָאָרֶץ וּבִהֶם עֲצָמָם, עַד שֶׁתִּתְבָּרַר לָהֶם הָאֱמֶת. הָאִם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם שְׁאֶלְלָה עַד לְכָל דְּבָר? ⁵
54. הֵם מְטִילִים סִפֵּק בְּפִגִּישָׁה עִם רְבוּנָם, אֵדָ הוּא מְקִיף (שׁוֹלֵט) בְּכָל דְּבָר.

1. שעת הדין מתי תבוא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 8.

4. ר' סורת ינווס 10 : 12.

5. ר' סורת אנ-נסאי 4 : 166.

42

סִוְרַת אֶשְׁ-שׁוּרָא הַהֲתִיעָצוֹת בֵּין הַמוֹסְלָמִים

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הַהֲתִיעָצוֹת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הַהֲתִיעָצוֹת» בכל עניניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהוס פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התיעצות» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הַהֲתִיעָצוֹת» מפסוק שלושים ושמונה.

סורת אש-שורא 42

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.¹
3. כְּפִי שֶׁאֱלֹהָ הֶעֱוִזוּ וְהִחָכְסָם הוֹרִיד אֵלַיִךְ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סִפְרִים וּמַגִּלּוֹת) לְנִבְיָאִים שֶׁקָּדְמוּ לָךְ.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הֶעֱלִינוּ וְהֶעֱצוּם.
5. כְּמַעֵט יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם מֵעֲלֵיהֶם (מַעֲצָמַת אֱלֹהָ), וְהַמְלָאכִים יִשְׁבְּחוּ בְּתַהֲלֵת אֱלֹהָ וּמִבְקָשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אַכֵּן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אִךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מַגְנִים מִבְּלַעַדִּי, אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עָלֶיךָ לִשְׁמֹר עֲלֵיהֶם.
7. וְכִךְ גָּלִינוּ לָךְ קוֹרְאָן עֲרַבִּי, כְּדִי שֶׁתִּזְהֶיר אֶת אִם הָעָרִים (מִכָּה) וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר מִסְבִּיב לָהּ, וְתִזְהֶיר מִפְּנֵי יוֹם הָאִסְפָּה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סֶפֶק בּוֹ. חֶלֶק בְּנֹן וְחֶלֶק בָּאֵשׁ הַתִּבְעָרָה.
8. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם אִמָּה אַחַת,² וְאוֹלָם הוּא מְכַנֵּס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מְגֹן וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קטע 2

9. אוֹ לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִּי מַגְנִים? הֵן אֱלֹהָ הוּא הַמְּגִן, וְהוּא הַמַּחֲזִיקָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
10. וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ, הִנֵּה דִינוֹ לְאֱלֹהָ. זֶה אֱלֹהָ רַבּוֹנִי, עָלָיו סִמְכָתִי וְאֵלָיו אָשׁוּב (בְּכָל עֲנִינֵי חַיִּי),
11. בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עֹשֶׂה לָכֶם בְּנוֹת זִיג מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זִיגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה). יִרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הַזְדִּיגוֹת אֶתְּךָ). אֵין כְּמוֹהוּ דָּבָר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 48 ; וסורת הוד 11 : 118.

12. אֲשֶׁר בָּיְדוּ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פְּרִנְסָה בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּהִגְבָּלָהּ לְאֲשֶׁר יִרְצָה.¹ וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.
13. חֶקֶק לָכֶם לֵדֹת לִפְנֵי מַה שְּׁצֻנָּה לְנוֹחַ (נח), וּמַה שְּׁגָלִינוּ לָךְ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת אֲבְרָהָם וְאֵת מוֹסֵא וְאֵת עִיסָא. לֵאמֹר, קִיְּמוּ אֵת הַדֹּת וְלֹא תִחְלְקוּ בָּהּ, לִפְנֵינִים קֹשֶׁה לְקַבֵּל אֵת מַה שְּׁאַתָּה מְצִיעַ לָהֶם. אֲלֵלָהּ יִבְחַר לְקָרֵב אֲלָיו אֵת מִי שִׁירְצָה מִעֲבָדָיו, וּמִדְרִיד אֲלָיו אֵת הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.
14. וְלֹא נִחְלְקוּ (הַפְּגָנִיִּים) אֶלָּא כְּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינֵיהֶם,² וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָךְ עַל מוֹעֵד מְסִים, כְּכֹר הִיָּה פּוֹסֵק בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלָה שִׁירְשׁוֹ אֵת הַסִּפְרָ³ מֵאַחֲרֵיהֶם קִיְּמוֹת סִפְקוֹת וְחֲשָׁדוֹת בִּיחֹס אֲלָיו (הָאֶסְלָא).
15. וּלְזֹאת קָרָא אֲפּוֹא (לְעִבּוֹדֵת אֲלֵלָה) וְעַמֵּד הֵכֵן כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ,⁴ וְאֵל תִּלְךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם. וְאֵמֹר, מֵאַמִּין אֲנִי בְּכָל סִפְרָ אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטוּיִתִּי לְנֶהֱג בְּצִדֵּק בִּינֵיכֶם. אֲלֵלָה רְבוּנִנוּ וְרְבוּנְכֶם, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.⁵ וְאִין כָּל תּוֹכְחוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם. אֲלֵלָה יֶאֱסֹף אוֹתֵנוּ יַחְדָּו, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֲלָיו.
16. וְאֵלָה אֲשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּדִבְרֵי אֲלֵלָה אַחֲרֵי שְׁנַעְנוּ לוֹ, טַעְנַתָּם בְּטִלָּה אֲצֵל רְבוּנָם. עֲלֵיהֶם הִזְעַם שֶׁל אֲלֵלָה, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כָּבֵד.
17. אֲלֵלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵת הַסִּפְרָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמֶּת, וְהוֹרִיד אֵת הַמֵּאֲזִנִּים,⁶ וּמִנִּין לָךְ לַדַּעַת שֶׁשַּׁעַת הַדִּין קָרוּבָה?
18. אֵלָה אֲשֶׁר לֹא מֵאַמִּינִים בָּהּ (שַׁעַת הַדִּין) יִבְקָשׁוּ לְהַחֲיִשָּׁה, וְאוֹלָם הַמֵּאַמִּינִים בָּהּ מְלֵאִים פֶּחַד מִמֶּנָּה וְיִוְדָעִים כִּי הִיא אֶמֶת. אֲבָל אֵלָה הַמִּתְנַפְּחִים בְּדִבְרֵי שַׁעַת הַדִּין אֲכֹן הֵם בְּתַעֲיָה רְחוּקָה מְאוֹד (מִן הָאֶמֶת).

קטע 3

19. אֲלֵלָה רַב-חֶסֶד לְעֲבָדָיו וְהוּא מְפָרְנֵס אֵת מִי שִׁירְצָה וְהוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזִיז.
20. כָּל הַחֶפֶץ בְּזָרַע שֶׁל הָעוֹלָם הִבָּא, נִרְבָּה לוֹ אֵת זֶרְעוֹ, וְכָל הַחֶפֶץ בְּזָרַע הָעוֹלָם הִזָּה, יִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם הִבָּא.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 19.

3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.

4. ר' סורת חוד 11 : 112.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. האמנם יש להם שתפים אשר חקקו להם מן הדת מה שלא הרשה אלהה? לולא דבר הפסיקה (שפסק אלהה לדחות את ענשם), אז היה נחרץ הדבר ביניהם, והכופרים מחכה להם ענש מכאיב.
22. עוד תראה את הכופרים מלאים פחד מפני מעשה ידיהם, בבוא הענש עליהם, והוא יפל עליהם. אבל המאמינים עושי הטוב בגני עדן, כל מה שיצריו שמור להם אצל רבונם. זה החסד הגדול.
23. זה הוא אשר יבשר בו אלהה לעובדיו אשר האמינו ויעשו את הטוב. אמר, לא אשאל מאתכם שכר על זה, אלא יחסי ידידות של קרבת משפחה. ומי שיעשה מעשה טוב נכפיל לו אותו. כי אלהה סולח ומכיר לעבדיו טובה.
24. האם (הכופרים) אומרים, הוא ממציא שקרים על אלהה? אם ירצה אלהה, יחתם על לבד. אלהה מוחה את השקר ומקים את האמת בדבריו, כי הוא יודע את אשר בלבבות,
25. והוא מקבל את החוזרים בתשובה מעבדיו וסולח על המעשים הרעים, ויודע את כל אשר תעשו,
- קטע 4**
26. והוא נענה לבקשות המאמינים עושי הטוב ויעניק להם מחסדו, ואולם לכופרים צפוי ענש קשה.
27. אלו היה אלהה מפרנס את עבדיו בשפע, אז היו נוהגים בעזות בארץ ועושקים זה את זה, ואולם יוריד במדה קצובה את אשר ירצה, כי הוא בקיא ומבחין בעבדיו.
28. והוא המוריד גשמי ברכה אחרי שהם נואשו, ומפיץ את רחמיו, והוא המגן ורב-התפארת.
29. ומאותותיו בריאת השמים והארץ, והיצורים אשר הפיץ בהם מכל חי. והוא יכל לאוספם כלם אליו אם ירצה.
30. כל אסון אשר יפגע בכם, הוא כתוצאה ממעשה ידיכם, ויסלח על מעשים רבים.
31. אין בכוחכם להתנגד (לאלה) בארץ, ואין לכם זולתו מגן או עוזר.
32. ומאותותיו האניות השטות בים כהרים,

קטע 5

33. אם ירצה, ישבית את הרוח ואז תשארה בלא תנועה על פני הים, ובה
לקח לבצלי סבלנות מכירי תודה.
34. או יטביע אותן עקב מעשי בעליהם (הרעים) ויסלח לרבים.
35. למען ידעו המתוכחים נגד אותותינו כי אין להם מפלט.
36. כל מה שהענק לכם הוא תענוג מחיי העולם הזה, אך מה שאצל אלה
הוא טוב ונצחי למאמינים הסומכים על רבונם,
37. ואת אלה אשר יתרחקו מן החטאים הגדולים והתועבות, ואשר בכעסם
יסלחו,
38. ואשר נענים לרבונם, ומקמים את התפלה, ומחליטים על עניניהם לפי
התיעצות ביניהם ומוציאים ממה שהענקנו להם (כצדקה),
39. ואלה אשר אם פוגעים בהם לרעה, יושיעו לעצמם,
40. וגמול רעה רעה כמוה¹. אך מי שיסלח וישלים, שקרו על אלה, כי הוא
אינו אוהב את העושקים.
41. אך מי שמושיע לנפשו בכוח נגד עושקו אין אחריות עליו,
42. אכן האחריות רק על אלה אשר יעשקו את בני האדם וישחיתו על הארץ
בלי צדק, אלה צפוי להם ענש מכאיב,
43. ומי שיתאזר בסבלנות ויסלח על פגיעה בו, אכן זה הוא מן המעשים
המעלים והמקבלים אצל אלה.
44. כל מי שיתעזהו אלה, לא יהיה לו מושיע. ותראה את הפושעים בִּאֲשֶׁר
יראו את הענש יאמרו, האם יש דרך כל שהיא לשוב (לעולם הזה)?²

קטע 6

45. ותראה אותם מצגים לקראת (הגיהנום), והם נכנעים מן ההשפלה
ומביטים אליה מן הצד בסתר. אך המאמינים אומרים, אלה הם
המפסידים שאבדו את נפשותיהם ומשפחותיהם ביום תחית המתים.
הכופרים יהיו ותונים בענש נצחי.
46. ולא יקומו להם מגנים אשר יסיעו להם מפני אלה. ואשר יתעה אלה
אין לו כל שביד (להגיע אל האמת בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הוי הכופרים), הענו לרבונכם לפני שִׁבּוּא יום מַאֲת אֱלֹהָ שְׂאִי אֶפְשָׁר לְמַנֵּעַ בּוֹאֹי. אֵין לָכֶם כָּל מְקַלֵּט בַּיּוֹם הַהוּא, וְלֹא תוּכְלוּ לְהַסְתִּיתָר.¹
48. וְאִם יִפְנוּ עֲרָף, הִנֵּה לֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.² אֵין עֲלֶיךָ אֱלֹא לְהַזְהִיר אוֹתָם.³ כָּכָל שְׁנִטְעִים אֶת הָאָדָם מִרַחֲמֵינוּ, כֵּן יִשְׁמַח, אֲדָא אַחֵר כִּד תִּפְגַּע בָּהֶם רָעָה בְּאֶשֶׁר קִדְמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, אִזּוּ הָאָדָם כּוֹפֵר בּוֹ.
49. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, יִבְרָא אֶת אֶשֶׁר יִרְצָה, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצָה נִקְבוֹת, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצָה זְכָרִים,
50. אוֹ יִתֵּן לָהֶם מִשְׁנֵי הַמִּינִים, זְכָרִים וְנִקְבוֹת, וַיַּעֲקֹר אֶת אֶשֶׁר יִרְצָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ וַיִּכּוֹל.
51. אֱלֹהָ לֹא יִדְבֵּר לְאָדָם אֱלֹא בְּהִתְגַּלּוּת אוֹ מֵאַחוּרֵי מָסָךְ, אוֹ יִשְׁלַח שְׁלִיחַ (מִלְאָךְ כְּמוֹ ג' בְּרִיל) יִגְלֶה בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ (אֶת מַה שְּׂאֱלֹהָ רוֹצָה לְגַלּוֹת), כִּי הוּא עֲלִיוֹן וְחָכָם.
52. כִּד גְּלִינוּ לָךְ רוּחַ מֵאַתְנּוּ (הַקּוֹרְאָן). לֹא הָיִיתָ יוֹדֵעַ (לִפְנֵי כֵן) מַה הוּא הַסֵּפֶר וּמַה הִיא הָאֱמוּנָה, וְאוּלָם עָשִׂינוּ אוֹתוֹ לְאוֹר אֶשֶׁר בּוֹ נִדְרִיד אֶת אֶשֶׁר נִרְצָה מִבֵּין עַבְדֵּינוּ, וְאַתָּה תִּדְרִיד בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר,
53. דִּרְכוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אֶשֶׁר לוֹ כָּל מַה שְּׂבִשְׁמִים וּבְאָרֶץ. וְאַל אֱלֹהָ חוֹזְרִים כָּל הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 272.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 40.

43

סִוֵּרַת אֶזְ-זוּחִ'רוּף הַקְּשׁוּטִים

סורה זו נקראת «אֶזְ-זוּחִ'רוּף, הַקְּשׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פ' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת ינוס 10 : 24, וסורת אל-אסרא' 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוח'רוף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים. הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקְּשׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סורת אז-זוח'רופ 43

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר (הקוראן) הגלוי!
3. אכן הורדנו אותו מן השמים קוראן ערבי למען תשכילו,²
4. ואכן הוא באם הספר³ אצלנו עליון וחכם (כלו חכמה).
5. האם תחשבו שנפסיק להוריד את ההזהרה (הקוראן) עליכם מן השמים, ונמנע מכם, כיוון היותכם עם מגזימים (באי אמונה)?
6. וכמה רבים הנביאים ששלחנו אל (העמים) הראשונים,
7. אך לא בא אליהם נביא אלא שלעגו לו,
8. ולכן השמדנו עמים חזקים מהם (מאנשי מכה), וכבר עבר משלם של הראשונים.
9. ואם תשא אל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, ברא אותם העזוז והיודע,
10. אשר ברא לכם את הארץ למשכון, וסלל לכם בה מסלות למען תלכו בדרך נכונה,⁴
11. והוא אשר הוריד את המים מן השמים במדה קצובה ונחיה בהם אדמה מתה, כזאת תוצאו (מן הקברים ביום תחית המתים),
12. והוא אשר ברא את המינים כלם, ועשה לכם מן האניות והבהמות אשר תרכבו עליהם,
13. כדי שתרכבו עליהם ותזכרו את חסד רבונכם בשעה שתרכבו עליהם ותאמרו, השבח לאללה אשר הכניע לנו את זה, כי אנחנו לא היינו מצליחים בזה (בכוחנו),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 195.

3. אוס אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 53.

14. וְאִכּוּן אֲנַחְנוּ נָשׁוּב אֶל רְבוֹנֵנוּ.¹
15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מַעֲבָדִיו חֵלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם בְּנוֹת אֱלֹהִים), אִכּוּן הָאָדָם כּוֹפֵר גְּלוּי.²
- קטע 2**
16. הָאֵם לָקַח לוֹ מֵאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּנוֹת, וַיִּבְרָךְ אֶתְכֶם בְּבָנִים?³
17. וְאִכּוּן בְּהִתְבַּשֵּׁר אִישׁ מֵהֶם בָּזָה אֲשֶׁר טַעַנּוּ לְרַחֲמָן (הַבְּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהִתְמַלָּא בְּכַעַס.⁴
18. מִחֲסוּג שְׁמִגְדָּלִים אוֹתָן בְּקִשּׁוּטִים בַּעֲדֵינוֹת שְׁאִינָה מוֹעִילָה לַעֲצָמָה בְּרִיב.
19. הֵם טַעַנּוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים עוֹבְדֵי הַרַחֲמָן הֵם נִקְבּוֹת. הָאֵם הָיוּ עַדִי רֹאֲיָה בְּבְרִיאָתָם? עֲדוּתָם תִּרְשָׁם, וְהֵם עוֹד יִשְׁאַלוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).
20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רָצָה הַרַחֲמָן לֹא עֲבַדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלָם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בַּדְּבָר הַזֶּה, וְהֵם רַק מִנְחָשִׁים.
21. הָאֵם נִתְּנוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סִפֵּר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחֲזִיקִים?
22. אֲדַרְבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
23. אִכּוּן לֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל מִזְהִיר בָּעִיר, אֲלֹא אָמְרוּ מִנְהִיגָה, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
24. אָמַר, וְאַפְלוּ אִם אָבִיא לָכֶם (מִרְבוֹנְכֶם) דָּרָךְ יִשְׁרָה מִדָּרָךְ אֲבוֹתֵיכֶם? אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֲנַחְנוּ בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.
25. לָכוּ, הִתְנַקְמְנוּ בָּהֶם, וִרְאָה מָה הִיָּה סוּף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.
- קטע 3**
26. בְּאֵמֹר אֲבִירָהִים לְאֲבִיו וּבְנֵי עֲמוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפְטוּר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים,
27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בָּרָאֵנִי וְהוּא יִדְרִיכֵנִי.
28. וְהִשְׁאִיר זֹאת (אֲבִירָהִים) כְּאִמְרָה קִיָּמַת בְּתוֹךְ צָאֲצָאִיו לִמְעַן יִשׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רְבוֹנָם).
29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלְאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאָה מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם הָאָמַת (דַּת הָאִסְלָאם) וְשִׁלַּחַם (מוֹחִמַד) גְּלוּי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 50.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58.

30. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֲמָת, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף וְאֶנְחֵנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.
31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד הַקּוֹיֶרָאן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְׁתֵּי הָעָרִים?¹
32. הָאֵם הֵם יִחְלְקוּ רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ (הַנְּבוּאָה)? אֶנְחֵנוּ חִלְקֵנוּ בֵּינֵיהֶם אֶת מַחֲתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמְמֵנוּ אַחָדִים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זֻלָּתָם,² כְּדִי שְׂיִקְבֵּל כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׁרוּת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוּלַם רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֲשֶׁר נֶאֱסָפוּ.
33. וְלֹא שְׂיִהְיוּ בְּנֵי הָאָדָם לְאִמָּה אַחַת (כָּלָם כּוֹפְרִים), הֵינּוּ עוֹשִׂים לְמַכְחָשִׁים בְּרַחֲמָן גִּגּוֹת כֶּסֶף לְבַתִּיהֶם, וְסִלְמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,
34. וּלְבַתִּיהֶם שְׁעָרִים, וְסִפּוֹת לְנוֹחִיוֹתֵיהֶם,
35. וְהֵחֵל עִם קִשּׁוּטֵי זָהָב, לְהַנָּאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ הָעוֹלָם הַבֹּא אֶצֶל רַבּוֹנָךְ לִירָאִים (אוֹתוֹ).

קטע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזְכְּרוֹ שֶׁל הַרַחֲמָן, נִצְמִיד שְׁטוֹן,
37. הֵם (הַשְּׁטָנִים) מַרְחִיקִים אוֹתָם מִן הַדָּרָךְ הַיִּשְׁרָה וְיִחַשְׁבוּ כִּי הֵם מְדַרְכִּים.
38. אוּלַם כַּאֲשֶׁר גִּיעַ אֵלֵינוּ יַגִּיד (הַכּוֹפֵר) לְשָׁטוֹן הַצָּמוּד לוֹ, הַלּוֹאִי וְהַיָּה הַמְּרַחֵק בֵּינִי לְבִינֶךָ כְּמֶרְחַק מִזְרַח מִמַּעַרֵב, כִּי חִבֵּר בֵּישׁ וְרַע הֵייתָ לִּי.
39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בַּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם, כִּי שְׁתַּפִּים אַתֶּם בְּעֵנֶשׁ.
40. הָאֵם תּוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים, וְאֵת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בְּתַעֲיָה מַחֲלֻטָּה?
41. אֲפֹלוּ אִם נֶאֱסַף אוֹתָךְ אֵלֵינוּ (מוִיחַמֵּד), אֶנְחֵנוּ נִנְקֵם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),
42. אוֹ נִרְאֶה לָךְ בְּחַיִּים אֶת (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר הוֹעֲדֵנוּ לָהֶם כִּי חֲזָקִים אֶנְחֵנוּ מֵהֶם.
43. לָכֵן הַחֲזֹק בַּאֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדָרָךְ הַיִּשָּׁר,
44. וְאִכֹּן הַזְהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוֹיֶרָאן) לָךְ וּלְבְנֵי עַמּוֹךְ, וְעַתִּידִים אַתֶּם לְהַשְׁאֵל (אֵיךְ הַתִּיחַסְתֶּם אֵלָיו?)
45. תִּבְדֹּק בְּקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשְׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הָאֵם עָשִׂינוּ אֱלִים אֲשֶׁר מִתֵּר לְעוֹבְדֵם מִבְּלַעַדִּי הַרַחֲמָן?

1. שתי הערים: מכה ואט-טאאיי. ואיש נכבד, הכוונה היא לאל-וליד בן אל-מוע'ירה מנכבדי מכה, או ערוה בן מסעוד התיקפי, מנכבדי אט-טאאיי.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 165.

קטע 5

46. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, והוא אמר, הנה אני שליח רבון העולמים.
47. וכאשר בא אליהם באותותינו, והנה הם צוחקים עליהם.
48. אך כל אות שהראינו להם היה גדול יותר מקודמו, והענישנו אותם (בפכוות) למען יחזרו מכפירתם באללה.
49. ואמרו, הוי מכשף! קרא לנו אל רבונך בבירת אשר כרת אתך, כי הנה אנחנו רוצים להאמין.
50. ואולם כאשר הסרנו מעליהם את הענש, הפרו את הבטחתם.¹
51. וקרא פרעה בתוך עמו, הוי בני עמי! האם לא לי המלכות של מצרים, והנהרות האלה יזרמו מתחתיי? האם לא תראו?²
52. האין אני טוב יותר מאדם עלוב זה (מוסא) אשר גם לדבר ברורות לא יכלי?
53. מדוע לא קשט בצמדי זהב מן השמים, ולא באו עמו המלאכים (להעיד לו שהוא שליח)?
54. וכך הוא זלזל בבני עמו וישמעו לקולו כי היו משחתים.
55. וכאשר הרגיו אותנו, נקמנו בהם, והטבענו את כלם,
56. ועשינו אותם למשל ולקח לדורות הבאים.

קטע 6

57. וכאשר הובא (עיסא) בן מרים כמשל, פנו בני עמד³ ערף,
58. ואמרו, האם אילינו יותר טובים או הוא? לא נתנו אותו כמשל לך אלא להתנכח. אכן עם של מתנכחים הם.
59. אין הוא אלא עבד אשר גמלנו לו חסד, ועשינו אותו משל לבני ישראל.
60. כי לו רצינו, היינו שמים במקומכם מלאכים אשר ימשיכו לחיות על פני האדמה.
61. אכן הוא (חזרת עיסא בן מרים לארץ) אות לידיעת זמן שעת הדין.⁴ אל תפקפקו אפוא בה ולכו אחרי בדרך הישרה,

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 133 - 135.

2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 23 - 25.

3. בני עמד : בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.

4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 159.

62. ולא ימנע אתכם השטן (לציג לי) הן הוא אויב גלוי לכם.
63. וכאשר בא עיסא באותות הבהירים, אמר, הבאתי אליכם את החכמה, ולמען אברר לכם את אשר נחלקתם בו. לכן יראו את אללה וציתו לי.
64. כי אללה הוא רבוני ורבוניכם לכן עבדוהו כי זוהי הדרך הישרה.
65. ונחלקו הסיעות השונות ביניהן. אוי לכופרים אלה מיום הענש המכאיב.
66. המחכים הם כי שעת הדין תבוא עליהם לפתע מבלי ש'אפלו ירגישו זאת?
67. האהובים יהיו ביום ההוא זה לזה כאוֹיבים, חוץ מן היראים.

קטע 7

68. הוי עובדי! לא פחד עליכם היום ולא יגון,
69. אלה אשר האמינו באותותינו והיו מסלמים.
70. הכנסו לגן עדן, אתם ובנות זוגכם, מאשרים תהיו.
71. יגישו להם כלים וגביעים של זהב, ובהם כל אשר תתאוונה הנפשות וכל אשר יתענגו העינים עליו, שם תשארו לנצח.
72. זהו הגן אשר נחלתם בזכות מעשיכם.
73. לכם בתוכו פרי רב אשר ממנו תאכלו.
74. אולם הכופרים יהיו בענש בגיהנם לנצח,
75. ולא יוקל (הענש) מעליהם ויהיו אמללים ומיאשים לעולמים.
76. לא קפחנו אותם, כי הם קפחו את עצמם.
77. ויקראו, הוי מאלכי! ש'שים רבונך קץ לנו. יאמר, אכן אתם נש'ארים (לנצח ב'יסורים).
78. כבר הבאנו לכם את האמת, ואולם רבכם היו שונאי אמת.
79. אם הם חרצו דבר (רע נגדך)? הנה אנחנו חורצים (מכינים להם ענש).
80. או אם הם חושבים שלא נשמע את סודם ודברי לחישתם? לא כן, ושלחינו (המלאכים) נצבים לידם ורושמים.
81. אמר, אלו הנה לרחמן בן, הייתי אני ראשון העובדים (אותו),
82. ישתבח שמו, רבון השמים והארץ, רבון כס המלכות, הוא נעלה מעל כמה שהם מיחסים לו.

83. הנח להם אפוא להשית ולשחוק עד אשר יפגשו את יומם אשר הבטח להם.
84. הוא האלה אשר בשמים, והאלה אשר בארץ (אשר עובדים אותו), והוא החכם והיודע.
85. ויתברך אלה אשר לו מלכות השמים והארץ וכל אשר ביניהם, ולו רק ידיעת שעת הדין ואליו תחזרו.
86. אלה (האלילים) אשר אליהם תפלו מבלעדיו לא יוכלו להמליץ לפני אלה, רק המעידים על האמת בידעין.
87. אם תשאל אותם, מי ברא אותם? יאמרו, אלה. ולמה אפוא הם סוטים?
88. ואומרו (של הנביא), רבוני! אלה עם אשר לא יאמינו,
89. סור מהם אפוא ואמר, שלום, לבסוף ידעו את האמת.

سُورَةُ الْاِنْحِشَارِ

44

סִוְרַת אֶדְ-דּוּחַ'אן הַעֲשָׁן

סורה זו נקראת «אֶדְ-דּוּחַ'אן, הַעֲשָׁן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דּוּחַ'אן, עֲשָׁן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הַעֲשָׁן» מפסוק עשרה.

סורת אד-דוח'אן 44

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אֲשָׁבַע בְּסֵפֶר הַבְּרִיר (הַקּוּרְאָן)!
3. הוֹרְדְנוּ אוֹתוֹ מִשְׁמַיִם בְּלִילָה הַמְּבֻרָךְ,² כִּי אָמַנְסָ הָיִינוּ מִזְּחִירִים.
4. בּוֹ (בְּאוֹתוֹ לִילָה) מַעֲבִירִים מִהַלּוּחַ הַשְּׁמִימִי לַמְּלָאכִים לְבַצֵּעַ כָּל עֲנָן אֲשֶׁר נִגְזֵר,
5. צוֹ מֵאֲתָנּוּ, מֵאֲזוּ וּמִתְמִיד שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים,
6. בְּרַחֲמִים מִרְבוֹנָד, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
7. רְבוֹן הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינִיָּה, אִם בְּטוֹחִים בְּאַמוֹנֶתְכֶם אַתֶּם.
8. אִין אֱלֹהֵ זולָתוֹ, הַמַּחֲזִיחַ וְהַמְמִית, וְהוּא רְבוֹנְכֶם וְרְבוֹן אַבּוֹתֵיכֶם הָרַאשׁוֹנִים.³
9. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִשְׁתַּעֲשָׁעִים בְּהִטְלַת סִפְּכ בְּאַמָּת.
10. לָכוֹ חֲכָה לְיוֹם בּוֹ יָבִיאוּ הַשְּׁמַיִם עֶשֶׂן גְּלוּי,
11. יִכְסֶּה אֶת בְּנֵי הָאָדָם. זֶה עֲנֵשׁ מְכָאִיב.
12. רְבוֹנְנוּ! הִסֵּר מַעֲלִינוּ אֶת הָעֶנֶשׁ, כִּי מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ.
13. אוֹלָם בְּיוֹם הַהוּא לֹא יוֹעִיל לָהֶם, אִם הֵם יִזְכְּרוּ לְאַחַר שֶׁכָּבַר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) שֶׁהִזְהִיר בְּרוּרוֹת,
14. אֲבָל הֵם פָּנוּ לוֹ עֶרֶץ וְאָמְרוּ, מִלְּמַד (מִיִּשְׁהוּ לְמַד אוֹתוֹ) וְהוּא מִשְׁגָּע.
15. אוֹלָם אִם יִדְחָה הָעֶנֶשׁ לְזֶמֶן מָה, אַתֶּם תַּחֲזִרוּ לְכַפִּירָה.
16. בְּיוֹם (הַהוּא) וְנַעֲנִישׁ (אֶת כָּל הַכּוֹפְרִים) אֶת הָעֶנֶשׁ הַגָּדוֹל, כִּי אֲנַחְנוּ נוֹקְמִים בָּהֶם.
17. וּכְבֹּר נִסֵּינוּ לְפָנֵיהֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) אֶת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל פְּרָעָה, כְּאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מוֹסָא),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמז'אן. ראה סורה 97: 1.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עֲבָדֵי אֱלֹהָה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שְׁלִיחַ נִאָּמַר אֲנִי לָכֶם.
19. וְאֵל תִּתְנַשְּׂאוּ עַל אֱלֹהָה, כִּי הִנֵּה בָאתִי אֲלֵיכֶם בְּהִזְכָּחַה בְּרוּרָה.
20. וְאֲנִי בְּקִשְׁתִּי מִחֲסֶה אֶצֶל רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם שְׁלֹא תִרְגְּמוּ אוֹתִי בְּאַבְנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מֵאֲמִינִים לִי, הִרְפוּ מִמֶּנִּי.
22. אֲזִי קָרָא אֶל רְבוּנִי, אֱלֹהָ עִם שֶׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רְבוּנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְּלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם,
24. וְעֵבֶר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קְרוֹעַ וּפְתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם הִרְבֵּה גָּנִים וּמַעֲנִנוֹת,
26. שְׂדוֹת תְּבוּאָה וּמִקּוֹם נִכְבָּד,
27. וְחַיֵּי רִוְחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כִּד הָיָה, וְאַנְחָנוּ הוֹרְשָׁנוּ כָּל זֹאת לַעֲמִים אַחֲרֵים.
29. וְלֹא בָכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה (לִפְנֵי הַעֲנֵשׁ).

קִטְעַ 2

30. וּכְבָּר הִצַּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַנֵּשׁ מִשְׁפִּיל,
31. מִיַּד פְּרָעָה כִּי הָיָה גָּאָה וּמִן הַמִּשְׁחִיתִים.¹
32. וּכְבָּר בְּחִרְנוּ בָּהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנִּם),
33. וְנִתְּנוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְּחִן בְּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֱלֹהָ (בְּנֵי עַמָּד) אוֹמְרִים,
35. אֲנַחְנוּ נָמוּת פַּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחֲיָה,
36. הִבִּיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבָר מִתּוֹ מִזְמָן) אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
37. הָאֵם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תּוֹבַע,² אוֹ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִלְּפָנֶיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מִשְׁחָקִים,³
39. לֹא בָּרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בְּאֵמֶת וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמּוֹעֵד לְכֻלָּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.

2. תוֹבַע: תואר של מלכי חמיר הקדומים בתימן.

3. ר' סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116.

41. יום לא יועיל בו איש לרעהו במאומה,¹ והם לא יוכלו להנצל,

42. אלא מי שירחם עליו אללה, כי הוא העזיז והרחום.

קטע 3

43. הנה עץ הזקום,²

44. מאכל לכופר,

45. רותח בבטנו של הכופר כמתכת צוקה,

46. כרתיחת המים החמים מאוד.

47. קחו אותו ואל אמצע גיהנם השליכוהו,

48. אחר שפכו על ראשו את ענש המים הרותחים.

49. טעם (את הענש), הן אתה העזיז והנכבד.³

50. הנה זה הוא אשר הטלתם ספק בו.⁴

51. אך יראי אללה יהיו במקום מבטחים,

52. בגנות ומענינות,

53. ללבוש משי וקטיפה (נחים) זה מול זה,

54. נוסף לכל זה, נשיא אותם עלמות צחורות עור ויפות עין,⁵

55. ויזמינו בהן (בגנות עדר) כל מיני פרות, והם בטוחים.

56. לא יטעמו בהן את המנות מלבד המנות הראשון, והוא ישמר אותם מפני ענש השאול,

57. כחסד מרבונד, וזוהי הזכיה העצומה.

58. אכן הורדנו אליך (מוחמד) אותו (הקוראן בלשונך בערבית), כדי שיזכרו.

59. לכן המתן כי הם ממתינים.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. עץ הצומח בגיהנום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר' סורת אצ-צאפאת 62 : 66.

3. לשון לעג לכופרים.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

5. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ' 58, ופ' 60.

6. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 21 ; וסורת עיאפר 40 : 51 - 52.

45

סִוְרַת אֶל-גִּ'אֶתְ'יָה הַפּוֹרְעִים בְּרָדָּה

סורה זו נקראת «אל-ג'את'יָה, הפורעים בְּרָדָּה», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.

הביטוי «ג'את'יָה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «ג'ת'י» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72. הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הפורעים בְּרָדָּה» מפסוק עשרים ושמונה.

סורת אל-ג'אתייה 45

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. זהו סִפֵּר (הקוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.
3. אֲכֹן בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים,
4. וּבִבְרִיאָתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִפִּיץ אֱלֹהֵה מִן הַחַיָּה הָרוֹמֶסֶת עַל הָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים.
5. וּבַחֲלִיפוֹת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַגֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אֱלֹהֵה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיֶה בּוֹ הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבִכּוּוֹן מִשָּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לְעַם מְשֻׁכֵּל.
6. אֵלֶה אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָא אוֹתָם לִפְנֵיךָ בְּאַמֶּת אֲכֹן בְּאַיִזָּה דְּבוּר אַחֲרֵי אֱלֹהֵה וְאוֹתוֹתָיו יֵאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כְּזָבוֹן מִרְבָּה חֲטָא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֵת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָאִים בְּפָנָיו וּמִמְשִׁיךְ בִּיהִירוֹתוֹ כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בְּשָׁר לוֹ עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
9. כְּאֲשֶׁר נֹדַע לוֹ דְּבַר מָה מְאוֹתוֹתֵינוּ, הוּא שֵׁם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶה לָּהֶם עֲנֹשׁ מִחֲפִיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גִּיהֶנֶם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בְּמֵאוֹמָה, וְאִם לֹא הָאֱלִילִים אֲשֶׁר עֲבָדוּ זוֹלַת אֱלֹהֵה. צְפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
11. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) מִדְּרִיד מִן הַתַּעֲיָה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנָם יַעֲנֹשׁוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קטע 2

12. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת הַיָּם, לְמַעַן יִשּׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינּוֹת עַל פִּי פִקְדָתוֹ, וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבִגְזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

14. אָמַר (מוֹחֵמֵד) לַמַּאֲמִינִים לְסַלַּח לְאַלֶּה שְׁאִינֶם מֵאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין שְׂבוּ יִגְמַל אֱלֹהֶה לְאֲנָשִׁים כְּרֹאוֹי לָהֶם.
15. הָעוֹשָׂה טוֹב מִיִּטִּיב לַעֲצָמוֹ, וְהָעוֹשָׂה רַע מִזִּיק לַעֲצָמוֹ, וּבִסּוּף כֻּלְּכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ.
16. וּכְבֹר נִתְּנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחֲכָמָה וְהַנְּבוּאָה, וּכְרַנְסָנוּ אוֹתָם מִן הַמְטַעֲמִים הַטּוֹבִים, וְרוֹמְמָנוּ אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְנָם).
17. כֵּן נִתְּנוּ לָהֶם הַבְּהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נִחְלְקוּ בִּיְנֵיהֶם אֶלָּא לְאַחַר שְׁהָעֲנָקָה לָהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזָה. אָכוּ רְבוֹנָךְ יִשְׁפֹּט בִּיְנֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּאֶשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ.
18. אֲנַחְנוּ קִבְּעֵנוּ לָךְ (מוֹחֵמֵד) דֶּרֶךְ יִשְׁרָה בְּאַמּוֹנָה, נִהַג עַל פִּיהָ וְאֶל תִּשָּׂה אַחֵר תַּאֲוֹת אֱלֹהֶה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים,
19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לָךְ בִּפְנֵי אֱלֹהֶה מְאוּמָה, וְאָכוּ הַכּוֹפְרִים הֵם מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאַלֶּה הוּא מְגֹן הַיִּרְאִים.
20. (הַקּוֹרְאֻ) הִנֵּה, הוּא אוֹר לִבְנֵי אָדָם וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לְאֲנָשִׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמּוֹנָתָם.
21. הָאֵם חוֹשְׁבִים אֵלֶה שֶׁבַּחְרוּ בַּכְּפִירָה, כִּי דִינָם אֲצִלְנוּ כְּדִין הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב? כִּי בַחֲיֵיהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שְׁוִים זֶה לָזֶה? הֲרִי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.

קטע 3

22. וְאַלֶּה בְּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, וּבִכְדֵי שִׁישְׁלָם לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשִׂיהָ, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יִקְפָּחוּ.
23. הֲרֹאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְאַלְהֵיוּ אֶת תַּאֲוָתוֹ? הֲתַעְהוּ אֱלֹהֶה בְּיוֹדְעֵין וְיַחֲתֵם אֶת אֲזָנָיו וּלְבָבוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוּכַל לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר אַחֲרֵי אֱלֹהֶה? הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֶלָּא הַחַיִּים שְׁלָנוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, נָמוֹת וְנַחֲיָה בַחַיִּים אֱלֹהֶה, וְרַק הַזִּמָּן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מִשְׁעָרִים.
25. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בִּפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעֲנָתָם הִיא, הַשִּׁיבוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לַתַּחֲיָה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
26. אָמַר, אֱלֹהֶה יַחֲיֶה אֶתְכֶם, אַחֵר כֵּךְ מִמֵּיתְכֶם, אַחֵר יֶאֱסַפְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֵין סֶפֶק בוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶה שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מִפְּסִידִים.
28. אַז תִּרְאֶה וְהָנָה כָּל אָמָה כּוֹרַעַת, וְכָל אָמָה תִּזְמֹן אֶל פְּנֵקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָה, לֵאמֹר, הַיּוֹם תִּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
29. זֶה פְּנֵקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָנוּ יַעֲיֵד נִגְדְּכֶם בְּאַמַּת, כִּי אֲנַחְנוּ הִיָּינוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיכֶם.
30. וְאוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, יִכְנִיס אוֹתָם רְבוֹנָם (אֶל גֶּן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זֶה הַזְכִּיָּה הַמְּבַהֶקֶת.
31. בְּאֲשֶׁר לְכוֹפְרִים יִשְׁאָלוּ, הֲאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנִּיכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלָם אַתֶּם הִתְנַשְּׂאֶתֶם וְהִיִּיתֶם כּוֹפְרִים.
32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהִבְטַחְתָּ אֵלֶּה תִּקְוֶה, וְאֵין סֶפֶק בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מָה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לִפִּי דַעְתָּנוּ הִיא רַק דְּמִיוֹן שׁוֹא וְאֵין אָנוּ מֵאֲמִינִים בְּבוֹאָהּ.
33. וְאִז נִתְגַּלּוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְנִיקִיף אוֹתָם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.
34. אַז נֶאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֵׁם שֶׁאַתֶּם שִׁכַּחְתֶּם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכוֹ מַעֲוֹנְכֶם יִהְיֶה גִיהֶנֶם וְאֵין מִי שִׁיעֶזֶר לָכֶם,
35. מִשּׁוּם שֶׁשִּׁמְתֶּם אוֹתוֹת אֵלֶּה לְלַעַג, וְחִיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוֹצֵאוּ מִן הַגִּיהֶנֶם לָעוֹלָם וְלֹא יִתֵּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲיִינָה.
36. עַל כֵּן הִשְׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְרַבּוֹן הָאָרֶץ, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
37. לוֹ הִתְנַשְּׂאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעֶזּוֹז וְהַחֲכָם.

سُورَةُ الْحَقَّافِ

46

סִוֵּרַת אֶלְ-אַחְקָאף גִּבְעוֹת הַחוֹל

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְקָאף, גִּבְעוֹת הַחוֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אֶל-אַחְקָאף» היה מקום מגורם של בני עאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאיהם הרבים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'את' 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גִּבְעוֹת הַחוֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סורת אל-אחקאף 46

חלק 26

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מַעַם אֱלֹהֵי הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.²
3. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם כִּי אִם בְּאֶמֶת וּלְמוֹעֵד מְסִים,³ אֵךְ הַכּוֹפְרִים מִתְעַלְמִים מִמָּה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ (מִן הָעֵנֶשׁ שֶׁל יוֹם הַדִּין).
4. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי? הֲרָאוּ לִי מֶה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ? אוֹ אוֹלֵי יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּפּוֹת בְּשָׁמַיִם? הֲבִיאוּ לִי סֵפֶר לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן),⁴ אוֹ שְׂאִרִית מִדַּעַת, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים.
5. וּמִי תוֹעָה יוֹתֵר מֵאָדָם אֲשֶׁר בְּמָקוֹם אֱלֹהֵי קוֹרָא אֶל אֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לוֹ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וְהֵם (הָאֱלִילִים) לֹא שָׁמִים לֵב אֶל הַקּוֹרְאִים אֲלֵיהֶם?
6. וְכֹאֲשֶׁר יֵאֲסֹפוּ בְּנֵי הָאָדָם (בְּיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ (הָאֱלִילִים) לָהֶם לְאוֹיְבִים, וַיִּכְחִישׁוּ בַּעֲבוּדָתָם.
7. כֹּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפִגְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְאֶמֶת בְּבוֹאָה אֲלֵיהֶם, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר,⁵
8. אוֹ יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמַר, אִם אָמַנְסָ בְּדִיתִי אוֹתוֹ, לֹא תוֹכְלוּ לְהִגֵּן עָלַי בְּפִנֵּי אֱלֹהֵי בְּמֹאוֹמָה. הוּא הִיּוֹדַע בְּמָה אַתֶּם מִרְחִיבִים הַדְּבוּר. אֵין כְּמוֹהוּ עַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אל-ג'אתייה 45: 2.

3. ר' סורת אל-חג'יר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.

4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא

נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.

5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אָמַר, אֵינֶנִּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח בְּשָׁלִיחַ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה בִּי וְלֹא בָּכֶם. אֵין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגְלֶה אֵלַי,¹ וְאִין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר גָּלוּי.

10. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאֵלֶּלָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) וְאַתֶּם תִּכְחַשּׁוּ בוֹ, וְיִבְרַר לָכֶם עַל יְדֵי עֲדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמֵּאֲמִין בְּאַמְתוּתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בוֹ בִּיהִירוּתְכֶם? אֵלֶּלָה אֵינִי מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 2

11. וְאַמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמֵּאֲמִינִים, לֹו הִיָּה טוֹב (בְּאַמּוּנָה בַּקּוֹרְאָן), לֹא הִיוּ מְקַדִּימִים אוֹתָנוּ לְהֵאֲמִין בוֹ, מִכִּינּוֹן שֶׁהֵם לֹא הִדְרָכוּ בוֹ, הִרִיחֵם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

12. לִפְנֵינוּ הִיָּה סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא מוֹרֶה דָּרָךְ וְרַחֲמִים, וְסִפֵּר זֶה (הַקּוֹרְאָן) מַצְדִּיק אוֹתוֹ בַּשָּׁפָה הָעֲרַבִית כְּדִי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבִשְׁוֹרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

13. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ הוּא אֵלֶּלָה, וְדַבְּקוּ בְּאַמּוּנָתְם בְּאֵלֶּלָה,² לֹא עָלִיהֶם פֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם יָגוֹן,

14. אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכּוֹ לְנֶצַח, גָּמוּל עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִיטִיב לְהוֹרִיו, אָמּוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ בַּעֲצָב וּלְדָה אוֹתוֹ בַּעֲצָב. תִּקּוּפַת הָרִיוֹנוֹ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבִהֲגִיעוֹ לִפְרָקוֹ וּבִמְלִיאַת לוֹ אֲרָבָעִים שָׁנָה אָמַר, רַבּוֹנִי! לִמְדֵנִי וְהַדְרֵךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדֶה לָךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגִּמַּלְתָּ לִּי וּלְהוֹרִי,³ וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרָצוֹן לָךְ. וּבִרְכֵנִי בְּאֲשֶׁר לְאַצְאֵאִי, כִּי שִׁבְתִּי אֵלֶיךָ וְאַנִּי מִן הַמֵּתִּמְסָרִים לָךְ (הַמִּסְלָמִים).

16. מֵאֵלֶּה נִקְבַּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן הֵם, הַבְּטַחַת הָאֻמָּת אֲשֶׁר הִבְטַחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרִיו, אוֹי לָכֶם!⁴ כִּיצַד אַתֶּם מִפְחִידִים אוֹתִי שְׂאָקוּם (מִקְבָּרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לִפְנֵי (וְלֹא קִם אִישׁ לְתַחֲיָה)? וְהֵם מִבְּקָשִׁים עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה, אוֹי לָךְ! הֵאֱמִין! הֵן הַבְּטַחַת אֵלֶּלָה אֻמָּת הִיא. אֵךְ הוּא אוֹמֵר, אֵין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 50 ; ר' סורת אל-אעראף 7 : 203 ; ר' סורת יונוס 10 : 15.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 30.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 18 ; וסורת לוקמאן 31 : 14.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 67.

18. אלה הם אשר בצדק נחרץ עליהם הדבר יחד עם אמות מן הג'ן והאדם אשר חלפו לפנייהם, הם היו מן המפסידים.¹
19. ולכל דרגות לפי מעשיהם,² (ואללה) ישלם להם את שכר מעשיהם, והם לא יעשקו.
20. וביום אשר יצגו הכופרים על האש. (אז יאמר להם), כליתם טובכם בחיי העולם הזה והתענגתם בו, והנה היום תשלמו בענש מחפיר על התנשאותכם בארץ בלי צדק, ועל פשעיהם.

קטע 3

21. וזכר את אחי עאד³ בהזיהירו את עמו באל-אחקאף.⁴ וכבר חלפו המזיהירים לפניו ואחריו, לאמר, עבדו רק את אללה, כי ירא אני (פן יבוא) עליכם ענש יום גדול.
22. ואמרו, האם באת להעבירנו מעבודת אלהינו? הבא עלינו את הענש שאתה מפיחידנו בו, אם אתה צודק.
23. ואז אמר להם, רק אללה יודע זאת, ואני רק מוסר לכם את הדבר אשר נשלחתי בו,⁵ אולם רואה אני כי אנשים נבערים אתם.
24. כאשר ראו אותו (הענש ששאלו הוד להביא עליהם) כעננת מטר מתקרבת ופונה אל עמקיהם, אמרו, זהו ענן מטר שמביא לנו גשם. ולא הוא! זהו הדבר אשר בקשתם להחישו, רוח הנושאת ענש מכאיב,
25. שהשמידה כל דבר לפי פקדת רבוּנה, ולא נראה מהם עוד דבר זולת משכנותיהם (השוממים). כך נגמל לעם הפושעים.
26. וכבר בססנו אותם בצורה שלא בססנו אתכם כמותם, ונתנו להם אַזְנִים לשמע, ועינים לראות, ולבבות להבין. אך אַזְנִיהֶם ועיניהם ולבבותיהם לא הועילו להם במאומה, כי הם הכחישו את אותות אללה, ואז הקיפם הענש שלעגו לו.

1. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 132.

3. הכוונה היא לנביא הוד.

4. אל-אחקאף : גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 68.

קטע 4

27. וכְּבֵר הַשְּׁמִדְנִי אֶת אֲשֶׁר סְבִיבְכֶם מִן הָעָרִים (כְּמוֹ עֵאד וְת' מוֹד וּבְנֵי עַם לוּט), וּנְבָאֵר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתַקְוָה שְׂיַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה.
28. וְלִמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִי אֶלְלָה לְמַעַן יִקְרְבוּ אוֹתָם לְאֶלְלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשָּׁקֶר אֲשֶׁר שָׁגוּ בּוֹ וְאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.
29. כְּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶלֶיךָ חֲבִירָה מִן הַג' (הַשָּׂדִים), לְהַקְשִׁיב לְקוֹרְאָו. וְכְאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוּת. וְכְאֲשֶׁר תִּמָּה קְרִיאָתוֹ, פָּנוּ וְהָלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מִזְהִירִים אוֹתָם.¹
30. אָמְרוּ, הִזֵּי בְנֵי עַמָּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ סֶפֶר אֲשֶׁר הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוֹסָא מִצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לִפְנָיו, וּמְדַרִּיךְ אֶל הָאֱמֶת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
31. הִזֵּי בְנֵי עַמָּנוּ! הָעֲנוּ לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה (מוֹחֲמַד) וְהֶאֱמִינוּ בּוֹ, כְּדֵי שְׂיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְיִגַּן עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ מַכְאִיב.
32. וְאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה, לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ לְחִמֶּק בְּאַרְצָ, וְאִין לוֹ מִבְּלַעַדְיוֹ מִגְנִים. אֵלָּה הֵם בְּתַעֲזִיהַ בְּרוּהָ.
33. הָאֵם לֹא יָרְאוּ כִּי אֶלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בְּבְרִיאָתָם, יָכֹל לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים? אָכֵן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
34. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (וְאָמְרֵי לָהֶם), הֵאִין זֹאת אֱמֶת? וְיֹאמְרוּ, אֲמָנָם כֵּן, חֵי רְבוּנֵנוּ. וְיֹאמְרוּ, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֲנֹשׁ, עֲקֵב אֲשֶׁר כָּפַרְתֶּם.²
35. לָכֵן, הִמָּתֵן בְּסִבְלָנוֹת כְּאֲשֶׁר הִמָּתִינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיְצִיבִים בְּרוּחַם, וְאֶל תִּבְקָשׁ לְהַחֲיֵשׁ לָהֶם (לְכּוֹפְרִים הָעֲנֹשׁ), כִּי בִיּוֹם שְׂיִרְאוּ מֶה שְׁנוֹעֵד לָהֶם (מִהָעֲנֹשׁ), יַחֲשֹׁבוּ כִּי נִשְׁאַרוּ בַחַיִּים רַק שְׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוּפּוֹ שֶׁל דָּבָר! לֹא יִשְׁמְדוּ אִפּוֹא (זוֹ הַזְהָרָה לָהֶם) אֶלָּא הַמִּשְׁחָתִים.

1. ר' סורת אל-ג'ן 72 : 1 - 16.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 106 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 35.

47

סורת מוחמד מוחמד

סורה זו נקראת «מוחמד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוחמד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29. ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר' סורת אצ-צף 61 : 6. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוחמד» מפסוק שניים.

סורת מוחמד 47

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהָרַחֲקוּ (אֲנָשִׁים) מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא הַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.¹
2. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וְהָאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶל מוֹחַמַּד מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם, יְכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם וְיִיטִיב לָהֶם.
3. אֲכֹן הַכּוֹפְרִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשִּׁקָּר, וְהַמַּאֲמִינִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם. כִּכָּה יִמְשַׁל אֱלֹהָ לְבָנֵי אָדָם אֶת מַשְׁלֵיהֶם.
4. בְּפָגְשְׁכֶם בְּקָרֵב אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִכּוּ בָהֶם עַל כָּל צוֹאֲרָ² עַד שֶׁתִּגְבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְשִׁמְרוּ הַיָּטֵב עַל הַשְּׁבוּיִים,³ וְאוֹלָם אַחֲרֵי כֵן תִּשְׁחָרְרוּ אוֹתָם מִתּוֹךְ חֲנִינָה אוֹ תְּמוּרַת פְּדִיוֹן עַד אֲשֶׁר תִּפְסִיק הַמִּלְחָמָה. כְּזֹאת, וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה בַּעֲצָמוֹ מְכַנִּיעַ אוֹתָם, אֵד הוּא רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּמִבְחָן זֶה מוֹל זֶה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמָה בְּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא לֹא יְכַשִּׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. כִּי הוּא יִדְרִיךְ אוֹתָם וְיִשְׁפֹּר אֶת מַצָּבָם (בַּעוֹלָם הַבָּא),
6. וְיַכְנִיס אוֹתָם לְגֹן עֵדֶן, אֲשֶׁר הוּא כָּבֵר הוֹדִיעַ לָהֶם עָלָיו.
7. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תַּעֲזְרוּ לָדֵת שֶׁל אֱלֹהָ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם וְיִתֵּן לָכֶם כּוֹחַ בְּקָרֵב (נִצָּחוֹן).
8. אֵד הַכּוֹפְרִים כָּלִיוֹן לָהֶם, וְהוּא יְכַשִּׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
9. זֹאת בְּאֲשֶׁר מֵאִסּוֹ אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לְכֹן הַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הָאִם לֹא סִירוּ בְּאֶרֶץ וְרָאוּ מָה הִיָּתָה אַחֲרֵית קוֹדְמֵיהֶם? אֱלֹהָ הַשִּׁמִּיד אוֹתָם, כִּד תִּהְיֶה גַם אַחֲרֵית הַכּוֹפְרִים,
11. מִשּׁוּם שֶׁאֱלֹהָ מִגֵּן עַל הַמַּאֲמִינִים, וּבְאֲשֶׁר לְכּוֹפְרִים אֵין כָּל מִגֵּן לָהֶם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 167 ; וסורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 12.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 67.

קטע 2

12. אֱלֹהָהּ יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב לַגִּנּוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתִּיהֶם הַנִּהְרֹת. אֵד הַכּוֹפְרִים יִתְעַנְּגוּ וַיֹּאכְלוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שְׂאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבְעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מְשַׁכָּן לָהֶם.
13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירָךְ (מִכָּה) שֶׁהוֹצִיָּאה אוֹתָךְ הַשְּׂמִדָנוּ וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עוֹזֵר.
14. הַדּוֹמָה מִי שֶׁבִּגְדוֹ הוֹכָחָה מִרְבוֹנוּ לָזֶה שֶׁמַּעֲשָׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הִלֵּךְ רַק אַחֲרֵי יִצְרָיו?
15. הַמֶּשֶׁלׁ שֶׁל הַגֵּן אֲשֶׁר הִבְטַח לִיְרֵאִים,¹ תּוֹכוֹ נִהְרֹת שֶׁל מִים אֲשֶׁר לֹא יִסְרִיחוּ, וְנִהְרֹת חֶלֶב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעְמוֹ, וְנִהְרֹת יַיִן נְעִים לְשׁוֹתִים, וְנִהְרֹת דָּבֶשׁ מְזֻכָּךְ. וְלָהֶם בְּתוֹכוֹ מִכָּל פְּרִי, וְסִלִּיחָה מֵאֵת רְבוּנָם. הָאֵם זֶה דּוֹמָה לָאֱלֹהִים הַשּׁוֹהִים לְנֶצַח בָּאֵשׁ, וְאֲשֶׁר יִשְׁקוּ בָּהּ מִים רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מֵעֵיהֶם?
16. וַיֵּשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יֵאָזִין אֵלֶיךָ, וְאוֹלָם בְּצִאתָם מֵאֶצְלֶךָ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁשִּׁתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶּה אָמַר זֶה עָתָה? הֵם אֱלֹהֵי אֲשֶׁר אָטֵם אֱלֹהֵי אֵת לְבוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.
17. אֵד אֱלֹהֵי אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַחֲדָרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אֱלֹהֵי לְהַדְרִיךְ וַיִּתֵּן יָרְאֵתָם אֶת אֱלֹהֵי.
18. הַמַּחֲכִים הֵם לַשַּׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע? הֲלֹא כָּבֹר בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וּמָה יוֹעִיל לָהֶם אִם תְּבוֹא לְהַזְכֵּר?
19. (הוּא הַנְּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זוֹלַת אֱלֹהֵי, וּבִקֵּשׁ סִלִּיחָה עַל חֲטָאֶיךָ וְחֲטָאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אֱלֹהֵי יוֹדַע אֵת כָּל הַסִּתּוּבּוֹתֶיכֶם בְּצִאתְכֶם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאֲכֶם בְּלִילָה.

קטע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הֲלוֹאֵי וְהוֹרְדָה סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַמַּצְוֶה לְהִלָּחֵם בַּכּוֹפְרִים)! וְכֹאֲשֶׁר הוֹרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּר בָּהּ דְּבַר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאֶה אֱלֹהֵי אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלָה בְּלְבוֹתֵיהֶם מִבֵּיטִים עֲלֶיךָ כְּמַתְעַלְפִּים מִפֶּחַד הַמָּוֶת.² הֵן רְאוּי וְיֹתֵר הָיָה לָהֶם,

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 35.

2. ר' סורת את-תובה 8 : 86.

21. לְצִיַּת וּלְדַבֵּר בְּכִנּוּיָּה, וְכַאֲשֶׁר נִחְרַץ הַדְּבָר וְעָלִיָּהֶם לְצִאָתָם לְמַלְחָמָה, לוֹ הָיוּ כְּנִים עִם אֱלֹהָה, הָיָה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.
22. הִיִּתְּכוּ כִּי כָּל פַּעַם שֶׁפָּנִיתֶם עָרֹךְ תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ וְתִתְּנַכְּלוּ לְקְרֹבֵי מִשְׁפָּחָה שְׁלָכֶם?
23. אֱלֹהֵם הֵם אֲשֶׁר קָלַל אוֹתָם אֱלֹהָה, וַיַּעֲשֵׂם חֲרָשִׁים, וַיַּעֲזֹר עֵינֵיהֶם.
24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הַבְּנֵה בְּקוֹרְאוֹ? אוֹ הֵאֵם נְעוּלִים לְבוֹתֵיהֶם?
25. אֱלֹהֵם שָׁנְטוּ אוֹתָם הַהִדְרָכָה וְהָאִמּוּנָה לְאַחֵר שֶׁכָּבַר הַתְּבַרְרָה לָהֶם הַהִדְרָכָה, הַשֵּׁטָן הוּא שֶׁהִסִּיתָם וְעוֹדָדָם,
26. זֹאת בְּגִלְל שֶׁאָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים) לְאֱלֹהֵם שֶׁשָּׂנְאוּ אוֹתָם מִה שֶׁהוֹרִיד אֱלֹהָה (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִקְצַת הַדְּבָרִים, וְאוּלַּם אֱלֹהָה יוֹדֵעַ סוּדוֹתֵיהֶם.
27. אִידֵךְ יִהְיֶה הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם כַּאֲשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמַּלְאָכִים אוֹתָם נִשְׁמוֹתֵיהֶם וַיָּכּוּ עַל פְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם?
28. מִשּׁוֹם שֶׁהָלְכוּ אַחֲרֵי מִה שֶׁמֶרְגִּזוּ אוֹתָם אֱלֹהָה וְדָחוּ אוֹתָם מִה שֶׁמִּשְׁבִּיעַ אוֹתָם רְצוֹנוֹ, וְלָכֵן יִתְבַּטֵּל עִמָּלָם.
29. הֵאֵם חֲשַׁבּוּ אֱלֹהֵם אֲשֶׁר חָלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אֱלֹהָה אוֹתָם מִשְׁטָמָתָם?
- קֵטַע 4**
30. לוֹ רְצִינוּ הָרְאִינוּ אוֹתָם לָךְ, וְהִיִּית מַכִּיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דְּבוּרָם הַמִּיִּחֶדֶת. כִּי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיכֶם.
31. אֲנַחְנוּ נִבְחוּ אוֹתְכֶם לְמַעַן יָדַע הַמוֹג' אֶהְדִּין (הַנְּאֻבָּקִים בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה) מִכֶּם וְאוֹת הַמִּתְאַזְרִים בְּסִבְלָנוֹת וְנִבְחֹן אוֹתָם דְּבָרְכֶם.
32. אָכֵן, אֱלֹהֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אַחֲרֵים מִלְּלַכְתָּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה, וְהַתְּנַגְּדוּ לְשָׁלִיחַ לְאַחֵר שֶׁהִדְרִכוּ, לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהָה בְּמֵאוּמָה, וְהוּא יִכְשִׁיל אוֹתָם מַעֲשֵׂיהֶם.
33. הוּא הַמַּאֲמִינִים! צִיִּתוּ לְאֱלֹהָה וְצִיִּתוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַד), וְאַל תִּבְטְלוּ אוֹתָם (גְּמוּל) מַעֲשֵׂיכֶם (בְּכַפְרָה).
34. אֱלֹהֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אַחֲרֵים מֵעַל הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה וּמִתּוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אֱלֹהָה.
35. לֹא תִשְׁפִּילוּ אוֹתָם עִמָּכֶם, וְאַל תִּזְמִינוּ אוֹתָם הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסֵקָתָם הַמַּלְחָמָה), כִּי אַתֶּם הָעֲלִיזִים (הַמִּנְאָחִים), וְאַלְלָה עִמָּכֶם וְלֹא יִפְחִית אוֹתָם שְׂכָר מַעֲשֵׂיכֶם.

36. אָבן חַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה רַק מִשְׁחָק וְשִׁעְשׁוּעֵי שָׁוְא.¹ אִם תֵּאֱמִינוּ וְתִירְאוּ אֶת אֱלֹהָ, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכָרְכֶם וְלֹא יִשְׁאַל מִכֶּם הוֹנֶכֶם.
37. אָבן אִם יִשְׁאַלְכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחֹץ אֶתְכֶם, הִיִּיתֶם מְקַמְּצִים וְיִגְלֶה מִשְׁטֵמַתְכֶם.
38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנֶכֶם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְאוֹלָם יֵשׁ בְּכֶם מְקַמְּצִים. כָּל הַמְקַמְּץ, מְקַמְּץ רַק עַל עֲצָמוֹ. אֱלֹהָ הוּא הָעֹשִׂיר וְאַתֶּם הָעֲנִיִּים. אִם תִּפְנּוּ עָרֹף מִיִּרְכָּם בְּאַחֲרִים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְּמוֹכֶם.

48

סִוְרַת אֶל-פֶּתַח הַנֶּצְחוֹן הַמְזֵהִיר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּתַח, הַנֶּצְחוֹן הַמְזֵהִיר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר כביש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם.

הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אֶל-פֶּתַח» מפסוק אחד.

סורת אל-פתח 48

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲנַחְנוּ הַנִּחְלָנוּ לָךְ (מוֹחַמַד) נִצְחוֹן מְזַהֵר,¹
2. לְמַעַן יִסְלַח לָךְ אֱלֹהֵה לְרֹאשׁוֹנִים מַרְעוּתֶיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וַיְשָׁלִים אֶת חֲסִדוֹ
עָלֶיךָ, וַיְדַרִּיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיךָ לָךְ נִצְחוֹן אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּלִבּוֹת הַמֶּאֱמִינִים,² לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה
עִם אֱמוּנָתָם. לְאֱלֹהֵה גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
5. לְמַעַן יִכְנִיס אֶת הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינוֹת אֶל גְּנוֹת זֹרָמִים תַּחֲתֵיהֶן
הַנְּהָרוֹת, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בָּהֶן, וַיְכַפֵּר לָהֶם מַרְעוּתֵיהֶם. וְזוֹהִי זִכְיָה
עֲצוּמָה אֲצֵל אֱלֹהֵה.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַצְּבוּעוֹת, וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְאֶת הַפְּגָנוּת
הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהֵה מַחֲשָׁבָה רָעָה, וַיְשִׁיב רָעָתָם בְּרֹאשָׁם. אֱלֹהֵה כָּעֵס
עֲלֵיהֶם וְקָלַל אוֹתָם, וְהִכִּין לָהֶם אֶת גִּיהֶנֶם, הַמַּעֲוֹן הַגָּרוּעַ בִּיּוֹתָר.
7. לְאֱלֹהֵה גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵה עִזּוֹ וְחָכֵם.
8. (הוּי הַנְּבִיא) אֲנַחְנוּ שֶׁלַּחְנוּ אוֹתְךָ לְעַד, וְלַמְּבַשֵּׁר, וְלַמְּזַהֵר,³
9. לְמַעַן תִּאֲמִינֵנוּ בְּאֱלֹהֵה וּבִשְׁלִיחוֹ וּתַעֲזְרוּ לוֹ וּתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וּתִשְׁפְּחוּ אוֹתוֹ
(אֱלֹהֵה) בְּקָר וְעָרֵב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לָךְ אֱמוּנִים, אַכֵּן לְאֱלֹהֵה יִשְׁבָּעוּ אֱמוּנִים. יָד אֱלֹהֵה עֲלִיזָה עַל
יְדֵיהֶם. כָּל הַמַּפְרֵה הַתַּחֲזִיבוֹתוֹ לְאֱלֹהֵה בְּעָצֵם עוֹשֶׂה זֹאת לְרַעַת עֲצָמוֹ. וְכָל
הַמְּקִיִּים אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲזִיב לְאֱלֹהֵה, יִתֵּן לוֹ שָׁכָר עֲצוּם.

קטע 2

11. הַשְּׂבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצִאֲתְךָ
לְמַעַרְכָּה) יֹאמְרוּ לָךְ, עֲסוּקִים הָיִינוּ בְּרִכּוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפַּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בִּקֵּשׁ
סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אָמַר, לָמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חוזה חודיביה שנערך בשנת 6 / 628, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 248; וסורת את-תובה 9: 26, ופ' 40.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33: 45.

תַּעֲמֹד זְכוּת לְמַעַנְכֶם אֲצֵל אֱלֹהָ, אִם יִרְצֶה לְהַזִּיק לָכֶם אוֹ יִרְצֶה לְהוֹעִיל לָכֶם! אָכֵן, אֱלֹהָ בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

12. חֲשַׁבְתֶּם כִּי הִשְׁלִיחַ וְהִמָּאֲמִינִים לֹא יַחֲזִרוּ אֶל בְּנֵי בֵּיתֶם לְעוֹלָם, וַיִּהְיֶה

הַדָּבָר יָפֶה בְּלִבּוֹתֵיכֶם. וַתַּחֲשֹׁבוּ מַחֲשָׁבָה רָעָה וַתִּהְיוּ עִם אָבוֹד.¹

13. לְכָל מִי שָׂאִינוּ מֵאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה הוֹעֲדָנוּ לְכּוֹפְרִים לְהַבָּה.

14. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, סוֹלַח לְאִשֶּׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִישׁ אֶת אִשֶּׁר

יִרְצֶה, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹ.²

15. כַּאֲשֶׁר תִּצְאוּ לְקִרְאָת שָׁלָל, יִגִּידוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּבִתְיָהֶם, הֲרָשׁוּ לָנוּ לְהַצְטָרֵף

אֵלֵינוּ. הֵם רוֹצִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַבְּטָחַת אֱלֹהָ לָכֶם. אָמַר לָהֶם, לֹא תִצְטָרְפוּ

אֵלֵינוּ כִּי כֵּךְ אָמַר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם. וְהֵם יֹאמְרוּ, לֹא כִּי מִקְנָאִים אַתֶּם בָּנוּ

(שֶׁנִּקַּח חֵלֶק מִן הַשָּׁלָל). כִּי מַעֲט הוּא אִשֶּׁר יִבְיִנוּ (מִהַחֲלָטוֹת אֱלֹהָ).

16. אָמַר לְשֹׁבְטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ לְקָרֵב

(בְּמִקְרָאִים קוֹדֶמִים), אַתֶּם תִּקְרְאוּ לְהַלְחֵם בְּאִנְשֵׁי עַז חֲזָקִים,³ אֲלֵא אִם

יִקְבְּלוּ דַת הָאִסְלָאם בְּלִי מַלְחָמָה. אִם תִּצְיָתוֹ וַתִּלְחַמוּ לְמַעַן אֱלֹהָ, הוּא

יַעֲנִיק לָכֶם שָׂכָר טוֹב, וְאִם תִּפְנוּ עֲרָף כְּמוֹ שֶׁפָּגִיתֶם עֲרָף לְפָנֵינוּ, יַעֲנִישְׁכֶם

עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

17. אֵין עַל הָעוֹר חֲטָא, וְאֵין עַל הַפֶּסֶח חֲטָא, וְאֵין עַל הַחוּלָה חֲטָא⁴ (אִם לֹא

יִצְאוּ לְמַלְחָמָה). וּמִי שֶׁמָּצִית לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ אוֹתוֹ יִכְנִס אֱלֹהָ לְגָנִים

שֶׁמִּתְחַתֶּם נְהִרוֹת זוֹרְמִים. אֲמַנֶּם, הָאָדָם הַבָּרִיא הַמְּשִׁתַּמֵּט הוּא יַעֲנִישׁ

אוֹתוֹ בְּעֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

קִטְעַ 3

18. אֱלֹהָ מִרְצָה מִהִמָּאֲמִינִים אִשֶּׁר נִשְׁבְּעוּ לָךְ (מוֹחֲמַד) שְׁבוּעַת אֲמוּנִים תַּחַת

הָעֵץ,⁵ וְהוּא יָדַע אֶת אִשֶּׁר בְּלִבּוֹתֵיָהֶם וְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶם⁶ וְגַמַּל

לָהֶם בְּנִצְחוֹן מִהִיר (קְרוֹב),

19. וּבִלְקִיחַת שָׁלָל רַב, כִּי אֱלֹהָ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 284 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 40.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.

4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.

5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא

נקראת «שבועת שביעות הרצון».

6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אֱלֹהֵה הַבְּטִיחַ לָכֶם כִּי תִקְבְּלוּ שָׁלָל רַב, וְהַחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה, ¹ וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהִלָּחֵם בָּכֶם. זֹאת כְּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יִדְרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
21. (וּזְכִּיָּה) אַחֲרֵת אֲשֶׁר לֹא יִכְלֹתֶם לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, הַשִּׁיג אוֹתָהּ אֱלֹהֵה (לָכֶם). וְאֱלֹהֵה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
22. אֱלוֹ נִלְחַמוּ בָּכֶם הַכּוֹפְרִים (תּוֹשְׁבֵי מִכָּה) הָיוּ מִפְּסִידִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצֵאִים כָּל מְגֹן אוֹ עוֹזָר.
23. כִּד הָיָה מֵאֵז וּמִתְמִיד מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְאִין לְשָׁנוֹת אֶת מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה.²
24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעַמְקֵי מִכָּה,³ לְאַחֵר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
25. הֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהִגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ (הַכְּעָבָה), וְעָצְרוּ אֶת הַקֶּרֶן וּמָנְעוּ מִמֶּנּוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקֶּרֶבֶתוֹ (בְּמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ), וְלִוְלֹא אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמִכָּה) לֹא יִדְעֻתֶם אוֹתָם, וְהִיִּיתֶם עֲלוּלִים לִפְגַּע בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כֵד לְהִבִּיא עַל עַצְמְכֶם אֲשֶׁמָּה בְּלִי שְׁתִּדְעוּ, לְמַעַן יִכְנִיס אֱלֹהֵה מִי שְׂיִרְצָה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלוֹ הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הַבְּחִינוּ אֶת עַצְמָם מִהַכּוֹפְרִים, אִזּוּ הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קִשּׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.
26. הַכּוֹפְרִים מָלְאוּ אֶת לִבָּבוֹתֵיהֶם הַתִּלְהָבוֹת, הַהִתְלַהְבוֹת שֶׁל הֶגֶץ אֶהְלִיָּה,⁴ וְאִזּוּ הוֹרִיד אֱלֹהֵה אֶת הַשְּׂכִינָה⁵ שְׁלוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהִטִּיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבֶת הַיִּרְאָה שֶׁהֵם זִכָּאִים וִירְאוּיִים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהֵה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 4

27. אֲכֹן מִלֹּא אֱלֹהֵה לְשְׁלִיחוֹ אֶת הַחֲזוֹן בְּאַמֶּת, לֵאמֹר, עוֹד תִּכְנָסוּ לַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אִם יִרְצָה אֱלֹהֵה, בְּבִטְחוֹן, מְגַלְחִים רְאִשֵׁיכֶם אוֹ גּוֹזְזִים,⁶ וְלֹלֵא פֶחַד. הוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֻתֶם, וּמַעֲבֵר לְזֹאת נֶתַן לָכֶם נֶצְחוֹן קְרוֹב וּמִכְרִיעַ.⁷

1. השלל של חיבר.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.

3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש מפגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

5. ראה לעל פי 4, ופי 18 והערה שם.

6. מגולח או גוזז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.

7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חיבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהַדְרָכָה וְעִם הַדַּת הָאֲמִתִּית (הָאֶסְלָאם) לְמַעַן יִשְׁלִיטוּהָ עַל כָּל הַדְּתוֹת,¹ וְאֵלֶּה מִסְפֵּיק כְּעֵד (כִּי מוֹחֲמַד הוּא שְׁלִיחַ אֵלֶּה).

29. מוֹחֲמַד הַשְּׁלִיחַ שֶׁל אֵלֶּה וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אִתּוֹ קְשׁוּחִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אָדָּ רְחוּמִים בִּינִיָּהֶם לְבִי עֶצְמָם, תִּרְאֶה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מְבַקְשִׁים חֶסֶד מֵאֵלֶּה וְרִצּוֹן. סִימְנִיָּהֶם בְּפִנִּיָּהֶם מִרְשָׁמֵי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַּתּוֹרָה וּמִשְׁלָם בְּאַנְג' יֵל כְּזָרַע אֲשֶׁר הוּצִיא גִבְעוּלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מִשְׁלָם וְנוֹשֵׂא עַל קִנְהוֹ וְהַפְּלִיא אֶת הַזֹּרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לְמַאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

49

סִוֵּרַת אֶל-חֹג' וִרְאָתָהּ הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אל-חוג' וִרְאָתָהּ, הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבט תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» מפסוק ארבעה.

סורת אל-חוג'וראת 49

בשם אֵלֶּה הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֶל תִּמְהָרוּ לְהַחְלִיט בְּעֵינָן שֶׁהַחֲלָטָה בּוֹ הִיא רַק בְּיַד אֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת אֵלֶּה, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
2. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֶל תִּרְיֵמוּ קוֹלְכֶם מֵעַל קוֹלוֹ שֶׁל הַנְּבִיא (מוֹחַמַד), וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלָיו בְּקוֹל רֶם כְּהַרְמַתְכֶם קוֹלְכֶם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, פֶּן יִבְטְלוּ מַעֲשֵׂיכֶם מִבְּלִי שְׂתַרְגִּישׁוּ.
3. אַכֵּן, אֵלֶּה הַמִּנְמִיכִים אֶת קוֹלוֹתֵיהֶם בְּפָנֵי שְׁלִיחַ אֵלֶּה הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחַן אֵלֶּה אֶת לְבוֹתֵיהֶם בִּירְאָתוֹ, לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר עֲצוּם.
4. הִנֵּה אֵלֶּה הַקּוֹרְאִים אֵלֶיךָ מֵאַחוּרֵי הַחֲדָרִים רַבִּם חֲסָרֵי בִינָה הֵם.
5. לוֹ הֵיוּ מַחְכִּים בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁתֵּצֵא אֲלֵיהֶם הִיָּה טוֹב לָהֶם יוֹתֵר, אַךְ אֵלֶּה הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
6. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם אָדָם מִשְׁחַת לְמִסֹּר לָכֶם יְדִיעָה עַל מִישְׁהוֹ, עֲלֵיכֶם לַחְקֹר הֵיטֵב אֶת אֲמַתוֹתָהּ לְבַל תִּפְגְּעוּ בְּשׁוֹגֵג בְּאֲנָשִׁים חֲפִים מִפֶּשַׁע, וְתִתְחַרְטוּ עַל כָּל שַׁעֲשִׁיטָתָם.
7. וּדְעוּ כִּי שְׁלִיחַ אֵלֶּה (מוֹחַמַד) בְּקִרְבְּכֶם, וְלוֹ נִשְׁמַע לָכֶם בְּמַרְבִּית הָעֵנָנִים, הֵייתֶם סוֹבְלִים הַרְבֵּה. אֵלֶּה חֲבֵב עֲלֵיכֶם אֶת הָאֱמוּנָה, וְעֲשֵׂה אוֹתָהּ יִקְרָה לְלִבְבוֹתֵיכֶם וְהִמָּאִיס עֲלֵיכֶם אֶת הַכִּפְיָרָה וְאֶת הַשְּׁחִיתוֹת וְאֶת הַמָּרִי. וְאֵלֶּה הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. (וְהַטּוֹב שֶׁזָּכְנוּ בּוֹ הוּא) חֶסֶד מֵאֲלֶּה וּבִרְכָּה. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וְחוֹכֵם.
9. וְכִי יָרִיבוּ שְׁתֵּי קְבוּצוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים עָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְאִם תִּתְנַכַּל הָאֲחַת לָאֲחֶרֶת, קִיְמוּ עָלֶיהָ לַחַץ עַד שֶׁתִּסָּפְכִים לַצִּית לַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֵלֶּה, וְכֹאֲשֶׁר תִּסָּפְכִים, פִּיֶּסוּ בֵּינֵיהֶן בִּישָׁר וְעָשׂוּ צֶדֶק. אֵלֶּה אוֹהֵב אֶת הַשּׁוֹמְרִים צֶדֶק.
10. הַמֵּאֲמִינִים אֲחִים הֵם, עַל כֵּן הִשְׁלִימוּ אִפּוֹא בֵּין אֲחֵיכֶם, וַיֵּרְאוּ אֶת אֵלֶּה כְּדִי שֶׁיִּרְחַם עֲלֵיכֶם.

קטע 2

11. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יִלְעָגוּ אֲנָשִׁים לְאֲנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לְנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאֵל תּוֹצִיאוּ דְבַה אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תִכְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְּשִׁמוֹת גְּנָאִי. מָה רַע לְקָרָא מִשְׁחַת לָאָדָם מֵאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יִחְזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה הֵם הָעוֹשִׂים עוֹל לְעַצְמָם.
12. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּרְבוּ לַחֹשֶׁד, כִּי מִקְצַת חֲשָׁדָנוֹת הִיא חֹטָא. אֵל תִּרְגְּלוּ וְאֵל תִּשְׁמִיצוּ בְּסִתֵּר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הָאִם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לֶאֱכֹל אֶת בֶּשֶׂר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאַסּוּ זֹאת. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ מִקְבֵּל שְׂבִים בְּתִשּׁוּבָה וְרָחוּם.
13. הוּי בְּנֵי הָאָדָם! בְּרָאוּ אֶתְכֶם מִזֶּכֶר וּנְקֵבָה וְעָשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תִּכְרִירוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוֹלָם הַנִּכְבָּד בְּיוֹתֵר מִבְּנֵיכֶם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ, הוּא הַיָּרֵא אֱלֹהָ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּבָקִיא.
14. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כָּבֹד הָאֵמְנוּ. אָמַר לָהֶם, עוֹד לֹא הֵאֱמַנְתֶּם, אֲמַנְסֵם אָמְרוּ, הֵתְאַסְלָמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהֵאֱמוּנָה לֹא חִדְרָה אֵל לְבוֹתֵיכֶם, אֵד אִם תִּצְיִתּוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ, לֹא יִקַּח אֱלֹהָ אֶת הַגִּמּוּל עֲבוּר עַמְלָכֶם, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרָחוּם.
15. אָכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם רַק אֵלָה שֶׁהֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא יִפְקְדּוּ, וְהַמוֹכְנִים לְהַאֲבֵק בְּהַקְרִיבֵם אֶת הוֹנֵם וְאֶת נִפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אֱלֹהָ. אֵלָה הֵם הַמִּדְבָּרִים אַמֶּת.
16. אָמַר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הִתְלַמְדוּ אֶת אֱלֹהָ בְּדִבֵּר דִּתְכֶם: הֵן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל.
17. הֵם מְתַנְהִיגִים כָּאֵלוּ עָשׂוּ לָךְ חֶסֶד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאִסְלָאִם. אָמַר, אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֶסֶד שֶׁקִּבְּלַתֶּם אֶת הָאִסְלָאִם, אֵלָא אֱלֹהָ הוּא שֶׁעָשָׂה חֶסֶד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכּוֹ אֶתְכֶם לְאֵמוּנָה, אִם הֵייתֶם מֵאֲמִינִים בְּאַמֶּת.
18. אָכֹן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

50

סִוֵּרַת «ק»

«ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סורת «ק» 50

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. «ק»¹.

אֲשַׁבֵּעַ בְּקוֹרְאָן הַנֶּעֱרָץ²!

2. אֲכֹן תִּמְהוּ בְּבֹא אֲלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרְבָּם, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הֵן דָּבַר פֶּלֶא
הוא,³

3. שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים לְאַחַר שְׁמַתָּנוּ וְהֵינּוּ לְעַפְרִי⁴ (נָשׁוּב לַתַּחִּיָּה?) זֹאת שְׂבִיבָה
רְחוּקָה!

4. כָּבֹר יִדְעֵנוּ כִּמָּה תִּפְחִית מֵהֶם הָאֶרֶץ. וְאוּלָם אֲתֵנוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מְדִיקָה,
הַכֹּל רְשׁוּם בּוֹ.

5. אֲדָהּ הֵם כִּחְשׁוּ בְּאֶמֶת בְּבֹאָהּ אֲלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֲצוֹת וְנִבּוֹכִים.

6. הַאִינָם רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אֵיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשְׁטָנוּ אוֹתָם,
וְאִין בָּהֶם בְּקִיעִים?

7. וְאֵת הָאֶרֶץ שִׁטְחָנוּ וְקִבְעָנוּ בֵּה הָרִים וְגִדְלָנוּ בֵּה צִמְחִים מִכָּל זֹוג תַּאֲוָה
לְעִינֵינוּ,

8. לְהַתְּבַוֵּן וּלְזַכְּרוֹן לְכָל עֶבֶד (בְּוֹ אֲדָם) שֶׁב בַּתְּשׁוּבָה.

9. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם לַבְּרָכָה, וְהַצִּמְחָנוּ בָּהֶם גִּנִּים וְגִרְעִינֵי הַקִּצִּיר,

10. עִם עֲצֵי תִמְרָה גְבוּהִים עֲמוּסֵי אֲשִׁכּוּלוֹת שֶׁל תִּמְרָה,

11. כְּמִזּוֹן לְעֶבְדֵי אֱלֹהֵה, וְהַחֲיִינוּ בְּאֶמְצָעוֹתֶם אֲדָמָה מֵתָהּ,⁵ כְּזֹאת הִצִּיאָהּ
(מִן הַקִּבְרוֹת בַּיּוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים).

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.

2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר' סורת אל-בורג' 85: 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת
יא. סין 36: 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38: 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56: 77,
«إنه لقرآن كريم».

3. ר' סורת צאד 38: 5.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 82.

5. ר' סורת אל-פורקאן 25: 48.

12. לפניהם¹ כָּבֹר לֹא הָאָמִינוּ בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל נוֹחַ (נֹחַ), בְּעָלֵי אֶרֶץ-רֶס (הַבְּאֵר), עִם תְּמוֹד²,
 13. עִם עֲאֹד³, פְּרָעָה וּבְנֵי עֲמוֹ, בְּנֵי עַם לוֹט,
 14. שׁוֹכְנֵי הַחֲרָשׁוֹת (אֶל-אִיכָה)⁴, וּבְנֵי עַם תּוֹבֵעַ⁵. כָּלֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשִׁלְחִים, וַיָּבֹא בְּצֹדֶק עֲנָשִׁי שֶׁהִזְהִרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
 15. הָאֵם הִתְעַיְפָנוּ מִן הַבְּרִיָּאָה הָרְאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מִפְּקָפְקִים אִם נוֹכַל לְבוֹרָאֵם מִחֲדָשׁ (בַּיּוֹם הַדִּין)?

קטע 2

16. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם, וְנִדְעַ מַה שֶׁהוּא מִסְתִּיר בְּלִבּוֹ, כִּי אָנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מִחֻבַּל הַיָּרִיד⁶,
 17. כְּאֶשֶׁר יִרְשָׁמוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְׁמָאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
 18. לֹא יוֹצֵא הֶגֶה מִבְּלִי אֶשֶׁר יִהְיֶה אֲצִלּוֹ מִשְׁגִּיחַ מוֹכֵן (מִלְּאָד מוֹכֵן לְרֶשֶׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
 19. וְבֹא שִׁכְרוֹן הַמּוֹת בְּאֶמֶת: זֶה אֶשֶׁר הֵייתָ מְנַסָּה לְהַמְלִיט מִפְּנֵיו.
 20. וְאַזּוּ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר⁷, זֶה הוּא יוֹם הָאֲזָהָרָה.
 21. וְכָל נֶפֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמְּלָאָךְ הַמּוֹבִיל וְהַמְּלָאָךְ הַעֵד,
 22. (וַיֹּאמְרוּ לוֹ), כָּבֹר שִׁכְחָתָ אֶת כָּל זֶה, אֵד הַיּוֹם גָּלִינוּ אֶת עֵינֶיךָ וְרֹאיתֶךָ חֲדָה.
 23. וְבֹן לְוִיתוֹ יֹאמֵר, זוֹהִי הַעֲדוּת שֶׁהִכְנַתִּי נִגְדֶּךָ.
 24. (וַיֹּאמֶר לְשְׁנֵי הַמְּלָאכִים), הִטִּילוּ שְׁנֵיכֶם אֶל תוֹךְ גִּיהֶנֶם כָּל כּוֹפֵר קֶשֶׁה עֲרָף,
 25. שֶׁהִיָּה מְסֻרָב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תִּקְפּוּ, וּמִפְּקָפֶךָ (בְּאֶמּוֹנְתוֹ בְּאֵלְהָהּ),
 26. אֶשֶׁר עָשָׂה עִם אֵלְהָה אַחֵר, הִטִּילוּ אוֹתוֹ אֶל תוֹךְ הָעֵנֶשׁ הַכָּבֵד.

1. לפניהם: לפני הכופרים של מכה.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. אל-איכה: ר' סורת אל-חגיר 15: 78.

5. תובע, ריבוי תבאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.

6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.

7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל-אנעאם 6: 73.

27. וְהִשְׁטֹן בֶּן לִוְיָתָן שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמֶר, רְבוּנִי! אֲנִי לֹא הִתְעֵיתִי אוֹתוֹ, וְאוֹלָם הוּא בְּעֶצְמוֹ נָטָה לְתַעֲיָה מִרְחִיקָת לָכֶת.

28. וַיֹּאמֶר, אֵל תְּרִיבוּ בִּינִיכֶם לִפְנֵי, כִּי אֲנִי הַקּוֹדֶמְתִּי לְהִזְהִירְכֶם בְּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אֶמְרָתִי לֹא יִשְׁתַּנָּה, אוֹלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עַבְדִּי.

קטע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֹאמַר לְגִיהֵנִס, הֵאֵם נִמְלָאתָ וְהוּא יֹאמֶר, הִישׁ עוֹד?

31. וַיִּקְרַב בֶּן הָעֶדָן לִירָאִי אֶלְלָה וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הִבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהַשׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רְבוּנוֹ,

33. אֲשֶׁר יֵרָא אֶת הַרְחָמֹן בְּסִתֵּר, וַיְבֹא בָּלֵב שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

34. הַכְּנִסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנִּצָּח.

35. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וַיִּוָּתֵר מִזֶּה יִהְיֶה שְׁמוֹר שָׁם לְמַעַנָם.

36. וְכַמָּה דוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהִרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בְּאַרְצוֹת וַיִּרְאוּ אִם מִצְאוּ לָהֶם מִפְּלֹט וּמְנוֹס (מִן הָעֹנֶשׁ).

37. זֶהוּ אוֹת הַזִּכָּרָה לְכָל בְּעָלֵי לֵב וְאֵזֶן שׁוֹמַעַת וְאֶלֶּה הַרוֹאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סְבִיבָם.

38. בִּרְאֵנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעִיפְנוּ מִבְּרִיאָתָם.

39. שָׁמַע בְּסִבְלָנוֹת אֶת אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשָׁבַח אֶת רְבוּנוֹ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשָׁבַח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וְאַחֲרֵי הַשְּׁלֵמַת כָּל הַתְּפִלוֹת.

41. וְהָאֵזֶן לְיוֹם יִקְרָא הַקּוֹרֵא מִמְּקוֹם קָרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַעֲעָקָה בְּאַמָּת. זֶה הוּא יוֹם הַיְצִיָּאָה (יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִחְיָה וְנָמִית וְאֵלֵינוּ כָּלֵם יָשׁוּבוּ.

44. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מַעְלֵיהֶם, וַיִּמְהָרוּ (לְצֵאת מִקְבְּרֵיהֶם). אֲסִפָּה זֹאת הִיא נִקְלָה עֲלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֵד אֵין זֶה תִּפְקִידָד לְהַכְרִיחַם לְהֶאֱמִין. הַזִּכָּר בְּקוֹרְאָן אֶת אֲשֶׁר יִירָא אֶזְהָרָתִי.

51

סורת אֶד־ד' אַרִיאת הַרוּחוֹת הַמִּפְזָרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד-ד' אריאת, הרוחות
הַמִּפְזָרוֹת» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד-ד' אריאת
ד' רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא
נזכר בשום סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה
ששים. קיבלה את שמה «הרוחות הַמִּפְזָרוֹת» מפסוק
אחד.

סורת אד'-ד'אריאת 51

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע¹ בְּרוּחוֹת הַמַּפְזְרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמִים רַבִּים,
3. (וְהַסְפִּינוֹת) הַשְּׁטוֹת בְּקִלּוֹת עַל פְּנֵי הַמִּים,
4. וּבְ(הַמְלָאָכִים) הַמַּחְלָקִים פְּקָדוֹת.
5. כָּל מֶה שֶׁהִזְהִרְתָּם בּוֹ הוּא אָמַת,
6. וְהַדִּין (הַחֲשָׁבוֹן) יִתְקַיֵּם.
7. אֲשַׁבַּע בְּשִׁמִּים הַמִּתְכַּנְּנִים הַיָּטֵב.
8. אֲכֹן אַתֶּם נִחְלָקִים בַּדָּבָר (הַקּוֹרְאָן וְשְׁלִיחוֹת הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יִרְחֲקוּ הַמֵּרְחָקִים (מִן הָאֲמוּנָה).
10. הַקִּלְלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְּׁקוּעִים בְּמַעְרַבְלֵת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאֲלוּ, מָתִי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יַעֲנִשׁוּ בְּאֵשׁ.
14. וַיֹּאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם אֲשֶׁר בְּקִשְׁתֶּם לְהַחִישׁ.²
15. אֲדָהּ הִירָאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגָּנִים עַל יַד מַעֲיִנוֹת מִים,
16. וַיִּקְבְּלוּ מֶה שֶׁרְבוּנָם הָעֲנִיק לָהֶם עַל הַיּוֹתָם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וַיִּשְׁנוּ רַק מַעַט מִן הַלֵּילָה.³
18. וּבִשְׁחֵר הַתְּפִלָּלוֹ לְסִלִּיחָה (מֵאֲלֹהֵ),⁴
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתַנוּ זְכוֹת בְּרִכּוּשָׁם לְקַבְּצוֹ וְלִמְחָסֵר כָּל.

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה.
אומנם אסור לבני אדם להשבע בדבר מה זולת אללה.
2. ר' סורת ינוס 10 : 50 - 51.
3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.
4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. ובְּאֶרֶץ אוֹתוֹת לְבִטּוּחִים בְּאֲמוּנָתָם,
 21. וּבְכֶם בְּעֶצְמְכֶם, הֲאֵם לֹא תִתְבוֹנְנוּ אִפּוֹא?
 22. בְּשָׂמִים פִּרְסִיתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רָע).
 23. נִשְׁבַּעְתִּי בְּרַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ! כִּי אֶכּוּ אֶמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לְדַבֵּר.

קטע 2

24. הֲאֵם שְׂמַעְתָּ עַל סִפּוּר אוֹרְחֵי אֲבְרָאָהִים הַנִּכְבָּדִים?
 25. שָׁבּוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לְאֶנְשֵׁים נְכָרִים».
 26. אַז סָר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ וְהִבִּיא עִגָל שָׁמֶן וְצִלּוּי,¹
 27. וְהִגִּישׁוּ לָהֶם, וְאָמַר, הֲאֵם לֹא תֹאכְלוּ?
 28. אַז יָרָא מִפְּנֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! וּבִשְׂרוּ לוֹ עַל בֶּן יַדְעָן.²
 29. וְתִגַּשׁ אִשְׁתּוֹ בְּצוּחָה, וְתִטַּפֵּחַ עַל פְּנֵיהָ, וְאָמְרָה, זִקְנָה וְעִקְרָה אֲנִי!
 30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, אֶכּוּ הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֲבְרָאָהִים לְמַלְאָכִים), וּמָה אֶתְכֶם, הוּא הַשְּׁלִיחִים?
 32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
 33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אֲבְנֵי חֶמֶר,
 34. הַמֵּיַעְדוֹת עַל יְדֵי רַבּוֹנְךָ לְאַלֶּה הָעוֹבְרִים כָּל גָּבוּל בְּכַפִּירְתָּם,³
 35. וְנוֹצִיא אֶת הַמֵּאֲמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹךְ הָעִיר),
 36. וְלֹא מִצְאָנוּ בָּהּ אֶלָּא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מִסּוּרִים (מִסְלָמִים),
 37. וְנַעֲזֹב בָּהּ אוֹת לְאֲשֶׁר יִירָאוּ מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הַמְכַּאִיב.
 38. וַיֵּשׁ בְּמוֹסָא (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פְּרָעָה עִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
 39. וְאוֹלָם (פְּרָעָה) פָּנָה עֲרָף וְהִתְיַעַץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מְכַשֵּׁף אוֹ מִשְׁגָּע.
 40. וְנֹאחַז בּוֹ וּבְחִילוֹ וְנִשְׁלִיד אוֹתָם בֵּינָם, וְהוּא אֲשֶׁם (לְכָל מֶה שֶׁקָּרָה לוֹ וְלֹאֲנִשְׁיוֹ).

1. ר' סורת הוד 11 : 69 וכו'; וסורת אל-חג'ר 15 : 51 וכו'.

2. הבן הוא אסתאק (יצחק).

3. ר' סורת הוד 11 : 83.

41. וַיֵּשׁ בְּבִנִי עָאֵד (אוֹת) כְּאֶשֶׁר שְׁלַחְנִי אֵלֵיהֶם רוּחַ נֹרָאָה,

42. אֲשֶׁר שִׁחָקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.

43. גַּם לְבִנִי עִם תְּמוֹד נֶאֱמַר אֵלֵיהֶם, הִתְעַנְּגוּ עַד עֵת מוֹעֵד.

44. וְאוֹלָם הֵם לֹא צִיְתוּ לְצוּ רְבוּנָם, וְתֹאחֲזִם סוֹפֵת הַבְּרָקִים וְהֵם רוֹאִים,

45. וְלֹא יָכְלוּ לָקוּם וּלְבָרֵחַ, וְלֹא יָכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם.

46. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) לִפְנֵיהֶם (הַטְּבַעְנוּ) כִּי הָיוּ עִם שָׁל מִשְׁחָתִים.

קטע 3

47. וְאֵת הַשָּׁמַיִם בְּנִינוּ בַּעַז, וְאַנְחֵנוּ מִמְּשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.

48. וְאֵת הָאָרֶץ פָּרִשְׁנוּ, וּמֵה טוֹבִים אֲנַחְנוּ כְּסוּלָלִים.

49. וּמִכָּל דָּבָר בְּרָאנוּ זִוְגוֹת שָׁנִים, לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.

50. לָכוֹ, בְּקִשׁוֹ מַחֲסָה אֶצֶל אֱלֹהָ, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.

51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אַחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.

52. כִּדְ הִיָּה תְּמִיד, לֹא בָּא אֵל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם שְׁלִיחַ, מִבְּלִי שְׁאֲמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁגֵּעַ.

53. הֲאֵם צוּי זֶה לָזֶה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? אָכֵן אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל שָׁמַיִם הֵם!

54. לָכוֹ הִתְרַחַק מֵהֶם, וְאִין תִּלְוִנָה עָלֶיךָ.

55. אֲדָּ הוֹסֵף לְהַזְכִּיר, כִּי הָאֲזַכָּרָה תוֹעִיל לְמַאֲמִינִים.

56. וְלֹא בְּרָאֲתִי אֶת הַגּוֹ' וְאֵת הָאָדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעֲבֹדוּ אוֹתִי,

57. אִינִי רוֹצֶה מֵהֶם כָּל פְּרִנָּסָה, וְאִינִי רוֹצֶה כִּי יִאֲכִילוּ אוֹתִי.

58. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַמִּפְרִיֵּס, בַּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיֶתָן.

59. אֲדָּ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בְּשִׁלְחֻתוֹ) שֶׁל מוֹחַמֵּד) חֲטָאִים כְּחֲטָאֵי קוֹדְמֵיהֶם מִהַכּוֹפְרִים, לָכוֹ אֵל יֵאִיצוּ בִּי (לְהַחִישׁ אֶת הָעֲנֵשׁ).

60. אוֹי לְכוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֲנֵשׁ שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ.

52

סִוְרַת אֶטְ-טוֹר

הַר הַטּוֹר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «ואַטְ-טוֹר, אֶשְׁבַּע בְּהַר הַטּוֹר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר' סורת אל-בקהר 2 : 63, ופ' 93 ; סורת אנ-נסא' 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 2 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ' 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג'דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטּוֹר» מפסוק אחד.

סורת אט-טור 52

בִּשְׁם אֱלֹהֵי הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּהֵר הַטּוּר,
2. וּבִסְפָּר (הַקּוּרְאָן) הָרְשׁוּם,¹
3. עַל קֶלֶף פָּרוּשׁ.
4. וּבִבִּית אֲשֶׁר תָּמִיד מִבְּקָר.²
5. וּבִשְׁמִים הַמּוֹרָמִים.
6. וּבָיִם הַגּוֹאֵה.
7. כִּי עֲנֵשׁ רְבוּנָד יִקְרָה,
8. וְאִין לִמְנַע אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשְּׁמִים יִנּוּעוּ וְיִזְוְעוּ,
10. וְהֶהָרִים מוֹט יִתְמוּטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בְּיוֹם הַהוּא לְמַכְחִישִׁים,
12. הַמְשַׁתַּעֲשָׁעִים בְּתַקּוֹת שְׁוֹא.
13. בְּיוֹם הַהוּא יִדְחֲפוּ בְּאַכְזָרִיוֹת אֶל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם,
14. זוֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הָאֱמָנָם כְּשִׁפִּים הֵם אֵלֶּה? אוֹ אַתֶּם לֹא תֵרְאוּ?
16. הֲצִלוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כֵךְ אַתֶּם נִעְנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אֵד הִירָאִים בְּגִנִּים וְנַעַם,
18. מִתְעַנְּגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רְבוּנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רְבוּנָם מִפְּנֵי עֲנֵשׁ הַשָּׂאוֹל.
19. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ לַעֲנָה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.

2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סְפוֹת עָרוּכוֹת, וְהִשְׁאֲנוּ אוֹתָם חוֹרִיזוֹת¹ יְפוֹת עֵינִים.
21. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּלְכוּ צֹאצְאֵיהֶם בְּדֶרֶךְם לְאִמּוּנָה, נִצְרָף אֶת צֹאצְאֵיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מֵאוֹם. וְכָל אָדָם עָרֵב לְמַעֲשָׂיו.
22. וַיִּסְפֹּק לָהֶם פְּרוֹת וּבָשָׂר מֵאֲשֶׁר תִּתְּנָהוּ נֶפֶשׁ.
23. וּמִגִּישׁ הָאֶחָד לְשֵׁנִי כּוֹס מִשְׁקָה שְׂאִינוּ מְבִיא לְדַבֵּר לְהַג וְחִטָּא².
24. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עֲלֵמִים, כְּפִנִּינִים חֲבוּיוֹת (בְּצִדְפִּיהָן).
25. וּפָנוּ זֶה אֶל זֶה וְשָׂאֻלוּ זֶה אֶת זֶה.
26. וְאָמְרוּ, הֵינּוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מְלֵאִים פֶּחַד,
27. וְהִנֵּה נָטָה אֶלְלָה חִסְדּוֹ לָנוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִפְּנֵי עֹנֶשׂ אֵשׁ לוֹהֶטָת.
28. כִּי הֵינּוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֶל וְהַרְחוּם.
- קִטְעַ 2**
29. הִזְהַר אוֹתָם אִפּוֹא, כִּי אֵין אֶתָּה בְּחֶסֶד רְבוּנָד, לֹא כֹהֵן וְלֹא מְשַׁנֵּעַ.
30. או יֵאמְרוּ, מְשׁוֹרֵר וּמוֹטָב שְׁנַחֲכָה לְמוֹתוֹ.
31. אָמַר, חֲכוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מְחַכָּה עִמָּכֶם (לְעֹנֶשׂ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם).³
32. הָאֵם הַגִּיּוֹנִם מְצִנָּה אוֹתָם לֵאמֹר דְּבַר בְּלִיתִי הַגִּיּוֹנִי זֶה? או אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי הַגִּיּוֹן הֵם?
33. או יֵאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יֵאֱמִינוּ.
34. גְּבִיאוֹ דְּבָרִים כְּמוֹהוּ, אִם צוֹדֻקִים הֵם.
35. הָאֵם נִבְרָאוּ מֵלֹא דְבַר, או הֵם הַבוֹרְאִים?
36. הָאֵם יִצְרוּ אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאֶרֶץ? לֹא, כִּי אֵינֶם מֵאֱמִינִים (בְּעֹנֶשׂ שֶׁל אֱלֹהָ).
37. הָאֵם אֶתֶם אוֹצְרוֹת רְבוּנָד, או הֵם הַשְּׁלִיטִים (עַל הַכֹּל)?
38. הָאֵם יֵשׁ לָהֶם סֵלֶם שֶׁבּוּ הֵם עוֹלִים הַשְּׂמִימָה וּמִקְשִׁיבִים בְּסִתֵּר לִישִׁיבוֹת שֶׁל מַעֲלָה? יָבִיא מִקְשִׁיבִם אֶסְמִכְתָּא בְּרוּרָה מְשִׁם.

1. חוריות: יחיד חוריה או חורא', אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.

2. ר' סורת מרים 19: 62.

3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. האם לו הבנות ולכם הבנים?¹
40. האם דרשת מהם שְׂכָר וְנַעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חֻבּוֹת?
41. האם אתם סודות הנסתר, והם יכתבו (אותם לבני האדם)?
42. או חורשים הם נגדך מזמות ותחבולות? אז רק הם יפלו בפחים שהם טומנים.
43. או להם אלה מבלעדי אלה? ישתבח שמו, נעלה מעל כל מה שהם משתפים אליו.
44. ואם יראו חלקים מן השמים נופלים עליהם יאמרו, אלה רק עננים מצטברים.
45. עזב אותם אפוא עד אשר יפגשו את יומם אשר יבו בהלם (יום הדין).
46. ביום שהוא לא תועיל להם מזמתם במאומה, ולא ימצאו כל עזרה.
47. ואכן, לכופרים צפוי עוד ענש בעולם הזה, אך רבם אינם יודעים זאת.
48. ואתה (השליח) חפה בסבלנות לגזר הדין של רבונך, אז אתה תחת השגחתנו, ובקומך (מהשנה לתפלה) שבח והלל את רבונך,
49. ושבחהו במשך הלילה, ובשקיעת הכוכבים (עם עליית השחר).

53

סִוְרַת אֵן-נַגְ'ם הַפֹּכֵב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אַשְׁבַּע בַּפֹּכֵב בְּשִׁקִּיעָתוֹ!». הביטוי «אֵן-נַגְ'ם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הפֹכֵב» מפסוק אחד.

סורת אנ-נג'ים 53

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּכֹכֵב בְּשִׁקִּיעֲתוֹ!
2. הָאִישׁ שְׁלָכְכֶם (מוֹחֲמֵד) לֹא תַעֲזֶה וְלֹא שָׁגָה,¹
3. וְאִין הוּא דוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אִין (דְּבוּרוֹ) אֶלֶּא הַשְׂרָאָה אֲשֶׁר הִשְׁרִתָּה לוֹ,
5. לְמִד אוֹתוֹ אֲמִיץ כּוֹחַ (הַמְלֶאךָד גְּבִרְיָאֵל),
6. בַּעַל תּוֹבָנוּת, וְהַתְּגַלָּה (לְגַבִּיָּא בְּצוּרְתוֹ כְּמֶלֶאךָד),
7. וְהוּא בְּאַפְקֵי הָעֲלִיּוֹן,
8. אַחֵר קָרַב וְנָגַשׁ,
9. עַד שֶׁהָיָה כְּמַרְחֵק שְׁתֵּי קִשְׁתוֹת² אוֹ קְרוֹב מְזָה,
10. אֲזִי גָלָה (אֱלֹהֵי) לְעַבְדּוֹ מֶה שֶׁגָּלָה.
11. לֹא כָזָב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הִתְתַּנְּכַחוּ עִמּוֹ בְּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כְּבֵר רָאָהוּ³ בְּפַעַם אַחֲרֵת,⁴
14. אֲצֵל עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבוּל הַסּוֹפִי,
15. אֲצִלּוֹ גִּנַּת הַמַּעְוֹן,
16. כְּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמִּבְטָה הַצְּדָה וְלֹא סָטָה,
18. אֲכֹן כְּבֵר רָאָה מְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מֶה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אֶל-לֹאֵת,⁵ וְאֶל-עוֹזְזָא,⁶

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
 2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
 3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
 4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג'». ר' סורת את-תכזיר 81: 23.
 5. אל-לאת: אלילה אשר עבדו בני שבט תיקיף באט-טאאיף.
 6. אל-עוזזא: אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. ומנאת¹ השלישית האחרת?
21. הלכם הזכר ולו (לאללה) הנקבה?
22. זוהי חלקה בלתי צודקת.
23. (אין האלילות האלה) אלא רק שמות, שאתם ואבותיכם בדייתם בלי כל סמכות שהורדה מאלה. אין הם הזלכים אלא אחרי השערה, ואות נפשו. כבר באה אליהם ההדרכה אל דרך הישר מאת רבונם.
24. האם יקבל האדם את אשר ישאל לנפשו (מהשתדלות האלילים למענו אצל אללה)?
25. הן רק לאללה האחרית והראשית.
- קטע 2**
26. וכמה מרבים המלאכים בשמים אשר לא תועיל המלצתם במאומה, בלי שאללה ירשה זאת למי שירצה ויחפץ.
27. אלה אשר לא יאמינו בעולם הבא קוראים למלאכים בשמות הנקבות.
28. אך אין להם כל דעת בזאת, ונוטים אחרי ההשערה, ואולם ההשערה לא תועיל בפני האמת במאומה.
29. התרחק ממי שסוטה מאזהרתנו, והרוצה רק בחיי העולם הזה.
30. זה כל אשר ידעו, ואולם רבונך יודע מי תעה משבילו, והוא יודע מי מדרך.
31. כי לאללה כל מה שבשמים ומה שבארץ והוא ישלם לעושי הרעה כמעשיהם, ויגמל לעושי הטוב כטובתם,
32. אלה אשר ירחקו מן החטאים הגדולים² והתועבות פרט לעברות קלות, הנה רבונך הוא רב-סליחות. הוא מכיר אתכם היטב, כי הוא ברא אתכם מן האדמה ובבטן אמותיכם. לכן, אל תנסו לזכות את עצמכם, כי הוא יודע מי הירא אותו.

קטע 3

33. מה אתה חושב על זה הפונה ערף,
34. אשר נתן מעט אבל הוא הפסיק מלתת?
35. היודע ורואה הוא בנעלים?

1. מנאת: אלילה אשר עבדו בני שבט חיזואעה והודייל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען הסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. האם לא נודע לו על הכתוב במגלות מוסא,
37. ושל אבראהים אשר מלא את כל מה שאלה הטיל עליו לעשות?
38. שלא תשא נפש משא נפש אחרת,
39. והאדם לא יקבל שום תגמול אלא לפי עמלו,
40. ולבסוף עמלו יראה (ביום הדין),
41. ואז יקבל עליו גמול מלא,
42. וכי אל רבונך הקץ של כלם,
43. וכי הוא אשר הצחיק ובכה,
44. וכי הוא אשר המית והחיה,
45. וכי הוא אשר ברא שני המינים את הזכר ואת הנקבה,
46. מטפה של זרע נפלט,
47. וכי הוא האחראי לתחית המתים (ביום הדין).
48. וכי הוא אשר העשיר והקנה.
49. וכי הוא רבונו של אברק (כוכב הכלב).¹
50. וכי הוא השמיד את בני עאד הראשונים,
51. ובני ת' מוד לא השאיר,
52. ועם נוח (נח) מלפנים, כי כלם היו מן החוטאים והממרים ביותר.
53. ואת הערים ההפוכות (העם של לוט) הפך מן היסוד,
54. וכסה אותן במה שפסה.
55. באיזה מחסדי רבונך אתה כופר אפוא?
56. זה הוא (מוחמד) מז'היר מן המז'הירים הראשונים.
57. קרוב יום הדין,
58. רק אלה יכל לגלות את מועדו.
59. האם תתפלאו על הדבר הזה (הקוראן)?
60. ותצחקו ולא תבכו?
61. העודכם מתלוצצים?
62. סגדו לאלה ועבדוהו.

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת הדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

54

סִוֵּרַת אֶל-קַמֵּר הַיָּרֵחַ

סורה זו נקראת «אֶל-קַמֵּר, הַיָּרֵחַ» משום שהיא פותחת בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו של הנביא מוחמד.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַיָּרֵחַ» מפסוק אחד.

סורת אל-קמר 54

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. קרבה שעת הדין ונבקע הירח.
2. וכאשר יראו אות יפנו ערף ויאמרו, כשפים ממשכים,
3. ויכחישו ויילכו אחרי תאוותיהם, אף על פי שהכל כבר נקבע,
4. כבר באו אליהם ידיעות (על העמים שקדמו להם) שיש בהן הרתעה.
5. (הקוראן שבא אליהם הוא) חכמה עצומה, אך לא תועיל ההתרה.
6. לכן עזב אותם, וחכה ליום אשר יקרא הקורא אל דבר איום (החשבון ביום הדין).
7. (תהינה) עיניהם משפלות, יוצאו מן הקברים כאלו הם ארבה מפזר (עף לכל הרוחות),
8. חשים לבוא אל הקורא. יאמרו הכופרים, זהו יום קשה ונורא.
9. כחשו לפנייהם (אנשי מכה) בני עם נוח, התכחשו לעבדנו ואמרו, משגע, ונסו לגרש אותו מעליהם.
10. אז קרא אל רבונו, הנה הם גוברים עלי, עזרני נא!¹
11. ונפתחו שערי השמים והורדנו גשם חזק בלי הרף,
12. ובקענו את מעינות הארץ ונפגשו המים לפי פקדה אשר נגזרה.
13. ונשאנו אותו (על תבה) בעלת לוחות ומסמרים,
14. אשר שטה בהשגחתנו,² כענש לאלה אשר כפרו, ועזרה לאיש (נוח) אשר לא האמינו לו.
15. וכבר השארנו אותה כאות, אך היש זוכר?
16. ואיך היה ענשי לאחר הזהרתי?
17. והקוראן כבר הבהרנו למען האזהרה,³ אולם היש מי שיקבל הזהרה?

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 116 וכו'.

2. ר' סורת חוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת חוד 11 : 25 - 49.

3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 58.

18. בְּנֵי עָאד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת, וְאִידָּה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 19. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עֲזָה בְּלִי הָרַף בְּיוֹם שְׂאִין בּוֹ טוֹב,
 20. שֶׁתִּלְשֶׁה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאֲדָמָה מֵתִים) כְּגִזְעֵי דְקָלִים עֲקוּרִים.
 21. וְאִידָּה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 22. וְהִסְוִרָאן כְּבֹר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?

קטע 2

23. בְּנֵי ת' מוֹד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת,
 24. וְאָמְרוּ, הָאֵם גִּלְדָּ אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאַתְנֹו¹? זֹו תַעֲצִיה וְשִׁגְעוֹן.
 25. הָאֵם רַק לוֹ מִבְּיַנֵּינוּ שֶׁהוֹרְדָה עָלָיו הַהִשְׁרָאָה? לֹא כִי שִׁקְרוּ וְעָרִיץ הוּא.
 26. בְּקָרוֹב יִוָּדַע לָהֶם מִי הַשִּׁקְרוּ וְהָעָרִיץ.
 27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אֲלֵיהֶם אֶת הַנֶּאֱקָה² כְּמִבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צֹאֲלָח), חִכָּה (לְמָה שִׁיקְרָה לָהֶם) וְהַמָּתוֹן.
 28. וְהַגִּד אֲלֵיהֶם, כִּי הַמִּים חִלַּק כְּחִלָּק בֵּינֵיהֶם, יוֹם לִנְאָקָה וְיוֹם לָהֶם לְשִׁתוֹת.
 29. אִדָּה הֵם קָרְאוּ לְאִישׁ שֶׁלָּהֶם (לְהַרְגָה), וְהוּא אָחִז בָּהּ וְעָקְרָה.
 30. וְאִידָּה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 31. וְלָכוּ הִטְלָנוּ עֲלֵיהֶם זַעְקָה גְדוֹלָה אַחַת, וּמִידָּה הָיוּ כְּקֶשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל בְּתוֹדָה הַמְכֻלָּאָה.
 32. וְהִסְוִרָאן כְּבֹר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?
 33. בְּנֵי עָמוֹ שֶׁל לוֹט הִתְכַּחֲשׁוּ לְאֲזָהְרוֹת.
 34. וְלָכוּ שְׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חֲצָץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט הִצַּלְנוּ עִם שֹׁחַר.
 35. חֲסֵד מֵאַתְנֹו. כְּזֹאת נִגְמַל לְמַכִּיר תוֹדָה.
 36. וּכְבֹר הִזְהִיר אוֹתָם (לוֹט) מִפְּנֵי הַתְּקַפְתָּנוּ, אִדָּה הֵם הִטִּילוּ סִפֵּק בְּאֲזָהְרָתוֹ.
 37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לְמִסֵּר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זִמְמָם בָּהֶם), וְאָנוּ כְּבִינוּ אֶת מְאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, טַעְמוֹ אִפּוֹא עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי.

1. היינו השליח צאלח אשר שלח להם.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

38. עס בָּקָר, פֿקד אוֹתֶם עֲנֵשׁ מִמֶּשֶׁד,
39. טַעֲמוּ אִפּוֹא עֲנֵשִׁי וְהִזְהַרְתִּי.
40. וְהִקּוּרְאוֹן כָּבֵר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הַאֲזַהֲרָה, אוֹלֵם הֵיִשׁ מִי שֶׁיִּקְבֹּל הַזְהָרָה?
- קטע 3**
41. וּכְבֹּר בָּאוּ אֶל בֵּית פֶּרְעָה הַאֲזַהֲרוֹת.
42. וְאוֹלֵם הֵם כִּחְשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִזּוּ פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּמִכּוֹתָיו שֶׁל הָעִזּוֹז הַכֹּל-יָכֹל.
43. הָאֵם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אֲנֵשִׁי מִכָּה) טוֹבִים מֵאֵלֶּה (שֶׁקֹּדֶמוּ), אוּ שְׂמָא יֵשׁ לָכֶם פֶּטוֹר מִן הַזּוֹבוֹר?¹
44. וְאוֹלֵי יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהֵל בִּלְתִּי מִנְּצַח.
45. אוֹלֵם, בְּקִרּוֹב יִתְקַפּוּ וְהֵם יִבְרָחוּ.
46. לֹא כִי שַׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וְשַׁעַת הַדִּין קִשָּׁה יוֹתֵר וּמְרָה יוֹתֵר.
47. אָבֹן הַפּוֹשְׁעִים שְׂרוּיִים בְּתַעֲיָה וְשִׁגְעוֹן,
48. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִגְרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גִּיהֶנֶם) עַל פְּגִיחֵם, (וְיֹאמְרוּ לָהֶם), טַעֲמוּ מִגַּע הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גִּיהֶנֶם.
49. אָבֹן כָּל דָּבָר בְּרָאוֹנוּ לְפִי חֶק נִחְרָץ.
50. וְאֲנַחְנוּ מִצּוֹיִם רַק פֶּעַם אַחַת וְהִצּוּ מִתְנַשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵינַי.²
51. וּכְבֹּר הַשְּׂמִדְנוּ אֶת הַדּוֹמִים לָכֶם,³ הָאֵם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוֹסֵר?
52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מִצּוֹי בְּפִנְקֻסֵי הָרְשׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמְּלָאכִים).
53. וְכָל קִטְנָה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.
54. וְאוֹלֵם הִירָאִים (אֶת אֵלֶּלֶה) בְּגִנוֹת וּנְהוֹת,
55. בְּמוֹשֵׁב אֶמֶת אֶצֶל הַמֶּלֶךְ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הכוונה בזוֹבוֹר היא לכל כתבי הקודש שקדמו לאסלאם ולקוראן.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 117.

3. ר' סורת סבא' 34 : 54.

55

סִוֵּרַת אֶךְ-רַחֲמָאן הַרַחֲמָן

סורה זו נקראת «אך-רחמאן, הרַחֲמָן» משום שהיא פותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אללה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אללה יכול לבצע.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הַרַחֲמָן» מפסוק אחד.

סורת אר-רחמאן 55

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הָרַחֲמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוֹרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וְלִמְדוֹ לְהִבְחִין וּלְהַבִּיעַ עַל מַה שֶּׁבִּלְבּוֹ.
5. הַשְׁמֵשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֲשָׁבוֹן מְאֹד מְדֻקָּה.¹
6. וְהַצִּמְחָה וְהַעֵץ סוֹגְדִים (לְאֱלֹהֵה).²
7. וְאֵת הַשָּׁמַיִם הָרִים,³ וַיַּצֵּב אֶת הַמַּאֲזֵנִים (הַצֶּדֶק),
8. כְּדֵי שֶׁלֹּא תִפָּרְקוּ עַל שָׁמַיִם בְּנוֹגַע לְמַאֲזֵנִים,⁴
9. שֶׁקְלוֹ בְּצֶדֶק, וְאֵל תִּפְחִיתוֹ בְּמִשְׁקָל.
10. אֶת הָאָרֶץ קָבַע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ פְּרוֹת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בְּעָלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תִּמְרָה,
12. וַתִּבְנוּאוֹת בְּקִלְפוֹת וְגַם עֲשָׂבֵי בְשֵׁם.
13. בְּאַיִזָּה מִחֲסָדֵי רַבּוֹנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?⁵
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטֵּין יָבֵשׁ כְּחָרָס,⁶
15. וּבָרָא אֶת הַגֹּ'ן מִתַּעֲרֵבֶת שֶׁל לְהִתָּבֵשׁ.⁷
16. בְּאַיִזָּה מִחֲסָדֵי רַבּוֹנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 15.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת הוד 11 : 84 - 85.

5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَان» משום שהפניה היא לבני האדם ולגין (השדים). ר' פסוק 33 לעל.

6. ר' סורת אל-חגיר 15 : 26, ופ' 28, ופ' 33.

7. ר' סורת אל-חגיר 15 : 27.

17. רבון שְׁנֵי הַמְזַרְחִים וְרַבּוֹן שְׁנֵי הַמַּעֲרָבִים.¹
18. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
19. הוּא הַפְּגִישׁ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים (הַמֵּר וְהַמְתּוֹק),²
20. וְשֵׁם בִּינִיהֶם מִצֵּר, לֹא יַעֲבְרוּ גְבוּלָם (וּמִימִיָּהֶם לֹא יִתְעַרְבּוּ).
21. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ הַפְּנִינִים וְהָאֲלֻמָּגִים.
23. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
24. לְפִי פְקָדְתּוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה) הַסְפִּינוֹת שְׁטוֹת בָּיִם, כְּהָרִים נִשְׁאִים.
25. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 2

26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאֶרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
27. וְיִשְׁאָרוּ רַק פָּנֵי רַבּוֹנָךְ בַּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.
28. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
29. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לַעֲזָרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מִבְצֵעַ עֲנָן.
30. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
31. עוֹד נִתְפָּנָה אֲלֵיכֶם, הוּא אֲתֶם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ).
32. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
33. הוּא חִבֵּרַת הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ! אִם יְכוּלִים אַתֶּם לְהִתְחַמֵּק מִשְׁלֹטוֹן אֱלֹהָה בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, חֲמָקוֹ אִפּוֹא. אֵד לֹא תִתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוֹת (מֵאֱלֹהָה).
34. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
35. יִשְׁלַחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לַהֲבוֹת אֵשׁ וְנִחַשְׁתָּ נִתְקַת, וְלֹא תוּכְלוּ לַעֲזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
36. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
37. וְכֹאֲשֶׁר יִבְקְעוּ הַשָּׂמִים וַיְהִיו אֲדָמִים כְּוָרֵד.
38. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשְׁאַל עַל חֲטָאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַג'.

1. שְׁתֵּי הַזְרִיחוֹת וּשְׁתֵּי הַשְׁקִיעוֹת: שְׁנֵי הַמְקוֹמוֹת הַמִּשְׁתַּנִּים שֶׁל הַזְרִיחָה וְהַשְׁקִיעָה בְּקִיץ וּבַחֹרֶף. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 5.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 53.

40. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 41. הַפּוֹשְׁעִים יִכְרוּ בְּסִימָנֵיהֶם וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רְאִשֵּׁיהֶם וּבְרִגְלֵיהֶם (וַיִּשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).
 42. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 43. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,
 44. יִשׁוּטְטוּ בֵּינוּ לְבֵין הַמַּיִם הַרוֹתְחִים.
 45. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 3

46. וְאוּלַם לְאֲשֶׁר יָרָא מְקוֹם רְבוּנוֹ מִיַּעְדִּים שְׁנֵי גִנִּים.
 47. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 48. (שְׁנֵי הַגִּנִּים הֵם) בְּעָלֵי עֲצִים עֲנֻפִים.
 49. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת זֹרְמִים.
 51. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 52. וּבָהֶם מִכָּל הַפְּרוֹת שְׁנֵי מִיָּנִים.¹
 53. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפְרִי שְׁנֵי הַגִּנִּים נִמּוּדָה (קַל לְקַטֹּף).
 55. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 56. תֹּכֶם עֲלָמוֹת קַצְרוֹת מִבֶּט, ² שְׁלֹא נִגַע בָּהֶן עֲדִין אָדָם אוֹ גֹ'ן.
 57. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 58. דּוֹמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אֲבָנֵי חֹן וְאַלְמָגִים.
 59. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 60. הֲלֹא גָמוּל הַטּוֹב אֵינָנו אֶלָּא הַטּוֹב?
 61. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 62. וְנוֹסֵף לְשְׁנֵי הַגִּנִּים עוֹד שְׁנֵי גִנִּים.
 63. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 25.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁנִיָּהֶם יִרְקִים בְּהִים.
65. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
66. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲנֹת שׁוֹפְעִים מִים.
67. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
68. בְּשְׁנִיָּהֶם פְּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
70. בָּהֶם בְּנוֹת זֹוג מְנַמְסוֹת וְנִפּוֹת.
71. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
72. בַּעֲלוֹת עֵינִים יָפוֹת חֲבוּיוֹת בְּאֶהָלִים.
73. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
74. שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן לִפְנֵיהֶם אָדָם אוֹ ג'ן.
75. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
76. נִשְׁעָנִים עַל כָּרִים יִרְקִים וְשְׁטִיחִים מִפְּאָרִים.
77. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
78. יִתְבָּרַךְ שֵׁם רְבוּנְךָ בַּעַל הַהוֹד וְהַכְּבוֹד הַרְבֵּה.

56

סִוְרַת אֶל-וָאֻקָּעָה הַמְאֻרָע (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-וָאֻקָּעָה, הַמְאֻרָע (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.

הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְאֻרָע (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-ואקעה 56

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. בְּאֶשֶׁר יֵאָרֶע הַמֵּאֲרָע (יוֹם הַדִּין),¹
2. שְׂאִין סִפֵּק שְׂיֵאָרֶע,
3. הוּא יִשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמִם (אֶת הַמֵּאֲמִינִים).
4. וְכֹאשֶׁר הָאֶרֶץ בְּזַעְזוּעַ תִּזּוּעַ,
5. וּבִהֲנִפֶץ הַהָרִים,
6. בְּאֶשֶׁר יִהְיוּ כְּאֶבֶק מִפָּזַר.
7. אִזּוּ שְׁלוֹשׁ שְׁכָבוֹת תִּהְיוּ,
8. בְּעָלֵי הַיָּמִין כְּמָה (מֵאֲשֶׁרִים) בְּעָלֵי הַיָּמִין!
9. וּבְעָלֵי הַשְּׂמָאל כְּמָה (אֲמֻלִּים) בְּעָלֵי הַשְּׂמָאל!²
10. וְהַמִּקְדִּימִים הַמִּקְדִּימִים (הַחֲלוּצִים בְּקִבְלַת הָאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֵה),
11. אֱלֹהֵה הֵם הַמִּקְרָבִים,
12. בְּגִנּוֹת הַנָּעִם.
13. רַבִּים מִן הָרָאשׁוֹנִים,
14. וּמַעֲטִים מִן הָאֲחֵרוֹנִים.
15. עַל עֲרֻשׁוֹת רְקוּמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עָלֵיהֶם זָה לְעֻמַּת זָה,³
17. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,⁴
18. וַיִּגִּישׁוּ לָהֶם בְּסֻפְלִים⁵ וְקִנְקִנִּים וְכוֹס מִמַּעֲיָן (שֶׁל יֵין),⁶

1. ר' סורת אד-ד' אריאת 51 : 6.

2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 47 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 44 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.

4. שאינם מזדקנים או מתים.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שְׁמַמְנוּ לֹא יִכָּאֵב רֹאשׁוֹ, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.¹
20. וּפְרוֹת מֵאֲשֶׁר יִבְחָרוּ,
21. וּבִשָּׁר עוֹפוֹת מֵאֲשֶׁר יִתְּאוּוּ.
22. וּבְנוֹת זֹוג בְּעֻלּוֹת עֵינִים שְׁחֹרוֹת וְיָפוֹת,²
23. הַדּוֹמוֹת לַפְּנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפִּיהֶן),³
24. (כָּל זֶה) כְּגִמּוּל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).⁴
25. שֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְחֹטֵא,⁵
26. אֶלָּא אֲמָרִי, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בְּעַלֵּי הַיָּמִין?
28. (מִתְּעַנְגִּים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שְׂאִין לָהֶם קוֹצִים,
29. וְעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פָּרִי,
30. בָּצֵל מִמֶּשֶׁךְ וְהוֹלֵד,
31. וּמִים שׁוֹטְפִים,
32. וּפְרִי רֵב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הַגְּבָלָה,
34. וְעַל סֻפּוֹת מִשְׁקָב מוֹרְמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אוֹתָן (נִשְׁוֹת הַגֶּן) בְּאִפֹּן מִיָּחָד,
36. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוֹלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בְּנוֹת גֵּיל אֶחָד (נְעָרוֹת),⁶
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קטע 2

39. חֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָרֵאשׁוֹנִים,
40. וְחֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.⁷
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל. מֶה רַע גּוֹרְלָם שֶׁל בְּעַלֵּי הַשְּׂמָאל.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.

3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.

4. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.

5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.

6. ר' סורת צאד 38 : 52.

7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מְשַׁרְב לֹוֹהֵט וּמִים רוֹתְחִים,¹
43. וְצָל עֶשֶׂן קוֹדֵר,
44. לֹא מְצַנֵּן וְלֹא מְרַעֵן.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֵן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אֲסוּר,²
46. וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִים בְּכַפִּירָתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הֵאֵם אַחֲרֵי שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה עֹפֶר וְעֲצָמוֹת, קוּם נָקוּם לְתַחֲיָה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרֵאשׁוֹנִים³
49. אָמַר לָהֶם, אֲמַנְם כֵּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים,
50. תִּתְאַסְפוּ לַפְּגִישָׁה בְּיוֹם קָבוֹעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאִזּוּ הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמְכַחֲשִׁים,
52. תִּתְאַכְלוּ מֵעַץ הַזָּקוּם,⁴
53. שֶׁבּוּ תִמְלְאוּ אֶת בִּטְנֵיכֶם,⁵
54. וְתִשְׁתּוּ עָלֵיו מִן הַמִּים הָרוֹתְחִים,⁶
55. וְתִשְׁתּוּ כְּשִׁתִּית הַגְּמֵלִים מִכִּי צָמָא.
56. זֹו קִבַּלְתָּ הַפָּנִים שֶׁתּוֹכֵן לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בָּרֵאנוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תִתְאַמְּנוּ (בְּתִקְוַמָּה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשַׁבְתֶּם עַל טַפַּת הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם שׂוֹפְכִים?
59. הֲאֵתֶם יִצְרָתֶם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כְּפִינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמְּוֹת, וְאִין מִי שִׁיעֶצֶר אוֹתָנוּ,
61. מִלֵּהחֲלִיפְכֶם בְּדוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ בַּצּוֹרָה שֶׁאִינָהּ יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּיְכַבֵּר יַדְעֶתֶם אֶת הַבְּרִיאָה הָרֵאשׁוֹנָה וְלָמָּה לֹא תִתְאַמְּנוּ (שֶׁנוֹכַח לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ וְנִבִּיא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבא' 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. החשבבתם על הזרע שאתם זורעים?
64. האתם מצמיחים את הזרעים, או אנחנו המצמיחים?
65. אם נרצה, נשמיד אותם, ונשארתם תוהים ואומרים,
66. אכן אנחנו מחסרים מכל,
67. ונשארו חסרי פרנסה.
68. הראיתם את המים אשר תשתו?
69. האתם הורדתם אותם מן העננים, או אנחנו המורידים?
70. לו רצינו, נהפך אותם למלוחים, ולמה לא תכירו תודה?
71. הראיתם את האש אשר אתם מדליקים?
72. האם יצרתם את העצים להדלקתה, או אנחנו היוצרים?¹
73. אנחנו עשינו אותה לאות הזכרה (על אש הגיהנום), ולספוק צרכי הנוסעים.
74. לכן שבח את שם רבונך העצום.

קטע 3

75. אשבע במקומות השקיעה של הכוכבים,
76. שהיא אם יודעים אתם שבועה עצומה.
77. זהו קוראן מפאר,
78. גנוז בספר (בשמים),²
79. שאין נוגעים בו אלא המטהרים (המלאכים),
80. והוא הורד מן השמים מרבון העולמים.
81. ועם דבור (קוראן) זה אתם נוהגים בצביעות?
82. האם תודו לאללה על חסדיו על ידי כפירה והתכחשות?
83. האם כפאשר (נשמתו) של האחד מכם יוצאת) ומגיעה אל הלע (תוכלו למנע ממנה לצאת)?
84. ובאותו רגע אתם מביטים?
85. ואנחנו (מלאכי המוות) קרובים אליו מכם, ואולם אין אתם רואים (אותם).

1. ר' סורת יא. סין 26 : 80.

2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט: הלוח השמימי השמור.

86. לָמָּה אִם אֵין זֶה גָּזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה לַמְקוֹמָהּ (בְּגוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוּלַם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְקֻרְבִּים (לְאַלְלָה),
89. צְפוּיִים לוֹ רִוְחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נַעַם.
90. וְאוּלַם אִם מִבְּעָלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הִנֵּה שְׁלוֹם לְךָ מֵאֵת בְּעָלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוּלַם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צְפוּיָהּ לוֹ קִבְּלַת פָּנִים שֶׁל מִים רוֹתְחִים,
94. וּצְלִיָּה בְּשֵׂאוֹל.
95. אָכֵן זֹאת הִיא הָאָמֶת הַנִּדְאִית,
96. שֶׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוּם.

57

סִוְרַת אֶל-חֵדִיד הַבְּרָזֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֵדִיד, הַבְּרָזֶל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר' פ' 25.

הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבְּרָזֶל» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-חדיד 57

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
2. לֹא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא יַחֲיָה וְיָמִית וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
3. הוּא הָרֵאשׁוֹן (הוּא נִמְצָא לִפְנֵי כָל דָּבָר) וְהָאַחֲרוֹן (הוּא יִשָּׂא אַחֲרֵי כָל דָּבָר), וְהַנִּגְלָה (אֵין דָּבָר שֶׁיִּסְתִּיר אוֹתוֹ), וְהַפְּנִימִי (אֵין דָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ), וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
4. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, אַחֲרֵי כֵן עָלָה עַל כֶּסֶּה הַמַּלְכוּת, יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁחוֹדֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְאֶת מַה שְּׁיוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, וְאֶת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, וְהוּא עֹמֵק בְּכָל מְקוֹם שֶׁתְּהִי, וְאֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
5. לֹא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהֵה יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעַנְיָנִים (שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם).
6. הוּא אֲשֶׁר יַחֲדִיר אֶת הַלֵּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וְיַחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלֵּילָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.
7. הָאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד) וְהוֹצִיאוּ (לְצִדְקָה) מֵאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הַפְּקִיד בְּיָדֵיכֶם. כִּי אֲכֹן אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיוֹצִיאוּ (מֵהוֹנָם), לָהֶם שָׂכָר רַב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
8. וְלִמָּה לֹא תֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה כְּאֲשֶׁר שְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) קוֹרָא לָכֶם לְהֵאֱמִין בְּרַבּוֹנְכֶם שֶׁעָמְדוּ בְּאֵתָם בְּבִרְיָתָם אִם מֵאֱמִינִים אֵתָם?
9. הוּא הַמוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדּוֹ (מוֹחֲמַד) אוֹתוֹת בְּרוּרִים, לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֲפֶלֶת הַכְּפִירָה אֶל אוֹר הָאֱמוּנָה,² כִּי אֱלֹהֵה אֶתְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.
10. וְלִמָּה לֹא תִתְרַמּוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהֵה?³ הֵן לְאֱלֹהֵה מוֹרֶשֶׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן וְנִלְחֲמוּ לִפְנֵי הַשְּׁחָרוּר (שֶׁל מִכָּה), אֵין שׁוּה לָהֶם. הֵם בְּמַעֲלָה רַמָּה יוֹתֵר מֵאֵלֶה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.

3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

וּנְלַחֲמוּ אַחֲרָיו.¹ וְאוֹלַם אֶלְלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לְשִׁנְיָהּ. כִּי אֶלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמַל לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, וְהוּא יִכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?² וְלוֹ שָׁכָר נָדִיב (בְּעוֹלָם הַבָּא).

12. בְּיוֹם תִּרְאָה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אוֹרֶם יֵאִיר לְפָנֵיהֶם וְלִימִינָם (כְּשֶׁהֵם חוֹצִים אֶת הַצְּרָאט.³ וַיֹּאמֶר לָהֶם), בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֶרְמִים תַּחְתֵּיהֶם. לִנְצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זֶה הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.

13. וּבְיוֹם הַהוּא יֵאֱמָרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמְתִּינוּ לָנוּ, וְנֵאִיר לָנוּ מֵאוֹרֶכֶם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לְאַחֲרֵיכֶם וּבִקְשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאִזּוֹ תוֹקֵם מַחִיצָה בֵּינֵיהֶם, שְׁנֵשׁ לָהּ שַׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הִרְחַמְתִּים, וּמְחוּצָהּ לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הִעֲנִשׁ.

14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרָאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הָאֵם לֹא הִיִּינוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֵאֱמָרוּ, אֲמֵנָם כֵּן, אֵד לֹא הָיִיתֶם צוֹדִקִּים בְּאִמּוּנַתְכֶם, כִּי צִפִּיתֶם (לְאִסּוֹן) אֲשֶׁר יִפְגַּע בְּנָבִיא וּבַמַּאֲמִינִים, וּפִקְפֻקְתֶּם, וְהִתְעִיתֶם עַל יְדֵי תַּאֲוֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקָדָה שֶׁל אֶלְלָה (הַמָּוֶת). הַתַּעָּה אִתְּכֶם הַמְתַּעָּה (הַשָּׁטָן) מַעַל אֶלְלָה.

15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלְקַח מִכֶּם כּוֹפֵר, וְלֹא מַאֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מִגּוֹרִיכֶם כָּלְכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מִתְאִימָה לָכֶם, וְשֵׁם יִהְיֶה סוֹפְכֶם הַבֵּישׁ.

16. הָאֵם לֹא בָּא הַזְּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכְנָעוּ לְבוֹתֵיהֶם לְזָכַר אֶלְלָה וּלְאִמַּת שְׁהוֹרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כְּאֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים) וְהַנּוֹצְרִים) לְפָנֵים, וַיֹּאדְרֵם לָהֶם הַזְּמַן וַיִּקְשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם, וּרְבִים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

17. דַּעוּ כִּי אֶלְלָה יַחֲיָה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כָּבֵד הַבְּהִרְנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.

18. אֲכֹן הַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת וַיִּגְמְלוּ לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, מִבְּטַח לָהֶם גְּמוּל כָּפוּל, בְּנוֹסֶף לְשָׁכָר נָדִיב (גֵּן עֵדֶן).

1. ר' סורת את-תובה 9 : 2.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 40.

3. הצראט : גשר דק מאוד מונח על פני גיהנם, ועל כל בני האדם לעבור עליו ביום הדין. הכופר יפול מעליו לתוך גיהנם, והמאמין יעבור בשלום אל גן עדן.

19. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחָיו, הֵם נְחָשָׁבִים בְּעֵינֵי רַבּוֹנָם צְדִיקִים, וְהַחֲלָלִים שֶׁנִּפְּלוּ בִּקְרֹב בְּשִׁבִּיל אֵלֶּה, לָהֶם שְׂכָרָם וְאוֹרָם.¹ אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם בְּעֵלֵי הַשָּׂאוֹל.

קטע 3

20. דָּעוּ כִּי חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה רַק מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׂוּעֵי שָׁוָא הֵם,² וְקִשּׁוּטִים,³ וְהַתְגַּדְלוּת בִּינֵיכֶם, וְהַתְהוּלָלוּת בַּהוֹן הַעֲצוּם וּבִבְנֵים, כְּגֶשֶׁם אֲשֶׁר הִפְלִיא אֶת הַזֹּרְעִים צִמְחוֹ, אַחֲרֵי כֵן יִיבֹשׁ וְתִרְאֶה אוֹתוֹ מְצֻהָב, וְאַחֲרֵי כֵן יִהְיֶה רְסִיסִים.⁴ וּבָעוֹלָם הַבָּא צְפוּי עֲנֹשׁ כָּבֵד (לְכוֹפְרִים), וְסִלִּיחָה מֵעַם אֵלֶּה וְרָצוּן (לְמַאֲמִינִים), כִּי אֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה אֶלָּא תַעֲנוּג שֶׁל הַשְּׁלָיָה.⁵
21. הִזְדָּרְזוּ אִפּוּא לְזִכּוֹת בְּסִלִּיחָה מִרַבּוֹנְכֶם, וּבְגוּן רַחֲבֹו כְּרַחֲב הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. הוֹכֹן לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחָיו. זֶה הוּא חֶסֶד מֵאַלְלָה, שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה,⁶ כִּי אֵלֶּה רַב-חֶסֶד.⁷
22. לֹא יִכֶּה אֶתְכֶם כָּל אָסוֹן לֹא בְּאָרֶץ וְלֹא בָּכֶם בַּעֲצֻמְכֶם אֲשֶׁר אֵינְנוּ רְשׁוּם בְּלוֹחַ הַשְּׁמַיִם לְפָנֵי שֶׁבְּרָאנוּ אֶת הַבְּרִיָּה. אָכֵן קֵל הוּא לְאֵלֶּה.⁸
23. בְּכַדִּי שֶׁלֹא תִצְטַעְרוּ עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁגַּתֶּם (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה),⁹ וְלֹא תִשְׁמַחוּ בְּאֲשֶׁר הִשְׁגַּתֶּם,¹⁰ כִּי אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל מִתְנַשֵּׂא וּמִתְגַּאֵח.¹¹
24. וְכֵן אֶת הַקִּמְצָנִים וְאֶת הַמְצֻיִּים עַל אַחֲרִים לְקַמֵּץ. כָּל הַפּוֹנֶה עֲרֹף, הִנֵּה אֵלֶּה הוּא הָעֹשִׂיר וְרַב-הַשֶּׁבַח.¹²
25. אָכֵן כָּבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, וְהוֹרְדְנוּ לָהֶם מִן הַשְּׁמַיִם אֶת הַסֶּפֶר (הַחֶק) וְאֶת הַמֵּאזְנִים, לְמַעַן יִבְצְעוּ בְּגִי הָאָדָם אֶת הַצִּדִּיק, וְהוֹרְדְנוּ אֶת הַבְּרָזֵל בּוֹ עַד רַב וְתוֹעֵלֶת לְבִגֵּי אָדָם, וְכֵן אֵלֶּה מְגִלָּה מִי עוֹזֵר בְּסִתֵּר לְדָתוֹ וּלְשְׁלִיחָיו, כִּי אֵלֶּה חֲזָק וְעִזּוֹ.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 74.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.

3. ר' סורת יונוס 10 : 88 ; סורת הוד 11 : 15 ; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופי' 46.

4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 105 ; סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.

8. ר' סורת אל-חגי' 22 : 70 ; וסורת פאטר 25 : 11.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 153.

10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.

11. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36 ; וסורת לוקמאן 31 : 18.

12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קטע 4

26. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוּחַ (נח) וְאֶת אֲבְרָאָהִים, וְנִתְּנוּ לְצִאֲצָאִיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מְדַרְכִּים, וְאוֹלָם רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
27. אַחֲרֵיהֶם שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשְׁלַחְנוּ עִיסָא בֶן מִרְיָם אַחֲרֵיהֶם, נִתְּנוּ לוֹ אֶת הָאֵנֶגְ'יֵל, וְנִטְעָנוּ בְּלִבּוֹת אֵלֶּה שְׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֲמֵלָה וְרַחֲמִים. הֵם הִמְצִיאוּ נְזִירוֹת אֲשֶׁר לֹא צוּיְנוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהִים, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כְּרָאוּי. לְמֵאֲמִינִים שְׂבִינִיָּהֶם הֶעֱנִקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אֲדָרְבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
28. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים וְהֶאֱמִינוּ בְּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), יִתְּנוּ לָכֶם כְּפָלִים מִרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תִּלְכוּ בּוֹ וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים סוֹלַח וְרַחוּם.
29. לְמַעַן יֵדְעוּ בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוֹמָה עַל חֲסִדֵי אֱלֹהִים, וְכִי הַחֲסִיד בֵּינָם אֱלֹהִים הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שִׁיְרָצָה, כִּי אֱלֹהִים בַּעַל הַחֲסִיד הָרַב.

58

סִוֵּרַת אֶל-מוֹג' אֶדְלָה הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)

סורה זו נקראת «אל-מוג' אדלה, המתנכחת (עם הנביא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «המתנכחת (עם הנביא)» מפסוק אחד.

סורת אל-מוג'אדלה 58

חלק 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּבֵר שָׁמַע אֱלֹהָ אֶת דְּבָרֵי הָאִשָּׁה¹ אֲשֶׁר הִתְנַחֲחָה אֵתְךָ (הַנְּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהִגִּישָׁה תְּלוּנָתָה אֶל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ כָּבֵר שָׁמַע אֶת חֲלוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמְּגֹרָשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאַמְרָם לֵהוּ, «הֲרִי אֶת אִסוּרָה עָלֶי כִּגְבַּ אֲמִי», אֵין הֵן אֲמָהוּתֵיהֶם, כִּי אֲמָהוּתֵיהֶם² הֵן רַק אֵלֶּה שִׁילְדוּ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אֲמָרָה נִרְאָה וְדָבַר שֶׁקֶר, וְאוֹלָם אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלָח.
3. הָאוֹמְרִים לְנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גּוֹפֵן אִסוּר עֲלֵיהֶם כִּגְבַּ אֲמָהוּתֵיהֶם, וְאַחֵר יַחְזֹרוּ עַל דְּבָרֵיהֶם שֵׁנִית, חִיבִים לְשַׁחֵרַר עֶבֶד לִפְנֵי שְׂיָגָעוּ זֶה בָּזוּ. זֹאת (הַמַּצָּחָה) לְהַזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ.³ וְאַלֵּלָהּ בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
4. אֵד מִי שְׁאַיְנוּ יָכוֹל לְשַׁחֵרַר עֶבֶד, עָלָיו לָצוּם שְׁנֵי חֲדָשִׁים רְצוּפִים⁴ בְּטָרָם יִגְעוּ זֶה בָּזוּ, וְאֵם אֵינִי יָכוֹל לִקְיָם גַּם זֹאת, עָלָיו לְהַאֲכִיל שְׁשִׁים מִסְכָּנִים.⁵ זֶה לְמַעַן תִּתְּנֵם בְּאֵלֵּה וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד). אֵלֶּה חֲקוֹת אֱלֹהָ, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְּנֶנְדוּ לְאֵלֵּה וּלְשְׁלִיחוֹ, יִשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁפִּלוּ קוֹדְמֵיהֶם.⁶ וְכָבֵר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל.
6. בְּיוֹם שְׁאֵלֵלָה יָקִים אֶת כָּלָם לְתַחֲיָה, וְיֻדִּיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אֱלֹהָ רָשָׁם אוֹתוֹ אֵד הֵם שְׁכַחוּהוּ,⁷ וְאַלֵּלָהּ עַד לְכָל דְּבָר.

1. האשה היא: חיולה בנת תיעלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.

2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «טיהאר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז: «אנתי חראמון עלי כטיהר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אללה אסר ובטל את המנהג הזה. ר' סורת אל-אחזאב 33: 4.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 231.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 92.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89, ופי' 95.

6. ר' סורת את-תובה 9: 63.

7. ר' סורת אל-כהף 18: 48, ופי' 57.

קטע 2

7. האינך רואה שאללה יודע את אשר בשמים ואת אשר בארץ, ולא ישיחו שלושה סוד בלי שיהיה הוא רביעי עמם, ולא חמשה בלי שיהיה הוא ששי עמם, ולא מעט מזה ולא רב מזה בלי שהוא עמם (בידיעתו) בכל אשר היו. אחר כך יודיע להם ביום תחית המתים את אשר עשו, כי אללה יודע כל דבר.
8. האין אתה רואה את אלה שנאסר עליהם להסתודד, שהם חוזרים אל אשר נאסר עליהם, ומסתודדים כדי לפשע ולהתנכל ולהמרות את השליח (מוחמד). אך בבואם אליך הם מברכים אותך, לא כפי שאללה צוה לברכך, ובלבם הם חושבים, האם אללה יענישנו על הדבר אשר נגיד? אולם ענש הגיהנם יספיק להם ובו יצלו וסופם יהיה ביש.
9. הוי המאמינים! כאשר תשיחו בסודכם אל תשיחו בסודכם ברשע ובאיבה והפרת דבר השליח (מוחמד). אולם, כשתשוחחו בסודכם, שוחחו בצדק וביראת אללה, ויראו את אללה אשר אליו תאספו.
10. אכן שיח הסתר מן השטן הוא, כדי להעציב את המאמינים, אך הוא לא יזיק להם במאומה בלי רשות מאללה.¹ על אללה יסמכו המאמינים.
11. הוי המאמינים! כאשר יבקשו מכם (בישיבות עם הנביא), לתת מרחב (לאחרים לשבת), הרחיבו מקום. ואללה ירחיב לכם (מקום בגן עדן). ואם יבקשו מכם לקום, קומו, ואללה ירים את המאמינים מכם ואת אלה אשר נתנה להם הדעת במעלות, כי אללה בקיא במעשיכם.
12. הוי המאמינים! אם ברצונכם לשוחח באפן פרטי עם השליח, הקדימו במתן צדקה לפני הפגישה, כי זה טוב וטהור יותר בשבילכם. ואם לא תשיג נדכם, הנה אללה סולח ורחום.
13. ואם חוששים אתם שתתרוששו אם תקדימו במתן צדקה לפני השיחה הפרטית עם הנביא? יסלח לכם אללה אם תקפידו לקיים את התפקה, ושלמו את הנזקאת, וציתו לאללה ולשליחו, כי אללה בקיא במעשיכם.

קטע 3

14. הלא ראית את אלה (הצבועים) שקרתו ברית עם אנשים שקעס אלה עליהם (היהודים),¹ אין הם לא מכס ולא מהם,² וישבעו שקר (שהם מסלמים) והם יודעים (שהם משקרים).
15. אלה הכין להם ענש כבד, כי רע הוא המעשה שהם עושים.
16. לקחו להם את שבועתם למחסה, ויסירו אנשים מן השביל של אלה, לכן להם ענש משפיל.
17. לא יועיל להם לא הונם ולא ילדיהם במאומה בפני אלה. בעלי האש הם ולנצח יהיו בה.
18. ביום אשר יחיה אלה את כלם, ישבעו לו (הצבועים) כפי שהם נשבעים לכם, ויחשבו שהשיגו דבר מה, הלא משקרים הם.
19. השטן גבר עליהם והשכיחם את זכר אלה, אלה הם מפלגת השטן. הלא מפלגת השטן הם המפסידים?
20. המתנגדים לאלה ולשליחו הם העלובים (בעולם הזה ובעולם הבא).
21. אלה גזר, הן אני ושליחי נהיה המנצחים, כי אלה חזק ועזוז.
22. ולכן לא תמצא בין המאמינים באלה וביום האחרון כאלה שמתנגדים עם המתנגדים לאלה ולשליחו, ולו גם יהיו אלה אבותיהם או בניהם או אחיהם או בני שבטם. אלה בסס בלבם את האמונה, וסיע להם ברוח מאתו. הוא יכניס אותם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, ולעולמים יהיו בהם. אלה מרצה מהם והם מרצים מחסדיו. אלה הם מפלגת אלה.³ הלא מפלגת אלה היא המצליחה!

1. ר' סורת אל-בקהר 2: 58 - 59; וסורת אאל עמראן 3: 112.

2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.

3. הכוונה פה לא «חזב אלה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סִוְרַת אֶל-חֶשֶׁךְ הַגְּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אֶל-חֶשֶׁךְ, הַגְּלוּת». הגלית בני אֶל-נַצִּיר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אֶל-נַצִּיר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי. הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשרים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגְּלוּת» מפסוק שניים.

סורת אל-חשר 59

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, כִּי הוּא הָעֹזֵז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֶלֶה שְׂכָפְרוּ מִבְּעַלֵּי הַסֵּפֶר² מִבְּתֵיחֵם, בַּהֲגִלָּה הָרְאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חֲשַׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּצָרֵיהֶם נֶגֶד אֱלֹהֵה. אִךְ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהִטִּיל פַּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם³ עַד שֶׁהִחְרִיבוּ אֶת בְּתֵיחֵם בְּיָדֵיהֶם וּבְיָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הוּי בְּעַלֵּי בִינָה! לְמַדּוּ לָקַח.
3. כִּי לֹוֵלֵא הִטִּיל אֱלֹהֵה עֲלֵיהֶם גְּלוּת הִזָּה מַעֲנִישָׁם בְּעוֹלָם הִזָּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא מַחֲכָה לָהֶם עֵנֶשׁ הָאֵשׁ,
4. מְשׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאֱלֹהֵה וּלְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְאֱלֹהֵה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.
5. כָּל עַץ תָּמַר אֲשֶׁר כָּרְתֶם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בְּרִצּוֹן אֱלֹהֵה הוּא, וּלְמַעַן יָמִיט בּוֹשֶׁה עַל הַמְּשַׁחֲתִים.
6. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֱלֹהֵה לְשִׁלְיָחוֹ מִכְּרוּשָׁם, אַתֶּם לֹא שְׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גַמְלִים. אֱלֹהֵה הוּא הַמְּשַׁלֵּיט אֶת שְׁלִיחָיו עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה. אֱלֹהֵה הַכֹּל-יָכֹל.
7. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֱלֹהֵה לְשִׁלְיָחוֹ (מִכְּרוּשׁ) אֲנָשֵׁי הַיְּשׁוּבִים, הוּא לְאֱלֹהֵה, וּלְשִׁלְיָחוֹ, וּלְקָרוֹבִים (שֶׁל הַשְּׁלִיחַ), וְיִתּוּמִים, וְעֲנָנִים, וְלַנְּעִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הָעַשִּׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם הַשְּׁלִיחַ, קָחוּ אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִמְנְעוּ. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה, כִּי עֵנֶשׁ אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.
8. (הַשְּׁלֵל גַּם מִיַּעַד) לַעֲנָנִים הַמְּהַגְּרִים (מִמְּכָה) אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתֵיחֵם וְנִשְׁלוּ מִכְּרוּשָׁם, הַמְּבַקְשִׁים אֶת חֲסִדּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְהַעוֹזְרִים לְדַת שֶׁל אֱלֹהֵה וּלְשִׁלְיָחוֹ. אֱלֹהֵה הֵם הַצּוֹדֵקִים.

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 101, ופי' 105.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בנו אֶן-נְצִיר.

9. וְאֲשֶׁר לֹא־לָאֱלֹה שָׁגְרוּ בְּמַדִּינָה וּרְכָשׁוּ הָאֲמוּנָה לִפְנֵי הַגִּירָתָם (שֶׁל אֲנָשִׁי מִכְּהָ), הָאוֹהֲבִים אֶת אֱלֹה שֶׁהִגְרוּ אֲלֵיהֶם וְאִינֶם חֲשִׁים צָרָךְ בְּלִבָּם לִקְבֹּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֲשֶׁר קִבְּלוּ (הַמְהַגְרִים), וְיַעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עַצְמָם אִף עַל פִּי שֶׁהֵם עַצְמָם נִצְרָכִים. וְיִי שִׁישְׁמֹר אֶת נַפְשׁוֹ מִקְּמַצְנוּתָהּ, אֱלֹה הֵם הַמַּצְלִיחִים.
10. וְאֱלֹה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! סִלַּח לָנוּ וּלְאֲחֵינוּ אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָנוּ לְאֲמוּנָה, וְאַל תִּשִּׁים טִינָה בְּלִבֵּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רְבוּנָנוּ! אֶתָּה חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 2

11. הֲאִם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְּבוּעִים הָאוֹמְרִים לְאֲחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר, אִם תִּגְלוּ נִצְטָרֶף אֲלֵיכֶם וּלְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בְּאֲשֶׁר לָכֶם. וְאִם תִּתְקַפּוּ נִעְזֹר לָכֶם. אֲלֹלָה עַד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,
12. כִּי אִם יִגְלוּ (הַכּוֹפְרִים מִהִיּוּדִים), הֵם (הַצְּבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יִתְקַפּוּ הֵם לֹא יַעֲזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הֵיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְבוֹת הֵיוּ פּוֹנִים עֲרֹךְ וְעוֹזְרֵם הִיתָה בְּטִלָּה.¹
13. הִירָאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הִיּוּדִים וְהַצְּבוּעִים) מִפְּנִיכֶם גְּדוֹלָה מִירָאֵתָם אֶת אֲלֹלָה, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי בִינָה.
14. אִינֶם יִלְחָמִים בְּמֵאֶחָד וּבְגָלוּי נִגְדָּכֶם אֲלֹא רַק בְּתוֹךְ מִבְּצָרִים אוֹ מֵאֲחֻרֵי חוֹמוֹת. הָאִיבָה בִּיעִינֵיהֶם לְבִין עַצְמָם מְאֹד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לָךְ מֵאֲחֻדִים, אֲךָ לְבוֹתֵיהֶם מִפְּזָרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שְׂאִינֶם מְבִינִים.
15. הֵם דּוֹמִים לְאֱלֹה אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם² אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת כֶּבֶד הָעֶנֶשׂ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אֲלֹלָה וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֶנֶשׂ מְכַאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).
16. (מִשְׁלֵם שֶׁל הַצְּבוּעִים) כְּמוֹ הַשָּׁטָן בְּאוֹמְרוֹ לְבִן הָאָדָם, כֹּפֶר! וְכֹאֲשֶׁר (הָאָדָם) כֹּפֶר, אָמַר, אִינִי אַחֲרָאִי לְמָה שֶׁעָשִׂיתָ, כִּי גֵרָא אֲנִי אֶת אֲלֹלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
17. וְתִהְיֶה אַחֲרֵית שְׁנֵיהֶם לְנִצָּח בְּאֵשׁ. זֶה עֲנֶשׂם שֶׁל הַחוֹטְאִים.
18. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֲלֹלָה! עַל כָּל נֶפֶשׁ לִבְחֹן וְלִבְדִּיק מִה הַקְּדִימָה לַעֲתִיד שָׁלָה (יוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אֲלֹלָה (בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ), כִּי אֲלֹלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 111.

2. אשר היו לפנייהם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נציר.

19. וְאֵל תִּהְיוּ כְּאֵלָה אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֱלֹהָ וַיִּשְׁכַּיְחֻם אֶת נִפְשׁוֹתֵיהֶם, אֵלָה
הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.
20. בְּעָלֵי הָאֵשׁ וּבְעָלֵי הַגֶּן אֵינָם שְׂוִים אֵלָה לְאֵלָה. בְּעָלֵי הַגֶּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.
21. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הָר, הִיֵּית רֹאָה אוֹתוֹ נִכְנַע
וְנִבְקַע לְרִסְיָסִים מִיֵּרֶאת אֱלֹהָ. וְאֵת הַמְּשָׁלִים הָאֵלָה נִמְשַׁל לִבְנֵי אָדָם,
לְמַעַן יִחְשְׁבוּ.
22. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָה אֵלָא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַנִּגְלָה, הוּא
הַרְחֵמֵן וְהַרְחוּם,
23. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָה אֵלָא הוּא, הַמְּלֹךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנֶּאֱמָן,
הַמְּהִימָן, הַעֲזוּז, הַגִּבּוֹר, וְהַנֶּעְלָה. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ וַיִּתְּנֶשָׂא מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים
אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ,
24. הוּא אֱלֹהָ הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרָא, וְנוֹתֵן הַצּוּרָה, לוֹ הַיָּפִים בְּשִׁמּוֹת, יִשְׁבַּח אוֹתוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.

60

סורת אל-מומתחנה הנבחקת

סורה זו נקראת «אל-מומתחנה, הנבחקת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הנבחקת» מפסוק עשרה.

סורת אל-מומתחנה 60

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת אוֹיְבֵי¹ וְאוֹיְבֵיכֶם לִידֵידִים מִקְרָבִים לָכֶם, בְּהִרְאוֹתְכֶם לָהֶם יְדִידוֹת.² הֵם כָּבֵר כְּפָרוּ בְּאֶמְתִּי שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֵמֵד) וְאֶתְכֶם (מִמֶּכָּה), בְּגִלַּל שְׁהֶאֱמַנְתֶּם בְּאֱלֹהֵי רְבוֹנְכֶם. (אֲדָ) כִּי תִחַלְצוּ לְהֶאֱבֹק בְּשִׁבְלִי וּלְבַקֵּשׁ רְצוֹנִי וְהִרְאִיתֶם לָהֶם יְדִידוֹת בְּסִתֵּר, הִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ, וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת מִכֶּם, תַּעֲה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
2. אִם יִתְפָּשׂוּ אֶתְכֶם יִהְיוּ לָכֶם אוֹיְבִים וַיִּשְׁלְחוּ בָכֶם יְדִיהֶם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם בְּרָעָה, מִשּׁוּם שֶׁהֵם רוֹצִים שְׁתִּהְיוּ כּוֹפְרִים.⁴
3. לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם שְׂאֵרֵי בְּשָׂרְכֶם וְלֹא יִלְדִיכֶם, בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִפְרִיד (אֱלֹהֵי) בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵי רוּאָה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
4. כָּבֵר הִזָּה לָכֶם דִּגְמָה טוֹבָה⁵ בְּאַבְרָהָם וּבְאֲשֶׁר אִתּוֹ, בְּאוֹמְרָם לְבָנִי עִמָּם, נִקְיִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם וּמֵאֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי, כְּחִשְׁנוּ בָכֶם, וְנִגְלַתָּה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם הָאֵיבָה וְהַשְּׁנָאָה לְעוֹלָם, עַד שֶׁתֵּאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵי לְבָדוֹ. מִלְּבַד אֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָהָם לְאֲבִיו, אֲנִי אֲנֹסָה לְבַקֵּשׁ מֵאֱלֹהֵי סְלִיחָה לָךְ, אֲדָ אֵין בְּכוּחִי לְהַבְטִיחַ לָךְ דָּבָר בְּפָנֵי אֱלֹהֵי. רְבוֹנִנוּ! עֲלִיד סִמְכָנוּ וְאֲלִיד חֲזָרְנוּ בְּתִשּׁוּבָה וְאֲלִיד סוֹפְנוּ לַחֲזֹר.
5. רְבוֹנִנוּ! אֵל תִּתֵּן לְכוֹפְרִים לְהַשְׁתַּלֵּט עָלֵינוּ,⁶ וְסַלַּח לָנוּ רְבוֹנִנוּ. הֵן אֵתָּה הַעֲזֹז וְהַחֲכָם.

1. המדבר הוא אללה.

2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לבל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.

3. באמת: בקוראן.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 89.

5. ר' סורת אל-אחוזאב 33: 21.

6. ר' סורת יונוס 10: 85.

6. אֲכֹן כָּבֵר הָיָה לָכֶם בָּהֶם דְּגָמָה טוֹבָה לְאַלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהָ וְחִיוִם הָאֲחֵרוֹן.¹ וְכָל הַפּוֹנֶה עֲרָף, הִנֵּה אֱלֹהָ הוּא הָעָשִׂיר וְרַב-הַשֶּׁבַח.²

קטע 2

7. אוּלִי יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ יְדִידוֹת בֵּינֵיכֶם לְבֵין אוֹיְבֵיכֶם מִבֵּינֵיהֶם (הַקְרוֹבִים שְׁלָכֶם). הֵן אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל, וְאֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

8. אִין אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתְנַהֵּג בְּהִגִּינוּת וּבִצְדָק עִם אֱלֹהָ שְׁלֹא נִלְחָמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְלֹא גָרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַנוֹהֲגִים בִּצְדָק.³

9. אַךְ אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתִּידַד עִם אֱלֹהָ שֶׁנִּלְחָמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְגָרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, אוֹ אֱלֹהָ אֲשֶׁר תִּמְכוּ בַּכּוֹפְרִים שְׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, כִּי הַמִּתִּידַד עִם אֱלֹהָ הוּא מִבֵּין אֱלֹהָ הַגּוֹרְמִים עוֹל לַעֲצָמָם.

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! בּוֹא אֲלֵיכֶם הַמֵּאֲמִינוֹת כְּמַהְגְּרוֹת, תִּבְחָנוּ אוֹתָן. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲמוּנָתָן. וְאִם תִּדְעוּ כִּי מֵאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחֲזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אִין הֵן מִתְרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לְנִשְׁוֹאִין), וְאִין הֵם (הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מִתְרִים לָהֶן, וְשִׁלְמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֶטֶא בָכֶם אִם תִּתְחַתְּנוּ אֹתָן לְאַחַר שִׁתְשַׁלְמוּ אֶת הַמִּגִּיעַ לָהֶן (הַמַּהְרֵה). אַל תִּמְשִׁיכוּ לְהַנְשֹׂא לְנִשְׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדַרְשׁוּ בַחֲזָרָה אֶת (הַמַּהְרֵה) שְׁהוֹצִיאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֵׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זָכָאִים לְדַרְשׁ אֶת הַמַּהְרֵה שְׁהוֹצִיאוּ עַל נִשְׁוֹתֵיהֶם הַמֵּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפֵּט אֱלֹהָ. הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

11. אִם יִבְרָחוּ אַחַדוֹת מִנִּשְׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תִּנָּצְחוּ אוֹתָם בִּקְרֵב, שְׁלְמוּ לָכֹל אֱלֹהָ (מִן הַמִּסְלָמִים) אֲשֶׁר יִבְרָחוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשָּׁלָל) אֶת מְלֹא הַסְּכּוּם שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה). וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אֲתֶם מֵאֲמִינִים.

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.

2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 42.

12. הוּי הַנְּבִיא! כִּי תִבְאֶנָּה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהַשְׁבֵּעַ אֵלֶיךָ אַמּוּנִים, כִּי לֹא תִשְׁתַּפְּנָה לְאֵלֶּלָה דָּבָר, וְלֹא תִגְנֹבְנָה, וְלֹא תִנָּאֲפְנָה, וְלֹא תִהְרֹגְנָה אֶת יַלְדֵיהֶן, וְלֹא תַעֲשִׂינָה מַעֲשֵׂה תַרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תִסְרֹבְנָה לְנֶהֱג בְּנֶהֱג הַמִּקְבֵּל לְפִי שְׁאֵתָהּ מִצְוָה אוֹתָן. קִבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאֻמּוּנִים שֶׁלָּהֶן, וּבִקֵּשׁ מֵאֵלֶּלָה לְסַלֵּחַ לָהֶן, כִּי אֵלֶּלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
13. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לְרַעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֵלֶּלָה רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כָּבָר נוֹאֲשׁוּ מִן (חֶסֶד אֵלֶּלָה) בְּעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שֶׁכָּבָר נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִחֲזֶרֶת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

61

סִוְרַת אֶץ-צָף

הָעוֹמְדִים בַּשּׁוֹרָה כְּאֵלוּ הֵם בְּנִין מִלֶּכֶד

סורה זו נקראת «אץ-צף, העומדים בשורה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע' אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «העומדים בשורה» מפסוק ארבעה.

סורת אצ-צף 61

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְיָם וְכָל אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּי הַמְּאֲמִינִים! לָמָּה תֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֶׂוּ?²
3. אֱלֹהָ שׁוֹנֵא מְאוֹד אֶת הַמְּדַבְּרִים וְלֹא מְקִימִים.
4. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַלּוֹחֲמִים בְּשִׁבִּילוֹ, וְהֵם עוֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כְּאֵלוֹ הֵם בְּנֵן מִלְכָּד.
5. בְּאֹמֹר מוֹסֵא לְבִנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! לָמָּה תִצְיָקוּ לִי?³ אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲנִי אֲלִיכֶם. וְכֹאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ אֲנִינוּ מִדְּרִיד אֶת הָאֲנָשִׁים הַמְּשַׁחֲתִים.
6. וּבְאֹמֹר עִיסָא בֶן מִרְיָם, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲלִיכֶם מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבָשָׁר עַל שְׁלִיחַ שְׂיָבּוּא אַחֲרִי וְשִׁמּוֹ «אַחְמַד»,⁴ וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֲמָרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר.
7. וּמִי חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה עַל אֱלֹהָ כְּזָבִים בְּהַקְרָאוֹ אֶל דַּת הָאִסְלָאם? אֲכֹן אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיד הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אֹר אֱלֹהָ בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אַךְ אֱלֹהָ מְשַׁלֵּם אוֹרוֹ וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַּד) עִם הַהִדְרָכָה אֶל דְּרִיד הַיִּשָּׁר (הַקּוֹרְאֵן) וְעַם דַּת הָאִמָּת (הָאִסְלָאם) כְּדִי לְהַשְׁלִיטָה עַל כָּל הַדִּתּוֹת, וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַפְּגָנִיִּים.⁵

1. ר' סורת אל-חשר 59 : 1.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 226.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 69.

4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».

5. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

קטע 2

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֲאֵם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעֲנָשׁ מִכְּאִיב?
11. תֵּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהַ וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְמַעַן אֱלֹהַ, בְּרַכּוּשְׁכֶם וּבִנְפֻשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבַתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.
12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם וַיְכַנִּיסְכֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֶל מִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים בְּגֹן עֵדֶן, זֹהִי הַהֲצִלָּה הַגְּדוֹלָה.¹
13. וְעוֹד חֹסֵד אֲשֶׁר תֵּאֱהָבוּ, עֲזָרָה מֵאֱלֹהַ וְנִצָּחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בִּשְׂרָאֵת לְמֵאֲמִינִים.
14. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֲיִיו עוֹזְרֵי דַת אֱלֹהַ! כְּפִי שֶׁקָּרָא עִיסָא בֶן מֶרְיָם אֶל תַּלְמִידָיו, מִי יִהְיֶה עוֹזְרִי לְמַעַן אֱלֹהַ? אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָעוֹזְרִים לְדַת אֱלֹהַ.² וְתֵאֲמִינוּ קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וְאֲנַחְנוּ עֲזָרְנוּ לְמֵאֲמִינִים לְנִצָּחַת אֶת אֱלֹהַ שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ, וְהֵם נִצְחוּ.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 52.

62

סִוְרַת אֶל-ג'וּמוּעָה יוֹם הַכְּנוּס

סורה זו נקראת «אֶל-ג'וּמוּעָה», שפירושו הוא, יום הַכְּנוּס, או יום התפילה בציבור, משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יום הַכְּנוּס» מפסוק תשעה.

סורת אל-ג'ומועה 62

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, הַמֶּלֶךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַעֲזִיז, וְהַחֲכָם.
2. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל (הָעֲרָבִים) הֵלֵא קוֹרָאִים וְלֹא כוֹתְבִים שְׁלִיחַ מִקְרָבָם יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וַיִּטְהַר אוֹתָם, וַיִּלְמְדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֲכָמָה (הַמִּסְתָּר שֶׁל הַנְּבִיא),¹ אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי כֵן בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
3. וְאֶל עַמִּים אֲחֵרִים שֶׁעוֹדֵם לֹא בָּאוּ, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.
4. וְזָהוּ חֲסִדוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוּא מַעְנִיק לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהֵה רַב-חֲסֵד עֲצוּם.
5. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַתּוֹרָה וְלֹא נָהֲגוּ לְפִיהָ, דּוֹמִים לַחֲמור נוֹשֵׂא סִפְרִים. רַע הוּא מִשָּׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ אֶת עַם הַחוֹטְאִים.
6. וְאָמַר, הוּי הַמִּתְיָהֲדִים! אִם טוֹעֲנִים אַתֶּם כִּי רַק אַתֶּם מְכַל בְּגִי הָאָדָם יִדְרִיחוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, כִּי אֲנִי שֹׁאֲפוּ לְמוֹת, אִם צוֹדִקִּים אַתֶּם.
7. אֲדָּהֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאֲפוּ לָכֵךְ, בְּאֲשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
8. אָמַר, הִנֵּה הַמַּעֲוֹת אֲשֶׁר תִּנְסּוּ לְבַרַח מִמֶּנּוּ הוּא מַחֲכָה לָכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעֲכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 2

9. הוּי הַמַּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר יִקְרָא לַתַּפְלָה בְּיוֹם הַכְּנוּס,² מִהֲרוּ אֶל זִכָּר אֱלֹהֵה (לַתַּפְלָה), וְעִזְבוּ אֶת עֲסָקֵיכֶם, זֶה טוֹב לָכֶם אִם יוֹדֵעִים אַתֶּם.
10. וְעַם תִּם הַתַּפְלָה הַתַּפְּזָרוּ בָּאָרֶץ וּבִקְשׂוּ אֶת חֲסֵד אֱלֹהֵה, וְהִרְבּוּ לְזָכָר אֶת אֱלֹהֵה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
11. וְכְאֲשֶׁר יִרְאוּ (אֲחֵדִים מִן הַמִּסְלָמִים) סַחַר אוֹ שַׁעֲשׂוּעִים, נִפְּצוּ (מִעֲלִיד) אֲלֵיהֶם וְהִשְׁאִירוּ עוֹמֵד. אָמַר, זֶה אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר מִן הַשַּׁעֲשׂוּעִים וּמִן הַסַּחַר, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַטוֹב בַּמִּפְרָנִסִּים.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 129, ופ' 151.

2. יום ששי.

سُورَةُ الْمُنَافِقِينَ

63

סִוֵּרַת אֶל-מוֹנָאפֶקוֹן הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹנָאפֶקוֹן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביעות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מונאפקון 63

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר בָּאִים אֵלֶיךָ הַצְבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ. וְאֵלֶּלָה יוֹדַע כִּי אַכּוֹן שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאֵלֶּלָה יַעֲיֵד כִּי הַצְבוּעִים מְשַׁקְרִים.
2. לָקַחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לְמַגּוֹ, ¹ וְכֵךְ הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מַעַל שְׁבִיל אֱלֹהָהּ. רַע הַמַּעֲשָׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,
3. זֹאת עֲקֹב אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ אַחֲרֵי כֵן כִּפְרוּ. אֱלֹהָהּ אָטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְחָדְלוּ לְהִבִּין. ²
4. בְּרֵאוּתָךְ אוֹתָם, וַפְּלִאוֹ אוֹתָךְ גּוֹפִיָהֶם, וּבִדְבָרְסָם תִּשְׁמַע לְדְבָרֵיהֶם, וְאוֹלָם הֵם כְּקֹרְשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר. ³ יַחֲשָׁבוּ כָּל צַעֲקָה נִגְדָם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הַשֹּׁמֵר אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אֱלֹהָהּ יִשְׁפִּיל אוֹתָם וַיִּגְרַשׁ אוֹתָם מִרְחֻמּוֹ, עַד מְתֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֱמֶת? ⁴
5. כְּאֶשֶׁר יֹאמַר לָהֶם, בּוֹאוּ לַמַּעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ כִּי יִסְלַח (אֱלֹהָהּ) לָכֶם, הֵם מִפְּנִים אֶת רֹאשֵׁיהֶם, וְתִרְאֶה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בִּיהִירוֹת.
6. אִין הַבְּדֵל, אִם תִּשְׁאַל אֱלֹהָהּ לְסַלַח לָהֶם, אוֹ לֹא תִשְׁאַל אוֹתוֹ, אֱלֹהָהּ לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אִינוּ מִדְרִיךְ אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים.
7. הֵם הָאוֹמְרִים, אֵל תִּסְיַעוּ לֵאלֹהָ (הַמְהַגְרִים הַנִּזְקָקִים) אֲשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ, לַמַּעַן יַעֲזִיבוּהוּ. הֵן לֵאלֹהָהּ אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְבוּעִים אֵינָם מְבִינִים זֹאת.
8. הֵם אוֹמְרִים, כְּאֶשֶׁר נִחְזַר לְמַדִּינָה יוֹצִיא הַעֲזוּזִי אֶת הַשָּׁפֵל מִמֶּנָּה, ⁵ הֵן לֵאלֹהָהּ הַעֲזוֹ וְלִשְׁלִיחוֹ וְלִמְאֻמֵּינִים, וְאוֹלָם הַצְבוּעִים לֹא יֵדְעוּ.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 16.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 87.

3. ריקים מכל תבונה.

4. ר' סורת את-תובה 9 : 30.

5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים, שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאלצו אותם לעזוב את העיר.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יָסִיחַ הוֹנֶכֶם וּבְנֵיכֶם אֶת דַּעְתְּכֶם מִזִּכְרֵ אֱלֹהִים.¹ אֲשֶׁר
כָּדָּ יַעֲשֶׂה, אֱלֹהִים הֵם הַמִּפְסִידִים.
10. תִּרְמוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שִׁשְׁיִיגְכֶם הַפְּנוֹת,² לְבַל תִּאֲמְרוּ אִזּוֹ, רַבּוֹנִי!
יֵתֵן לִי אֲרֻכָּה לְמַעַן אֶתֵּן צֹדֶקָה וְאֶהְיֶה מִתְמַיִם הַדֶּדֶךְ.
11. אוּלַם אֱלֹהִים לֹא יֵתֵן אֲרֻכָּה לְאִף נֶפֶשׁ בְּהִגִּיעַ מוֹעֲדָהּ (קְמוּת), כִּי אֱלֹהִים
בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 37.

2. ר' סורת אל-בקר 2 : 195.

64

סִוְרַת אֶת-תַּע' אִבְּן הָרוּחַ וְהַפֶּסֶד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «את-תע' אבן, הרוח והפסד» ביום הדין
היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד
ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה
שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הרוח והפסד» מפסוק
תשעה.

סורת את-תע'אבון 64

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמִּים וּבְאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, ¹ לוֹ הַמַּלְכוּת וְלוֹ הַשְּׁבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מֵאֲמִין, וְאֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, ² וְצִירְכֶם וְהִיטִיב צוּרְתְכֶם, וְאֵלֵיו הַכֹּל יָחֹזֵר.
4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּשִׁמִּים וּמַה שֶּׁבְּאָרֶץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים, ³ כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּלִבְבוֹת.
5. הָאֵם לֹא נוֹדַע לָכֶם עַל מַה שֶּׁקָּרָה לְאֱלֹה שֶׁכָּפְרוּ לִפְנֵים? הֵם טָעְמוּ כֶּבֶד מַעֲשֵׂיהֶם, וְלָהֶם עֲנֹשׁ מִכְּאִיב (בְּיוֹם הַדִּין). ⁴
6. כִּזְאֵת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, הָאֵם בְּנֵי אָדָם יִדְרִיכוּ אוֹתֵנוּ? וְכָפְרוּ וּפְנוּ עָרְף. אֵד אֵין אֱלֹהֵה זְקוּק לְאָדָם, כִּי אֱלֹהֵה אֵינוֹ זְקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שְׁבַח.
7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוֹקְמוּ לְתַחִיָּה. אָמַר, אֲמַנֶּם כֵּן, בְּחַיֵּי רְבוּנִי! אַתֶּם תִּקְוֶמוּ לְתַחִיָּה, וְאִזּוּ יוֹדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם, וְנִקָּל הוּא לְאֱלֹהֵה.
8. לָכֵן הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה וּבִשְׁלִיחוֹ וּבְאוֹר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אֱלֹהֵה בְּקִיָּה בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אֱלֹהֵה יֵאָסֵף אֶתְכֶם לַיּוֹם הָאֵסוּף יִהְיֶה יוֹם הַרוּחַ וְהַהֶפְסָד (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יֵאֲמִין בְּרְבוּנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יִכְפֹּר לוֹ עַל מַעֲשָׂיו הַרְעִים וְיִכְנִס אוֹתוֹ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם לְהַשְׁאֵר שָׁם לְנֶצַח, וְזוֹהִי הַזְכָּיָה הַעֲצוּמָה. ⁵

1. ר' סורת אצ-צף 1: 61; וסורת אל-גיומעה 62: 1.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופ' 23.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 13.

10. אַךְ אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ וְהִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ, לְנֶצַח יִהְיוּ שָׁם, וְיָמָה רַע הַמְדוֹר.

קטע 2

11. לֹא יִפְגַּע כָּל פֶּגַע אֶלָּא בְּרָצוֹן אֱלֹהָהּ, וּמִי שֶׁמֵּאַמִּין בְּאֱלֹהָהּ, הוּא יִדְרִיךְ אֶת לְבוֹ, וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

12. צִיְתוֹ לְאֱלֹהָהּ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ, וְאִם תִּפְנּוּ עֶרְף, עַל שְׁלִיחֵנוּ רַק לְמִסַּר הַיּוֹדָעָה בְּרוּרָה.

13. אֱלֹהָהּ, אִין אֵלֶּה אֶלָּא הוּא, וּבְאֱלֹהָהּ יִבְטְחוּ הַמֵּאַמִּינִים.

14. הוּא הַמֵּאַמִּינִים! הִנֵּה מְנֻשׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבִים לָכֶם, הַשְׁמֵרוּ אִפּוֹא מִפְּגִיעֵהֶם. אַךְ מוּטָב שֶׁתִּסְלְחוּ וּתְוַתְּרוּ וּתִמְחֲלוּ, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

15. אַכֵּן הוֹנֵכֶם וּבְנֵיכֶם אֵינֶם אֶלָּא מִבְּחֹן לָכֶם, וְאֱלֹהָהּ אֵתוֹ שָׁכַר עֲצוּם.

16. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהָהּ כָּכָל אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ, וְשָׁמְעוּ, וְצִיְתוּ, וְהוֹצִיאוּ מִמוֹן (לְצִדְקָה) טוֹב לְנַפְשְׁכֶם. וְהַמְצָלִיחִים הֵם אֵלֶּה הַמִּתְגַּבְּרִים עַל יָצָר הַקִּמְצָנוּת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְמִילוֹת חֶסֶד לְאֱלֹהָהּ, יַחֲזִיר לָכֶם אֱלֹהָהּ כְּפָלִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ מְכִיר תוֹדָה וּמִתּוֹן.

18. וְהוּא הַיּוֹדֵעַ בְּנִסְתֵּר וּבְגָלוּי, הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.

65

סִוֵּרַת אֶט-טֵלַאק הַגְּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אֶט-טֵלַאק, הַגְּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה
שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגְּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סורת אט-טלאק 65

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחָמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! אִם תִּגְרְשׁוּ הַנָּשִׁים, גִּרְשׁוּ אוֹתָן כְּאִשֶּׁר הֵן טְהוֹרוֹת מִן הַנִּסְתָּ, דִּיקוּ אֶפְּוֹא בְּחֹשֶׁב הַ«עֵדָה»¹, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה רְבוּנָכֶם. אֵל תּוֹצִיאוּ אוֹתָן מִבֵּיתֵיהֶן, וְלֹא יֵצְאוּ אֶלָּא אִם תַּעֲשִׂינָה מַעֲשֶׂה זָנוּת בְּרוּר. אֵלֶּה חֻקֹּת אֱלֹהֵה, וְאִשֶּׁר יַעֲבֹר חֻקֹּת אֱלֹהֵה,² יִגָּרֶם עוֹל לְעַצְמוֹ. לֹא תִדַּע, אוֹלִי אַחֲרֵי כֵן יַעֲשֶׂה אֱלֹהֵה דְּבַר מָה.³
2. וְכְאִשֶּׁר יִמְלֹאוּ יְמֵיהֶן, עֲלֵיכֶם לְהַחֲלִיט אִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֹסֶד אוֹ לְהַפְרֹד מֵהֶן בְּחֹסֶד,⁴ וְהַקִּימוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרָאֵל מִכֶּם כְּעֵדִים, וְעֲרְכוּ הַעֲדוֹת לְאֱלֹהֵה. עַל זֹאת מִזְהָר כָּל מִי שֶׁמֵּאַמִּין בְּאֱלֹהֵה וְהַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן.⁵ כָּל הַיָּרֵא אֶת אֱלֹהֵה, יַעֲשֶׂה לוֹ אֱלֹהֵה מוֹצֵא,
3. וַיִּפְרֹגֶם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיַחֲשֹׁב מֵאִין. כָּל הַבוֹטֵחַ בְּאֱלֹהֵה, הִנֵּה הוּא חֵלְקוֹ. הֵן אֱלֹהֵה מִבְּצַע אֶת כָּל פְּקֻדוֹתָיו, וְלִכְל דְּבַר קִבַּע אֱלֹהֵה מִדָּה קְצוּבָה.
4. וְאֵלֶּה מִנְשׁוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִתְיָאֲשׁוּ מִן הַנִּדָּה, כִּי תִהְיֶי בְּסִפְק (בְּנוֹגֵעַ לְתַקוּפַת הַמִּתְנַתֵּן), תַּקוּפַת הַהַמִּתְנָה תִּהְיֶה שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים, וְגַם אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד לֹא הִתְנָה לָהֶן נִדָּה. אִךְ הַנָּשִׁים הָהֵרוֹת תִּמְשָׁךְ תַּקוּפַתָּן עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. וְאִשֶּׁר יִירֵא אֶת אֱלֹהֵה, הוּא יִקַּל עָלָיו אֶת עֲנִיָּיו.
5. זֶהוּ הַדִּין שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִידוּ אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאִשֶּׁר יִירֵא אֶת אֱלֹהֵה, הוּא יִכְפֹּר לוֹ מַרְעוּתָיו וְיִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם (בְּיוֹם הַדִּין).
6. (בְּמִשְׁךְ תַּקוּפַת הַהַמִּתְנָה עֲלֵיכֶם) לְהַשְׁכִּין אוֹתָן בְּאִשֶּׁר תִּשְׁכְּנוּ אִתָּם, וַיִּפְרֹגֶם אוֹתָן כְּפִי שְׂיַעֲלֶה בִּידֵיכֶם, וְלֹא תִצִּיקוּ לָהֶן בְּמִשְׁכָּן. וְאִם הָרוֹת הֵן. עֲלֵיכֶם לָתֵת לָהֶן דְּמֵי מְזוֹנוֹת עַד אֲשֶׁר תִּלְדְּנָה. אִם יִנִּיקוּ אֶת יִלְדֵיכֶם, שְׁלֹמוֹ לָהֶן אֶת שָׂכָרָן לְפִי הַסֵּכֶם וְהַתִּיעָצוּת הַדִּדִית בְּצִדִּיק, אִךְ בְּהַעֲדֹר הַסֵּכֶם כְּזֶה תִּינִיק לוֹ (הָאֵב) אִשָּׁה אַחֶרֶת.

1. הַכוֹוֵנָה הִיא לֹא לְשִׁלּוּחַ אוֹתָן חֲפְשִׁיּוֹת גַּם אַחֲרֵי הַגְּרוּשִׁין עַד אִם תַּעֲבוּרְנָה שְׁלוֹשׁ וְסִתּוֹת, לִמְעַן יִתְבָּרַר אִם הָרוֹת הֵן מִבְּעִלְיָהֶן. וְאִם לֹא תִנְשָׁאנָה עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. אִךְ אִם אֵינָן הָרוֹת תּוֹכֵלְנָה לְהַנְשֵׂא לְאַחֵר מִלֵּיאָתָן פֶּרֶק זִמְנִין.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 229.

3. הֵייוֹנוּ בְּמִשְׁךְ שְׁלוֹשֶׁת חוֹדָשִׁים אֵלֶּה יִשְׁלִימוּ בִּינֵיהֶם וְלֹא יִשְׁלַחֲנָה.

4. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 231.

5. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 232.

7. על בעל האמצעים להוציא לפי אמצעיו, ומחסר אמצעים, יוציא מאשר נתן לו אלה. לא יכביד אלה על נפש יותר ממה שנתן לה, ולאחר מצוקה יביא אלה רוחה.

קטע 2

8. כמה ערים אשר הפרו את חקי רבונן ושליחיו, על כן ערכנו חשבון קפדני עמן והענשנו אותן בענשים קשים.

9. הן טעמו את כבד מעשיהן ותהיה אחרית ענינן אבדון.

10. אלה הכין להן (הערים) ענש כבד. לכן יראו את אלה אתם אנשי תבונה אשר האמינו, אלה הוריד אליכם מן השמים אזכרה,

11. שליח אשר יקרא לפניכם אותות אלה גלויים, כדי להוציא את המאמינים עושי הטוב מן האפלה אל האור. אשר יאמין באלה ויעשה את הטוב, יכניס אותו אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. ושם ישאר לנצח, והוא (אלה) יפרנסו בשפע.

12. אלה הוא אשר ברא שבעה רקיעים, ומן הארץ כמוהם. תרד הפקדה ביניהם, למען תדעו כי אלה הכל-יכל, וכי אלה מקיף בדעתו כל דבר.

66

סִוֵּרַת אֶת-תְּחָרִים

הָאָסוּר

סורה זו נקראת «אֶת-תְּחָרִים, הָאָסוּר», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג' וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הָאָסוּר» מפסוק אחד.

סורת את-תחרים 66

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. **הוי הנביא! למה תאסר (על עצמך) את אשר אללה הרשה לך, בבקשך לפיכך את נשׁוּתִיד? אללה סולח ורחום.**
2. **קבר צוה לכם אללה התרת שבועותיכם, ואללה הוא המגן עליכם, והוא היוֹדע והחכם.**
3. **וכאשר לחש הנביא לאחת מנשׁוּתִיו דבר סתר, אך היא גלתה אותו (לאשה אחרת מנשׁוּת הנביא), ואללה הודיע לו על כך, (הנביא) הודיע לה מקצתו ונמנע מהודיעה מקצתו. וכאשר הגיד לה הדבר, אמרה, מי הגיד לך זאת? והוא אמר, הגיד לי היוֹדע והבקיא בכל דבר.**
4. **אם תחזרו שתיכון בתשובה אל אללה, הן תעו לבותיכן. אך אם תעזרנה אשה את אחותה לקום עליו, הנה אללה הוא מגנו, וג' בריל (גבריאל), והישרים במאמינים, והמלאכים יעזרו לו.**
5. **יתכן שאם יתגרש מכן, יתן לו רבונו במקומכן בנות זוג טובות מכן, מסלמיות, מאמינות, אדוקות, בעלות תשובה, עובדות לאללה, צמות, לא בתולות (גרושות או אלמנות), ובתולות.**
6. **הוי המאמינים! שמרו על נפשכם ועל בני משפחתכם מאש אשר הדלק שלה הם האנשים (הכופרים והחוטאים) והאבנים. מפקדים עליה מלאכים אלימים ואיתנים, אשר לא ימרו את פקדת אללה, ויעשו את אשר יצוו.**
7. **הוי הכופרים! אל תתנצלו היום (יום הדיון), אכן יגמל לכם אללה כמעשיכם.**

קטע 2

8. **הוי המאמינים! שובו אל אללה בתשובה כנה, אולי יכפר עליכם רבונכם מערותיכם ויכניסכם אל גנים שנהרות זורמים מתחתיהם, ביום ההוא (יום הדיון) לא יכלים אללה את הנביא ואת אלה אשר האמינו אותו, אורם מאיר לפניהם ולימינם, ויאמרו, רבוננו! השלם לנו את אורנו וסלח לנו, כי אתה הכל-יכל.**

9. הוֹי הַנְּבִיא! הִלָּחֵם בְּכּוֹפְרִים וּבַצְבוּעִים וְנָהַג בָּהֶם בְּחֶמְרָה, כִּי מַעֲוֹנִם הִגִּיהֶם וְסוֹפָם בִּישׁ.
 10. אֵלֶּלָה נָתַן כְּמֹשֶׁל לְכּוֹפְרִים אֶת אִשָּׁת נֹחַ (נֹחַ) וְאִשָּׁת לוֹט, שְׁתִּיָּהוּ הָיוּ נָשִׁים לְשָׁנִים מַעֲבָדֵינוּ הַיִּשְׂרָאֵלִים, אֲדָּה הִן בְּגָדוּ בָהֶם, וְלָכֵן לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֵיהֶן לַעֲזֹר לָהֶן בְּמֵאוּמָה אֶצֶל אֵלֶּלָה, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהֶן, הִכְנָסוּ שְׁתִּיכֶן אֶל הָאִשׁ עִם הַנְּכַנְסִים אֵלֶיהָ.
 11. אוּלַם כְּמֹשֶׁל לְמַאֲמִינִים הֵבִיא אֵלֶּלָה אֶת אִשָּׁת פְּרָעָה, שְׁאִמְרָה, רְבוּנִי! בָּנָה לִי אֶצֶלְךָ בֵּית בָּנוּ, וְהִצִּילֵנִי מִפְּרָעָה וּמִמַּעֲשָׂיוּ וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוּטָאִים.
 12. וְאֶת מִרְיָם בֵּת עֲמֵרָאן אֲשֶׁר שְׁמָרָה טְהֵרַת רַחֲמָה, וְאַנְחֵנוּ נִפְחָנוּ בּוֹ (בְּרַחֲמָה) מְרוּחָנוּ,¹ וְהִיא הָאֵמִינָה בְּדַבְרֵי רְבוּנָה וּבִסְפָּרֶיּוּ וְהִיתָה מִן הַמַּצִּיתִים לְאֵלֶּלָה.

67

סִוֵּרַת אֵל-מֶלֶךְ הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אֵל-מֶלֶךְ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מלך 67

חלק 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר בידו המלוכה, והוא הכל-יכל,
2. הוא אשר ברא את המנות ואת החיים לבסותכם מי מכם מעשיו טובים יותר מאחרים.¹ הוא העזוז והסולח,
3. אשר ברא שבעה רקיעים דומים בדיוק וערוכים זה מעל זה, ולא תראה בבריאת הרחמן כל חסר שלמות, ולא תמצא בשמים בקיעים, הסתכל עוד ועוד וראה, האם תראה שם כל סדק?
4. הבט שוב ושוב, עיניך ישובו משפלות, תשושות.
5. ואת רקיע השמים התחתון קשטנו במאורות, ועשינו מהם מרגמות כנגד השטנים,² והועדנו להם (לשטנים) את ענש השרפה (בגיהנם).
6. וכן הועדנו את הגיהנם לכופרים ברבונם, ורעה שהיתם שם.
7. באשר ישלכו אל תוכו ישמעו נעירתו והוא רותח.
8. וכמעט מתפוצץ מזעם, ובכל פעם שתשליך אליו קבוצה מן הכופרים, ישאלו אותם שומריהם, האם לא בא אליכם שליח מזהיר?
9. יאמרו, אמן כן, בא אלינו שליח מזהיר, אך אנו הכחשנו, ואמרנו, לא הוריד אללה מאומה מן השמים, אין אתם (השליחים) אלא בתעיה גדולה.³
10. ויאמרו, לו היינו שומעים או מבינים לא היינו מבצלי הלהבה.
11. הם הודו אפוא בחטאייהם, וכך יבוא האבדון על בצלי אש התבערה.
12. היראים את רבונם בסתר, מיעדים להם סליחה ושכר גדול.
13. דברי דבריכם בסתר או דברו בגלוי,⁴ יודע הוא את אשר בלבבות.
14. האם איננו יודע את אשר ברא? והוא הקלטיף⁵ והבקי.

1. ר' סורת הוד 11 : 7.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.

4. ר' סורת אל-אנביא 21 : 110.

5. הלטיף : המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו ; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קטע 2

15. הוא אָשר עֲשָׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְחַלְכוּ בְּמִרְחָבָהּ, וְאָכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵלֶי תַּחֲנִית הַמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין).¹
16. הָאֵם בְּטוּחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁקַע אֶתְכֶם בְּאֲדָמָה? וְאִז תִּתְחַיֵּל לְהִתְנַעֵשׂ (עַד שְׁתַּמּוּתוֹ בְּלָכֶם).
17. הָאֵם בְּטוּחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאִז תִּבְיִנוּ אֶת אֲזֵהְרָתִי.
18. כִּבֵּר הִכְחִישׁוּ אֵלָה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנִשִּׁי!
19. הָאֵם אֵינֶם רוֹאִים אֶת הָעוֹפוֹת מְעַלִּיהֶם פּוֹרְשִׁים כְּנָפִים וּמֵאֲסָפִים כְּנָפִים? רַק הִרְחַמְוּ יַחְזִיקֶם (בְּאִוִיר), כִּי הוּא רוֹאָה כָּל דָּבָר.
20. אוּ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גָדוֹד לָכֶם לַעְזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הִרְחַמְוּ? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאִשְׁלִיָּה.
21. וּמִי יִפְרִיֵּס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פָּרְנִסְתּוֹ? אוּלַם הֵם מִמְּשִׁיכִים בְּמִרְסִּים וּסְטִיָּתִם.
22. הָאֵם זֶה הַהוֹלֵךְ מִתְהַפֵּף עַל פָּנָיו מִדְּרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הַהוֹלֵךְ בָּרִיא בְּקוֹמָה זְקוּפָה?
23. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשְּׁמַע וְאֶת הָרְאוֹת וְהַלֵּב (לְהִבִּיּוֹ). אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ (לוֹ).
24. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר פָּזַרְכֶּם בְּאָרֶץ וְאֵלֶי תֵּאֲסָפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
25. אוּלַם הֵם אָמְרוּ, מָתִי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים), אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים?
26. אָמֹר, הַדַּעַת (בְּקִיּוֹם יוֹם הַדִּין) רַק אֶצֶל אֵלָה הִיא, כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר בְּרוּר.
27. וְאוּלַם בְּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (עֲנֵשׂ אֵלָה) קָרוֹב, יִתְקַדְרוּ פְּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאִז נֹאמֵר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם (לְהַחִישׁ).
28. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּף, בֵּין אִם יָמִית אֵלָה אוֹתִי וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר אִתִּי, וּבֵין אִם יִרְחַם עָלֵינוּ, מִי יִגֹּן עַל הַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׂ מִכְּאִיב?
29. אָמֹר, הוּא הִרְחַמְוּ, הָאֱמֻנוֹ בּוֹ וְעָלָיו סִמְכָנוּ. עוֹד תִּדְּעוּ מִי הוּא בַּתְּעִיָּה גְלוּיָה.
30. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּף, אִם יִחַלְחַל מִימֵיכֶם בְּאֲדָמָה, מִי (מִלְבַּד אֵלָה) יָבִיא לָכֶם מִי מַעֲזָן (זוֹרְמִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה)?

68

סִוֵּרַת אֶל-קֶלֶם הָעֵט

סורה זו נקראת «אֶל-קֶלֶם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצוו, «אקרא', קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סורת אל-קלם 68

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. «נ»¹. אֶשְׁבַּע בְּעֵט וּבְאֶשֶׁר הֵם (הַמְלָאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אִין אַתָּה (מוֹחֲמַד), בְּחֶסֶד רְבוּנָד, מְשַׁנֵּעַ,
3. וְאֶכּוּ יֵשׁ לָךְ שָׁכָר (מֵאֱלֹהֵה) אֶשֶׁר לֹא יִפְסֹק,
4. וְכִי אַתָּה בַּעַל אִפִּי וּתְכוּנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אִפּוּא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאֲחוּז בְּחִבְלֵי הַשָּׁטָן?
7. כִּי רְבוּנָד יוֹדֵעַ טוֹב מִי סוּטָה מְשֻׁבֵּלוּ, וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. לָכֵן אֵל תִּצְיֵת לְמַכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִנְהַג בְּצַבִּיעוֹת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בְּצַבִּיעוֹת.
10. אֵד, אֵל תִּצְיֵת לְנִשְׁבָּע לְשׁוּא, נִבְזָה,
11. מוֹצִיא דְּבָה וְהוֹלֵךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקֶפֶן וְחוּטָא,
13. אֶכְזָרִי וּמִלְבָּד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיעַל,
14. מְשׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בְּנִים רַבִּים,
15. בְּהִקְרָא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אֲגָדוֹת קֶדְמוֹנִים.
16. עַל כֵּךְ עוֹד נִטְבִּיעַ לוֹ סִימָן הֶכֶר עַל הַחֹסֶם.
17. נִסְיֵנוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) כְּכִי שֶׁנִּסְיֵנוּ אֶת בְּעָלֵי הַגֶּן, שֶׁזָּמְמוּ לְאַסּוֹף אֶת פְּרוֹתָיו לְפָנוֹת בִּקְרָא (כְּדִי לְמַנֵּעַ מִהֶעֱנִיִּים אֶת חִלְקֵם בְּלִקְטֹ),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצֶה אֱלֹהֵה.
19. וְאוּלָם בְּלִילָה בְּהִיוֹתָם יִשְׁנִים פְּגָעָה בְּגֵן שְׁלֵהֶם אִשׁ מִרְבוּנָד,
20. וְהִפְכָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְמָה.
21. וְקָרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כְּאֶשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בַּבֶּקֶר,

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הַשְׁכִּימוּ אֶל הַגֶּן אִם בְּרָצוֹנְכֶם לִקְטוּ.
23. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אֶל יְבוּא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וַיֵּצְאוּ מִקֶּדֶם בְּכֹנֶה קְבוּעָה שֶׁתַּצְלִיחַ מְזַמֵּתָם.
26. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אֲבִדְנוּ!
27. אֲדַרְבֶּה, אֲנַחְנוּ מְחַסְרֵי כָּל!
28. אָמַר הַמֶּתוֹן שֶׁבֶהֱם, הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תִשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהִים?
29. וְאָמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח שֵׁם רַבּוֹנֵנוּ, אָכֵן חוֹטְאִים הִייְנוּ.
30. אַחֵר כָּד, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אֲבֹי לָנוּ כִּי הִייְנוּ עָרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וְיִתֵּן לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ טוֹב מִמָּנוּ בְּמִקְוָמוֹ. מִרַבּוֹנֵנוּ אֲנַחְנוּ מְבַקְשִׁים.
33. כִּזָּה הִזָּה הֶעֱנֵשׁ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) אֵד הֶעֱנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוֹ רַק יַדְעוּ.

קטע 2

34. אָכֵן, לִיִּרְאִים אֲצֵל רַבּוֹנָם גְּנוֹת הַנַּעַם.
35. הֵאֵם אֲפֹשֶׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמַּסְלָמִים לַכּוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אֵיד תִּשְׁפֹּטוּ?
37. הֵאֵם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשְּׂמִימִים) אֲשֶׁר מִמָּנוּ אַתֶּם לוֹמְדִים?
38. שֵׁיט לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ?
39. אוֹ שְׁבוּעָה מִפְּלֶגֶת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, שֶׁלִּפְיָהּ אֲנַחְנוּ נִקְבֵּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שְּׂאֵתֶם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שְׁפוֹטְכֶם?
40. שְׂאֵל אוֹתָם, מִי מֵהֶם עָרַב לְכָד?
41. אוֹ שֶׁתַּפִּים לָהֶם? וַיִּבִּיאוּ נָא אֶת שִׁתְפִּיָּהֶם אִם הֵם צוֹדֻקִּים?
42. בְּיוֹם אֲשֶׁר תַּחֲשֹׁף שׁוֹךְ וַיִּזְמְנוּ לִסְגָד וְלֹא יוֹכְלוּ.
43. כְּשֶׁעִיגִיָּהֶם מִשְׁפָּלוֹת תִּכְסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוֹת, הֵן לִפְנֵים (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לִסְגָד וְהֵם שְׂלֵמִים (אֲבָל הֵם סָרְבוּ),
44. הִנֵּחַ לִי אִפּוֹא לְטַפֵּל בְּמִתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זֹו. אֲנַחְנוּ נוֹלִיד אוֹתָם שׁוֹלָל בְּלִי שִׂידְעוֹ אֵיד נַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

45. וְאַתָּן לָהֶם שְׁהוּת, כִּי הַתִּנְכְּלוּתִי חֲזָקָה.
46. או תִּשְׁאַל מֵהֶם שְׁכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוּבוֹת?
47. הָאֵם מִחֲזִיקִים הֵם בְּסוּדוֹת הַנִּסְתֵּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?
48. לָכֵן, חֲכָה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפֵּט רְבוּנָד, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלְוִיָּתָן (יוֹנוֹס, יוֹנָה) בְּקִרְאוֹ (אֶל רְבוּנוֹ) כְּשֶׁהוּא עָצוּב.
49. וְלֹיֵא הַשִּׁיג אוֹתוֹ חֶסֶד מֵאֵת רְבוּנוֹ, הִיָּה מוּטָל אֶל הַיִּבְשָׁה הַחֲשׂוּפָה וְהוּא מְגִנָּה,
50. וּבָחַר בּוֹ רְבוּנוֹ וְעָשָׂה אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׂרָיִם.
51. הַכּוֹפְרִים כְּמַעַט שִׁפְּגָעוּ בְּדָ בְּמִבְטֵיהֶם, כְּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת הַקּוֹרְאָן, וְאָמְרוּ, הוּא מְשַׁגֵּעַ,
52. הִנֵּה אֵין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא הַזְהָרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַגִּ'ן).

69

סִוְרַת אֶל-חֲאָקָה יוֹם חֻקֵּי קֵצַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-חֲאָקָה, יוֹם חֻקֵּי קֵצַת הָאֶמֶת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין: היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יוֹם חֻקֵּי קֵצַת הָאֶמֶת» מפסוק אחד.

סורת אל-חאקה 69

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

קטע 1

1. יום חקיקת האמת (יום הדין).
2. ומה הוא יום חקיקת האמת?
3. ומה תדע על יום חקיקת האמת?
4. עמי ת' מוד ועאד לא האמינו במהלומה של יום הדין.
5. אך באשר לת' מוד הנה השמדו ברעש (שעבר כל גבול בעצמותו).
6. ובני עאד השמדו ברוח רעשנית עזה ומאוד קרה,
7. ששלח בהם אלה במשך שבועה לילות ושמונה ימים רצופים. וראית אן את בני האדם מוטלים מתים כמו גזעי דקלים עקורים,
8. והאם תראה להם כל שארית?
9. חטאו פרעה ואשר היו לפניו והערים ההפוכות (ערי בני עמו של לוט),
10. הם התנגדו לשלח רבונם! שנשלח להם, והוא (אללה) הכה בהם מכה עצומה.
11. באשר גאו המים, נשאנו אתכם¹ בתבה השטה,
12. למען תשמש לכם הזכרה, ולמען תבין זאת און ערנית.
13. ובהתקע בשופר תקיעה אחת,
14. והארץ וההרים ינשאו ויהרסו עד יסוד,
15. אותו יום יארה המארה (יום הדין),
16. ביום ההוא יבקעו השמים ויתרופפו,²
17. והמלאכים על קצותיהם, ונשאו כס המלכות של רבונך מעל לראשיהם ביום ההוא שמונה (מלאכים).
18. ביום ההוא תעמדו (לדין), לא תעלים מכם תעלומה.³

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 9.

3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אֵד בְּאֶשֶׁר לָזָה אֲשֶׁר נָתַן פְּנִקֶּס הָרְשׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמֶר, הִנֵּה הוּא! קְרָאוּ אֶת פְּנִקֶּס הָרְשׁוּם שְׁלִי,
20. כִּי יִדְעִיתִי שְׁעָלִי לְתֵת דִּין וְחִשְׁבוֹן (לָכֵן הִכְנֵתִי אֶת עַצְמִי בְּאִמּוֹנָה וּבַעֲשִׂית הַטּוֹב).
21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֶּג בְּחַיִּים מִשְׁבִּיעִים רָצוֹן,
22. בְּגֹן הָעֲלִיוֹן,
23. שִׁפְרוֹתָיו מְרֻבִּים וּקְרוּבִים,
24. וַיֹּאמֶר לָהֶם, אֲכָלוּ וּשְׂתוּ לַעֲנֹגָה בְּאֶשֶׁר קִדַּמְתֶּם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמַי שְׁעִבְרוּ.
25. וְאוֹלָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פְּנִקֶּס הָרְשׁוּם שֶׁלּוֹ בְּיַד שְׂמָאלוֹ יֹאמֶר, הֲלוֹאִי וְלֹא נָתַן לִי פְּנִקֶּסִּי,
26. וְלֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ מַה הוּא חִשְׁבוֹנִי זֶה,
27. לוֹ רַק הָיָה מוֹתִי גַם סוֹפִי,
28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עֶזֶר לִי,
29. וְאֶבֶד לִי שְׁלֹטוֹנִי.
30. (אֲזַ וַיֹּאמֶר), תִּפְסּוּ אוֹתוֹ וְכַבְּלוּ אֶת יָדָיו אֶל צִנָּאוֹ,
31. אַחֵר כִּד בְּשִׂאוֹל צְלוּהוּ,
32. וְהִכְנִיסוּהוּ בְּשִׁלְשֻׁלַת שְׂאֲרָכָה שְׂבָעִים אֲמָה.
33. כִּי לֹא הֶאֱמִין בְּאֵלֶּה הָאֲדִיר,
34. וְלֹא הֵאִיץ אַחֲרַיִם לְהַאֲכִיל אֶת הַדֵּל וְהַמִּסְכָּן,
35. לְפִיכָךְ אֵין לוֹ כָּאֵן הַיּוֹם יָדִיד נָפֶשׁ (שְׁיַעֲזֹר לוֹ).
36. וּמִזּוֹנוֹ יִהְיֶה רַק מְגֻלָּה שֶׁל אֲנָשִׁי הָאֵשׁ,
37. שֶׁהִיא הַמֵּאֲכָל הַמֵּיַעַד לַחוּטָאִים.

קטע 2

38. אֲשַׁבֵּעַ בְּמָה שְׂאֲתֶם רוּאִים,
39. וּבְמָה שְׂאִינְכֶם רוּאִים,
40. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) דִּבְרוּ שֶׁל שְׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. וְלֹא דִבֵּר מְשׁוּרָר.¹ אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תִּתְּמִינוּ,
42. וְלֹא דִבֵּר מִגִּיד עֲתִידוֹת.² מֶה מָעַט זֹכְרִים אַתֶּם.
43. (הַקּוֹרְאָן הוּא) גִּלּוּי אֲמַתִּי מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
44. אֱלֹהֵי הָהָה (הַנִּבְיָא מוֹחֲמַד) בּוֹדָה וְלוֹ דִּבֵּר אֶחָד בְּשִׁמְנוּ,
45. הֵינּוּ אוֹחֲזִים בּוֹ בְּכֹחַ,
46. וְכוֹרְתִים אֶת עוֹרֵק לְבָבוֹ,
47. לֹא יוֹכֵל אִישׁ מִכֶּם לְמִנֵּעַ בַּעֲדָנוּ מִפְּגוּעַ בּוֹ.
48. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזִּכָּרָה לִיִּרְאִים.
49. וַיּוֹדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בָּכֶם מִכְחִישִׁים.
50. אֵךְ יִגּוֹן הוּא (הַקּוֹרְאָן) לְכּוֹפְרִים,
51. וְהוּא הָאֲמַת הַבְּרוּרָה.
52. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רְבוֹנֵךְ הָאֲדִיר.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5.

2. ר' סורת אט-טור : 52 : 29.

70

סִוֵּרַת אֶל-מַעְאֲרֵג מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-מַעְאֲרֵג», מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם, השם בשלמותו הוא «אללה ד'ו אל-מעארג', אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סורת אל-מעארג' 70

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. שָׂאֵל שׁוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֶנֶשׂ הַנוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאִין מִי שְׂיִכַּל לְמוֹנֵעַ נְפִילָתוֹ,
3. מֵאֵת אֱלֹהָ בַּעַל הַמַּעַלּוֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (ג' בְּרִיל, גַּבְרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ חֲמִשִּׁים
אֶלְף שָׁנָה (מִשְׁנוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכֵן, הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת בְּאָפֹן יָפָה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֶנֶשׂ) רַחוּק,
7. וְאַנְחֲנוּ נִרְאֶהוּ קְרוֹב.
8. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כְּנַחֲשֵׁת מִתְּכַת,
9. וְהַהָרִים רִכְבִּים כְּצֶמֶר מְנוֹפֵץ.
10. וְלֹא יִשְׂאֵל יָדִיד נֶפֶשׁ לְשִׁלוֹם יָדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוֹלָם הַכּוֹפֵר יִבְקֹשׁ לְפָדוֹת עַצְמוֹ מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁל הַיּוֹם
הַהוּא וְתִמּוֹרֵת בָּנָיו,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שִׁבְטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיֵּד אֲלֵיהֶם,
14. וּבְכָל אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יַחֲדוּ לְמַעַן יִנָּצַל,
15. אֲדָּ לֹא וְלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תִּתְּלַשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקֶּרֶקֶפֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נָסוּג אַחֹר וּפָנָה עָרְף,
18. וְצָבֵר (הוֹן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נָתַן צִדְקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכֵן, מוֹג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בְּפִגּוּעַ צָרָה הוּא חִרָד,
21. אֲדָּ בְּהִגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאַחֲרִים,

22. אַךְ לֹא כֹן הַמִּתְפַּלְלִים,

23. הַמִּתְמִידִים בְּתַפְלָתָם,

24. שְׁמֹרְכוֹשָׁם מִיַּעַד חֶלֶק יְדוּעַ,

25. לְקַבֵּצוֹ וְלִנְצְרוֹ,

קִטְעַ 2

26. הַמֵּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,

27. וְאֲשֶׁר הֵם מַעֲנִשׁ רְבוּנָם מִלְּאִים פָּחַד,

28. אֲכֹן עֲנֵשׁ רְבוּנָם הַבִּלְתִּי נִמְנַע,

29. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחֲסִי מִן,

30. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זֹוגָם אִזְ עַם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִגְנוּ.

31. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מַעְבֵּר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,

32. אֲשֶׁר לִנְאֻמָּנִים לְהַתְחַיְבוּתָם וּלְבְרִיתָם,

33. וְהַמַּעֲיָדִים עֲדוֹת אֶמֶת,

34. וְהַשּׂוֹמְרִים עַל תַּפְלוּתֵיהֶם,

35. כָּל אֵלֶּה בְּגִנִּים מְכַבְּדִים.

36. מִה קָרָה לְכוֹפְרִים הַמִּמְהָרִים לְקִרְאָתָךְ,

37. בְּהַמוֹנִיָּהֶם מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל?

38. הַמִּשְׁתוֹקֵק כָּל אֶחָד מֵהֶם לְהַכְנִס לְגֹן נַעַם?

39. לֹא וְלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמָּה בָּרָאנוּ אוֹתָם.

40. לָכֵן נִשְׁפַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַמְזוֹרָח וְהַמַּעֲרָב,¹ כִּי נוֹכַל,

41. לְהַחֲלִיף אוֹתָם בְּטוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמְלְטוּ מִעֲנִשְׁנוּ,

42. הֵנַח לָהֶם אִפּוֹא לְכַטְפֵּט וּלְהַשְׁתַּעֲשַׁע עַד אֲשֶׁר יִכְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר הִבְטַח

לָהֶם,

43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחַפְזוֹן, כְּנִדְחָקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,

44. מִשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, וְתַכְסָּה אוֹתָם הַשְׁפָּלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם.

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רבון המזרח והמערב».

71

סִוֵּרַת נוֹחַ

נח

סורה זו נקראת «נוח», נח» משום שפותחת ומסיימת בספור של נוח ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אלה הטביע אותם עם המבול. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נח» מפסוק אחד.

סורת נוח 71

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. אָכוּ שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נֹחַ) אֶל בְּנֵי עֲמוֹ (וְאֶמְרֵנוּ לוֹ), הִזְהַר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי שְׂיִבּוּא עֲלֵיהֶם עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הִזֵּי בְנֵי עַמִּי! הִנְנִי מִזְהִיר גְּלוּי לָכֶם,
3. עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהֵה וְיִרְאוּ אוֹתוֹ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לִמְעַן יִסְלַח לָכֶם מִחַטָּאֵיכֶם וְיִתֵּן לָכֶם אֲרֻכָּה לְמוֹעֵד קָבוֹעַ, אוּלָם כָּאֲשֶׁר מֵגִיעַ הַמוֹעֵד שֶׁל אֱלֹהֵה אֵין הוּא נִדְחָה עוֹד, לוֹ יִדְעֶתֶם.
5. אָמַר, רְבוּנִי! אֲנִי קָרָאתִי לְבְנֵי עַמִּי בַּלִּילָה וּבַיּוֹם,
6. אֲדָּ קָרִיאתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לְבָרַח מִמֶּנִּי.
7. וְאָכוּ כָּכָל אֲשֶׁר אָקְרָא לָהֶם לִמְעַן תִּסְלַח לָהֶם, שָׁמוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִינֵיהֶם וְהִתְעַטְפוּ בְּבִגְדֵיהֶם וְהִמָּשִׁיכוּ בְּסֻטְיָתָם וּמָלְאוּ יְהִירוֹת.
8. וְקָרָאתִי לָהֶם בְּרָבִים,
9. וְהִזְהַרְתִּי אוֹתָם בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר,
10. וְאֶמְרֵתִי, בְּקִשׁוֹ מִרְבוּנְכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מֵרַבָּה לְסַלַּח.
11. וְיִשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּים בְּשֹׁפַע,
12. וְיַעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גָּנִים וּנְהָרוֹת.
13. לָמָּה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אֱלֹהֵה כְּרָאוּי לוֹ,
14. אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּשָׁלְבִים שׁוֹנִים.¹
15. הֲלֹא תִירְאוּ כִּי־צַד בָּרָא אֱלֹהֵה שְׂבַעַה שָׁמַיִם, עָרוּכִים זֶה מֵעַל לָזֶה (בְּלִי עֲמוּדִים בֵּינֵיהֶם)?²
16. וְעָשָׂה בָּהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהָאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר לְאוֹר?
17. וְאֱלֹהֵה יַצַּר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצֶמַח,
18. וְאֵלֶיהָ יִחְזִירְכֶם, וְאִזּוּ יוֹצִיאְכֶם שׁוֹב מִמָּוְנָה.

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. ואללה פרש לכם את הארץ כשטח,

20. למען תעברו בה בשבילים רחבים.

קטע 2

21. ואמר נוח (נח), רבוני! הם לא שמעו בקולי, והלכו אחרי אלה שרכושם ובניהם הוסיפו רק על אבדנם.

22. וזממו מזמה עצומה,

23. ואמרו, אל תעזבו את אליהם, ואל תעזבו את «וד» ולא את «סואע» ולא את «יע'ות»¹ ולא את «יעוק» ולא את «נסר»¹,

24. הם התעו רבים, אל תוסיף לכופרים אלא תעיה.

25. ומפני חטאיהם הטבעו, ובסוף יכנסו אל האש, ולא ימצאו להם עוזרים כנגד אלה.

26. ואמר נוח, רבוני! אל תשאיר על פני האדמה אפלו אחד מן הכופרים האלה.

27. כי אם תשאירם, יתעו את עבדיך ולא יולידו אלא משחת וכופר.

28. רבוני! סלח לי ולהורי ולכל אשר בא אל ביתי והוא מאמין, ולמאמינים ולמאמינות, אף לכופרים אל תוסיף אלא כליה.

1. וד, סואע, יעיות', יעוק, ונסר: חמישה אליילים מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סִוֵּרַת אֶל-גִּ'ן הַשְּׁדִּים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אֶל-גִּ'ן, הַשְּׁדִּים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הג'ן לבין בני אנוש. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשְּׁדִּים» מפסוק אחד.

סורת אל-ג'ין 72

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. (הוּי מוֹחֵמֵד) אָמַר, נִתְגַּלָּה לִי שְׁקִיבוּצַת שְׂדִים הָאֵזִינָה (לְקִרְיָאֲתִי הַקּוּרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכֹן שְׁמַעְנוּ קוּרְאֹן מִפְּלָא,
2. הַמְדִּירָךְ אֶל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאֲמָת, וְאַנְחֵנוּ הָאֲמֵנוּ בּוֹ, מַעֲתָה לֹא נִשְׁתַּף אִף אֶחָד עִם רְבוּנֵנוּ,
3. וְאָכֹן הוּא יִתְעַלָּה הוּד אֱלֹהֵינוּ לֹא לָקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלָד.
4. הָאָוִיל שְׂבִינֵינוּ (אֶבְלִיס) אוֹמֵר דְּבָרִים לֹא אֲמַתִּיִּים עַל אֱלֹהֵה.
5. וְאָכֹן חֲשַׁבְנוּ שֶׁלֹא יִדְבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשְׂדִים כְּזָבִים עַל אֱלֹהֵה.
6. אֲחָדִים מִבְּנֵי אָנוּשׁ הָיוּ מִחִפְּשִׁים עֲזָרָה מֵאֲחָדִים מִן הַשְּׂדִים, וְכַךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חֲשָׁבוּ כְּמוֹתְכֶם כִּי אֱלֹהֵה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לְתַחֲיָה אִף אֶחָד.
8. וְאָכֹן גִּשְׁשָׁנוּ בְּשָׂמִים וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עֲזִים וְשִׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכֹן הָיִינוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשְׁבִים בָּהֶם לְשִׁמְעַ. אֵד מִי שֶׁיִּבְקֹשׁ לְשִׁמְעַ עֲתָה יִמָּצֵא לוֹ שִׁלְהָבֶת אוֹרְבֶּת,
10. לָכוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לִנְגֵד אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּאַרְצָה, אוֹ אוֹלֵי רוּצָה רְבוּנִם לְהַדְרִיכֶם אֶל הַיֶּשֶׁר.
11. כִּי גַם בִּינֵינוּ יֵשׁ יִשְׁרִים וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כָּבֵד הִתְפַּלְּגְנוּ לְכַתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוֹלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאֱלֹהֵה בְּאַרְצָה, וְלֹא נוּכַל לְבָרֵךְ מִמֶּנּוּ,
13. לָכוּ, כְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֶת הַהִדְרָכָה (מִן הַקּוּרְאָן) הָאֲמֵנוּ בָּהּ, כִּי הַמֵּאֲמִין בְּרְבוּנוּ אֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ מִקְּפוּחַ וּמַעֲשֶׁק.
14. אֲמָנִם יֵשׁ בִּינֵינוּ כְּאֱלֹהֵה הַמְּסַלְּמִים, וְאֱלֹהֵה הַמְּשַׁחֲתִים, הַמְּסַלְּמִים הֵלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה,
15. אֵד הַסּוֹטִים יִשְׁמְשׁוּ חֹמֶר הַסָּקָה לְגִיָּהֵם,
16. אֵלוֹ (הַכּוֹפְרִים) הֵלְכוּ בְּנִתִּיב הַיֶּשֶׁר, הָיִינוּ מִמְטִירִים לָהֶם מִים בְּשִׁפְעַ,

17. לְנִסּוֹתֵם בְּזֹאת, וְכָל מִי שְׁיִרְחַק מִהֲזָכֶרֶת רְבוּנוֹ, הוּא יוֹלִיכוֹ אֶל עֵנֶשׁ חֲזָק וְקָשָׁה.
18. הַמְסַגְּדִים מִיַּעֲדִים רַק לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָה. אֵל תִּקְרְאוּ עִם אֱלֹהָה אַחֵר.
19. כְּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אֱלֹהָה (מוֹחֲמֵד) וּפָנָה אֶל רְבוּנוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמַעַט הַצְטוּפִּי עָלָיו.

קִטְעַ 2

20. אָמַר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רְבוּנִי וְלֹא אֲשַׁתַּף בּוֹ אַחֵר.
21. אָמַר, אֲנִי בַּעֲצָמֵי אֵין בְּכוֹחִי לְהַזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.
22. אָמַר, לֹא יִגֹּן עָלַי אִישׁ מִפְּנֵי עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהָה, וְלֹא אֶמְצָא מַחֲסֵה מִפְּנֵיו,
23. לֹא אוֹכֵל אֶלָּא לְהוֹדִיעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָה וְאֶת שְׁלִיחוֹתָיו שֶׁהֵטִיל עָלַי. וּמִי שְׁאַיִנוֹ מִצִּית לְאֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גִּיהֶנֶם, וַיִּהְיֶה בָּהּ לְנֶצַח.
24. כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם (מִן הָעֵנֶשׁ), יִדְעוּ אֲזִי מִי הוּא הַחֲלָשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמַּעַט לְמַסְפָּר.
25. אָמַר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֵנֶשׁ שְׁנוּעַד לְכוּפָרִים קְרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרְבוּנִי יִתֵּן לְכוּפָרִים אֲרָכָה?
26. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר, וְלֹא יִגְלֶה סוּדוֹתָיו הַנִּסְתָּרִים לְאַף אֶחָד,
27. אֶלָּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשִׁלִּיחַ, אֲשֶׁר יִפְקִיד עָלָיו שׁוּמָרִים (מְלֹאכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו,
28. לְמַעַן יָדַע כִּי הוֹדִיעָנוּ אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנֵם. וְהוּא הַקִּיף אֶת אֲשֶׁר בְּרִשׁוֹתֵם, וְהוּא הַקִּיף וַיִּדַּע אֶת מַסְפָּרם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סִוֵּרַת אֶל-מוֹזַמֵּל הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹזַמֵּל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים.
קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סורת אל-מוזמל 73

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֵּתַעֲטֵף!¹
2. עָמַד בְּתַפְלָה בְּלִילָה מִבִּלְתִּי מַעֲט,
3. או חָצִיו או פְּחוֹת מִמָּוְנו קָצַת,
4. או הוֹסֵף עָלָיו, וּקְרָא אֶת הַקּוּרְאָן בְּרוּר מֶלֶה בְּמֶלֶה,
5. הוּ אֲנַחְנוּ נָטִיל עָלֶיךָ דְּבוּר עֲצוּם (הַקּוּרְאָן).
6. הָעֲבוּדָה הַמִּתְקִימָת בְּאַמְצֵעַ הַלִּילָה מִשְׁפִּיעָה יוֹתֵר עַל הַלֵּב, וְהַקְרִיאָה יוֹתֵר בְּרוּרָה.
7. אוּלַם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם אַתָּה מְאוּד עָסוּק בְּכָל מִינֵי עֲסָקִים,
8. וְזָכַר אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ, וְהִתְמַסֵּר לְעֲבוּדָתוֹ, וְסִמָּךְ עָלָיו.
9. כִּי הוּא רַבּוֹן הַמְזֻרָח וְהַמְעַרֵב, וְאִין אֵלֶּה זוּלָתוֹ, קַח אוֹתוֹ אִפּוּא לָךְ לְמִשְׁעָן.
10. הִתְיַחֵס לְדִבְרֵי הַכּוֹפְרִים בְּסִבְלָנוּת, וְהִתְרַחֵק מֵהֶם בְּצוּרָה נְאוּתָה,
11. הִנִּיחֵנִי וְאֶת הַמַּכְחִישִׁים, עֲתִירִי הַנִּכְסִים, וְתוֹ לָהֶם אֲרַכָּה קִצְרָה.
12. כִּי אֲצִלְנוּ יֵשׁ לָהֶם שְׁלֹשְׁלָאוֹת כְּבִדּוֹת וְאֵשׁ הַשְּׂאוֹל,
13. וּמֵאַכַל מִחֻנֵּק בּוֹ וְעָנֵשׁ מִכְּאִיב.
14. בְּיוֹם שֶׁתִּרְעַד הָאָרֶץ וְהַהָרִים, וְהַהָרִים יִהְיוּ רַכִּים כְּעֶרְמַת חוֹל.
15. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) שְׁלִיחִים אֲשֶׁר יַעֲיִד עֲלֵיכֶם, כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֶל פְּרַעַה שְׁלִיחִים,
16. אוּלַם פְּרַעַה הִתְנַגֵּד לְשְׁלִיחִים, וְאֲנַחְנוּ הַשְּׂמֵדָנוּ אוֹתוֹ הַשְּׂמֵדָה מוֹחֶצֶת.
17. וְאִידֵךְ תִּבְטָחוּ אִפּוּא, וּכְבֹּר כְּפִרְתֶּם, מִפְּנֵי יוֹם שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַיְלָדִים לְשִׁיבָה (יוֹם הַדִּין),
18. הַשְּׂמִים נִבְקָעִים בּוֹ, וְיִתְגַּשֹּׁם אִיוְמוֹ (שֶׁל אֱלֹהֵה)?
19. אֲכֹן זֹאת הִיא הַזְהָרָה, הַחֲפֵץ לְהַזְהִיר יִקַּח לוֹ שְׂבִיל אֶל רַבּוֹנוּ.

1. הוּי הַמֵּתַעֲטֵף : קְרִיאָה מְכוּוֹנֶת לַנְּבִיא מוֹחֲמַד.

קטע 2

20. אָבן רבּוֹנָד יוֹדַע כִּי אַתָּה קָם לַתּוֹפֵלָה קָרוֹב לְשָׁנִי שְׁלִישִׁי הַלַּיְלָה וְחָצִי וּשְׁלִישׁוֹ, עִם קְבוּצָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה. וְאַלְלָה הוּא הָעוֹרֵךְ מִדַּת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם. יוֹדַע הוּא כִּי לֹא תוּכְלוּ לְמַנּוּתוֹ, וְלָכֵן הוּא הֵקֵל עֲלֵיכֶם, עַל כֵּן קָרָאוּ בְּקוֹרְאָן כָּכָל שְׁתוּכְלוּ. יוֹדַע הוּא כִּי יִהְיוּ מִכֶּם חוֹלִים, וְאַחֲרִים הַמַּתְהַלְכִּים בְּאַרְץ לְהַשִּׁיג פְּרִנְסָה מִחֶסֶד אֵלֶּלֶה, וְאַחֲרִים הַלּוֹחֲמִים בְּשָׂבִיל שָׁל אֵלֶּלֶה. עַל כֵּן קָרָאוּ בּוֹ (הַקּוֹרְאָן) כָּכָל שְׁתוּכְלוּ, וְקִיְמוּ אֶת הַתּוֹפֵלָה וְתָנוּ זָפֶאת (צִדְקָה),¹ וְתִגְמְלוּ לְאַלְלָה גְּמִילוּת חֶסֶד,² וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תִּקְדִּימוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם תִּמְצְאוּ אֵצֶל אֵלֶּלֶה טוֹב יוֹתֵר מִמֶּנּוּ בְּתוֹסַפֶּת שָׁכָר עָצוּם. בְּקִשׁוֹ אִפּוּא אֶת סְלִיחַת אֵלֶּלֶה. כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 43.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245.

74

סִוֵּרַת אֶל-מוֹדֵת'ר הַמִּתְכַּסֶּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹדֵת'ר, הַמִּתְכַּסֶּה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמותה בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמִּתְכַּסֶּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מודת'ר 74

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהִזְהַר,
3. וְאֵת שֵׁם רְבוּנְךָ רוּמִם,
4. וְאֵת בְּגָדֶיךָ טָהוֹר,
5. וּמִן עֲבוֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הַרְחֵק,
6. וְאַל תִּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מֵחֶסֶר אוֹן,¹
7. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְשֵׁם רְבוּנְךָ.
8. וְכֹאשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר (בַּיּוֹם הַדִּין),²
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חֲמוּר,
10. לְכוֹפְרִים לֹא קָל.
11. עֲזֹב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרָאתִי יַחְדּוֹ (עָרוֹם וּבְלִי כְלוּם),³
12. וְהִעֲנַקְתִּי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הַמְּלוּיִם אוֹתוֹ כָּל הַזָּמָן,
14. וְאֵת דְּרָכָיו יִשְׁרֵתִי,
15. וְהוּא מִשְׁתוֹקֵק שְׂאוּסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וְלֹא! הוּא הַתִּנְגֵּד לְאוֹתוֹתֵינוּ,⁴
17. לָכֵן אֶכְבֵּד עֲנָשׁוֹ עָלָיו,
18. הוּא חָשֵׁב וְתִכְנֵן (הַתִּנְגְּדוֹתוֹ לְנִבְיָא),
19. אֲרוּר הוּא אֵיךְ תִּכְנֵן,

1. אבן כתי'ר, תפסיר אל-קוראן אל-עטי'ים, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 73.

3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מוע'ירה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.

4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אָרוּר הוּא אִיד תִּכְנֹן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בְּאִשֶּׁר הוּא תִכְנֹן),
22. וְקִמַּט מִצָּחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֵרֶף וְנִמְלָא זְהִירוֹת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכְּשׁוּף שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים,
25. וְאִין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנְּבִיא) אֵלָּא דְּבָרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לְמַד).
26. וְעַל כֵּךְ צִלָּה אֶצְלָה אוֹתוֹ אֵשׁ לוֹהֶטֶת (סִקֵּר),
27. הִתְדַּע מַה הִיא הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת (סִקֵּר)?
28. מְכַלָּה אֶת הַכֹּל,
29. חוֹרֶקֶת הַבָּשָׂר,
30. מִפְּקָדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מִלְּאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קִבַּעְנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְמַעַן יִשְׁמַשׁ הוֹכָחָה לְאִנְשֵׁי
בְּעֵלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבֵּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) וְלֹא יִפְקְדוּ. וְכֵן
לְמַעַן יֵאמְרוּ אֵלֶּה שְׁחָלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,¹ מַה רָצָה אֵלֶּה לְמַשֵּׁל מְשָׁל
כֵּזָה? כֵּךְ יִתְעָה אֵלֶּה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וְיִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה. רַק הוּא
(אֵלֶּה) מְכִיר אֶת גְּדוּדֵי רְבוּזֵךְ, רַק אוֹת הַכְּרָה הוּא לְבָנֵי אָדָם.

קטע 2

32. אָכֵן אֲשַׁבַּע בִּירוֹחַ,
33. וּבִלְיָלָה עֵת יִסּוֹג,
34. וּבִבְקָר עֵת יִפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת) אַחַת מִהָאִסּוּנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אֲזַהֶרָה לְבָנֵי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מֵכֶם אֲשֶׁר יִרְצָה לְהִתְקַרֵּב (מִרְבוּזוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ
לְהִתְרַחֵק (מִרְבוּזוֹ בְּעֲשִׂיַת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תִּלּוּיָה בִּפְעֻלָּה.
39. אָבָל לֹא בְּעֵלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בְּגִנָּים יִשְׁאַלוּ זֶה אֶת זֶה,

41. בדבר הכופרים,
42. מה הובילכם לתוך אש לוקטת?
43. (הכופרים) יאמרו, לא היינו מן המתפללים,
44. ולא היינו מאכילים את המסכן,
45. והיינו עוסקים בדברים בטלים,
46. והיינו מכחישים ביום הדין,
47. עד אשר בא עלינו המוות.
48. לאלה לא תועיל המלצת המליצים,
49. מה להם אפוא מתרחקים מן ההזכרה (הקוראן),
50. כאלו הם ערודים בהולים,
51. אשר ברחו מפני אריה.
52. אבל כל אחד מהם (הכופרים) רוצה כי תנתנה לו מגלות פרושות (מן השמים כמו שנתן למוחמד).
53. אמת הדבר היא, הם (הכופרים) אינם מפחדים מן הענש בעולם הבא (משום שהם אינם מאמינים בקיומו).
54. לא ולא! הוא (הקוראן) אות אזהרה,
55. ומי שיצרעה יזכרנו,
56. אך לא יזכרו אלא אם יצרעה אלה. כי רק הוא ראוי ליצאה ורק הוא בעל הסליחה.

75

סִוְרַת אֶל-קִיָּאָמָה תְּחִיַּת הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אֶל-קִיָּאָמָה, תְּחִיַּת הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יֻס אֶל-קִיָּאָמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תְּחִיַּת הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סורת אל-קיאמה 75

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אַשְׁבַּע בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים!
2. וְאַשְׁבַּע בְּנֶפֶשׁ הַמִּיִּסְרֶת אֶת עֲצָמָהּ!
3. הָאֵם הָאָדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוֹכַל לְאַסּוֹף אֶת עֲצָמוֹתָיו (וְנַחֲיָה אוֹתָו)?
4. אַכֵּן כֵּן! יְכוּלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מִחֲדָשׁ אֶת פְּרָקֵי אֲצָבָעוֹתָיו.
5. וְאוֹלָם הָאָדָם מִתַּעֲקֹשׁ וּמִמְשִׁיךְ לְכַפֵּר,
6. וְשׂוֹאֵל, מִתִּי יוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים?
7. אֵד בְּאֶשֶׁר יִתְמָה הַמִּבְט וְיִדְהֵם (מִמָּה שֶׁיִּרְאֶה בַּיּוֹם הַדִּין),
8. וְיִלְקַח הָיָרֵחַ,
9. וְיִאֲסֹפוּ הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדָּו,
10. וַיֹּאמֶר הָאָדָם בַּיּוֹם הַהוּא, אֵיפָה הַמִּפְקָדִים?
11. לֹא וְלֹא! אֵין כָּל מִקְלָט,
12. כִּי רַק אֶצֶל רְבוּנָד בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן הַקְּבוֹעַ.
13. וַיֹּאמֶר לְאָדָם בַּיּוֹם הַהוּא אֶת מָה שֶׁיִּהְיוּ קְדִים לַעֲשׂוֹת וְאֶת מָה שֶׁאֲחֵר לַעֲשׂוֹת.
14. אַכֵּן הָאָדָם יִהְיֶה בַּיּוֹם הַהוּא עֲדוּת בּוֹ בְּעֶצְמוֹ,
15. וְלוֹ גַּם יָבִיא כָּל תַּרְוֹץ שֶׁיִּכְל.
16. (הוּא הַנְּבִיא!) אֵל תִּנְעֵי אֶת לְשׁוֹנָד לְקֹרֵא אוֹתוֹ (הַקּוֹרֵא בְּזִמּוֹ הַתְּגִלוֹתוֹ לָד), לְמַעַן מֵהָר בּוֹ,¹
17. אַכֵּן עֲלִינוּ אֶסְכְּתוֹ (בְּלִבָּד) וְקִרְיָתוֹ (בְּלְשׁוֹנָד),
18. אֵד בְּקוֹרְאָנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאִמְצָעוֹת הַמִּלָּאָד ג' יִבְרִיל), עֲקֹב אַחֵר קִרְיָתוֹ (מֵאֲתָנּוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עֲלִינוּ בְּאוּרוֹ.

1. הַהוּרָאָה הַזֶּה מְכוּוֹנֶת לְנִבְיָא מוֹחֲמַד.

20. אָכּוּ, אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם,
21. וְתִנְיָחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא.
22. (וּבִיּוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָּנִים מְזֵהִירוֹת,
23. מִבִּיטוֹת אֶל רְבוּנָן,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשְׁשׁוֹת מִמְּהֻלּוּמָה אֲשֶׁר תִּשָּׁבֵר לָהֶן אֶת עֲמוּד הַשְּׂדֵרָה.
26. לֹא וְלֹא! בְּאֲשֶׁר תִּגִּיעַ הַנִּשְׁמָה עַד הַגֶּרוֹן,
27. וַיֹּאמֶר, הֲיֵשׁ רוּפָא?
28. ו(הַגּוֹסֵס) הִיָּה בְּטוֹחַ כִּי זֶה הוּא הַפְּרוּד (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלְכַּת, (מְצִיקֶת סוּף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַתִּקְשָׁרָה עִם מְצֻקֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא).
30. אֶל רְבוּנָד בִּיּוֹם הַהוּא הַהוֹבֵלָה.

קטע 2

31. הֵן (הַכּוֹפֵר) לֹא הֶאֱמִין וְלֹא הִתְפַּלֵּל,
32. רַק הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
33. וַיִּחְזֹר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ מִתִּיָּהָר.
34. עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב,
35. וְשׁוּב, עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב.
36. הִחְשַׁב הָאָדָם כִּי יַעֲזֹב חִפְשִׁי לְנִפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הִיָּה רַק טָפָה מְזַרַע אֲשֶׁר נִפְלַט,
38. וְאַחֵר כֹּד הִיָּה דָם מַעֲבָה, וְכֹד בְּרָאוּ אֱלֹלָה וְעַצְבוּ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה.
40. הָאֵם אֵין הַעוֹשָׂה אֶת כָּל זֶה לְכַחֲיוֹת הַמֵּתִים?

76

סִוְרַת אֶל-אִנְשָׁאן הָאָדָם

סורה זו נקראת «אֶל-אִנְשָׁאן, הָאָדָם» משום שמונח זה מוזכר בפתיחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «הָאָדָם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנסאן 76

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. כְּבֵר עֲבַר פֶּרֶק זְמוֹ עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדִין דְּכֵר רֵאוּי לְצִיוֹן.
2. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה מְעֻרְבֶת, וּלְמַעַן נִסּוּתוֹ, עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכֹן אֲנַחְנוּ הִדְרָכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מֵאֲמִין) מְכִיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כִּפּוּי טוֹבָה).
4. לְכוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ שְׂרָשָׁאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הִגִּיהֵם.
5. אֵד תַּמִּימִי הִדְרָךְ יִשְׁתּוּ מִכּוֹס (יֵין) אֲשֶׁר נִמְהָלָה בְּקִמְפוֹר,
6. מִמַּעַן אֲשֶׁר מִמָּנוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהֵה, יִפְלְגוּהוּ לְפִלְגִים (כֶּרֶצוֹנִים),
7. הֵם מְקִימִים אֶת הַנֶּדֶר וִירָאִים מִפְּנֵי יוֹם שְׁעִנְשׁוּ מְקִיף,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמֵּאֲכָל לְמִרוֹת אֶהֱבֵתֵם לוֹ, לְעֵנִי, לִיתּוֹם, וּלְאַסִּיר,
9. בְּאוֹמְרִם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲכִילִים אֶתְכֶם לֶשֶׁם אֱלֹהֵה. לֹא נִרְצָה מִכֶּם גְּמוּלָה וְלֹא תוֹדוֹת,
10. כִּי אָכֹן יִרָאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רִבּוֹנֵנוּ יוֹם עֲצוּב הִרָה אֶסוֹן.
11. אֱלֹהֵה יִשְׁמֹר אוֹתָם מִפְּנֵי רַעַת הַיּוֹם הַהוּא וַיִּתֵּן לָהֶם יָפִי וְאוֹר בְּפִנְיָהֶם, וְאֲשֶׁר וְשִׁמְחָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם,
12. וַיִּגְמַל לָהֶם גּוֹן עֲדוֹן וּמִשִּׁי עַל סִבְלָנוֹתָם.
13. וְשֵׁם יִהְיוּ מִסִּבִּים עַל סִפּוֹת מַגְבָּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלֵּהט הַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא מִקָּר מִקְפִּיא,
14. וְקִרְוִים עֲלֵיהֶם צִלְלִיו, וְאֲשַׁכּוּלוֹתָיו הֵם בְּהֶשֶׁג הַיָּד,
15. וַיִּסְתַּבְּבוּ בִּינֵיהֶם בְּפִלִּים מִכְסֵּף וּבִגְבִיעֵי זְכוּכִית,
16. זְכוּכִית מִכְסֵּף עֲשׂוּיָה לְפִי מִדָּה,
17. שִׁמְמָנָה יִשְׁתּוּ מִשְׁקָה נִמְהַל עִם זִנְגָבִיל,

18. מִמַּעַן הַזֹּרֵם שָׁם וְשָׁמוּ «סֶלְסִיל»¹.
19. וַיִּסְתַּבְּבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עַלְמֵי עַד, בְּרֹאוּתָךְ אוֹתָם תַּחֲשָׁבֵם פְּנִינִים מְפָאֵרוֹת.
20. וְכַאֲשֶׁר תִּתְּבוֹנוּ תִּרְאֶה נְעִימוֹת וּמַלְכוּת גְּדוֹלָה.
21. עֲלֵיהֶם בְּגָדֵי מָשִׁי יִרְקִים וְקֻטִּיפָה, וּמִקְשָׁטִים בְּצַמִּידֵי כָסָף, וַיִּשְׁקֶה אוֹתָם רְבוֹנָם מִשְׁקֶה טָהוֹר.
22. זֶה יִהְיֶה גְמוּלָתְכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מְקַבְּלִים.
- קִטְעַ 2**
23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרְדֵנוּ אֵלֶיךָ מִשְׁמִים אֶת הַקּוֹרְאָן בְּהַמְשָׁד,
24. וְלָכֵן חָכָה בְּסִבְלָנוֹת לְמַשְׁפֵּט רְבוֹנָךְ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם חוּטֵא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
25. וַיִּזְכֹּר אֶת שֵׁם רְבוֹנָךְ הַשָּׂכֶם וְהַעֲרַב,
26. וּמִן הַלִּילָה סָגַד לוֹ, וְשִׁבְּחָהּוּ לְאַרְךְ הַלִּילָה.
27. אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) אוֹהֲבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּמַהֲרִים לַחֲלוֹף, וּמִתְעַלְמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יּוֹם הַדִּין).
28. אֲנַחְנוּ בְּרֹאוּנוּ אוֹתָם, וְחֻזְקָנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְהַחֲלִיפָם בְּאַחֲרִים שְׂכָמוֹתָם.
29. זוֹהִי אֲזַכְרָה! הֶחָפֵץ אִפּוֹא, יִקַּח לוֹ אֶל רְבוֹנוֹ שְׂבִיל.
30. אֵד לֹא תִתְּפָצוּ אֵלָּא אִם יִחַפֵּץ אֵלֶּה. כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
31. יִכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שְׁיִרְצָה, אֵד לְכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֲנֵשׁ מְכַאִיב.

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (רי מלון שגיב).

77

סִוְרַת אֶל-מוֹיֶסֶס לַאֲת הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-מוֹיֶסֶס לַאֲת, הַרוּחוֹת
הַנִּשְׁלָחוֹת» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל
הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה
במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים.
קיבלה את שמה «הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת» מפסוק אחד.

סורת אל-מורסאלאת 77

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּרוּחוֹת הַנְּשַׁלְחוֹת זוֹ אַחֲרֵי זוֹ,
2. וּבִסּוּעֵרוֹת סְעוֹר,
3. וּבִמְפִיצוֹת הַפֶּחַ,
4. וּבִמְפִידוֹת הַפֶּרֶד,
5. (וּבִמְלָאכִים) הַמוֹדִיעִים הַהִזְכָּרָה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הַעֲנֹשׁ אוֹ לְהַזְהִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֶת אֲשֶׁר הִזְהַרְתָּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא יָבוֹא.
8. וְכֹאשֶׁר יִכְבֶּה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשְּׁמִים מִתְבַּקְעִים,
10. וְהַהָרִים נִהָרָסִים,
11. וְלִשְׁלִיחִים נִקְבַּע מוֹעֵד.
12. עַד לְאַיִזָּה יוֹם אַחֵר הַמוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הַתְּדַע מָה יוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
16. הָאֵם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרָאוּשׁוֹנִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כֵךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
20. הָאֵם לֹא בָּרָאנוּ אֶתְכֶם מִמִּים עֲלוּבִים?
21. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ וּמוֹגֵן,
22. עַד לְמוֹעֵד קִבּוּעַ.
23. וְנִכְלְנוּ לְבָרָא אוֹתוֹ (לְאָדָם), וּמָה טוֹב הוּא הַיְכּוֹל (אֱלֹהֵה).

24. אוי וַאֲבוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
25. הָאֵם לֹא עָשִׂינוּ אֶת הָאָרֶץ כְּמִיכָל,
26. מְכִילָה חַיִּים וּמֵתִים.
27. וְהִצְבֵּנוּ עָלֶיהָ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מִיָּם מִתּוֹקִים.
28. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
29. לָכוּ אֶל זֶה (הַעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחְשִׁים בּוֹ.
30. לָכוּ אֶל צֶל בַּעַל שְׁלוֹשָׁה סְעִיפִים,
31. שְׂאִינוּ מִצֵּל וְאִינוּ מִגֹּן מְלָהְבָה.
32. כִּי אִם יִירוּ נָצִים כְּמִגְדָּלִים,
33. כְּמוֹ הָיוּ גְמָלִים צְהָבִים.
34. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
35. בַּיּוֹם הַזֶּה לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר,
36. וְלֹא יִרְשׁוּ לְהִצְטַדֵּק.
37. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
38. זֶהוּ יוֹם הַפְּסִיקָה, עִם הָרָאוּשׁוֹנִים נֶאֱסָף אֶתְכֶם.
39. וְאִם בִּינְדְּכֶם תַּחֲבוּלָה נֶגְדִי, נְשׁוּהָ.
40. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.

קטע 2

41. אַךְ יִרְאִי אֲלֵלָה בְּצִלָּלִים וּמַעֲיֵנוֹת,
42. וּפִירוֹת לָהֶם כְּרִצּוֹנָם.
43. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ וְהִתְעַנְּגוּ כְּגִמּוֹל עַל מַעֲשֵׂיכֶם,
44. כִּי כֶךָ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
45. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
46. אֲכָלוּ וְהִתְעַנְּגוּ מְעַט, כִּי כּוֹפְרִים אַתֶּם.
47. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
48. וּבִהְאֶמֶר לָהֶם, כְּרָעוּ בַתְּפִלָּה, לֹא יִכְרְעוּ.
49. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
50. לְאֵיזָה אֶמֶר אַחֲרֵי זֶה (הַקּוֹרְאָן) יֵאָמְינוּ?

78

סִוְרַת אֵן-נָבֵא' הָאֵרוּעַ הָעֵצוּם

סורה זו נקראת «אֵן-נָבֵא', הָאֵרוּעַ הָעֵצוּם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֵרוּעַ הָעֵצוּם» מפסוק שניים.

סורת אנ-נבא' 78

חלק 30

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אודות מה הם (הכופרים) מתנכחים?
2. אודות הארוע העצום,¹
3. אשר אודותיו הם רבים.
4. לא ולא! מהר יודע להם.
5. ושוב, לא ולא! עוד יודע להם.
6. האם לא עשינו את הארץ מקום מנוחה?
7. ואת ההרים כיתדות?²
8. ובראנו אתכם זוגות (זכר ונקבה),³
9. ועשינו את שנתכם למנוחה,⁴
10. ועשינו את הלילה כלבוש המכסה אתכם,
11. ועשינו את היום למחיה,
12. ובנינו מעליכם שבועה (רקיעים) מוצקים,⁵
13. ויצרנו (בהם) מנורה נוצצת (השמש).
14. והורדנו מן העננים מים בשפע,⁶
15. להצמיח בהם תבואות וכל סוגי צמחים,
16. וגנות צפופות.⁷

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4: 1; סורת אל-אעראף 7: 119; סורת אר-רום 30: 31; וסורת אז-זומר 39: 6.

4. ר' סורת אל-פורקאן 35: 47.

5. ר' סורת אש-שמס 91: 5.

6. ר' סורת אנ-נור 24: 43; וסורת אר-רום 30: 48.

7. ר' סורת אר-רעד 13: 4.

17. אָכּוּ, יוֹם גָּזַר הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְתִבְּאוּ בְּקִבּוּצוֹת,¹
19. וְלִשְׁמִים יִפְתְּחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהַהָרִים יִפְצְצוּ וְיִהְיוּ כְּמִקְסֵם שָׂוָא.²
21. גִּיהֶלֶם תִּהְיֶה מֵאָרֶב,
22. אֶלֶיָּהּ יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שֵׁם יִשְׁאָרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קִרְרִיּוֹת וְלֹא מִשְׁקָה צָחוּחַ,
25. אֶלָּא מִיָּם רוֹתְחִים וְלַחָה,³
26. כְּתִגְמוּל מִתְּאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בְּיוֹם הַדִּין,
28. וְכַחַשׁ כְּחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ,
29. וְאוֹלָם אֲנַחְנוּ רָשָׁמְנוּ כָּל דְּבַר בְּפִנְקֵס מַעֲשֵׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מַעֲלֵשׁ זֶה וְאַנְחֲנוּ נוֹסִיף לָכֶם עוֹד עֲנָשִׁים.⁴

קֶטֶע 2

31. אוֹלָם לִירָאִים יֵשׁ זִכְיָה,
32. גִּנִּים וְכִרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבְנוֹת זֹוג צִעִירוֹת חֲטוּבוֹת שְׂדִים,⁵
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מִשְׁקָה טָעִים,
35. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְרִיק.
36. זֶה הַגְּמוּל מִרְבוֹנָךְ, וּמִתֵּת לִּי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מִרְבוֹן הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הִרְחַמְוּ, שְׂאִין לְדָבָר אֱלֹו אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ.⁶

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.

2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארה 101 : 5.

3. ר' סורת «צ» 38 : 57.

4. ר' סורת «צ» 38 : 58.

5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 35 – 37.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. ביום אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (ג' בְּרִיל)¹ וְהַמְלָאָכִים שוֹרוֹת שוֹרוֹת. אָף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זֵוֹלֶת מִי שֶׁיִּרְשָׁה לוֹ הָרַחֲמָן,² וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת, וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצֶּדֶק, וְכָל מִי שֶׁיִּרְצֶה לָשׁוּב אֶל רַבּוֹנוֹ יִמָּצֵא לוֹ שָׂבִיל.
39. בְּזֹאת הַזְהָרְנוֹ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵרָאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מֶה שֶׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אִזּוֹ הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּגִגּוֹן), הֲלוֹאִי וְנִשְׁאַרְתִּי עֹקֵר.

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 193 - 194.

2. ר' סורת חוד 11 : 105.

79

סִוְרַת אֶן-נָאזְעָאֵת מִלְאָכִי הַמּוֹת

סורה זו נקראת «אֶן-נָאזְעָאֵת, מִלְאָכִי הַמּוֹת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות.

הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא' 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מִלְאָכִי הַמּוֹת» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאזעאת 79

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בַּמַּלְאָכִים הַמוֹשְׁכִים נְשָׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בְּאוֹן,
2. וּבַמַּפְרִידִים (נְשָׁמוֹת הַמַּאֲמִינִים) בַּעֲדֵינוּ,
3. וּבַמַּלְאָכִים הַמְחִישִׁים לְרֵדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמַּמְהֵרִים לְמַלֵּא פְקָדוֹת רְבוֹנָם,
5. וְהַמְכַוְּנִים אֶת הָעֲנָנִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה,¹
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְבָבוֹת (הַכּוֹפְרִים) בְּיוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמִבְטִיָּהֶם מִשְׁפָּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵם שָׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כְּאֲשֶׁר הִיֵּינוּ?
11. הֲאֵם אַחֲרֵי שֶׁהִיֵּינוּ עֲצָמוֹת נִרְקָבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּגִלוֹן), זֶה חֲזָרָה לְאֲבִדוֹן.
13. וְאוֹלַם צְנוּחָה אַחַת הִיא,²
14. וְהִנֵּה הֵם עֲרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.³
15. הֲאֵם בָּא אֱלֹהֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
16. כְּאֲשֶׁר קָרָא אֵלָיו רְבוֹנוֹ בְּעֶמֶק הַמִּקְדָּשׁ טוֹא,⁴
17. לֵךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שָׁמַיִם.
18. וְאָמַר לוֹ, הֲאֵם אַתָּה מוֹכֵן לְהִזְדַּכֵּד?
19. וְאֲדַרִּיךְ אוֹתְךָ אֶל רְבוֹנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פג'יר 89 : 21.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 21, ופ' 48 ; סורת אל-כהף 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אַז הָרָאָה לוֹ (מוֹסֵא) אֶת הָאוֹת הַגְּדוֹל,¹
 21. אַךְ הוּא כָחַשׁ וְהִמָּרָה.
 22. וּמָהָר לָפְנוֹת עֶרְף,
 23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עָמוֹ, וְהִכְרִיז,
 24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רְבוּנְכֶם הָעֶלְיוֹן!²
 25. אַז הִכָּה אוֹתוֹ אֱלֹהָ בְּעֶנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעֶנְשִׁים כְּבָדִים בְּעוֹלָם
 הַבָּא,³
 26. וּבִזְהָ מָשַׁל וּמוֹסָר לִירָאִים.

קִטְעַ 2

27. הָאֵם קָשִׁים אַתֶּם לְבְרִיאָה מִחֹדֶשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֱלֹהָ בָּנָה;⁴
 28. וְאֵת רְקִיעֵיהֶם רוּמִם וְאֲזוֹ?
 29. אֶת לַיִל הַחֲשִׁיד וְאֵת יוֹמֵם הָאִיר?
 30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ,
 31. הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ מִיָּמֶיהָ וּמִרְעֵיהָ?
 32. וְאֵת הַהָרִים הוּא יַצַּב,
 33. לְהִנָּאֲתָכֶם וְהִנָּאֲתָ מִקְּנִיכֶם.
 34. כְּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),⁵
 35. יוֹם בּוֹ יִזְכָּר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,⁶
 36. וְנִגְלָתָה שְׂאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאָה.
 37. וְאִזּוּ מִי שֶׁפָּרַק עַל שָׁמַיִם,
 38. וּבָחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה,
 39. הִנֵּה שְׂאוֹל הִיא הַמָּעוֹן.
 40. וְאוֹלָם לְמִי אֲשֶׁר יֵרָא לַעֲמֹד בְּפָנָיו רְבוּנוֹ לַדִּין, וּמִנֵּעַ מִנִּפְשׁוֹ אֶת תְּאוֹתֶיהָ,
 41. גֵּן עֶדֶן יִהְיֶה הַמָּעוֹן.

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת הוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת ע'אפר 40 : 57.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.

6. ר' סורת אל-פג'יר 89 : 23.

42. יִשְׁאַלְוּךָ עַל שְׁעַת הַדִּין, מְתִי עַת בּוֹאָה?
 43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
 44. רַק רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָה.¹
 45. וְאַתָּה רַק מְזַהֵר אֶת הַיָּרֵא מִפְּנֵיהָ.
 46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּהָ, יִחְשְׁבוּ כְּאֵלוּ נִשְׁאַרוּ בְּחַיִּים רַק עָרֵב אוֹ בִּקְרִי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סִוֵּרַת עֵבֶס קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עֵבֶס», קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ, משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נַג'ם 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סורת עבס 80

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. קִמַּט אֶת מִצְחוֹ וּפָנָה עֲרָף,
2. בָּבוֹא אֵלָיו הָעוֹר,¹
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוּלַי יִזְדַּכֵּךְ?
4. אוֹ לְהַזְכֵּר, וְהַזְכָּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.²
5. וְאוּלָם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׂר,
6. אֶתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאַיִן אֶתָּה אַחֲרָאִי אִם לֹא יִזְדַּכֵּךְ.
8. וְאוּלָם זֶה אֲשֶׁר מֵהֵר לָבוֹא אֵלֶיךָ,
9. וְהוּא יִירָא אֶת אֱלֹהֵי,
10. אֵינְךָ שֵׁם יָב אֵלָיו.
11. לֹא וְלֹא! זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה,
12. כָּל הָרוֹצֶה יִזְכֹּר,
13. בְּמַגְלוֹת נִכְבְּדוֹת,
14. נַעֲלוֹת וּמִטְהָרוֹת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן),
15. בִּידֵי סוֹפְרִים (מְלַאֲכִים),
16. נִכְבְּדִים וְיֹשְׁרִים.
17. אֲבָדוֹן לְאָדָם! כִּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמָּה בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהֵי?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטְּפַת זֶרַע לְפִי תִכְנִית וּמִדָּה,

1. האיש העוור הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקווה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוור, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר' סורת אל-כהף 18: 28.

20. וְהִרְאָה לוֹ אֶת שְׁבִיל הַטּוֹב וְהָרַע,¹
21. אַחֲרֵי הַמִּיתוֹ וְקָבַר אוֹתוֹ,
22. וְשׁוּב יִקְיִמְהוּ (אֲלֵלָהּ) לְתַחֲיָה אִם יִרְצֶה.²
23. וְאוּלַם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְפִי מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.
24. שְׁיִתְּבוּנוֹ הָאָדָם אֶל מַאֲכָלוֹ.
25. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנִצְמִיחַ בָּהּ גֶּרְעִין,
28. וְעֹנְבִים וְתִלְתָּן,
29. וְעֲצֵי זֵיתִים וְדֹקְלִים,
30. וְגִנִּים עֲבֹתִים,
31. וּפְרִי וּמִרְעָה,
32. לְהִנָּאתְכֶם וְלְהִנָּאת מִקְנֵיכֶם.
33. וְכֹאשֶׁר יָבּוּא קוֹל הַשָּׂאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאַחִיו,
35. וּמֵאִמּוֹ וּמֵאֲבִיו,
36. וּמֵאֲשֻׁתּוֹ וּמִבְּנוֹ,
37. אִזִּי יִהְיֶה כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצֵּלֶת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וַיֵּשׁ פָּנִים עָלֵיהֶן אֲבָק,
41. תִּכְסֶּה אוֹתָן אֲפֹלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמְּשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 3.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

81

סִוְרַת אֶת-תְּכֻיִּיר הָאֶפְלַת הַשָּׁמַשׁ

סורה זו נקראת «את-תְּכֻיִּיר, האֶפְלַת הַשָּׁמַשׁ» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין. הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «האֶפְלַת הַשָּׁמַשׁ» מפסוק אחד.

סורת את-תכויר 81

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְפֹּל וְתֵאָפֵל,
2. וְכְאֶשֶׁר יִשְׁרוּ הַכּוֹכָבִים,¹
3. וְהָהָרִים נַעֲשׂוּ לְאֶבֶק,
4. וְכְאֶשֶׁר תִּנְטֹשְׁנָה הַנְּאֻקוֹת בְּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי לַהֲרִיזוֹ,²
5. וְתֵאֱסַפְנָה חַיּוֹת הַבֵּר (יָמוּתוּ),³
6. וְיַעֲלוּ מִי הַיָּמִים בָּאֵשׁ,⁴
7. וְהַנְּפֹשׁוֹת לִסְוִיגִים תִּחְלַקְנָה (הַמֵּאֲמִין עִם הַמֵּאֲמִין וְהַכּוֹפֵר עִם הַכּוֹפֵר),⁵
8. וְכְאֶשֶׁר הִילָדָה שְׁנֻקְבָּרָה בְּחַיִּים תִּשָּׂאֵל,
9. בְּאַיִזָּה חֲטָא הוּמָתָה?⁶
10. וְכְאֶשֶׁר הַמְּגֻלוֹת תִּפְרָשְׁנָה,
11. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִחֲשְׁפוּ,
12. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׂאוֹל תִּדְלַק,
13. וְגַן עֵדֶן יִקְרַב (לַמֵּאֲמִינִים),
14. אִזְ תִּדְעַ עַל נֶפֶשׁ אֶת אֶשֶׁר הִבִּיֵּאָה אֶתָּה.⁷
15. אֲכֹן אֲשַׁבַּע בְּכּוֹכְבֵּים הַנִּחְבָּאִים,
16. הַנְּעִיעִים וּמִסִּתְתָּרִים,
17. וּבִלְיָלָה כְּשֶׁהוּא מִחֲשִׁיד,

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.

2. הנאקות בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אללה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יהייה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.

6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות קטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.

7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. וּבִבְקָר בָּעֵת יָאִיר,¹
19. כִּי הוּא (הַקּוּרְאָן) דָּבַר (שֶׁנִּמְסַר לְנַבִּיא מוֹחֲמַד) עַל יְדֵי שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מִלְאָן ג' בְּרִיל),
20. בַּעַל כּוֹחַ מְכַבֵּד² אַצֵּל רַבּוֹן כֶּסֶּם הַמְלָכוֹת,
21. (הַמְלָאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.
22. אִין הָאִישׁ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) מִשְׁגָּע,
23. וּכְבֵּר רָאֵהוּ (הַמְלָאָן גְּבְרִיאֵל בְּצוּרְתוֹ הַמְלָאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפֶעַם אַחֲרֵת), בְּאַפְקַ הַבְּהִיר,³
24. וְלֹא צָר עֵין מְלַגְלוֹת לָכֶם אֶת הַהִתְגַּלּוֹת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמַיִם.
25. וְאִין הוּא (הַקּוּרְאָן) דְּבָרִי שְׁטוֹן אָרוּר.
26. לָאֵן יֵאָפוּא אַתֶּם הוֹלְכִים?
27. אִין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֵלָא הַזְהָרָה לִבְנֵי אָדָם,
28. אֵל אֵלָה מְכֶם הָרוֹצִים לְהִישִׁיר דֶּרֶכְכֶם (לְפִי הַדְּרָכַת אֵלָה).
29. וְאוֹלָם לֹא תִרְצוּ אֵלָא אִם יִרְצָה אֵלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.⁴

1. ר' סורת אל-ליל 92: 1 - 2; סורת אצי-ציוחא 93: 1 - 2; וסורת אל-אנעאם 6: 96.

2. ר' סורת אנ-נגים 53: 5 - 6.

3. ר' סורת אנ-נגים 53: 6 - 10.

4. ר' סורת אל-אנסאן 76: 30; וסורת את-תכויר 81: 29.

82

סִוֵּרַת אֶל-אֶנְפֻטָּאר הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אל-אֶנְפֻטָּאר, ההִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הבקעות השמים ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «ההִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפֿטאר 82

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַקְּעוּ,¹
2. וְכְאֶשֶׁר הַכּוֹכָבִים יִפְזְרוּ,
3. וְכְאֶשֶׁר הַיָּמִים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכְאֶשֶׁר הַקְּבָרִים יִתְפָּכוּ,
5. אִזְ תִּדְעַ כֹּל נֶפֶשׁ אֶת אֲשֶׁר הִקְדִּימָה (מִן הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אַחֲרָה.
6. הוּי בֶן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתָךְ בְּנוֹגֵעַ לְרִבּוֹנָךְ הַנָּדִיב,
7. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָךְ וַיְצַר אוֹתָךְ לְפִי מִדָּה,
8. וּבְכָל צוּרָה אֲשֶׁר רָצָה הִרְכִּיבְךָ.
9. לֹא וְלֹא! אַתָּם תִּכְחֲשׁוּ בְיוֹם הַדִּין,
10. וְאַמְנֵם שׁוֹמְרִים מִמְּקַדִּים עֲלֵיכֶם,
11. נִכְבָּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּנֻעִימוֹת (בְּגֹן עֲדֹן),
14. וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים בְּגִיהֶנֶם,
15. יֵצְלוּ בָּהּ בְיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינֶם נִעְדָּרִים מִן הָעֶנֶשׁ.
17. וּמִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֶת עֲצֻמַת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֶת עֲצֻמַת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִהְיֶה לְנֶפֶשׁ אַחַת כָּל הַשְּׂפָעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נֶפֶשׁ אַחֲרָת, וְהַמַּחֲלָטָה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאַלְלָה.²

1. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 18.

2. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 4 ; סורת אל-פורקאן 25 : 16 ; וסורת עיאפר 40 : 16.

83

סִוֵּרַת אֶל-מוֹטַפִּיִּין הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקַל וּבַמִּדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹטַפִּיִּין, הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקַל וּבַמִּדָּה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל. הביטוי «אֶל-מוֹטַפִּיִּין» לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלושים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקַל וּבַמִּדָּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מוטפפין 83

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אוֹי לַמַּחְסִירִים בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,
2. הַנוֹטָלִים לְעֶצְמָם בְּקוֹנוֹתָם מֵאַחֲרִים מִדָּה מְלֵאָה,
3. וְאוֹלָם בְּמוֹכָרָם לָהֶם, יַחְסִירוּ בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,¹
4. הָאֵם לֹא יַחְשְׁבוּ כִּי יָקוּמוּ לְתַחִיָּה,
5. לְיוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין),
6. יוֹם יַעֲמְדוּ בְּנֵי הָאָדָם לִפְנֵי רַבּוֹן הַעוֹלָמִים?
7. לֹא וְלֹא! אוֹלָם פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הָרִשְׁעִים הוּא בְּ«סֶג' ין»,²
8. הַתִּדַּע מֵהוּ «סֶג' ין»?
9. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְשֻׁלָּם.
10. אוֹי בְּיוֹם הַהוּא לַמַּכְחִישִׁים,
11. אֲשֶׁר יִכְחֹשׁוּ בְּיוֹם הַדִּין,
12. וְאֵין כּוֹפֵר בּוֹ אֶלָּא עוֹשֵׁק וּפּוֹשֵׁעַ.
13. אֲשֶׁר בְּהִקְרָא לִפְנֵי אוֹתוֹתֵינוּ, יֹאמֶר, אֲגָדוֹת הָרֵאוּנוּ.
14. לֹא וְלֹא! מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁצָּבְרוּ הֵעֲכִירוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם.
15. לֹא וְלֹא! בְּיוֹם הַהוּא יִמְנְעוּ (הַכּוֹפְרִים) מִן (רֵאוּת) רַבּוֹנָם,
16. וּבִגְיָהֶם יִצְלוּ.
17. אֲזִי יֹאמֶר לָהֶם, זֶהוּ הָעֹנֵשׁ שֶׁבּוֹ כִּפְרָתָם.
18. לֹא וְלֹא! אָכֵן פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הַיִּשְׁרִים הוּא בְּ«עֲלִיוֹן»,
19. הַתִּדַּע מֵהוּ «עֲלִיוֹן»?
20. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְשֻׁלָּם,
21. רַק הַמְקַרְבִּים (מִבֵּין הַמְלָאכִים) יִרְאוּהוּ.
22. אָכֵן הַיִּשְׁרִים בְּתוֹךְ נְעִימוֹת,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסרא' 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. על הכרסות יושבים ומביטים (לראות את רבונם),
24. תכיר בפניהם זהר הנעימות,
25. והם ישקו יין צלול משמר וחתום,
26. בחותם מושק. ולזה ישתוקו המשתוקקים.
27. אשר נמהל במי «תסנים»¹,
28. מעין ישתו ממנו המקרבים (לאלה).
29. אכן אלה אשר פשעו היו צוחקים על המאמינים,
30. ובעוברים על פניהם היו רומזים איש לרעהו,
31. והם היו מתלוצצים עליהם בחוזרם לבתיהם,
32. ובראותם אמרו, אלה הם התועים.
33. ואולם הם לא נשלחו לשומרים עליהם.²
34. ואמנם היום יצחקו אלה אשר האמינו על הכופרים.
35. מעל הכרסות הם מביטים,
36. לראות האם שלם לכופרים כאשר היו עושים?

1. משקה עדנים; מי גן עדן.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

84

סִוֵּרַת אֶל-אַנְשַׁקְאָק קְרִיעַת הָרָקִיעַ

סורה זו נקראת «אֶל-אַנְשַׁקְאָק, קְרִיעַת הָרָקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «כָּאֲשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרָקִיעַ» מפסוק אחד.

סורת אל-אנשקאק 84

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּמוּ

1. כְּאֶשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בְּיוֹם הַדִּין),
2. וְלִרְבוּנוֹם יִצְיָתוּ כְּכִי שְׁצוּי לַעֲשׂוֹת,
3. וְהָאֶרֶץ תִּשְׁטַח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקֶרְבָּהּ וְתִתְרוֹקֶן,
5. וְלִרְבוּנָהּ תִּצְיָת כְּכִי שְׁצוּתָהּ לַעֲשׂוֹת.
6. הוּא בֶן הָאָדָם! אֶתָּה עוֹבֵד קֶשֶׁה לְהִגְיַע אֶל רְבוּנְךָ, וְאַמְנָם תִּפְגֹּשׁ אוֹתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פְּנִקֶּס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יָמִינוֹ,
8. יִחְשְׁבוּ עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן קָל,
9. וְיִחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שָׁמָּה.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פְּנִקֶּס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאַחֲרֵי גִבּוֹ,
11. יִקְרָא (בְּיָגוֹן), טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי,
12. וּבְאֵשׁ גִּיהֶנָּם יִצָּלָה,
13. כִּי (בִּהְיוֹתוֹ בַּחַיִּים) הוּא הָיָה שָׁמָּה בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בְּטוֹחַ שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר אֶל רְבוּנוֹ לַחֲשָׁבוֹן.
15. אוּלַם רְבוּנוֹ יָדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֲשַׁבַּע בְּאוֹר בֵּין הָעֲרֵבִים,
17. וּבְלִילָהּ וּבְכָל אֲשֶׁר יִסְתִּיר (מִן הַיָּצוֹר),
18. וּבִיָּרֵחַ הַמָּלֵא,
19. הֵן אַתֶּם תַּעֲבְרוּ מִשְׁלָב לְשָׁלָב,
20. אֲזִי מַה לָּהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ,
21. וּבִהְקֵרָא הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אֲבָל אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִכְחָשׁוּ.
23. אֲךָ אֱלֹהֵה יוֹדַע הֵיטֵב מַה שֶּׁהֵם מִסְתִּירִים,
24. לָכֵן, בְּשֵׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,
25. בִּלְעָדִי אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שְׂכָר בְּלָתִי מִגְּבָל.¹

85

סִוֵּרַת אֶל-בּוֹרִיג

תַּחֲנוֹת הַשָּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אל-בוריג», תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים, משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שמס 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים» מפסוק אחד.

סורת אל-בורוג' 85

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם הַמְלָאִים תַּחֲנוּת כּוֹכְבִּים,¹
2. וּבִיּוֹם הָעֵתִיד לְבוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבַעֲדָ יַעֲיֵד (בִּיּוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,²
4. קָלָלָה עַל בְּעָלֵי הַחֲפִירָה,³
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דָּלֶק,
6. כְּאֲשֶׁר הֵם יֵשְׁבוּ סְבִיבָהּ,
7. וְהֵם עֲדִים בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ בַּמֶּאֱמִינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עֲלֵיהֶם בְּגִלָּל שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ הָעִזּוּז וְרַב-הַתְּהִלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עַד בְּכָל.
10. לְאֵלָה אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינּוֹת וְלֹא חִזְרוּ בָּהֶם בְּתִשׁוּבָה, לָהֶם נֹעֵד הָעֹנֶשׁ שֶׁל הַגִּיהֵנּוּם וְלָהֶם עֹנֶשׁ הַשְׂרָפָה.
11. אוּלָם לַמֶּאֱמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב מֵיַעַד גּוֹ עֵדוֹן שֶׁמִּתְחַתְּיוּ זִרְמִים הַנִּהְרֹת. זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הַכְּבִיר.
12. תּוֹקֵף רְבוּדָה חֲזָק.
13. הוּא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְיִמִּית), וְיָשִׁיב לַתַּחֲיָה (בִּיּוֹם הַדִּין).
14. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רְבוּן כֹּס הַמַּלְכוּת וְהַמְהַלֵּל.
16. וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הָאֵם הַגִּיעַ אֱלִיד סְפוּר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדִי) פְּרָעָה וְתִ' מוֹד.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 41 ; סורת אנ-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.

3. בעלי החפירה : הם יוסוף ד'ו נוואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני ג'יראן והוציאום לחורג בשרפה בחפירה.

19. אַדְּ הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.

20. אַדְּ אֱלֵלָה מִקִּיף בָּהֶם.

21. זֶהוּ קוֹרְאֵן מִהֶלֶל,

22. שְׁמוֹר בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי.

86

סִוְרַת אֶטְ-טָאֲרִיק הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אֶטְ-טָאֲרִיק, הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפתירת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סורת אט-טארק 86

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשֵׁמַיִם וּבְאַט-טֹאֲרֵק!
2. הִתְדַּע מֵהוּ אֵט-טֹאֲרֵק?
3. הוּא הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נֶפֶשׁ יֵשׁ מִשְׁגִּיחַ.¹
5. לָכֵן עַל הָאָדָם לִזְכֹּר מִמֶּה שֶׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמִּים וְנִשְׁפָּכִים בְּרַחֲס,
7. הַיּוֹצְאִים מִבֵּין הַחֲלָצִים וְעֲצָמוֹת הַחֲזָה.
8. (וְאֱלֹהֵי) כָּל לֶהְשִׁיבוֹ (הָאָדָם לַחַיִּים),²
9. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִבְחֲנוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאָדָם) כּוֹחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֲשַׁבַּע בְּשֵׁמַיִם וּבְגִשְׁמֵיהֶם הַעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאֶרֶץ הַנִּבְקָעֶת.
13. זֶהוּ (הַקּוֹרְאֻ) דְּבוּר הַמִּכְרִיעַ בֵּין אָמֶת וְהַבֵּל,
14. וְאֵין הוּא מִהֲתַלּוֹת.
15. אֲכֹן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מְזֻמוֹת,
16. וְאֲנִי אֲזַמֵּם מְזֻמוֹת.
17. תֵּן אֶרְכָּה לַכּוֹפְרִים, הָאֶרֶץ לָהֶם אֶת הַזְּמַן קֶצֶת.³

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

3. ר' סורת לוקמאן 31 : 24.

سُورَةُ الْأَعْلَى

87

סורת אל-אעלא
אללה העליון

סורה זו נקראת «אל-אעלא, אללה העליון» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אללה העליון» מפסוק אחד.

סורת אל-אעלא 87

בְּשֵׁם אֱלֹהֶה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶלְיוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהַשְׁלִים,
3. חֲרֵץ וְהִדְרִיד,¹
4. וְאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֶשֶׂב הַיָּרֵק,
5. וְאַחֵר עָשָׂהוּ קֵשׁ יָבֵשׁ כִּהְיָה.
6. אֲנַחְנוּ נִקְרִיא אוֹתְךָ (מוֹחִמֵד) וְלֹא תִשָּׁכַח,
7. אֵלֶּה מֶה שֶׁאֱלֹהֶה יִרְצֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנִּגְלָה וְהַנְסֻתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לְךָ כָּל עֲנִיָּיִךְ קָלִים.
9. הִזְהָר אִפּוֹא כִּי הָאֲזָהָרָה תוֹעִיל,
10. רַק הִירָא יִזְכָּר,
11. אֵד הָאֲמָלֵל מִכָּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יֵצֵלָה בְּאֵשׁ הַגְּדוֹלָה מִכָּל,
13. שִׁבָּה לֹא יָמוּת וְלֹא יִחְיָה.²
14. הִנֵּה הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יִטְהַר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכָּר אֶת שֵׁם רַבּוֹנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוֹלָם אַתֶּם מַעֲדִיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אֵד הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר וְנִנְחָחִי.
18. כִּדְּרָשׁוֹם בְּמַגְלֹת הַקֶּדֶם מוֹנִיּוֹת,
19. מַגְלֹת שֶׁל אֲבִרָאֵהִים וּמוֹסָא.³

1. ר' סורת טא. הא 20 : 50.

2. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 77 ; וסורת פאטר 35 : 36.

3. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 36 - 42.

88

סִוֵּרַת אֶל-ע'אֶשְׁיָה יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אֶל-ע'אֶשְׁיָה, יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף» את הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה. המונח, «ע'אֶשְׁיָה» נזכר בסורת יוסוף 12 : 107. הורדה במכה אחרי סורת אד'-ד' אריאת 51, ופסוקיה עשרים וששה. קיבלה את שמה «יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף» מפסוק אחד.

סורת אל-ע'אשיה 88

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלַיְךָ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

2. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפְּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מְשֻׁפָּלִים,

3. עֲמָלִים מִתְעַיִפִים,

4. יִצְלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

5. יִשְׁקוּ מִמַּעַיֵן רוּתֶחָ,¹

6. וְאִין לָהֶם מֵאֶכֶל אֶלָּא מִן הַקּוֹץ,

7. לֹא יִשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בִּפְנֵי רָעָב.

8. אוֹלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פְּנִים מִתְעַנְּגִים,

9. מִרְצִים מִמָּה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

10. בְּגֹן נֶעֱלָה,

11. וּבּוֹ לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבַרִּי הֶבֶל וְרִיק,²

12. בְּתוֹכּוֹ מַעֲיָן שׁוֹטֵף,

13. עִם עֲרֻשׁוֹת מוֹרְמוֹת,

14. וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוֹכְנִים לְשִׁתְיָה,

15. וְקָרִים עֲרוּכִים,

16. וּשְׁטִיחִים פְּרוּשִׁים.

17. הָאֵם לֹא יִבִּיטוּ אֶל הַגְּמָלִים אֵיךְ נִבְרָאוּ?

18. וְאֶל הַשָּׂמִים אֵיךְ הוֹרְמוּ?³

19. וְאֶל הַהָרִים אֵיךְ הִצְבּוּ?

20. וְאֶל הָאָרֶץ אֵיךְ שִׁטְחָה?

21. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי אֶתָּה מִזְהִיר הַנֶּדֶד.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

3. ר' סורת קאף 50 : 6.

22. יֵאִין אַתָּה שְׁלִיט עָלֶיהֶם,¹
23. וְאַשֶׁר לְאַלֶּה שְׁפָנוּ עָרְךָ וְכִפְרוּ,²
24. אוֹתָם יַעֲנִישׁ אֶלְלָה בְּעֵנֶשׁ הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר,
25. אֲכֹן אֵלֵינוּ תִשׁוּבָתָם,
26. וְאַזְ נַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת חֲשׁוֹנוֹם, (וּנְשַׁלֵּם לָהֶם אֶת הַמִּגְיַע לָהֶם).

1. ר' סורת קאף 50 : 45.

2. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סִוְרַת אֶל-פֶּגֶר עֲמוּד הַשָּׁחַר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּגֶר», עמוד השחר, משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עמוד השחר» מפסוק אחד.

סורת אל-פג'ר 89

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעַמּוּד הַשַּׁחַר,
2. וּבַעֲשָׂרַת הַלֵּילוֹת,¹
3. וּבִכְפָּל וּבִיחִיד,²
4. וּבִלְיָלָה כְּאֲשֶׁר יַחֲשִׂיד!
5. הָאֵם אֵין בְּכָל זֶה שְׂבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רְבוּנְךָ בְּבִנִי עָאד,³
7. וּבְאָרֶם בְּעֻלַּת הָעַמּוּדִים,⁴
8. אֲשֶׁר לֹא נִבְנָה בְּאֶרֶץ כְּמוֹהָ.
9. וּבְבִנִי תִ' מוֹד אֲשֶׁר חָצְבוּ בְּסֻלְעִים בְּעַמְקָ,⁵
10. וּפְרָעָה בַּעַל הַיְּתֻדּוֹת (הַגְּדוּדִים).
11. אֲשֶׁר פָּרְקוּ עַל שְׁמַיִם בְּאֶרֶץ,
12. וּמִלְאוּהָ שְׁחִיתוֹת,
13. וְהַשְׁלִיט עָלֵיהֶם רְבוּנְךָ שׁוֹט שֶׁל עֲנָשׁ.
14. כִּי רְבוּנְךָ עוֹמֵד עַל הַמִּשְׁמֶר תְּמִיד.
15. אֲשֶׁר לָבֹן אָדָם, אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנָטָה לוֹ חֶסֶד, יֹאמֶר,
- רְבוּנִי כִבֵּד אוֹתִי,⁶
16. אֵד אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְחֶסֶד מִמֶּנּוּ מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמֶר, רְבוּנִי הַשְׁפִּיל אוֹתִי.

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש ד' אל-חג'ה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצי'אן.

2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של ד' אל-חג'ה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות העשירי של ד' אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקר 2: 203.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. יש שגורסים כי «אָכַם» הוא שבת מבני עאד, ואולם אחרים חושבים כי זה שם עיר בחצי'רמות. ר' סורת אל-חאקה 69: 7 - 10; סורת אל-אעראף 7: 69; וסורת פוצלת 41: 15.

5. ר' סורת אש-שוערא' 26: 149.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 55 - 56.

17. לא וְלֹא! וְאוֹלָם אַתֶּם לֹא תִכְבְּדוּ אֶת הַיְתוֹם,
18. וְלֹא תִתְחַדּוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמִּסְכֵּן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הַיִּרְשָׁה לֹלֵא גְבוּל,
20. וְתֹאֲהָבוּ אֶת הַחֹן אֲהָבָה עֲזָה,
21. לֹא וְלֹא! כְּאֲשֶׁר הָאָרֶץ תִּתְהַרֵס עַד הַיְסוּד,
22. וַיָּבֹא רְבוּנֶךָ וְהַמְלָאָכִים עֹמְדִים שׁוֹרֹת שׁוֹרֹת (כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בָּנִי אָנוּשׁ),
23. וַיּוֹבֵא בָיִם הֵהוּא גִיהֶנֶם, וּבָיִם הֵהוּא יִלְמַד הָאָדָם לָקַח, וַיִּנָּסֶה לַחֲזֹר בְּתִשְׁבָּה, אֲדָכָל לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אֲזִי יֹאמֶר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לַחַיִּי (בְּעוֹלָם הַבָּא).
25. אָכֵן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֵשׁ קִשָּׁה כְּעֹנֵשׁוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),
26. וְלֹא יוֹכֵל אִישׁ לְאַסֹּר בְּכַבָּלִים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הוּא הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלֵיחָה!
28. שׁוֹבֵי אֶל רְבוּנֶךָ שְׂבַעַת רָצוֹן וּרְצוּיָה (לְאֱלֹהִים),
29. וְהִצְטַרְפִּי אֶל עוֹבְדֵי,
30. וְהַכְנִסִי אֶל גְּנִי.

90

סִוְרַת אֶל-בֶּלַד הָעִיר (מֶכָּה)

סורה זו נקראת «אֶל-בֶּלַד, הָעִיר (מֶכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אֶל-בֶּלַד» נזכר בסורת אל-בַּקְרָה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נַמַל 27 : 91 ; וסורת את-תִּין 95 : 3. הורדה במכה אחרי סורת קאף 50, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד.

סורת אל-בלד 90

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעִיר הַזֹּאת (מִכָּה),
2. וְקִשְׁאָתָהּ (מוֹחֲמֵד) תִּהְיֶה חֲפָשִׁי לַעֲשׂוֹת כְּאוֹת נִפְשֶׁךָ בְּעִיר זֹאת.¹
3. וּבְמוֹלִיד וְהַנוֹלָד.²
4. וְכָבֵר בְּרָאוּנוּ אֶת הָאָדָם בְּעֶמֶל (וְלַעֲמָל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא יוֹכֵל לוֹ אִף אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כִּבְּר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא רָאָה אוֹתוֹ אִף אֶחָד?
8. הֲאִם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינִים,
9. וְלָשׁוֹן וּשְׁפָתִים,
10. וְהַנְחִינוּ אוֹתוֹ לִשְׁנֵי הַשְּׂבִילִים? (שְׂבִיל הַטּוֹב וּשְׂבִיל הָרָע).³
11. וְאוֹלָם הוּא לֹא הִתְאַמֵּץ לַעֲבֹר אֶת הַמְּכָשׁוֹל,
12. הַתִּדְעַ מַה הוּא הַמְּכָשׁוֹל?
13. שְׁחֹרֹר עֶבֶד,
14. אוֹ הַאֲכָלָה בְּזִמּוֹן שֶׁל רָעַב,
15. יָתוֹם בַּעַל קֶרֶבָה,
16. אוֹ מִסְכֵּן שֶׁאֵין לוֹ כְּלוּם.
17. נוֹסֵף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הִיָּה מַאֲלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲצוּ אָדָם לַרְעָהוּ סִבְלָנוּת וְרַחֲמִים,⁴
18. וְאֵלֶּה הֵם אֲנָשֵׁי הַיָּמִין (בְּרִי מִזֵּל אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן),
19. וְאֵלֹו אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אֲנָשֵׁי הַשְּׂמָאֵל (רָעֵי מִזֵּל),
20. (עֲנָשָׁם יִהְיֶה) אֵשׁ נְעוּלָה עֲלֵיהֶם.

1. אֱלֹהֵה עֲשֵׂה מִמִּכָּה עִיר קְדוּשָׁה וּמוֹבִטֻחַת. אוֹמֵנָם הַפְּסוֹק מִבְּשֵׁר שֶׁאֱלֹהֵה יִתִּיר לִנְבִיא מוֹחֲמֵד לְהוֹצִיא לְהוֹרָג כְּמָה מֵאוֹיְבָיו בְּתוֹחוּמֵי מִכָּה הַקְּדוּשָׁה כֹּאשֶׁר יִשְׁחָר אוֹתָהּ בְּעֵתִיד. הַשְּׁחֹרֹר קִרָּה בִּשְׁנַת 630 בְּצֵד.

2. הַכּוֹוֶנָה לְאָדָם וְהַבְּנִים שְׁלוֹ.

3. ר' סורת אל-אֲנִסָּאן 76 : 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אֲסִרָּא' 17 : 19 ; וְסוֹרַת אֲנִ-נַחַל 16 : 97.

91

סִוֵּרַת אֶשׁ-שֶׁמֶס

הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שֶׁמֶס, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש. הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת אש-שמש 91

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁמֶשׁ וְאוֹרָה בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמְּאַחֶרֶת,
2. וּבִירַח כְּאֶשֶׁר יָבוֹא בְּעִקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבִיּוֹם בְּגִלּוֹתוֹ אוֹתָהּ,
4. וּבִלְיָלָהּ בְּכִסּוֹתוֹ אוֹתָהּ.
5. וּבְשִׁמְסִים וּבוֹרְאִים,¹
6. וּבְאַרְצָהּ וּשְׁוֹטְחָהּ,
7. וּבִנְפֹשׁ וּבְמִי שֶׁהַשָּׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,²
8. וְגִלָּהָ לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אֲכֹן הַצְּלִיחַ זֶה אֶשֶׁר זָכָה אוֹתָהּ,³
10. וְכָשֶׁל זֶה אֶשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כִּחְשׁוֹ בְּגִי עִם ת' מוֹד וְהָיוּ מְאוּד רְשָׁעִים,
12. כְּאֶשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֱמֶלֶל בְּיוֹתֵר.⁴
13. אֲזִי אֶמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אֱלֹהֵהּ (צֹאֲלָח), הִנֵּיחוּ לִנְאֻקָּה שֶׁל אֱלֹהֵהּ לְשִׁתּוֹת אֶת מִנֵּת חִלְקָהּ.
14. אֲדָּהֵם לֹא צִיָּתוֹ לוֹ וְעִקְרוּהָ. רַבּוֹנָם כָּעַס עֲלֵיהֶם וְהִמִּיט עֲנָשׁוֹ עֲלֵיהֶם כִּי חֲטָאוּ, וְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם.
15. לֹלֵא דְאָגָה לְאַחֲרִיתָם.

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 47 - 48.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92

סִוְרַת אֶל-לַיְל הַלַּיְלָה

סורה זו נקראת «אֶל-לַיְל, הַלַּיְלָה», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה « הַלַּיְלָה » מפסוק אחד.

סורת אל-ליל 92

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּחֶשֶׁד הַלֵּילָה כְּאֶשֶׁר יִכְסֶה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאֹר הַיּוֹם כְּאֶשֶׁר יֹאִיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבִבּוֹרָא אֶת הַזָּכָר וְאֶת הַנְּקֵבָה.¹
4. כִּי אָכֵן שׁוֹנִים מֵאַמְצִיכֶם.
5. אֲשֶׁר לְמִי שֶׁתּוֹרֵם וַיֵּרָא אֶת אֱלֹהֵה,
6. וּמֵאַמִּין בִּיחּוּד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד,
7. נִדְרִיף אוֹתוֹ לְשִׁבִּיל הַטּוֹב שֶׁל גֵּן הָעֵדֶן.
8. אֲדָּ לְעֹשִׁיר הַקִּמְצוֹן,
9. וְהַמְּכַחֵשׁ בִּיחּוּד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד,
10. נִדְרִיף אוֹתוֹ לְשִׁבִּיל הָרַע שֶׁל הָאֵשׁ.²
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹו כְּאֶשֶׁר יִשְׁלַף לְגִיהֶנֶם.
12. אָכֵן עָלִינוּ הַהִדְרָכָה (לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר).³
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה.
14. הִנְנִי מִזְהִיר אֶתְכֶם אִפּוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
15. יִצְלָה בָּהּ רַק הָאִמְלָל מִכָּל,
16. אֲשֶׁר הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
17. אוֹלָם יִרְחַק מִמֶּנָּה יֵרָא אֱלֹהֵה,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנֹו לְמַעַן יִזְדַּכֵּד,
19. לֹא כְּגִמְלֵוֹת חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא עֹשֶׂה לוֹ חֶסֶד מִקֶּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בִּקְשׁוּ פָּנֵי אֱלֹהֵה הָעֲלִיוֹן,
21. לְבִסּוֹף יִשָּׁבֵעַ רָצוֹן.⁴

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.

4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סורת אַצְ' - צ'וּחָא שַׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת

סורה זו נקראת «אַצְ' - צ'וּחָא, שַׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אַצְ' - צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שַׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת» מפסוק אחד.

סורת אצי-צ'וחא 93

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמֵּאֲחֶרֶת,
2. וּבִלְיָלָה אֲשֶׁר יַחְשִׁיד וַיִּשְׁקֹט.¹
3. כִּי רְבוּנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא שָׁנָא אוֹתְךָ,
4. וְהֶאֱחֶרֶת תִּיטִיב לָךְ מִהֶרָאשִׁית,²
5. וְרְבוּנְךָ יַעֲנִיק לָךְ עַד שְׁתַּהֲיָה מְרָצָה.³
6. הֲלֹא מִצָּאָךְ יִתּוֹם וְהַחֲסָה אוֹתְךָ?⁴
7. וּמִצָּא אוֹתְךָ שְׁאִינְךָ יוֹדַע אֶת הַקּוֹרְאָן וְהֶאֱמוּנָה בְּאֵלָלָה וְהַדְרִיךְ אוֹתְךָ אֵלֵיהֶם?⁵
8. וּמִצָּא אוֹתְךָ עָנִי וְהַעֲשִׂירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הַיִּתּוֹם אֵל תִּדְכָּא,
10. וְאֶת הַקִּבְצוֹן אֵל תִּגְרֹשׁ,
11. וְאֲשֶׁר לַחֲסִדֵי רְבוּנְךָ הִרְבָּה לְדַבֵּר.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.

2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 79.

4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.

5. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סִוְרַת אֶשְׁ-שַׁרְחַ הָאֶרֶת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שַׁרְחַ», או «שרח אצ-צדר, הָאֶרֶת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ'-צ'וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הָאֶרֶת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סורת אש-שרח 94

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הלא האֲרֵנוּ¹ לָךְ אֶת לִבְךָ,²
2. וְנִסֵּר מֵעֲלִיד אֶת מַעֲמָסְתֶךָ,
3. אֲשֶׁר הֶעֱמִיסָה לַעֲיָפָה עַל גִּבְךָ,
4. וְהַעֲלִינוּ לָךְ אֶת זִכְרְךָ?
5. אֲכֹן עִם הַכָּבֵד יָבֹוא הַקֵּל.
6. אֲכֹן עִם הַכָּבֵד יָבֹוא הַקֵּל.
7. וְכֹאֲשֶׁר תִּתְּפֹנֶה נִצָּב לַעֲבַד רְבוּנְךָ,
8. וְאֵל רְבוּנְךָ תִּפְּנֶה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סִוְרַת אֶת-תֵּין הַתְּאֵנִים

סורה זו נקראת «אֶת-תֵּין, הַתְּאֵנִים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים: ליהודים «טור סִינִין» ולמוסלמים «עִיר מִבְּטָחִים מִכָּה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג' 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאֵנִים» מפסוק אחד.

סורת את-תין 95

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשְׁבַּע (בְּאַרְצֵ) הַתְּאָנִים וְהַזִּיתִים,¹
2. ו(בְּהַר) טוֹר סִינִין,²
3. וּבְעִיר מִבְּטָחִים זֹו (מִכָּה),³
4. כָּבֵר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מְשֻׁלָּמַת,
5. אֵךְ נוֹכַל לְהוֹפְכוֹ לְדִרְגָּה הַנְּחוּתָה בִּיּוֹתֵר (לְשֻׁלַּח אוֹתוֹ לְגִיּהֵם בְּגִלְל כְּפִירְתּוֹ בְּאֱלֹהֵ),
6. בְּלַעְדֵי אֱלֹהֵ אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שְׁמוֹר שְׁכָר בְּלִתִּי מִגְבָּל.
7. מָה עוֹד יִנְיַעַךְ לְכַחַשׁ בְּדִין?
8. הָאֵם אֵין אֱלֹהֵ הַשּׁוֹפֵט בְּשׁוֹפְטִים?

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטיין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנגיל.

2. טור סינין הוא המקום אשר בו אללה הוריד התורה אל מוסא (משה).

3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אללה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סִוֵּרַת אֶלְ-עֶלֶק טִפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אֶל-עֶלֶק, טִפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם. חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «טִפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סורת אל-עלק 96

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. קְרֵא בְּשֵׁם רְבוֹנָךְ אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶת דָּם קְרוּשׁ.¹
3. קְרֵא! וְרְבוֹנָךְ הוּא הַנָּדִיב מִכָּל.
4. אֲשֶׁר לָמַד (אֶת הָאָדָם) לִכְתָּב בְּעֵט.
5. לָמַד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מַעוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וְלֹא! הָאָדָם יִפְרָק עַל שְׁמִים,
7. בְּרֵאוֹתוֹ כִּי הוּא מְאוֹד עָשִׂיר.
8. אָכֵן אֶל רְבוֹנָךְ הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מֶה דַּעְתָּךְ עַל הָאִישׁ הַמוֹנֵעַ,²
10. עֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ) מִלְּהִתְפַּלֵּל.
11. אוֹ אִם הוּא מִזְמִין אַחֲרָיו לְאַרְח מִיִּשְׁרָאֵל,
12. אוֹ אִם צָנָה עַל יִרְאֵת אֱלֹהָ?
13. מֶה תַּחֲשֹׁב אִם (הַמוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטָה?
14. הֲאִינוּ יוֹדְעִים כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה?
15. אָכֵן, אִם לֹא יִפְסִיק, נִתְפַּשׂ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֹאשׁ כּוֹזֵבֶת וְחוֹטָאת.
17. וְאִזּוֹ יוֹכַל לְהַזְעִיק לְעֲזָרְתוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נִזְעִיק אָנוּ אֶת מִלְּאָכֵי הַחֲבָלָה (שׁוֹעֲרֵי גִיהֶנֶם).
19. לֹא וְלֹא! אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְסָגַד וְהִתְקַרֵּב (אֶל רְבוֹנָךְ).

1. ר' סורת אל-חגי' 22: 5.

2. הפסוקים מפה ועד סוף הסורה הם התראה ונויפה באבו ג'יהל, האויב המובהק של הנביא מוחמד. אבו ג'יהל נהרג בקרב בדר בשנה שנים להגירה אל מדינה.

97

סורת אל-קדר ליל הקבוד

סורה זו נקראת «אל-קדר, הקבוד», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הקבוד» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67. הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «ליל הקבוד» מפסוק אחד.

סורת אל-קדר 97

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָנוּ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלִילַת אֶל-קֶדֶר (לֵיל הַכְּבוֹד),¹
2. וַיָּמָה אֶתָּה יוֹדֵעַ עַל לִילַת אֶל-קֶדֶר?
3. לִילַת אֶל-קֶדֶר יוֹתֵר טוֹב מֵאֶלֶף חֲדָשִׁים, (וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּאוֹתוֹ לִילָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלֶף חֲדָשִׁים בְּלִי לִילַת אֶל-קֶדֶר).
4. הַמְּלָאֲכִים וְהָרוּחַ (מִלְאָךְ ג' בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּרִשּׁוֹת רְבוֹנָם לְכָל פְּקָדָה.
5. שְׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

98

סִוְרַת אֶל-בֵּינָה הַהֹכְחָה

סורה זו נקראת «אֶל-בֵּינָה, ההֹכְחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההֹכְחָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ביינה 98

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים אֵינָם נוֹטְשִׁים אֶת כְּפִירָתָם עַד בּוֹא אֲלֵיהֶם הַהוֹכְחָה,¹
2. (ההוֹכְחָה הַיָּא), שְׁלִיחַ מַעֵם אֱלֹהָ יִקְרָא לַפְּגִיָּהם מְגָלוֹת מְטָהֲרוֹת (הַקּוֹרְאָן),
3. וּבָהֶן כְּתָבִים נְכוּחִים.
4. וְלֹא נִחְלְקוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר² אֶלָּא אַחֲרֵי בּוֹא הַהוֹכְחָה (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲלֵיהֶם.
5. אוּלָם הֵם נִצְטְווּ רַק לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ בַּמְסִירוֹת שֶׁלָּמָּה כְּחִנְיָפִים,³ וּלְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה וְלִתֵּת זָכָאת (צִדְקָה).⁴ זֹאת הִיא הַדָּת הָאֱמֵתִית (דֵּת הָאִסְלָאם).
6. אֲכֹן אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים בְּאֵשׁ גִּיהֶנָם. הֵם יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָהּ לְנִצָּח, כִּי הֵם הָרָעִים שֶׁבְּבִרְיָאָה.
7. אֲדָּהּ הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב הֵם הַטּוֹבִים שֶׁבְּבִרְיָאָה,
8. גִּמּוּלָם אֶצֶל רַבּוֹנָם גָּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתְּחִתֵּיהֶם, שֶׁם יִשְׁאַרוּ לְנִצָּח. אֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם שְׂמֵחִים אִתּוֹ. זֶה (הַגִּמּוּל הַיָּפֶה) לִירָא אֶת רַבּוֹנוֹ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3: 105; וסורת עבס 80: 13 - 16.

2. התורה והאנגיל.

3. חניפים: ראה סורת אל-בקר 2: 135.

4. זכאת: ראה סורת אל-בקר 2: 43.

99

סִוְרַת אֶז-זִלְזֵלָה רְעִידַת הָאֲדָמָה

סורה זו נקראת «אֶז-זִלְזֵלָה», רְעִידַת הָאֲדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.

הביטוי «אֶז-זִלְזֵלָה» נזכר בסורת אל-חג' 22 : 1. הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נשא' 4, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «רְעִידַת הָאֲדָמָה» מפסוק אחד.

סורת אז-זלזלה 99

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),¹
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֹטֶל מִשְׁאֵיהָ,²
3. וַיֹּאמֶר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָּהּ?
4. בְּיוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כָד הוֹרָה לָהּ רַבּוֹנָךְ.³
6. בְּיוֹם הַהוּא יַעֲרֹכוּ בְּנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שִׁיעֶשָׁה טוֹב אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ,
8. וְכָל מִי שִׁיעֶשָׁה רַע אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22: 1; וסורת אל-אנשקאק 84: 3 - 4.

2. נטל משאיה: המתים אשר נקברים בתוכה.

3. ר' סורת אל-עיאשיה 84: 5.

سُورَةُ الْعَادِيَّاتِ

100

סִוֵּרַת אֶלְ-עָאדִיַּאֲת הַסּוּסִים הַשּׁוֹעֵטִים

סורה זו נקראת «אֶל-עָאדִיַּאֲת, הסוסים השועטים» משום אללה נשבע בסוסים השועטים במלחמה נגד הכופרים.

הביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הסוסים השועטים» מפסוק אחד.

סורת אל-עאדיאת 100

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּסוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנּוֹשְׁמִים קֶשֶׁה,
2. הַקּוֹדְחִים אֵשׁ בְּדִהְרָם,
3. הַמִּתְקִיפִים בְּבִקָּר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אֲבָק,
5. וּפּוֹרְצִים אֶל אֲמַצַּע גְּדוּד (הָאוֹיֵב).
6. אֲכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רְבוּנוֹ,
7. וְאֲכֹן הוּא עֲצָמוֹ יַעֲיֵד עַל זֹאת,
8. וְאֲכֹן הוּא אוֹהֵב אֶחְבָּה גְּדוֹלָה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הָאֵם לֹא יָדַע, כְּאֲשֶׁר יוֹצִיא אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר בְּקִבְרִים,
10. וְיִתְגַּלֶּה מֶה שֶׁבְּלִבּוֹת,
11. כִּי רְבוּנָם בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בְּקִיָּא בָּהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

101

סִוְרַת אֶל-קָאֲרֻעָה הַהוֹלָמָת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-קָאֲרֻעָה, הַהוֹלָמָת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אֶל-קָאֲרֻעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31. הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַהוֹלָמָת (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-קארעה 101

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. ההולָּמַת!
2. מַה הִיא הַהוֹלָמַת?
3. הָאֵם אַתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלָמַת?
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְנֵי אָנוּשׁ כְּפָרָרִים מִפְּזָרִים לְכָל עֵבֶר,¹
5. וְהָרִים יִהְיוּ כְּצֶמֶר הַסְּרוּק.
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנָיו כְּבָדִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי נַעַם (בְּגֹן עֵדֶן).
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנָיו קִלִּים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
9. תִּהְיוּ תִהְיֶה מִנֵּת חֶלְקוֹ,
10. הִידְעָתָּ מַה הִיא (תִּהְיוּם)?
11. הִיא אִשׁ מְאוּד לֹוֹהֶטֶת (בְּגִיהֶנֶם).

102

סִוְרַת אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר הַהֲתַעֲצָמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר», ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כות'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סורת את-תכאת'ור 102

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הַהִתְעַצְמוּת בְּגֹדֶל הַהוֹן הַסִּיחָה אֶת דַּעְתְּכֶם (מַלְעֵבֵד אֶת אֱלֹהֵה וּלְצִית לוֹ),
2. עַד שְׂיִרְדְּתֶם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אֲדָ סוּפְכֶם שְׂתַדְּעוּ,
4. וְשׁוּב, סוּפְכֶם שְׂתַדְּעוּ.
5. לֹא וְלֹא! לוֹ יְדַעְתֶּם הִידִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הַתְּנַהֲגֶתֶם בְּצוּרָה זֹו),
6. (וּלְבִסוּף) תִּרְאוּ אֶת גִּיהֶנֶם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאַז תִּשְׁאַלוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתַּעֲנוּגוֹת (אֲשֶׁר רָדַפְתֶּם אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סורת אל-עצר

הזמן

סורה זו נקראת «אל-עצר, הזמן» משום שאללה נשבע בזמן בפתירת הסורה. הביטוי «אל-עצר» לא הופיע במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה.
קיבלה את שמה «הזמן» מפסוק אחד.

סורת אל-עצר 103

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּזִמּוֹ,
2. אֲכֹן הָאָדָם סוּפוֹ לְאַבְדּוֹן,
3. חוּץ מֵאַלֶּה אֲשֶׁר יֶאֱמִינוּ וְיַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאֻמָּת,
וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסִּבְלָנוֹת.

سُورَةُ الْهُمَزَةِ

104

סִוֵּרַת אֶל-הוֹמְזָה הַמְשָׁמִיץ

סורה זו נקראת «אֶל-הוֹמְזָה, הַמְשָׁמִיץ» משום שאללה איים על «אֶל-הוֹמְזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמְשָׁמִיץ» מפסוק אחד.

סורת אל-הומזה 104

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. אוי לְכָל מְשָׁמִיץ וְעוֹקֶצֶנִי,¹
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.²
3. יַחֲשֹׁב כִּי הוֹנוּ יַחֲיֶיהוּ לְעוֹלָם.
4. לֹא וְלֹא! הוּא יִשְׁלַךְ לְתוֹךְ אֶל-חֲטָמָה (הַמְרֹסֶקֶת וּמִמְעָקֶת),
5. וְכִי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֲטָמָה?
6. הִיא הָאִשׁ שֶׁל אֱלֹהָ הַבּוֹעֶרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכְנֹס אֶל הַלְּבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעֻמּוּדִים וְשִׁלְשָׁלוֹת מִתְמַשְׁכִּים וְהוֹלְכִים (כְּדִי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְצִאת מִמָּוֶה).

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.

2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

سُورَةُ الْفِيلِ

105

סִוֵּרַת אֶל-פִּיל הַפִּיל

סורה זו נקראת «אֶל-פִּיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע בה לנביאו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אֶל-פִּיל» לא נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סורת אל-פיל 105

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם לֹא רָאִיתָ כִּיצַד טַפֵּל רַבּוֹנָךְ בְּבַעֲלֵי הַפִּיל?¹
2. הָאֵם לֹא הִכְשִׁיל אֶת מְזֻמָּתָם (לִהְרֹס אֶת הַכַּעֲבָה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נִגְדָם לַהֲקוֹת עוֹף,
4. יִידוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֲמַר שְׁרוּפוֹת,
5. וְעָשָׂה אוֹתָם קְמוּץ אָכּוּל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהמה, המצביא החבשי שעלה מתימן להתקיף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החג' מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעא' בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סִוֵּרַת קוֹרֵיֶשׁ

קוֹרֵיֶשׁ

סורה זו נקראת «קוֹרֵיֶשׁ» משום אללה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריש כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריש בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבת) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוֹרֵיֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת קוריש 106

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. בְּשֵׁל הֶסְכֶם בְּטַחֹן מַעְבֵּר הַמַּסְחָר שֶׁל שַׁבָּט קוֹרִישׁ,¹
2. הַבְּטָחָתָם הַמַּסַּע בַּחֲרֹף וּבִקְיָא,²
3. בְּשֵׁל כֵּךְ עָלִיהֶם לַעֲבֹד לְרִבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַכְּעָבָה),³
4. אֲשֶׁר הָאֲכִילָם מִרְעָב, וְהַבְּטִיחָם מִפְּנֵי כָּל אִיּוֹם.⁴

-
1. הסכם בטחון : בערבית : אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכוון מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אלה שהעניק לשבט קוריש.
  2. מסע החורף והקיץ : מסעות המסחר של קוריש : בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואליה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטין ובשלג. מזג האוויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האוויר יבש בחורף בתימן.
  3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.
  4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 112 - 113 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

107

סִוְרַת אֶל-מָאעוֹן כָּלִי הַבֵּית

סורה זו נקראת «אֶל-מָאעוֹן, כָּלִי הַבֵּית» בגלל הופעת מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אֶל-מָאעוֹן» לא נזכר במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה שבעה. קיבלה את שמה «כָּלִי הַבֵּית» מפסוק שבעה.

סורת אל-מאעון 107

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. הָרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּדִין?
2. הַדּוֹחָה מֵעָלָיו (בְּאַכְזָרִיּוֹת) אֶת הַיָּתוֹם,¹
3. וְלֹא הָאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהֶאֱכֹלֶת הַמֶּסֶכֶן.
4. אוֹי לָהֶם לַמִּתְפַּלְלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לְתַכְלֶתֶם מִתְרַשְּׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהִרְאוֹת לְבְנֵי אָדָם,²
7. וּמוֹנָעִים מִהִנָּזְקִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִכְשֵׁירֵיהֶם וּבְכָלִי בֵּיתָם.³

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 142.

3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התייחסו בצורה הוגנת לעבדי הנזקקים לעזרתם.

108

סִוְרַת אֶל-כָּפִית'ר נְהַר אֶל-כָּפִית'ר בְּגִן עֵדֶן

סורה זו נקראת «אֶל-כָּפִית'ר», נְהַר אֶל-כָּפִית'ר בְּגִן עֵדֶן» בגלל הופעת המונח הזה בפתחתה. יש לֶאֱל-כָפִית'ר מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אֶל-כָּפִית'ר» מפסוק אחד.

סורת אל-כֹּת'ר 108

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֶכּוּ נִתְּנוּ לָךְ אֶת (נְהַר) אֶל-כֹּת'ר (בְּגֶן עֵדֶן),

2. לֵכֵן הִתְפַּלֵּל לְרַבּוֹנְךָ וְהִקְרַב לוֹ זִבְח¹,

3. אֶכּוּ, שׁוֹנֵאֵד יִהְיֶה מִבֶּתֶר וְנִכְכֶּת מְזַרַע²

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.

2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

109

סִוְרַת אֶל-כַּאפְרוֹן הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אֶל-כַּאפְרוֹן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סורת אל-כאפרון 109

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

1. אָמַר, הוּי הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
3. וְלֹא אַתֶּם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אַתֶּם¹ עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֵם דִּתְּכֶם וְלִי דְתִי.²

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 139; סורת ינוס 10: 44; סורת אל-קצצ 28: 55; וסורת אש-שורא 42: 15.

110

סִוְרַת אֵן-נַצְךְ הַנַּצְחוֹן

סורה זו נקראת «אֵן-נַצְךְ, הַנַּצְחוֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנַּצְחוֹן» מפסוק אחד.

סורת אַן-נַצַּר 110

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. כְּאֲשֶׁר יָבֹא הַנִּצָּחֹן מֵעַם אֱלֹהֵה וְהִשְׁחָרִיר (שֶׁל מִכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרֵאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאָנוּשׁ נִכְנָסִים בְּהַמּוֹנִיָּהֶם בְּדַתּוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה (אֶסְלָאִם),
3. אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה.¹

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

111

סִוְרַת אֶל-מָסַד סִיבִי הַדֶּקֶל

סורה זו נקראת «אֶל-מָסַד, סִיבִי הַדֶּקֶל» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אֶל-מָסַד» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «סִיבִי הַדֶּקֶל» מפסוק חמשה.

סורת אל-מסד 111

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. תִּכְרַתְנָה יְדִי¹ אֲבִי לְהִבָּ² וְיִלְדָּהּ הוּא לַעֲזָאֵל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יִצְלָה בְּאֵשׁ לְהִבָּה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נִשְׁאַחַה עֲצֵי הַקּוֹץ (וְהִשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדֶרֶכוֹ שֶׁל הַנְּבִיא),
5. בְּצוֹאָרָה יִהְיֶה חֶבֶל מְסִיבֵי הַדֶּקֶל (בְּגִיהָנָם).

1. יד, סמל של כוח ועושר.

2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככוֹפֵר.

112

סִוְרַת אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ טְהֶרַת הָאֶמוּנָה

סורה זו נקראת «אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ, טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אחי'לאצ 112

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵנוּ וְהַרְחֵם

1. אָמֵר, הוּא אֱלֹהָ אֶחָד,

2. אֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַתְּאָרִים הַיְּפִים הַנְּצַחִיִּים,

3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,

4. וְאֵין שְׁוֶה לוֹ אֶף לֹא אֶחָד.

سُورَةُ الْفَلَقِ

113

סִוְרַת אֶל-פֶּלֶק הַבְּקָר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּלֶק, הַבְּקָר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַבְּקָר» מפסוק אחד.

סורת אל-פלק 113

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָנוּ וְהָרַחֲמוּ

1. אֵמֶר, אֲבִקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן הַבָּקָר,
2. מִפָּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מִהַסָּכָנָה שֶׁבַחֲשֹׁךְ בְּהֶחֱשִׁיכּוֹ,
4. וּמִפָּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְּׁפוֹת הַנוֹפְחוֹת בְּקִשְׁרִים,
5. וּמִפָּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קְנָאִי בְּקִנְאוֹ.

114

סִוְרַת אֶן-נַאֶסְ בְּנֵי אָנוּשׁ

סורה זו נקראת «אֶן-נַאֶסְ, בְּנֵי אָנוּשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פלך 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אָנוּשׁ» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאס 114

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אֵמֹר, אֲבַקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן בְּנֵי אָנוּשׁ,

2. מִלֶּד בְּנֵי אָנוּשׁ,

3. אֱלֹהָ בְּנֵי אָנוּשׁ,

4. מִפְּנֵי רָעַתוֹ שֶׁל הַמַּלְחֵשׁ וְנִסּוֹג לְאַחֹר,

5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנֵי אָנוּשׁ,

6. מִן הַשְׂדִּים וּבְנֵי אָנוּשׁ.¹

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

כ	ك	צ'	ض	ד	د	א	ا
ל	ل	ט	ط	ד'	ذ	ב	ب
מ	م	ט'	ظ	ר	ر	ת	ت
נ	ن	ע	ع	ז	ز	ת'	ث
ה	ه	ע'	غ	ס	س	ג'	ج
ו	و	פ	ف	ש	ش	ח	ح
י	ي	ק	ق	צ	ص	ח'	خ

שמות הנביאים והשליחים בקוראן לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אבראהים	אברהם
אדריס	אדריס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דויד
ד'ו אל-כפל	----
ד'ו אנ-נון (ר' ינוס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לט
מוסא	משה
נוח	נח
הארון	אהרון
הוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
ינוס	יונה

מפתח העניינים

ההפניות ערוכות על-פי מספר הסורה והפסוק, ויש לקרוא המספרים מימין לשמאל, למשל: **4: 34** פירושו, סורה **4** פס' **34**. סימנתי שמות העניינים ומספר הסורות בצבע אדום. "אל" הידיעה בערבית או איך מתבטאת מבחינה פונטית, למשל: אר-רחמאן, הסימן "אר" לא הובאו בחשבון בסידור האלפאביתי. המפתח מסודר לפי הסדר האלפאביתי הערבי. שמות הנביאים ושמות פרטיים אחרים נרשמו בערבית אחר כך בעברית. למשל: מוסא (משה).

א; ב; ג; ד; ה; ו; ז; ח; ט; י; יא; יב; יג; יד; טו; טז; יז; יח; יט; כ; כא; כב; כג; כד; כה; כו; כז; כח; כט; ל; לא; לב; לד; לה; לו; לי.

אברהם, ר' אברהים

אבלים, ראש השנים **2: 34 - 36**, **4: 102**; **7: 120 - 18**, **112: 15**; **31 - 34**, **39 - 40**; **17: 61 - 64**, **18: 50**; **20: 116 - 117**; **26: 95**; **34: 20 - 21**, **38: 74 - 85**.

אבנים, כעונש מן השמים **8: 32**, **11: 82**, **15: 74**, **17: 68**, **29: 40**, **54: 34**, **67: 17**,

אבני גזית (חג'ארה מן סג'יל) **105: 4**

אבו בכר אצ-צדיק **9: 1**, **40: 4**, מעלותיו, התאסלמותו וח'ליפתו **4: 59**; **46: 15**; **66: 3**

אבו להב **111: 1**

אחאקא אל-, ר' עאד

אחמד ר' מוחמד

אדריס **19: 56**; **21: 85**

אדם הראשון, בריאתו כח'ליפה (ממונה בארץ) **2: 30**

המלאכים מצווים להשתחוות לו **2: 34**; **7: 11**; **15: 30**; **17: 61**; **18: 50**; **20: 16**; **38: 73**; נברא מטיט או מטיט **6: 2**; **15: 26**; **28, 33: 17**; **23: 12**; **32: 7**; **37: 11**; **38: 17**; **55: 14**

נברא מעפר **30: 20**; **35: 11**; **40: 67**; **53: 32**; נברא ממים **25: 54**

נברא מנפש יחידה **4: 1**; **6: 98**; **7: 189**; **39: 6**; בריאת בת זוגו **4: 1**; **7: 189 - 190**; **20: 121**; **39: 6**

שגיאיתו וגרושו מגן עדן **2: 35 - 36**, **7: 24 - 25**; **20: 123 - 120**

חוזר בתשובה וזוכה במחילה **2: 37**; **20: 122**

א

אאזר (אבי אברהים) **6: 74**.

אברהים (אברהם)

אב לאסחאק (יצחק) ויעקב **2: 133**, **6: 84**, **19: 49**; אומה לעצמו **16: 120**

אללה בחר בו **16: 121**

אללה נתן לו חוכמה **21: 51**

הווכח עם אביו ובני עמו **6: 74**, **80 - 83**; **9: 114**; **19: 42 - 48**; **21: 52**; **26: 70**, **86**; **60: 4**

רסוק הפסילים **21: 57 - 58**; **37: 91 - 93**

שריפתו ונצולו מן האש **21: 68 - 71**; **29: 24**; **37: 97 - 99**

חניף **16: 120**, **123**

לא היה יהודי ולא היה נוצרי **3: 167**

בא אל רבונו בלב שלם **37: 84**

הגירתו אל הארץ המבורכת לכל בני אדם **21: 71**; אורחיו (המלאכים) שבשרו לו על הולדת בנו **11: 69 - 74**; **15: 51 - 56**; **51: 24 - 30**

בחירת אללה בו ובבני ביתו **3: 33**

בונה את הכעבה עם אסמאעיל (ישמעאל) **2: 127**; מושבו במכה **22: 26**

מכריז על החג' **22: 27**

נושא תפילה לשלום תושבי מכה ולרווחתם **2: 126**; **14: 35 - 37**

מצטווה עם אסמאעיל לטהר את הכעבה למתפללים **2: 125**

מקום אברהים (מקום תפילה) **2: 125**; **3: 97**; צדיק ונביא **19: 41**

אברק, אש-שערא (כוכב) **53: 49**

המאמינים הולכים בו **2: 257**; **57: 28**;
 סמל לאללה **9: 32**; **24: 35**; **39: 69**; **61: 8**;
 סמל לאנג'יל **5: 46**;
 סמל למוחמד **33: 46**;
 סמל לקוראן **4: 174**; **7: 157**; **8: 22**; **42: 52**;
64: 8;
 סמל לתורה **21: 48**;
 פסוק האור **24: 35**

אומה

אומת המאמינים ומעלותיה **2: 143**; **3: 110**;
7: 181
 בני האדם חדלו להיות אומה אחת **5: 48**; **11: 118**;
16: 93; **21: 92**; **23: 52** - **53**
 בני האדם נבראו כאומה אחת **2: 213**; **10: 19**;
 בני האדם נוטים להיות אומה אחת **43: 33**
 גורל האומות בגיהנום **7: 38**; **45: 28**
 כל אומה הוזרה על ידי שליח **10: 47**; **13: 30**;
16: 36; **17: 15**; **23: 44**
 כל אומה וחוקיה ומנהגיה **5: 48**; **22: 34**, **67**;
 לכל אומה נקבע זמן **7: 34**; **10: 49**; **23: 44**
 אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) **7: 157**, **158**;
29: 48; **62: 2**

אומיין **3: 20**, **75**; **62: 2**

איכה, אנשי אל-איכה **15: 78**; **26: 176**; **38: 13**;
50: 14

אילאף קוריש **106: 1**

אימוץ, מעמד המאומצים **33: 4** - **5**; מעמד נשות
 הבנים המאומצים **33: 37**

איוב, **4: 163**; מזרע אברהמים **6: 48**; מקבל
 התגלות נבואית **4: 163**; צרותיו וגאולתו **21: 83**;
38: 41 -

ב

בחירה (נאקה) **5: 103**

בדר, קרב **3: 13**, **121**, **122**, **124** - **127**; **8: 7** - **12**,
19, **42** - **44**, שבוי בדר **67** - **71**

בדוים **9: 97** - **99**, **101**, **120**; **22: 11**; **33: 20**;
48: 11, **15** - **16**; **49: 14**

אדמה, ארץ, אללה ייסד ופרש אותה **2: 22**;
19: 20; **27: 61**; **31: 3**; **40: 64**; **43: 10**;
50: 7; **51: 48**
 שבע אדמות **65: 12**; שטוחה **88: 20**

אד'אן, ר' קריאה לתפילה

ארבה **7: 133**; **54: 7**

ארם **89: 7**

אסחאק (יצחק) **2: 133**, **140**; **6: 84**; **11: 71**;
14: 39; **19: 49**; **21: 72**; **29: 27**; **37: 112**

אסלאם **2: 112**, **127**, **128**, **135**, **140**, **141**, **155**;
156, **208**, **221**; **3: 19**, **67**, **68**, **84**, **85**, **118**, **125**;
4: 125; **5: 3**; **11: 116**, **117**; **13: 22**; **18: 23**;
21: 92, **93**; **22: 30**; **39: 22**; **41: 33**;
42: 13; **61: 9**; **98: 5**; **110: 1** - **3**

אסמאעיל (ישמעאל) **2: 125**, **127**, **133**, **140**;
4: 163; **6: 86**; **14: 39**; **19: 54** - **55**; **21: 85**;
38: 48

אליאס (הנביא אליהו) **6: 85**; **37: 123**; **130** - **132**

אנג'יל (הברית החדשה), אללה למדו לעיסא בן
 מרים **3: 48**; **5: 110**; **57: 27**;
 מאשר את התורה **5: 46**;
 מעיד על אמיתות נבואת מוחמד **11: 17**; **48: 29**;
 מקור הדרך **3: 3** - **4**; **5: 46**;
 הורד לאחר אברהמים **3: 65**

אנשים (גברים) **2: 213**, **72**; **4: 1**, **28**; **6: 98**;
7: 29, **189**; **10: 19**; **15: 21**, **26**, **27**, **29** - **35**;
16: 4 - **18**, **65**, **67**, **78**, **80**, **81**; **17: 11**, **67**, **69**;
18: 54; **20: 123**; **21: 37**; **22: 5**, **11**;
23: 12 - **14**; **27: 62**; **29: 65**; **30: 36**, **41**, **54**;
32: 7 - **9**; **33: 72**; **35: 11**, **12**, **13**, **15**, **27**, **28**

אנצאר, ר' העוזרים של מדינה

אהרן ר' הארון

אוחד, קרב **3: 121**, **122**, **125**, **139** - **140**, **143**

אור, נור **3: 107**, **106**; **10: 26**; **13: 16**; **33: 43**;
57: 20; **57: 9**, **12**, **13**; **65: 11**; **66: 8**; **75: 22**;
76: 11; **80: 38**; **83: 24**

מאיר על מצח המתפללים **48: 29**;

תורה, הספר 2: 41, 44, 53, 85, 87, 89, 91; 3: 3;
 48, 50, 55, 70, 93; 5: 43, 44, 46, 66, 68, 110;
 6: 91, 154; 7: 157; 9: 111; 11: 17; 17: 2;
 21: 48, 49; 23: 49; 28: 43, 49; 32: 23;
 37: 117; 40: 45, 46, 12, 30, 29;
 61: 6, 62; 5

מגלות מוסא 53: 36

תומכים, ר' אנצאר

תימום (הטהרות לתפילה בעפר) 4: 34; 5: 6

ת'

ת'מוד 9: 70; 14: 9; 22: 42; 25: 38; 41: 13, 9;
 17: 50; 12: 51; 51: 43, 45; 53: 51; 69: 4, 5;
 85: 17, 18; 89: 9
 הרגו הנאקת 7: 73 - 77; 11: 64; 17: 59; 26: 155 -
 158; 54: 27, 29; 91: 11, 15

ג'

ג'אהליה (התקופה לפני האסלאם) 3: 154; 5: 50;
 33: 33; 48: 26

ג'בריל, מלאך גבריאל 2: 97, 98; 11: 17; 19: 17;
 64: 193; 53: 7; 65: 11; 66: 4; 81: 19, 21, 23

גמלים, נאקות, בריאתם 88: 17; גמל יכנס בקוף
 מחט 7: 40; מובילים את העולים לרגל 22: 27;
 נאקות בחודש העשירי להריון 81: 4; נושאי
 משאות 12: 65; סוג מקנה 6: 144

ג'ן (שדים) 11: 119; 15: 27; 51: 56; 55: 15;
 33, 35, 37, 39, 41

גוג ומגוג 18: 94; 21: 96

ג'ודי, הר 11: 44

גוליית, ג'אלות 2: 249 - 251

ג'ומועה (יום ששי, יום הכינוס) 62: 9

ג'רושין. בני זוג חדשים 4: 130; דיני הגירושין
 226 - 233, 241; 65: 1 - 7

גילוח ראש בחג' 2: 196; 48: 27

גילוי עריות 4: 22; 58: 2

ברזך (מחיצה, מצר) 23: 100; 25: 53; 55: 20

ברזל, הורד מן השמים 57: 25; בחומת גוג ומגוג
 18: 96; רוכד לדויד 34: 10

בצל 2: 61

בעת', ר' תחיית המתים

בעל (אליל) 37: 125

בכה (שם של עיר מכה) 3: 96

בני ישראל 2: 40, 47, 52, 62, 75, 80, 88, 91,
 93, 96, 100, 104, 111, 113, 116, 118, 120,
 122, 135, 140, 146, 159, 174; 3: 21, 23, 24, 52,
 54, 67, 77, 78, 112, 181, 184, 199; 4: 46, 51,
 55, 60, 105, 107, 109, 151, 153, 157, 159,
 161, 163; 5: 12, 18, 41, 45, 51, 62, 64, 68,
 69, 82; 6: 90, 114, 146; 7: 156, 159, 169;
 9: 30, 31, 34; 10: 93; 16: 118; 19: 37; 45: 16;
 62: 5, 8; 17

ת

תאנים 95: 1

תחיית המתים ביום הדין (בעת', ק'אמה) 2: 28,
 73, 259, 260; 3: 106, 107; 6: 30, 36, 94; 7: 57;
 13: 60; 16: 38, 39; 17: 50, 52, 104; 18: 21, 52,
 100; 19: 70; 20: 102

תסנים 83: 27

תעלה, בעלי ה- 85: 4

תפילה (צלאת) 2: 37, 43, 45, 46, 115, 142, 143,
 144, 145, 148, 177, 186, 239, 255, 266; 4: 43,
 101, 102; 5: 6; 7: 205, 55; 8: 3; 11: 114;
 14: 31; 17: 78, 79, 110; 20: 7, 130, 132;
 22: 34, 35, 41; 23: 1, 2, 9; 25: 62, 64; 29: 45;
 30: 17, 18; 31: 4, 5; 32: 15, 16; 33: 41, 42;
 50: 39, 40; 51: 15, 18; 52: 48, 49; 62: 9, 10;
 70: 22, 23, 34; 76: 25, 26; 107: 4, 7

תמר, תמרים 2: 266; 6: 99, 141; 16: 11; 67;
 18: 32; 23: 19; 26: 148; 36: 34; 50: 10; 55;
 80: 29; 11

תוחיד, ר' התמסרות לאללה

ג'יהאד, מאבק 2: 190 - 194, 218, 246; 3: 142, 146 - 148, 157, 195, 200; 4: 71, 74 - 77, 84, 89 - 95, 96, 101 - 104; 5: 54; 8: 15, 16, 39, 42 - 45, 60, 61, 66 - 67; 9: 12, 14 - 16, 19, 20, 22, 24 - 29, 38, 42, 46, 47, 53, 73; 16: 110, 123; 19: 89 - 91, 99, 123; 29: 69; 49: 15;

לקיחת חלק בג'יהאד 5: 35; 9: 24, 41, 44; 22: 78; 25: 52; 29: 6; 60: 1; 66: 9; 73: 86; 73: 20

דבורים 16: 68

דבש 16: 69; 47: 15

דג, דגים 7: 163; 18: 61 - 63; 37: 142; 68: 48

דם, אסור לאכילה 2: 173; 3: 5; 6: 145; 16: 115

דוכיפת 27: 20 - 27

דוד, ר' דאוד

דיבה 24: 4, 11 - 26

דיו 18: 109; 31: 27

ד'

ד'כר, אד' - ר' קוראן

ד'ו אל-קרנין 18: 83 ואילך

ד'ו אל-כפל 21: 85; 38: 48

ד'ו אנ-נון, יונה הנביא בעל הדג 4: 163; 6: 86; 10: 98; 21: 87; 37: 142; 68: 48

ר

רבנים 3: 64; 5: 44, 63; 9: 31, 34

רס, אר - (באר) 25: 38; 50: 12

רקים, אר - 18: 9

רמצ'אן, ר' צום

רוח הקודש 2: 87, 253; 4: 171; 5: 110; 16: 2; 40: 15; 42: 52

רומים (אר-רום) 30: 2

ריבית 2: 275 - 278, 279; 3: 130; 4: 161; 30: 39

רימונים 6: 99, 141; 55: 68

ז

זבאניה (שומרי גיהנום) 44: 47 - 50; 66: 6

74: 31; 78: 21; 96: 18

זבור (תהילים) 4: 163; 17: 55; 21: 105

זקום, עץ בגיהנום 37: 62, 66; 44: 43; 66: 53

זכאת 2: 43, 110, 177, 215, 254, 263, 264 - 265, 267, 272, 273, 274; 3: 92, 134; 4: 38; 7: 156; 8: 3; 9: 60, 67, 79, 80, 99; 13: 22, 23; 14: 31; 17: 28; 22: 34, 35, 41; 23: 1 - 4; 25: 67; 31: 2; 57: 7, 12, 13, 18; 58: 12; 64: 11, 10, 16; 63: 11, 10, 16; 70: 24 - 25

ח

חאמי (גמל) 5: 103

חג', עליה לרגל למכה 2: 158, 189, 196 - 200, 203; 5: 2, 94 - 96; 22: 25, 27, 29

חגיר, אל - 15: 80 - 83; 27: 48 - 53

חזרה בתשובה, תובה 2: 160; 3: 86 - 90, 135; 4: 17, 18, 26, 110; 5: 39, 40; 7: 135; 9: 104, 112; 11: 3 - 5; 17: 25; 19: 60; 25: 8, 4; 39: 5 - 3; 43: 25; 66: 8

חטא 2: 209, 286; 4: 31; 6: 120; 11: 59; 23: 118; 40: 2 - 3, 55; 48: 1 - 5; 53: 12; 57: 28; 85: 10

חללים, שהידים 2: 154; 3: 104, 157, 169 - 172; 4: 69; 9: 111; 33: 23; 47: 4 - 6

חמור, חמורים 2: 259; 16: 8; 31: 19; 62: 5; 74: 50

חניף 2: 135; 3: 67, 95; 4: 125; 6: 79, 161; 22: 31; 120: 16

חודשים קדושים 2: 194, 217; 5: 2, 97; ארבעה 9: 36, 5

חור עין, יפהפיות של גן עדן 44: 54; 52: 20; 55: 72; 56: 22

חונין, קרב 9: 25 - 26, 40, 58

חיה מן הארץ (דאבת אל-ארד) 27: 82

ד

דאוד, דוד 2: 251; 4: 163; 5: 78; 6: 48; 17: 55; 21: 80 - 78; 34: 10, 13; 38: 17 - 20, 21 - 25; 34: 10 - 11; 49: 15

ש

שבא 27: 22 - 44; 34: 15 - 17

שבת 2: 65; 4: 47; 7: 163; 16: 124

שטן, ר' אבליס

שפות, לשונות, כל שליח נשלח בלשון בני עמו
 14: 4; שלל הלשונות כחסד מאללה לבני האדם
 30: 22

שכנים 4: 36; 8: 48

שלמה, ר' סולימאן

שלום 2: 228, 224; 4: 35, 114, 128; 8: 1, 12,
 49: 10

שמש 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;
 29: 61; 31: 29; 35: 13; 36: 5, 38, 40; 55: 5;
 71: 16; 78: 13; 91: 1

שמן, ר' זית, זיתים

שהידים, ר' חללים

שועיב (יתרו) 7: 85 - 93; 11: 84 - 93; 26: 176 -
 29: 36 - 37; 189

שופר, צור 6: 73; 18: 99; 20: 102; 23: 101;
 27: 87; 36: 51; 39: 68; 50: 20; 69: 13; 78: 18

שירה, ר' גם משורר 36: 69

שילוש, תורת ה- 4: 17; 5: 73

צ

צאבאים 2: 62; 5: 69; 22: 17

צאלח, ר' גם ת'מוד 7: 73 - 79; 11: 61 - 68;
 26: 141 - 159; 27: 45 - 53; 54: 23 - 31

צאן 6: 142, 146

צדק 4: 29, 58, 127, 135; 5: 8, 42; 6: 152; 7: 29;
 10: 54, 47; 11: 85; 16: 76, 90; 55: 9

צדקה 2: 44, 83, 148, 177, 195, 261 - 267;
 3: 15; 12: 88; 51: 19; 57: 10; 70: 24 - 25;

21 - 18; 92: 10 - 8; 76

צפא (גבעה ליד הכעבה) 2: 158

זכריא (זכריה) 3: 37 - 41; 6: 85; 19: 2 - 10;
 21: 89

זמן 2: 259; 10: 45; 20: 103 - 104; 30: 55;
 46: 35; 79: 46

קוצר הזמן בעולם הזה 23: 112 - 114

יום בעולם הבא שווה לאלף שנים 22: 47; 32: 5
 לחמישים אלף שנה 70: 4

זנגביל 76: 17

זהב 3: 14, 91; 9: 34; 18: 31; 22: 23; 35: 33;
 43: 53, 71

זית, זיתים 6: 99, 141; 16: 11; 23: 20; 24: 35;
 80: 29; 95: 1

זייד (הבן המאומץ של הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

זיינב (אשת הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

ס

סאאיבה (גמלה) 5: 103

סאמרי 20: 85, 87, 95 - 97

סגיל 105: 4

סגין 83: 7 - 9

סדרת אל-מונתהא (לוטוס) 53: 14; 56: 27

סלסביל (מעין בשמים) 76: 18

סואע (אליל) 71: 23

סורה (פרק בקוראן) 2: 9; 86, 124, 127;
 10: 38; 11: 13; 24: 1; 47: 20

סולימאן (שלמה) 2: 102; 4: 54, 163; 6: 84;
 21: 78 - 81; 27: 15, 16; 38: 30, 34

מלכותו 38: 35; מורתו 34: 12 - 14; 38: 31 -
 33, 36

סוסים 3: 14; 8: 60; 16: 8; 100: 1 - 6

סופר (לבלר) 2: 282

סיני (הר) 52: 1; 95: 2

צלאת, ר' תפילה

עוזא, אל- (אלילה) 53: 19

צור, ר' שופר

עוזייר (עזרא הסופר) 9: 30; 18: 102; 25: 17

צום 2: 183, 185, 187, 196; 4: 92; 5: 89, 95;

עומרה, ר' גם חגי' 2: 158, 196

4: 58; 35: 33

עירבון 2: 283

ט

עזים 6: 143

טאע'ות (אלילים, שיקוצים) 2: 256, 257; 4: 51,

עיסא בן מרים (יהושוע, המשיח) 3: 39, 45 - 52,

17: 39; 36: 16; 60: 5; 76, 60

, 72, 17, 5: 5; 171, 159 - 157: 4; 61 - 59, 55 - 54

טאלות (שמואל) 2: 246 - 248

- 19: 19; 31, 30: 9; 58: 6; 118 - 116, 78, 77

טוא (הואדי הקדוש) 20: 12; 79: 16

14, 6: 61; 64 - 61: 43; 13: 42; 34, 21

פ

פרדים 16: 8

טור, הר בסיני 2: 63, 93; 4: 154; 19: 52; 20: 80;

2: 95; 1: 52; 46, 44: 28

פרעה 28: 38; 38: 12; 40: 26, 36, 45 - 46;

10: 89; 11: 66

עא'ישה, אשת הנביא 24: 11, 26; 66: 4

אשת פרעה 28: 9

עאד, בני עם 9: 70; 11: 89; 14: 19; 22: 42;

, 135 - 130: 7; 11: 3; 11: 135 - 130

; 21 - 18: 54; 42, 41: 51; 38: 29; 39, 38: 25

; 14 - 12: 27; 35: 25; 44: 22; 52: 8; 137

7, 6: 89

- 9: 69; 42 - 41: 54; 13: 50; 48: 43; 39: 29

עדשים 2: 61

18 - 17: 85; 16 - 15: 73; 10

ערבית (לשון הקוראן) 12: 2; 13: 37; 16: 103;

פרפרים 101: 4

; 7: 42; 3: 41; 28: 39; 195: 26; 113: 20; 97: 19

פרה, פרות 2: 67 - 72; 12: 43 - 46

12: 46; 58: 44; 3: 43

פנינים (תכשיטים) 16: 14; 22: 23; 35: 33, 12;

ערש (כס-המלכות, כס-הכבוד) 7: 54; 9: 129;

19: 76; 23: 56; 22: 55; 24: 52

; 22: 21; 5: 20; 42: 17; 2: 13; 7: 11; 3: 10

פורקאן, כינוי לקוראן 2: 185; 3: 4; 25: 1; (יום

; 75: 39; 4: 32; 26: 27; 59: 25; 116, 86: 23

אל-פורקאן) ניצחון בבדר 8: 41; ניתן למוסא 2: 53;

; 20: 81; 17: 69; 4: 57; 82: 43; 15, 7: 40

48: 21

15: 85

פיל, בעלי ה- 105: 1

ערפאת (הר) 2: 198

עט, קלם, אקלאם 3: 44; 31: 27; 68: 1; 96: 4

ק

קארון (קורח) 28: 76 - 82; 29: 39; 40: 24

עכביש 29: 41

קבלה (כוון תפילה) 2: 115, 142 - 148, 148 -

עליה לרגל, ר' חגי'

177, 150

עמרם, אשת עמרם 3: 35; בית עמרם 3: 33;

קריאה לתפילה (אד'אן) 5: 58; 9: 3; 62: 9

מרים בת עמרם 66: 12

קלם, אקלאם, ר' עט

ענבים 2: 266; 6: 99; 13: 4; 16: 11, 67; 17:

28: 80; 32: 78; 34: 36; 19: 23; 32: 18; 91

קמפור 76: 5

עורב 5: 31

ל

לשון, לשונות, ר' שפות

לוט (הנביא) 6: 86; 7: 80 - 84; 11: 78 - 83;
 15: 67 - 73; 21: 71 - 74; 22: 43; 26: 160 -
 173; 27: 54 - 58; 29: 26, 28 - 35; 37: 134 -
 135; 50: 13; 54: 33 - 38; אשת לוט 66: 10

לוטוס, ר' סדרת אל-מונתהא

לוקמאן 31: 12

לילת אל-קדר (ליל הכבוד) 44: 3; 97: 1 - 5

מ

מאבק, ר' ג'האד

מאזנים 21: 47; 23: 102 - 103; 42: 17; 55: 7;
 57: 101; 6: 9

מאלכ (שוער גיהנום) 43: 77

מגיס 22: 17

מדיין (עיר של עם שועיב) 7: 85; 9: 70; 11: 84;
 20: 44; 22: 28; 23, 22, 45; 29: 36

מרווה (גבעה על-יד הכעבה) 2: 158

מרים (אמו של עיסא) 3: 33 - 37, 42 - 47; 4: 156;
 19: 16 - 34; 21: 91; 66: 12

מסג'ד אל-אקצא 17: 1

משחקי מזל, ר' מייסר

משורר, משוררים 21: 5; 26: 224; 27: 36;
 52: 30; 69: 41

משי (חריר) 18: 31; 44: 53; 76: 12, 21

מצרים 10: 87; 12: 21, 99; 43: 51

מערה, אנשי ה- 18: 9 - 26

מכה 3: 96; 48: 24

מלאך, מלאכים 2: 30, 31, 34, 98, 102, 161,
 177, 210, 248, 285; 3: 18, 39, 42, 45, 80, 87,
 124, 125; 4: 97, 166, 172; 6: 8, 9, 50, 61, 92,
 93, 111, 158; 7: 11, 20; 8: 9, 12, 50; 11: 12;
 13: 31, 11; 15: 7, 8, 24, 28, 43

קוראן, אל-כתאב 2: 2, 5, 38, 39, 97, 151, 185;
 3: 3, 4, 7, 23, 78, 138, 164; 4: 82; 5: 68; 6: 7;
 7: 2, 25, 27, 28, 90, 91, 114, 117, 155 - 157;
 9: 204, 203, 124 - 127, 1; 10: 37, 39, 57, 58;
 11: 13; 12: 1, 2, 111; 13: 1; 14: 39, 1; 15: 87;
 16: 101 - 103; 17: 9, 41, 45, 46, 82, 88, 105, 106;
 18: 1, 6; 19: 64, 98; 20: 2, 5, 114; 21: 5, 8, 10 - 15;
 22: 16, 25; 23: 4, 6, 30; 24: 1, 192 - 212;
 25: 2; 26: 32; 27: 6, 31; 28: 48, 2, 1; 29: 47 - 49;
 30: 31; 31: 30, 29, 37; 32: 170, 167; 33: 1, 14, 87;
 34: 1, 39; 35: 1, 2, 27, 28, 40, 41; 36: 2, 5, 44;
 37: 42, 17; 38: 4, 2; 39: 44, 5, 2; 40: 58;
 41: 2, 20; 42: 7, 4, 12, 29, 31; 43: 2, 18;
 44: 52, 54; 45: 56; 46: 17, 54; 47: 75; 48: 21;
 49: 38; 50: 17, 16; 51: 73; 52: 1, 4; 53: 20, 4;
 54: 16, 11; 55: 19, 29; 56: 81; 57: 21, 21;
 58: 13, 14; 59: 6, 13; 60: 1, 5

קוריש 8: 30, 43; 9: 17 - 19; 14: 46;
 32: 3; 34: 31, 44; 36: 6; 40: 56; 60: 1, 7;
 106: 1 - 6

קופים 2: 65; 7: 166

קיאמה, ר' תחיית-המתים

כ

כבשים 6: 143

כתאב, אל-, ר' קוראן

כעבה 2: 125; 3: 97, 96; 5: 97, 95

כלב, כלבים 7: 176; 18: 18, 22

כות'ר אל-, (נהר בגן עדן שניתן לנביא מוחמד)
 1: 108

כורסי (כס כבוד) 2: 255

כוכבים 15: 16; 16: 12, 16; 37: 6; 41: 12;
 50: 6; 53: 1; 56: 75; 67: 5

כוון התפילה, ר' קבלה

כיבוד הורים 4: 36; 6: 151; 17: 23 - 24; 29: 8;
 14: 15 - 14; 46: 15

מוהאגירון (המהגרים ממכה לאל-מדונה) 2: 217;
 3: 95; 4: 97, 99; 8: 28, 71, 74, 75; 9: 100, 117;
 118; 16: 41, 110; 22: 24; 29: 57, 60;
 59: 8

מייסר (משחק מזל) 2: 219; 5: 90, 91

מיכאל (מלאך) 2: 98

נ

נביאי שקר 6: 93

נזירים נוצרים 5: 82; 9: 31, 34; 57: 27

נסר (אליל) 71: 23

נשים, נקבות 2: 222, 223, 228, 234, 235, 282;
 3: 195; 4: 1, 25, 32, 34, 127; 6: 151; 13: 23;
 16: 57, 59, 97; 17: 23, 24; 23: 6; 24: 31, 60;
 29: 8; 30: 21; 31: 14; 33: 4, 59, 16; 43: 16;
 46: 17, 15; 47: 19; 48: 6; 57: 18; 58: 1;
 2: 66, 14; 10: 12; 70: 30; 75: 39

נמלה, נמלים 27: 18

נוח (נח) 6: 84; 7: 59, 64; 9: 70; 10: 71, 73;
 11: 25, 32, 42, 43, 45, 46; 14: 9; 17: 3;
 21: 76, 77; 22: 42; 23: 23, 29; 25: 37;
 26: 105, 120; 29: 14, 15; 37: 82, 75; 40: 5;
 42: 13, 50; 51: 46; 53: 52; 54: 9, 15;
 66: 10, 71; 1: 28

נוצרים 2: 62, 111, 113, 116, 120, 135, 140;
 3: 55; 5: 14, 15; 6: 67, 69, 73, 75, 113, 114, 119;
 9: 30, 31, 34; 10: 47, 51, 57, 59, 63, 65, 69;
 19: 37; 30: 5, 2; 43: 65; 57: 27

ה

הארות ומארות (שני מלאכים שהורדו לארץ)
 2: 102

הארון (אהרן), מזרע אברהם 6: 48; מקבל
 את הפורקאן 21: 48; מקבל את התורה 37: 117;
 נשלח לסייע למוסא 10: 75; 19: 53; 20: 30, 36;
 23: 45; 25: 35; 26: 13; 28: 34, 35; מוסא
 משאירו כממלא מקומו 7: 142; חטא העגל 7: 150;
 151; 20: 90, 94; שרידים שהשאירו בני ביתו
 בארון הברית 2: 248

2: 16; 17: 40, 61, 65, 95; 21: 26, 28; 22: 75;
 25: 7, 32; 33: 43, 56; 34: 40; 41: 30, 32;
 42: 5, 16; 43: 22, 60, 70; 47: 27; 50: 17, 19;
 53: 26, 28; 69: 17; 70: 4; 74: 28, 31; 78: 38;
 86: 4, 22, 23; 97: 4

מוחמד, הנביא, והשליח 2: 119, 129, 146; 3: 161;
 4: 113; 5: 19, 99; 6: 47, 50, 66, 90, 104, 107;
 135; 7: 188; 10: 2, 15, 108; 11: 12; 13: 40;
 15: 6, 47, 54; 23: 70, 72; 25: 7, 8, 57;
 34: 8, 46, 47; 36: 37; 38: 86; 39: 41; 42: 6;
 44: 58; 52: 29, 30, 40; 68: 2, 46, 4;
 81; 82; 22, 25; אחמד 6: 61

אללה ומלאכיו מברכים אותו 33: 56

אינו אב לאיש מן המאמינים 33: 40

אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158;
 33, 21, 29; 48: 2; 62: 2

חותם הנביאים 33: 40

מוז (טלח) 56: 29

מוסא (משה) 2: 253; 4: 164; 6: 48; 7: 108;
 128 - 129, 143 - 144; 18: 60, 64; 65 - 82;
 19: 52; 20: 22, 25, 35, 37, 40; 26: 10, 68;
 27: 12, 7, 13, 15, 28; 42: 13; 43: 52;
 44: 17, 22

מטהו וגלגוליו 2: 60; 7: 107, 117, 160; 20: 17;
 26: 32, 45, 63; 27: 10; 28: 31

מטיף לפרעה ומביס את החרטומים 7: 103 -
 127; 10: 75, 82; 17: 102; 20: 41, 73; 23: 45;
 26: 10, 51; 29: 39

מכה בסלע ומוציא מים 2: 60; 7: 160

מקבל האותות 14: 5; 17: 101; 20: 22, 24;
 27: 12; 37: 114, 116; 40: 123; 43: 46;
 51: 38; 79: 15, 20

והסנה הבער 19: 52; 20: 9, 36; 27: 7, 12;
 29: 35; 79: 16

על הבאר במדין 28: 23 - 25; והפרה 2: 67 - 72

נועד עם אללה ארבעים לילות 2: 51; 7: 142

משה, ר' מוסא

מושק 83: 26

ירושה 4: 6 - 9, 11 - 12, 176; 8: 75; 33: 6

ישראל, ר' בני ישראל

יצחק, ר' אסחאק

יעקוב 2: 132; 4: 140; 6: 84; 11: 71;

12: 4 - 6, 11 - 13, 76, 78, 81 - 87, 93 - 100;

19: 6, 49; 21: 72; 29: 27

יעוק (אליל) 71: 23

יעות' (אליל) 71: 23

ילדים 4: 5, 127; 6: 137, 140, 151; 16: 59;

17: 31; 60: 12; 81: 8 - 9

ים 16: 14; 18: 60; 25: 53; 27: 61; 35: 12;

55: 19 - 20

ים סוף 2: 50; 7: 138; 20: 77; 26: 63 - 68;

44: 23 - 24

יהודים ר' בני ישראל, בעלי הספר

יהושוע המשיח, ר' עיסא בן מרים

יוחנן, ר' יחיא

יוסף 6: 84; 12: 4 - 102; 25: 28, 93, 96; 40: 34

יום ששי, ר' ג'ומועה

יין 2: 219; 5: 90 - 93; 12: 36, 41; 47: 15

האמאן 28: 6, 8, 38; 29: 39; 40: 24, 36

התמסרות לאללה (תוחד) 7: 29; 39: 2, 11,

14, 65 - 66; 40: 14, 65; 72: 18, 20; 98: 5;

112: 1 - 4

התיעצות (שורא) 2: 233; 3: 259; 42: 36, 38

הגירה 4: 66 - 67, 89, 97, 98 - 99; 8: 5, 30, 72;

9: 40; 17: 80

השראה (וחי) 2: 2, 4, 87, 118, 213; 4: 163 -

165; 6: 7 - 9, 91, 93; 10: 47; 12: 109; 13: 7,

38; 17: 95; 21: 2; 31: 27; 40: 70; 42: 51;

92: 14 - 16

העוזרים של מדינה (אנצאר) 8: 72, 74; 9: 100,

117; 59: 9

המלצה (שפאעה) 2: 255; 4: 85; 10: 18; 26: 101;

33: 65; 40: 18; 43: 86; 69: 35; 78: 38

הוד, הנביא 7: 65 - 72; 11: 50 - 60; 23: 32 - 41;

26: 123 - 140

ו

וחי, ר' השראה

וד (אליל) 71: 31

וצילה (גמלה) 5: 103

ז

יתרו, ר' שועיב

יתוש 2: 26

יתום, יתומים 4: 8, 36, 127; שמירת שלמות

רכושם 2: 220; 4: 2, 6, 10; 6: 152; 17: 34;

89: 19

ית'רב, ר' מדינה 33: 13

יחיא (יוחנן) 3: 39 - 41; 6: 85; 19: 7, 12 - 15;

21: 90

ירח 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;

29: 61; 31: 30; 35: 13; 39: 5; 41: 37; 55: 5;

71: 16

לחישוב ימי החודשים 2: 189; 10: 5; 36: 39

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَانَ الْمَكَانِ الَّذِي نَزَّلَتْ فِيهِ

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
1 הפותחת – אל-פאתחה	سورة الفاتحة	במכה	1
2 הפרה – אל-בקה	سورة البقرة	במדינה	3
3 משפחת עמרן – אאל עמראן	سورة آل عمران	במדינה	39
4 הנשים – אנ-נסא'	سورة النساء	במדינה	59
5 הסעודה משמים – אל-מאאידה	سورة المائدة	במדינה	79
6 המקנה – אל-אנעאם	سورة الأنعام	במכה	95
7 החומה המפרידה בין גן עדן וגיהנם – אל-אעראף	سورة الأعراف	במכה	113
8 שלל המלחמה – אל-אנפאל	سورة الأنفال	במדינה	133
9 החזרה בתשובה – את-תובה	سورة التوبة	במדינה	143
10 יונה – יונס	سورة يونس	במכה	159
11 הוד – הוד	سورة هود	במכה	171
12 יוסף – יוסוף	سورة يوسف	במכה	185
13 הרעם – אר-רעד	سورة الرعد	במדינה	197
14 אברהם – איברהים	سورة إبراهيم	במכה	205
15 אל-חג'ר	سورة الحجر	במכה	213
16 הדבורים – אנ-נחל	سورة النحل	במכה	219
17 המסע הלילי – אל-אסרא'	سورة الإسراء	במכה	233
18 המערה – אל-כהף	سورة الكهف	במכה	245
19 מרים – מרים	سورة مريم	במכה	255
20 ט. ה. – טא. הא	سورة طه	במכה	263
21 הנביאים – אל-אנביא'	سورة الأنبياء	במכה	273
22 העליה לרגל – אל-חג'	سورة الحج	במדינה	283
23 המאמינים – אל-מומינון	سورة المؤمنون	במכה	293
24 האור – אנ-נור	سورة النور	במדינה	301
25 הפורקאן – אל-פורקאן	سورة الفرقان	במכה	309
26 המשוחררים – אש-שוערא'	سورة الشعراء	במכה	317
27 הנמלים – אנ-נמל	سورة النمل	במכה	329

מספר ושם הסורה		העמוד	מקום ההתגלות	העמוד
28	הספור – אל-קצצ	339	במכה	339
29	העקביש – אל-ענקבות	349	במכה	349
30	הרומים – אר-רום	357	במכה	357
31	לוקמאן – לוקמאן	363	במכה	363
32	ההשתחוויה – אס-סג'דה	367	במכה	367
33	הקונקדרייה של עובדי-האלילים – אל-אחזאב	371	במדינה	371
34	שכא – סבא'	381	במכה	381
35	הבוקע, הבורא – פאטר	389	במכה	389
36	י.ס. – יא. סין	395	במכה	395
37	המלאכים הערוכים בשורות – אצ-צאפאת	401	במכה	401
38	צ. – צאד	411	במכה	411
39	המבורות – אז-זומר	419	במכה	419
40	הסולח – ע'אפר	429	במכה	429
41	האותות המבארים – פוצלת	439	במכה	439
42	ההתעצות – אש-שורא	445	במכה	445
43	הקשטים – אז-זוזירוף	451	במכה	451
44	העשן – אד-דוחיאן	459	במכה	459
45	הכרעים בך – אל-ג'אטייה	463	במכה	463
46	גבעות החול – אל-אחקאף	467	במכה	467
47	מחמד – מוחמד	473	במדינה	473
48	הנצחון המזהיר – אל-פתח	479	במדינה	479
49	החדרים הפרטיים – אל-חוג'ורות	485	במדינה	485
50	ק. – קאף	489	במכה	489
51	הרוחות המפזרות – אד'ד'אריאת	493	במכה	493
52	הר הטור – אט-טור	497	במכה	497
53	הפוכב – אנ-נג'ם	501	במכה	501
54	הירח – אל-קמר	505	במכה	505
55	הרחמן – אר-רחמאן	509	במדינה	509
56	המאפע (יום הדין) – אל-ואקעה	515	במכה	515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57 חברֶזֶל – אל-חדיד	سورة الحديد	במדינה	521
58 המתוכננת עם הנביא – אל-מוג'אדלה	سورة المجادلة	במדינה	527
59 ההגֶלֶה – אל-חשר	سورة الحشر	במדינה	531
60 הנבֶתֶת – אל-מומתחנה	سورة الممتحنة	במדינה	535
61 שורות המַעֲרָקָה – אל-צף	سورة الصف	במדינה	539
62 יום הכינוס – אל-ג'ומועה	سورة الجمعة	במדינה	543
63 הצבועים – אל-מונאפקון	سورة المنافقون	במדינה	545
64 הַרִיחַ וְהַהֶפֶסֶד (ביום הדין) – את-תעיאבון	سورة التغابن	במדינה	549
65 הַזְרוּשִׁין – אל-טלאק	سورة الطلاق	במדינה	553
66 הַאֶסוּר – את-תחרים	سورة التحریم	במדינה	557
67 הַמִּלְכּוּת – אל-מולכ	سورة الملك	במכה	561
68 הַעֵט – אל-קלם	سورة القلم	במכה	565
69 חִקְיֻקֹת הַאֶמֶת (יום-הדין) – אל-חאקה	سورة الحاقة	במכה	569
70 הַמַּעֲלֹת – אל-מעארג'י	سورة المعارج	במכה	573
71 נח – נוח	سورة نوح	במכה	577
72 הַשְּׂדִים – אל-ג'ין	سورة الجن	במכה	581
73 הַמַּתְעַטֵּף – אל-מוזמל	سورة المزمل	במכה	585
74 הַמַּתְכַּסֶּה – אל-מודת'יר	سورة المدثر	במכה	589
75 תְּחִיתַת-הַמֵּתִים – אל-קיאמה	سورة القيامة	במכה	593
76 הָאָדָם – אל-אנסאן	سورة الإنسان	במדינה	597
77 הַרוּחוֹת הַשְּׁלֹוחוֹת – אל-מורסלאת	سورة المرسلات	במכה	601
78 הָאֶרֶץ הַעֲצוּם – אנ-נבא'	سورة النبا	במכה	605
79 מִלְאֲכֵי הַמָּנוֹת – אנ-נאזעאת	سورة النازعات	במכה	609
80 קָמַט אֶת מַצְחוֹ – עבס	سورة عبس	במכה	613
81 אֶפִּילַת הַשֶּׁמֶשׁ – את-תכויר	سورة التكوير	במכה	617
82 הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם – אל-אנפטאר	سورة الانفطار	במכה	621
83 הַמַּחְסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל – אל-מוטפפין	سورة المطففين	במכה	623
84 קָרִיעַת הַרְקִיעַ – אל-אנשקאק	سورة الانشقاق	במכה	627
85 תַּחֲנוּת הַשֶּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכְבִּים – אל-בורוג'	سورة البروج	במכה	629

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
86 הכוכב הנוצץ – אט-טארק	سورة الطارق	במכה	633
87 העליון (אללה) – אל-אעלא	سورة الأعلى	במכה	635
88 יום הדין המקיף – אל-עיאשיה	سورة الغاشية	במכה	637
89 השחר – אל-פג'ר	سورة الفجر	במכה	641
90 העיר – אל-בלד	سورة البلد	במכה	645
91 השמש – אש-שמש	سورة الشمس	במכה	647
92 הלילה – אל-ליל	سورة الليل	במכה	649
93 שעות הבקר המאחרות – אצ' ציוחא	سورة الضحى	במכה	651
94 הארת הלב – אש-שרח	سورة الشرح	במכה	653
95 התאנים – את-תין	سورة التين	במכה	655
96 טפת הדם – אל-עלק	سورة العلق	במכה	657
97 ליל הקבוצ – לילת אל-קדר	سورة القدر	במכה	659
98 ההוכחה – אל-ביינה	سورة البينة	במדינה	661
99 רעידת האדמה – אז-זוללה	سورة الزلزلة	במדינה	663
100 השועטים – אל-עאדיאת	سورة العاديات	במכה	665
101 ההולקות (יום-הדין) – אל-קארעה	سورة القارعة	במכה	667
102 ההתעצמות בגדל ההון – את-תכאת'ור	سورة التكاثر	במכה	669
103 הזמן – אל-עצר	سورة العصر	במכה	671
104 המשמיץ – אל-הומזה	سورة الهمة	במכה	673
105 הפיל – אל-פיל	سورة الفيل	במכה	675
106 קור'ש – קוריש	سورة قريش	במכה	677
107 קלי הבית – אל-מאעון	سورة الماعون	במכה	679
108 נהר אל-פנת'ר בגן עדן – אל-כות'ר	سورة الكوثر	במכה	681
109 הכופרים – אל-כאפרון	سورة الكافرون	במכה	683
110 הנצחון – אנ-נצר	سورة النصر	במדינה	685
111 סיבי הדקל – אל-מסד	سورة المسد	במכה	687
112 טהרת האמונה – אל-אח'לאצ	سورة الاخلاص	במכה	689
113 הבקר – אל-פלק	سورة الفلق	במכה	691
114 בני אנוש – אנ-נאס	سورة الناس	במכה	693

لِإِنْ وَزَارَةَ الشُّؤُونَِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْدَّعْوَةِ وَالْإِشْلَاقِ

فِي الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى

مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَكَدِ لِبَطَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ

فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذِيسْرُهَا أَنْ يُصْدَرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةُ مِنْ

تَرْجَمَةِ مَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

إِلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِي

خَلَامَةَ الْحَمِيدِ الشَّيْخِ فَيَرْمِي الْمَلِكِ سَلَامَانَ بْنِ عَبْدِ الْعِزِّزِ السُّعُودِ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهِودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي شَرْكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ ۝

הַמֶּשֶׁרֶד לְעִנְיֵי הָאֶסְלָאם וְהַהִסְבָּרָה וְהַכֹּן

בְּמַלְכָּה הַסְּעוּדִית

הַמִּפְקָח עַל

מִרְכֵּז הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לַהֲדַפְסַת הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

בֶּאֱל-מַדִּינָה אֶל-מִנּוּוֹרָה

שֶׁמַּח שֶׁהַמִּרְכֵּז מוֹצִיא לְאוֹר אֶת

תִּרְגוּם מוֹבִנֵי הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

לְשׁוֹן הָעִבְרִית.

מִתְפַּלְלִים אֲנִי אֶל אֱלֹהִים שֶׁתִּרְגֹּם זֶה יָבִיא תוֹעֶלֶת לְבָנֵי אָנוּשׁ,

וַיִּגְמֹל מַחֲסָדֵי לְשׁוֹן שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוּשִׁים,

הוֹד מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סֶלְמָאן בֶּן עֲבָד אֶל-עֲזִיז אֶל סוּעוּד

עַל מֵאֲמָצִיּוֹ הָאֲדִירִים לַהֲפֹצֵת סֵפֶר אֱלֹהִים הַמִּפּוּאֵר.

אֱלֹהִים יִבְרַךְ הַצִּלְחָה.

حَقُوقُ الطَّلَبِ مَحْفُوظَةٌ
لِلْجَمْعِ الْمَلِكِيِّ فَهَذَا طَبَاعَةُ الْمُصَنِّفِ الشَّرِيفِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

כל הזכויות שמורות
למרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

② مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٠هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العبرية بدون نص

قرآني. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة

المنورة، ١٤٤٠هـ

٧٣٦ ص؛ ٢١×١٤ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

١- القرآن - ترجمة - اللغة العبرية أ. العنوان

١٤٣٩/١٠٣٨٣

ديوي ٢٢١،٤٩٢٤

رقم الإيداع: ١٤٣٩/١٠٣٨٣

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

9 786038 187555